

The following book includes:

- G1 1 E . 1.11
- Wikisource Talmud Bavli
- License: CC-BY
- D\%3C%D\%36 ∀∀%D\%3C%D\%3E%D\%32\%D\%31%D\%31% • 2ontce: pttb:\\pe·mikisontce.org\miki\%D\%
- Chiddushei HaRamban, Jerusalem 1928–29
- License: Public Domain
- It was retrieved from Sefaria on November 8, 2022 ("") It was typeset and formatted by Ktavi.

תוכן העניינים

פרק י תינוקת	770	פרקי תינוקת	968
פרק ט האשה שהיא ערשה	707	פרק ט האשה שהיא עושה	383
פרק ה הרואה כתם	261	פרק ז דם הנדה	380
פרק ז דם הנדה	182	פרק ו בא סימן	†9 €
פרק ו בא סימן	163	פרק ה יוצא דופן	4
פרק ה יוצא דופן	133		
פרק ד בנות כותים	901	פרק ד בנות כותים	377
פרק ג המפלת חתיכה	99	פרק ג המפלת חתיכה	<i>L</i> 67
פרק ב כל היד	98	פרק ב כל היד	LL7
פרק א שמאי אומר	7	פרק א שמאי אומר	677
£7.5	7	חידושי רמב"ן על נדה	677

として

לפניך. אבל באשה בדידה הוא דאיכא ריעותא שהורע חזקת טהרתה קצת שהרי דם לפניך ומשום חרתי לריעותא - העמד טמא על חזקת טומאה ובחזקת טהרה דמקוה איכא ריעותא שהרי חסר

חסר ואתא חסר ואתא - ואיתרע לה לחוקה מקמי הכי טובא ולא ידעינן מאימת הלכך ריע טפי

לא טבל - טבילה הוגנת הלכך טומאה ודאית יש: **፲**Ľረረ:

דאילו מעת לעת - טהרות דמטמאין להו משום ספקא דמעת לעת לרבנן וה"ה מפקידה לפקידה

לשמאי קשיא למפרע - דהא מטמאינן טהרוח למפרע ולא אמרינן העמד מקוה על חזקחו: ומאי שנא ממקוה - לתרוייהו פריך:

במגרות אלו:

לה דם מקודם לכן ספק לא הוה הלכך העמד אשה על חזקתה שהיתה קודם ראייה כשנתעסקה גמ' העמד אשה על הזקתה - שהרי מספק אתה בא לטמאותה לענין מהרות דקודם ראייה ספק הוה אף על פי שאמרו כו' - אשאין לה וסת קאי:

כל אשה שיש לה וסת - קבוע ג' פעמים ובדקה בשעת וסתה ומצאתה טמאה: לא כדברי זה - שהחמיר יותר מדאי דודאי כולי האי ימים רבים לא מוקמי ליה כותלי בית הרחם:

מאי טעמיה דשמאי קסבר העמד אשה על לעת אינה מונה אלא משעה שראחה גמ' aritiu את"פ שאמרו מטמאה מעת במהרות ופרשה וראתה היא ממאה והן כיצד דיה שעתה היתה יושבת במטה ועסוקה על יד מעת לעת ועל יד מפקידה לפקידה והמשמשת בעדים הרי זו כפקידה וממעטת מעת לעת כל אשה שיש לה וסת דיה שעתה לפקידה ומפקידה לפקידה ממעטת על יד זה אלא מעת לעת ממעטת על יד מפקידה ピレロピ וחכ"א לא כדברי זה ולא כדברי הלל אומר מפקידה לפקידה ואפילו לימים מעני שמאל אומר כל הנשים דיין שעתן

על חוקתו ואימא לא טבל אדרבה העמד ודאי התם משום דאיכא למימר העמד טמא אוכלין ולא שורפין ואילו הכא טומאה ודאי דאילו מעת לעת שבנדה תולין לא לשמאי קשיא למפרע להלל קשיא גביו למפרע בין בר"ה בין ברה"י טמאות שנמדר ונמצא חסר כל טהרות שנעשו על אחזקתה ומאי שנא ממקוה דתנן מקוה כיון דמגופה קחזיא לא אמרינן אוקמה ליה ריעותא מגופיה אבל איתתא

כי אמר העמד דבר על חזקתו היכא דלית חזקתה ואשה בחזקת טהורה עומדת והלל

712 E

GLY X WAX! XIAL

חנינא מסורא מאן תנא חבית ר"ע היא מאי שנא הכא ודאי ומ"ש הכא ספק א"ר הכא איכא חדא לריעותא ורמי חבית אמקוה הגס הזיתיה התם איכא תרתי לריעותא ואתא הואי ואתא ומאי קושיא דלמא הגס החמיץ ואתא הכא מי איכא למימר חואי הכי השתא התם איכא למימר החמיץ ואתא הוא דחואי התם נמי השתא הוא דהחמיץ החמיץ לפניך הכא נמי הרי דם לפניך השתא העמד יין על חזקתו ואימר לא החמיץ הרי מבל על הזקתו ואימר לא נתקן אדרבה לשמאי התם משום דאיכא למימר העמד (הראשונים) ודאי מכאן ואילך ספק קשיא תרומה והולך ואח"כ נמצא חומץ כל ג' ימים היה בודק את החבית להיות מפריש עליה איכא חדא לריעותא ומאי שנא מחבית דתנן ロバロバ בתם איכא תרתי לריעותא הכא חואי ואתא ומאי קושיא דלמא הגס הגס חסר ואתא הכא מי איכא למימר חזאי ואתא הכי השתא התם איכא למימר חסר ואתא הוא דחואי הכא נמי השתא הוא דחסר 4GE4L הכא נמי הרי דם לפניך השתא מאור על חזקתו ואימא לא חסר הרי חסר

ברה"י תולין - טעמא מפרש לקמן:

ומאי שנא מחבית - לב"ש פריך: על חוקתם בחוקת טהרתם הם:

ורמי חבית אמקוה - דהא תרוייהו איכא תרתי לריעותא:

הד ריעותא לחודה לא מרעינן לה הואיל ובטהרות לא משכחת ריעותא אחריתא דכי אמרת העמידם

لالاديا ממאוע ביש אומר בר"ה טהורות ברה"י שנעשו על גביו למפרע בין בר"ה בין ברה"י דתנן מקוה שנמדד ונמצא חסר כל הטהרות דלגבי מקוה נמי ספקא משוי ליה

۲ با ۲

סוטה מה סוטה ברה"י ממאה ודאי הכא בכא נמי ברה"ר טהור אי מסוטה אימא כי שמעון סבר כי סומה מה סומה ברה"ר מהור ערתי לריעותא כודאי טומאה דמי ורבי כל ספק טומאה ברה"ר טהור כיון דאיכא ברה"ר מה לי חסר ברה"י וכי תימא הא ליכא הכא משום חסר הוא מה לי חסר התם משום סתירה הוא וסתירה ברה"ר טהור הכא נמי ברה"ר טהור הכי השתא מסוטה אימא כי סוטה מה סוטה ברה"ר כודאי הכא נמי ספק ועשאוה כודאי N۵ סברי כי סומה מה סומה ספק היא ועשאוה

ושניהם לא למדוה אלא מסוטה רבון

וליחני נשים לאפוקי מדרבי אליעור דא"ר הא כל הנשים קתני כל הנשים פקחות רגלים והאיכא שומה מודה שמאי בשומה אגרה מיתערא מידי דהוה אהרגשת מי היא ולשמאי האיכא ישנה ישנה נמי אגב בעצמה והלל כסבורה הרגשת מי רגלים היינו טעמא דשמאי הואיל ואשה מרגשת מהלמא כערתי לריעותא דמי ואב"א כיון דאיכא שרצים דגופיה ושרצים דאתו בו שרץ או עד שעת הכיבוד התם נמי עד שיאמר בדקתי את המבוי הזה ולא היה דתון השרץ שנמצא במבוי מטמא למפרע מפקינן ליה מטומאתו - ומאי שנא ממבוי בכא גברא בחוקת טומאה קאי מספקא לא מהרה קאי מספקא לא מחתינן ליה לטומאה מהור ורבנן הכי השתא התם גברא בחזקת סוף טומאה ספק טבל ספק לא טבל ברה"ר

ספל נגע ספק לא נגע ברה"ר מהור אף

ועשאוה כודאי - שאסורה לבעלה עד שתשתה:

מומאה מתחלת טומאה מה תחלת טומאה

אימא היינו טעמא דרבי שמעון גמר סוף

הכא מאי רגלים לדבר איכא ואי בעית

יש רגלים לדבר שהרי קינא לה ונסתרה

נמי ברה"י טמאה ודאי הכי השתא התם

סומה ברשות הרבים מהורה - אין רשות הרבים מקום סתירה:

רגלים לדבר - סימן טומאה איכא:

וואי השתא בבדיקת עד נפק:

דתחלת טומאה איחקש לסוטה סוף טומאה לא איחקש ואם כן מאי טעמא דרבי שמעון דמטהר ואיבעית אימא - אי מסוטה גמרי רבנן הוה להו למימר ברה"ר טהור אלא לאו מסוטה מצינן למגמר

ברה":

מרגשת - שנט"ר בלע"ו. כלומר יודעת בעצמה כשיוצא דם ממנה והא מדלא ארגשה מאחמול ומאי שנא ממבוי - לשמאי פריך:

והא איכא שוטה - שאינה מבינה להרגיש:

לאפוקי מדר' אליעזר - במתני' היא לקמן (נדה דף ז.):

כשעירה את הקופה: סייג - חזוק וגדר מדרבנן לטמא למפרע. וה"ה דמצי למיפרך הני מתני' אהנך לישנא דלעיל ולתרוצי כי האי גוונא הלל טעי וסבר טעמא דשמאי אם איתא כו' וקשיא ליה קופה וקאמר ליה

מפריה ורביה - דכיון דחיישינן לדם בבית החיצון לבו נוקפו ופורש מן האשה: וקא מקשי ליה קופה - הרי קופה דלא אמר אם איתא דהוה שרץ מעיקרא הוה נפיק עם הטהרות

ומה הפרש בין זו לזו - והא טומאה דלמפרע הוא:

ונמצא בה שרץ בזוית אחרת - לאחר שניטלו טהרות מן הקופה:

בוב אתי משמשת במוך מטמאה למפרע:

בין הני לישני - אשה מרגשת ומציקרא הוה אתי: לאביי איכא מוך - ללישנא דאשה מרגשת אפי' משמשת במוך נמי דיה שעתה וללישנא דמעיקרא

מכויץ כויץ - ויש מקומות לדם לצאת:

הלוק זה ולא היה בו כתם או עד שעת כבוס ולא אמרינן אי נפיק מנופה הוה מרגשת: משמשת במוך - ממלאה אשה אותו מקום מוכין לשאוב את הזרע שלא תתעבר ואינה נוטלתו משם אלא בשעת הצורך ושמא מוך העמיד את הדם. ג' נשים משמשות במוך קטנה מעוברת ומניקה:

והא איכא כתמים - הרואה כתם דקיימא לן לקמן (נדה דף נו.) מטמאה למפרע עד שתאמר בדקתי

לאביי איכא מוך לרבא איכא מוך דחוק ומאי איכא בין האי לישנא להאיך לישנא איכא למרמינהו להני לישני ליכא למרמי למרמי חבית ומקוה ומבוי להאיך לישנא בין הני לישני להאיך לישנא איכא בינייהו כויץ ומודה רבא במוך דחוק - ומאי איכא במוך רבא אמר מוך נמי אגב זיעה מכויץ למימר אמר אביי מודה שמאי במשמשת מולמי דם משמשת במוך מאי איכא העמידוהו ושמאי כותלי בית הרחם לא מגיקרא הוה אתי והלל כותלי בית הרחם היינו טעמיה דשמאי דאם איתא דהוה דם עברה האי דם מהיכא אתי אי בעית אימא בצפור לא נתעסקה בשוק של טבחים לא כשמאי אמר אביי מודה שמאי בכתמים מ"ט והאיכא כתמים לימא תנן כתמים דלא אליעזר ארבע נשים ותו לא קמ"ל כל הנשים קופה לזו יש לה שולים ולזו אין לה שולים פריה ורביה ולמאי דקטעית נמי דקמקשית נאמר ליה שמאי טעמא דידי משום בטול דם מעיקרא הוה אתי וקא מקשי ליה קופה הוא סבר טעמא דשמאי דאם איתא דהוה דם מעיקרא הוה אתי התם הלל הוא דקטעי הא חניא כי האיך לישנא דאם איתא דהוה מפריה ורביה ומאן דתני האי לישנא לו שמאי להלל א"כ בטלת בנות ישראל משום בטול פריה ורביה תניא נמי הכי אמר אין לה שולים - רבא אמר טעמא דשמאי הפרש בין זו לזו לזו יש לה שולים לזו בראשונות ממאות אמר לו אבל נעני בזוית זו ונמצא שרץ בזוית אחרת שטהרות אתה מודה בקופה שנשתמשו בה טהרות מהגלבא בוב אתי אמר לו הלל לשמאי אי תניא כי האי לישנא דאם איתא דהוה דם

לה שולים ויש לה אוגנים - והתניא המדלה שולים אין לה שולים מ"ט דר" יוחנן אין כי פליגי חזקיה ורבי יוחנן בקופה שאין לה כי מודו שמאי והלל בקופה שיש לה שולים מודו בקופה דטהרות הראשונות ממאות הראשונות טמאות והא (בית) שמאי והלל בראשונות מהורות רבי יוחנן אמר מהרות ונמצא שרץ בזוית אחרת חזקיה אמר טהרות איתמר קופה שנשתמשו בה מהרות בזוית זו (שולי"ם בדוקי"ן מכוסי"ן בזוי"ת סימ"ן) למצרות נמי לא דאם כן לבו נוקפו ופורש מי קאמינא לטהרות הוא דקאמינא ושמאי ישראל מפריה ורביה והלל מפריה ורביה דעבדינן סייג אמר ליה א"כ בטלת בנות סייג לדבריך דמאי שנא מכל התורה כולה איתא דהוה דם מעיקרא הוה אתי ומיהו עשה ליה הלל לשמאי אין טעמא קאמרת דאם לישנא משום בטול פריה ורביה הכי קאמר ולמאן דחני האי לישנא הא חניא כי האיך

עשרה דליים מים בזה אחר זה ונמצא שרץ לקיש משום רבי ינאי לא שנו אלא שאין לה אוגנים אבל יש לה אוגנים כולן טמאין לימא חזקיה ליח ליה דר' ינאי מיא שרקי פירי לא שרקי אי נמי מיא לא קפיד עלייהו פירי קפיד עלייהו ואי בעיח אימא כי מודו שמאי והלל בקופה שאינה בדוקה

שמאי טעמא דידי משום העמד אשה על הזקתה אי משום אשה מרגשת ולמאי דקא טעית נמי דקא מקשת לי קופה זו יש לה שולים כו':

שיש לה שולים - והוא הוציאן דרך הפה הלכך אם שרץ היה בה לא ראהו ולא יצא:

מאי טעמא דר' יוחנן - הא ודאי אילו הוה החם בשעת טהרות הוה נפיק בהדייהו:

משרה דלייח - י' פעמיח רדלי אחד ומערה ררלי גדולי

עשרה דליים - י' פעמים בדלי אחד ומערה בכלי גדול: מיא שרקי - ואין צריך להפוך הדלי על פניו כשהוא מערה הלכך איכא למימר אוגנים עכבוהו לשרץ אבל פירי לא שרקי וכשעירה טהרות ממנה הפכה כולה על פניה לפי שאין פירות נוחין לישרק ולצאת הלכך אי הוה שרץ עם הטהרות הוה שריק ונפיל בהדייהו:

לא קפיד עלייהו - אי משייר מינייהו לתוך הדלי הלכך אינו שופך כל הדלי על פניו ומצו אוגנים לעכובי שרץ:

בקופה שאינה בדוקה - שלא בדקה בשעה שנתן מהרות לתוכה הלכך אין להעמידה על חזקת מהרה: הדף - קרש מונח על גבי יתדות בכותל:

בטהורה ודאי בין לחומרא כגון נגע באחד בלילה לאחזוקי בטומאה ודאית:

דבתר שעת מציאתן אזלינן בין לקולא בין לחומרא בין לקולא כי הכא גבי מחט ומטלית לאחזוקי בתר שעת מציאת אזלינן בין לקולא בין לחומרא בין לקולא כי הכא גבי מחט ומטלית לאחזוקי

חלודה - רדוליר"א:

לשרוף - דלא מחזקינן טומאה ודאית ממקום למקום לשרוף עליה תרומה:

מת טהור ולא אמרינן כי היכי דהכא מת התם נמי הוה מת במקומו הראשון:

ראן נפק בה: ובמקום מציאתן - אם מצאו שחרית מת באותו מקום שנגע בו בלילה טמא אבל מצאו במקום אחר

בוזית בית - כדמפרש ואזיל שטלטלה לקופה בזוית אחרת לאחר שניטלו מהרות ממנה: ממקום למקום - דלא אמרינן מאידך זוית הוה בה שרץ עם הטהרות אלא אמרינן לאחר שהביאה

למימר עם סילוק ידיו נפלו וחזקיה במכוסה מש"ה מטהר: מכוסה היא - דלא נפיל בה דם מעלמא וקופה דכוותה במכוסה עסקי' ואפ"ה ממאה וקשיא לחזקיה:

והא דומיא דאשה קחני - בההיא דהלל ושמאי רקתני מה הפרש בין זו לזו: ואיבעית אימא - הא והא בבדוקה אלא דשמאי והלל כשאינה מכוסה ופיה מלמעלה הלכך איכא

בית זו וטלטלוה בזוית אחרת ונמצא שרץ ה"ק קופה שנשתמשו בה טהרות בזוית ורבי יוחנן בזוית בית והא קופה קאמר שמאי והלל בזוית קופה כי פליגי חוקיה מכוסה דמיא ואיבעית אימא כי מודו מכוסה היא כיון דשכיחי בה דמים כשאין ע"י כסוי והא דומיא דאשה קתני ואשה מכוסה מכוסה היכי נפל כגון שתשמישה מכוסה כי פליגי חזקיה ורבי יוחנן בקופה אימא כי מודו שמאי והלל בקופה שאינה דמים כשאינה בדוקה דמיא 「おってなって קתני ואשה בדוקה היא כיון דשכיחי בה סילוק ידו נפל והא דומיא דאשה מר סבר הא בדקה ומר סבר אימור עם כי פליגי הזקיה ור' יוחנן בקופה בדוקה

תימא כשעת מציאתן בין לקולא בין לחומרא מהור שכל הממאות כשעת מציאתן שרוף על גבי הזיתים וכן מטלית המהומהם הוא דהעלה חלודה ועוד תנן מצא שרץ באי מעיקרא מחט מעלייתא היא והשתא שכל הממאות כשעת מציאתן ואמאי לימא שנמצאת מלאה חלודה או שבורה טהורה בעבוע עב_ינן ומי תלינן והתנן מחט מציאחן וכי הימא הני מילי לשרוף אבל מציאתן ותני עלה כשעת מציאתן ובמקום מטהר וחכמים מטמאין שכל הטמאות כשעת אם הי אם מת ולמחר השכים ומצאו מת ר"מ מחוקינן והתנן נגע באחד בלילה ואינו יודע ממקום למקום ורבי יוחנן סבר מחזקינן ומי בזוית אחרת חזקיה סבר לא מחזקינן טומאה

112 1

8

ובמקום מציאתן אבל שלא במקום מציאתן

ככר ע"ג הדף ומדף טמא מונח תחתיו אע"פ שאם נפלה א"א אלא א"כ נגעה טהורה

שאני אומר אדם טהור נכנס לשם ונטלה

מו היאמר ברי לי שלא נכנס אדם שם

ואייר אלעזר לא נצרכה אלא למקום מדרון

החם כדקתני מעמא שאני אומר אדם מהור

נכנס לשם ונטלה - הכא נמי נימא עורב

אתא ושדא אדם דבכונה אמרינן עורב דשלא

בכונה לא אמרינן מכדי האי ככר ספק

מומאה ברה"י הוא וכל ספק טומאה ברה"י

ספקה ממא משום דהוי דבר שאין בו דעת

לישאל וכל דבר שאין בו דעת לישאל בין ברה"ר בין ברשות היחיד ספקו טהור

ואב"א הכא בטומאה דרבנן דיקא נמי דקתני

מדף כדכתיב (ויקרא כו:לו) עלה נדף

וחכ"א לא כדברי זה כו' ת"ר וחכ"א לא

בבבני זב נקא כבבבני זב קא כבבבני ווועאני

כדברי זה ולא כדברי זה לא כדברי שמאי

לא נצרכה - האי שאני אומר:

עורב אייתי ושדא - לאחר שטלטל הקופה לזוית אחרת ובזוית הראשונה לא היה:

מכרי האי ככר ספק טומאה הוא - ספק גגע ספק לא גגע אבל אקופה לא פריך דהא לא איתחזיק

טומאה בזויה של ביה הראשון. וכי היכי דפריך אככר מצי למיפרך אמחט ואמטליה ולשנויי כבמשני

כרמשני: בטומאה דרבנן - כגון הנך מעלות דחומר בקדש (חגיגה כ:) בגדי פרושין מדרס לאוכלי תרומה

אמר רבה מאי טעמייהו דרבנן אשה מרגשת

מפקידה לפקידה ממעטת על יד מעת לעת

ממעטת על יד מפקידה לפקידה תנא נמי

מטמינן לה מעת לעת איידי דתנא מעלייע

עצמה בשעה ראשונה ומצאת טהורה לא

מפקידה לפקידה פשימא כיון דבדקה

טמאה אין אומרים תטמא מעת לעת אלא

ושלישית ולא בדקה ולרביעית בדקה ומצאה

ראשונה ומצאת טהורה וישבה לה שניה

על יד מעת לעת כיצד בדקה עצמה בשעה

אלא מעת לעת ומפקידה לפקידה ממעטת

טמאה אין אומרים תטמא מפקידה לפקידה

ושלישי ולא בדקה ולרביעי בדקה ומצאה

באחד בשבת ומצאת טהורה וישבה שני

על יד מפקידה לפקידה כיצד בדקה עצמה

ממעטת על יד מעת לעת מעת לעת ממעטת

על יד מפקידה לפקידה ומפקידה לפקידה

שהפריז על מדותיו אלא מעת לעת ממעטת

שלא עשה סייג לדבריו ולא כדברי הלל

(שם יח:) ומש"ה אפילו ברה"י ספקו טהור:

שהפריז - שהגריל והרחיב מרתו שטמאה למפרע מפקירה לפקירה: איידי דחנא מעת לעת ממעטת על יד מפקירה לפקירה - דאיצטריך למיחניה דלא תימא עם סילוק

יריה ראתה באחד בשבת תנא נמי כו': מער מינימע הדברו ... מער דער מינים לוום הביוולמע מפרודה לפרודה דהלל נותע היוומע נות

מאי טעמא דרבנן - מאי האי שיעורא דמעת לעת רבשלמא מפקידה לפקידה דהלל ניחא דשמא עם סילוק ידיה ראתה אלא מעת לעת מאי שיעורא הוא: לימא רבון היא - דאמרי שלא בשעת וסתה מטמאה למפרע:

דהא אשכחינן בראייה טומאה למפרע שאם תראה שלא בשעת וסתה מטמאה למפרע: כחמה טמא למפרע - עד שעת הכבוס. אף על גב דבראייתה דיה שעתה מטמאינן כחמה למפרע למימר אורה בזמנו בא:

אלא שלא בשעת וסתה - דכיון דראתה שלא בזמנה איכא למיחש דלמא מקמי הכי הוה דהא ליכא

ד' נשים דיין שעתן - מפני שדמיהן מסולקים ואין דם מצוי בהן: תחלוק איכא:

דאיתניסה - שנאנסה שחרית ולא בדקה ללישנא דחומא נשכר ליכא דהא נאנסה ללישנא דלא

ומפני שאיחרה עד הצהרים והוסיפה לחטוא לא תפסיד אלא לילה וחצי יום:

נשכר דאילו זו שלא בדקה עצמה ימים רבים ובדקה לה היום שחרית היתה נקנסת מעת לעת שלם אב"א - להכי מטמינן לה מצהרים דאתמול דאי אמרת לא נקנס אלא עונה יתירה נמצא חוטא נענ גא:

עונות היום אמש ואחמול למפרע עד צהרים והשתא קנסינן לה שתי עונות ורבנן חדא הוא דקנסו ג' עונות - כגון אם לא בדקה ימים רבים ובדקה בצהרים דמטמאין לה מעת לעת דהוה להו ג'

וזו - שבדקה עכשיו ומצאה טמאה והרי ימים רבים שלא בדקה:

חכמים חקנו להן וכו' - מחני' היא (לקמן נדה יא.) פעמים היא צריכה להיות בודקת כו':

דיין שעתן בתולה מעוברת מניקה וזקנה היא ולא רבנן דתניא ר"א אומר ארבע נשים שיש לה וסת [וכו'] לימא מתני' ר' דוסא בינייהו דאתניסה ולא בדקה – כל אשה שלא יהא חוטא נשכר מאי בינייהו איכא שלא תחלוק במעת לעת איבעית אימא ג' עונות במעת לעת השוו חכמים מדותיהן א"ל רב פפא לרבא והא זימנין משכחת לה הפסידה עונה מאי עונה עונה יתירה מהרות של יום וזו הואיל ולא בדקה להכשיר טהרות של לילה וערבית להכשיר שיהו בודקות עצמן שחרית וערבית שחרית אמר שמואל חכמים תקנו להן לבנות ישראל טעמייהו דרבנן כי הא דאמר רב יהודה ורבה לחדודי לאביי הוא דבעי אלא מאי בעצמה א"ל אביי אם כן תהא דיה שעתה

וסתה ור' דוסא היא שלא בשעת וסתה מודי להו ומתניתין בשעת דוסא עלייהו דרבנן אלא בשעת וסתה אבל אפגלו עימא רבי דוסא ע"כ לא פליג רבי לעת נימא רבנן היא ולא רבי דוסא ... שאם תראה שלא בשעת וסתה מטמאה מעת דת"ר אשה שיש לה וסת כתמה ממא למפרע אפילו שלא בשעת וסתה אמר מאן תנא להא בשעת וסתה ודברי הכל מכלל דר' דוסא וסתה אבל בשעת וסתה מודו ליה ומתניתין פליגי רבנן עליה דר' דוסא אלא שלא בשעת שעתה אפילו תימא רבנן עד כאן לא ר' דוסא אומר כל אשה שיש לה וסת דיה

שמהומה לביתה - ממהרת לשמש

אינו ממעט - על יד מעת לעת ועל יד מפקידה לפקידה:

שאמרו הכמים דיין שעתן כתמן כראייתן לטמאה מכאן ולהבא:

רבי הנינא בן אנטיגנוס אומר נשים שאמרו הכמים דיין שעתן כחמן כראייתן - כלומר נשים אתי ומכי אתי חזיתיה אבל בכתם איכא למימר אי בדקה לחלוק מעיקרא הוה אישתכח:

דמחמיר בכתמים - טפי מבראייתה דראיית ארבע נשים הואיל ואין דם מצוי בהן אמרינן השתא

ומי אית ליה לרבי חנינא כתם כלל - בארבע נשים ואפילו מכאן ולהבא:

כחמן כראייחן - מכאן ואילך טמאות:

כתמן נמי אינו ממא למפרע:

הא שאר נשים שאמרו חכמים דיין שעתן - כגון ארבע נשים דלא אשכחן בהו ראייה טמא' למפרע לענג מאם עראב - כמו אמר מר:

נסתה ד"ה מטמאה למפרע:

ΓΟΛΕ ΕΚΊΥ ΓΕΨΛΆ ΆΓGΓαΣΆ ΕΚΊΚΑΆ ΣΨΥΝ ΓΟΛΕ ΓΆΓCΆ ΓΩΠΩΎ ΓΩΟΩΆ ΚΕ ΚΩΘΓΎ ΓΨΚΆ ΣΨΥΝ לקולא ולחומרא - מעיקרא אוקימנא לקולא דבשעת וסתה דברי הכל דיה שעתה ובשלא בשעת וברייתא רבנן:

ולוקמא איפכא - כדאוקמיה מעיקרא ומ"ט הדרי בה הא שפיר מצי לאוקמי מחני" דברי הכל

כל הנשים כתמן טמא ונשים שאמרו הכמים ומי אית ליה לרבי הנינא כתם כלל והתניא סדינין שלה מלוכלכין בדם אין חוששין לה מעינוקת שלא הגיע זמנה לראות שאפילו חכמים דיין שעתן כתמן כראייתן חוץ הנשים כתמן טמא למפרע ונשים שאמרו שמואל משום רבי חנינא בן אנטיגנוס כל בן אנטיגנוס היא דאמר רב יהודה אמר דיין שעתן כחמן כראייתן מני רבי חנינא לראייתה הא שאר נשים שאמרו חכמים שיש לה וסת הוא דפליגי רבנן בין כתמה בשעת וסתה מטמאה מעת לעת טעמא דאשה לחומרא מוקמינן קחני שאם תראה שלא כיון דאיכא לאוקומי לקולא ולחומרא וכרייתא דברי הכל ולוקמא איפכא

עד שלפני תשמיש אינו ממעט כפקידה בעדים כו' אמר רב יהודה אמר שמואל לראות משהגיעו ימי הנעורים והמשמשת זמנה לראות אין לה כתם ואימתי הגיע זמנה שהגיע זמנה לראות יש לה כתם ושלא הגיע חכמים דיין שעתן כתמן כראייתן ותינוקת רבי הנינא בן אנטיגנוס אומר נשים שאמרו חכמים דיין שעתן כתמן טמא למפרע דר"מ כל הנשים כתמן ממא למפרע ונשים שאמרו אין ר"מ היא דמחמיר גבי כתמים דתניא ולהבא מכלל דתנא קמא סבר אפי' למפרע להן כתם למפרע אבל יש להן כתם מכאן להן כתם מאי לאו אין להן כתם כלל לא אין אומר נשים שאמרו חכמים דיין שעתן אין דיין שעתן כתמן ממא ד' חנינא בן אנטיגנוס

טומאה לטמא מסוטה גמרינן לה וסוטה יש בה דעת לישאל: הבאה בידי אדם - כגון זו דטומאה על ידה באה וכגון נושא שרץ בידו ספק נגע בכלי המונה ע"ג קרקע ספק לא נגע ואע"פ שאדם לא היה עסוק בכלי המיטמא הואיל והטומאה באה ע"י אדם ספק נגעה הטומאה בכלי ספק לא נגעה חשבינן לה כמו שיש בה דעת לישאל וברה"י ספקו טמא:

מ"ו:כ"א) וכל (אשר יגע) במשכבה יכבס בגדיו: מכדי הך מטה דבר שאין בו דעת לישאל הוא - ומעת לעת ספק טומאה הוא וכל שאין בו דעת לישאל כו' דבשלמא אטהרות בלא מטה ניחא דכיון דהיא עסוקה בהן ואוחזתן בידה הוו להו כידה והיא יש בה דעת לישאל אלא מטה כיון דע"ג קרקע מונחת דלאו בידה הוא וספקו טהור דכל ספק

השתא מעת לעת - ראחמול דומן ארוך הוא ממעטת פקידה זו דעדים: טעמא משום דיה שעתה - משום דיש לה וסת הא אם אין לה וסת המטמיא מעת לעת מטה נמי טמאה כמשכב נדה עצמה שמטמא אדם הנוגע בו טומאה חמורה לטמא בגדים שעליו דכתיב (ויקרא

לה וסת הרי זו כפקידה ההוא דלאחר תשמיש:

ותחפנה שכבת זרע - ואפי' דלאחר תשמיש נמי לא ליהוי כפקידה קמ"ל: ואי בעית אימא - לעולם חד לפני תשמיש וחד לאחר תשמיש ואפ"ה הרי זו כפקידה אלאחר תשמיש קאי. וא"ת עד שלפני תשמיש למה הוזכר מתניתין חרתי קתני ואשמועינן תנא דמתניתין דשני בדיקות אצרכוה רבנן וה"ק משמשת בעדים כלומר מצוה עליה לשמש בעדים ואע"פ שיש

אטג גו - שמקנה בו בעצמו:

וחד לאחר תשמיש וכי קתני הרי זו כפקיד. שתי בדיקות אצרכוה רבנן חד לפני תשמיש ותחפנה שכבת זרע קמ"ל ואיבעית אימא מהו דתימא שמא תראה טפת דם כחרדל אמרת אידי ואידי לאחר תשמיש פשיטא בדקה שפיר קמ"ל הרי זו כפקידה אלא אי איצטריך סד"א מתוך שמהומה לביתה לא בשלמא חד לפני תשמיש וחד לאחר תשמיש ערים אחד לו ואחד לה האי מאי אי אמרת לה כדתנן דרך בנות ישראל משמשות בשני אידי ואידי לאחר תשמיש ואחד לו ואחד חד לפני תשמיש וחד לאחר תשמיש לא המשמשת בעדים הרי זו כפקידה מאי לאו לביתה אינה מכנסת לחורין ולסדקין – תנן וכי מהומה לביתה מאי הוי מתוך שמהומה מ"ט אמר רב קטינא מתוך שמהומה לביתה ליה יד חברותיה והשתא דא"ר יוחנן כשחברותיה נושאות אותה במטה דהויא בו דעת לישאל ספקו טהור תרגמה זעירי שאין בו דעת לישאל הוא וכל דבר שאין אדם לטמא בגדים - מכדי האי מטה דבר לעת שבנדה עושה משכב ומושב לטמא מטמיא מסייע ליה לועירי דאמר ועירי מעת מעמא דריה שעתה הא מעת לעת מטה נמי אסולה בטהרות ופרשה וראתה הא קמ"ל יושבת במטה ועסקה בטהרות ליתני היתה כיצד דיה שעתה וכו' למה לי למיתני היתה דטהרות אבל מפקידה לפקידה לא קמ"ל מהו דתימא מעת לעת חשו בה רבנן לפסידא מעת לעת ממעטת מפקידה לפקידה מיבעיא ומשמשת ממעטה על יד מעה לעה השהא אלאחר תשמיש והא המשמשת קתני תני

לא מטמא אדם אמר רבא ותסברא קל לאו מה מגעה לא מטמא אדם אף משכבה לעת שבנדה משכבה ומושבה כמגעה מאי מבי חוואי אתא ואייתי מתניתא בידיה מעת לטמא בגדים איני והא כי אתא אבימי שבנדה עושה משכב ומושב לטמא אדם הרבים טהור גופא אמר זעירי מעת לעת הושעיא ברשות היחיד ספקו ממא ברשות בידי אדם הוא בר מיניה דההיא דתני רב שונים בטהרות אמאי הא ספק טומאה הבאה אומר אומרים לו שנה ושונה אמרו לו אין נאם אי אפשר אא"כ נגע טמא רשב"ג למעלה מראשו ספק נגע ספק לא נגע מהור ומצבוע ומומאוע כאבו ומצבוע ומומאוע לישאל מיחיבי היה מחעטף בטליחו במונח על גבי קרקע כמי שיש בו דעת בבאה בידי אדם נשאלים עליה אפי' בכלי אוער במטה גופא א"ר יוחנן ספק טומאה דעת לישאל אע"פ שאין חברותיה נושאות אפי, בכלי מונח ע"ג קרקע כמי שיש בו ספק טומאה הבאה בידי אדם נשאלין עליה

וחומר הוא ומה כלי חרס המוקף צמיד פתיק הניצול באוהל המת אינו ניצול במעת לעת שבנדה משכבות ומושבות שאינן ניצולין באהל המת אינו דין שאין ניצולין במעת לעת שבנדה והא אבימי מבי חוואי מתניתא קאמר אימא משכבה ומושבה

היה מתעטף בטליתו וטהרות בצדו - והוא היה טמא ספק טימא טהרות בטלית כשהגביהו על כתפו ספק לא נגע או טמאות בצדו כגון שרץ והוא טהור ספק נטמא טליתו ספק לא נטמא:

שנה - פעם אחרת אם יגע עכשיו בידוע שנגע בתחלה: כמגעה - בכלי שנגעה בו נדה שאינו מטמא אדם שהרי ראשון הוא ואינו מטמא אדם אלא אב

הטומאה: כלי חרס - ניצול באהל המת דכתיב (במדבר יט) וכל כלי פתוח אשר אין צמיד פתיל עליו טמא הא יש צמיד פתיל עליו טהור:

ا بال

ומטמאה את בועלה ואינה מונה אלא משעה חרס המוקף צמיד פתיל ומקולקלת למנינה אוכגול ומחלול מחכבוט ומוחבוט וכגו כתם מטמאה למפרע ומה היא מטמאה ואינה מונה אלא משעה שראתה ピレレスピ למפרע ר' עקיבא אומר מטמאה את בועלה מקולקלת למנינה ואינה מטמאה את בועלה ומשקין וכלי חרס המוקף צמיד פתיל ואינה היא מטמאה משכבות ומושבות אוכלין דרבא הרואה דם מטמאה מעת לעת ומה אדם לטמא בגדים עניא כוותיה לטמא בגדים אף משכבה ומושבה מטמא

כמנע עצמה מדמה מממא אדם

מראטה וזה וזה תולין לא אוכלין ולא

אמר רב חסדא לא נצרכה אלא לתקן שירים מלאכול בתרומה והוינן בה מאי דהוה הוה תא שמע רבי יהודה אומר אף בשעת עברתן לאו בין דקדש בין דתרומה לא דקדש מיחיבי מה היא מטמאה אוכלין ומשקין מאי היכא דלית ליה דררא דטומאה לא קתני קתני היכא דאית ליה דררא דטומאה אבל לא לתרומה אי הכי ליתני גבי מעלות כי אמר רב הונא מעת לעת שבנדה לקדש אבל אבל אדם ובגדים לא משום הכי קאמר ק"ו ואי ממתניתא הוה אמינא או אדם או בגדים וחומר מנא ליה - לעולם שמיע ליה מתניתא לימא מתניתא ואי לא שמיע ליה מתניתא קל ורבא אי שמיע ליה מתניתא wirei

מפי ממשכב:

אי ממחניתא הוי אמינא - למשכבות דקתני לטמא אדם או בגדים:

אע"פ שלא גגע בו אלא איזהו מגעו שהוא ככולו הוי אומר זה היסטו:

גבי מעלות - בפרק חומר בקדש (חגיגה כ:):

אף בשעת עברתן - מתניתין היא (לקמן נדה ד' יא.) אף בשעה שהם מסחלקות ומסיימות לאכול מה היא מטמאה - היינו ברייתא דלעיל:

ורבא - דפשיטא ליה בכלי חרס לעיל וגמר משכבות מכלי חרס מאי שנא דפשיטא ליה בכלי חרס

אשר יגע בו והלא אויר כלי חרס טמא בלא נגיעה כדקיימא לן בהכל שוחטין (חולין כד:) חוכו בו ונאמר להלן וכלי חרס אשר תבושל בו ישבר מה להלן מאוירו אף כאן מאוירו אם כן מה ת"ל אשר יגע בו הזב ישבר וחניא בחורת כהנים יכול יטמא הזב כלי חרס מאחוריו במגע נאמר כאן בהיסט שהזב והנדה מטמאין כלי חרס בהיסט מה שאין כן בשאר טמאין דכתיב (שם) וכלי חרס וכלי הרס המוקף כו" - כלומר אפילו הוא מוקף צמיד פתיל שאי אפשר ליגע בתוכו מטמאה אותו

הרואה כתם מטמאה למפרע - עד שעת כיבוסו של חלוק זה שכבסה קודם לבישה זו:

טומאה דמפרע שהרי בדקה לאחר העברתה. אלמא טומאת מפרע לתרומה נמי גזור: ערבית כמשפטה ותמצא טמאה לא תטמא למפרע אלא עד שעת בדיקתה ולא תהא התרומה בכלל לתקן שירים שבפניה - שנגעה בהם ומהניא לה הך בדיקה שאם תמצא עכשיו טהורה לכשתבדוק ערומה צריכות לבדוק:

ומשנינן רב הונא מחני - להא דרבי יהודה שבדיקה זו באה לשרוף שירים שבידיה אם תמצא

גפה - סותמת בטיט בידיה ומדיחה ידיה מן הטיט:

שבפניה רב הונא מתני לישרוף שירים

שבידיה שבדקה עצמה כשיעור וסת ח"ש

מאשה ואשה רבי כר"א לאחר שנוכר

אמר כדי הוא ר"א לסמוך עליו בשעת הדחק

והוינן בה מאי לאחר שנוכר אילימא לאחר

שנזכר דאין הלכה כרבי אליעזר אלא כרבנן

בשעת הדחק היכי עביד כותיה XZX

(לאו) דלא איתמר הלכתא לא כמר ולא

כמר וכיון שנוכר דלאו יחיד פליג עליה

אלא רבים פליגי עליה אמר כדי הוא רבי

אליעזר לסמוך עליו בשעת הדחק

אמרת בשלמא לתרומה היינו דהואי תרומה

בימי רבי אלא אי אמרת לקדש קדש בימי

עבי מי הואי בדעולא דאמר עולא חבריא

מדכן בגלילא הכא נמי בימי רבי ה"יש

מעשה בשפחתו של רבן גמליאל שהיתה

ממאה תשרפם וכגון שבודקת עצמה לאחר עברתה לאלתר:

רבנן עליה דאין דיה שעתה אלא שעברו עליה ג' עונות מחמת זקנה סמוך לזקנתה: ואמר רבי אליעזר במחניתין (לקמן נדה ז:) כל אשה שעברו עליה שלש עונות דיה שעתה ופליגי

לאחר שנוכר - שלא יפה עשה:

אלא רבים פליגי עליה - ובטלין דברי היחיד והתחיל להתחרט ואמר כדי הוא כו":

חבריא מדכן בגלילא - חבירים שבגליל מטהרים יינם לנסכים ושמנן למנחו' שמא יבנה בהמ"ק קדש בימי רבי מי הוה - כמה שנים היה אחר החורבן בסוף התנאים:

כולן ממאות - משום מעת לעת שבנדה: בימיהם ולעול' קדש הוו. כך שמעתי בחומר בקדש וכך היא שנויה:

מגשה ועשה רבי כר' אליעזר - באשה ילדה שעברו עליה שלש עונות של שלשים יום שלא ראתה

ロラン

נמג LXGLMינהו בלישייהו

פרוסה ואמרינן דאפרשינהו בלישייהו הכא

מכל חד וחד אחד אמר רחמנא שלא יטול

תרומה מינייהו וכי תימא דמפריש פרוסה

ארבעים למצוה והא בעינן אפרושי

שאפאן ד' הלות יצא והוינן בה והא בעינן

דאמר רב טובי בר רב קטינא לחמי תודה

לחמי תודה תרומת לחמי תודה באפיה מאי

מיהת ככרות של תרומה מאי תרומה תרומת

בדיקה היתה לי בין כל אחת ואחת אמר

ואמר לה כולן טמאות אמרה לו רבי והלא

ומצאה טמאה ובאת ושאלה את רבן גמליאל

מדיחה ידה במים ובודקת באחרונה בדקה

אופה ככרות של תרומה ובין כל אחת ואחת

לה א"כ היא טמאה וכולן טהורות

באפרשינהו בלישייהו וכי הא

עיש שוב

كالالاد

תרומת לחמי תודה - ארבע חלות מד' מינין שבתודה נותנין לכהן דכתיב (ויקרא זי:י"ד) והקריב

ממנו אחד מכל קרבן תרומה וגו':

והא בעי אפרושי תרומה - אחת מכל מין דהיינו א' מעשר וכיון דליכא עשר היאך יפריש: כגון שהפריש לד' מהארבעים חלות בעיסתן ולאחר אפיית כולן שחט תודה עליהן: ומשני דאפרשינהו בלישייהו - לעולם מאי תרומה תרומה לחמי תודה ודקאמר באפיה מאי בעיא

ער שלא גלגלה תעשה בטומאה משגלגלה ערומה תנן התם נולד לה ספק טומאה מהרת קדש ולא בחולין שנעשו על מהרת רב שמואל בר רב יצחק בחולין שנעשו על לקדש אבל לא לתרומה לבלה מיניה לה גבי מעלות א"ל רב נחמן והא תני תנא בין לקדש ובין לתרומה ממאי מדלא קתני אמר רב הווא מעת לעת שבודה מטמאה בשתי שפחות היה לישנא אחרינא אמרי לה למה לה למהדר ולשייליה מעשה שהיה ושיילה אלא אי אמרת אידי ואידי דקדש חדא דקדש וחדא דתרומה היא היינו דהדרה היא טמאה וכולן טהורות אי אמרת בשלמא היתה לי בין כל אחת ואחת אמר לה אם כן לה כולן טמאות אמרה לו והלא בדיקה ממאה ובאת ושאלה לרבן גמליאל ואמר ידיה במים ובודקת ובאחרונה בדקה ומצאה חביות של יין ובין כל אחת ואחת מדיחה מעשה בשפחה של רבן גמליאל שהיתה גפה

לחולין שבארץ ישראל משגלגלה העשה

בטומאה חולין נינהו ומותר לגרום טומאה

ער שלא גלגלה העשה

עמשה בטהרה

בטהרה חולין הטבולין לחלה כחלה דמו ואסור לגרום טומאה לחלה תנא

קבלה מיניה רב שמואל - להך תיובתא מרב נחמן ואוקמא להא דקתני לקדש אבל לא לתרומה הכי קאמר בחולין שנעשו על טהרת קדש כו' אבל בתרומה ממש נהגא: תעשה בטימאה - אם ירצה יטמאנה ביד דסוף סוף חלת ספק היא ולא תאכל: תעשה בטהרה - בכלים טהורים ואל יטמאנה ביד ואע"פ דסוף סוף חלתה אסורה אסור לטמאה

תעשה בטהרה - בכלים מהורים ואל יטמאנה ביד ואע"פ דסוף סוף הלחה אסורה אסור לטמאה ביד הואיל ונגמרה מלאכתה לחלה אסור לגרום לה טומאה ודאית דכתיב ואני נחתי לך את משמרת תרומותי ודרשינן בבכורות (דף לד.) שתי תרומות במשמע טהורה ותלויה ואמר קרא שומרנה:

11-1

על ספקו משום חולין הטבולין לחלה והאי אמר אביי כל שודאי מטמא חולין גורו חולין הטבולין לחלה כחלה דמו הא טמיתנהו שלישי ושלישי טהור בחולין ואי אמרת באנחותא ומקפת וקורא לה שם מפני שהוא וקוצה הימנה חלתה ומניחתה בכפישה או אשה שהיא טבולת יום לשה את העיסה וחולין הטבולין לחלה כחלה דמו והתניא מהורין לבני הכנסת וממאין לתרומה שמשאן כבד ממא משאן קל טהוד וכולן שהיו פורקין מן החמור או טוענין בזמן נמי מטמר אלא בנשען דתנן זב וטהור שנינו כמו שני שבילין דהתם חולין גרידא ורבא דאמרי תרוייהו שלא תאמר בהוכחות ספק אמרו בספק חלה מאי ספק חלה אביי וחלתה תלויה לא אוכלין ולא שורפין באיזה

עד שתגמול את בנה נתנה בנה למניקה שנשואה מעוברת משיודע עוברה מניקה היא בתולה כל שלא ראתה דם מימיה אע"פ בתולה אבל הלכה כרבי אליעור XLIL וזקינה אמר רבי יהושע אני לא שמעתי אלא נשים דיין שעתן בתולה מעוברת מניקה דרבנן מתני רבי אליעזר אומר ארבע בהו תרומה ואיבעית אימא הנה מעת לעת התם לא פתיכא בהו תרומה הכא פתיכא ולא בחולין שנעשו על טהרת תרומה בר רב יצחק בחולין שנעשו על טהרת קדש לחלה דאמר מר קבלה מיניה רב שמואל ולא גזרו על ספקה משום חולין הטבולין והא מעת לעת שבנדה דודאי מטמא חולין גזרו עליו משום חולין הטבולין לחלה טבול יום כיון דלא מטמא ודאי חולין לא

אלא אפילו בנשען - דהוי ספק טומאה שאינה מוכחת הואיל וחנן לקמן דמהניא לתרומה מהניא שלא תאמר בהוכחות שנינו - בספק טומאה מוכחת:

נמי לחולין הטבולין לחלה:

וחולין הטבולין לחלה כחלה דמו - דמהני בהו ספק נשען כחלה גמורה:

שודאי מטמא הולין - כמו משא הוב:

ולא בחולין שנעשו על טהרת תרומה - וקס"ד הוא הדין לחולין הטבולין לחלה דהם נמי נעשין דודאי - נדה ממש:

ומשנינן חולין הטבולין לחלה חמירי מחולין שנעשו על טהרת תרומה דהכא עריבא בהו חלה בטהרת חלה המעורבת בהן:

אבל התם נטירותא יתירתא קביל עליה:

מתני' וחכ"א דיה שעתה - עד כ"ד חדש שהוא זמן הנקת התינוק. ובגמרא מפרש טעמא:

שעברו עליה - שלא ראתה:

פתיכא - מעורבת:

פמירתו של רבי אליעור החזיר רבי יהושע רבי אליעזר היו עושין כרבי יהושע לאחר יבא ויעיד אלא למי שראהו כל ימיו של אין אומרים למי שלא ראה את החדש לא שמעת אלא אחת ואני שמעתי הרבה יהושע אחה לא שמעת אני שמעתי אחה שעתה גם, תניא אמר לו רבי אליעור לרבי ואם ראתה הראשונה מאונס אף השניה דיה ראשונה אבל בשניה מטמאה מעת לעת דיין שעתן ובמה אמר דיה שעתה בראייה מעוברת ומניקה שעברו עליהן שלש עונות שלש עונות דיה שעתה רבי יוסי אומר עבי אליעזר אומר כל אשה שעברו עליה שעברו עליה שלש עונות סמוך לוקנתה איזוהי זקנה כל נחכ"א דיה שעתה צמבעו או מע ב..מ אומב מממאצ ממע במע

באחרנייתא:

ויום השביעי בקבד רבי עקיבא אומר יהושע אומר אין להן אלא יום הראשון אליעזר אומר הרי אלו בחזקת טהרה רבי ומצאו טהור ושאר הימים לא בדקו רבי עצמן יום ראשון ומצאו טהור יום שביעי והלכה כדבריו ואידך הזב והזבה שבדקו כמה תשפה ותהא זבה מעת לעת דברי ר"א בארבע הדא דאמרן ואגדך המקשה רב יהודה אמר שמואל הלכה כרבי אליעזר מחינן בהו החזיר את הדבר ליושנו אמר מטינן בהו לאחר פטירתו של ר"א דמצינו באחרנייתא ומשום כבודו דר"א לא מצינן אי עבדינן כוותיה בחדא עבדינן כוותיה לא משום דרבי אליעזר שמותי הוא וסבר את הדבר ליושנו - כרבי אליעזר בחייו מ"ט

אין להם אלא יום שביעי בלבד ותניא ר"ש

בראייה ראשונה - שראתה הבתולה או המעוברת או הזקנה לאחר שלש עונות:

גמ' אין אומרים למי שלא ראה את החדש שיבא ויעיד - שראה:

שבוקו עצמן - כשפסקו מזובן הוצרכו לספור שבעה נקיים בלא ראייה כדכתיב וספר לו וגו' בזוב וצריכה שבעה נקיים לבד ימי טומאת לידה וצריכה שני קרבנות אחד לזוב ואחד ללידה: צער לאחר השלשה ימים וילדה נתגלה הדבר למפרע שלא בא הדם מחמת הולד והרי היא יולדת דמה ודרשינן בבנות כותים דמה מחמת עצמה ולא מחמת ולד ואם שפתה מן הצער שעמדה בלא ראתה דם וקי"ל דאינה זבה מחמת שלשה ימי קישוי ליטען שבעה נקיים וקרבן דכתיב כי יזוב זוב המקשה - מחמת ולד בתוך אחד עשר יום שבין נדה לנדה וקשתה שלשה ימים רצופין ובכל יום דמצינן מחינן בהו - אי עבדי כוותיה באחרנייתא:

שמותי - לשון שמתא שהרי ברכוהו כדאמרינן בהזהב (ב"מ דף נמ:) הלכך לא עבדינן כוותיה

אלא יום שביעי בלבד - דשמא ראחה ימים שבינתיים וסתרה את מהרת יום הראשון דכולהו נקיים ובדקו עצמן ראשון ושביעי ושאר חמשה ימים שבינתיים לא בדקו:

הוא דגזור שלא יטמא חוכו בנגיעת אחוריו וטעמא מפרש בבכורות עבדו רבנן היכרא בהך טומאה אחורי כלים - דאמרינן לקמן אחורים טמאין וחוכו טהור דטומאת משקין לטמא כלים דרבנן והכי בעינן דכתיב ואחר תמהר אחר אחר לכולן שלא תהא טומאה מפסקת בינתיים:

מדברי רבי יהושע ודברי ר"ע מדברי כולן ורבי יוסי אומרים נראין דברי רבי אליעזר

אבל הלכה כר' אליעור ואידך דתנן

אחורי כלים שנטמאו במשקין ר' אליעזר

אומר מטמאין את המשקין ואין פוסלין את

באוכלין מטמאין את המשקין ואפילו דחולין

ואין פוסלין את האוכלין ואפילו דתרומה

רבי יהושע אומר מטמאין את המשקין

ופוסלין את האוכלין אי"ר יהושע קי"ו ומה

מבול יום שאין מטמא משקה חולין פוסל

אוכלי תרומה אחורי כלים שמטמא משקה

חולין אינו דין שפוסל אוכלי תרומה

ורבי אליעזר אחורי כלים דרבנן וטבול יום

באורייתא ורבנן מדאורייתא לא עבדינן קל

וחומר דמדאורייתא אין אוכל מטמא כלי

ואין משקה מטמא כלי ורבנן הוא דגזור

גורה משום משקין דוב וובה משקין דעלולין

תחלה חוץ מטבול יום וטעמא מפרש בפ"ק דשבת (דף יד:): טבול יום שני הוא ואינו מטמא משקה חולין דקי"ל כל הפוסל את התרומה מטמא משקה להיות

דלידעו אינשי דמדרבנן היא ולא נשרוף עליה תרומה וקדשים:

וטבול יום - לפסול אוכלי תרומה דאורייתא כדקיימא לן טבל ועלה אוכל במעשר כו' ומקרא

ליכא והאיכא דתנן ר"א אומר

הא קמ"ל שאין למדין הלכה מפי תלמוד ותו

ענן ולימא הלכה כר"א באחורי כלים אלא

הלכתא וכי תימא אחורי כלים קמ"ל דלא

כולו ממא מאי קמ"ל שמואל בכולהו תנן

ממא תוכו אזנו אוגנו ידיו טהורין נטמא תוכו

דתנן כלי שנטמא מאחוריו במשקין אחוריו

ומאי שנא אחורי כלים דנקט משום דקילי

לקבל טומאה גזרו בהו רבנן אוכלין דאין

אלולין לקבל טומאה לא גזרו בהו רבנן

נפלא לן ביבמות (דף עד:) ואפילו בנגיעה:

משום משקה זב וזבה - רוקו ומימי רגליו שהן אבות הטומאה כדכתיב (ויקרא ט"ו:חי) וכי ירוק

הזב וגו":

מעם לשמועתו זה נותן מעם לדבריו וזה נותן בה מעם אחר כדאמר (שבת דף סג.) ליגמר איניש מרבו מלמדה לתלמידו שמועה כמו שהיא והיא היתה נקרא משנה וברייתא והיה נותן לבו לתת והעמידו הלכה על בוריה אבל הראשונים לא דקדקו איש בדברי חבירו אלא כל אחד מה ששמע וברייתא ששנויה בהן הלכה כפלוני אין למידין מהן שהאמוראים האחרונים דקדקו בטעמי התנאים הא קמ"ל - מדאיצטריך למימר להו הלכה שמע מינה דאין למידין הלכה מפי תלמוד מתוך המשנה ומ"ש אחורי כלים דנקט - לינקוט תוכי כלים וכגון דנגעו משקין טמאין לתוכו והוו נמי דרבנן:

מסברת תלמוד שלהן נישנית ואין למידין הימנה: והדר ליסבר ואותה סברא היתה נקראת תלמוד בימי התנאים ומשנה ששנויה בה פסק הלכה שריתו קמפא - בשביעית:

הורד והכופר - מין בשמים הן:

ענא צוא וצוא ב, אלעזר בן שמוע:

ליחני נשים - שמשיאין נשים ע"פ עד אחד: וכן אמר ר' אלעזר - אדשמואל קאי. ואמורא הוא והוא ר' אלעזר בן פרת ורבי אלעזר דמיאון

לפנינו כי ההיא דר"א מלמדין אותן למאן:

קטנות דעלמא - ולעולם עדות בן בבא אדר' אלעזר קאי ולא אדר''א וה''ק כל קטנות שיבאו למאך

מראיצטריך לשמואל למימר בתרווייהו הלכה: שממצנין את הקטנות - מבקשין מהן שימאנו כגון הנך דרבי אלעזר ור"א כדי לקיים מצות יבום: בממשיאין אשה - שהלר בעלה למדוות הים ושמעה מפי עד אחד שמם משיאין אותה לצחר.

מלמדין את הקטנה - במילתא אחריתי היא בפ' ב"ש: רמי קאי והא אצרוכי מצרכינן ליה - החם דאמר שמואל בקמייתא הלכה כר"א ובאידך נמי הלכה כר' אלעזר ואמרי' צריכא דאי אשמועינן כו' אלמא ר' אלעזר ור"א לאו חד טעמא קאמרי

מההיא דמיאון דבשאר סדרי איכא הלכה כר"א:

הרודה ונותן לסל - כגון שהיה לש את עיסתו פחות פחות מחמשת רבעים לפוטרו מן החלה: מאי אולמיה דהאי - דחלה מההיא דמיאון דפשטת לה מינה דאמרת ה"נ מסתברא הא שמעינן

את האשה ע"פ עד אחד ושנסקל תרנגול דברים שממאנים את הקטנות ושמשיאין כותיה דתניא רבי יהודה בן בבא העיד ה' להדרי אלא משום דקאי רבי יהודה בן בבא לאי והא אצרכו מצרכינן להו ולא דמיין מצמצון את הקטנה שתמאן בו LQL אלעור כותיה דתנן רבי אלעור אומר ומאי אולמיה דהאי מהאי משום דקאי רבי רב יהודה אמר שמואל הלכה כר"א ש"מ הרודה ונותן לסל הסל מצרפן לחלה ואמר וה"ג מסתברא דתנן ר' אליעזר אומר אף מהרות אבל בשאר סדרים איכא מובא אמר שמואל הלכה כר' אליעזר בד' בסדר יהודה אמר שמואל הלכה כר' אליעזר כי מלמדין את הקטנה שתמאן בו ואמר רב

יש להן ביעור ולדמיהן ביעור וא"ר פדת והקטף יש להן שביעית ולדמיהן שביעית רמי איכא והתנן הורד והכופר והלטום בד' בסדר מהרות אבל בשאר סדרי איכא כר"א וכי תימא כי א"ר אלעזר הלכה כר"א את הקטנה שתמאן בו וא"ר אלעזר הלכה ועו ליכא והתנן רבי אליעזר אומר מלמדין ש"מ וכן א"ר אלעזר הלכה כר"א בד" אשה והכא קתני קטנות ש"מ דוקא קתני נשים ונימא נשים דעלמא אלא מדהכא קתני קטנות דעלמא אי הכי גבי אשה נמי נתני דר' אלעזר וחד דר' אליעזר לא מאי קטנות שקרב בד' שעות מאי קטנות לאו חדא יום שנתנסך ע"ג המזבח ועל תמיד של שחר בירושלים על שהרג את הנפש ועל יין בן מ'

71-11

מנחה מתפלל שבע ומתודה בנעילה מתפלל שבע ומחודה מוסף מתפלל שבע ומחודה יוה"כ מתפלל שבע ומתודה שחרית מתפלל למליאל בשיטתיה ומי קאי והתניא אור מיניה טובא אלא משום דקאי רבי הנינא בן גמליאל אומר אומרה בהודאה והא קשיש ברכה רביעית בפני עצמה רבי הנינא בן בן גמליאל דתניא רבי עקיבא אומר אומרה איר אבא ההוא דאמר משום רבי הנינא אומרה בהודאה וא"ר אלעזר הלכה כר"א ברכה רביעית בפני עצמה ר' אליעזר אומר כוותיה ותו ליכא והתנן ר"ע אומר אומרה להדרי אלא משום דקאי רבי יהודה בן בבא ומי קאי והא אצרוכי מצרכינן להו ולא דמיין אלעזר אומר מלמדים את הקטנה שתמאן בו משום דקאי רבי אלעזר כותיה דתנן רבי אבל בשאר סדרי איכא אלא קשיא ההיא כי אמר אבא הלכה כר"א בד' בסדר טהרות אמר הלכה כר"א בד' ואם איתא לימא ליה אני אמרת מאן תנא קטפא פירא ר"א ואבוך חזי דמינך ומאבוך קשריתו קטפא לעלמא

מאן תנא קטפא פירא ר"א רא"ר זירא

איריא אילן שאינו עושה פרי אפילו אילן ר"א דאמר קטפו זהו פריו אי ר"א מאי א"ל ההוא סבא הכי א"ר יוחנן מאן חכמים מאן חכמים לאו רבון דפליגי עליה דר"א לקטף שביצית מפני שקטפו זהו פריו ר"ש אומר אין לקטף שביעית וחכ"א יש עושה פירות מודו דקטפו זהו פריו דתנן באילן העושה פירות אבל באילן שאינו ואיבעית אימא כי פליגי רבנן עליה דר"א מותר בשרף הפגין אסור מפני שהוא פרי שהמעמיד בשרף העלין בשרף העיקרין מודו ליה דתנן א"ר יהושע שמעתי בפירוש אלא בקטפא דגוווא אבל בקטפא דפירא עימא רבנן ע"כ לא פליגי רבנן עליה דר"א אומר המעמיד בשרף ערלה אסור אפילו דמאן תנא קטפא פירא ר"א הוא והתנן ר"א א"ל ר" ירמיה לר" זירא ואת לא תסברא יצחק איהו אמר משום אבותיו וליה לא ס"ל שצ"ל הבדלה בחונן הדעת אמר ר"נ בר אבותיו אומר מתפלל שמנה עשרה מפני שמנה עשרה רבי הנינא בן גמליאל משום שבע ומחודה בערבית מתפלל שבע מעין

אומרה ברכה רביעית - להבדלה במוצאי שבחות ואינו כוללה בחונן הדעת:

אוג - גיל כניסתו:

בנן:

המעמיד - חלב בהמה לעשות גבינה: בקטפא דגוווא - בשרף הנוסף מן העץ דכעץ בעלמא הוי אבל קטף הוי שרף הפגין ומודו בהו

לאו רבנן דפליגי עליה דר"יא - בשאר אילנות וחזינן דבקטף סבירא להו כוותיה:

נאם איתא ליתני נמי הא אמר ר"נ בר בתולת שקמה בשביעית מפני שהיא עבודה נמי למקצצה בשביעית כדתנן אין קוצצין שלא נקצצה נפקא מינה למקח וממכר אי א"נ למקח וממכר בתולת שקמה כ"ז כ"ו שלא נעבדה נפקא מינה לנחל איתן לכ"ג א"נ לכתובתה מאתים בתולת קרקע בתולת אדם כל זמן שלא נבעלה נפקא מינה בתולת אדם בתולת קרקע בתולת שקמה איני והאמר רב כהנא תנא ג' בתולות הן שאמרו בתולת דמים ולא בתולת בתולים עדיין אני קורא לה בתולה שהרי בתולה מחמת נישואין ילדה וראתה דם מחמת לידה כל שלא ראתה כו' ת"ר נשאת וראתה דם ורבנן אמרי ליה לא שנא איזו היא בתולה באילן שאינו עושה פירות דקטפו זהו פריו נמי קטפו זהו פריו לדידכו אודו לי מיהת קאמר להו לדידי אפי' אילן העושה פירות העושה פרי קטפו זהו פריו לדבריהם דרבנן

רבי מאיר שלשה חדשים ואע"פ שאין ראיה וכמה הכרת העובר סומכוס אומר משום זו בתולת קרקע מעוברת משיודע עוברה נמצא בה חרס בידוע שנעבדה צונמא הרי קרקע כל שמעלה רשושין ואין עפרה תיחוח עליה זבינא לא קתני - ת"ר איזוהי בתולת מידי דקפיץ עליה זבינא מידי דלא קפיץ שדמיה מרובין בניה מרובין אלא כי קתני דמים יפין לאשה וחניא משום ר"מ כל אשה הייא אומר כשם שהשאור יפה לעיסה כך זבינא לא קתני ולא קפדי והתניא רבי בלפיד עליה זבינא מידי דלא קפיד עליה לברייתו לא קתני רבינא אמר כי קתני מידי כי קתני מידי דלא הדר לברייתו מידי דהדר كالالاد רבי הנינא בריה דרב איקא אמר בעלי במעשה מידי דלא חלי במעשה לא ששת בריה דרב אידי אמר כי קתני מידי אבל מידי דאית ליה שם לווי לא קתני רב יצחק כי קתני מידי דלית ליה שם לווי

בחולת דמים - דמי נדה ולא דמי בחולים דאפילו נבעלה עדיין היא בחולת דמים:

לכהן גדול - שמצווה ליקח בתולה: למקח וממכר - שאם אמר לו קרקע בתולה אני מוכר לך נותן לו קרקע שלא נעבדה לפי שעושה

פירות מרובין ושמנים:

שלא נקצצה - כן מנהג לקוצצה כדי שירבה עוביו ויוציא ענפים הרבה במקום החתך ונקרא סדן

שקמה: שם לווי - כגון בתולה דמתניתין לאו בתולה סתם מיקריא אלא בתולת דמים דסתם בתולה בנשים היינו בתולת בתולים וכן קרקע בתולה וכן שקמה בתולה לא בעי שם לווי:

דהדר לברייתו - כגון זקנה שמסתלקין דמיה: דקפיץ עליה - שנוחה בתולה ללקוחות כגון בתולת בתולים וקרקע ושקמה אבל בתולת דמים כל

כמה דחזיא גיהא ליה טפי כדאמריגן: רשושין - אבנים דקין שקורין פרדוי"א. לשון אחר רגבי אדמה קשין שאין עפרם מתפזר: קיימא הרי זו יולדת בזוב ואי אמרת לידה ולשלישי הפילה רוח או כל דבר שאינו של קרא בזכרים כתיב - ורמינהי קשתה שנים לדבר הרי ראיה גדולה היא כי כתיב האי יח) הרינו חלנו כמו ילדנו רוח מאי זכר ראיה לדבר זכר לדבר שנאמר (ישעיהו כו, היא בחוקתה ודיה שעתה ואע"ג שאין הפילה רוח או כל דבר שאינו של קיימא הרי שהיתה בחזקת מעוברת וראתה דם ואח"כ בילדה לט' ואיכא דילדה לשבעה ת"ר הרי קרא כתיב וראיה גדולה היא משום דאיכא ויהי כמשלש חדשים וגומר זכר לדבר לדבר זכר לדבר שנאמר (בראשית לח, כד)

דילדה לז' - שמא ניכר עוברה לשליש ימיה דהיינו שני חדשים ושליש קמ"ל דאזלינן בתר רוב

מעלייתא היא

しおいに: דיה שעתה - לא אמרינן איגלאי מילתא למפרע דלאו הריון הוא ונטמאו טהרות דמעת לעת של

זכר לדבר - דהריון רוח שמיה הריון:

זיבה מעליא: שפתה מן הצער הרי לידה זו בזוב וצריכה שבעה נקיים וקרבן לזיבתה דכיון דלאו ולד הוא הויא קשתה שני ימים - בתוך אחד עשר ימי זוב ולשלישי נמי ראתה ואח"כ הפילה רוח בו ביום ולא

रात ध

דמ"ד וסתות דאורייתא מאי כיון דוסתות עבורה ולא בדקה מהו קא מיבעיא לי אליבא ההוא סבא מר' יוחנן הגיע עת וסתה בימי ואין אבריה כבדין עליה בעא מיניה עליה בעידנא דחואי אין ראשה כבד עליה משום דראשה כבד עליה ואבריה כבדין חואי לא מטמיא א"ל מידי הוא טעמא אלא עוברה מטמיא או דלמא כיון דסמוך לה עוברה מהו כיון דבעידנא דחזאי לא הוכר רבי ירמיה מרבי זירא ראתה ואח"כ הוכר ראשה ואבריה כבדין עליה בעא מיניה כבד עליה ואבריה כבדין עליה הכא נמי אמר מידי הוא טעמא אלא משום דראשה פפי הנה מעת לעת דרבנן רב פפא קושי סמוך ללידה רחמנא טהריה אמר רב

מניקתו ארבע וחמש שנים מטמאה מעת לעת כל עשרים וארבע חדש לפיכך אם היתה ורבי יוסי ורבי שמעון אומרים דיין שעתן שנים דיה שעתה דברי ד"מ רבי יהודה אם היתה מניקתו והולכת ארבע או חמש ומטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה לפיכך עשרים וארבע חדש הרי היא ככל הנשים שתגמול וכו' ת"ר מניקה שמת בנה בתוך מסוגלול ולא בעיא בדיקה מניקה עד מסולקין ולא בעיא בדיקה הכא נמי דמיה וסתות דאורייתא וכיון דאיכא חרדה דמיה והגיע וסתה ולא בדקה ממאה XLUX הדמים טעמא דאיכא חרדה הא ליכא חרדה וסתה ולא בדקה מהורה שחרדה מסלקת את מאיר אומר אם היתה במחבא והגיע שעת מסולקין לא בעיא בדיקה א"ל תניתוה רבי

רב פפא אמר - אף על גב דלאו ולד הוא אפילו הכי דיה שעתה דטעמא דמעוברת דיה שעתה משום דראשה ואבריה כבדין מחמת חולי ולפיכך דמיה מסולקין הלכך בהדיון של רוח נמי ראשה

ואבריה כבדין:

ואח"כ הוכר עוברה - סמוך לראייתה מיד: וסתות דאורייתא - אותה בדיקה שהצריכוה לאשה להבדק בשעת וסתה דבר תורה הוא הלכה למשה מסיני דאורה בזמנו בא ואם בא יום וסתה ולא בדקה מחזקינן לה טמאה לקמן בפרק כל

היד (נדה דף מז.) וקא מבעיא לן אם לא בדקה ביום וסתה בימי עיבורה מהו: את הוחד המחבץ - מחמת פחד ההכוק או לתחוני.

אם היתה במחבא - מחמת פחד כרכום או ליסטין:

דאורייתא בעיא בדיקה או דלמא כיון דדמיה

ה"ג אלמא וסתות דאורייתא וכיון דאיכא חרדה כו": ומטמאה מעת לעת - שאין הדבר תלוי אלא בהנקת התינוק לפי שהדם נעכר ונעשה חלב וכיון שמת חוזר הדם לקדמותו:

לפיכך - כיון דלאו בתינוק תליא מילתא אם היתה מניקתו כו' שהרי לסוף כ"ר חדש חוזר הדם:

נפשה - דמה:

מאי מזה נושא וליכתוב נושא קמ"ל ועוד מזה בעי כבוס נוגע לא בעי כבוס אלא מאי מזה נוגע והכתיב מזה והכתיב נוגע (במדבר יט, כא) ומזה מי הנדה יכבס בגדיו עליו טהור ונוגע טמא ומזה טהור והכתיב טהור ור"א אומר אלו מי הנדה שהמזה ומזין זו שכבת זרע שהוא ממא ואדם הנוצר ממנו יתן טהור מטמא לא אחד - ורבנן א"ר יוחנן מאי טעמא דר"מ דכתיב (איוב יד, ד) מי מליה עד עשרים וארבע חדש א"ר אלעאי אומר אבריה מתפרקין ואין נפשה חוזרת דם נעכר ונעשה חלב דברי ר"מ רבי יוסי יוסי תרתי אית ליה קמ"ל - תניא נמי הכי ולפיכך דרבי יוסי למה לי מהו דתימא רבי לפיכך דר"מ למה לי משום לפיכך דרבי יוסי ואין נפשה חוזרת עד עשרים וארבע חדש ורבי יהודה ורבי שמעון אבריה מתפרקין ר"מ דם נעכר ונעשה חלב לדברי רבי יוסי ומפקידה לפקידה בשתמצא לומר לדברי

שלשים יום ורבא אמר רב חסדא עשרים לקיש משום רבי יהודה נשיאה עונה בינונית בושה ואינה מקפדת - וכמה עונה אמר ריש כל שאינה בושה מאי בינייהו איכא בינייהו יצחק חד אמר כל שאינה מקפדת וחד אמר אמא ואינה בושה ר' זירא ור' שמואל בר רב היא ורבי שמעון אומר כל שקורין לה אמא יהודה כל שחברותיה אומרות עליה זקנה לוקנתה] היכי דמי סמוך לוקנתה אמר רב זקנה כל שעברו עליה שלש עונות [סמוך אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני איזו היא והיינו דאמר שלמה (קהלת ו, ג) LUL בהן כדי הואה כדי שיטבול ראשי גבעולין בעינא שיעור כדתנן כמה יהיו במים ויהא צריכה שיעור ה"מ אגבא דגברא אבל במנא מאי איכא למימר אפילו למ"ד אינה צריכה שיעור אלא למ"ד אין צריכה שיעור דעד דדרי כשיעור הזאה הניחא למ"ד הזאה

יום ולא פליגי מר קחשיב ימי טומאה וימי

למה לי - כיון דאמר הרי היא ככל הנשים אלמא בחינוק חליא מילחא פשימא דאם מניקחו לעולם דריה שעתה:

מיים דריימ - כלומר מנייל לריימ דדם נעכר ונעשה חלב:

ורבנן אמר רבי יוחנן - כלומר ורבנן האי קרא מאי עבדי ליה לכדרבי יוחנן כו':

ועוד נוגע לא בעי כבוס - דכתיב ומזה מי הנדה יכבס בגדיו והנוגע במי הנדה יטמא עד הערב:

הניחא למאן דאמר כו' - פלוגתא היא במסכת זבחים בפ' כל הזבחים שנתערבו (זבחים דף פ.): כדי שיטבול ראשי גבעולין - של אזוב ולא שיספוק בקינוח:

אמרתי אחכמה - בטעם זה למה מזה ומזין עליו טהור ונוגע טמא והיא רחוקה ממני: ימי טומאה וימי טהרה - מראייה ועד ראייה שלשים יום ימי טומאה עשרה שבעה לנדה ושלשה

לזיבה ועשרים ימי טהרה: הרי היא ככל הנשים - דכיון דעשתה כך שלש פעמים אין זה סילוק דמים אלא שינוי וסח. וכי חימא חיגלי מלחא למפרע שאף בראשונה מחוך שדמים מצויין בה ראחה ונטמא טהרות למפרע שעברו עליה ג' עונות דיה שעתה כדלקמן: תוא דעברו עליה שלש עונות דיה שעתה כדקתני סיפא ור` אליעזר היא דאמר במתניתין כל אשה עברו עליה שלש עונות וראתה - סילוק דמים הוא זה ואפילו בהגיע זמנה לראות אית ליה להאי כשאר חזקות:

שניה דיה שעתה - שבראייה ראשונה לא הוחזקה בדמים הואיל ולא הגיע זמנה לראות עד שתתחזק לאחר שנזכר - שלא יפה הורה:

שני בצורת הוו - ואיכא הפסד מרובה חששו:

בהיתלו - שם מקום:

ודיה שעתה אלא שפיחתה והותירה:

ואיבעית אימא - סמי מכאן אפילו ורבי דוסא היא והכי קאמר ולא כשכיונה דאי כיונה קבעה וסת איפכא מיבעי ליה - ולא כשפיחחה או הוחירה בלבד אמרו חכמים שתטמא מעת לעת:

בשכיונה - שראתה שלש ראיות הללו בתשעים יום או ביום תשעים ואחד:

לא אחמור רבון כולי האי במעת לעת:

וכו' תניא אמר להם רבי אליעזר לחכמים L'7X ר"א אומר כל אשה שעברו עליה קבעה לה וסת ודיה שעתה ומני רבי דוסא שכוונה אלא שפיחתה והותירה אבל כוונה אלא אפי' כוונה ואיבעית אימא ה"ק ולא אפי' כוונה תני לא שפיחתה והותירה מבעי ליה ולימא ולא שפיחתה והותירה אלא אשה שיש לה וסת מטמאה מעת לעת איפכא רבנן היא דפליגי עליה דרבי דוסא דאמרי קבעה לה וסתה ודיה שעתה וכי תימא פיחתה ולא מבעיא כוונה אדרבה כי כוונה אלא אפי' פיחתה (ואפילו) והותירה אפי' ומפקידה לפקידה ולא (מיבעיא) שכוונה הרי היא ככל הנשים ומטמאה מעת לעת שעתה ועוד עברו עליה שלש עונות וראתה ועוד עברו עליה שלש עונות וראתה דיה מעברו עליה שלש עונות וראתה דיה שעתה

טהרה ומר לא חשיב ימי טומאה - ת"ר זקנה

ככל הנשים ומטמאה מעת לעת ומפקידה שעתה שניה דיה שעתה שלישית הרי היא בגיע זמנה לראות וראתה פעם ראשונה דיה עליו בשעת הדחק ת"ר תנוקת שלא פליגי עליה אמר כדי הוא ר' אליעזר לסמוך שנוכר דלאו יחיד פליג עליה אלא רבים לא כמר ולא כמר ומאי לאחר שנוכר לאחר היכי עביד כוותיה אלא דלא איתמר הילכתא הלכה כר' אליעזר אלא כרבנן בשעת הדחק לאחר שנוכר אילימא לאחר שנוכר דאין ר' אליעזר לסמוך עליו בשעת הדחק מאי עבי כר' אליעזר לאחר שנזכר אמר כדי הוא רבנן להפסד דמהרות - ת"ר מעשה ועשה איכא דאמרי טהרות אפיש לעבידא וחשו שעת הדחק איכא דאמרי שני בצורת הוו שעתה אמרו לו אין שעת הדחק ראיה מאי עונות ובא מעשה לפני הכמים ואמרו דיה מעשה בריבה אחת בהיתלו שהפסיקה שלש

לפקידה עברו עליה שלש עונות וראתה דיה שעתה ועוד עברו עליה שלש עונות וראתה דיה שעתה ועוד עברו עליה שלש עונות וראתה הרי היא ככל הנשים ומטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה וכשהגיע ומנה לראות פעם ראשונה דיה שעתה שניה מטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה עברו מריה שלש עונות וראתה דיה שעתה אמר מר עברו עליה שלש עונות דיה שעתה

וכשהגיע זמנה לראות פעם ראשונה דיה שעתה שניה מטמאה מעת לעת - דהיינו בתולה דמתניתין דתנן בה במה אמרו דיה שעתה בראייה ראשונה אבל בשניה מטמאה מעת לעת: אמר מר - גבי תינוקת שלא הגיע זמנה לראות וראתה שלש פעמים ואחר כך עברו עליה שלש עונות וראתה דיה שעתה: כר' יוחגן: אינה אלא ראיה אחת - לאחזוקה כרואה ודיה שעתה עד שתפסוק ותחזור ותראה שתי ראיות:

כו': רוקה ומדרסה בשוק טהור - כגון שנמצא רוקה בשוק וקים לן שקודם לכן ראחה ב' פעמים ואין אנו יודעים אם נדה היא אם לאו מספיקא לא מחזקינן לה כספק הרוקין הואיל ולא הוחזקה רואה: דבריו של אחד במקום שנים - אי אמר להא וכחמה גמי טהור משמיה דרביה הוי חזקיה דאמר לעיל טמא אחד במקום שנים דהא פליג עליה ר' יוחנן לעיל מלביה וחזינן דקאי ר''ש כוותיה: ה''ג אמרו כר''ש בן יהוצדק - בשמו של ר''ש בן יהוצדק וה''ל חזקיה אחד במקום ב' וש''מ הלכה

ובעונות סבר לה כרבי אליעזר - בהפסקת שלש עונות סבר לה כרבי אליעזר: כתם שבין ראשונה לשניה - שנמצא בבגדה של תינוקת שלא הגיע זמנה ודאי טהור דאכתי לאו בחזקת דמים היא ואמרינן לעיל (נדה דף ה.) תינוקת שלא הגיע זמנה לראות אפילו סדינין שלה

דחוזרת לקדמותה היא:

מני רבי היא - זהא בין רישא בין סיפא כרבי שנינן לה: אימא סיפא - דהגיע זמנה לראות אתאן לר"א דאמר כל אשה שעברו עליה ג' עונות דיה שעתה. ומרישא דאיירי בלא הגיע זמנה לא מצי למיפרך ליה דאיכא למימר בההיא אפילו רבנן מודו

דלא תימא כל ראיה שלאחר הפסקה תהא דיה שעתה:

ועוד עברו עליה ג' עונות וראתה דיה שעתה הדר קחזיא בעונות - אחר ראיה זו: אמר רב גידל אמר רב - ראשונה לסדר ראיות הללו שאנו עסוקין בהן לישאל קא חזיא בעונות מאי היא הראיה הסמוכה להפסקה שניה דעלה קיימינן דיה שעתה ושניה היא הראיה שתראה לסוף עונה מטמאה מעת לעת. והא דתנא הפסקה שלישית גבי מעת לעת לרבותא הוא דנקט כדפרישית

הדר קחזיא בעונות מאי אמר רב גידל אמר רב פעם ראשונה ועניה דיה שעתה שלישית מממאה מעת לעת ומפקידה לפקידה ועוד מממאה מעת לעת ומפקידה לפקידה ועוד רב גידל אמר רב פעם ראשונה דיה שעתה הדר מיד מממאה מעת לעת ומפקידה לפקידה הני דיה שעתה מני רבי היא דאמר בתרי זימני הני חזקה מני רבי היא דאמר בתרי זימני הני חזקה אימא סיפא עברו עליה ג' עונות וראתה אימא סיפא עברו עליה ג' עונות וראתה היא ובעונות סבר לה כ"א וכי תימא רבי אימא סיפא אלא לר"א היא ומי חבר לה והא לאחר שנוכר קאמר אלא ר"א היא היא ובוסתות לאחר שנוכר קאמר אלא ר"א היא היא ובוסתות

סבר לה כרבי – כתם שבין ראשונה ושניה מהור שבין שניה ושלישית חזקיה אמר טמא רבי יוחנן אמר טהור חזקיה אמר טמא כיון דאילו חזיא מטמאה כתמה נמי טמא ורבי יוחנן אמר טהור כיון דלא אתחזקה בדם אלעאי וכי מה בין זו לבתולה שדמיה טהורין אלעאי וכי מה בין זו לבתולה שדמיה טהורין מצוי – אמר עולא א"ר יוחנן משום ר"יש מצוי – אמר עולא א"ר יוחנן משום ר"יש כן יהוצדק חינוקת שלא הגיע זמנה לראות וראתה פעם ראשונה ושניה רוקה ומדרסה בשוק טהור כתמה נמי טהור ולא ידענא אם

، با

אותן בשמן מבפנים ומקנחות אותן מבחוץ אותן ביד מפני שמעוותות אותן אלא סכות אותן רבי יהודה אומר אין בודקין לפרקן הרי הן בחזקת טומאה ונשים בודקות טהרה ואין הנשים בודקות אותן משהגיעו ישראל עד שלא הגיעו לפרקן הרי הן בחזקת אינה אלא כשופעת - תנו רבנן חזקה בנות מכלל דשופעת (נמי) כי נהרא אלא אימא קחויא אימא אינה כשופעת אלא כפוסקת שימי בר הייא מדלפת אינה כרואה והא כל ז' אינה אלא ראיה אחת XUL LT עינוקת שלא הגיע ומנה לראות ושופעת אדרבה פוסקת הויא לה כשתי ראיות אלא ראיה אחת אפילו שופעת ולא מבעיא פוסקת זמנה לראות אפילו שופעת כל ז' אינה אלא אמר רב חלקיה בר טובי תינוקת שלא הגיע וכל נחותי ימא אמרוה כר"ש בן יהוצדק דבריו של אחד במקום שנים - כי אתא רבין דידיה אם דרביה - למאי נפקא מינה למיהוי

איבעית אימא בלידה יבשתא ואיבעית אימא עולין לה לימי עיבורה היכי משכחת לה דקמניקה ואולא ומיעברה אלא ימי מניקותה עיבורה עולין לה לימי מניקותה משכחת לה מאמנפוע ני, אוווע באנמא ימי בימי עיבורה ואחת ומחצה בימי מניקותה מניקותה ואחת בימי עיבורה אחת ומחצה עיבורה ואחת בימי מניקותה שתים בימי לימי עיבורה כיצד הפסיקה שתים בימי לה לימי מניקותה וימי מניקותה עולין לה עני לימי עיבורה כדתניא ימי עיבורה עולין תולין לה לימי מניקותה וימי מניקותה עולין ומילתא אגב אורחיה קמ"ל דימי עיבורה בחדא דלמא מעוברת והיא מניקה קאמרת עונות דיה שעתה א"ל פתחת בתרי וסיימת יוסי אומר מעוברת ומניקה שעברו עליה ג' מעוברת וכו' תני תנא קמיה דר' אלעזר רבי והן נבדקות מאיליהן עבי יוסי אומר

דם נדה לחוד ודם לידה לחוד ואיבעית אימא

ושופעת כל שבעה - סמי מכאן אפילו:

מדלפת - טיף אחר טיף:

בחזקת טומאה - כלומר בחזקת דמים מצוים בהם:

שמעוותות אותן - כלומר מסרטין לה בצפורן ומייתו לה לידי ראיה:

פתחת בתרתי - מעוברת ומניקה:

מעוברת והיא מניקה - שנולד עוברה ומניקתו א"נ מניקה ונתעברה והוא הדין למעוברת גרידתא והא דנקט מעוברת והיא מניקה לומר לך שמצטרפין ימי מניקה לימי עיבורה לג' עונות כגון שהפסיקה שתים בימי עיבורה ואחת בימי מניקותה או חלוף דהכי משמע מעוברת והיא מניקה

בתוך הפסקת העונות הללו: אלא ימי מניקותה עולין לה לימי עיבורה היכי משכחת לה - דילדה ולא חזאי הא ראתה דם בלידתה המשנת שלא ווהה עוליך ל. עונום.

תני הדא - ימי עיבורה עולין לה לימי מניקותה ולא תיתני ימי מניקותה עולים לה לימי עיבורה:

אכולהר - ד' נשים כולהר קתני לה דבשניה מטמאה מעל"ע: בתולה וזקנה - בתולה כיון דראתה פעם ראשונה ושניה הוחזקה רואה. זקנה גמי כיון דאיתחזקא תרי זימני אחר ג' עונות אישתכח דלאו סילוק דמים הוא אלא דילוג וסת:

תני הדא במה אמרו דיה שעתה וכו' אמר רב אכולהו ושמואל אמר ל"ש אלא כתולה וזקנה אבל מעוברת ומניקה דיין כל ימי עיבורן דיין כל ימי מניקותן וכן אמר ר' שמעון בן לקיש אכולהו ורבי יוחנן אמר לא שנו אלא בתולה וזקנה אבל מעוברת ומניקה דיין כל ימי עיבורן דיין כל ימי מניקותן כתנאי מעוברת ומניקה שהיו

אי קד

עבו דתימא איגלאי מילתא למפרע דיומא חואי] ולחד בשבת חואי בלא קפיצה וקפיץ בחד בשבת וחזאי [ובשבת קפצה ולא אמר רב אשי כגון דקפיץ בחד בשבת וחואי לימים ולקפיצות לימים לחודייהו פשיטא ולקפיצות לחודייהו אבל קבעה לה וסת כלל לא לא קבעה וסת לימים לחודייהו לא קבעה וסת מאי לאו לא קבעה וסת שחקבענה מחמת אונס אפילו כמה פעמים 7X 111X אלא לקפיצות והתניא כל למאי אילימא לימים הא כל יומא דלא קפיץ לפגר וראתה קפצה וראתה קבעה לה וסת ראתה ראשונה וכו' א"ר הונא קפצה וראתה מטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה ואם שעתן אלא בראייה ראשונה אבל בשניה יהודה ורבי שמעון אומרים לא אמרו דיין כל ימי מניקותן דברי ר"מ רבי יוסי ור" שופעות דם ובאות דיין כל ימי עיבורן ודיין

לפעה - הוי אונס:

יהודה אומר אף בשעת עברתן מלאכול כהנות בשעה שהן אוכלות בתרומה רבי עוברת לשמש את ביתה יתירות עליהן בודקת שחרית ובין השמשות ובשעה שהיא שדמיה טהורים ופעמים צריכה להיות בעדים חוץ מיושבת על דם טוהר ובתולה הנדה והיושבת על דם טוהר ומשמשת דיה שעתה צריכה להיות בודקת חוץ מן הוא דקא גרים מעוני, אגיים שאמרו בלא קפיצה דהתם איגלאי מילתא דיומא ולא הואי) ולחד בשבת (אחרינא) הואי וקפיץ בחד בשבת וחואי (ובשבת קפצה היכי דמי א"ר אשי דקפיץ בחד בשבת וחזאי וראתה קבעה לה וסת לימים ולא לקפיצות צונא לפצה וראתה קפצה וראתה קפצה לא מטא זמן קפיצה לישנא אחרינא א^{יי}ר באתמול גרמא והאי דלא חזאי משום דאכתי הוא רקגרים ולא קפיצה קמ"ל דקפיצה נמי

מחוקינן לה ברואה ואם לא בדקה טמאה ואפילו שאר ימות שבת: אלא לקפיצות - כיון דראתה שלש פעמים על ידי קפיצה הורגלה לראיית קפיצה ובכל יום שתקפוץ

על ידי קפיצה: לימים ולקפיצות - כל אחד בשבת שתקפוץ מחזקינן לה ברואה דומנה הוא לראות באחד בשבת

דיומא הוא דקא גרים - ויהא באחד בשבת וסתה אפילו בלא קפיצה:

ומשמשת בעדים - אנ"פ שיש לה וסת צריכה לשמש בעדים ולבדוק לפני תשמיש ולאחר תשמיש: מתני' אע"פ שאמרו דיה שעתה - באשה שיש לה וסת:

ראויה לזיבה דהיינו י"א יום שבין נדה לנדה וחזרה וראתה בראש חודש ובט"ו לחודש וחזרה גמ` מחוך ימי זיבתה - כגון ראתה בראש חודש וחזרה וראתה בט"ו לחודש כשעומדת בימים שהיא ופעמים צריכה להיות בודקת - כל אשה:

לא בעי בדיקה הניחא לרבי שמעון בן

בתרומה גמ' חוץ מן הנדה דבתוך ימי נדתה

לקיש דאמר אשה קובעת לה וסת בתוך

ימי זיבתה ואין אשה קובעת לה וסת בתוך

ימי נדתה שפיר אלא לרבי יוחנן דאמר

אשה קובעת לה וסת בתוך ימי נדתה תבדוק

דילמא קבעה לה וסת אמר לך רבי יוחנן כי

אמינא אנא היכא דחזיתיה ממעין סתום אבל

חזיתיה ממעין פתוח לא אמרי והיושבת

על דם טוהר קס"ד מבקשת לישב על דם

הניהא לרב דאמר מעין אחד הוא

בתורה טמאתו והתורה טהרתו שפיר אלא

וראתה בט"ו לחודש ולא ראתה בראש חודש שלפניו שקבעה לה וסת לט"ו בחודש ומצטרפין

תרתי ראיות דימי זיבה להך ראייה לקביעות וסת:

הוה קביעות וסת בריש ירחא כדמפרש התם דאמר וסתה בריש ירחא קבעה והא דאקדים וחזאי ריש ירחא וריש ירחא ועשרים וחמשה וריש ירחא דהוה ראייה בתרייתא בימי נדותה דאפילו הכי ממעין סתום - כדמפרש אליבא דר' יוחנן בשילהי פ' בנות כותים (לקמן נדה דף לט:) כגון דחזאי

קבעה לה וסת אפילו הכי מימי טהרה לימי

לרב דאמר מעין אחד הוא תבדוק דילמא

הניחא ללוי דאמר שני מעינות הם אלא

למ"ל דמעין טהור למעין טמא לא קבעה

מהו דתימא תיבדוק דדילמא קבעה לה וסת

לישב יושבת קתני אי יושבת מאי למימרא

הלכה כסתם ואבע"א מי קתני מבקשת

מטלוקת הוא וכל סתם ואח"כ מחלוקת אין

הוא וסתם לן תנא כב"ש סתם ואחר כך

הא מני בית שמאי היא דאמרי מעין אחד

אכתי לא פסק ההוא מעין טמא אמר לך לוי

ללוי דאמר שני מעינות הם תבדוק דילמא

אחרונה חשבינן לה כמעין סתום כדאמר הא דאקרים וחואי תוספת דמים הוא אבל ממעין פתוח דמים יתירי איתוספו בה דהא ודאי קבעה משום דתחילת הוסת הוחזק ממעין סתום וגם ראייה

מפליג בה מידי אלא סתמא קתני הוץ מן הנדה) הילכך לא בעיא בדיקה בימי נדות שהרי נפתח כגון שהראיות הראשונות של וסת יהו בתוך ימי נדה כי מתניתין (דלא מיירי בתחלת נדה דהא לא

וראחה פעם שניה בד' בחודש וכן שלישית לא מהניא ראייה דרביעי בחודש דנדות קמא למיקבע וראחה ברביעי או בחמישי לנדחה אבל ממעין פתוח כגון שלא פסקה וראחה א' ב' ג' ד' לחודש מעינה ואפילו היא רואה לא תקבע וסת. לישנא אחרינא ממעין סתום שראתה היום ופסקה וחזרה

מבקשת לישב - כשכלין ימי לידה כגון בשביעי לזכר או יום י"ד לנקבה לא בעיא בדיקה דהא ומטניטין במעיין פתוח וראשון ישר בעיני:

אפילו אינה רואה היא טמאה:

אלא ללוי דאמר שני מעיינות הן - נפתח הטמא כל ימי הלידה ונסתם הטהור ולסוף שבעה לזכר הניהא לרב דאמר - בפרק בנות כותים (לקמן נדה דף לה:):

ללוי דאפילו בשמיני לעולם היא טמאה עד שתפסוק דהא לא נסתם הטמא תבדוק בשביעי דילמא וי"ד לנקבה נסתם הממא ונפתח המהור ואוקימנא התם דשופעת מתוך שבעה לאחר שבעה ס"ל

درد:

דילמא קבעה לה וסת - תוך שמונים דנקבה ג' ראיות מעשרים לעשרים לרשב"ג ולרבי ב' ראיות יושבת קתני - שכבר נכנסו ימי מוהר:

משלשים לשלשים שכשיכלו ימי טוהר ה"ל וסת לעשרים:

משמע עשמיש וראחה טמאה עבר לילה וראתה שלא מחמת תשמיש אבל פסקה נמי הכי בד"א שלא פסקה מחמת תשמיש דאימא שמש עכרן כאן שלא שמשה חניא בדיקה אלא קשיין אהדדי כאן ששמשה בדיקה אבל בתולה שדמיה טהורין בעיא הנדה והיושבת על דם טוהר הוא דלא בעיא דמים שלה אמר רבא אימא רישא חוץ מן אמאי תשמש בעדים דדילמא נשתנו מראה ממאה מתיב ר' יונה ובתולה שדמיה מהורים וראתה טמאה נשתנו מראה דמים שלה אבר לילה אחת בלא תשמיש ממאני תשמיש אבל פסקה מחמת תשמיש וראתה פסקה מחמת תשמיש וראתה שלא מחמת עב גידל אמר שמואל לא שנו אלא שלא וב"ה אומרים עד שתחיה המכה אמר ונשאת ב"ש אומרים נותנין לה ארבע לילות תנן התם תינוקת שלא הגיע זמנה לראות טומאה לא קבעה ומשמשת בעדים וכו'

דהיא נמי בדיקה לבעלה והא אמרה דיש לה וסת מגו דבעיא בדיקה לטהרות וסת בין אין לה וסת והא קמ"ל דאע"ג שיש לה וסת עסקינן מתני' בין שיש לה וסת בעיא בדיקה והא מתני' באשה באשה שיש לה וסת אבל אשה שאין לה לבעליהן אי ממחני, הוה אמינא הני מילי מאי קמ"ל תנינא כל הנשים בחוקת טהרה אבל אינה עסוקה בטהרות לא בעיא בדיקה בדיקה לטהרות בעיא נמי בדיקה לבעלה אלא באשה עסוקה בטהרות דמגו דבעיא דיתה א"ר יהודה אמר שמואל לא שנו אתמר ובשעה שהיא עוברת לשמש את שחרית תנן אלא אי אתמר אסיפא אלא לטהרות אבל לבעלה מותרת פשיטא צריכה וכו' א"ר יהודה אמר שמואל לא שנו מראה דמים שלה טמאה פעמים היא אחת בלא תשמיש וראתה טמאה נשתנו

שמואל חדא זימנא דאמר רבי זירא אמר רבי

לא שנו - אבית הלל קאי:

כאן ששמשה - הא דקחני שאינה משמשת בערים משום דשמשה עכשיו דאי נמי חזיא לאחר נשתנו מראה דמים - ממראה דם בעילה ראשונה:

לא שנו - הא דתנן שחרית וערבית בודקת:

תשמיש ונשתנו מראה הדם טהורין:

מגו דבעיא בדיקה לטהרות - לאחר תשמיש שמא ראתה לאחר תשמיש מחמת תשמיש:

הא נמי תנינא - במתני' פ"ב (לקמן נדה טו.):

והאמר שמואל חדא זימנא - דאפילו אין לה וסח לא בעיא בדיקה לבעלה אלא אם כן רגילה לעשות לה וסת ועלה מיירי שמואל ואמר אבל לבעלה מותרת אבל אין לה וסת לא קאמר: והא מחני' דהכא ביש לה וסת עסקינן - דקתני ואע"פ שאמרו דיה שעתה וכו' והא ודאי בשיש

מצבנע:

אבא בר ירמיה אמר שמואל אשה שאין לה וסת אסורה לשמש עד שתבדוק ואוקימנא בעסוקה בטהרות הדא מכלל הברתה אתמר תניא נמי הכי בד"א לטהרות אבל לבעלה מותרת בד"א שהניחה בחזקת טהורה אבל הניחה בחזקת ממאה לעולם היא בטומאתה

עד שתאמר לו טהורה אני

בוגלני:

אפילו אין לה וסת לא בעיא בדיקה לבעלה הואיל ואינה עסוקה בטהרות: ערה - דחזיא לעסוקי בטהרות בעיא בדיקה לבעלה אי נמי דליכא טירחא לצעורה אבל ישנה איכא צערא ולא אטרחוה רבנן אי נמי ישנה דלא חזיא לטהרות אפילו רגילה לעסוק בטהרות לא בעיא

נראית בו טיפה כחרדק: יש לה וסת לא בעיא בדיקה - בתמיה. והא קתני מתניתין ביש לה וסת דבעיא בדיקה כיון דעסוקה בטהרות. ולקמן פריך לישני ליה הא בשאינה עסוקה בטהרות ומשני קסבר שמואל כי אינה עסוקה

הצנועות מתקנות להן שלישי לתקן את הבית. זהו עדן אלפני תשמיש קאי: אין בודקת בו לפני תשמיש אחר - לפי שמטונף וכהה מראית ליבונו בבדיקה ראשונה ושוב אין

מהו שתבדוק - בדיקה ממש: ווהו עדן של צנועות - כלומר מדת חסידות שנו כאן ולאו חיובא הוא דאמרינן בפרק שני (שם.)

מידה למשקוף ואשם חלוי איכא ולא חטאח:

לבדיקה - לחורין ולסדקין הילכך כשיעור וסת לא משכחת לה: לקינוח - מבחוץ. אם בקינוח מצאה דם בכשיעור הזה חייבין חטאת אבל אם בבדיקתה מצאה כבר ארך השיעור שהרי לא בצד המשקוף עומד אלא בידה אוחזתו ויש כאן שיעור עודף כדי הבאה

אותיום כלומר מיד לאחר בעילה חייבין בקרבן דודאי דם הוה בשעת ביאה:

כשיעור וסת - מיד לאחר בעילה בחמאת דאמרינן לקמן בפ"ב (נדה דף יד.) נמצא על סדין שלה אנחינה כלומר מיד לאחר בעילה חייכיו בקברו דודאי דה הוה כשעה ביאה:

בכך א"כ לבו נוקפו ופורש - ובשעה שהיא אשם תלוי אמר לו לא תבדוק ותבדוק ומה אשה מהו שתבדוק עצמה כדי לחייב בעלה שתקנח איכא דאמרי הכי בעא מיניה וסת שאמרו לקנוח ולא לבדיקה אלא מהו המשקוף ביציאות השמש נכנס עד ĽĽ שיעור וסת משל לשמש ועד שעומדים בצד לה לבדיקה כשיעור וסת והתניא איזהו לחייב בעלה חטאת א"ל מי משכחת אשה מהו שתבדוק עצמה כשיעור וסת כדי LGLL/A בעא מיניה רבי אבא מרב הווא עבגול ועבגול ומצ בכל אם כל לבו נולפו מצו שתבדוק עצמה לבעלה אמר ליה לא בעא מיניה רבי זירא מרב יהודה אשה

בא מתניתא א"ל סודני לא דמגניא באפיה מזו אמר ליה רב פפא לרבא מהו למעבד כי לה וסת וכיון שתבעה אין לך בדיקה גדולה וסת קשיא בין ערה בין ישנה לעולם בשיש בשיש לה וסת קשיא ערה ואי בשאין לה מבורה אני והא שמואל במאי מוקי לה אי מומאה לעולם היא טמאה עד שתאמר לו שהניחן בחוקת טהרה אבל הניחן בחוקת ושוהין עמהם בין ישנות בין ערות בד"א המשתה נשיהם להם בחזקת טהרה ובאין חמרין ופועלין והבאין מבית האבל ומבית שמואל כל לבעלה לא בעיא בדיקה ת"ר בעיא בדיקה ומדלא א"ל הכי ש"מ קסבר בעיא בדיקה אין לה וסת אפילו לבעלה נמי יש לה וסת לטהרות בעיא בדיקה לבעלה לא ישנה בעיא בדיקה אמר רבא ולימא ליה לא בעיא בדיקה אין לה וסת בין ערה בין א"ל יש לה וסת ערה בעיא בדיקה ישנה

יודע שכך היה אפילו הייתם נותנין לי מאה באזלא ומנסבא ומחקנא - ואמר אילו הייתי ואחקנה מהו דתימא ליהדרה קמ"ל דזימנין ולא יהזיר עולמית פשיטא לא צריכא דהדרה ולא בלאות תנאי כתובה ככתובה דמו ויוציא לית לה כתובה ולא פירות ולא מזונות ליה ואין לה כתובה כיון דלא חזיא לביאה לו לבעלה אסורה לשמש דילמא מקלקלת עותוה הן תקנוה משום אבא חנן אמרו אוי בן אנטיגנוס אומר משמשת בשני עדים הן מטויר עולמית דברי ר"מ פירות ולא מזונות ולא בלאות ויוציא ולא וסת אסורה לשמש ואין לה לא כתובה ולא מחמירי אנפשייהו ת"ר אשה שאין לה לי לא ולישיילינהו לדידהו דילמא אינהו קא אתו רבנן מבי רב מצרכי לכו בדיקה ואמרו דרב פפא ודרב הונא בריה דרב יהושע כי אמר רב כהנא שאלתינהו לאינשי ביתיה

לטהרות בעיא בדיקה - כלומר העסוקה בטהרות בעיא בדיקה אפילו לבעלה:

כיון שתבעה - לחשמיש: ולא פירות - שאוכל בעלה מנכסי מלוג שלה ולא אמרינן כיון דאין לה כתובה הימנו אישתכח

דלאו אשתו היא וליהדר לה פירי דאכל:

בשני עדים - סדינין: מזננת - חנאי כתובה הן את תהא יחבא בביתי ומיתזנא מנכסי ובלאות נמי משומת כתובה הן ששמו לה מה שהיא מכנסת והוא מקבלן עליו לשלם לכשימות או לכשיגרשנה כמו שאנו כותבין

ודין גדוניא דהגעלת ליה וכר': ובניה ממזרים - הילכך אומרים לו הוי יודע שהמגרש את אשתו משום וסת לא יחזיר ואפילו היא חוזרת וקובעת ותו לא מצי למימר אילו הייתי יודע שכך כו' שהרי התרו בו וגמר בדעתו וגרשה והכי נמי אמרינן גבי מוציא את אשתו משום שם רע או משום נדר במס' גיטין (דף מו.):

דבעי לאגבויה כתובתה - והכי קאמר ליה את אמרת אין לה כתובה ואנא סבירא לי אוי לו לבעלה שנחסר ממונו דודאי יש לה כתובה:

בצרור - דבר קשה אינו מחמם:

שאינה מוורת:

דומה למי בצק של שעורים ובא מבשר המת ושכבת זרע בא מבשר החי וקשורה כלובן ביצה לענין זיבה - שיצא זוב ממנו ורוצה לבדוק כדי למנות ראיותיו שתים לטומאה ושלש לקרבן. זוב אנשים - משובחת דקתני קאי מרבה אבל אתקצץ דבאנשים אפילו חדא זימנא:

גמ' הרגשה - שמודעועין אבריו כשמתחמם ורואה קרי:

דשאינה עסוקה לא בעיא בדיקה:

נינהו אליבא דשמואל וטועין בדבר דא"כ קשיא דרב יהודה אדרב יהודה דהא איהו גופיה אמר הא כו` לעולם בשאינה עסוקה ודקשיא לך דרבי אבא בר ירמיה אהא דרב יהודה לא תקשי אמוראי שמואל חדא זימנא לעיל דאוקימנא למחני דקחני משמשת בעדים בעסוקה בטהרות מאן דמתני וכאותה משנה דעסוקה בטהרות בעיא בדיקה והכא עיקר. ואית דמפרשי כי האי לישנא והאמר למימר ואשמועינן משמיה דשמואל דשאינה עסוקה לא בעיא בדיקה והכא אשמועינן דהלכה כד"ח אשמועינן התם בעסוקה מידי דממחני' הוה שמעינן בין עסוקה בין אינה עסוקה ואתא רב יהודה ביתה ואמר רב יהודה אמר שמואל לא שנו אלא בעסוקה כו' לאו פירכא היא דרב יהודה לא יהודה נמי אמרה דאמר רב יהודה לעיל גבי מחני" דקחני לעיל ובשעה שהיא עוברת לשמש את משמיה דשמואל לא מתני הא דר" אבא ורבי אבא לא מתני הא דרב יהודה. ואי קשיא הא רב מאן דמתני הא לא מתני הא - לעולם בעסוקה ודקשיא לך תרתי למה לי רב יהודה דמתני הא דעסוקה בטהרות בעיא בדיקה לבעלה ושאינה עסוקה בטהרות לא בעיא בדיקה:

הא אמר שמואל חדא זימנא - כדמותיב ואזיל מדר' אבא בר ירמיה ומינה שמעינן דס"ל לשמואל

משובחת ובאנשים תקצץ למ" מ"ש נשים מחניי כל היד המרבה לבדוק בנשים ומאי שנא אנשים נשים לאו בנות הרגשה

נינהו משובחות אנשים דבני הרגשה נינהו

۲، با

פרק ב כל היד

אנטיגנוס ובמאי אי בעסוקה בטהרות הא רב יהודה אמר שמואל הלכה כר' חנינא בן בן אנטיגנוס קא"ל דמקלקלת ליה אמר לאגבויה כתובתה איכא דאמרי לרבי הנינא לבעלה איכא דאמרי לר"מ אמר ליה דבעי ממזרין משום אבא חנן אמרו אוי לו מנה לא הייתי מגרשה ונמצא גט בטל ובניה LILL ALL MAN NIAL

בטהרות מאן דמתני הא לא מתני הא לשמש עד שתבדוק ואוקימנא לה בעסוקה אמר שמואל אשה שאין לה וסת אסורה בעיא בדיקה דא"ר זירא א"ר אבא בר ירמיה אטולנו בטהרות הא אמר כל לבעלה לא אמרה שמואל חדא זימנא ואי בשאינה

למה זה דומה לנותן אצבע בעין שכל זמן הייש דלמא אתי לאוסופי - ולא והתניא הא ואביי הייש דלמא אתי לאוסופי ורבא לא אפילו תימא במטלית רכה כיון דעקר עקר לעולם אמר אביי במטלית עבה רבא אמר כל האוחז באמתו ומשתין כאילו מביא מבול בתרומה אוחו והתניא רבי אליעור אומר שנודעועו איבריו אוחו באמתו ובולע את דאביי אהא דתנן היה אוכל בתרומה והרגיש עבה הכא נמי במטלית עבה - והיכא איתמר ובכל דבר שרוצה כדאמר אביי במטלית ובמטלית לא והתניא בודק עצמו במטלית זרע אם בא לבדוק בצרור או בחרס בודק הוא משובה כנשים ואפי' לענין שכבת בד"א לענין שכבת זרע אבל לענין זוב אף מרבה נמי כי קתני מרבה אנשים MIX ロ신지시 אי הכי מאי איריא מרבה כי לא

שמוציא שכבת זרע לבטלה דא"ר יוחנן אחת לפני המקום וכל כך למה מפני לעו על בניו ואל יעשה עצמו רשע שעה ועפר תיהוה מאי אמר להן מוטב שיוציא להו ברישא ואמרו ליה אין לו מקום גבוה איסורא הדר אמר להו תקנתא אלא הא אמר קמייתא אמר להו ברישא בתר דאמר להו לפני המקום הי אמר להו ברישא אילימא תיחוח ואל יעשה עצמו רשע שעה אחת אדם במקום גבוה וישתין או ישתין בעפר אמר להן רבי אליעזר לחכמים אפשר יעמוד רשע שעה אחת לפני המקום - תניא אידך לעו על בניו שהן ממורים ואל יעשה עצמו בניו שהן ממזרים אמר להן מוטב שיוציא ונראה ככרות שפכה ונמצא מוציא לעו על לרבי אליעור והלא נצוצות נתזין על רגליו ומשתין כאילו מביא מבול לעולם אמרו לו לא שכיה גופא ר"א אומר כל האוחז באמה

כל המוציא שכבת זרע לבטלה חייב מיתה

במטלית עבה - קשה היא ואינה מחממת:

ורבא כל אחמומי והדר אחמומי בשעתיה

שאצבע בעין עין מדמעת וחוזרת ומדמעת

שנודעועו אבריו - שנעקר ורע מגופו:

ברותחין קלקלו:

מוסיף:

אלא כשהוא ממשמש יוצא מעם מעם והולך אבל היכא דיצא מהרגשה ונעקר כולו כאחד תו לא לא שכיח - וכי קתני למה זה דומה דתחילתו לא יצא אלא ע"י משמוש האבר שאינו נעקר יחד כיון דעקר עקר - ומשום חמום דהשתא לא נפיק מידי:

כאילו מביא מבול - שעבירה זו היתה בידם דכתיב (בראשית ו׳:י״ב) כי השחית כל בשר ואמרו

איסורא - אסור לאחוז ואפילו אי אפשר לו בענין אחר אע"פ שמוציא לעז כדקתני מוטב שיוציא ניצוצות ניתוין - שאינו אוחו ואינו מטיל למרחוק:

ענושמים באלים - שמתחממים בעצי אילנות במדורות גדולים כלומר בעלי הנאות: לעו כול:

אלמא דכיון דבעיתי לא אתי לנסוכי הכא ואלו מותרות לפי שאין להן פנאי לנסך אסורות סתומות מותרות בשעת מלחמה אלו שנכנס לעיר בשעת שלום חביות פתוחות אמר אביי עשאו כבולשת דתנן בולשת באמתו ומשתין כאילו מביא מבול לעולם עביד הכי והתניא ר"א אומר כל האוחו שיננא אחוז באמתך והשתן לחוץ היכי רב יהודה לשמואל צריך אני להשתין א"ל דבי כנישתא דשף ויתיב בנהרדעא אמר ליה רענן רב יהודה ושמואל הוו קיימי אאיגרא יב, ב) על ההרים הרמים ותחת כל עץ הכא תחת כל עץ רענן וכתיב התם (דברים אסי אמר כאילו עובד עבודת כוכבים כתיב הסלעים אל תקרי שוחטי אלא סוחטי רב רענן שוחטי הילדים בנחלים תחת סעיפי (ישעיהו נז, ה) הנחמים באלים תחת כל עץ ורבי אמי אמרי כאילו שופך דמים שנאמר (את) אשר עשה וימת גם אותו רבי יצחק שנאמר (בראשית לח, י) וירע בעיני ה'

אמר רבי אמי כל המביא עצמו לידי הרהור עבודת כוכבים והולך ועובד איכא דאמרי אומר לו עשה כך ולמחר אומר לו לך עבוד של יצר הרע היום אומר לו עשה כך ולמחר ורבי אמי אמר נקרא עבריין שכך אומנתו דנדוי ולימא אסור דקמגרי יצה"ר אנפשיה אסור אמר רב המקשה עצמו לדעת יהא יש לו מעטרה ולמטה מותר מעטרה ולמעלה ליה דאמר רבי אבהו אמר רבי יוחנן גבול בביצים מלמטה ואיבעית אימא כי הא אורי אבא בריה דרבי בנימין בר חייא אבל מסייע מותר ואיבעית אימא כי הא אורי ליה דתני נשוי הוה דאמר רב נחמן אם היה נשוי עליה אין זה ילוד אשה ואיבעית אימא אימא אימתא דמריה עליה דקרי שמואל דרביה ואב"א ביעתותא דשכינה ואיבעית בליליא ודאיגרא ואיבעית אימא ביעתותא מאי ביעתותא איכא איבעית אימא ביעתותא נמי כיון דבעיתי לא אתי להרהורי והכא

אין מכניסין אותו במהיצתו של הקב"ה

דשף ויתיב - שם מקום המובלע במלכות נהרדעא מפי מורי הזקן:

משאוהו - להא דרב יהודה:

בליליא - ומתיירא שמא יפול:

עטרה - שפה גבוהה המקפת את ראש הגיד:

וירע - אלמא מיקרי רע:

ביד - מוציא זרע לבטלה:

כספחת - דכתיב בגדים (ישעיהו יד) וגלוה הגד עליהם ונספחו על בית יעקב לשון ספחת שקשים לישראל כספחת שאין בקיאים במצות ומביאין פורענות ועוד שמא למדים ישראל ממעשיהן מפי מורי הזקן. ויש אומר שכל ישראל ערבים זה בזה ולאו מילתא היא שלא נתערבו בשביל הגרים

בריתות שכולן נתערבו זה בזה אלמא לא נתערבו על הגרים: דאמרינן במס' סוטה (דף לו:) נמצא לכל אחד מישראל שש מאות אלף ושלשת אלפים ותק"ן הונא קץ ידא או לטוחא חנן ח"ש דחניא תנן או לטותא תנן דינא תנן כי הא דרב α באנשים תקצץ איבעיא להו דינא נז, טז) כי רוח מלפני יעטוף ונשמות אני שיכלו כל הנשמות שבגוף שנאמר (ישעיהו אולודי נינהו דא"ר יוסי אין בן דוד בא עד מבול נינהו אלא דנסיבי קטנות דלאו בנות זכור בני סקילה נינהו אלא דרך אברים בני משחקין בחנוקות מאי היא אילימא משכב חלבו קשין גרים לישראל כספחת אלא את המשיח בשלמא גרים כדר' חלבו דא"ר ת"ר הגרים והמשחקין בתינוקות מעכבין לא תהא בך ניאוף בין ביד בין ברגל דבי רבי ישמעאל (שמוח כ, יג) לא חנאף ידיכם דמים מלאו אלו המנאפים ביד תנא ר' אלעזר מאי דכתיב (ישעיהו א, טו) חפץ רשע אתה לא יגורך רע LXQL ה' וכתיב התם (תהלים ה, ה) כי לא אל כתיב הכא (בראשית לה, י) וירע בעיני

שומעת הכא בשאינה מדברת ואינה שומעת רואות ומראות לה התם במדברת ואינה לא דיה שבודקת לעצמה אלא שהברותיה דתניא אמר רבי חרשת היתה בשכונתינו בתרומה גמ' חרשת איהי תבדוק לנפשה אם יש להן פקחות מתקנות אותן והן אוכלות בחרשת והשומה והסומא ושנטרפה דעתה כריסו ואל ירד לבאר שחת QUIL והלא כריסו נבקעת אמר להן מוטב תבקע לו קוץ בכריסו לא יטלנו אמר להן לא ממכונו עלצץ אמרו לו לרבי מרפון ישב אלא ה"ק רבי טרפון כל המכניס ידו למטה מאי דינא תנן לא סגי דלאו על טבורו אמרת לטותא תנן מאי כריסו נבקעת אלא תנן היינו דאמרי והלא כריסו נבקעת אלא אי ואל ירד לבאר שחת אי אמרת בשלמא דינא ימלנו א"ל לא אמר להן מוטב תבקע כריסו מבורו אמרו לו ישב לו קוץ בכריסו לא רבי טרפון אומר יד לאמה תקצץ ידו על

את ידו: חקצץ ידו על טבורו - קס"ד טבורו ממש והיינו דאמרי ליה והלא כריסו נבקעת כשקוצצין שם לא ידא אלמא תקצץ דינא הוא: קץ ידא - דאמרינן בסנהדרין כל המרים ידו על חבירו תקצץ דכתיב וזרוע רמה תשבר. רב הונא דנסיבי קטנות - והוא ראוי להוליד נמצא בטל מפריה ורביה כל ימי קטנותה:

בני סקילה נינהו - ואת אמרת מעכבים את המשיח ותו לא הלא במיתה הן נידונים:

מעני' מתקנות אותן - בודקות אותו ומטבילין אותן: וצלא כריסו נבקעת - מפני הקוץ:

גמ' ומראות לה - שהיתה בקיאה במראה דם טמא ודם טהור:

מדברת ואינה שומעת - כבר שמעה ולמדה לדבר ואחר כן נתחרשה:

מתכת אמר אביי ושל נחשת כדתניא רבי משום רבי אלעזר אמרו עושין לו כיס של שמא יראה טפה כחרדל וחבלע בכיס הנא לדברינו ישן ממא לא ישן מהור לדבריך להן לדבריכם שומה אין לו תקנה אמרו לו אמרו לו כל שכן שמביא לידי הימום אמר ברבי צדוק אומר עושין לו כיס של עור ישן ממא לא ישן מהור רבי אליעור אותו תרומה לערב ומשמרין אותו שלא יישן תנו רבנן כהן שומה מטבילין אותו ומאכילין היינו שוטה שנטרפה דעתה מחמת חולי חנינא סומא אינה משנה - ושנטרפה דעתה לנפשה ותיהזי לחבירתה א"ר יוסי ברבי שומע ואינו מדבר הסומא איהי תבדוק כדתנן חרש שדברו חכמים בכל מקום אינו

כמין פמלניא של פרשים למעלה עד מתנים למטה עד ירכים ויש להם שנצים ואין להם לא בית הנקב ולא בית הערוה אמר אביי

שלא יישן - כדי שלא יתחמם ויראה:

כיס של עוד - וכשירצו להאכילו יבדקו בכיס:

ההוא כדתניא מכנסי כהנים למה הן דומין

מב) ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה

מינה מכנסים אסורים והכתיב (שמות כה,

כאגעו על הע נעתע אער רב פפא שמע

יהודה אומר רואין אותן גבעולין של אזוב

וחבלע בכיס - וקאכיל תרומה בטומאת הגוף והוי במיתה דכתיב (ויקרא כ"ב:טי) ומתו בו כי בחליבה.

יחללוהר: רואין אותן - לענין מי חטאת קאמר לטמא במשא דבעי^י עד דדרי כשיעור הזאה כדאמר בפ"ק (לעיל נדה ט.) כמה יהו במים ויהיה בהם כדי הזאה כדי שיטבול ראשי גבעולין ויזה כלומר כדי שיהא בהם כדי להזות לבד מה שהאזוב בולע:

שמע מינה - מרקחני כל שכן שאתה מביאו לידי חימום אלמא מכנסים אסורין: פמלניא - סינר פורציני'ט. חללו תלוי למטה ברוחב שלא יתעטף האבר ויתחמם: ולמחר מצאה עליה דם - על הירך:

מעכה השמש בשעת תשמיש:

נדבק בר: רצופה - מעוכה על העד רחוק מן הדם קצת. ללישנא דבדוק כיון דקים להו לרבנן דאין שם מאכולת ודאי דם מגופה הוא שהרי העד היה בדוק לה קודם הקינוח ומאכולת (מעלמא הואי החם בעד שהיא רצופה) וללישנא דדחוק איכא לספוקי שמא האי דם ממאכולת ומתוך שדחוק הוא

את פניה - פניה שלמטה: גמ' מאכולת - כינה. ואמאי טמאין ודאי לשרוף תרומה ולהתחייב בקרבן ודאי להוי ספק לתלות תרומה ולהביא אשם תלוי ולא חטאת דדלמא דם מאכולת הוא שהיה באותו מקום באשה וכשבעל

בשעת תשמיש:

נמצא דם על שלו - ואפילו לאחר זמן ששהה לאחר בעילה זמן ארוך קודם קינוח בידוע שהיה דם:

מאלי - מוטה מעט על צדו:

לו על אברו ומתחמם:

אוכף מתחמם בבשר החמור אבל דרך גמלים לרכוב בלא אוכף אלא במרדעת ומתחמם: אפרקיד - פניו למעלה וגנות הוא שפעמים שיתקשה אבר תוך שינתו ויתגלה ועוד שידיו מונחות

דמכף - לשון אוכף של חמור. אם יש לו אוכף האבר אינו מתחמם שהעץ קשה הוא ואם אין לו

נמצא על שלו טמאין וחייבין את הבית לו ואחד לה והצנועות מתקנות שלישי לתקן דרך בנות ישראל משמשות בשני עדים אחד שאני רבי יוחנן דבעל בשר הוה QUIC כי מצלי אסור והא ר' יוחנן מצלי וקרי ק"ש לענין מגנא כי מצלי שפיר דמי לענין ק"ש שמע הוא דלא יקרא הא מגנא שפיר דמי רב יוסף פרקדן לא יקרא קרית שמע קרית ריב"ל לייט אמאן דגני אפרקיד איני והאמר ואיכא דאמרי הא דמטרטין הא דלא מטרטין צדיקים איכא דאמרי הא דמכף הא דלא מכף כולם צדיקים החמרים מהן רשעים מהן נמי הכי רוכבי גמלים כולם רשעים הספנים רוכבי גמלים אסורין לאכול בתרומה תניא

באמר דחוק הוא אימא שמש רצפה בדוק הוא הא מעלמא אתאי להך לישנא באשתכה מאכולת רצופה להך לישנא דאמר מאי בינייהו איכא בינייהו ながれてて אצל מאכולת ואיכא דאמרי דחוק הוא אצל הוא אמר רבי זירא אותו מקום בדוק הוא את בועלה גמ' וניחוש דלמא דם מאכולת חכמים לרבי עקיבא ברואה כתם שמטמאה ר"ע אומר אף מטמאה את בועלה מודים מטמאה מעת לעת ואינה מטמאה את בועלה זמן כדי שתרד מן המטה ותדיח פניה ואח"כ מספל ופמורים מן הקרבן איזהר אחר בקרבן נמצא על שלה לאחר זמן טמאין קרבן נמצא על שלה אותיום טמאין וחייבין

1، يا 1

(אחה) אף אחה עשיתו כתם ורבי סבר שצריכה כגריס ועוד א"ל אבל אמר לו א"כ משום כתם אמר לו ר' הייא אי אתה מודה ממאה משום נדה ורבי הייא אמר ממאה בקופסא ולמחר מצאה עליו דם רבי אומר דתניא בדקה בעד שאינו בדוק לה והניחתו כתם ולעת זקנתו טיהר מולא כלום תא שמע משום כתם או דלמא כל ימיו טימא משום נדה ולעת זקנתו טיהר משום נדה וטימא איבעיא להו היכי קאמר כל ימיו טימא משום של ר' הייא טימא ולעת זקנתו טיהר ולמחר מצאה עליו דם א"ר יוסף כל ימיו ברקה בעד שאינו בדוק לה והניחתו בקופסא וכן מורין בי מדרשא טמאה נדה XUQL 41 איתמר נמי אמר שמואל טמאה נדה אייל רב שימי בר הייא והא חוששת אמרת ולמחר מצאה עליה דם אמר רב טמאה נדה אתמר בדקה בעד הבדוק לה וטחתו בירכה

יוסי אמר רב אדא בר מתנא תנא רבי מטמא קמיה ומחדדי שמעתתיה מאי רבי ומאי רבי סבר רבי ריש מתיבתא הוא ושכיהי רבון ושומעין דברי החלמיד ור' חמא בר ביסא דאדם גדול הוא היאך מניחין דברי הרב לי אמר רבי ישמעאל זהו שאומרין עליו כדברי רבי אימא לך א"ל כדברי רבי אימא ロビし אער לו כדברי אבא אימא לך או לה והניחתו בקופסא ולמחר מצאה עליו דם מילתא בעא מיניה בדקה בעד שאינו בדוק לידך הביאהו לידי בי אתא א"ל בעי מינאי בר ביסא דאדם גדול הוא אמר לו לכשיבא רבי לרבי ישמעאל ברבי יוסי ברבי חמא טימא משום נדה שמע מינה משחבה ליה מאי לאו בזקנותו קאי הא בילדותו KUK וכיון דנפק לה מדם מאכולת ודאי מגופה בעינן כגריס ועוד לאפוקי מדם מאכולת

ורבי יוסי מטהר ואמר רבי זירא כשטימא

ולמחר מצאה עליו דם - על העד ואיכא לספוקי דלמא מקמי הכי הוה ביה. להכי לא נקט הכא על העד ומשם הוטה בירכה ולא אמרינן דלמא מעלמא אתא על ירכה וספק טומאה היא: טמאה נדה - טומאה ודאית דכיון דהעד בדוק לה שלא היה בו דם קודם בדיקה ודאי מגופה אתאי

את"ל מן העד אתא דלמא כיון דאינו בדוק מקמי הכי הוה: טחתו בירכה דא"כ הוו להו תרי ספיקי לקולא חדא דלמא לאו מן העד הוטח על ירכה ואפילו

לאפוקי מדם מאכולת - דכיון דאינו בדוק לה כל כמה דליכא כגריס ועוד הוה לה לספוקי בדם

משום נדה - טומאה ודאית דכיון דחזקת דמים שם לא מספקינן במקמי הכי:

מאכולת קודם בדיקה:

מאי לאו בזקנותו קאי - מדפליג עליה דרבי רביה:

אמר ליה - רבי ישמעאל לרבי חמא בעי מינאי מילתא:

כדברי אבא - רבי יוסי או כדברי רבי ולקמן תני פלוגתייהו בשמעתין:

לעצמו טיהר - לטעמיה אזיל דאמר נמי הכי בדוכתא אחריתי (לקמן נדה דף נט:):

צרכיה - מטילה מים:

כל מעת לעת: והא אח"כ קתני - דקתני במתני' ואח"כ מטמאה מעת לעת ואינה מטמאה כו' אלמא כששהתה יותר מכדי שתרד הוא דפליגי אבל בכדי שתרד טומאה אפילו לרבה וקשיא ברייתא דכדי שתושיט: עד בידה - שאינה צריכה להושיט ידה תחת הכר הוי שיעורא בכדי שתרד ותדיח באותו עד:

שתרד כו': ברי שתרד מטמאה מעת לעת ואינה מטמאה את בועלה רבי עקיבא אומר מטמאה את בועלה אפי' לרבנן: כדי שתרד מטמאה מעת לעת ואינה מטמאה את בועלה רבי עקיבא אומר מטמאה את בועלה ואפילו

מעי אחר - רקתני במתני' איזהו אחר זמן כדי שתרד לאו אאחר אותיום קאי דממאים מספק אלא איזהו אחר זמן שהוא אחר אותו שלאחר אותיום שאינה מטמאה את בועלה לרבנן אלא לר"ע כדי

סבר יש אם למסורת והכי פליגי במסכת כריתות (דף יז:): שתושיט - ועודה במטה הא כדי שתרד שיעורא רבה ואינה מטמאה את בועלה אלא כשאר מגע

תנא וחייבין באשם חלוי - אנמצא לאחר אותיום קאי דקתני במתניתין ופטורין מן הקרבן: בעינן חחיכה משתי חחיכות - דכחיב באשם חלוי (ניקרא ה':ייי) אחת מכל מצות ה' וקסבר יש אם למקרא מצוות קרינן הילכך בעינן שתים אחת של איסור ואחת של היתר ואכל אחת ואינו יודע איזהו אכל אשתו ואחותו עמו בבית ובא על אחת מהן כסבור אשתו היא ונודע ששתיהן היו במטה ואינו יודע על איזהו מהן בא אבל הכא חדא חתיכה היא ספק שריא ספק אסורה ותנא ברא

משום כתם - טומאת ספק לתלות ואילו רבי לעיל טימא משום נדה דקתני רבי אומר טמאה נדה: הוי וסת שאמרו - לחייבה בחטאת:

דהניא האשה שהיחה עושה צרכיה וראחה דחניא האשה שהיחה עושה צרכיה וראחה דם ר"מ אומר אם עומדת ממאה אם יושבת א"ל רב אהא בריה דרבא לרב אשי והא אלא משום כתם ואילו רבי משום נדה קאמר א"ל אנן הכי קאמרינן כי איתמר ההיא משום נדה איתמר נמצא על שלה אותיום ממאין וכו' ת"ר איזהו שיעור וסת משל לשמש ועד שעומדין בצד המשקוף ביציאת משע נכנס עד הוי וסת שאמרו לקינוח אבל לא לבדיקה נמצא על שלה לאחר מ"ט בעינן החיכה משתי החיכות איזהו אחר זמן וכו' ורמינהי איזהו אחר זמן פירש החי הכר או תחת הכסת ותטול עד ותבדוק בו אמר רב הסדא מאי אחר אחר אחר זמן כדי שתושיט ידה לחחת הכר או תחת הכסת ותטול עד ותבדוק בו ומן כדי שתרי מן המטה ותדיח פניה הי"ק איזהו אחר זמן כדי שתושיט ידה לתחת הכר איזהו אחר זמן כדי שתושיט ידה לתחת הכר איזהו אחר זמן כדי שתישיט ידה לתחת הכר איזהו אחר זמן המטה ותדיח את פניה מחלוקת או לתחת הכסת ותטול עד ותבדוק בו וכדי שתיי לתחת הכסת ותטול עד ותבדוק בו וכדי איזהו אחר זמן המטה ותדיח את פניה מחלוקת או לתחת הכסת ותטול עד ותבנים דב אשי אח"כ שנהלקו ר"יע וחכמים רב אשי אח"כ שנהל ואיזי ואיזי חד שישיה אח"כ מתני האיזי חד שישיה אח"כ קודה אחר זמן המטה ותיים אח"כ קודה אחר זמן המטה ותיים אחר אור בידה אחר זמן המטה ותטול עד התבנים בידה אחר זמן המטה ותטול עד ותבנים אחר בידה אחר זמן המטה ותטול עד ותבנים בידה אחר זמן בידה אחר זמן המטה ותטול עד ותבנים בידה אחר זמן הידה אחר זמן הבידה אחר זמן הידה אחר זמן המטה ותטול עד ותונים בידה אחר זמן הידה אח

כדי שתרד מן המטה ותדיה את פניה אין עד בידה כדי שתושיט ידה לתחת הכר או לתחת הכסת ותטול עד ותבדוק בו מיתיבי איזהו אחר זמן דבר זה שאל רבי אלעזר

ברבי צדוק לפני הכמים באושא ואמר להם

וכחמים דרבנן - אפי' מכאן ולהבא: אין שור שחוט - דאחמול לא חזאי אלא סייג בעלמא הוא:

פשיטא - מאי מודי הא בלמפרע פליגי לגבי מעת לעת ולא במכאן ולהבא:

כי:י"ח) את מקורה הערה אבל לענין קרי עד שיזריע: ור"מ היא - דמחמיר בכתמים כדאמר בפ"ק (לעיל נדה ה.) ולקמן בפרק בא סימן (נדה דף נב:):

בשלא גמר ביאתו - ואפילו הכי לר"ע מטמאה את בועלה דהעראה בנדה כגמר ביאה דכתיב (ויקרא

בשלמא לרב חסדא - דאמר כדי שתרד אחר אחר הוא היינו דמטהרי רבנן: וכי תימא דאין עד בידה - דאחר שתרד הוצרכה להושיט דהוה להו תרי שיעורי א"כ איבעי ליה למיתני ולפלוגי בין עד בידה לאין עד בידה דלא תיפוק חורבה מיניה דהשתא משמע דאפילו עד בידה דלא שהתה אלא כדי שתרד מטהרי רבנן ומדלא מפליג ש"מ דודאי מטהרי רבנן בכדי שתרד

משום בועל נדה טומאת שבעה ואפילו לתלות:

שהחה כדי שחרד - דנפיש שיעוריה: וכן מעת לעת - כלומר כשיעור הזה ומכאן ולהלן כל מעת לעת של בעילה אם בדקה ומצאחה טמאה בועלה מטמאה משום נוגע במעת לעת בנדה טומאת ערב וספק מדרבנן לחלות ואינו מטמא

כרב הסדא:

לא שהתה כדי שתרד - אלא כדי שתשב ותבדוק ועודה במטה טמאין מספק דהיינו אחר אות יום

שמא כרבי עקיבא אחם אומרים שמטמאה אח בועלה אמרו לו לא שמענו אמר להם כך פרשו חכמים ביבנה לא שהתה כדי שחרד מן המטה וחדיה את פניה חוך ומן הוא זה וממאין מספק ופטורין מקרבן וחייבין באשם חלוי שהתה כדי שחרד מן המטה וחדיה את פניה אחר הזמן הוא זה המטה וחדיה את פניה אחר הזמן הוא זה המטה וחדיה את פניה אחר הזמן הוא זה בועל מטמא משום מגע ואינו מטמא משום בועל רבי עקיבא אומר אף מטמא משום בועל רבי יהודה בנו של רבן יוחנן בן זכאי אומר בעלה נכנס להיכל ומקטיר קטורת בעלמא לרב חסדא היינו דמטהרי רבנן אלא לרב אשי אמאי מטהרי רבנן וכי

תימא דאין עד בידה האי עד בידה ואין
עד בידה מיבעי ליה קשיא רבי יהודה בנו
של רבן יוחנן בן זכאי אומר בעלה נכנס
להיכל ומקטיר קטורת ותיפוק ליה דהוה
נוגע במעת לעת שבנדה הוא דאמר כשמאי
דאמר כל הנשים דיין שעתן ותיפוק ליה
הוה בעל קרי בשלא גמר ביאתו ומודים
חכמים לרבי עקיבא ברואה כתם אמר רב
למפרע ורבי מאיר היא ושמואל אמר מכאן
למפרע ורבנן היא מכאן ולהבא פשיטא
למר דתימא הואיל ומעת לעת דרבנן וכתמים
אף כתמים לא מטמאה את בועלה קא משמע
לן ואימא הכי נמי התם אין שור שחוט

דף מו

וסתה נמי מותרת קסבר וסתות דרבנן רב עבע בר בר חנה אמר אפילו הגיע שעת שעת וסתה אסורה קסבר וסתות דאורייתא לייש אלא שלא הגיע שעת וסתה אבל הגיע אלא אי איתמר הכי איתמר אמר רב הונא אימא חואי יש לה וסת וסת קביע לה לייא אדרבה איפכא מסתברא אין לה וסת לה וסת אבל יש לה וסת אסור לשמש כלפי ימי עונתה אמר רב הונא ל"ש אלא שאין רבי יהודה נשיאה והוא שבא ומצאה בתוך לא קא משמע לן אמר ריש לקיש משום אבל היכא דליתא במתא דלא רמיא אנפשה היכא דאיתיה במתא דרמיא אנפשה ובדקה ליה למחני הבאין מן הדרך סד"א הני מילי הדרך נשיהן להן בחוקת טהרה גמ' למה כל הנשים בחזקת טהרה לבעליהן הבאין מן אמר מכאן ולהבא ורבנן היא QUI. ריש לקיש למפרע ורבי מאיר היא רבי יוחנן לפניך הכא יש שור שחום לפניך וכן אמר

פירות אפילו הן בני יומן הרי הן בחוקת ולא והתניא חבר שמת והניח מגורה מלאה ספל וודאי ואין ספק מוציא מידי ודאי אבל ודאי ראתה מי יימר דטבלה הוה ליה ראחה ואם תמצא לומר ראחה אימא טבלה אימר דאמר רבי יוחנן ספק ראתה ספק לא אמר ליה אטו ודאי ראתה מי אמר רבי יוחנן אמר רבי יוחנן אפילו ילדה דבזיוא למטבל אמר ליה רב שמואל בר ייבא לרבי אבא וסת בעלה מחשב ימי וסתה ובא עליה שמואל משמיה דרבי יוחנן אשה שיש לה מותרת קסבר וסתות דרבון XQL LT בר בר חנה אמר אפילו יש לה וסת לימים אסורה לשמש קסבר וסתות דאורייתא רבה לא קפיץ ולא חזאי אבל יש לה וסת לימים ולקפיצות כיון דבמעשה תליא מילתא אימא שאין לה וסת לימים אלא יש לה וסת לימים אשי מחני הכי אמר רב הונא לא שנו אלא

מתוקנין והא הכא ודאי טבל ספק מעושר

מתני" כל הנשים בחזקת טהרה לבעליהן - בלא בריקה שלא הוזכרה בזיקה אלא לעסוקה בטהרות: גמ" בתוך ימי עונתה - ל" יום לראייה אבל לאחר ל" בעיא בדיקה הואיל וסתם נשים חזיין לסוף עונה:

לא שנו - דכי מצאה תוך ימי עונתה לא בעיא בדיקה:

וסתות דרבנן - הצריכוה חכמים לבדוק ביום וסתה שמא תראה ומיהו היכא דלא הוה בעיר ולא ידעינן אי בדקה אי לא בדקה לא מספקינן לה בטומאה:

מחשב ימי וסתה - אם שהה בדרך שבעה ימים אחר וסתה דעכשיו עומדת בימים שיכולה להטהר

אפילו הגיע וסתה אמרינן טבלה ואין צריך לשואלה:

דבזיזא - בושה היא לטבול עד שיפייסנה:

וראי ראתה מי א"ר יוחנן - שלא יהא צריך לשואלה ואפילו היא זקנה:

בוי ספק - להיתר:

והא הכא דודאי טבל - דהא חזינן שנגמרה מלאכתן וממורחין הן:

ספק אינו מעושר וקאתי ספק ומוציא מידי התם ודאי וודאי הוא כדרב חנינא הואה הזקה על הבר שאינו מוציא מחחת ידו דבר שאינו מוקן ואיבעית אימא ספק וספק הוא וכדרבי אושעיא דא"ר אושעיא מערים אדם בהמחו אוכלת ופטורה מן המעשר ואכתי צין ספק מוציא מידי ודאי והתניא מעשה בהמחו של מסיק אחד ברימון שהטילה בשפחתו של מסיק אחד ברימון שהטילה בשפחתו של מסיק אחד ברימון שהטילה ופל לבור ובא כהן והציץ בו לידע אם זכר מפני שחולדה וברדלס מצויים שם והא הכא

תימא הטילה נפל לבור אלא אימא

אררוהו וקאתי ספק ומוציא מידי ודאי לא

דודאי הטילה נפל ספק גררוהו ספק לא

איבעית אימא ספק וספק הוא - דכי היכי דמספקא לן אי מעשרי אי לא ה"נ מספקא לן דלמא לא טביל ולא איהייב במעשר דאימא כרבי אישעיא עיילה ומכניסה במוץ שלה דאין טבל מתחייב במעשר אלא בראיית פני הבית כשרואה את הפתח וכיון דבשעת ראיית פני הבית לא נגמרה מלאכתו למעשר תו לא מיחייבא אע"פ שהוא דשה וממרחה לאחר שהכניסה מידי דהוה אמכניס פירות דרך גגו וקרפיפו לבית אפילו היא ממורחת דקיימא לן דפטורה מן המעשר הואיל ולא

ראחה את הפתח:
אם זכר הוא כו² - כהן חכם היה ומורה הוראות ומתכוין להורות לה ימי טומאה וטהרה. אי נמי
אם זכר הוא כו² - כהן חכם היה ומורה הוראות ומתכוין להורות לה ימי טומאה וטהרה. אי נמי
עגורה אצלו בבית ונוגעת בתרומתו ורוצה להזהר ממנה כל ימי טומאתה. וי²א לידע אימתי יהא
זמן הבאת קרבנה אם יארע במשמרתו אם לאו. ולא סבירא לי דבשביל חור עולה אחת לכולה
משמרה לא עייל האי כהן נפשיה להכי ועוד שהרי היא יכולה לאחר קרבנה כל זמן שתרצה וגם
לשון ראשון אינו נראה דאי חכם הוא כלום הוא בא להאהיל ולעבור על לאו דטומאת מת אלא

כהן עם הארץ היה או קטן ושגרתו אשה להציץ ולראות:

ומצבוצו - מאצג צמנו:

הרואה דם מחמת מכה - שיש לה במעיה:

אף אנן נמי תנינא - דלרבי מאיר וסתות דאורייתא:

תברק - לאחר וסתה מצאתה טמאה טמאה משעת וסתה טהורה טהורה:

ממאה נדה - אם הגיע וסתה ולא בדקה. קסבר וסתות דאורייתא:

הואיל ולא בדקה בשעת וסת ממש:

וסת של וסתה דודאי אי הוה דם הוה משכחא ושמואל סבר אפי" הכי טמאה דאורה בזמנו בא דכ"ע - אפי" רב מודה דוסתות דאורייתא והא דקאמר דבמצאתה טהורה טהורה כשבדקה בשיעור טעמא דראחה - דכיון דבבדיקה ראשונה מצאתה טמאה אם בדקה נמי בשעת וסתה הוה משכחא:

ולבסוף ראתה - בבדיקה ראשונה שבדקה עצמה לאחר זמן ומצאתה טמאה:

דרבנן הוא דאצרכוה ואם לא בדקה מהורה:

בדקה טמאה ואפילו בדקה אחר זמן ומצאתה טהורה דאורה בזמנו בא ודם הזאי ונפל לקרקע או וסתות דאורייתא או דרבנן - הא דקיימא לן דבעי בדיקה בשעת וסתה דאורייתא היא דאם לא ודאי גררוהו - הלכך ודאי וודאי הוא:

ממאה ממאה טהורה טהורה ושמואל אמר ברקה ולבסוף בדקה אמר רב בדקה ומצאת אשה שיש לה וסת והגיע שעת וסתה ולא אין חוששין אלמא וסתות דרבנן איתמר בכי קא"ל טעמא דראתה הא לא ראתה אלמא וסתות דאורייתא איכא דאמרי ראתה הוששת לוסתה והוששת לראייתה וסת והגיע שעת וסתה ולא בדקה ולבסוף הונא חברין משמיה דרב אשה שיש לה באורייתא או דרבנן אמר להו מדאמר צעענינ בעו מיניה מרב נחמן וסתות אימא כיון דחולדה וברדלס מצויים שם ודאי הפילה לידע אם זכר אם נקבה ואיבעית נפל הפילה אם רוח הפילה ואת"ל נפל קתני ה"ק ובא כהן והציץ בו לידע אם כמין נפל והא לידע אם זכר אם נקבה חרדה טמאה אלמא וסתות דאורייתא - לימא את הדמים טעמא דאיכא חרדה הא ליכא וסתה ולא בדקה מהורה שחרדה מסלקת ר"מ אומר אם היתה במחבא והגיע שעת חבדק אמר אביי אף אנן נמי חנינא דתנן דתניא רבי מאיר אומר טמאה נדה וחכ"א יהושע אומר חבדק והני חנאי כי הני חנאי כענא, ב, אניעור אומר טמאה נדה ורבי ומר סבר וסתות דרבנן אמר רב ששת גופייהו קמיפלגי דמ"ס וסתות דאורייתא כשיעור וסת ר"נ בר יצחק אמר בוסתות עצמה כשיעור וסת כאן שלא בדקה עצמה זירא דכ"ע וסתות דאורייתא כאן שבדקה במיס דאורייתא ומיס דרבנן שאורח בזמנו בא לימא בוסתות קמיפלגי אפגעו בועש ומאאט מטווע נמג ממאט מפני

דף פד

ע,, ב את,, כ מאמבו במשמש מטחו לאור הנר אומרים דיה בשני עדים כל הלילה: גמ' ועשמיש או תשמש לאור הגר בית הלל אומרים צריכה ב' עדים על כל תשמיש מלומו סבור בוא מעני, בית שמאי אשה נמי טמאה ואי לא חיישת לוסת מקור דרך מקור ואמר ליה רבי אי חיישת לוסת רשב"ג סבר אשה מהורה ודם ממא דקאתי בעבול ובכא במקור מקומו טמא קמיפלגי TLEL אמר רבינא לא דכ"ע וסתות דמר סבר וסתות דאורייתא ומר סבר וסתות וסת חוששת לוסתה מאי לאו בהא קמיפלגי דברי רשב"ג רבי אומר אם יש לה מחמת מכה אפילו בתוך ימי נדתה טהורה בני תנאי בהא נמי פליגי דתניא הרואה דם

ברי זה מגונה בש"א צריכה שני עדים על

אבל לבעלה מותרת ובד"א שהניחה בחזקת עניא נמי הכי בד"א לטהרות **ムロビレレ** וישנה רבא אמר בועל ושונה כי תניא ההיא זירא מדברי כולם נלמד בעל נפש לא יבעול כדי שיאריכו ימיכם לעוה"ב אמר להם מוטב שאאריך עליכם בעוה"ו אמרו לו תלמידיו רבי כמה הארכת עלינו עניא א"ר יהושע רואה אני את דברי ב"ש נימוק פעם אחת לנימוק שתי פעמים נימוק והולך לו אמרו להם לפי שאינו דומה לדבריכם ליחוש עד שהרוק בתוך הפה שמא שכבת זרע בביאה שניה א"ל ב"ה אף מיפת דם כחרדל בביאה ראשונה ותחפנה בייש לביה לדבריכם ליחוש שמא תראה בשני עדים כל הלילה חניא אמרו להם כל תשמיש או תשמש לאור הנר ובה"א דיה

אם יש לה וסת הרששת לוסתה - כלומר כשאין לה וסת קבוע מודינא לך שאף על פי שעברה עונתה תולה במכה אבל אם יש לה וסת קבוע וראתה ביום וסתה אפי' מחמת מכה חיישינן שמא

טיפח גדה מעורבת בר: מקומר טמא - וכל דם הבא דרך שם ואפילו אינו דם גדה הרי אב הטומאה לטמא אדם טומאת ערב ואם גגעה בטהרות טמאים. וקאמר ליה רבי כר' ולהקל על דבריו בא וה''ק אם יש לה וסת כלומר אם אתה אומר לטמאה מפני וסתה חוששת לוסתה כלומר יש לך לטמאה טומאת שבעה והואיל

ואינך חושש לכך שהרי אתה אומר מהורה משום נדה שוב אין לה טומאה: מתני' שני עדים - חדשים על כל תשמיש אחד לפניו ואחד לאחריו ולמחר תעיין בהם: שמא תראה - בביאה ראשונה ויעמידוהו כותלי בית הרחם וכיון דלא מצריכיתו בדיקה בין תשמיש לתשמיש כי הדר משמש תחפנה שכבת זרע בביאה שניה וכי בדקה לאחר תשמיש אחרון לא מינכר

למחר ונהי גמי הלדידן משמשא לאחר קינוח ואע"ג דלא ידעיגן עד למחר מיהו בעיגן מוכיחה קיים דאי לאו הכי מה הועילו חכמים בתקנתם:

עד שהרוק בחוך הפה כו' - רוק דם. פה אותו מקום. כלומר אפילו כשהיתה בודקת לאחר תשמיש

שמא ראחה טפה כחרדל וחפתה שכבת זרע באותה ביאה עצמה:

בארכת - החמרת:

בעל נפש - חסיד:

בר"א - דבעיא בדיקה:

חכם או טיפש עשיר או עני ואילו רשע רבש"ע טפה זו מה תהא עליה גבור או חלש מפה ומעמידה לפני הקב"ה ואומר לפניו מלאך הממונה על ההריון לילה שמו ונוטל בר פפא דדריש ר' הנינא בר פפא אותו דריש ביה מבעי ליה לכדדריש רבי חנינא ברכיו ימות ור"ל האי קרא דר" יוחנן מאי ריש לקיש אמר מהכא (משלי ים, טו) בוזה גבר לילה ניתן להריון ויום לא ניתן להריון ג) יאבד יום אולד בו והלילה אמר הורה אמר רב המנונא מאי קרא שנאמר (איוב ג, א"ר יוחנן אסור לאדם שישמש מטתו ביום זו מוכיחה קיים וזו אין מוכיחה קיים דלא ידעה השתא נמי תשמש א"ל רבא ר' אילא אילו איחא מי לא משמשה ואע"ג ואבר אסורה לשמש עד שתבדוק מתקיף לה אבא א"ר ה"א בר אשי אמר רב בדקה בעד בחוקתה עד שתאמר לו טהורה אני א"ר טהרה אבל הניחה בחזקת טמאה לעולם היא

פתאום ואצ"ל לבית חבירו והאוחו באמה הקב"ה שונאן ואני איני אוהבן הנכנס לביתו אמר רבי שמעון בן יוחאי ארבעה דברים חבירו פתאום אמר רבי יוחנן ואפילו לביתו והאוחו באמה ומשתין מים והנכנס לבית שר הגרגו והמושיב שבת במרומי קרת במשתאות ואמרי לה שר הנרגן ואמרי לה שנאתי וארבעה לא אהבתי שר הנרגל בבית מבעי לי' לכדכתיב בספר בן סירא שלשה ור' יוחנן האי קרא דר"ל מאי דריש ביה לילה ניתן להריון ויום לא ניתן להריון א"כ נכתוב קרא גבר הורה מאי הורה גבר שואל מעמך כי אם ליראה וגו' ור' יוחנן (דברים י, יב) ועתה ישראל מה ה' אלהיך הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים שנאמר או צריק לא קאמר כדר' חנינא דא"ר חנינא

בדקה בעד - בלילה לפני תשמיש: זו מוכיחה קיים - הרי העד לפנינו ולמחר תראה בו ומהני לה לטהרות דכי אצרכוה רבנן לשמש בעדים משום טהרות הוא וגם אם ימצא דם באותו שלפני תשמיש תביא הטאת כפרתה: בוזה דרכיו - תשמיש כמו (משלי לי:י"ט) דרך גבר בעלמה. והמשמש ביום בא לידי בזיון שמא יראה בה דבר מגונה ותתגנה עליו:

ומשתין מים

הכל בידי שמים - כל מדותיו וקורותיו של אדם באין לו בגזרת מלך חוץ מזו: מאי הורה גבר - מדסמך הריון ללילה ש"מ למדרש הכי לילה ניתן להריון ולא יום מדאסמכיה קרא שמעינן לדר" יוחנן ומגופה דקרא שמעינן להא דר" חנינא בר פפא:

מיבעי ליה כו' - והיינו בוזה דרכיו שמגנה עצמו שמלעיזין עליו בני המדינה במנהגו: והמישיב שבת - לחלמידים במרומי קרת אחת שנראה מגסי הרוח ועוד שמפסיקין אותן עוברי

717 (1

קליפתן לית לן בה והשותה משקין מזוגין היקרן או קליפתן אבל שייר בהן עיקרן או שורה עליהן ולא אמרן אלא דלא שייר בהן דמנחי בסילתא ומציירי וחתימי רוח רעה ומשמש מטתו האוכל שום קלוף כו' ואע"ג והנוטל צפרניו וזורקן לרה"ר והמקיז דם שעבר עליהן הלילה והלן בבית הקברות קלוף וביצה קלופה והשותה משקין מזוגין בנפשו ודמו בראשו האוכל שום קלוף ובצל יוחי ה' דברים הן שהעושה אותן מתחייב בידבי רבא באלי פרוחי אמר ר"ש בן רב הונא מקרקש זגי דכילתא אביי באלי עם החמור עם הדומה לחמור LEY EL מאי דרוש (בראשית כב, ה) שבו לכם פה מטותיהן בפני עבדיהם ושפחותיהם ואינהו לא אלא כגון של בית פלוני שמשמשין לשמואל ואפי, לפני עכברים א"ל שינוא ממעו בפני כל הי אמר ליה רב יהודה ומשתין מים ערום לפני מטתו והמשמש

מעים מידי אבל טעים מידי לית לן בה אמר בעלי ראתן אמר רב ולא אמרן אלא דלא ויתקין הקיזו שניהם ושמשו הויין לו בנים מר מקיז דם ומשמש מטחו הויין לו בנים והמקיז דם ומשמש מטתו דאמר LMIבצפרנים שורפן חסיד קוברן צדיק זורקן מילתא חיישינן ה"ר ג" דברים נאמרו מידי בתרייהו לית לן בה ולא היא לכולה אמרן אלא דלא גו מידי בתרייהו אבל גו ולא אמרן אלא דשקיל דידיה ודכרעיה ולא ומפלח ולא אמרן אלא דשקיל בגנוסטרי ברבים מפני שאשה מעוברת עוברת עליהן וצוומל צפרניו וזורקן לרשות لايا שתשרה עליו רוח טומאה זימנין דמסכנין ככלי מתכות דמו והלן בבית הקברות כדי רבי יוחנן והוא שלנו בכלי מתכות וכלי נתר פפא וכלי נתר ככלי מתכות דמו וכן אמר שמואל והוא שלנו בכלי מתכות אמר רב שעבר עליהן הלילה אמר רב יהודה אמר

מקרקש זגי - פעמונים התלויים בכילה שסביב מטחו מקשקשן בעת תשמיש לסור בני ביתו משם: דמו בראשו - נענש על עצמו וחובת דמו נדרשת ממנו לאחר מיתתו וראיה לדבר ודמו בראשנו דמרגלים (יהושע בי:ייים) חובת דמו יהא מוטל בראשנו:

בסילתא - סל:

רוח טומאה - כמדת הלצים שקורין גרמנטי"ר האוחזים את העיניים:

בגנוסטרי - מספרים:

חסיד - עדיף מצדיק. כשקוברן איכא למיחש דהדרי ומגלו:

ויתקין - חלשים:

תלמיד חכם - דידע לאצטנועי נפשיה: אונס שינה מגניא באפיה ובודקין מטותיהן מזכירין אותן לשבח אין ה"נ דאגב דאיכא ביום הכי נמי מסתברא דאי ס"ד משמשין מטותיהן ביום אימא בודקין מטותיהם טומאה וטהרה בשלגים קתני מיהא משמשין ובודקין מטותיהם במילא פרהבא ונוהגין אותן לשבה היו משמשין מטותיהם ביום מונבו המלך היו עושין ג' דברים ומזכירין בנר הרי זה מגונה עא שמע ושל בית הגר הרי זה מגונה אימא הבודק מטתו לאור ע,, ה אה, פ האטרו המשמש מטחו לאור תשמש לאור הנר אימא תבדוק לאור הנר מוער ות"ח מאפיל בכסותו ומשמש תנן או אמר רבא ואם היה בית אפל ロルコ ישראל קדושים הם ואין משמשין מטותיהן בה דבר מגונה ותתגנה עליו אמר רב הונא כמוך מאי משמע אמר אביי שמא יראה ביום שנאמר (ויקרא יט, יה) ואהבת לרעך רב חסדא אסור לו לאדם שישמש מטחו

לא נטמא כולו והדר חני נטהר מקצחו נטהר כולו הא גופא קשיא אמרת נטמא מקצתו מצאעו אף נממא כולו נמהר מקצתו נמהר במשקה מטמא טומאת משקין עליו לאכילה אינו מטמא טומאת אוכלין התם שלג אינו לא אוכל ולא משקה הישב בשחקי נוהגין טומאה וטהרה בשלגין תנן אימא הא והא במאני דכיתנא הא בחדתי הא הא בכיתנא הא במאני דכיתנא ואיבעית אלא בפקולין או בצמר נקי ורך לא קשיא לא בעד אדום ולא בעד שחור ולא בפשתן והא תנא דבי מנשה אין בודקין את המטה רבא הני שחקי דכיתנא מעלי לבדיקה איני Gבובי בנהמא ולא ידענא מאי קאמרי אמר בתם בערבי שבתות הוו אמרי מאן בעי או בצמר נקי ורך אמר רב היינו דכי הואי שמואל אין בודקין את המטה אלא בפקולין במילא פרהבא מסייע ליה לשמואל דאמר

כולו למימרא דנטמא כולו אמר אביי כגון

אף על פי שאמרו המשמש מטתו כו' - כדאיתא בברייתא דלעיל בריש שמעתין ומסקנא או תשמש לאור הנר אלמא מגונה הוא דהוי אבל איסורא ליכא מדקתני או תשמש והשתא ליכא למימר חבדוק דא"כ מאי אע"פ שאמרו כו':

רא"כ מאי אע"פ שאמרו כו": מילא פרהבא - קוטו"ן. מתוך שהוא לבן נראית בו טיפה כחרדל. לישנא אחרינא צמר נקי ורך: ומזכירין חכמים אותן לשבח - בתמיה. נהי אי הוה מותר בעלמא הוה תמיה לן וכ"ש שמזכירין

לשבח ומה הוא שבחן:

GULLA - עומוגו:

שחקי דכיתנא - בגדים בלויין של פשתן:

חישב עליו וכו' - דקרוב הוא להיות משקה יותר מאוכל:

לא נטמא כוי - דאינו חבור אלא כל קורט בפני עצמו חשוב ואינו טמא אלא מקום מגע טומאה:

שהעבירו - לשלג:

אביי מאי שנא מן הלול ולחוץ דספקו טמא ממא על בלול ולחוץ ספקו שמא メねし א"ל אנא הכי קאמינא מן הלול ולפנים ודאי ען מר והא אנן שחזקתו מן המקור תנן אעא ואמר ליה לאבוה ספקו טמא אמרת ספלו ממא מן בלול ולחוץ ספקו טהור עלייה לפרוודור נמצא מן הלול ולפנים ועלייה בנויה על שתיהן ולול פתוח בין וקאמרי החדר מבפנים והפרוזדור מבחוץ הונא אשכחינהו רבה בר רב הונא דיתבי יצחק בריה דרב יהודה תנו נדה בי רב מל במקור צמ, בעי בר שמואל ורב נמצא בפרוודור ספקו טמא לפי שהוקתו והעלייה דם החדר טמא דם העלייה טהור משל משלו חכמים באשה החדר והפרוזדור מל כלי חדס אפילו מלא חדדל QUI. שהעבירו על אויר חנור דהתורה העידה

להך לישנא דאמרת אי בתר חוקה אולת מסייע ליה לרב קטינא ופליגא דרבי חייא לישנא דאמר אביי אי בתר הששא אולת מקדש ואין שורפין עליו את התרומה - להך ורב קטינא אמר אין חייבין עליו על ביאת על ביאת מקדש ושורפין עליו את התרומה רבי הייא דם הנמצא בפרוזדור הייבין עליו ודאי טמא מן הלול ולחוץ ודאי טהור חני הוא ואי בתר חזקה אזלת מן הלול ולפנים אביי אי בתר מששא אזלת אידי ואידי ספק נמי אימא אזדקרה ומעלייה אתא אלא אמר דרלמא שחתה ומחדר אתא מן הלול ולפנים

מסייע ליה לרבי חייא

מחני' החדר והפרוזדור - בגמ' מפרש היכי קיימי:

דם החדר ממא - והיינו מקור:

גמ' חדר מבפנים ופרוזדור מבחוץ - שניהם זה אצל זה בעובי גופה חדר לצד אחוריה ופרוזדור

לפרוזדור כלפי חוץ הוא יורד ויוצא דרך יציאה ואינו חוזר לצד אחוריה. ולקמן פריך ודאי טמא ספקר טמא - דאי מעלייה אתא מן הלול ולחוץ איבעי ליה לאשתכוחי דהא כי נחית מן הלול לפניה וכותלי רחם למטה באמצע פרוזדור ודרך שם דמים יוצאים:

בוי ואמאי קתני ספקו ממא:

ספלו ממא - ולא ודאי מדקתני מן הלול ולחוץ ספקו טהור:

מן הלול ולפנים ודאי טמא - ומתניתין מן הלול ולפנים:

אי בתר הששא אולת - דלא מהוקת ליה לדם כמנהגו והילוכו אלא באת להוש לקורות הנולדות בספלו ממא - ולא אמרינן ודאי מהור:

חייבין עליו - אם נכנסה למקדש דודאי טמאה. ולקמן מפרש אי מן הלול ולפנים אי לחוץ: כגון שחתה:

להך לישנא - דאי בתר חששא אידי ואידי ספקא הוא:

להך לישנא - דבתר חזקה מסייע ליה לר' חייא ומתוקמא במן הלול ולפנים:

ביניהם הוה ליה מחצה על מחצה:

ובנמצא - בקרקע דה"ל מופרש מהן ולא לקחו ממקום הקביעות: ברשות היחיד כו' - דהוה ליה ספק ואע"ג דרובא צפרדעים ואין להם טומאה כיון דשרץ קבוע בנובה בנה לה מחוד על מחוד.

יר החוכה - מהחוכה בצדר הגי בורותן "אצבעות. 1960 אסרר - דכל קבוע כמחצה על מחצה דמיא וכיון שלקחה ממקום הקביעות מחזקינן לה כמחצה על מחצה:

יד חתוכה - מהותכת בצורתה בחיתוך אצבעות:

הבית טמא - אף אם אין ולד נראה הבית טמא משום אהל המת:

ועשאום כודאי - משום דאזלינן בתר רובא:

inmaid citat - amid taiqiii coc cica

פליג עליה:

עלייהן דלדידהן ליכא טומאה ודאית: עמעניגן לא פליגי הא דרבי חייא דאמרי ודאי במן הלול ולפנים בקרקע פרוזדור דהיינו כדרך יציאחו מן החדר ודרמי ורב יצחק דאמרי ספק טמא בגג פרוזדור שקרוב לעלייה ולעולם בחר חזקה אזלי ומודו בקרקע פרוזדור במחני וכדרבי חייא אבל בגגו במן הלול ולפנים על כרחך יצא וה ממנהג הילוכו דהבא מן החדר היה לו לימצא בקרקע פרוזדור שהחדר נמוך ושוה לפרוזדור ואם מן העלייה בא הוה לו לימצא מן הלול ולחוץ הלכך איכא למיתליה בתרי ספיקי דילמא מעלייה אתא לפרוזדור ואזדקרה או מחדר אתא לפרוזדור וע"י שנזדקרה עלה הדם מלמטה למעלה כיון דרמי ורב יצחק לא יהבי טעמא למילחייהו איכא לאוקמי בשינוי אבל לאביי ללישנא דבחר חששא ליכא לשנויי הכי ופליג דר' חייא עליה דכיון דאביי חלי טעמא בחששא וכל היכא דאיכא למיחש להאי ולהאי משוי ליה ספק אפילו בקרקע פרוזדור איכא לספוקי בחדר ולעלייה הילכך דרבי חייא

לרב הונא - דאמר ליה לבריה מן הלול ולפנים ודאי מן הלול ולחוץ ספקא: דר' חייא ודרב קטינא במאי מיתוקמי במן הלול ולפנים דהא מן הלול ולחוץ אפילו ספקא ליכא דהא טהור קאמרינן ודרב קטינא קיימא כוותייהו אלא רבי חייא דאמר טומאה ודאית לימא פליגא

ופליגא דרב קטינא - לרב הונא לא פליגי כאן מן הלול ולפנים כאן מן הלול ולחוץ אלא לרמי בר שמואל ולרב יצחק בריה דרב הלול ולפנים ספקו ממא הני במאי מתוקמא הלול ולפנים לימא פליגא דרבי הייא לא קשיא כאן כשנמצא בקרקע פרוזדור וכאן שנמצא בגג פרוזדור - אמר רבי יוחנן בשלשה מקומות הלכו בו חכמים אחר הרוב ועשאום כודאי מקור שליא חתיכה מקור הא דאמרן - שליא דתנן שליא בבית הבית ממא ולא שהשליא ולד אלא שאין שליא

בלא ולד ר"ש אומר נמוק הולד עד שלא

יצא החיכה דחנן המפלח יד החוכה ורגל

חתוכה אמו ממאה לידה ואין חיששין שמא

מגוף אטום באת וחו ליכא והאיכא חשע

חנויות דחניא חשע חנויות כולן מוכרות

בשר שחומה ואחת מוכרת בשר נבלה ולקה

מאחת מהן ואינו יודע מאיזה מהן לקח ספקו

אסור ובנמצא הלך אחר הרוב טומאה

קאמרינן איסור לא קאמרינן והאיכא חשע

צפרדעין ושרץ אחד ביניהם ונגע באחד מהן

ति भा

אין זה דם אלא בשר: אדום הוא אלא שלקה דכיון דמראה דם טמא יש בה אמרינן כולו דם הוא וטמאה נדה ורבנן סברי של ארבע כו' - שהחתיכה מארבע מראות דם טמא השנויין במחני' ואע"ג דחמשה חנן שחור רבי יהודה לתלות קאמר ולא לשרוף:

אלא למעוטי רובא דרבי יהודה - דאע"ג דאמר זיל בתר רובא הכי גמר לה ר' יוחנן דטמא דקאמר כודאי ולשרוף עליה תרומה:

זו היא חזקה כו" - חזקה זו שאנו מחזיקין סתם רוב תינוקות מטפחין חזקה גמורה החזיקוה לעשותה סמרך מיעוטא לחזקה - והוה להו לטהר תרי ורובא לחודיה לטמא ואין א' עומד במקום שנים: למפח - בשרצים:

אילימא למעוטי רובא - בטומאת אשה:

נשוויה כודאי:

למעוטי מאי - ג' מקומות דקאמר רבי יוחנן דמשמע הני ותו לא למעוטי מאי דמשום רובא לא דלא קחשיב אלא תלת:

כרבי יהושע ואשכחן ארבעה מקומות בטומאת נשים במתני' שהלכו אחר הרוב וקשיא לר' יוחנן מאי לאו - ה"ק רבין דהא מחני" לאו תיובתא היא דרבי יהושע אלא סייעתא אלמא מחני" אמרה והא כי אחא רבין אמר - בפ' המפלח (לקמן נדה דף כט.):

שמעתתא - ר' יהושע בן לוי אמורא הוא ושלשה מקומות דאמר ר' יוחנן משנה או ברייתא הן: כל דפריש מרובא פריש וצפרדע הוא:

ובנמצא - שפירש אחד מהן למקום אחר ונגע בו אדם שם טהור דהשתא לאו קבוע הוי ואמרינן

דתנן תינוק הנמצא בצד העיסה ובצק בידו בתרומה והא אמרה ר' יוחנן חדא זימנא דאיכא חזקה בהדיה דלא שרפינן עליה את למעוטי מאי אילימא למעוטי רובא סייעתא לא דלמא לא תיובתא ולא סייעתא מאי תיובתיה מאי לאו לא תיובתא אלא רבי יוסי בר רבי חנינא טועה ולא ידענא לא קאמרינן והא כי אתא רבין אמר מתיב מעליא ילדן מחניחין קאמרינן שמעחתא ונאכל הלך אחר רוב נשים ורוב נשים ולד כן לוי עברה בנהר והפילה מביאה קרבן לא קאמרינן והאיכא הא דאמר רבי יהושע הרוב טומאה ראשה קאמרינן טומאה בעלמא ברה"ר ספקו טהור ובנמצא הלך אחר ואינו יודע באיזה מהן נגע ברה"י ספקו טמא

אלא בחתיכה של ארבע מיני דמים אבל רב יהודה אמר שמואל לא טימא רבי יהודה יהודה אומר בין כך ובין כך טמאה しとなし יש עמה דם טמאה ואם לאו טהורה רבי רובא דרבי יהודה דתנן המפלת חתיכה אם ששורפין עליה את התרומה אלא למעוטי את התרומה ורבי יוחנן אמר אין זו חזקה רבי אושעיא זו היא חזקה ששורפין עליה וחזקה רובא עדיף ואמר ריש לקיש משום ורבנן מיעוטא כמאן דליתיה דמי ורובא סמוך מיעוטא לחוקה ואיתרע ליה רובא אין מטפחין ועיסה זו בחזקת טהורה עומדת דר"מ קסבר רוב תינוקות מטפחין ומיעוט של תינוק לטפח ואמרינן מאי טעמא רבי מאיר מטהר והכמים מטמאין שדרכו

כשהפילה

שאר מיני דמים טהורה ורבי יוחנן אמר שא ארבע מיני דמים דברי הכל טמאה ושל שאר דמים דברי הכל טהורה לא נחלקו אלא כתיב קיר - ומראיהן שפל מן הקיר (שם): שיעור גגע כגריס לאורך ולרוחב:

י"ג:כ"ה) והנה נהפך שער לבן בבהרת:

אם בהרת קודמת לשער לבן טמא - דשער לבן מסימני טומאה וכגון שקדמתו בהרת דכתיב (ויקרא

גמ' אלא מעתה כו' עד וכולן ממאין לשון קושיא הוא: בשלמא החם - גבי נגעים אע"ג דכולהו לטמא איכא לאוקומי קרא דאיירי בפלוגתא דוקן ממרא וסנהדרין שבדורו דכתיב (דברים י"ז:י"ב) והאיש אשר יעשה בזדון כגון דמפלגי בנגעי אדם

בית כרם - מקום ומשם מביא אדמה ונותנה בכלי:

כדם המכה - מפרש בגמ':

אם אינו מטמא משום כתם כו' - מפרש בגמרא:

מעני' וכקרן כרכום - כזוית גן שכרכום גדל בו:

כל דם דאתי מינה טמא אמר רבי חמא בר גמ' מגלן דאיכא דם טהור באשה דלמא שני חלקים מים ואחד יין מן היין השרוני אדמה מבקעת בית כרם ומיצף מים וכמזוג מצור וכקרן כרכום כברור שבו וכמימי המכה שחור כחרת עמוק מכן טמא דיהה מכן יוסי אומר לא כך ולא כך איזהו אדום כדם מממא מאום כעם מממא מאום מאלני גבי וחכמים מטהרין אמר רבי מאיר אם אינו מטהרים הירוק עקביא בן מהללאל מטמא אף כמימי חלתן וכמימי בשר צלי וב"ה וכקרן כרכום וכמימי אדמה וכמזוג בש"א חמשה דמים ממאים באשה האדום והשחור בתר רוב חתיכות לא אמרינן QUIC ארבע מיני דמים הויין ורבנן סברי זיל זיל בתר רוב חתיכות ורוב חתיכות של ואינה יודעת מה הפילה רבי יהודה סבר

אין הבית ממא עד שיראה כשני גריסין על שמעון ורבנן דתנן ר"א בר"ש אומר לעולם בעים כי הא פלוגתא דרבי אלעזר ברבי אומר כהה ואמר רבה כהה וטהור קודם לבהרת מהור ספק ממא ורבי יהושע בהרת קודם לשער לבן ממא ואם שער לבן ובפלוגתא דרבי יהושע ורבנן דתנן אם מאי בשלמא החם איכא לאפלוגי בנגעי אדם נמי בין דם נדה לדם זיבה וכולן טמאין האי לנגעי בתים ולנגעי בגדים וכולן טמאין הכא בוא ההוא בוהק מקרי אלא בין נגעי אדם עימא (ויקרא יג, יג) כולו הפך לבן טהור טהור וכי תימא ה"נ נגע טהור מי איכא וכי בון נגע לנגע הכי נמי בין נגע טמא לנגע לדם בין דם טהור לדם טמא אלא מעתה יז, ח) כי יפלא ממך דבר למשפט בין דם יוסף אמר רבי אושעיא אמר קרא (דברים

דף ים

מכן ממא דיהה אפי' ככחול טהור ושחור ふくさに תניא נמי הכי שחור כחרת עמוק תנן אמר רבי הנינא שחור אדום הוא אלא יח דמיה הרי כאן ארבעה והא אנן חמשה אדצו אמר קרא ויקרא יב, ז דמיה ויקרא כ, דדם אדום הוא אימא אדום ותו לא א"ר ויראו מואב את המים אדומים כדם למימרא אמר רבי אבהו דאמר קרא (מלכים ב ג:כב) GL_{ι} וממאי דהני טהורין והני טמאין מהור אלא הכא אי דם מהור ליכא במאי פרח בכולו טהור אף כאן נמי פרח בכולו בבגדים ונאמר קרחת וגבחת באדם מה להלך מהורה נאמר ויקרא י"ג:ל"ט קרחת וגבחת אבטולמוס אומר מנין לפריחת בגדים שהיא יונתן בן אבטולמוס ורבנן דתניא ר' יונתן בן לבן זוית בנגעי בגדים בפלוגתא דר' איזהו קיר שהוא כשני קירות הוי אומר זה בר"ש כתיב (ויקרא יד) קיר וכתיב קירות כשני גריסין ורחבו כגריס מ"ט דר"א שני אבנים בשני כותלים בקרן זוית ארכו

תממא אי הכי אם אינו מטמא מעום כתם לא מטמאיתו היכא דקחזיא דם ירוק מגופה נהי דהיכא דקא משכחת כתם ירוק אמנא אלביא בן מהללאל וטימא וה"ק להו לרבנן כתם כו' א"ר יוחנן ירד ר"מ לשיטת לתלות א"ר מאיר אם אינו מטמא משום וחכמים מטהרין היינו ת"ק איכא בינייהו אלא שלקה הכא נמי מלקא הוא דלקי ליה מי לא א"ר חנינא שחור אדום הוא כאן ארבעה אב"א ליח ליה ואב"א איח מטמא ולית ליה לעקביא דמיה דמיה הרי בינייהו לתלות הירוק עקביא בן מהללאל דלקי וב"ה מטהרין היינו תנא קמא איכא שחור אדום הוא אלא שלקה ה"נ מלקא הוא לית להו ואב"א אית להו מי לא א"ר חנינא לב"ש דמיה דמיה הרי כאן ארבעה אב"א משחיר בש"א אף כמימי חלתן ולית להו הוא משחיר משל לדם מכה לכשנעקר הוא זה לא מתחלתו הוא משחיר אלא כשנעקר

מסמא משום משקה משום רואה מבעיא

פריחה - פרחה צרעת בכולהו:

למימרא דדם אדום הוא - ואלו כולם אדומין הן:

דמיה דמיה - והיא גלתה את מקור דמיה (שם כ) וטהרה ממקור דמיה (שם יב) הרי ד' מיני

אדמומית טמאה בה אבל שלמטה מהן לאו דם הוא:

דיהה מכן אפילו - הוא שחור ככחול מהור הואיל ואינו שחור כחרת:

היינו ת"ק - דאמר ה" דמים ותו לא:

ירד ר' מאיר כו' - ומטמא דם ירוק משום נדה:

בימי נדותה שהיתה נדה מדם אדום ואמאי מטהריתו לגמרי: תממא משום משקה - כרוקה וכמי רגליה אם נוגעין בו אדם וכלים ומהרות באותו דם ירוק שראתה ביינו ת"ק הא קמ"ל מאן ת"ק רבי יוסי וכל בן ג"ש מעצמו רבי יוסי אומר לא כך וכו' חוצות ורבנן אדם דן ק"ו מעצמו ואין אדם וכתיב התם (איוב ה, י) ושולה מים על פני (שיר השירים ד':י"ג) שלחיך פרדס רמונים אלא הכי קאמר להו אלפוה בג"ש כתיב הכא צכי שפיר קאמרי ליה רבנן לר' מאיר בעי (במדבר כג:כד) דם הללים וליכא אי להוי כמשקה להכשיר את הזרעים ורבנן לאמרי ליה רבנן לר' מאיר אלא ה"ק להו לאפוקי האי דאין מחעגל ויוצא אי הכי שפיר רוק שמחעגל ויוצא אף כל שמחעגל ויוצא אמאלה זב חבה ורבנן דומיא דרוק מה ארום והדר חזיא דם ירוק תממא מידי דהוה ירוק מעיקרא לא מטמאיתו היכא דחזיא דם ליה אלא ה"ק להו נהי היכא דקא חזיא דם

משכחת לה אלא בעלה היכי משכחת לה מיתיבי תולה בבנה ובבעלה בשלמא בבנה שלא נשא אשה ועד כמה עד בן עשרים וחזרה ונגפה ולא של כל אדם אלא של בחור אבהו כדם אצבע קטנה של יד שנגפה וחייתה יופע לא דראשה אמי ורדינאה א"ר מאכולת הרי זה תולה בה מאי לאו דכוליה חנינא כדם מאכולת של ראש מיתיבי הרגה בלמא לאפוקי כחוש תיקו זעירי אמר רבי צפור חיה איבעיא להו חיה לאפוקי שחוט או כתחילת הכאה של סכין עולא אמר כדם הוה אמינא ככולה שחיטה קמ"ל כדם המכה ולימא כדם שחיטה אי אמר כדם שחיטה אמר רב יהודה אמר שמואל כדם שור שחוט איזהו אדום כדם המכה מאי כדם המכה האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם

שמתעגל ויוצא - שמתאסף תחלה ואח"כ יוצא לאפוקי דם בין טמא בין טהור כשהוא בא נוטף

ויוצא ראשון ראשון:

אלפוה בג"ש - להכשיר את הורעים: להוי כמשקה להכשיר זרעים - שאם יגע שרץ בהן יטמא ואמאי מטהריתו לגמרי:

אין אדם דן ג"ש מעצמו - אא"כ קבלה מרבו הל"מ דדלמא קרא למילתא אחריתי איצטריך:

שור - דמו אדום כדאמר בסדר יומא (דף נו:) האי חיור והאי סומק:

דם שחיטה משתנה והולך:

לא קשיא ההיא לר' חנינא בן אנטיגנוס הא לרבנן בפרק הרואה כתם (לקמן נדה דף נה:) דלא כגריס ועוד ומאכולת כולי האי לא הוי כדאמר בפירקין בעינן כגריס ועוד לאפוקי מדם מאכולת הרגה מאכולת - אשה הרואה כתם בבגדה אם הרגה מאכולת תולה בה. ואי קשיא הא שיעור כתם אפור חיה - דם היוצא מצפור חי ע"י מכה:

אמי ורדינאה - נאה כורד ובגיטין (דף מא.) קרי ליה אמי שפיר נאה. ל"א ורדינאה מקום הוא בעי האי שיעור:

ששמו ורדינא בעירובין (דף מט.):

עולה - כתמה:

רב נחמן - אמתני' קאי:

ועלה רבי מאיר - כתם:

ועלה ריימ

נבעלה ר"נ אמר כדם הקוה מיתיבי מעשה אמר ר"נ בר יצחק כגון שנכנסה לחופה ולא

ے باک

עולא אקלע לפומבדיתא הזייה לההוא טייעא מכן מהור עולא אמר כלבושא סיואה CI'R CIER ICUITE OFIT IIIR' WWI'LL T'FR ששנינו עמוק מכן טמאה אמר רבי אלעזר אמר שמואל כקיר כדיו וכענב טמאה וזוהי קורטא דריותא ובדיק בה אמר רב יהודה בלחה או ביבשתא תא שמע דרבי אמי פלי למ"ל כי חרותא דדיותא איבעיא להו אמר דיו הוה אמינא כי פכחותא דדיותא כחרת ושחור שאמרו דיו ולימא דיו אי הונא חרת שאמרו דיו תניא נמי הכי שחור トロメ שחור כחרת אמר רבה בר רב ידענא בין האי להאי לא מבעי לי למחזי להו אשתני אמר רב אשי כגון אנא דלא אדום דתנן כי האי שקלי ליה אחריתי אמר ליה קרנא קמייתא לאמימר חזייה אמר להו זומרא ורב אשי הוו יחבי קמיה אומנא שקלי אארום לא אשאר דמים אמימר ומר בקילור ורבי תלה בשרף שקמה מאי לאו

עולא כולן עמוק מכן טמא דיהה מכן טהור רב אשי בשחור גופיה קמיפלגי XUL אי הכי לימא שמואל חוץ משחור אלא אמר בשחור הא בשאר דמים מתקיף לה רב אשי אדום אמר רב ירמיה מדפתי ולא פליגי הא אמר רב יצחק בר אבודימי ושחור על גבי וכולם אין בודקין אלא על גבי מטלית לבנה אמר רב יהודה אמר שמואל てほじにと לאו אוכמי נינהו לא קשיא הא בגלימא הא בכלים האוליירין הבאים ממדינת הים אלמא לא אזכה ואהיה כחתן בין האבלים אלא אזכה ואהיה כאבל בין החתנים לבנים שמא שחורים ולא בכלים לבנים שחורים שמא ינאי לבניו בני אל תקברוני לא בכלים למימרא דאוכמי נינהו והאמר להו רבי אלו כלים האוליירין הבאים ממדינת הים ביה ארבע מאה זווי רבי יוחנן אמר כי האי מרטו מיניה פורתא פורתא יהבו דלבוש לבושא אוכמא אמר להו שחור דתנן

אומוא - מליו דם בקרן:

חרת שאמרו דיו - כלומר לא כשחרורית חרת הניתך במים אלא שחרורית חרת הניתך בדיו:

בלחה - בדיו לחה כדמפרש:

כקיר - שעוה שחורה:

עולא אשחור דמתניתין קאי דקתני טמא:

אוליירין - בלנים מחממי מרחצאות. לשון אחר שם מקום:

וכולן - חמשה דמים:

כולם - הדמים:

אפי' דיהה מכן ליטמא - דהאי אדום הוה וע"י לקותא הושחר:

ותניא אידך כעליון וכל שכן כתחתון ותניא ולא כעליון וחניא אידך כעליון ולא כתחתון כרכום תנא לה ולא יבש - תני הדא כתחתון כמה נפיש גברא דלביה כמשמעתיה וכקרן ליה ודכי אעמיקו ליה ודכי אמר רבי חנינא מכן טהור דיהה מכן טהור בר קפרא אדיהו מכן ממא דיהה מכן טהור חוץ ממזג שעמוק מיעוריה דרבנן בר קפרא אמר וכולן עמוק דיהה מכן טהור חוץ משחור ולהכי מהני רמי בר אבא אמר וכולן עמוק מכן טהור דרבנן לאפוקי דיהה דדיהה ואיכא דאמרי ממא חוץ משחור אלא מאי אהני שיעוריה אמר וכולן עמוק מכן טמא דיהה מכן נמי ליטמא קמשמע לן רבי אמי בר אבא אלא שלקה הילכך אפילו דיהה מכן נמי הואיל ואמר רבי הנינא שחור אדום הוא כשחור ואלא מאי שנא שחור דנקט סד"א

בידיה ולעכרינהו אבל במנא כי עכר ליה אין עוכרין אותן ביד אלא בכלי דלא לרמיה אין עוכרן ביד אלא בכלי איבעיא להו מכונגל אנגו שוור ועוכרן וכשהוא עוכרן שיעור לעפר ואין בודקין אותן צלולין אלא כקליפת השום ואין שיעור למים משום דאין שמנה מבקעת בית כרם ומציף עליה מים בהן חניא אידך וכמימי אדמה מביא אדמה רבי שמעון אומר אף מבקעת גנוסר וכיוצא מבלעת יודפת רבי יוסי אומר מבקעת סכני עליה מים דברי רבי מאיר רבי עקיבא אומר מביא אדמה שמנה מבקעת בית כרם ומציף שנינו וכמימי אדמה תנו רבנן כמימי אדמה אתו לקמיה דרבי אבהו אמר להו בגושייהו דרא מציעאה וטרפא מציעתא בידך אביי חלתא דרי וחלתא טרפן הויין נקוט

בידיה אלא במנא - ת"ש כשהוא בודקן אין

דידיה שפיר דמי או דלמא דלא לעכרינהו

של מעלה הימנו הרי בא לחדא מהנך דמתני': עמוק מכן טהור - אם מאוחו מראה הוא אבל אם האדים הרבה עד שבא לכלל אחד משאר המראות דיהה דדיהה - שנדחה ממראיתו יותר מדאי:

XUL

כתחתון - עלה תחתון:

תלתא דרי - דעלין הוו זו למעלה מזו:

אידך כתחתון וכל שכן כעליון

נקוט דרא מציעא - לבדוק בה את הדם:

ואין שיעור למים - משום דאין שיעור לעפר - אלא יביא עפר כמו שירצה אם רב אם מעט ויציף בגושייהו שנינו - לבדוק בהן ולא לאחר תלישתן:

לא לרמיה בידיה - לא יתן העפר אל תוך ידו ויעכור המים בעפר שבידו אע"פ שחוזר ונותנו בכלי על מים כעובי קליפת השום למעלה מן העפר:

לאחר עכירה:

אמר להו במקומה שנינו - שאין האדמה דומה לדם אלא במקומה אבל הביאה במקום אחר נשתנה אלא בכוס - של זכוכית. אלמא לא לירמי עפר במים בכפו ויבדוק:

מיחזי טמא: בין טמאה לטהורה - כשכלין ימי טוהר של זכר או של נקבה וראתה ביום ארבעים ואחד או ביום שמונים ואחד:

עלה לה - משום דורון: לא הזינא - דרילמא אשתני ואע"ג דמראה דם טהור יש לה דלמא אי אייתא טיפתא קמייתא הוה

ארחיה - הריח בר: איפרא הורמיז - נכרית היתה וכן שמה ואעפ"כ היתה משמרת עצמה מנדות וקרובה להתגייר ואף קרבנות היתה שולחת. ולשון יוני איפרא חן כמו אפריון נמטייה לרבי שמעון (ב"מ דף קיט.):

מראיתה: דמרא דארעא דישראל - בקי במראות דם מכל חכמי ארץ ישראל כדמפרש לקמן: פומבדיתא אתריה דרב יהודה בשילהי פ"ק דסנהדרין (דף יו:) סבי דפומבדיתא רב יהודה ורב עינא: ארחים - דרים הו:

ומה רבי אלעזר דמרא דארעא דישראל הוה לפומבדיתא אייתו לקמיה דמא ולא הזא אמר לא הוא דמא ואנא אחוי תולא אקלע בדמא כל שכן קאמר ומה רבה דידע בטבעא מלתא והא רבה הוא דידע בטבעא ולא ידע ידענא בדמא ידענא למימרא דבטבעא תליא גרמא לי דלא חואי דמא דאמינא בטבעא לא אנא לא אחזי אמר רבי זירא טבעא דבבל חנינא דענותן הוא מחית נפשיה לספק וחזי דרבי חנינא גרמא לי דחזאי דמא ומה רבי ממצבוא מממא אמב בכי אלעוד ענוותנותא גרמא לי דלא אחזי דמא מטמינא מטהר הכי אמר רבי יוחנן חכמתא דרבי הנינא חנינא הוא דחכים כולי עלמא לאו חכימי עליה רבי ישמעאל ברבי יוסי באסכרה רבי חנינא פלי קורטא דגרגשתא ובדיק ביה לייט דרבה בר אבוה אמר להו במקומה שנינו רבי בכוס עכירה במאי תיקו – כי אתו לקמיה בודקן אלא בכוס ועדיין תבעי לך בדיקה

קמייתא לא מייתינן לה קמייהו דרבנן משום ראמרה לי אמיה דיצחק ברי האי טיפתא אמר רב יהודה מרישא הוה חזינא דמא כיון כלמי אמרה יהודאי בתווני דלבא יתביתו אסתייע מילתא ושדר לה סריקותא דמקטלא אמרינהו ההוא בתרא דם כנים הוה ולא ידע הדר שדרה ליה שתין מיני דמא וכולהו חכימי יהודאי א"ל דלמא כסומא בארובה חימוד הוא אמרה ליה לבריה תא חזי כמה רב עובדיה קמיה ארחיה אמר לה האי דם מלכא שדרה דמא לקמיה דרבא הוה יתיב סוד ה' ליראיו אפרא הורמיז אמיה דשבור בדרך וחמדתיו קרי עליה (תהלים כה, יד) אמפל לה רבי אמי אמרה ליה בעלי היה אמר לה האי דם חימוד הוא בתר דנפקה דרבי אלעזר הוה יתיב רבי אמי קמיה ארחיה דישראל דההיא אחתא דאייתא דמא לקמיה MEM MIT ואמאי קרו ליה מרא דארעא כי מקלע לאתרא דר' יהודה לא חזי דמא

4Ľ

דוהימא לא חוינא בין טמאה לטהורה

ודאי חזינא ילתא אייתא דמא לקמיה דרבה

בר בר חנה וטמי לה הדר אייתא לקמיה

דרב יצחק בריה דרב יהודה ודכי לה והיכי

עביד הכי והתניא חכם שטימא אין חברו

רשאי למהר אסר אין חבירו רשאי להתיר

מעיקרא טמויי הוה מטמי לה כיון דא"ל

דכל יומא הוה מדכי לי כי האי גונא והאידנא

הוא דחש בעיניה דכי לה ומי מהימני

אין והתניא נאמנת אשה לומר כזה ראיתי

ואבותיו איבעיא להו כזה טיהר איש פלוני

חכם מהו - תא שמע נאמנת אשה לומר כזה

ראיתי ואבדתיו שאני התם דליתיה לקמה

תא שמע דילתא אייתא דמא לקמיה דרבה

בר בר חנה וטמי לה לקמיה דרב יצחק בריה

דרב יהודה ודכי לה והיכי עביד הכי והתניא

הכם שטימא אין חבירו רשאי לטהר וכו'

ואמרינן טמויי הוה מטמי לה כיון דאמרה

ליה דכל יומא מדכי לה כי האי גונא והאידנא

מעיקרא טמויי טמי לה - רב יצחק משום כבודו דרבה בר בר חנה:

כזה ראיתי - מביאה דם אחר או שלה או של חברתה ואומרת כזה ראיתי ואבדתיו אם דם זה טהור

כזה טיהר לי פלוני כו' מהו - שתסמוך עליה חברתה שהראתה דמה לזו ואמרה לה כדם זה שלך לא מספקינן ליה בטומאה משום דם האבוד דמהימנא למימר כזה ראיתי:

שני חלקים כו' תנא

אמר רבה בר אבוה בחמה ובצל ידו וכמזוג

בודקין אותן אלא בין חמה לצל רב נחמן

אמוני אמר רב אמי בר שמואל וכולן אין

ישמעאל ברבי יוסף בדיק ביום המעונן ביני

דקא מפכח ואזיל רבי בדיק לאור הנר רבי

בבר אשתני אמר האי ממא הוא ומפכח הוא

ובלילה הוא דלא אתחזי שפיר כיון דחזא

לצפרא דאשתני אמר (ליה) ודאי טהור הוה

רואות מעיקרא אחוקיה בטמא כיון דחוא

אלא אמר אין לו לדיין אלא מה שעיניו

לא יאמר חכם אילו היה לח היה ודאי טמא

שמא טעיתי שמא טעיתי ודאי טעה דתניא

המתין שעה אחת חור וטימא אמר אוי לי

רבי ראה דם בלילה וטימא ראה ביום וטיהר

הוא דחש בעיניה הדר דכי לה אלמא מהימנא

רב יצחק בר יהודה אגמריה סמך

בראתי גם אני לפלוני הכם וטיהר:

עלמן עדי בדק לאור הנר:

נאמנת אשה כו' - אלמא קים לה במראה דמים:

אגמריה סמך - דפשיטא ליה דטהור והאי דהוה מטמא מעיקרא משום כבודו דרבה בר בר חנה

אבל אי הוה מספקא ליה לא הוה סמיך עלה:

מעיקרא אחוקיה בטומאה - כלומר אמש לא מספק טימא אלא שפיר חזייה ואחזיק בטומאה ראמרי' ראה ביום - לאותו דם עצמו:

בין העמודים - היכא דגרסי ואע"ג דליכא נהורא כולי האי:

עשב לנקבה

דף כא

לוגין עושין אותו ממנה ואיידי דקליש ידיע ממאחים כוס טבריא פשוט אפי' מחזיק שני לוג עושין אותו ממנה שני לוגין עושין אותו מעמא אמר אביי של כל העולם כולו מחזיק בודקין אותן אלא בכוס טבריא פשוט מאי ישן אמר רב יצחק בר אבודימי וכולן אין השרוני נידון ככרמלי חי ולא מזוג חדש ולא

עוון עלך כל היד

ביה טפי

המפלח כמין דגים הגבים שקצים ורמשים תטיל למים אם נמוחו טמאה ואם לאו טהורה כמין שערה כמין עפר כמין יבחושין אדומים כך ובין כך ממאה המפלת כמין קליפה ממאה ואם לאו טהורה ר' יהודה אומר בין

מתני המפלת חתיכה אם יש עמה דם

מתני' המפלת חתיכה אם יש עמה דם טמאה - משום נדה: בכוס טבריא של זכוכית פשוט - טנב"ש ואיידי דקליש נראה בו אדמומית היין:

כמין שערה - שער:

מין דגים - נמי לאו ולד הוא וטעמא מפרש בגמרא הלכך אי איכא דם טמאה נדה ואם לאו טהורה:

בידיה המפלת חתיכה אדומה שחורה ירוקה

רב הושעיא מנהרדעא אתא ואייתי מתניתא

של ארבעת מיני דמים איני והא כי אתא

הויין ורבנן סברי לא אמרינן רוב חתיכות

ורוב חתיכות של (מיני) ארבעת מיני דמים

הפילה רבי יהודה סבר זיל בתר רוב חתיכות

לא נחלקו אלא שהפילה ואינה יודעת מה

אמר של ארבעת מיני דמים דברי הכל טמאה

של שאר מיני דמים טהורה ור' יוחנן

אלא בחתיכה של ארבעת מיני דמים אבל

רב יהודה אמר שמואל לא טימא רבי יהודה

שאין בו מצורת אדם אינו ולד גמ' אמר

ולנקבה דברי רבי מאיר וחכמים אומרים כל

בין טהורין אם זכר תשב לזכר ואם נקבה

המפלת מין בהמה חיה ועוף בין טמאין

אם יש עמהם דם טמאה ואם לאו טהורה

ואם אין ידוע תשב לזכר

של שאר מיני דמים דברי הכל טהורה

לזכר ולנקבה - לחומרא ימי טומאה דנקבה שבועים וימי טוהר כלים לסוף ארבעים יום כזכר ולא תשב לזכר - ימי טומאת שבעה וימי טהרה ל"ג וכל דמים שתראה בהן טהורין:

לא אמרינן כו' - דקסברי אין רוב חתיכות של ארבע מיני דמים דלא אתחזק לן האי רובא: גמ' של ד' מיני דמים - דקסבר היא גופה דם הלכך טמאה נדה אבל ולד לא הוי: פ' כנקבה. ובגמרא מפרש מאי שנא דלחיה ועוף קרי ולד יותר מדגים:

לא קא השיב דהיינו אדום אלא שלקה: ירוקה ולבנה - לאו מארבע מיני דמים הן אלא אדום וכמימי אדמה וכקרן כרכום וכמזוג. ושחור שאי אפשר - הלכך מה נפשך אם ולד הוא הרי כאן לידה ואם אינו ולד הרי כאן זיבה דבשלישי פתיחת הקבר - הרחם: אלא לאו רבון ופליגי:

הזאר:

הכי גרסינן וכי תימא כי פליגי רבון אירוקה ולבנה אלא אדומה ושחורה למאן קתני לה כו' דברי הכל כו':

קחני ירוקה ולבנה ופליג רבי יהודה ותו קשיא אחריתי לר' יוחנן דאמר של ארבעת מיני דמים לשמואל קשיא ליה לרבי יוחנן דהא רבי יוחנן נמי אמר על שאר מינין לרבי יהודה מהורה והכא ותו לרבי יוחנן וכו' - כלומר הך קושיא דירוקה ולבנה לא איבעי לן לפרושי דכי היכי דקשיא ליה אלא לר' יהודה - להודיע דאירוקה ולבנה נמי פליג:

למאן קתני לה - כלומר להודיע דבריו של מי בא:

אמר שמואל לא טימא רבי יהודה אלא לישנא אחרינא אמרי לה אמר רב יהודה ונאכל שאי אפשר לפתיחת הקבר בלא דם ואינו נאכל רבי יהושע אומר מביאה קרבן

הרי זו ספק לידה ספק זיבה מביאה קרבן

ולבנה אם יש עמה דם טמאה ואם לאו בידיה המפלת חתיכה אדומה ושחורה ירוקה רב הושעיא מנהרדעא אתא ואייתי מתניתא שאר מיני דמים טהורה איני והא כי אתא בחתיכה של ארבעה מיני דמים אבל של

פרק ג המפלת התיכה

ירוקה ולבנה מיבעיא אלא לאו לרבי יהודה רבנן השתא אדומה ושחורה מטהרי רבנן ירוקה ולבנה למאן קתני לה אילימא אארומה ושחורה ואירוקה ולבנה לא אלא רבי יהודה וכי תימא כי פליג רבי יהודה מיני דמים והא קתני ירוקה ולבנה ופליג מימא רבי יהודה אלא בחתיכה של ארבעת בתרתי לשמואל בחדא דאמר שמואל לא ממאה קשיא לשמואל בחדא ולרבי יוחנן מהורה רבי יהודה אומר בין כך ובין כך ולבנה אם יש עמה דם טמאה ואם לאו

ולשלישי הפילה ואינה יודעת מה הפילה ובפלוגתא דהני תנאי דתניא קשתה שנים באפשר לפתיחת הקבר בלא דם קמיפלגי רבנן ופליגי אלא אמר רב נחמן בר יצחק ממאה אדומה ושחורה מיבעיא אלא לאו אילימא רבי יהודה השתא ירוקה ולבנה לא אלא אדומה ושחורה למאן קתני לה רבנן אירוקה ולבנה אבל אאדומה ושחורה ושחורה ופליגי רבנן וכי תימא כי פליגי מיני דמים דברי הכל טמאה הא קתני אדומה ופליג ותו לרבי יוחנן דאמר של ארבעת

כרבנן דאמרי אפשר לפתיחת הקבר בלא ואם לאו טהורה כרבנן ועדיפא מדרבנן כדבריו קורעה אם יש דם בתוכה ממאה מאיר וכן היה רבי שמעון בן מנסיא אומר המפלת התיכה סומכוס אומר משום רבי שאי אפשר לפתיחת הקבר בלא דם ח"ר רבי יהושע אומר מביאה קרבן ונאכל לפי לידה ספק זיבה מביאה קרבן ואינו נאכל הפילה ואינה יודעת מה הפילה הרי זו ספק דהני תנאי דתניא קשתה שנים ולשלישי לפתיחת הקבר בלא דם קמיפלגי ובפלוגתא יהודה ופליג אלא אמר רב יהודה באפעור רבנן ירוקה ולבנה מיבעיא אלא לאו לר' לרבנן השתא אדומה ושחורה קא מטהרי אלא ירוקה ולבנה מאן קתני לה אילימא אארומה ושחורה אבל ירוקה ולבנה לא ופליג ר' יהודה וכי תימא כי פליג ר' יהודה טמאה קתני אדומה ושחורה ירוקה ולבנה מהורה ורבי יהודה אומר בין כך ובין כך

דאי בבשרה מבעי ליה שמטמאה מבפנים ליה בבשרה אמר רחמנא ולא בשפופרת מיבעי ליה שמטמאה מבפנים כבחוץ אמר רחמנא ולא בשפופרת או דלמא האי בבשרה בשפופרת מהו (ויקרא טו:ז) בבשרה אמר מיניה רבי ירמיה מרבי זירא הרואה דם לאו טהורה כסומכוס וקילא מכולהו בעא לורעה אם יש בה דם אגור טמאה ואם משום רבי שמעון בן יוחי המפלת חתיכה עצם אמו טמאה לידה אמר רבי יוחנן המפלת חתיכה לבנה קורעה אם יש בה זוגא דמן חדייב אתא ואייתי מתניתא בידיה אמר רב חסדא ובחתיכה לבנה וכן כי אתא קורעה אם יש בה עצם אמו טמאה לידה ותניא אידך המפלת חתיכה רבי בנימין אומר כסומכוס ועדיפא מסומכוס arthr קורעה אם תוכה מאדים טמאה ואם לאו ותניא אידך המפלת חתיכה ר' אחא אומר דעוכע לא וסומכוס סבר אפילו בתוכה

כבחוץ א"כ נימא קרא (בבשר) מאי בבשרה

רעדיפא - חמירא:

אם תוכה מאדים - הבשר מאדים ואפי' אין שם דם ממש:

דם ועדיפא מדרבנן דאינהו סברי עמה אין

כסומכוס - דאמר תוכה כעמה ועדיפא מדסומכוס דאיהו בעי דם ממש:

ממאה לידה - ויש לה ימי טוהר ותשב לזכר ולנקבה ימי טומאה דנקבה וימי טוהר דזכר:

בשפופרת - הכניסה קנה חלול באותו מקום ונמצא בתוכו דם: אצור - דם הרבה:

אם יש בה דם אגור כו' - ומאי שנא משפופרת:

דרכה של אשה לראות דם בחתיכה - הלכך בבשרה קרינא ביה דמין במינו לא חייץ:

שפיר - עור הולד קודם שנבראו בתוכו גידים ועצמות ובשר:

בשפופרת כולי עלמא לא פליגי דטהורה וראי טמא ואפילו בשפופרת נמי אמר אביי אין זה דם נדה אלא דם חתיכה הא דם נדה ואטו רבון למימר אף על גב דפלי פלויי פלויי טמאה מאי טעמיה בבשרה קרינא ביה לשפופרת והני מילי היכא דשיעא אבל פלי בבשרה ולא בשפיר ולא בחתיכה והוא הדין בפלי פלויי איכא בינייהו תנא קמא סבר חתיכה תנא קמא נמי טהורי מטהר אלא וחכמים אומרים אין זה דם נדה אלא דם אומר בבשרה ולא בשפיר ולא בחתיכה אליעור היינו תנא קמא אימא שרבי אליעור XIGL TEMLY IXX TMGIL IXX TUUICY L. עמה דם טמאה ואם לאו טהורה רבי אליעזר המפלת התיכה אף על פי שמלאה דם אם יש בשפופרת לימא שפופרת תנאי היא דתניא בחתיכה הכא אין דרכה של אשה לראות דם הכי השתא התם דרכה של אשה לראות דם יש בה דם אגור ממאה ואם לאו טהורה שמעון בן יוחי המפלת חתיכה קורעה אם

שמע מינה תרתי והא"ר יוחנן משום רבי

דפלי פלויי - שיש בה שורות שורות ביקועים מבחוץ והדם שם: דת"ק - לא מטהר לה אלא מגזרת הכתוב סבר האי דם טהור הוא ומשום חציצה היא טהורה ומשום גזרת הכתוב וה"ה לשפופרת כיון דטעמא משום חציצה הוא: כולי עלמא לא פליגי (דטהורה. דאין דרך הרואה בכך):

7 P CE

תניא (ויקרא טו, לב) זאת תורת הזב ואשר בוי אלא מעתה אל יסתור בזיבה אַעמני אלא בחתימת פי האמה - למימרא דנוגע אמר ליה תיפוק ליה דהוא עצמו אינו מטמא שתצא טומאתו לחוץ ואפי' בקיסם נמי מבשרו ולא בקיסם או דלמא האי ממנו עד מצו ויקרא טו ממנו אמר רחמנא עד דנפיק מיניה רבה מרב הונא הרואה קרי בקיסם אשה טהורה ומקור מקומו טהור ロスと ודם טמא דהא אתי דרך מקור ורבנן סברי ממא קמיפלגי דר' אליעזר סבר אשה טהורה בחתיכה - והכא באשה טהורה ומקור מקומו דכולי עלמא אין דרכה של אשה לראות דם של אשה לראות דם בחתיכה רבא אמר לראות דם בחתיכה ומר סבר אין דרכה כי פליגי בחתיכה מר סבר דרכה של אשה

מהו (ויקרא טו, כה) כי יזוב זוב דמה אמר ר' יוסי ברבי חנינא מרבי אלעזר דם יבש זרע לא סותרת אלא יום אחד בעא מיניה כל שבעה צחצוחי זיבה דערבה בה שכבת גמורה דלא ערבה בה שכבת זרע סותרת יום אחד אמר ליה גזירת הכתוב היא זיבה בה אין לך בה אלא מה שאמור בה סותרת סותר כל ז' ת"ל (ויקרא טו, לב) לטמאה מה זיבה סותרת כל ז' אף שכבת זרע נמי זיבה סותרת אף שכבת זרע סותר שבעה אלמה תניא זאת תורת הזב וגו' מה בלא צחצוחי זיבה אלא מעתה תסתור כל ביינו טעמא דסותר לפי שאי אפשר לה שכבת זרע נמי סותר אמר ליה סתירה תצא ממנו שכבת זרע מה זיבה סותרת אף

רחמנא עד דמידב דייב ליה לח אין יבש

אשה טהורה - דלאו ראייה היא ומיהו טיפת דם מטמאה טהרות אם נגעה בהן ואת האשה טומאת

ערב משום דנגעה במקור דקרא מתורת ראייה מעטיה ולאו מטומאה:

הרואה קרי בקיסם - הכניס קיסם בפי אמה והוציא בו זרעו:

בוא עצמו - ואפילו בלא קיסם:

כגון שרץ ונבלה ומת דאי ראייה חשיבא ליה בטומאת ראייה לא בעיא שיעורא דהא נדה רואה באבר נוגע בשכבת זרע היוצא ממנו ומשום הכי בעי שיעורא כטומאת כל מגעות דבעי שיעורא למימרא דנוגע הוי - מדיהיב שיעורא מכלל דטומאת קרי לאו משום ראייה היא אלא משום דבשר

אלמה חניא זאח חורת הזב - הקיש הכחוב שכבת זרע לזיבה: היא ולא בעיא שיעורא:

כל ז' - אם ראה בשביעי סותר כל אותן ימים שספר:

דאית בה קא סתר:

לח ונעשה יבש - דהא קחני מטמאין יבשין בנפל דם לח על הבגד ויבש ואחר כך נגע הדם בטהרות דם יבש - כגון שיצא מגופה חתיכה של דם יבש:

לפי שאי אפשר - לראות שכבת זרע הבאה מן הזב בלא טיפת צחצוחי זיבה דהשתא קצת זיבה

ובאה ושאלה את אבא ואבא שאל לחכמים באשה שהיתה מפלח כמין שערות אדומות תמיל למים אם נמוחו ממאה ושוב מעשה לה בתוך מעיה שממנה מפלח כמין קליפות שאלו לרופאים ואמרו להם אשה זו מכה יש ושאלו את אבא ואבא שאל לחכמים וחכמים שהיחה מפלח כמין קליפוח אדומות ובאו העלה אבא מטבעין ליבנה - מעשה באשה והתניא א"ר אלעזר בר" צדוק שני מעשים מצמה היא ומי איכא כי האי גוונא אין נמי אמר רבה כי לא נמוחו בריה בפני למים אם נמוחו טמאה אי הכי בלא נמוחו שערה כמין עפר כמין יבחושין אדומין תמיל הא נמי חניתוה המפלח כמין קליפה כמין לא מיבעיא לי כי מיבעיא לי יבש מעיקרא לחים ויבשים אמר ליה לח ונעשה יבש לא א"ל תניתוה דם הנדה ובשר המת מטמאין במילתא היא ולעולם אפילו יבש נמי לא או דלמא האי כי יזוב זוב דמה אורחא

והוי התיכה אבל בריה לא הוי LZĽL התם אלא גבי חתיכה דעביד דם דקריש רבי יהודה עד כאן לא קאמר רבי יהודה ורבנן היא ורבי יוחנן אמר אפילו תימא אמר ריש לקיש במחלוקת שנויה ロにと המפלת כמין דגים וליפלוג נמי רבי יהודה דם דרכיך לא או דלמא לא שנא תיקו שרץ ונבלה דאקושי בעינן מעת לעת אבל עעת הכא מאי מי בעינא מעת לעת או לא התם תנן כמה היא שרייתן בפושרין מעת רבינא מעוך על ידי הדחק איכא בינייהו ברוק על גבי הצפורן מאי בינייהו אמר עמיל למים ובפושרין רשב"ג אומר ממעכתו אמר ריש לקיש ובפושרין הניא נמי הכי אדומות תטיל למים אם נמוחו טמאה לה בתוך מעיה שממנה מפלח כמין שערות וחכמים לרופאים ואמרו להם שומא יש

בקבר בלא דם קמיפלגי לפלוג נמי ר' יהודה

לישנא דא"ר יוחנן באי אפשר לפתיחת

דומיא דיבש בשר המת דיבש מעיקרא בשר המת ליכא:

כי האי גוונא - מפלח כמין שערות וקליפות:

קליפות - גלדי המכה: דרך שומא להיות בה שער: ובפושרין - דאי בדק בצונן ולא נימוח לא מטהרינן לה בהכי דרילמא אי היה בפושרין הוה נימוח: כמה היא שרייתן - בפ' דם הנדה השרץ והנבלה מטמאין לחין ואין מטמאין יבשין ואם יכולין

להשרות ולחזור לכמות שהוא ממאין וכמה היא שרייתן כו^י:

ראקושי - קשים: רליפלוג נמי ר' יהודה בהא - ונימא בין כך ובין כך טמאה דהא טעמא דר' יהודה אוקמינן דאי אפשר לפתיחת הקבר בלא דם:

במחלוקת שנויה - משנה זו שנויה במחלוקת דלאו סתמא ודברי הכל היא אלא ר' יהודה פליג: ולהך לישנא כו' - כדאמרך לעיל בשמעתין: יצירה - ויצר ה' אלהים (את הית השדה ואת) עוף וגו' וכתיב באדם וייצר ה' אלהים את האדם אדם ומופנה גבי בהמה ויברא גבי אדם אלא וייצר מופנה משני צדדין מופנה גבי לגופיה ויברא לאפנויי ודנין בריאה מבריאה לאפנויי ודנין יצירה מיצירה אדרבה וייצר צארם בצלמו אמרי ויברא לגופיה וייצר דכתיב (בראשית א:כו) ויברא אלהים את ביאר ביאה ועוד נגמר בריאה מבריאה (ויקרא יד, מד) ובא הכהן זו היא שיבה זו דבי רבי ישמעאל (ויקרא יד:לט) ושב הכהן בריאה מיצירה - מאי נפקא מינה הא תנא בגדולים אמרי דנין יצירה מיצירה ואין דנין (בראשית א, כא) ויברא אלהים את התנינים לידה הואיל ונאמר בו יצירה כאדם שנאמר מעתה המפלח דמות חנין תהא אמו טמאה הואיל ונאמרה בו יצירה כאדם XLX אמר רב יהודה אמר שמואל מ"ט דר" מאיר שנויה ורבנן היא המפלת כמין בהמה [וכו'] יוחנן וריש לקיש דאמרי תרוייהו במחלוקת בהא מאן דמתני הך לישנא מתני הכי רבי

אחד ומופנה משני צדרין שבקינן מופנה מצד צדרין נפקא מינה דהיכא דאיכא מופנה מצד איכא בין מופנה מצד אחד למופנה משני בכל למדין ואין משיבין ורבי ישמעאל מאי למדין ומשיבין מופנה משני צדדין דברי לרבי ישמעאל למדין ואין מושיבין לרבנן עיקר אין למדין הימנה מופנה מצד אחד ישמעאל כל גזרה שוה שאינה מופנה כל באמר רב יהודה אמר שמואל משום רבי אחד למופנה משני צדרין נפלא מגנצ דיבשה הוא ומאי נפקא מינה בין מופנה מצד התנינים הגדולים רמש דכתיב התם וכתיב (בראשית א:כא) ויברא אלהים את (בראשית א:כה) ואת כל רמש האדמה השדה גבי חנין נמי אפנויי מופנה דכתיב ב ויצר [ה'] אלהים מן האדמה כל חית ויעש אלהים את הית הארץ וכתיב בראשית גבי בהמה אילימא מדכתיב (בראשית א:כה) מופור גבי תנינים אינו מופוה – מאי מופוה

עפר מן האדמה ורבנן לית להו גזירה שוה:

זו היא שיבה זו היא ביאה - כלומר ילפינן גזרה שוה משיבה לביאה כמו דהוו תרוייהו שיבה או תנין - דג גדול. ואמאי תנן המפלת מין דגים טהורה:

ועוד - גבי אדם נמי כחיב בריאה דכחיב ויברא אלהים את האדם בצלמו ונילף בריאת דגים תרוייהו ביאה מה שיבה חולץ וקוצה וטח כו":

וייצר לאפנויי - לגזירה שוה ודנין ג"ש לחיה ולעוף דכתיב בהו יצירה דדמי מדדמי:

מופנה - גבי אדם דהא כתיב ויברא:

מבריאת אדם:

ופרכינן גבי תנין נמי מופנה הוא - דכתיב בקרא דויעש ואת כל רמש האדמה:

ומאי נפקא מינה - דניחא לך למילף משני צדדין טפי:

כל ג"ש שאינה מופנה כל עיקר אין למדין הימנה - ואפילו אין להשיב:

XLL

כאדם:

הואיל ועיניהן - של חיה ובהמה: והא גבי מומין תני לה - כלומר היכי אמרת דעין בהמה דומה לאדם והא גבי מומי הבכור קתני לה בבכורות (דף מ.) ושגלגל עינו הוי מום ומדחשיב ליה מום נמצא שאין דרך בהמה להיות עיניה

בר מי קמפלת - מי מפלת נפל גדול כהר:

וכן אמר רבי הייא כו' - אדרב יהודה אמר שמואל קאי:

דמופנה מצד אחד הוא ומשיבין ומאי אית לך לאותובי:

לקולא - דלא בעינן מופנה כולי האי: והכא מאי פירכא איכא - כלומר והכא בג"ש דחני אאדם מה תשובה איכא דקאמרת דניחא לך למיגמר מחיה דהוי מופנה משני צדרין משום דאין משיבין ולא נגמר בריאה בריאה מחנין משום

דר"מ הואיל ונאמרה בו יצירה כאדם א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן היינו טעמא למיפרך מה לאדם שכן מטמא מחיים אחד והכא מאי פירכא איכא מעום דאיכא שאינה מופנה כל עיקר וגמרינן ממופנה מצד פירכא ולאו להאי אית ליה פירכא שבקינן ושאינה מופנה כל עיקר ולאו להאי אית ליה נ"מ היכא דמשכחת לה מופנה מצד אחד מופנה מצד אחד לשאינה מופנה כל עיקר למדין ואין משיבין ולרבנן מאי איכא בין ומשיבין מופנה משני צדרין דברי הכל ישמעאל למדין ואין משיבין לרבנן למדין עיקר למדין ומשיבין מופנה מצד אחד לרבי לקולא כל גזרה שוה שאינה מופנה כל בריה דרבא מתני לה משמיה דרבי אלעזר נגמר מן מופנה מצד אחד עעא דב רחמנא לבהמה משני צדרין כי היכי דלא וילפינן מופנה משני צדדין ולהכי אפניה

דר"מ דלא כתיב ביה יצירה אבל בהמה וחיה הוה אמינא בנחש הוא דפליגי רבנן עליה וכי תימא הכי נמי ליתני נחש אי תנא נחש לידה הואיל וגלגל עינו עגולה כשל אדם מעתה המפלת דמות נחש תהא אמו טמאה דר"מ הואיל ועיניהם דומות כשל אדם אלא בר בר חנה אמר רבי יוחנן היינו טעמא דברי תורה מדברי קבלה (אמר) רבה דנין דברי תורה מדברי תורה ואין דנין ורוח וכתיב ובורא רוח ש"מ לאפנויי א"ל לא מופנה מדהוה ליה למכתב יוצר הרים כאדם דכתיב עמוס ד ובורא רוח וכי תימא אמו טמאה לידה הואיל ונאמרה בו בריאה אוש איקרי אלא מעתה המפלת רוח תהא מי קא מפלת אבן היא דקא מפלת ההוא הנה יוצר הרים ובורא רוח אמר ליה הר אמו טמאה לידה שנאמר (עמוס ד:יג) כי א"ל רבי אמי אלא מעתה המפלת דמות הר

דף כג

לדברי ר"מ ולד ולדברי הכמים אינו ולד

לא פליגי דכתיבא ביה יצירה והא גבי

צולכו' לפניו ואע"פ דפליגי רבון עליה:

לפניהם הרי חיה ובהמה נמי דעיניהן הולכות לפניהם ופליגי רבנן:

אין בכור לכהן - שהרי זה פטר את הרחם:

והתניא - בניהותא:

חסורי מיחסרא והכי קתני גראין דברי ר"מ בבהמה ובחיה והוא הדין לקריא וקיפופא - דעיניו

ומאי שנא קריא וקיפופא - דקאמר לרבנן דהוי ולד טפי משאר עופות אי משום דעיניהם הולכות

למימרא דחיי - הא אחותה לא מיתסרא אלא בחייה דאין איסור אחות אשה אלא בחייה:

קריא וקיפופא - עוף הצועק בלילה ופניו דומה לחתול ועיניו לפניו: לפניהם - לאפוקי דגים דעיניהם בצדיהם וכן נחש:

אלעזר בר' צדוק המפלת מין בהמה וחיה עד שיהא בו מצורת אדם והמפלת סנדל ועוף (ולד מעליא הוא) דברי ר"מ וחכ"א אבל בשאר עופות מודי להו - והתניא א"ר ר"מ לא נחלק עמהם אלא בקריא וקיפופא אף אנן נמי תנינא המפלח כמין בהמה חיה וקיפופא ודברי חכמים בשאר עופות שאף הואיל ובמינו מתקיים אמר רב ירמיה מדפתי דברי ר"מ בבהמה וחיה והוא הדין לקריא יהודה אמר רב לא אמרה רבי מאיר אלא לעני ר' חנינא בן אנטיגנוס אומר נראין זירא לידי גיחוך ולא גחיך גופא אמר רב פליג בשאר עופות חסורי מיחסרא והכי בר יעקב עד כאן הביאו רבי ירמיה לר' אלא הואיל ובמינו מחקיים אמר רב אחא נמי אלא פשיטא בשאר עופות מכלל דר"מ הולכות לפניהן כשל אדם קריא וקיפופא ונאמר רב יהודה אמר רב לא אמרה ר"מ בקריא וקיפופא מ"ש בהמה וחיה דעיניהן מינה לאיתסורי באחותה למימרא דחיי חכמים בעופות מאי עופות אילימא קבל בה אביה קידושין מהו למאי נפקא אומר נראין דברי ר"מ בבהמה וחיה ודברי באמר בהמה במעי אשה ולד מעליא הוא עופות לא מיתיבי ר' הנינא בן (אנטיגנוס) בעא מיניה רבי ירמיה מר' זירא לר"מ בממא אמר אביי בקריא וקיפופא ובשאר מבהמה וחיה הואיל ויש להן לסתות כאדם עוף דאין עיניו הולכות לפניו וקאמר ר"מ מאר עופות לא ומ"ש קריא וקיפופא ועיניהם הולכות לפניהם כשל אדם והרי עיבדק לרבנן דאמרי קריא וקיפופא אין עבי ינאי אמר היינו טעמא דר"מ הואיל לא אמר רב אחא בריה דרב איקא לא אדם לא קשיא הא באוכמא הא בציריא ר"מ דאמר קריא וקיפופא אין שאר עופות מומול לעדי לה את שגלגל עינו עגול כשל ובעופות תיבדק למאן תיבדק לאו לדברי

ושטו נקוב אמו ממאה - קסבר טרפה חיה:

מן הצד - שעינו בצדו וירכו בצדו כשאר בני אדם:

כראיתא וכדר"מ דאמר כל דהו צורת ניהא ליה לאוקומי כרבון:

כבהמה מעכבא חוץ מן האוזן דלא מעכבא וכמ"ד לרבנן כל צורח מתוקמא ואע"ג דמצי לאוקמי אמר אביי כי תניא ההיא לעכב תניא - כלומר צורת פנים שאמרו הכמים דמעכבים אפילו אבר אחד אפילו פרצוף אחד - אבר אחד כגון עינו או מצחו או לסת אחד דדומה לאדם הוי ולד:

הגבינים - גבות עינים שורצי"ל. וגבות הזקן סנטר שקורין מנטו"ן:

שבו הוי ולד ואפילו כל פניו תייש אלא שנברא בעין אחת או בלסת אחת הדומה לאדם:

והא איפכא חניא - שר"מ אומר כל צורח והאי כל צורח דר"מ הכי קאמר כל שהוא צורח אדם בעין אחד כבהמה - אחת מעיניו דומה לבהמה:

גופו תייש ופניו אדם אדם הוא - דבתר צורת פנים אזלינן:

עבבמב:

עוף אין לו פרסה - אבל אדם נהי דפרסות ליכא שאין פרסותיו סדוקות שאין לו שני עקבים כמו בכי נמי זיל בתר בהמה ושרי לאכילה:

אדם במעי בהמה - שחטה ומצא בה דמות אדם מהו מי אמרינן כי היכי דאזיל ר"מ בתר אימיה מי שלבו דוה עליו - לב אביו מתאבל על מותו הוא דחשיב לענין נחלה:

בר אבא אמר רב הכל מודים גופו תייש וחכ"א כל שאין בו כו' אמר רב ירמיה נהי דפרסות ליכא פרסה מיהא איכא התם לא פרסות איכא ולא פרסה איכא הכא בה דמות יונה אסורה באכילה - הכי השתא יוחנן דא"ר יוחנן השוחט את הבהמה ומצא לאשתרויי באכילה ותפשוט ליה מהא דר' הוא אדם במעי בהמה מאי למאי נפקא מיניה מאיר דאמר בהמה במעי אשה ולד מעליא בעא מיניה רב אדא בר אהבה מאביי לרבי דוה עליו יצא זה שאין לבו דוה עליו דאמר קרא דברים כח ראשית אונו מי שלבו ĽĽ אמר רבא לעולם דחיי ושאני התם ואי ס"ר דחיי הבא אחריו בכור לנחלה מי הבא אחריו בכור לנחלה ואינו בכור לכהן או שליא או שפיר מרוקם והיוצא מחותך

צורת ואיבעית אימא לעולם כמ"ד מצורת אביי כי תניא ההיא לעכב תניא וכמ"ד כל מן האוזן למימרא דמחד נמי סגי となし שאמרו אפילו פרצוף אחד מן הפרצופין חוץ אורת הא כמ"ד מצורת מיתיבי צורת פנים שיהו כולם כאחת ולא פליגי הא כמ"ד כל חסא מצח והגבן והעין והלסת וגבת הזקן עד וגבות הזקן עד שיהו כולם כאחד רבא אמר רבי יוחנן מצח והגבינים והעינים והלסתות תניא תניא אמר ר' ירמיה בר אבא אמר אומר כל צורת וחכ"א מצורת אמר להו אי לרב ירמיה בר אבא והא איפכא תניא ר"ימ אדם וחכ"א כל צורת אדם אער לו בעין אחת כבהמה שרבי מאיר אומר מצורת כלום - לא נחלקו אלא שפניו אדם ונברא ופניו אדם אדם גופו אדם ופניו תייש ולא

למאי אחד אחד אחד אמר רבא נברא בעין אחת ובירך אחד מן הצד אמו טמאה באמצע אמר טהורה אמר סהורה אמר טהורה ח"ר המפלח גוף אטים רבי אומר כדי שינטל מן החי וימוח וכמה ינטל מן החי וימוח רבי זנטל מן החי וימוח וכמה ינטל מן החי וימוח רבי זנטל מן החי וימוח הימה ינטל מן החי וימוח רבי זכאי אומר

ונכלה: השסועה - רחמנא אסרה דכתיב (דברים יד) את זה לא תאכלו וגו' השסועה:

לחומרא - שטמאתם אותה שבועים משום ספק נקבה: בבהמה אסור באכילה - אם נשחטה אמו ונמצא במעיה וכל שכן יצא לאויר העולם דנפל הוא

דאטום היינו חסר לגמרי:

היינו פניו טוחות - אבל בפניו מוסמסין ליכא לישנויי הכי דהא ניכרת בהן הצורה ולאו אטום הוא

כי פליגי בפניו טוחות - שאין צורה בהן ניכרת לגמרי:

מוסמסין - מעוכין קצת ולא כל כך כפניו טוחות:

בוא בלא צורה:

במין אפקתא דדיקלא - שהדקל למטה יחיד ומתפצל מלמעלה כך היו ידיו ורגליו על כתפו ומלמטה

בין ר' ינאי לרבי יוחנן איכא בינייהו דר' אלעזר - ותרוייהו אית להו טרפה חיה:

המפלח יד חתוכה ורגל חתוכה אמו טמאה איתיביה ר' יוחנן לריש לקיש מבורה רבי יוחנן אמר אמו טמאה ר"ל אמר אמו טהורה איתמר המפלת מי שפניו מוסמסים רבי יוחנן המפלת כמין אפקתא דדיקלא אמו אמומה אמו טהורה ואמר רב גידל אמר גידל אמר רבי יוחנן המפלת את שגולגלתו למטה אפי' כל דהו טהורה וכן אמר רב GGX מטלוקת מלמטה למעלה אבל מלמעלה ניטל ירך וחלל שלה נבלה XUL LE יוחנן איכא בינייהו דר"א דאמר רבי אלעזר סבר טרפה אינה חיה בין ר' ינאי לר' בינייהו טרפה חיה מר סבר טרפה חיה ומר מקום טבורו בין רבי זכאי לרבי ינאי איכא יוחנן אומר משום רבי יוסי בן יהושע עד עד הארכובה רבי ינאי אומר עד לנקביו ר'

ב' גבים וב' שדראות אמר רב באשה אינו איתמר המפלת בריה שיש לה ロににし באטיא לידי קולא היא דקיהביתו לה ימי מה שטמאתם מאי דעתייכו לחומרא חומרא לידינו וטימאנוה אמר להם צאו וטהרו מעשה לידכם אמרו לו פנים טוחות בא אטו גלמיה דאבוהון אמר להם כלום בא שפניו טוחות בני רבי חייא נפיק לקרייתא משום דשני ליה היינו גוף אטום היינו מי ממאני ולותביה ר"ל לרבי יוחנן מהא אמר אמו טהורה וריש לקיש אמר אמו פליגי בפניו טוחות ואיפכא איתמר רבי יוחנן מוסמסין כולי עלמא לא פליגי דטמאה כי שפניו מוסמסין אמר רב פפי בפניו ואם איתא ליתני שמא מגוף אטום או ממי לידה ואין חוששין שמא מגוף אטום באתה

712 61

ושני שדראות עאי יצא לאו יצא מכלל הימנו ולמטה אסור יצא מי שיש לו שני גבין שהן אסורין בן ארבעה לדקה בן שמנה לגסה את ששדרתו עקומה מיתיבי יש בעוברין לעבודה אלמא דחיי (וקשיא לרב) א"ל שימי כל שיש לו ב' גבין ושני שדראות פסול בר חייא לרב רבי הנינא בן אנטיגנוס אומר אבל במעי אמה שריא איתיביה רב שימי וכי אגמריה רחמנא למשה בעלמא אגמריה אנמריה ושמואל אמר בריה בעלמא איתא ליתא וכי אגמריה רחמנא למשה במעי אמה וב' שדראות רב אמר בריה בעלמא בר אבא השסועה בריה שיש לה ב' גבין קמיפלגי בדרב חנין בר אבא דאמר רב חנין באשה ולד בבהמה מותר באכילה במאי ולד בבהמה אסור באכילה ושמואל אמר

שאינו חתוך יכול תהא אמו טמאה לידה ת"ל המפלת בריית גוף שאינו חתוך ובריית ראש אסור במעי אמו שרי חני תנא קמיה דרב דאע"ג דכלו לו חדשיו אם יצא לאויר העולם מותר יצא מי שיש לו ב' גבין וב' שדראות בשלא כלו לו חדשיו אבל כלו לו חדשיו הימנו ולמטה אסור במה דברים אמורים למעמיה בן ארבעה לרקה בן שמנה לגסה ראפילו במעי אמו נמי אסור ושמואל מתרץ יצא מי שיש לו שני גבין ושני שדראות כשיצא לאויר העולם אבל במעי אמו שרי הימנו ולמטה אסור במה דברים אמורים מתרץ לטעמיה בן ארבעה לדקה בן ח' לגסה מחרץ לטעמיה ושמואל מחרץ לטעמיה רב מוכרין שאפילו במעי אמן אסורין

(ויקרא יב, ב) אשה כי תזריע וילדה זכר

קיא:) רב אקלע לבי רב שימי בר הייא בר בריה: רב שימי טפי לרב מדשמואל משום דגביה הוה קאי ובר בריה הוה כדאמר בפרק כל הבשר (חולין וקשיא לחרוייהו דהא אפי' יצא לאויר העולם שרי ושמואל לא שרי אלא במעי אמו. והא דאקשי ר' חנינא בן אנטיגנוס - בבכור קאי וקאמר דהוי מום ומדפסל ליה לקרבן מכלל דלהדיוט שרי רב סבר - האי דאסר רחמנא כשנמצאת במעי בהמה אסורה דהא בריה בעלמא בפני עצמה ליתא:

לאו יצא מכלל עוברין - דהני אע"ג דלא כלו חדשיהן כי נמצאו במעי אמן שרו אבל האי אפי" יש בעוברין - שיצאו לאויר העולם שאסורין משום נבלה:

רב מחרץ לטעמיה - דרב לא צריך לחרוצי אלא משום היא גופה דלא משחמע שפיר דהא רישא במעי אמן אסור וקשיא לשמואל:

דמותר ואי אפשר לומר כן הלכך צריך להוסיף עליה אבל במעי אמו שרי דכתיב כל בבהמה תאכלו כשיצאו לאויר העולם מיירי וסיפא דקחני יצא משמע דעלה קאי וכשיצא לאויר העולם משמע

עצמה ליתא: יצא מי שיש לו שני גבין וכו' - דכי כתב רחמנא השסועה למיסר במעי אמו אסרה דהא מין בפני בפרק בהמה המקשה (חולין סט.):

א"ל רב - לחנא סיים בה נמי הכי ואימא יצאו אלו מי שיש לו שני גבין וכו": שאינו התוך - כולו שלם כעין דף ואין בו היתוך אברים וצורה אלא הלק כעין עיגול:

LAGTA

ה"ג בהליכתן יצתה כלת חנינא לקראת רבי יהושע:

הנהג בן אחיך ובא - כלומר הבא בן אחיך ובא עמו:

מכי אורחיה הכי נמי בר תלתא לדקה חיי אע"ג דבר ד' לא חיי:

כל בציר תרי ירחי - מכדרכו חיי כי היכי דבאשה ובבהמה גסה בר ז' חיי דהוי תרי ירחי בציר

אלא אי אמרת אדקה פשיטא - הואיל ובר תלתא הוא לא חיי:

בציר תרי ירחי חיי קמ"ל אמר רב יהודה

תלתא ירחי מי קא חיי אצטריך סד"א כל

אלא אי אמרת אדקה איתמר פשיטא בת

ובאשה חיי בבהמה נמי חיי קמ"ל דלא חיי

אגסה אצטריך סלקא דעתך אמינא הואיל

אנסה לא אדקה האי מאי אי אמרת בשלמא

בר יצחק ת"ש הימנו ולמטה אסור מאי לאו

יולדת לשבעה או לא ילדה אמר רב נחמן

ויולדת לשבעה בהמה גסה יולדת לתשעה

אמר רבא הרי אמרו אשה יולדת לתשעה

עביד מיהא כותיה דרב דקיימא לן הלכתא

דאתי לידי קולא הוא דקיהבת לה דמי טוהר

ליה רב הונא מאי דעתיך לחומרא חומרא

סבר למעבד עובדא כוותיה דשמואל אמר

גבין ושני שדראות רבי ירמיה בר אבא

שמנה א"ל רב וסיים בה הכי ושיש לו שני

לברית שמנה יצאו אלו שאינן ראויין לברית

וגו' וביום השמיני ימול וגו' מי שראוי

כרב באיסורי בין לקולא בין לחומרא

הימנו ולמטה - בברייתא דלעיל תניא:

ח' לגסה נפל הכא נמי יולדת לז' נפל או לאו נפל הוא ומותר:

הרי אמרו אשה יולדת לט' ויולדת לז' - ואנא נמי אמינא כי היכי דבהמה לט' כדאמרי' לעיל בן

מלא גנונים אינה חוששת לולד ואם היה

מוזר, במפגע מפיר מלא מים מלא דם

אמר אביי ש"מ צורבא מרבנן דאמר מילתא

שלח לו לרבן גמליאל מפי הורה חנינא

כשל אדם מתוך דבריה נזכר רבי יהושע

נאמר לה מאיזה טעם הואיל וגלגל עינו עגול

ועלא משמך אמרה לי חמותי אמו טמאה

נחש מהו אמר לה אמו טהורה אמרה לו

חנינא לקראתו אמרה לו רבי המפלת כמין

בן אחיך ובא בהליכתן יצתה כלת (ר')

דברים לפני ר"ג שלח לו רבי יהושע הנהג

יהושע אמו ממאה לידה הלך ר' יוסף וספר

דמות נחש הורה חנינא בן אחיו של רבי

דמות לילית ובא מעשה לפני הכמים ואמרו

א"ר יוסי מעשה בסימוני באחת שהפילה

לידה ולד הוא אלא שיש לו כנפים תנ"ה

אמר שמואל המפלת דמות לילית אמו טמאה

ולד הוא אלא שיש לו כנפים

לימא בה טעמא דכי מדכרו ליה מדכר

כוותיה דשמואל - בשני גבין דולד הוא וקאמר טמאה אפילו בלידה יבישתא דולד הוא:

דמות לילית - שידה. שד יש לו פרצוף אדם ויש לו כנפים:

מעני' מלא גנונים - גוונים:

64

עוג מלך הבשן היתה תניא אבא שאול אומר לא כלתה כשחורתי לאחורי אמרו לי של אחריו שלש פרסאות וצבי לא הגעתי וקולית אחר צבי ונכנסתי בקולית של מת ורצתי רבי יוחנן קובר מתים הייתי פעם אחת רצתי משוחין עניא אבא שאול אומר ואיתימא משתייתו עצמותיו סכויין כראוי עצמותיו מאכילתו עצמותיו שרופין אכילתו מרובה עצמותיו משוחין וכל מי ששתייתו מרובה עצמותיו שרופין מזוג עצמותיו סכויין כראוי מסתכל בעצמות של מתים השותה יין חי אבא שאול אומר קובר מחים הייתי והייתי אתמח כולה בחד גוונא הוי קאי – תניא אהבה אמר גוונים חנן ואם איתא דאתמוחי דאתמוחי אתמח מחסר חסר רב אדא בר רבא אמר מלא תנן ואם איתא ロババ חי שתת אמו של זה שנמוח עוברה בתוך שמא ולד הוה ונימוח אמר אביי כמה יין דם ומים לא כלום היא אלא גנונים ניחוש שליא חשב לוכר ולנקבה גמ׳ בשלמא מרוקם תשב לזכר ולנקבה המפלת סנדל או

דיילא - שמש דרבנן ואדא שמו:

קובר מתים הייתי פעם אחת נפתחה מערה תחתי ועמדתי בגלגל עינו של מת עד חוטמי

סכויין - שחורין. שמעתי ל"א סכויין בלא מוח ומשיחה אלא יבשה:

גמ' שמא ולד היה ונימוח - כיון דלאו דם הוא ולאו מים נינהו איכא למיחש לולד:

קולית - עצם הירך:

ה"ג רבא אמר מלא תנן:

כשחזרתי לאחורי אמרו עין של אבשלום היתה ושמא תאמר אבא שאול ננס הוה אבא שאול ארוך בדורו הוה ורבי טרפון מגיע לכתפו ור' טרפון ארוך בדורו הוה ור"מ מגיע לכתפו רבי מאיר ארוך בדורו הוה ורבי מגיע לכתפו רבי ארוך בדורו הוה ורבי הייא מגיע לכתפו ורבי חייא ארוך בדורו הוה ורב מגיע לכתפו רב ארוך בדורו הוה ורב יהודה מגיע לכתפו ורב יהודה ארוך בדורו הוה ואדא דיילא מגיע לכתפו

דף כה

(בראשית ג, כא) ויעש ה' אלהים לאדם מיתיבי את זו דרש ר' יהושע בן הנניא או דלמא בין בזה ובין בזה מחלוקת תיקו בצלול מחלוקת אבל בעכור דברי הכל ולד בן לוי אמר בצלול מחלוקת איבעיא להו באלול דברי הכל אינו ולד ור' יהושע משום ר' אושעיא מחלוקת בעכור אבל וחכ"א אינו ולד אמר ר"ש בן לקיש שפיר שאינו מרוקם ר' יהושע אומר ולד אמרה ואין הלכה כר' יהושע דתניא המפלת שאמר משום ר"מ הא נמי שמא כרבי יהושע מדהא קמייתא כיחידאה קאמר כסומכוס חדש אמרת לנו משום אביך שמענוך עכשיו מלא בשר טמאה לידה א"ל אילמלי דבר בר' יוסי כך אמר אבא מלא דם טמאה נדה להם לא שמעתי אמר לפניו ר' ישמעאל לפני רבי המפלת שפיר מלא בשר מהו אמר לפרשתבינא דפומבדיתא עד חרציה שאלו דיילא עד פלגיה וכולי עלמא קאי פרשתבינא דפומבדיתא קאי ליה לאדא

לחומרא גבי אשה דממונא הוא ספק ממונא ספוקי מספקא ליה ואזיל הכא לחומרא והכא עבי יהושע מפשט פשיט ליה רבי יהושע שנא אשה ומאי שנא בהמה מי סברת אמרת בעכור מחלוקת מכדי סברא הוא מאי דלא רבי קרא לא פטר בה שפיר אלא אי אשה דרבי בה קרא פטר בה שפיר בבהמה אי אמרת בשלמא בצלול מחלוקת משום הכי שפיר ושליא ואילו שפיר בבהמה לא פטר ולד בבהמה דקה טינוף בגסה שליא באשה ולד איתיביה רבא לר"נ אלא אמרו סימן מחלוקת בעכור אבל בצלול דברי הכל אינו שמע מינה וכן אמר ר"נ אמר רבה בר אבוה בעלמא הוא אלא שמע מינה בצלול מחלוקת אמרת בעכור מחלוקת למה לי קרא סברא מחלוקת היינו דאיצטריך קרא אלא אי $L_{L_{\alpha}}^{\prime}M$ $\pi L_{L_{\alpha}}^{\prime}$ אי אמרת בשלמא בצלול אלמא בעור תליא מילתא לא שנא עכור הקב"ה עושה עור לאדם אלא א"כ נוצר

ולאשתו כתנות עור וילבישם מלמד שאין

כסומכוס - בריש פירקין דם שבתוך החתיכה מטמא משום גדה ויחידאה היא:

בעכור - מה שבתוכו עכור דאיכא למימר ולד היה ונימוח:

היינו דאיצטריך קרא - לרבי יהושע דמשום עור לחודיה הוי ולד: אלא אמרו - רישא בבכורות פרק הלוקח בהמה מן העובד כוכבים (דף יט:) לענין לפטור את שבא

ספולי מספקא ליה - בעכור גופיה אי ולד הוא אם לאו:

אחריו מתורת בכור:

ולא תני סדוקה: תנא אם היתה נקבה נידונת כשעורה סדוקה - לאוסופי ולפרושי אתא דלעיל תני נידונת כשעורה מלמטה למעלה - שהרי בסדק השעורה אין עיכוב לארכה: בר רמש: וחיתוך ידים ורגלים - עדיין אין נראין כדאמרינן תחלת ברייתו מראשו:

תנא אם היתה נקבה נדונה כשעורה סדוקה

מלמטה למעלה אבל מן הצדדין אימא כוחלי

איר נחמן אמר רבה בר אבוה לייש אלא

חלק ומנענע באותו מקום אם מסכסך בידוע

שאול בר רמש אומר מביא קיסם שראשו

בודקין אותו לידע אם זכר הוא אם נקבה

כיצד בודקין אותו כדאמרינן אלא במה

ואין רואין אלא בחמה כיצד בודקין אותו בודקין אותו בשמן שהשמן רך ומצחצחו

אותו במים שהמים עזין וטורדין אותו אלא

עמדי ופקודתך שמרה רוחי ואין בודקין

ועצמות וגידים תסוככני חיים וחסד עשית

וכגבינה תקפיאני עור ובשר תלבישני

בקבלה (איוב י, י) הלא כחלב תתיכני

וחתוך ידים ורגלים אין לו ועליו מפורש

לזה ופיו מתוח כחוט השערה וגויתו כעדשה

ואם היתה נקבה נדונה כשעורה לארכה

אבא שאול בר נש ואמרי לה אבא

שוכר הוא ואם לאו בידוע שנקבה היא

איר אדא בר אהבה

בית הרחם נינהו

1778

ופיו מתוח כחוט השערה - סדק קטן ונראה כאילו חוט השערה מתוח שם:

מיפין של זבוב - עיני זבוב:

אחד זה ואחד זה - אחד עכור ואחד צלול: בא רבי - דאמר לעיל לא שמעתי:

מיפים של זבוב - תני רבי הייא ומקורבין זה

חייא מרוחקין זה מזה שני חוטמין כשתי

ושתי עיניו כשתי מיפין של זבוב תני רבי

אבא שאול אומר תחלת ברייתו מראשו

מרוקם וכו' תנו רבנן איזהו שפיר מרוקם

דולד הואי לא הוה זיג כולי האי ואם היה

מהאי גיסא וחזיא מהאי גיסא אמר אם איתא

לקמיה דשמואל דמנח עליה חוט השערה

שפיר בנהרדעא לבר מההוא שפירא דאתא

בכי אתא רב דימי אמר מעולם לא דכו

ואחד זה חוששת ואזדא שמואל לטעמיה

זה אינה חוששת - ושמואל אמר אחד זה

כמאן ס"ל א"ל אני אומר אחד זה ואחד

רבי אושעיא והא רבי יהושע בן לוי מר

לרב הא רבי הא ר' ישמעאל בר' יוסי והא

בעלמא הוא א"ל רב הנינא בר שלמיא

וצא צוא ציאטר מדרבנן וקרא אסמכתא

אשה ספק טומאה לחומרא ומי מספקא ליה

גיזה ועבודה ספק איסורא לחומרא ה"נ גבי

לקולא גבי בהמה דאיסורא הוא דאיכא לגבי

לא דכו שפיר - לא טיהרו את המפלת שפיר משבועים ואפי' בלידה יבישתא:

דומה לדג של ים מתחלתו ולד הוא אלא דרב גובריה המפלת סנדל וכו' ת"ר סנדל באי בנדה בעל כפתיה ואודי שאני שמואל יומא ולא הוה אלא ארבעין יומין ואמר להו יומא וחשיב מיומא דאזלא לטבילה עד ההוא לקמיה דמר שמואל אמר הא בר ארבעין וחד ליה לשמואל והא ההוא שפירא דאתאי יהבינן לה עד שישעיר למימרא דמספקא דמר שמואל לחוש חוששת ימי טהרה לא רב אמי בר שמואל לדידי מפרשא לי מיניה שמואל אחת זו ואחת זו חוששת XUL עד שישעיר ומי אמר שמואל הכי והאמר שמואל לרב יהודה שיננא לא תעביד עובדא זהורית וא"ר עמרם עלה כשל שתי עלה כשל ערב ושני זרועותיו כב' חומין של ירכותיו כב' חוטין של זהורית וא"ר עמרם שנם של ביצים ידיע א"ר עמרם תנא ב" אמר אביי השתא ביצים גופייהו לא ידיעי מתקיף לה ר"נ ודילמא חוט של ביצים נינהו

מהו דתימא הואיל ואמר רב יצחק בר אמי ה"נ הכא במאי עסקינן דאתיליד זכר בהדיה שאין עמו ולד אי דאתילידא נקבה בהדיה てビ למה הזכירו סנדל והלא אין סנדל אמרה להא שמעתא וקדם איהו ואמר וזכה דאנא והוא הוינא יתבינן קמיה דרבי יוחנן כי אמר רבי זעירא זכה בה רב ביבי בשמעתיה מעדותו של רבי נחוניא נשנית משנה זו פנים אמר רב ביבי בר אביי אמר רבי יוחנן משום רבותינו העידו סנדל צריך צורת להם ר' ינאי טיהרתם את הוולדות - והתניא לטהר את הסנדל שאין לו צורת פנים אמר והחזיר פניו לאחוריו בימי רבי ינאי בקשו ואפי' מאחוריו משל לאדם שסטר את חבירו א"ר יוסף א"ר יצחק סנדל צריך צורת פנים הלכה סנדל צריך צורת פנים ... א"ר אדא צריך צורת פנים א"ר יהודה אמר שמואל של שור הגדול משום רבותינו הצידו סנדל שנרצף רשב"ג אומר סנדל דומה ללשון

שתי ירכותיו - כשהוא מתחיל להבראות בחיתוך ידים ורגלים: לא תעביד עובדא - לעשותו ולד עד שיהא לו שערות בראשו:

לחוש חוששת - להחמיר ולישב שבועים:

carr with winner and

כפתיה ואודי - אלמא היה בקי ביצירת הולד:

דג של ים - דג יש בים ושמו סנדל:

שסטר - הכהו על לחיו: משנה זו - דקתני צריך צורת פנים מעדותו של רבי נחוניא נשנית הוא העיד עליה בבית המדרש

ויחידאה היא:

והלא אין סנדל שאין עמו ולד - ובלא סנדל נמי הויא טמאה לידה: אי דאיתיליד נקבה בהדיה ה"נ - דלא היה צריך להזכירו דיש לה ימי טומאה וטהרה דנקבה שאפילו הוא זכר גמור כי איכא נקבה בהדיה יושבת לנקבה ימי טומאה וטהרה ושל זכר מובלעים בתוכן: האי נמי זכר - ולא תשב אלא לזכר קמ"ל כוי:

אשה מזרעת תחילה יולדת זכר איש מזריע תחלה יולדת נקבה מדהא זכר הא נמי זכר קמ"ל אימא שניהם הזריעו בבת אחת האי זכר והאי נקבה דבר אחר שאם חלד נקבה לפני שקיעת החמה וסנדל לאחר שקיעת החמה מונה תחלת נדה לראשון ותחלת נדה לאחרון סנדל דתנן

ד"א - אפי' ילדה עמו נקבה צריך להזכיר ספק סנדל:

اے بال

דרך מרגלותיהם דולד קדים ונפיק דסנדל קדים ונפיק גבי כריתות שיצאו גבי בכורות כגון שיצאו דרך ראשיהם לסנדל אפלגיה ומשלחיף ליה כלפי רישיה רב פפא שמע מינה מכרך כריך ליה ולד יוצאין אין יוצאין אלא כרוכין פפא ומי איתנהו להני שינויי והא תניא כשהן קרבן אסנדל אמרוה רבנן קמיה דרב כוכבים וסנדל לאחר שנתגיירה דמייתא רבי ירמיה שאם תלד ולד בהיותה עובדת דופן ולד מעליא הוא מאי איכא למימר אמר אסנול ולרבי שמעון דאמר יוצא דרך דרך דופן וסנדל דרך רחם דמייתא קרבן כריתות למאי הלכתא שאם תלד ולד

לנחלה ואין בכור לכהן - סנדל דתנן גבי

גבי בכורות למאי הלכתא לבא אחריו בכור

אושעיא זעירא דמן חבריא חמשה שיעורן תרנגולין שהדקין יוצאין ממנה תניא רבי למליאל אומר שליא דומה לקורקבן של ואין שליא פחותה מטפח רבי שמעון בן וסופה דומה כתורמוס וחלולה כחצוצרת רבנן שליא תחלתה דומה לחוט של ערב אומר נימוק הולד עד שלא יצא גם, חנו ולד אלא שאין שליא בלא ולד רבי שמעון מותני שליא בבית הבית ממא לא שהשליא רישיה הויא לידה סנדל עד דנפיק רוביה דרך ראשיהן ולד דאית ביה חיותא מדנפיק ביה חיותא שריק ונפיק גבי כריתות שיצאו דאית ביה חיותא סריך ולא נפיק סנדל דלית גבי בכורות שיצאו דרך מרגלותיהם ולד אפילו הימא מצומצמין ואיפוך שמעתתא

רב הונא בר תחליפא משמיה דרבא אמר

וכר עד שתלד ממקום שמורעת:

מצומצמין - שוכבין זה אצל זה:

מחני' הבית טמא - משום אהל המת דולד הוה בה ומת:

גבי כריחות - בפ"ק (כריחות דף ז:) לענין חיוב קרבן:

דומה כתודמוס:

שמע מינה - מדהוזכר סנדל גבי כריחות משום גירות וכגון שיצא ולד תחלה ואחר כן סנדל וגבי כשהן יוצאין - סנדל וולד שעמו: ולר' שמעון כו' - לקמן בפ' יוצא דופן (נדה דף מ.):

ולד יוצא דרך דופן - ע"י סם לא מיחייבה קרבן דכתיב גבי קרבן (ויקרא יב) אשה כי תזריע וילדה

דקתני הכי הוא מכרך כריך ליה ולד לסנדל אפלגיה דראש הולד תחוב כנגד טיבורו של סנדל: יוצאין שמע מינה אין שוכבין זה אצל זה דא"כ לא משכחת לה שיצא זה קודם זה אלא האי כרוכין בכורות כגון שיצא סגדל תחלה כדאוקמינן לעיל דפוטר ולד מחמש סלעים ותניא דבבת אחת

גמ' וסופה - כשהיא הולכת ורווחת הויא רחב כתורמוס. לישנא אחרינא גרסינן בתוספתא וראשה נימוק הולד - ונעשה דם ונתערב בדם הלידה ובטל ברוב:

כל ג' ימים - כגון יצא ולד תחלה ושליא אחריו בתוך ג' ימים:

דיה לקורה - לגבי מבוי:

בדכתיבן - ששיעורו מפורש מן התורה:

גדולה הרבה יד הוא לתנור:

מלקרבו לכוחל ודוחקת את הכוחל הילכך יותר מטפח עומדת לינטל היא אבל לצד הבית אפי' לא אמרו טפה אלא בין חנור ולכוחל - דהתם יותר מטפה עומדה ליקצץ מפני שמעכב את התנור בפלוגתא - כגון הכא דלר"מ לא הוי שיעורא בטפח:

ומשנינן ההוא בתנור בר ז' דד' הוי רובו והא בתנור בר ט':

חזי ומשני האי ושיריו אגדול קאי וה"ק שירי גדול ברובו ומוחבינן בגדול והא קאמר שיריו ד' ה"ג תחלתו כל שהוא משתגמר מלאכתו ושיריו ברובו ומקשה בהעור והרוטב רובו דטפח למאי תנור - מקום שפיתת שתי קדרות. כירה מקום שפיתת קדרה אחת:

מפח על מפח על רום מפח - אהל קמן שהוא מפח אורך ומפח רוחב ורום חללו מפח:

חדא היא - דליכא שמעתתא אלא האי דשדרה דאמר ד' יוחנן:

הולכין ומתחברין ומוסיפין ואחר שכלתה השדרה גבוהין אורך העלין למעלה:

שדרו של לולב צריך שיהא יוצא מן ההדס טפח - לבד אורך העלין. שדרה קרי כל זמן שהעלין שיאחזנו בידו - אחיזה אית בה טפח שהטפח ארבע אצבעות בגודל:

א לאמרינן והא איכא אבן היוצא מן בפני הטומאה טפח קאמרינן טפח על טפח רום טפה מרובע מביא את הטומאה וחוצץ טפה ותו ליכא והאיכא טפה על טפה על ביא אמר אביי אימא אמר רבי הייא אזוב ותרתי שמעתתא שיעורא טפה תרתי הדא בריש שילא איש כפר תמרתא תלת מתניתא הייא אזוב מפה אמר רבי הנינא בר פפא כהלכתן שלישית אפילו מפח אזוב דתני רבי יוצא מן ההדס מפח דופן סוכה דתניא שתים אמר רבי יוחנן שדרו של לולב צריך שיהא ולכאן טפח שדרה מה היא דא"ר פרנך בן גמליאל כדי שיאחזנו בידו ויראה לכאן כמה יהא שיעור שופר פירש רבי שמעון בוואווב שליא הא דאמרן שופר דתניא מפח ואלו הן שליא שופר שדרה דופן סוכה

מפח בדרבנן לא קמיירי אלא בדכתיבן ולא קמיירי והאיכא דיה לקורה שהיא רחבה קא מיירי והאיכא כפורת טפח בקדשים לא ולכותל והאיכא מסגרת טפה בדכתיבן לא ר' יהודה לא אמרו טפח אלא מן התנור להכי הא נמי פלוגתא היא דקתני סיפא אמר בפלוגתא לא קמיירי השתא דאתית רבי ינאי טפח שכן עושין תנורי בנות טפח ושיריו ברובו וכמה כל שהוא אמר כלמן תחלתו כל שהוא משתגמר מלאכתו אומרים במה דברים אמורים בגדול אבל ארבעה ושיריו ד' דברי רבי מאיר וחכמים והאיכא תנורי בנות טפה דתניא תנור תהלתו אבל הכא כ"ש דבציר מטפח יד תנור הוא כי קאמרינן היכא דבציר מטפח לא חזי התנור טפה ומן הכירה שלש אצבעות חבור

של קיימא שיילינהו שמואל לכל תלמידי אמר רב אין תולין את השליא אלא בדבר ליה שמואל מאי אמר רב בשליא א"ל הכי דחטתא ומרמי ומדחי אדהכי אתא אמר ואתי אמר אתי לן גברא דרמינן ליה בגילא יוסף בריה דרב מנשיא מדויל לאפייהו באלי דרב ורב יהודה הוו יתבי חליף ואזיל רב אין חוששין לולד אחר שמואל ותלמידי הפילה שליא אפילו מכאן ועד עשרה ימים מכאן ואילך הוששין לולד אחר ילדה ואח"כ כל שלשה ימים תולין את השליא בולד רב הכי הפילה נפל ואחר כך הפילה שליא את אמרת לשמעתתיה דרב בפירוש אמר בעמא כאל בנפל כאן בבן קיימא אמר ליה מתעכב אחר חבירו כלום אישתיק אמר ליה ליה ומי אמר רב הכי והאמר רב אין הולד מכאן ואילך חוששין לולד אחר となし ימים הראשונים תולין את השליא בולד וקאמר אמר רב יהודה אמר רב כל שלשה שמואל בר מרתא קמיה דרב כהנא ויתיב יתיב רב יצחק בר מפבתי שיעורייהו

דרב ואמרי ליה הכי הדר חזייה לרב יהודה המפלח דמות עורב ושליא מהו אמר ליה אין המפלח דמות עורב ושליא מהו אמר ליה אין בו מהו אמר ליה דבר שאינו שאלת איתיביה המפלח מין בהמה חיה ועוף ושליא עמהן המפלח מין בהמה חיה ועוף ושליא מחורה המפלח מין בהמה חיה ועוף ושליא מחורה המפלח מין בהמה חיה ועוף ושליא מחורה המפלח מין בהמה חיה ועוף ומיה ליה אחר ליה מחורה עמהן חוששין לולד אחר הריני מטיל עליהן

בנפלים - מתעכב:

את אמרת לשמעתתיה דרב - בתמיה. כלומר את אתית לפרושי מדידך:

ואח"כ הפילה שליא אפי" בתוך ג" חוששת לולד אחר:

באלי ואתי - שהיה ממהר לבא כמו (לעיל נדה דף יו.) באלי דידבי פי' מגרש:

אלא בדבר של קיימא - שכיוצא בו מתקיים אם היום היו חדשיו כלו למעוטי שאם הפילה דבר שאין ראוי לבריית נשמה כגון בירך אחד באמצע או גוף אטום או מפלת מין בהמה וחיה ועוף

במפלה עורב ושליא מהו - מי תלינן שליא בעורב ולא ניהוש לולד אחר או לא תלינן:

71 61

בית שערים מעשה ונשתהה ולד אחד אחר אמר רב מנחם איש כפר שערים ואמרי לה לשליא כ"ג לולד א"ר אבין בר רב אדא מאי איכא למימר איפוך שמעתתה ל"ג למ"ר יולדת לתשעה אינה יולדת למקוטעין ואחד נגמרה צורתו לתחלת תשעה אלא משכחת לה אחד נגמרה צורתו לסוף שבעה למאן דאמר יולדת לתשעה יולדת למקוטעין ל"ג יום א"ל רב יוסף ל"ד אמרת לן הניחא א"ר יצחק מעשה ונשתהה הולד אחר חבירו אמרת לן אמר רב אחא בריה דרב עוירא בולד עד כ"ג ימים אמר ליה רב יוסף עד כ"ד חנה אמר רבי יוחנן מעשה וחלו את השליא בשליא הבאה אחר הולד אמר רבה בר בר בולד עד עשרה ימים ולא אמרו תולין אלא מעוני אמר שמואל מעשה וחלו את השליא תיובתא אמר רבה בר שילא אמר רב שפיר של שליא ונמוח שליא של שפיר חומר שני ולדות שאני אומר שמא נמוח

ממין אחר בטלה אמר להו רב פפא דרבי שמעון קסבר כל טומאה שנתערב בה קמיה דרב המנונא ויתיב וקאמר מאי טעמא יתיב רב פפא אחורי דרב ביבי GVמים עצל אינו דומה נמוק פעם אחת לנמוק ב' בבית החיצון כך אינו בבית הפנימי אמר ולמה לפי שאינו אמרו לו כשם שאינו לבית ההיצון שהוא טהור אמר להן אבל מאיר אי אתה מודה שאם הוציאוהו בספל יהודה ורבי שמעון מטהרין אמרו לו לרבי ולד עמה דברי רבי מאיר רבי יוסי ורבי לא שהשליא ולד אלא שאין שליא שאין הבית טמא תנו רבנן שליא בבית הבית טמא צורתו בתחלת ז' ואחד בסוף ט' שליא בבית אחת היתה ונתחלקה לשתים אחד נגמרה מתעברת וחוזרת ומתעברת אמר אביי טיפה והא אמר מר אין אשה בני רבי חייא בבית המדרש ומאן נינהו יהודה וחזקיה חבירו ג' חדשים והרי הם יושבים לפנינו

אחר הולד - אבל יצתה שליא קודם חוששין לאחר:

הגיחא למ"ד כו' - פלוגתייהו לקמן בפ' בנות כותים (נדה דף לח:):

איפוך שמעתא - דר' יוחנן:

ונעשה ליחה סרוחה:

האמר מר כו' - קס"ר בג' חדשים לא משכחת לה אא"כ נתעברה זה אחר זה:

לבית החיצון - לבית אחר שהבית טהור:

מ"ט דר"ש - נהי דנמרק מ"מ כל גופו של מת כאן הוה וה"ל כרקב וכנצל [בשר המת שנימוח

אחיכו עליה - אמרו ליה פשיטא מאי שנא טעמייהו מטעמיה כולה חדא מילתא אמרי:

לו דבר אחר גנגילון אף סופו נעשה לו דבר דרבי שמעון סופו כתחלתו מה תחלתו נעשה ליה שיעורא אלא אמר רבה היינו טעמא פרידות רקב על פרידה אחת עפר (ונפיל) ואמינא להו אדרבה א"א שלא ירבו שתי עפר על פרידה אחת של רקב וחסיר ליה וקאמרי אי אפשר שלא ירבו שתי פרידות אמר רבה אשכחתינהו לרבנן דבי רב דיתבי ורבי שמעון מטהר מאי טעמא דרבי שמעון ערוד רקב שנפל לתוכו עפר כל שהו ממא ואזדא רבי שמעון לטעמיה דחניא מלא לב) אם נכלת בהתנשא ואם זמות יד לפה נשתוק קמיה רביה משום שנאמר (משלי ל, פפא אפילו כי הא מילתא לימא איניש ולא אחיכו עליה מאי שנא פשיטא אמר רב ציינו נמי טעמייהו דרבי יהודה ורבי יוסי

אריכא הניא אידך מלא תרוד ועוד עפר ומאהיל אבל בהא אימא מודה להו לרבון בהא אמר רבי שמעון דאין מאהיל וחוזר מאהיל וחוזר ומאהיל ואי אשמעינן בהא אבל נתפור אימא מודו לו לרבי שמעון דאין קמייתא בההיא קאמרי רבנן משום דמכניף ורבי שמעון מטהר וצריכא דאי אשמעינן מלא תרוד רקב שנתפור בבית הבית טמא ענוכו מפג כל שהוא ממא ור' שמעון מטהר צרוג דלא גופא מלא תרוד רקב שנפל עלב ולא אמרו רקב אלא למת בלבד למעוטי עץ או ע"ג רצפה של לבנים זהו מת שאין לו מאגל גו בלב נלבר בכסותו או בארון של אבנים זהו מת שיש לו רקב ואיזהו מת מרום בארון של שיש או ע"ג רצפה של שיש לו רקב ואיזהו מת שאין לו רקב נקבר

בית הקברות ממא ורבי שמעון מטהר מאי

אפי' כי האי מילתא - דאתיא לידי חוכא:

אחר גנגילון מאי היא דתניא איזהו מת

א"א - אף על גב דרובא רקב אי אפשר למקום שנפל העפר שלא תהא גרגר של רקב בין שני מלא תרוד - כף:

סופו - של רקב כתחלתו:

מאי היא - דאמר תחלתו ד"א נעשה לו גנגילון:

גרגרים של עפר ובטל הרקב ובציר לו שיעורא דתרוד:

נקבר בכסותו - דאיכא רקבובית או אפילו ערום בארון של עץ דאיכא רקבובית:

שנתפזר בתוך הבית [הבית] ממא - משום אהל:

ragr:

ושני אהלות הן ואין מצטרפין: ראין מאהיל וחוזר ומאהיל - גג שכנגד זה מאהיל על חצי שיעור ושכנגד זה מאהיל על חצי שיעור

בכסוטו או בקרקע בלא ארון של שיש ויש כאן מלא תרוז ועוד מאותו עפר דהוו מעורבין רקב מלא תרוד ועוד - יותר ממלא תרוד עפר בית הקברות. ל"א רקב ממש של מת אלא כגון שנקבר

בטל ברוב - שדם הלידה נתרבה על מיחוי הולד ומבטלו:

כי תזריע וילדה זכר וגו' אפילו לא ילדה דרבי יוחנן דאמר קרא (ויקרא יב, ב) אשה אמר ההוא סבא לרבי אמי אסברא לך טעמא ומודה רבי שמעון שאמו טמאה לידה ברוב נגעו בה א"ר אמי אמר רבי יוחנן במגע ולא במשא אמר רבי יוחנן משום בטול הוא ואמאי תני רבי חייא אינה מטמאה לא פטורה מן הבכורה אלמא ולד מעליא ולא במשא אמאי תקבר כדי לפרסמה שהיא ולא במשא ומאחר שאינה מטמאה לא במגע ועני רבי הייא עלה אינה מטמאה לא במגע דם הרי זו תקבר ופטורה מן הבכורה בן יעקב אומר בהמה גסה ששפעה חררת צא נאמרן רבי אליעור דתניא רבי אליעור ור"א בן יעקב אמרו דבר אחד רבי שמעון יוחנן לטעמיה דאמר רבי יוחנן רבי שמעון יוחנן משום בטול ברוב נגעו בה ואזדא רבי סופו כתחלתו גבי שליא מאי טעמא אמר רבי בשתא דאמרת טעמא דרבי שמעון משום עפר בית הקברות שאין בו מלא תרוד רקב מעמייהו דרבנן לפי שא"א למלא תרוד ועוד

אלא כעין שהזריעה ממאה לידה ריש לקיש אמר שפיר שטרפוהו במימיו נעשה כמת שנתבלבלה צורתו אמר ליה רבי יוחנן לריש לקיש מת שנתבלבלה צורתו מנלן דטהור אילימא מהא דאמר רבי שבתאי אמר ר' יצחק מגדלאה ואמרי לה א"ר יצחק מגדלאה א"ר שבתאי מת שנשרף ושלדו קיימת ממא מעשה היה וממאו לו פתחים גדולים

אמרו דבר אחד - ולקמן מוקמינן דר"א בן יעקב משום בטול ברוב: אינה מטמאה - אותה חררה:

ופרכינן מדפטורה מן הבכורה אלמא ולד מעליא היא אמאי אינה מטמאה: ומודה ר"יש - במתני' בשליא אע"ג שהבית טהור אמו טמאה לידה:

כעין שהזריעה - כלומר דנימוח כזרע:

שטרפוהו - כמו (חולין סד.) ביצים טרופות בקערה. שמחקוהו ובלבלוהו: שנתבלבלה - נמחק כולו כמו שרוף שנתפור ואין שלדו קיימה:

דף כח

חסדא ורבה בר רב הונא דאמרי תרוייהו ואין חוששין שמא מגוף אטום באו יד חתוכה ורגל חתוכה אמו טמאה לידה אמר כגון דאיחרכי אחרוכי ת"ר המפלת אמר כגון ששרפו על גבי אפוזרים רבינא אביי כגון ששרפו על גבי קטבלא רבא היכי דמי מת שנשרף ושלדו קיימת אמר אפר שרופין ר"א אומר שיעור ברובע אשי ר' יוחנן דאמר כמאן כר' אליעזר דתנן לאפוקי חד חד אבר א,,'ל רבינא לרב פתחים קטנים נמי טמאין דכל חד וחד חזי הוא דטהרו לו פתחים קטנים הא לאו הכי אדרבה דוק מינה להאי גיסא שלדו קיימת מעמא דשלדו קיימת הא לאו הכי טהור ומהרו לו פתחים קטנים וקא דייקת מינה

אינה חוששת לכל דבר מדאורייתא אבל אין אמו חוששת לכל דבר קאמר אמר אביי לא יהבינן לה עד דנפיק רוביה LĽX מיניה דרב הונא לחוש חוששת ימי טוהר לכל דבר אמר רב נחמן לדידי מיפרשא לי יהודה הוציא עובר את ידו אין אמו חוששת לח, כח) ויהי בלדתה ויתן יד מתיב רב והחזירה אמו טמאה לידה שנאמר (בראשית דנאכל אמר רב הונא הוציא עובר את ידו הוה אמינא מביאה קרבן ואינו נאכל קמ"ל אמר אביי אי תנא לנדה לתני ולנדה ס"ד כל כהאי גוונא אימא הרחיקה לידתה ידוע מה הפילה תשב לזכר ולנקבה ואי くいしに מתיב רב יוסף המפלת ואין אין נותנין לה ימי טוהר מ"ט אימא הרחיקה

אליעזר: ר' יוחנן - דפליג עליה דריש לקיש דבעי למימר דמת שנתבלבלה צורתו טמא דאמר כמאן כר'

קטבלא - עור שלוק וקשה ואינה נשרפת עם המת:

אין נוחנין לה ימי טוהר - דאע"ג דפשיטא לן דולד הוא:

פירקא (נדה דף ל.) מפרש למה הוזכר זכר שאם תראה לסוף ל"ד ותחזור ותראה ליום מ"א תהא וימי טוהר לא יהיה לה שהרי כמה ימים שהתחילה לילד ויצא הרוב והיינו לנדה. ולקמן בהאי תשב לזכר ולנקבה ולנדה כלומר שבועיים דנקבה מטמאה בלא שום ראייה דדלמא נקבה הואי ניחני ולנדה - שכל דמים שתראה יהיו טמאים שלא יהיו לה ימי טוהר והכי איבעי ליה למיחני

קמ"ל מדלא חני לנדה אלא לוכר ולנקבה דודאי פשיטא לן דולד הוא ומביאה קרבן ונאכל ומיהו עוני אמינא מביאה קרבן ואינו נאכל - דכיון דחני לנדה משמע דמספקא ליה אי ולד הוא אי לא מלולקלת עד יום מ"ח:

ויתן יד - אלמא לידת יד קרויה לידה: ימי טוהר לית לה אימר הרחיקה לידתה:

והא קרא קאמר - רב הונא אלמא לידה דאורייתא קרי ליה:

מתני' לזכר ולנקבה - ימי טוהר לזכר וימי טומאה דנקבה:

תשב לנקבה בלבד יצא מחותך או וקנקבה טומטום ונקבה אנדרוגינוס ונקבה מומטום ווכר אנדרוגינוס ווכר תשב לוכר מומטום ואנדרוגינוס תשב לזכר ולנקבה נקרא אסמכתא בעלמא *מתני* המפלת

מדרבנן חוששת והא קרא קאמר מדרבנן

כדרכו עד שיצא רוב ראשו ואיזהו רוב

ודאי נקבה ודאית ולא טומטום ואנדרוגינוס .

לימא מסייע ליה טומטום ואנדרוגינוס שראו

לובן או אודם אין חייבין על ביאת מקדש

מסורס משיצא רובו הרי הוא כילוד יצא ואין שורפין עליהם את התרומה ראו לובן

ואודם כאחת אין חייבין על ביאת מקדש

ראשו משיצא פרחתו *גם*׳ השתא טומטום אבל שורפין עליהם את התרומה

לחודיה ואנדרוגינוס לחודיה אמר תשב לאו משום שנאמר (במדבר ה, ג) מזכר ועד

לזכר ולנקבה טומטום וזכר אנדרוגינוס וזכר נקבה תשלחו זכר ודאי נקבה ודאית ולא

מיבעיא איצטריך מהו דתימ' הואיל וא"ר מומטום ואנדרוגינוס אמר עולא לא הא מני

יצחק אשה מזרעת תחל' יולדת זכר איש ר' אליעור היא דתנן רבי אליעור אומר

באי נמי זכר קמ"ל אימא שניהם הזריעו שרץ הוא חייב ואינו חייב על העלם מקדש

בבת אחת זו זכר וזה נקבה עבי עקיבא אומר ונעלם ממנו והוא טמא על XUL LUE

העלם טומאה הוא חייב ואינו חייב על העלם

השרץ (ויקרא ה, ב) ונעלם ממנו על העלם

במדבר הי:גי מזכר ועד נקבה תשלחו זכר

אבל שורפין עליהם את התרומה שנאמר

ואודם כאחד אין חייבין על ביאת מקדש

או אודם אין חייבין על ביאת מקדש ואין מקדש ואמרינן מאי בינייהו ואמר חוקיה

תשב לנקבה בלבד - אפי' הוי טומטום זכר בתר נקבות אזלינן דכל ימי זכר בין לטומאה בין שורפין עליהם את התרומה ראו לובן שרץ ונבלה איכא בינייהו דרבי אליעזר סבר

למהרה מובלעים תוך של נקבה:

גמ' איצטריך - אע"ג דטומטום לחודיה מספקינן בזכר ובנקבה היכא דאיתיליד זכר בהדיה נימא מסורס - דרך מרגלותיו ולשון היפוך הוא כמו סרס המקרא ודרשהו:

זכר הוא דמוכחא מילחא דהיא הזריעה תחילה קמ"ל:

אמר רב טומטום ואנזרוגינוס שראו לובן

מזריע תחלה יולדת נקבה אימא מדהאי זכר

ראו אודם ולובן כאחד - דממ"ג טמא אפ"ה לענין טומאת ביאת מקדש פטירי מקרבן כדמפרש לובן - דומה לקרי:

מעמא:

תשלחו - היינו שילוח ממאים ממקדש:

ומשיצא נזכר:

שרץ ונבלה - לפניו וידע שנגע באחד מהם ואינו יודע באיזה מהם נגע וכשבא למקדש שכח אותו בשרץ ונעלם - או בנבלת שרץ ונעלם ממנו:

במי שיש לו טהרה במקוה פרט לכלי חרס במצורעת למעינותיה האי נמי מבעי ליה את המצורע למעינותיו ולנקבה לרבות את לכדרבי יצחק דאמר רבי יצחק לזכר לרבות ולא טומטום ואנדרוגינוס ההוא מבעי ליה זובו לזכר ולנקבה זכר ודאי נקבה ודאית לא נשרוף דכתיב (ויקרא טו, לג) והזב את מומטום ואנדרוגינוס אי הכי תרומה נמי נקבה תשלחו זכר ודאי נקבה ודאית ולא שנא ביאת מקדש דלא דכתיב מזכר ועד הכא נמי משום טומאה מיחייב ורב מאי לרבי עקיבא דאמר משום טומאה מיחייב דידע אי בלובן איטמי אי באודם איטמי אבל איטמי אי בנבלה איטמי הכא נמי בעינן אמר רבי אליעזר התם בעינן דידע אי בשרץ איטמי ור' עקיבא סבר לא בעינן **4XL** בעינן עד דידע אי בשרץ איטמי אי בנבילה

ממתם בהוא מבעי ליה דכתיב הזכר ואם נקבה הא מזכר ונקבה לא ודאית ולא טומטום ואנדרוגינוס anax תלמוד לומר הזכר ואם נקבה זכר ודאי נקבה לא יהא בערך איש אבל יהא בערך אשה ותניא הזכר ולא טומטום ואנדרוגינוס יכול והא גבי ערכין דכתיב ויקרא כז הזכר למעוטי טומטום ואנדרוגינוס הוא דאתא מן הזכר וכל היכא דכתיב מזכר עד נקבה לישלחו אמר קרא מזכר מטומאה הפורשת במקוה אי הכי כי איטמי בשאר טומאות לא מזכר ועד נקבה עד כל דבר שיש לו טהרה בוא דאתא אם כן נכתוב זכר ונקבה מאי ונקבה למה לי לכדרב ואימא כוליה לכדרב כלי מתכות לא מכל ממא לנפש נפקא זכר

וכי תימא אי כתב רחמנא אדם הוה אמינא

דברי רבי יוסי אם כן נכתוב רחמנא אדם

•

ר' אליעזר - דאזכר שם שרץ סבר דבעינן עד דידע אם בשרץ איטמי כו': הזב את זובו לזכר ולנקבה - ולדרוש נמי זכר ודאי נקבה ודאית מטמא בזיבה ולא טומטום: לזכר לרבות מצורע - שהוא מוקש לזב להיות מעינותיו אב הטומאה לטמא אדם וכלים כזב דכתיב

ביה (ויקרא ט"ו:חי) וכי ירוק הזב וגוי: פרט לכלי חרס - טמא שאין טעון שילוח מן העזרה: הוה אמינא כלי מחכות לא - טעון שילוח ולהכי שני בדיבוריה למדרש כל שיש לו דין הנוהג בזכר

ובנקבה דהיינו טהרה במקוה:

עד נקבה - משמע כל מי שיש לו דין שהוא מזכר עד נקבה שיש להן טהרה: אי הכי - לעיל קאי. כיון דאמר רב לענין שילוח זכר ודאי ולא טומטום בשאר טומאות נמי כגון

עלמוד לומר הזכר - ה"א דריש:

ההוא מיבעי ליה - למכתב זכר ונקבה:

מומטום שנטמא במת או בשרץ ונכנס למקדש יפטר:

אפילו כתקנו אין הראש פוטר:

מתקיף לה רב זביד - לתירוצא דמחרציגן אליבא דרבי יוסי: אלא אמר רב זביד - רבי יוסי אדיוקא דת"ק קאי דאמר הא כתקנו הראש פוטר ואע"ג דמחותך וקאמר ר' יוסי אין הראש פוטר אלא שיצא כתקנו וכשאר ולדות שיוצאין לחיים אבל מחותך

מחותך ומסורס - מחותך ודרך מרגלותיו:

כתקנו - ראש יצא תחלה וקאמר דבעינן רובא וקשיא לר' יוחנן:

נפשיה משמע דאשלם נמי פליגי ובדשמואל:

את הבא אחריו מן הבכורה ורבי אלעזר אית ליה דשמואל: באנפי נפשיה - ולא אמתניתין. ואיכא בינייהו מאן דמתני לה אמתניתין משמע דאמחותך קא פליגי ואיכא למימר כראמרך דבשלם אפי' ר' אלעזר מודה דלית ליה דשמואל ומאן דמתני לה באנפי

רובר: אין הראש פוטר בנפלים - יצא ראש הנפל כגון יולדת תאומים לשבעה אחד נגמרה צורתו ואחד לא נגמרה צורתו ויצא ראש הנפל והחזירו ואח"כ יצא אחיו הוי בכור לכהן שאין ראש הנפל פוטר

ואפילו הראש עמהם - אמחותך קאי דהיכא דיצא מחותך אפי^י יצא הראש אין חשוב ולד עד שיצא ב----

•

לאמר יצא מחותך ומסורס משיצא רובו הרי געובו ככוגו אלא אמר רב זביד הכי מכלל דבמסורס רובו נמי לא פוטר הא קי"ל משיצא רובו כתקנו מתקיף לה רב זביד כילוד הא כתקנו הראש פוטר רבי יוסי אומר יצא מחותך ומסורס משיצא רובו הרי הוא מאי קאמר אער רב פפא הכי קאמר הוא כילוד רבי יוסי אומר משיצא כתקנו יצא מחותך או מסורס משיצא רובו הרי ער דב פפא כתנאי יצא מחותך או שלם וזה וזה מסורס משיצא יצא מחותך ומסורס והא או קתני הכי קאמר קשיא לרבי יוחנן אמר לך רבי יוחנן אימא כתקנו וקאמר משיצא רובו הרי זה כילוד הוא כילוד מדקאמר מסורס מכלל דמחותך יצא מחותך או מסורס משיצא רובו הרי

בראש כרוב אברים וקמיפלגי בדשמואל תנן אין הראש כרוב אברים ורבי יוחנן אמר לה להא שמעתתא באפי נפשה א"ר אלעזר אין הראש פוטר בנפלים איכא דמתני ערוייהו לית להו דשמואל דאמר שמואל מעועל או מסורס הא כתקנו הראש פוטר נמי חשיב לישנא אחרינא טעמא דיצא במחותך לא קחשיב ומר סבר במחותך במחותך דמר סבר בשלם הוא דקחשיב בשלם דכולי עלמא לא פליגי כי פליגי באמר שמואל אין הראש פוטר בנפלים בראש פוטר לימא בדשמואל קמיפלגי אלא שאין הראש עמהן אבל הראש עמהן אפילו הראש עמהן ור' יוחנן אמר לא שנו יצא מחותך או מסורס וכו' א"ר אלעזר לחלק בין ערך איש לערך אשה

ריב"ל כשהוחוקה עוברה עיש בהמה ילדן מתני' בשלא הוחזקה עוברה וכי קאמר הלך אחר רוב נשים ורוב נשים ולד מעליא לזכר ולנקבה ולנדה אמאי תשב לנדה לימא תנן אין ידוע אם ולד היה תשב הלך אחר רוב נשים ורוב נשים ולד מעליא לוי עברה נהר והפילה מביאה קרבן ונאכל ולנקבה ולנדה גמ' א"ר יהושע בן אין ידוע אם ולד היה אם לאו תשב לזכר המפלח ואין ידוע מהו תשב לזכר ולנקבה פרחתו וי"א משיראו קרני ראשו *מתוני* אבא חנן משום ר' יהושע אומר משיצא רוב ראשו ר' יוסי אומר משיצאו צרעיו כתקנו לחיים משיצא רוב ראשו ואיזהו יוסי אומר משיצא כתקנו לחיים しおいにし ברי זה כילוד הא כתקנו הראש פוטר ר' הכי יצא מחותך (או) מסורס משיצא רובו אומר משיצא כתקנו לחיים תניא נמי זה כילוד הא כתקנו הראש פוטר רבי יוסי

ב"ש וב"ה אומרים שלשים וחמש רבי ומטבילין אותה תשעים וחמש טבילות דברי ואחד טהור משמשת לאור שלשים וחמש שבועין מהורין ועשרה שבועות אחד ממא מלאה ובאה ריקנית והביאה לפנינו שלשה מאי תיובתא מאי היא דתניא אשה שיצתה מתיב רבי יוסי ברבי חנינא טועה ולא ידענא טנפה אתרע לה רובא – כי אתא רבין אמר אימא רוב יולדות מטופות וזו הואיל ולא בא מדלא מטנפה בכור מעליא הוא אלא אתרע לה רובא אי כל היולדות מטנפות וכל היולדות מטנפות וזו הואיל ולא טנפה ומעוטן יולדות דבר שאינו פוטר מבכורה רוב בהמות יולדות דבר הפוטר מבכורה LILX אמר רבינא משום דאיכא למימר ורוב בהמות ולד מעליא ילדן והאי פשוט בכור מספק ואמאי הלך אחר רוב בהמות שיצאה מלאה ובאה ריקנית הבא אחריו

יוסי בר' יהודה אומר דיה לטבילה שתהא

מי שיצא כתקנו לחיים - הוא דראש פוטר אבל מחותך אפילו כתקנו בעינן רובו:

צדעיו - טנפל"ש:

מחני' ואין ידוע מהו - אם זכר אם נקבה אבל יודעת היא שהוא ולד:

עמ, והפילה - ואינה יודעת מה אם נפל אם רוח שהרי נפל למים:

.,,,,, -,,,- 4,-- ,,--, 4- ,,--, ,,, ,,-- -,--

אמאי תשב לנדה - ניתיב לה מיהא ימי טוהר דוכר:

שיצאה מלאה - כשהיתה מעוברת יצתה לאפר:

והאי פשוט הוא - ויאכל בלא מום:

מטנפות - יום אחד קודם לידה כעין גלייר"א:

מעיב רבי יוסי - אדר' יהושע בן לוי:

משמשת לאור שלשים וחמש - שהוא ליל סוף שבוע חמישי והוא ליל כניסת שלשים וחמש ויציאת יום ל"יד ושוב אינה משמשת. ומעמא דכולן מפרש לקמן ואמאי נקט הכי י"ג שבועים:

בשלמא שבוע ראשון כו' - השתא מפרש תיובתא:

口が口口にに

במבור הוא תשמש

שני מטבילין אותה בלילותא אימר יולדת אימר הרחיקה לידתה הך שבוע חמישי אוטי בלילותא אימר יולדת זכר היא שבוע תשעים וחמש טבילות שבוע קמא מטבילין トニロン אלא מאי לא ידענא מאי תיובתא

תשמש כשראתה בערב ומטבילין אותה

לעשות כן שמא תבא לידי ספק לאורתא וחד תשמש רבי שמעון היא דאמר אסור

ועשרין ותמניא גופיה אימר תחלת נדה היא

יומא ויומא מספקין בסוף לידה ובתחלת נדה

בעשרים

ובעיא למיחב שבעה לנדתה

סלקא לה דקסבר ימי לידה שאינה רואה בהן אין עולין לה לספירת זיבתה: ובעיא שבעה נקיים לזיבתה. ואע"ג דקא יחבא י"ד נקיים הואיל ואיכא לספוקינהו בימי לידה לא בזוב - שמא מחוך י"א יום דימי זיבה ילדה וראתה ג' רצופין ובלא צער דהוה שופי סמוך ללידה

הרי ימים רבים קודם שבאת לפנינו ילדה וכלו לה ימי טהרתה אבל לענין קרבן מביאה קרבן אימר הרחיקה לידתה - האי דלא יהבינן לה ימי טוהר לאו משום ספק דלאו ולד הוא אלא אימר אלא שבוע רביעי - אי אמרינן רוב נשים ולד מעליא ילדן האי ולד הוא שהרי הוחזקה עוברה:

ונאכל בין קרבה ובין הרחיקה בת קרבן היא מאחר דקפדינן ארובא:

בד שבוע רביעי כל

דם טהור הוא לאו משום דלא אזלינן בתר

רביעי אע"ג דקא חויא דם תשמש דהא

אימר יולדת נקבה בזוב היא אלא שבוע

אימר יולדת נקבה היא שבוע שלישי

משמשת אימר יולדת זכר היא שבוע שני

בשלמא שבוע ראשון לא

מכאן ואילך לא משמשת לעולם דדילמא שבוע רביעי תחלת נדה היא והששי בימי זיבה והרי נמי לא משמשת שהשבוע ששי טמא הוא דמוקמינן לה לקמן שהיא רואה מבערב בכל ימי ראייתה מובלת ומשמשת שהוא אור לשלשים וחמש משבאת לפנינו וליל שמיני שהוא תחלת שבוע ששיי לה בתחלת נדה ובעיא לממני משבוע חמישי ששה ימים להשלים שבעת ימי נדות ובליל שביעי אתמול כלו ימי טוהר והיום היא תחלת נדה הילכך יום כ"ח שהוא סוף שבוע רביעי מספקינן ומשנינן שבוע רביעי - שראחה בכל יום כל יומא איכא לספוקי לסוף לידה סוף ימי טוהר כלומר שבוע המישי דטהור הוא תשמש כו' - ואמאי לא משמשת עד ליל שביעי:

ספק יום אחרון של רביעי דמספקינן לה בתחלת נדה: הילכך בתחלת נדה הוא דאיכא לספוקי ולא בעיא למיתב בשבוע חמישי אלא ששה ימים משום לספקו בזיבה שאין זיבה אלא לאחר נדות והרי זו ישבה ג' שבועים טהורים והרביעי הוא דראתה זיבה וצריכה ז' נקיים וכל שבוע מהור הספור לנקיים אבל שבוע רביעית ממ"נ אין אתה יכול לא משמשת ביום דמוקמינן לה כר"ש דאסר וכן לעולם י"ל בכל שבועים טמאים שלה זהו בימי

תחלת שבוע שמינית ואע"ג דיכולה לטבול ביום שביעי שמקצת היום ככולו לענין ספירה אפ"ה היא זבה ושבוע שביעי שהוא מהור תספור לנקיים ואם לא שרואה מבערב היתה משמשת ליל

דיומא (דף ו.) דמקצת היום ככולו הילכך ביום כ"א תשמש: לפנינו כבר כלו ימי טומאה והיום שביעי לנקיים של ספירה וקי"ל דטבילת זב וזבה ביום בפ"ק בעשרים וחד - שהוא סוף שבוע שלישית תשמש דהא אפי' קרבה לידתה לילד בו ביום שבאת

בלילותא - בכל לילה ולילה דבכל לילה מספקינן לה [שמא] השתא סוף שבעה ללידתה הוא ר"ש היא דאמר - בת"כ אסור לעשות כן לשמש זבה ביום טבילתה:

בלילותא אימור יולדת נקבה הואי - וכל לילה איכא לספוקי האידנא סוף שבועים וליל אחרון ומבילה בזמנה מצוה:

מספקינן שמא ביום שבאתה ילדה והשתא כלין:

נקבה היא ביממא אימר יולדת זכר בזוב היא שבוע שלישי מטבילין לה ביממא אימר יולדת נקבה בזוב היא בלילותא ב"יש לטעמייהו דאמרי טבולת יום ארוך בעי

מבילה

שבוע שלישי מטבלינן לה ביממא אימר יולדת נקבה בזוב היא - וכל יומא איכא לספוקי השתא כלין ימי ספירה יום ראשון דלמא ששה ימים קודם שבאת לפנינו ילדה ושבועים הרי עשרים יום והיום הוי כ"א שסוף ספירה הוא ולמחר אמרי" ה" ימים קודם ביאתה ילדה והיום כלים ויום

בלילותא - דשבוע שלישי מטבילין לה ואף ע"ג דליכא לספוקי בשבוע שלישי בסוף לידת נקבה:

اک تاک

ליליא וליליא אימר סוף נדה היא וחמניא כדאמרן הך שבוע ה' מטבלינן כל מבילה ל"ה מאי עבידתייהו $\alpha m \Gamma' \Box$ ולב"ה דאמרי טבולת יום ארוך לא בעי השמשות דיהבינן לה טבילה יתירתא רב ירמיה מדפתי כגון שבאת לפנינו בין בויין תשעין וחמש מאי עבידתייהו אמר חדא שתין נכי חדא ותלתין וה' תשעין וד' שבוע ג' דאטבלינן לה פשו להו שתין נכי מכדי ימי טהרה כמה הוו שתין ושיתא דל

ביומא דילמא כל יומא ויומא שלימו לה קחשיב שבועתא קמא דאתיא לקמן ליטבלה בזוב יולדת בזוב קחשיב זיבה גרידתא לא קמיירי בזיבה לא קמיירי והאיכא יולדת תשמיש ניחשוב נמי טבילת זבה בלידה תשמיש לא קחשיב ולב"ש דחשיב דלאחר טבילת זבה דלפני תשמיש קחשיב דלאחר שבוע טמא חנא נמי שבוע טהור והאיכא דתנא פלגא דשבוע מסיק ליה ואיידי דתנא שבועין למה לי בתמניא ופלגא סגי איידי

זה טהור דשמא בין השמשות יממא הוא ומיום שעבר הוא והיום הזה כולו טהור ומיהו טבילותיה דרק בלישנא דמתני' דנקט ג' שבועים טהורים הילכך כי איכא בין השמשות איכא למיקרי יום אמאי נקט בין השמשות ה"ל לאוקמא שבאת לפנינו בלילה ומסתברא דלהכי נקט בין השמשות ראש חדש איתוספא לה נמצאו לה ח' טבילות בשבוע ראשונה וכ"ח דב' וג' הרי ל"ו. וקשיא לי ביום ראש חדש דאיכא לספוקי דילמא באוחו בין השמשות ילדה והוא מר"ח וההיא טבילה דליל ואטבלה בההיא ליליא משום ספק סוף טומאה ומשכי נמי פ' שלה עד כ"א בסיון כאילו באתה של ב' שבועות הראשונות הרי צ"ד והשתא מוקמינן שבאת לפנינו בין השמשות לילה שהוא ר"ה ומשכו פ, דילה ל' מניסן וכ"ט דאייר וכ"א דסיון כלים פ' יום הרי פ' טבילות בלילות וי"ד בימים טבילה יתירתא - עד השתא הוה ס"ד דבאת לפנינו ביום כגון ביום ר"ה ניסן ואטבלוה לאורתא

ר"ע - דפרק אחרון (לקמן נדה דף סט.): לספוקי בימי ספירת זיבתה ובעיא למטבל ביום ז' של כל שבוע מהור:

ל"ה - דקאמרי ב"ה מאי עבידתייהו. ומשני עשרין ותמניא הויין: משכי עד שמונים לבד מהך משום דבין השמשות ספק ליליא:

לפנינו טהור ואיכא ז' ספורים לפנינו:

שבוע - תשיעי ממא הוא: שבוע תשיעי של י' שבועים:

והך נמי חדא בשבוע היא:

כרפרישית לעיל שאין זבה אלא לאחר נדות וזו לא ראתה כלום עד הרביעי וכל שבוע מהור איכא

טבילה זבה - דכל שבוע ממא איכא לספוקי בזיבה לבד משבוע רביעי שאי אתה יכול לספקו בכך

בחמניא ופלגא סגיא - לבד הג' שבועות דטהורה דהא כלין ימי טבילה בסוף שמונים והוא באמצע

השמשות והאי דלא מותבינן ליה לקמיה משום דאותבינן אחריתי ומשנינן חד בשבוע לא קמיירי להו עשרין ותשע דכיון דאוקמינן שבאה בין השמשות איכא מ"ו טבילות בלילה משום ספק בין כדאמר - י"ר בימים וי"ר בלילות וכולן משום ספק סוף ימי טומאה. והוא הדין דלב"ה הוו

סוף שבוע ראשון - ביום השביעי ליטבלה ביום דילמא בין השמשות יום הוא ויום ראשון שבאתה

מקמי זכר - ואף ע"ג שיחדום לבעול ביום אחד שמא מעוברת היתה קודם לכן:

דהא כתיב לעיל וילדה זכר: תלד - דאם נקבה תלד (ויקרא י"ב:הי) קרא יתירא הוא דמצי למכתב ואם נקבה וטמאה שבועים

אחד זכר ואחד נקבה:

נתחייבו הריגה - ומתוך שעומדות ליהרג ניסו בהם ויחדום לביאה וקרעו שתיהם לסוף מ' ונמצא מימא ומיהר בזכר - מ' יום בין שתיהן ז' לטומאה ול"ג יום לימי טוהר:

וכן לענין נקבה - כלומר וספקא דנקבה נמי מקלקלא לה האי קלקולא:

גמ' הא קתני נקבה - דה"ל שבועים ויש בכלל מאחים מנה:

שיצירת נקבה לפ"א:

תשב לזכר - ז' ימי טומאה ואפילו בלידה יבשתא אבל שבועים דנקבה ליכא לספוקי כדקתני טעמא מתני' המפלת - שליא:

אי לימי טומאה הא קחני נקבה ואי לימי רנקבה זה וזה מ"א *גם"* למה הוזכר זכר לפ"א וחכ"א אחד בריית הזכר ואחד בריית ולנקבה ולנדה שהזכר נגמר למ"א והנקבה מ"א תשב לזכר ולנדה יום פ"א תשב לזכר ולנקבה ולנדה רבי ישמעאל אומר יום אינה חוששת לולד ליום מ"א תשב לזכר בומנה מצוה מעוני המפלת ליום מי דיה לטבילה באחרונה ולא אמרינן טבילה בזמנה מצוה ורבי יוסי בר' יהודה אומר לעשות כן שמא תבא לידי ספק וש"מ טבילה ר"ש היא דאמר אבל אמרו חכמים אסור היא דאמר בעינן ספורים בפנינו וש"מ למנה לא קמיירי ש"מ חלת ש"מ ר"ע כנגד יום היא בזבה גדולה קמיירי בזבה דאתיא לקמן ליטבלה דילמא שומרת יום ליטבלה חד בשבוע לא קמיירי יומא קמא בעינן ספורים בפנינו - סוף שבוע קמא בא מני ר"ע היא דאמר ספורים דידה

תלד הוסיף לה הכתוב לידה אחרת בנקבה ליה אין דנין יצירה מטומאה NOL ULX בזכר ומימא ומיהר בנקבה כו' הא קאמרי מאי ראיה מן התורה אילימא טימא וטיהר התורה ואתם מביאין לי ראייה מן השוטים וזה למ"א אמר להן אני מביא לכם ראייה מן שפחותיה הריגה למלכות ובדקן ומצאן זה בקליאופטרא מלכת אלכסנדרוס שנתחייבו なるになどに אמרו לו לר' ישמעאל מעשה יצירתה כיוצא בה אמרו לו אין למדין יצירה יצירתו כיוצא בו אף כשטימא וטיהר בנקבה ומיהר בנקבה מה כשטימא ומיהר בזכר ישמעאל אומר טימא וטיהר בזכר וטימא יום מ"א תשב לזכר ולנדה כו' תניא רבי מלוגלגע גד פ"ח רבי ישמעאל אומר יום ע"ד ותחזור ותראה יום פ"א תהא עד מ"ח וכן לענין נקבה שאם תראה ותחזור ותראה יום מ' ואחד תהא מקולקלת טהרה הא קתני נדה שאם תראה יום ל"ד

ורבים הלכה כרבים פשיטא מהו דתימא וכי תימא למסתמא רישא כרבנן ויהיד ואחד בריית נקבה וכו' הכמים היינו ת"ק בסימניהון שוין וחכ"א אחד בריית זכר בארבעין וחד הוה משתכחא כזכר אמר אביי וגילמא אי קרעוהו להך דנקבה スムムビ אפוטרופוס לעריות אימא שומר גופיה בא ורבי ישמעאל לשומר מסרינהו ורבנן אין דנקבה אייתרה ארבעין יומין והדר איעבר מביאין ראיה מן השוטים מאי טעמא הך לארבעים ואחד ונקבה לפ"א אמרו לו אין שפחותיה הריגה למלכות ובדקן ומצאן זכר מעשה בקלפטרא מלכת יוונית שנתחייבו עופא דלא מקבל סמא אמר להם ר' ישמעאל סמא דנפצא אשקינהן ור' ישמעאל איכא ואיעבור ארבעין יומין קמי זכר ורבנן ומאי ראיה מן השוטים אימר נקבה קדים

שרוי בטובה יותר מאותן הימים שנאמר ורואה חלום באספמיא ואין לך ימים שאדם אלך חשך ואל תתמה שהרי אדם ישן כאן (אוב כמ' צ) דצלו נרו עלי ראשי לאורו וצופה ומביט מסוף העולם ועד סופו שנאמר אפילו שעה אחת ונר דלוק לו על ראשו ונסתם הפתוח שאלמלא כן אינו יכול לחיות אמו וכיון שיצא לאויר העולם נפתח הסתום שותה ואינו מוציא רעי שמא יהרוג את נאוכל ממה שאמו אוכלת ושותה ממה שאמו מונח לו בין ברכיו ופיו סתום וטבורו פתוח ארכובותיו וב' עקביו על ב' עגבותיו וראשו ידיו על שתי צדעיו שתי אציליו על ב' צוגר רומה במעי אמו לפנקס שמקופל ומונח ליה קראי קמ"ל דרש רבי שמלאי למה מסתברא טעמא דרבי ישמעאל דקמסייע

(איוב כט, ב) מי יחנני כירחי קדם כימי

. סמא דנפצא - סם שמפלה בו ומנפצא כל זרע שבמעים קודם לכן:

לשומר מסרינהו - שלא בא אדם עליהן אלא אותו היום: ודילמא אי קרעוה כו' - לרבי ישמעאל פריך נהי נמי דלשומר מסרינהו אפ"ה מנלן שלא נוצרה

נקבה עד פ"א דילמא אי קרעוה להך ליום מ"א הוה משתכחא: היינו ח"ק - דחנא לעיל ליום מ"א חשב לזכר ולנקבה ולנדה אלמא בריית נקבה ליום מ"א: וכי תימא - רישא להכי תנא ליה לאשמועינן סתמא דמתניתין כרבנן ונשמע מינה דהלכתא כוותייהו ולא נהירא לי גירסא ופירושה דה"ל סתם ואח"כ מחלוקת ואין הלכה כסתם. ונ"ל דהכי גרס וכי חימא למסתמא כרבנן ויחיד ורבים הלכה כרבים פשימא מהו דתימא כו'. והכי פירושה וכי תימא תנא הך סיפא לאשמעינן דסתמא דלעיל סתמא דרבנן היא ויחיד ורבים הלכה כרבים פשימא דסתמא דרבים היא הואיל וסתמא תנייה רבי ולא אשכחן יחידאה דאמר הכי דנימא פלוני היא: מהו דתימא כו' - קמשמע לן מדמהדר רבי ושנאה בלשון הכמים שמע מינה דהלכה כסתם ראשון

פנקס - לוחין שכוחבין בהן הגלחים: מיש בסוד אלוה עלי אהלי - והא אוקמיה בירחי לידה מדכתיב כירחי קדם:

ואף על פי שמחלוקת ר' ישמעאל בצדו:

היא אם אתה משמרה בטהרה מוטב ואם לאו ומשרתיו טהורים ונשמה שנתן בך טהורה בעיניך כרשע והוי יודע שהקב"ה טהור העולם כולו אומרים לך צדיק אתה היה אועו עני צדיק ואל תהי רשע ואפילו כל נשבע למרמה ומה היא השבועה שמשביעין נכע לכב אשר לא נשא לשוא נפשו ולא הלידה שנאמר (תהלים כד, ד) נקי כפים יכרעו כל יורדי עפר תשבע כל לשון זה יום יום המיחה שנאמר (תהלים כב, ל) לפניו עשבע כל לשון כי לי תכרע כל ברך זה (ישעיהו מה, כג) כי לי תכרע כל ברך ואינו יוצא משם עד שמשביעין אותו שנאמר שנאמר (בראשית ד, ז) לפתח חטאת רובץ וסטרו על פיו ומשכחו כל התורה כולה עלי אהלי וכיון שבא לאויר העולם בא מלאך תימא נביא הוא דקאמר ת"ש בסוד אלוה ב) בסוד אלוה עלי אהלי מאי ואומר וכי לבך שמור מצותי וחיה ואומר (איוב כט, (משלי ד ד) ויורני ויאמר לי יתמך דברי ומלמדין אותו כל התורה כולה שנאמר ואין בהם שנים הוי אומר אלו ירחי לידה אלוה ישמרני ואיזהו ימים שיש בהם ירחים

בריני נוטלה ממך תנא דבי ר' ישמעאל משל

לכהן שמסר תרומה לעם הארץ ואמר לו אם אתה משמרה בטהרה מוטב ואם לאו הריני שורפה לפניך א"ר אלעזר

ולא נשבע למרמה - שקיים שבועה לשמור את החורה דאי בשבועה בעלמא אטו משום דלא נשבע למרמה חשיב להו בעולין בהר ה':

76 4%

קשה לולד אמצעיים קשה לאשה ויפה לולד חדשים הראשונים תשמיש קשה לאשה וגם פניה וזה אין הופך פניו – תנו רבנן שלשה תשמישו וזה בא כדרך תשמישו זו הופכת חבלי נקבה מרובין משל זכר זה בא כדרך ארץ דרתי לא נאמר אלא רקמתי - מאי שנא מו) אשר עשיתי בסתר רקמתי בתחתיות נאמר רבי אלעזר מאי קרא (תהלים קלט, דתנן חבלי של נקבה מרובין משל זכר לצאת מתהפך ויוצא וזהו חבלי אשה והיינו ולד דר במדור העליון וכיון שהגיע זמנו אמצעיים ולד דר במדור האמצעי אחרונים חדשים הראשונים ולד דר במדור התחתון אליו שוקע לכאן ולכאן תנו רבנן שלשה לאגוז מונח בספל של מים אדם נותן אצבעו נאמר רבי אלעזר למה ולד דומה במעי אמו דכתיב (ירמיהו ז, כט) גזי נזרך והשליכי מאי משמע דהאי גווי לישנא דאשתבועי הוא מאי קרא (תהלים עא, ו) ממעי אמי אתה גווי

הקר ונפלאות עד אין מספר בא וראה שלא מאי דכתיב (איוב ט, י) עושה גדולות עד אין ושדי בשרא לכלבא דרש רב הינוא בר פפא אמר רב פפא היינו דאמרי אינשי פוץ מלחא נוטל חלקו וחלק אביו ואמו מניח לפניהם וכיון שהגיע זמנו להפטר מן העולם הקב"ה ודבור פה והלוך רגלים ובינה והשכל וקלסתר פנים וראיית העין ושמיעת האוון ושחור שבעין והקב"ה נותן בו רוח ונשמה מזרעת אודם שממנו עור ובשר ושערות וצפרנים ומוח שבראשו ולובן שבעין אמו אביו מזריע הלובן שממנו עצמות וגידים שלשה שותפין יש באדם הקב"ה ואביו ואמו קטז, ו) ושומר פתאים ה' – תנו רבנן ידע אלא אמר אביי משמש והולך (תהלים מטחו ליום תשעים כאילו שופך דמים מנא נמצא הולד מלובן ומזורו - תנא המשמש אחרונים יפה לאשה ויפה לולד שמתוך כך

כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מדת בשר ודם

למה ולד דומה:

רקמתי - היינו יצירה ראשונה וכתיב בתחתיות דהיינו מדור תחתון:

חבלי - צערה:

קשה לאשה וקשה לולד - מפני שדר במדור התחתון. קשה לאשה לא ידענא למאי: זרע מלבן את

צולד מגיעוליו:

ליום תשעים - לשליש ימים הוי חיותו:

קלסתר - זיו:

קיסט איז אלא לכלבים כך הנשמה היא מלח לגוף פוץ מילחא - השלך המלח מן הבשר ושוב אינו ראוי אלא לכלבים כך הנשמה היא מלח לגוף לקיימו כיון שהלכה אז מסריח הגוף: לסחורה ישב לו קוץ לאחד מהן התחיל במה הכתוב מדבר בשני בני אדם שיצאו אודך ה' כי אנפת בי ישוב אפך ותנחמני דרש רב יוסף מאי דכתיב (ישעיהו יב, א) במעי אשה כל אחת ואחת עולה למינו מולין לצבע אחד ואילו הקב"ה צר העובר אחד דבר אחר צבע נותן סמנין ליורה כולן צר העובר במעי אשה וכולם עולין למין כל אחת ואחת עולה במינו ואילו הקב"ה מדת בשר ודם אדם נותן זרעונים בערוגה בא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם נפליתי נפלאים מעשיך ונפשי יודעת מאד עהילים קל"ט:י"ד אודך (ה') על כי נוראות למעלה דרש רבי יוסי הגלילי מאי דכתיב ואילו הקב"ה כל זמן שמכביד הולד עולה לכף מאזנים כל זמן שמכביד יורד למטה דבר אחר אדם נותן הפציו Lawrar צר העובר במעי אשה פתוחה ופיה למטה משתמר ספק אין משתמר ואילו הקב"ה נותן הפץ בחמת צרורה ופיה למעלה ספק

מתי תבא טיפה שהצדיק נוצר הימנה ועל יושב וסופר את רביעיותיהם של ישראל ומספר את רובע ישראל מלמד שהקב"ה דכתיב (במדבר כג, י) מי מנה עפר יעקב דרש רבי אבהו מאי זיריתני וזרזתני במאזרני היל אמר דוד לפני הקב"ה רבש"ע מ) ותזרני חיל וכתיב (תהלים יה, לג) האל אבהו דרבי אבהו רמי כתיב (שמואל ב כב, נוטל את האוכל ומניה את הפסולת בדרבי ישמעאל משל לאדם שזורה בבית הגרנות כל הטפה אלא מן הברור שבה תנא דבי רבי וכל דרכי הסכנת מלמד שלא נוצר אדם מן דכתיב (תהלים קלט, ג) ארחי ורבעי זרית עריש רבי חנינא בר פפא מאי CLOI כבודו לעולם אפילו בעל הנס אינו מכיר עושה נפלאות (גדולות) לבדו וברוך שם רבי אלעזר מאי דכתיב (תהלים עב, יח) נאמר ישוב אפר ותנחמני והיינו דאמר של חבירו בים התחיל מודה ומשבח לכך מחרף ומגדף לימים שמע שטבעה ספינתו

עולה למעלה - כדחני לעיל אחרונים דר במדור העליון: בנליו עולה למינ אחד - זרע האך והאס נעשני הכינד אחם:

כולין עולין למין אחד - זרע האב והאם נעשין בריה אחת:

צבע - כמה סממנין צריך לצבע שחור קליפת עץ וטחינת ריחיים של נפחים וכמה דברים וכולן נעשין שחור ואינו יכול לצובעו ביורה אחת משנים ושלשה גוונים בשנים ושלשה מקומות:

כי אנפת בי - מפני שכעסת עלי אני מודה לך שלטובתי היה:

ישב לו קוץ - ברגלו לאחד מהם ולא יכול לצאת:

ארחי - תשמיש כמו דרך גבר בעלמה (משלי לי:י"ם):

ותורני - חסר א' לשון מורה:

רביעיותיהם - עונת תשמישן:

גבורי חיל דורכי קשת ומרבים בנים ובני (דברי הימים א ה, מ) ויהיו בני אולם אנשים בתו תלה הזכרים בנקבות ונקבות בזכרים לאה אשר ילדה ליעקב בפדן ארם ואת דינה צדוק ופירשו (בראשית מו, טו) אלה בני ולא פירשו חכמים את הדבר עד שבא רבי יולדת זכר איש מזריע תחלה יולדת נקבה בראשונה היו אומרים אשה מזרעת תחילה יג, כט) אשה כי תוריע וילדה זכר - תנו רבנן מזריע תחילה יולדת נקבה שנאמר (ויקרא אמי אשה מורעת תחילה יולדת זכר איש גרם לו ליששכר אמר רבי יצחק אמר רבי (בראשית מט, יד) יששכר חמור גרם חמור מלמד שהקב"ה סייע באותו מעשה שנאמר (בראשית ל, מז) וישכב עמה בלילה הוא になげ והיינו דאמר רבי יוחנן מאי דכתיב דכתיב (במדבר כד, ג) נאם הגבר שתום וקרושים יציץ בדבר זה מיד נסמית עינו מי שהוא מהור וקדוש ומשרתיו מהורים

דבר זה נסמית עינו של בלעם הרשע אמר

ארץ זכר זה כר ואמר ר' יצחק דבי רבי שנאמר (ישעיהו טו, א) שלחו כר מושל אמי כיון שבא זכר בעולם בא שלום בעולם באזוב ואמהר ואמר רבי יצחק אמר רבי בעית אימא מהכא (תהלים נא, ט) תחטאני את הבית ומתרגמינן וידכי ית ביתא ואי דרכויי הוא דכתיב (ויקרא יד, מט) וחטא יחמתני אמי מאי משמע דהאי חטא לישנא סמוך לטבילה שנאמר (תהלים נא, ז) ובחטא נא, ז) הן בעון חוללתי ורבי יוחנן אמר מחעברת אלא סמוך לוסתה שנאמר (תהלים ואמר רבי יצחק אמר רבי אמי אין אשה לעשות כל בניו זכרים יבעול וישנה לעשות כל בני זכרים אמר רבא הרוצה ובני בנים והיינו דאמר רב קטינא יכולני מעלה עליהן הכתוב כאילו הם מרבים בנים שיזריעו נשותיהן תחלה שיהו בניהם זכרים בנים אלא מתוך שמשהין עצמן בבטן כדי בנים וכי בידו של אדם להרבות בנים ובני

אמי בא זכר בעולם בא ככרו בידו זכר זה

הוא - קודשא בריך הוא סייעה שנטה חמורו של יעקב לאהל לאה ואותו הלילה של האחרות היה: ולא פירשו - את הדבר מנלן:

בעון - על ידי דם גדה שהוא סימן להריון כדקיימא לן (כתובות דף י:) כל אשה שדמיה מרובין בניה מרובין והוא מביאו לידי עון וקדייק ר' יצחק בעון שסמוך לעון גדות שהוא מוזהר לפרוש הימנה:

ובחטא - לשון טבילה וטהרה כדמפרש. וה"ק על ידי דם נדות שהוא מביא לידי עון חוללתי שהוא גרם לי שנבראתי וכשנתחטאת אמי ממנו יחמתני:

כר - מנחה דהיינו סימן שלום:

נקיה - חסרה כמו (ב"ק דף מא.) יצא פלוני נקי מנכסיו:

היה ר"מ אומר מפני מה אמרה תורה נדה יהו כולם שמחים ואביו ואמו עצבים - תניא ומפני מה אמרה תורה מילה לשמונה שלא שהכל עצבים בה מתחרטת לארבעה עשר שהכל שמחים בו מתחרטת לשבעה נקבה עורה זכר לשבעה ונקבה לארבעה עשר זכר לרבן שבועה בעי איתויי - ומפני מה אמרה והא מזידה היא ובחרטה תליא מילתא ועוד תורה תביא קרבן מתקיף לה רב יוסף ונשבעת שלא תזקק לבעלה לפיכך אמרה לרבן אמר להן בשעה שכורעת לילד קופצת בן יוחי מפני מה אמרה תורה יולדת מביאה ואענני מאנו עלמידיו את רבי שמעון דכתיב (בראשית ל, כה) נקבה שכרך עלי נקייה באה עד דאמרה מזוני לא יהבי לה כירה גדולה נקבה אין עמה כלום נקבה כר דכתיב (מלכים ב ו, כג) ויכרה להם

על מי בעל אבידה מחזיר על אבידתו ומפני איש משל לאדם שאבד לו אבידה מי מחזר מה איש מחזר על אשה ואין אשה מחזרת על עלמידיו את רבי דוסתאי ברבי ינאי מפני ጠአረเ תהא טמאה שבעה ימים כדי שתהא חביבה לשבעה מפני שרגיל בה וקץ בה אמרה תורה

עזרן עלך המפלת חתיכה

כי קולך ערב ומראך נאוה ווו ממקום שנבראת שנאמר שיר השירים ב ערב ואין איש קולו ערב זה ממקום שנברא ווו ממלום אוכראת מפני מה אשה קולה ואין אשה מקבלת פיוס זה ממקום שנברא שנבראת ומפני מה האיש מקבל פיוס כלפי האיש זה ממקום שנברא וזו ממקום מה איש פניו למטה ואשה פניה למעלה על בעלה כשעת כניסתה לחופה

והוא אם תראה באותם ימי נדות דם אדום אינה מונה אלא מיום ראייה ראשונה ואותו דם ירוק ירוק יושבות עליו ימי נדות וזו תקלה היא להם שאם רואה דם ירוק היום מתחלת למנות ששה והן יושבות על כל דם ודם - כלומר להכי הוו בועלי נדות משום דכל דם שרואות בין אדום בין מחני' בנות כותים נדות מעריסתן - מקטנותן. ובגמרא מפרש טעמא: מצם - כשמכין בו קולו נשמע אבל קרקע כשמכין בו אין קולו נשמע:

טהור היה ומראייה שניה היא צריכה למנות:

מחזר על האשה - אדם פנוי מבקש ומחזר עד שנושא:

מתחרטת לשבעה - ומתאוה לתשמיש בעלה כדי שתחזור ותתעבר זכר: מזידה היא - ואין כאן קרבן דהא ונעלם כתיב בשבועת ביטוי:

מלבל פיוס - נוח לרצות: פניו למטה - בשעת תשמיש:

נדה שבעה - לאו ביולדת קאי: מפני מה מילה לשמונה - ולא לשבעה:

לפיכך תביא קרבן - שבועת ביטוי חטאת:

שטומאתן ספק למ' ה"ד אי דקא חזיין מקדש ואין שורפין עליהם את התרומה מפני דם ודם שהן בועלי נדות והן יושבות על כל והכותים מטמאים משכב תחתון כעליון מפני מתניי בנות כותים נדות מעריסתן

ואין חייבין עליהן על ביאח דכיון דאיכא מיעוטא דחזיין חיישינן ומאן אמר רב ששת הכא במאי עסקינן בסתמא לא אמר רבא בריה דרב אחא בר רב הונא אפילו דידן נמי ואי דלא קחזיין דידהו נמי

תנא דחייש למיעוטא

פרק ד בנות כותים

14 45

שלא במקום מצוה ורבנן זיל בתר רובא שמא תמצא אילונית ונמצאו פוגעין בערוה אמר להן קטן שמא ימצא סריס קטנה ומקשינן אשה לאיש ומה טעם אין מיבמין יפה אמרת שאין הולצין איש כתוב בפרשה ר"מ היא דתניא קטן וקטנה לא חולצין - דקטנים ורוב קטנים לאו סריסים נינהו

קודם לאמה ואמר רבי מעשה בבית שערים דתניא א"ר יוסי מעשה בעין בול והטבילוה שמעת ליה הא נמי מיעוטא דשכיח הוא מיעוטא דשכיה אבל מיעוטא דלא שכיה מי אילונית נינהו אימר דשמעת ליה לר"מ ולא מיבמין דברי ר"מ אמרו לו לר"מ זיל בתר רובא דקטנות ורוב קטנות לאו

בגדים של משכב בתרומה תולין דלא ידעינן אי נדה היא אי לא והא דאמר דמסתמא טמאות גזירה אין הייבין עליה - הלובש או מתכסה באותן בגדים ונכנס למקדש פטור מקרבן או אם נגעו אותן

עלמוד לומר ואשה: גמ' אפילו דידן נמי - אי חזיא בעריסתן טמאה דחניא לקמן (נדה דף לב.) בת יום אחד לנדה מנין דרבנן היא:

איש כתוב בפרשה - (דברים כ"ה:זי) ואם לא יחפוץ האיש איש פוטרה בחליצה ולא קטן. אלא דאיכא מיעוטא דחזיין - בקטנותן:

סריס - לאו בר הקמת שם הוא ואינו מצווה ליבם וכן אילונית וכיון דמייבם בלא מצוה נושא אשת מה טעם אין מיבמין ויגדלו יחד:

אחיו בחנם וערוה היא ובכרת:

בעין בול - מקום:

לסוכה שמן של תרומה - דסיכה כאכילה ובאכילה קאמרינן דתרומת חו"ל אסורה לנדה: משום תרומת א"י - דמיפסלא בנגיעה:

אין לי אלא אשה תינוקת בת יום אחד לנדה בבו רבנן מאי אשה ואשה דתניא אשה אשה ואשה וכי חזיין לא מפרשי להו גזרו להו לא גזרו בהו רבנן אינהו דלא דרשי אנן דורשינן אשה ואשה וכי חזיין מפרשי וכשמן בעצמותיו אי הכי דידן נמי מהכא (תהלים קט, יה) ותבא כמים בקרבו אלא לרבות את הסך כשותה ואיבעית אימא שותה למה לי קרא שתיה בכלל אכילה ירימו לה' לרבות את הסך ואת השותה מו) ולא יחללו את קדשי בני ישראל אשר לסוכה שמן של תרומה דתניא (ויקרא כב, 48 אמר מר זוטרא לא נצרכה אלא יוצאה מגופו והני מילי באכילה אבל בנגיעה אין תרומת חו"ל אסורה אלא במי שטומאה אלא דרב יוסף למה לי והא אמר שמואל בשלמא דר' יוסי ודרבי משום תרומת א"י בפומבדיתא והטבילוה קודם לאמה והטבילוה קודם לאמה וא"ר יוסף מעשה

איש מאודם הא מיעטתיה חדא זימנא חד נדה אין ה"נ ואלא קרא למה לי למעוטי ולא בעי בנדה ואנא ידענא דאין זבה בלא אימא לא צריכא וליכתוב רחמנא בזבה חד יומא בשומרת יום כנגד יום סגי לה יומא בעיא למיחב ז' אבל זבה דאי הואי בנדה הוה אמינא נדה משום דכי חואי חד למה לי ליגמר מנדה צריכא דאי כתב רחמנא אשה בתי" ימים לזיבה מנין ת"ל ואשה איש מאודם והא דתניא אשה אין לי אלא אחד קרא ומאחר דהלכתא קרא ל"ל למעוטי אלא בת ג' שנים ויום אחד הלכתא בת יום שלש שנים ויום אחד קרא קרא סתמא כתיב הלכתא אילימא בת יום אחד הלכתא בת נינהו ואסמכינהו רבנן אקראי הי קרא והי לביאה מנין ת"ל ואשה אמר רבא הלכתא אלא אשה תינוקת בת ג' שנים ויום אחד בת יום אחד מרבי ורמינהו אשה אין לי

מנין ת"ל ואשה אלמא כי מרבי קרא

ותבא כמים וגו" - בקללה גבי רשע קאי:

א"ה - דהיש למיעוטא:

אשה ואשה - לרבות קטנה כרמפרש: ואשה כי תהיה ובה וגו' - בנדה משתעי קרא דכתיב (ויקרא ט"ו:"ט) שבעת ימים תהיה בנדתה:

ורמינהו אשה - ואשה אשר ישכב איש אותה שכבת זרע: הלכתא נינהו - לענין גדה בת יום אחד ולענין ביאה בת ג' דברים הללו הלכה למשה מסיני הם

כרמפרש ואזיל דחדא מינייהו הלכתא: אלא בת ג' - לענין ביאה הלכתא דמקרא לא משתמע ורבנן אסמכתא בעלמא אסמכוה ובת יום א'

לגדה משתמעא מקרא: והא דתניא אשה - לענין זבה כתיב ואשה כי יזוב זוב דמה ימים רבים ימים ב' רבים ג':

ואלא קרא - ואשה דכתיב גבי נדה למה לי:

והא מיעטתיה - לעיל:

בזכרים ולמה לי למכתב בנקבות לי למעוטי אשה מלובן למה לי למכתב א' קרא וכי מאחר דהלכתא היא קרא למה אלא בן ט' שנים ויום אחד הלכתא ובן יום שנים ויום אחד קרא קרא סתמא כתיב קרא אילימא בן יום אחד הלכתא ובן ט' נינהו ואסמכינהו רבנן אקראי הי הלכתא והי מנין ת"ל ויקרא טו ואיש אמר רבא הלכתא אין לי אלא איש בן תשע שנים ויום אחד מרבי קרא בן יום אחד מרבי ורמינהו איש איש דברה תורה כלשון בני אדם אלמא כי נקבה בין גדולה בין קטנה א"כ מה ת"ל איש שהוא גדול בין שהוא קטן ולנקבה כל שהיא לג) לזכר ולנקבה לזכר כל שהוא זכר בין אומר אין צריך הרי הוא אומר (ויקרא טו, רבי ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה אחד שהוא מטמא בזיבה דברי רבי יהודה איש מה ת"ל איש איש לרבות תינוק בן יום וכן לענין זכרים דתניא (ויקרא טו, ב) איש למעוטי משכבת זרע וחד למעוטי מדם

וכן לענין זכרים - מרבי בן יום אחד:

דאי כחב רחמנא בזכרים משום דמטמאו באי כחב רחמנא בראיות כבימים אבל נקבות דלא מטמאו בראיות כבימים אבל נקבות דלא מטמאו בראיות כבימים אימא לא ואי כתב רחמנא דלא מטמאו באונס אימא לא צריכא הכותים בנקבות משום דקמטמו באונס אבל זכרים החחון כעליון אילימא דאי איכא י' מצעות מטמאין משכב תחחון כעליון מאי משכב ויתיב עלייהו מטמו להו פשיטא דהא דרס תחחון כעליון אינו מטמא דהא דרס כעליונו של זב מה עליונו של זב אינו מטמא אלא אוכלין ומשקין אף תחחונו של בועל צלא אוכלין ומשקין אף תחחונו של בועל צלא אוכלין ומשקין אלא אוכלין ומשקין אלי חחחונו של בועל אער יהיה תחחיו יטמא מאי תחחיו

צייע אין לי אלא איש - ואיש כי הצא ממנו שכבה זרע:

ה"נ גרסינן **ומאחר דהלכתא קרא למה לי** - ואבן תשעה לשכבת זרע קמהדר:

למה לי למיכתב בזכרים - איש איש לרבות קטן בן יומו ולמה לי למיכתב בנקבות ואשה לרבות בת יום אחד לגדה ובת י' לזיבה: בראיות כבימים - בין שרואה ג' ביום אחד בין שרואה שלש בשלשה ימים רצופין הוי זב כדילפינן

מנה הכתוב שלש וקראו ממא אבל זבה שראתה שלש ביום אחד לא הויא זבה: זב לא מיטמא באונס דכתיב מבשרו ולא מחמת אונסו. זבה מיטמאה באונס בהאי פירקא (לקמן נדה דף לו:) כשהוא אומר כי יזוב זוב דמה הרי אונס אמור:

בב"ק בפרק כיצד (דף כד.) לזכר ולנקבה מה נקבה בימים אף זכר בימים וראיות בגופיה כתיב

على عاك

חרס ת"ל ותהי נדתה עליו מה היא מטמאה ועבי נדתה עליו שיכול לא יטמא אדם וכלי לרגלה ת"ל יממא ז" ימים ומני עייל מו, כד) ותהי נדתה עליו יכול יעלה ותחתונו של בועל נדה מנלן דתניא (ויקרא ליטמא אמר קרא יטמא טומאה קלה משמע אדם לטמא בגדים אבל אדם או בגדים נתקו הכתוב מטומאה חמורה דלא מטמא שאינו מטמא אלא אוכלין ומשקין אימר חמורה והביאו לידי טומאה קלה לומר לך מ"ט והנשא כתיב - נתקו הכתוב מטומאה 1 והנושא נמי יטמא ומאי ניהו נישא אשר יהיה הזב תחתיו ומאי ניהו עליון של אשר יגע במשכבו נפקא אלא הנוגע בכל אילימא תחתיו דוב ויקרא ט"ו:י' מואיש

פרט כלל ופרט אין בכלל אלא מה שבפרט אימא ותהי נדתה עליו כלל וכל המשכב אמר רב אסי יטמא טומאה קלה משמע אדם לטמויי בגדים אבל אדם ובגדים ליטמא חמורה והביאו לטומאה קלה דלא ליטמא פריך רב אחאי אימא נחקו הכתוב מטומאה לומר לך שאינו מטמא אלא אוכלין ומשקין מטומאה חמורה והביאו לידי טומאה קלה ע,, ע וכל המשכב אשר וגו' נתקו הכתוב ע,, ן וכל המשכב אשר ישכב עליו יטמא ומה במשכב אשר ישכב עליו יטמא אין נמנשב לטמא אדם לטמא בגדים ת"ל וכל אדם לטמא בגדים אף הוא עושה משכב חרס אי מה היא עושה משכב ומושב לטמא אדם וכלי חרס אף הוא מטמא אדם וכלי

ומאי ניהו נישא – בגד הנישא על הזב. מאי טעמא והנושא והנישא כחיב לא ידענא מאי היא ונראה בעיני שהוא פי' משובש:

נתקו הכתוב מטומאה חמורה - מדכתיב וכל הנוגע בכל אשר יהיה תחתיו יטמא והנושא אותם יכבס בגדיו ומדלא ערבינהו ונכתוב וכל הנוגע בכל אשר יהיה תחתיו והנושא אותם יכבס בגדיו

ואפסקינהו ביטמא מכלל דהאי יטמא לאו באדם ובגדים קמיירי אלא באוכלין ומשקין והנושא אותם נדרש בתורת כהנים לנושא משכבו ומושבו של זב: אימא - להכי אפסקינהו קרא דלא יטמא אדם לטמא בגדים שעליו להכי כתב יטמא דאדם לחודיה

טמא או אם נגעו בגדים יהו בגדים טמאים ולא הוא:

יעלה לרגלה - יעלה לסופה. כגון בא עליה בששי שלה יטבול בליל המחרת כמותה: מה היא מטמאה אדם - לטמא בגדים שעליו דאתי בקל וחומר ממשכבה אף הוא מטמא אדם לטמא

בגדים שעליו: שאין ת"ל וכל המשכב אשר ישכב עליו יטמא - שהרי כבר נאמר ותהי נדתה עליו ובדידה כתיב

וכל הנוגע במשכבה יכבס בגדיו: אבל אדם ובגדים - או אדם אם תגע בו או בגדים אם תגע בהם:

מידי אחרינא לא - כגון אדם וכלי חרס:

היא להן אלא שרואות דם אדום ומשלימות אם הן יושבות על כל דם ודם תקנה גדולה והן יושבות על דם וכו' תניא אר"מ MΓL נדות נינהו א"ר יצחק מגדלאה בנשואות עפני שהן בועלי נדות וכו' אטו כולהו בועלי לקולא אמר רבא עליו להטעינו משמע בין מגעו למשכבו לטמא אדם ולטמא בגדים ולטמא בגדים לחומרא אף הוא לא תחלוק בו לא חלקת בה בין מגעה למשכבה לטמא אדם מתקיף לה רבי יעקב אימא כהיא מה היא רבא אמר לעולם דנין וכל ריבויא הוא המרוחקין זה מזה אין דנין אותו בכלל ופרט ופרט המרוחקין זה מזה וכל כלל ופרט אביי יטמא ז' ימים מפסיק הענין הוי כלל משכב ומושב אין מידי אחרינא לא אמר

אמר רבא לפום הורפא שבשתא נהי נמי וסותרת או דילמא נוגעת היתה ולא סתרה שכבת זרע מהו שתסתור בזיבה רואה היתה ומוקי אנפשיה בעי רמי בר חמא פולטת אין על כרחך שבקיה לקרא דאיהו דחיק כי כתיבא סמוך לשקיעת החמה כתיבא לשקיעת החמה וליקום ולימא ליה לקרא דיומא ה"נ הכא במאי עסקינן דחזאי סמוך והא מקצת היום ככולו אי דחזאי בפלגא שכבת זרע דסתר בזיבה היכי משכחת לה מקצת היום ככולו אמר רבא אם כן חמא ותספרנו ואנן נמי ניספריה דקיימא לן בו סופרתו למנין שבעה מתקיף לה רמי בר אותו לדם ירוק דבר אחר יום שפוסקת

דסתרה כמה תסתור תסתור שבעה דיה

וכל המשכב ריבויא הוא ולאו פרטא:

אימא כהיא - בועלה כמותה דהא אקשינהו קרא:

עליו - להחמיר משמע ולא להקל:

אמו כולהו בועלי נדות נינהו - והא איכא פנויים:

מנינה משנשתנה מראה דם ותמנה ז' ימים: אם הן יושבות על כל דם ודם - שהן רואות בין ממא בין מהור יושבת עליו ז' ימי נדתה שהתחיל

יום שפוסקת בו - כשהיא רואה ג' רצופים לאחר ז' ימי הנדה והויא זבה ופוסקת באמצע היום

היום ותו לא בהמפלת בשמעתא קמייתא (לעיל נדה דף כב.) ואי מקצת היום ככולו מאי סותר הא א"כ - דלענין נקיים מקצת היום ככולו זב שפסק והתחיל לספור וראה קרי וקיי"ל דסותר אותו סופרת אותו קצת היום שעד הערב למנין שבעה נקיים ואנן ז' נקיים שלמים בעינן לזבה:

איכא קצת היום לבא:

וקא מהדר לאוקמי אתקפתיה **אין על כרחיך שבקיה לקרא כו"** - דכיון דקיי"ל בכל דוכתי מקצת אי דחזאי בפלגא דיומא כו' - קושיא היא. ומשני ולימא ליה לקרא כו' בתמיה:

פולטת - כגון ששמשה בזוב ופסקה והתחילה למנות ופלטה מהו שתסתור מניינה הא דקי"ל היום ככולו איהו דחיק ומוקים אנפשיה בסמוך לשקיעת החמה:

דפולטת טמאה משום רואה היא וסתרה:

אחד לכולן שיהו רצופין טהרתן: תסתור יום אחד - אם כן לא הוו רצופין ורחמנא אמר ואחר תטהר אחר אחר לכולן כלומר זמן דיה כבועלה - זב המונה וראה קרי אינו סותר אלא יום אחד:

שטומאתה ספק אלמא מספיקא לא שרפינן מלצש ואין שורפין עליהן את התרומה מפני מעני' אהדרי תנן אין חייבין עליהן על ביאת בוא אול לגביה רמא ליה תורא רמא ליה אמר מדקמברכי לי בגוויה ש"מ ירא שמים ועני מתניתא יהא רעוא דתהוי כוותיה איכא הכא צורבא מרבנן ורב שמואל שמיה איזיל אקבל אפיה אמרה ליה ההיא סבתא ענואך אמר אי איכא צורבא מרבנן הכא מליהן על ביאת מקדש וכו' רב פפא איקלע מומאת זיבה מפסקת ביניהן ואלן חייבין זיבה מפסקת ביניהן הכא נמי שלא תהא אלא מאי אית לך למימר שלא תהא טומאת רחמנא שלא תהא טומאה מפסקת ביניהן וליטעמיך זב גופיה היכי סתר לטהרתו אמר לכולן שלא תהא טומאה מפסקת ביניהם כח) ואחר תטהר אמר רחמנא אחר אחר תסתור יום אחד (ויקרא טו, てていなくに

מער, כנוע צדוקין בזמן שנהגו ללכת הארץ מדרס לפרושין אמר ליה בכותי ערום משום בגדי עם הארץ דאמר מר בגדי עם ספיקא לא שרפינן תרומה ותיפוק ליה ספל לא העילימתו והוי ספק ספיקא ואספק עמצי לומר בעל בקרוב ספק השלימתו ירוק ספל בתל בקרוב ספק לא בעל בקרוב ואם הארץ הא טביל ליה ואי משום בועל נדה ונגעו בתרומה דאי משום טומאת עם ועלה ודרס על בגדי חבר ואזלו בגדי חבר מאי טעמא לא משנית ליה בכותי שטבל ואתא לקמיה דרב שימי בר אשי אמר ליה חבר בועל נדה משוית ליה ふしんご לשלמא הכא במאי עסקינן בכותי חבר כותי רב פפא יהא רעוא דלתאכיל האי תורא את התרומה על ספק בגדי עם הארץ אמר תרומה ורמינהי על ששה ספקות שורפין

בדרכי אבותיהן הרי הן ככותיות פרשו

סתר קרי יום א' ולא הוו רצופין: לטהרתו אמר רחמנא - שבעת ימים לטהרתו משמע טהרה אחת שלא תהא הפסקה ביניהם והיכי

אלא מאי אית לך למימר שלא תהא טומאת זיבה מפסקת ביניהן - שאם רואה זוב סותר את כל

מה שמנה אבל קרי לא הוה הפסקה:

געואL - מלום:

רמא ליה תורא - רב שמואל שחט שור לכבוד רב פפא:

והאי כותי נמי תיפוק ליה אם נגע משכבו בתרומה דתהא נשרפת משום דעם הארץ הוא והוה ליה על ספק בגדי עם הארץ - כלומר על בגדי עם הארץ אם נגעו בה נשרפת משום שמא ממא היה

בגדי עם הארץ:

שבקיה - רב פפא לאושפיזיה משום דכספיה ואזל לגבי רב שימי:

לא בעל בקרוב - כבר עברו ימי טומאתו וסלקא ליה טבילה:

הארץ מדרס לפרושים: משום בגדי עם הארץ מדרס לפרושים - כלומר כשם שמדרס מטמא אדם ובגדים כך בגדי עם

בצדוקי אחד שספר עם כהן גדול בשוק סתמא ככותיות ש"מ תנו רבון מעשה ללכת בדרכי אבותיהן מכלל דת"ק סבר אומר לעולם הן כישראלית עד שיפרשו ליכא למשמע מיניה ח"ש דחנן ר" יוסי כישראלית הא סתמא ככותיות אלא מהא סיפא פרשו ללכת בדרכי ישראל הרי הן הן ככותיות הא סתמא כישראלית אימא בזמן שנוהגות ללכת בדרכי אבותיהן הרי איבעיא להו סתמא מאי ת"ש בנות צדוקין שיפרשו ללכת בדרכי אבותיהן ra, רבי יוסי אומר לעולם הן כישראלית עד ללכת בדרכי ישראל הרי הן כישראלית אמר אביי בצדוקי חבר אמר רבא צדוקי

חבר בועל נדה משוית ליה אלא אמר רבא

סחמא מאי - לחנא קמא דאמר נהגו ללכת בדרכי אבותיהן הרי אלו ככותיות פרשו ללכת בדרכי

ישראלית הרי אלו כישראלית סתמא מאי:

ומטיב ותיפוק ליה משום צנורא דעם הארץ

שהיתה בשכונתינו שלא הראת דם לחכמים

והן מראות דם לחכמים חוץ מאשה אחת

אמר רבי יוסי בקיאין אנו בהן יותר מן הכל

מתיראות מן הפרושים ומראות דם לחכמים

אשתו אמרה לו אף על פי שנשי צדוקים הן

בגדיו והוריקו פניו של כהן גדול וקדם אצל

ונתזה צנורא מפיו ונפלה לכהן גדול על

והוריקו פניו - חרה לו שנטמאו בגדיו וקדם כהן גדול אצל אשתו של צדוקי לשואלה אם השלימה עד שיפרשו - אבל סתמא כישראלית מכלל דלת"ק סתמא ככותיות:

לדם ירוק או לא:

לחה: ותיפוק ליה - דאפילו עם הארץ ישראל דאינו בועל נדה קי"ל צינורא דע"ה מטמאה כל זמן שהיא בקיאין אנו בהן - אני מכיר בנשי צדוקים ששכן היה להן:

712 47

פרק ד בנות כותים

איתמר דאי בנקבות) היכי לעביד ליטמא אמרי לך ב"ש (ההוא בזכרים てこていて口 בזיבה אבל גזרו עליהן שיהו כזבין לכל מטמאין בזיבה ואין העובדי כוכבים מטמאין אליהם איש איש כי יהיה זב בני ישראל (ויקרא טו, ב) דבר אל בני ישראל ואמרת מטמאה לח ויבש *דכן,* ולית להו לבי"ש מטמא לה ויבש ומודים ביולדת בזוב שהיא אומרים כרוקה וכמימי רגליה וב"ה אומרים LYZLĽ דם היולדת שלא טבלה ב"ש מטהרים ובית הלל אומרים כרוקה וכמימי עובדת כוכבים ודם טהרה של מצורעת ב"ש הכתוב עשאן כולן חברים aur., La כל איש ישראל אל העיר כאיש אחד חברים שוינהו רבנן דכתיב (שופטים כ, יא) ויאסף רגל הוה וטומאת עם הארץ ברגל כטהרה

לא גזרו ביה רבנן לימא מסייע ליה עובדת במעשה גזרו ביה רבנן קריו דתלי במעשה היכרא בזובו ולטמויי לקריו זובו דלא תלי דלא לשרוף עליה תרומה וקדשים ולעביד אפי' לב"ה עבוד ביה רבנן היכרא כי היכי דהא איכא למעבד היכרא בקריו קריו טהור מצור אפילו לב"ה זובו ממא אפילו לב"ש אמר רבא זובו ממא אפילו לב"ש קריו רבנן דמה דלא שכיחא לא גזרו ביה רבנן לדמה רוקה ומימי רגליה דשכיחי גזרו בהו ולעביד היכרא ברוקה ומימי רגליה ולטמויי מידע ידיע דרוקה ומימי רגליה דרבנן ומימי רגליה נמי כיון דעבדינן היכרא בדמה ליטמי יבש חלקת בשל תורה אי הכי רוקה לח ויבש עשיתו כשל תורה ליטמי לח ולא

כוכבים שפלטה שכבת זרע מישראל טמאה

למיהוי היכרא דטומאתה מדרבנן: עליהם להיות כזבין לכל דבריהם אפי" הכי דמה מהור. וטעמא מפרש בגמרא דשיירו בה רבון מתני' בית שמאי מטהרין - בדם עובדת כוכבים אע"ג דברוקה ובמימי רגליה מודו דחכמים גזרו

דם היולדת - שעברו ימי טומאת לידה ולא טבלה:

גמ' גזרו עליהן שיהו כזבין לכל דבריהן - משום שלא יהא חינוק ישראל רגיל אצלו במשכב זכור:

עשיתו כשל תורה - דכיון דליכא היכרא אתי למשרף עליה תרומה וקדשים:

עשיחו כשל חורה דקיי"ל בפ' דם הנדה (לקמן נדה דף נד:) רוקו וניעו מטמאין לחין ולא יבשין אי הכי רוקה ומימי רגליה נמי - דלגבי ישראלית לה ולא יבש כי מטמית להו בעובדת כוכבים

ונעביד היכרא ברוקה דעובדת כוכבים ומימי רגליה לטהרן לגמרי:

זובו - של עובד כוכבים: דם לגבי רוק לא שכיח חשיב ליה:

כבבמה דעלמא:

עובדת כוכבים שפלטה כו' טמאה - השכבת זרע אבל בעובדת כוכבים לא שייכא בה טומאה קריו תלוי במעשה - אין קרי בא אלא ע"י הימום:

לא חביל גופייהו ולא מסריח או דילמא ומסריה עובדי כוכבים דלא דייגי במצות מאי ישראל דדייגי במצות חביל גופייהו ליה לרב פפא כי קמיבעיא ליה לאחר ג' עובדת כוכבים מהו בתוך ג' לא קמיבעיא בבעי רב פפא שכבת זרע של ישראל במעי במעי עובדת כוכבים תפשוט דבעי רב פפא שכבת זרע של ישראל ממאה בכ"מ אפי" ש"מ טהורה אפילו מדרבנן ש"מ אמר מר אטו מי רגליה מדאורייתא מי מטמאו אלא ה"נ טהור" מדאוריית' אבל טמאה מדרבנן ישראלית חוץ ממי רגלים שבה וכי תימא אובד כוכבים טהור' בכל מקום ואפי' במעי בכל מקום ואפי' במעי עובדת כוכבים ושל נמצאת אומר שכבת זרע של ישראל טמאה טהורה מדאורייתא טמאה מדרבנן ת"ש כוכבי' טהורה מאי לאו טהורה גמורה לא ובת ישראל שפלטה שכבת זרע מן העובד

וב"ש זכר מנקבה לא אתיא דאיכא למיפרך תנהו ענין לדמה לטמא דם טהרה שלה תנהו ענין לנקבה ואם אינו ענין למעינותיה מעינותיה זכר לא כ"ש אם אינו ענין לזכר ואינה אסורה בתשמיש המטה רבי רחמנא ומני נקבה שאינה מעונה פריעה ופרימה רחמנא בנקבה ולא בעי זכר ואנא אמינא במטה תאמר בנקבה דלא וב"ה לכתוב שכן טעון פריעה ופרימה ואסור בתשמיש מזכר לא אתיא דאיכא למיפרך מה לזכר לדמה לטמא דם טהרה שלה וב"ש נקבה אילימא שאר מעינותיה מזכר נפקא אלא מצורעת למעינותיה מאי מעינותיה ערבות מצורע למעינותיו ולנקבה לרבות כו' מאי טעמא דב"ה אמר ר' יצחק לזכר ומסריח תיקו דם מהרה של מצורעת ב"ש כיון דאכלי שקצים ורמשים חביל גופייהו

מה לנקבה שכן מטמאה מאונס תאמר בזכר

כי מיבעיא ליה לאחר ג' - דלגבי ישראלית טהורה כדאמר במסכת שבת בפרק ר"ע:

שאר מעינותיה - כגון רוקה ומימי רגליה דאתו מזב דכתיב ביה (ויקרא מ"ו:חי) וכי ירוק הזב דדייגי - יראים וחרדים במצות ומתוך דאגתן מתחממין:

ואסור בתשמיש המטה - בשבעת ימי ספירו דכתיב וישב מחוץ לאהלו ואין אהלו אלא אשתו ומיניה נפקי שאר מעיינות:

ואם אינו ענין לשאר מעינותיה - דנפקי מלנקבה: שנאמר (דברים הי:כ"ו) שובו לכם לאהליכם:

שכן מטמאה באונס - לגבי זיבה:

יומו ולא נפקא להו מאיש איש דסבירא להו דברה חורה כלשון בני אדם וחינוקת קטנה נפקא להו זכר מנקבה למעינות והאי לזכר דמייתר להו לב"ה דרשי ליה ב"ש לזב קטן שמטמא בזיבה בן שהיא נקבה כו' דא"כ מעינות למצורע מנא להו אלא לנקבה לרבות מצורעת למעינותיה ויליף ה"ג ואי בעית אימא אמרי לך ב"ש האי לזכר מיבעי ליה כל שהוא זכר כו' - ול"ג נקבה כל ופרכי מילי דוב - בתמיה:

スト・TX

דלא וב"ה קיימי במצורע ופרכי מילי דוב וב"ש שום טומאה פרכי ואיבעית אימא אמרי לך ב"ש האי לזכר מיבעי ליה לזכר כל שהוא זכר (האי) בין גדול בין קטן ובית הלל נפקא להו מזאת חורת הזב בין גדול בין קטן מהו שתטמא במגע (ויקרא טו, לב) זאת בן לקיש בזב בעי הכי ראייה ראשונה של זב קטן מהו שתטמא במגע (ויקרא טו, לב) זאת חורת הזב ואשר חצא ממנו שכבת זרע אמר רחמנא כל ששכבת זרע שלו מטמאה והאי כיון דשכבת ראשונה שלו מטמאה והאי כיון דשכבת לא תטמא או דילמא כיון דאילו איהו חזי לא תטמא או דילמא מטמיא אמר רבא ת"ש זאת

אמר רבא ת"ש (ויקרא טו, ב) זובו טמא הוא לימד על הזוב שהוא טמא במאי אילימא בזב

מאשה ואשה כדילפינן בריש פירקא ואייתר להו לנקבה דהכא לרבות מצורעת למעינותיה וב"ה נמי לא דרשי איש איש מיהו נפקא להו מואת תורת הזב בין גדול בין קטן מטמא בזיבה:

כי פשיט - כי דריש:

מעין הוא ומטמא או דילמא לאו מעין הוא

של מצורע מהו שתממא במשא מקום זיבה

נמי מטמא בעי רב יוסף ראייה ראשונה

ראשונה שלו מטמא אף קטן ראייה ראשונה

תורת הזב בין גדול בין קטן מה גדול ראייה

מטמא - נמי כשל גדול טומאת ערב בקרי: ראייה ראשונה של מצורע מהו שתטמא במשא - של איש טהור לא חבעי לך דודאי לא מטמא במשא דאיתקש לקרי וקרי לא מטמא במשא כדתנן בפ"ק דמסכת כלים ושניה נמי לא חבעי לך דאפילו באדם טהור מטמיא במשא כדאמר לקמן בפרק דם הנדה (נדה דף נה.) זוב מטמא במשא ויליף לה מזובו טמא הוא וההוא בראייה שניה כתיב דמנה הכחוב שתים וזב בעל שתי ראיות זב גמור הוא לטומאה אלא שאין מעון קרבן כי חיבעי לן ראשונה דבאדם דעלמא לא מטמיא אלא במגע הכא במצורע מאי מקום זיבה מעיין הוא ואיתרבי מלזכר לרבות מצורע למעיינותיו ומעיינות מטמאו במשא כדאמר בפרק דם הנדה (לקמן נדה דף נה:) זכי ירוק הזב בטהור במה שביד טהור:

זובו ממא - היינו ראייה שניה שהרי מנה הכתוב שתים זב מבשרו זובו ממא:

מעיין:

राव दय

לאחרים גורם טומאה לעצמו לא כל שכן אלא פשיטא בזב מצורע ומדאיצטריך קרא לרבויי בראייה שניה שמע מינה מקום זיבה לאו מעין הוא אמר ליה רב יהודה מדסקרתא לרבא ממאי דילמא לעולם אימא לך בזב גרידא ודקאמרת לאחרים גורם טומאה לעצמו לא כל שכן שעיר המשתלח יוכיה שגורם טומאה לאחרים והוא עצמו טהור אמר אביי מאי חבעי ליה והא הוא דאמר זאח חורח הזב בין גדול בין קטן וכיון דנפקא ליה מהחם אייחר ליה לזכר לרבוח מצורע למעינוחיו נקבה לרבוח מצורעח למעינוחיה ואקשיה רחמנא מצורע לזב גמור מה זב גמור מטמא במשא

ומדאיצטריך קרא לרבויי לשניה ש"מ - בראשונה דלאו מעיין הוא דאי מעיין הוא ראשונה מטמאה שנים לא כל שכו.

לעולם אימא לך בזב גרידא - דאי במצורע לא איצטריך קרא לרבויי דאפילו ראשונה מטמא משום

זובו במשא אף מצורע כו' אלמא זב גמור הוא דמטמא טיפת זובו במשא אבל זב בעל ראייה אחת לרבויי לשניה ש"מ ראשונה מקום זיבה לאו מעיין הוא וה"ג בשלהי שמעתתא מה זב גמור מטמא מילתא היא דהאי בראייה ראשונה פירוש היה בספרים ולקמיה קאי והכי קאמר מדאיצטריך קרא מטמא במשא ומשום שכתוב בספרים מדאיצטריך קרא בראייה ראשונה מפרשי ליה הכי ולאו מקומות שתים לטומאת זיבה ושלש לקרבן ועוד ראייה ראשונה הא אקשיה לעיל לקרי וקרי לא גרידא לאחרים גורם טומאת משא הא זב בעל ראייה אחת אינו אלא כרואה קרי כדאמר בכמה נפקא לך בכל דוכתי מנה הכתוב שתים וקראו טמא ועוד מי איכא למימר בראייה ראשונה בזב הנדה מה לי מעיין ומה לי לאו מעיין ועוד מי איכא לאוקמי להאי קרא בראייה ראשונה והא מהכא כמה תשובות חדא דקא פשיט ליה מקום זיבה לאו מעיין הוא והא למשא רבייה קרא כדאמר בדם לאחרים לבעלה. ומדאיצטריך לרבויי לראייה ראשונה ש"מ לאו מעיין הוא. ושיבוש הוא מפני לא. לימד על הזוב ומוקמינן לה בראייה ראשונה והכי משמע כי יהיה זב מבשרו אותו הזב טמא. לו טומאה לא מטמיא הטיפה אי לא אמרינן מעיין הוא כרוקו או מימי רגליו מאי מעיין הוא או למימר בזב גרידא הוא דמטמא משום דגורמת לו טומאה אבל במצורע כבר טמא הוא ואינה גורמת לימד על הזוב שהוא טמא ומוקמינן בדם הנדה דקרא למשא אתא כי חבעי לך במצורע דאיכא ראייה ראשונה של מצורע מהו שתממא במשא בזב גרידא לא תבעי לך דודאי מטמא כדאמר לקמן השתא דמצורע זכר איתקש לזב גמור לא צריך תו למבעי: ואית דמפרשי בעיא דרב יוסף הכי שאר מעיינות או לאו דבנקבה ליכא זוב לובן למילפיה מהיקשא דוב גמור אי לאו מעיין הוי אבל מאורע זכר ממצורעת נקבה איכא למבעי ראייה ראשונה מהו מי הוי מתעגל ויוצא ומתרבי עם אף מצורע זובו מטמא במשא ואפילו ראשונה דבשלמא אי מפיק ליה האי לזכר לזב קטן ויליף את זובו הרי שתים וכתיב ביה לזכר לרבות מצורע כדין זב גמור מה זב גמור זובו מטמא במשא ואיחקש מצורע לזב גמור - בעל שתי ראיות דהא בהאי קרא דהיקשא דמצורע תרתי כתיבי והזב מאי תיבעי ליה - לרב יוסף:

לא: מטמא באונס - אותה טומאה קלה האמורה בה מגע וטומאת ערב בקרי ולהצטרף לשניה לטמא כזב גמור והא דכתיב מבשרו ולא מחמת אונסו על כרחך אראייה שניה דכתיב בתרה קאי ולא אראשונה דהא איתקש לשכבת זרע ושכבת זרע כל עצמו מחמת אונס הימום בא: אקשיה רחמנא לנקבה ורבי אליעור דריש אתים הזב חדא זובו תרתי לזכר בשלישי ורבי אליעזר זריש אתים רבנן לא דרשי באחים קא מיפלגי רבנן לא דרשי אחים לא דכולי עלמא לקרבן והכא מפני הקרבן מכלל דתנא קמא מפני הטומאה רבי אליעזר אומר אף בשלישי בודקין אותו איריא הא כדאיתא והא כדאיתא תא שמע ומדסיפא לטומאה רישא נמי לטומאה מידי מבשרו ולא מחמת אונסו אלא לאו לטומאה אילימא לקרבן אבל לטומאה לא אקרי כאן ת"ש בשניה בודקין אותו למאי 44L<u>L</u>L ראשונה בודקין אותו מאי לאו לטומאה לא זב מממאה באונס עא שמע ראה ראייה זרע מטמא באונס אף ראייה ראשונה של בזב ואשר תצא ממנו שכבת זרע מה שכבת באונס שנאמר (ויקרא טו, לב) זאת תורת א"ר הונא ראייה ראשונה של זב מטמאה אף ראייה ראשונה של מצורע מטמא במשא

המוזרת שכבת זרע קשורה ודומה ללובן בא מבשר החי זוב דיהה ודומה ללובן ביצה של שעורים זוב בא מבשר המת שכבת זרע אמר רב הונא זוב דומה למי בצק しなしかし באונס ולהחמיר עליו שהוא עושה משכב אליו ולהחמיר עליו להקל עליו שאינו מטמא ראשונה ולמה יצא בראייה שנייה להקל אומר והלא זב בכלל בעל קרי היה בראייה משכב ומושב הוא אלא הכי קאמר רבי יצחק מושה משכב ומושב בראייה ראשונה בר מטמא באונס ותסברא להחמיר עליו שהוא בראייה ראשונה וקתני להקל עליו שאינו שניה היכא הוה בכלל בעל קרי אלא פשיטא עושה משכב ומושב אימת אילימא בראייה שאין מטמא באונס ולהחמיר עליו שהוא יצא להקל עליו ולהחמיר עליו להקל עליו אומר והלא זב בכלל בעל קרי היה ולמה אקשיה רחמנא לנקבה - תא שמע רבי יצחק אתים הזב חדא את תרתי זובו תלת ברביעי

בודקין אותו - בשבעה דרכים במאכל במשתה בקפיצה ובמשאוי כו":

אילימא לקרבן אבל לטומאה - האמורה בו דהיינו טומאה חמורה לא בעי בדיקה:

זב חדא זובו תרתי לזכר - כלומר עד כאן יש לו דין זכר שאינו מטמא באונס מכאן ואילך דהיינו אתים - והזב את זובו לזכר ולנקבה (ויקרא מ"ו:ל"ג):

ברביעית - אז אקשיה רחמנא לנקבה דאפילו באונס. ולא לענין טומאה דהא מכי חזיא חרתי לו:) מכי יזוב זוב ואיהי נמי מייתא ליה לידי קרבן: שלישית לנקבה כתיב כלומר יש לו דין נקבה שמטמאה באונס כדילפינן בפירקין (לקמן נדה דף

איטמי ליה ולקרבן נמי לא דמשלשה איחייב ליה אלא לסתירה כגון דפסק והתחיל לספור שבעה

נקיים וראה ראייה רביעית אפילו באונס סותר:

דיהה - כלומר מתמקמק ונפרד ואינו קשור: אלא פשיטא בראייה ראשונה - דהוי בכלל קרי כדאקשינן לעיל הזב ואשר תצא ממנו וכו': והלא זב בכלל בעל קרי היה - כדמפרש לקמיה ואזיל דאיתקוש לשכבת זרע:

איתמר רב אמר מעין וב"ה לשימתן ולא טבלה וראתה הלכו בית שמאי לשיטתן שלא ספרה והתניא יולדת בזוב שספרה לח ויבש לא קשיא כאן שספרה כאן והתנן ומודים ביולדת בזוב שהיא מטמאה הוא הדין והיא התשובה למימרא דפליגי מבורה לא טבלה וראתה טמאה אמרו להם תוכיח שאם טבלה וראתה לאחר ימי ספירה שהיא טהורה אמרו להם יולדת בזוב טמאה תאמרו ביולדת שאם טבלה וראתה אם אמרתם בנדה שאפילו טבלה וראתה דם שהיא טמאה אמרו להם בית שמאי לא אי אתם מודים בנדה שלא טבלה וראתה וכו' תניא אמרו להן בית הלל לבית שמאי ביצה שאינה מוזרת דם היולדת שלא טבלה

אחד הוא החורה טמאחו והחורה טהרחו נפתח הטהור נסתם הטהור נפתח הטמא מאי בינייהו איכא בינייהו שופעת מחוך שבעה לאחר שבעה ומחוך ארבעה עשר לאחר ארבעה עשר ומחוך ארבעים לאחר ארבעים לקולא וסיפא לחומרא ללוי רישא לחומרא ומיפא לקולא מיתיבי דם היולדת שלא טבלה בית שמאי אומרים כרוקה וכמימי רגליה בית שמאי אומרים ברוקה וכמימי רגליה וב''ה אומרים מטמא לח ויבש קא ס''ד דפסקה בשלמא לרב דאמר מעין אחד הוא משום הכי מטמא לח ויבש אלא ללוי דאמר מעור מעינות הן אמאי מטמא לח ויבש

אמר לך לוי הכא במאי עסקינן בשופעת אי

יולדת בזוב תוכיה שאם טבלה - לאחר שמנחה ז' נקיים לבד ימי טומאת לידה:
אמרו להם בית שמאי הוא הדין כו' - כלומר כי היכי דאמרינן ביולדת גמורה גרידא שלא טבלה וראתה טהורה כך יולדת בזוב שעברו עליה ימי לידה ושבעה נקיים ולא טבלה וראתה טהורה:
כאן שספרה - בראיותה בספרה ז' נקיים. מתניתין דמודו בית שמאי כשעברו ימי לידה ועדיין לא ספרה אחריהם שבעה נקיים והכי קאמר אף על גב דאמרי בית שמאי ביולדת גרידתא כרוקה וכמימי רגליה מודים ביולדת בזוב שלא ספרה דכל זמן שלא ספרה זבה היא ואם ראתה לא הוי כרוקה וכמימי רגליה דאילו רוק מטמא לח ולא יבש כדאמר בדם הנדה (לקמן נדה נו.) וכי ירוק כעין רקיקה דהיינו לח אבל דמה מטמא לח ויבש כשאר דם הנדה כדילפינן בדם הנדה (שם דף

נד:): והתניא - בניחותא: מעין אחד הוא - דם הבא בימי לידה ודם הבא בימי טוהר ממעין אחד הן באין:

נסתם הטמא - לאחר שבועים ונפתח הטהור: לרב רישא - דשופעת מתוך ימי טומאה לימי טהרה לקולא וטהורה ואף על גב דלא פסק דהא

בתורה מהרתו:

ללוי רישא לחומרא - כיון דלא פסקה לא נסתם מעין טמא: קס"ד דפסקה - יום או שנים לאחר שבועים ומשום הכי מטמא לח ויבש דממעין טמא בא והתורה לא טהרתו לב"ה אלא ביומי וטבילה:

בשופעת - מתוך ימי טומאה לימי טהרה ולא פסקה:

שבעה נקיים כדכתיב דותה תממא: משום הכי בעיא - הפסקה שבעה נקיים דממעין דמים ממאים אתי והתורה לא מהרתו עד שהספור דותה תטמא - קרא יתירא הוא דה"ל למכתב וטמאה ז' ימים כימי נדה ולשתוק:

תלא רחמנא אצטריך ביולדת בזוב לאשמועינן דמטמאה:

נקיים בשלמא לרב דאמר מעין אחד הוא

היולדת בזוב שצריכה שתשב שבעה ימים

עממא לרבות הלילות דותה תממא לרבות

ב) דותה תממא לרבות את בועלה - דותה

דבעי ספירה לא תא שמע (ויקרא יב,

גרידתא דשלימו להו יומי אבל יולדת בזוב

בוא וביומי תלה רחמנא הני מילי ביולדת

אף על גב דקאמרי בית שמאי מעין אחד

בשופעת למאי איצטריך לב"ש איצטריך

לח ויבש אמר לך הכא נמי בשופעת אי

אלא ללוי דאמר שני מעינות הן אמאי מטמא

מעין אחד הוא משום הכי מטמא לח ויבש

ס"ר הכא נמי דפסקה בשלמא לרב דאמר

ומודים ביולדת בזוב שהיא מטמאה לח ויבש

רחמנא וב"ה סברי ביומי וטבילה ת"ש

יומי וטבילה דבית שמאי סברי ביומי תלה

וביהה אלא לרב מאי בינייהו איכא בינייהו

הוא בשלמא ללוי היינו דאיכא בין ב"ש

בשופעת מ"ט דב"ש קסברי ב"ש מעין אחד

ז' נקיים כדין זבה:

הכא נמי דפסקה אחר שבועים ומשום הכי מטמא דממעיין טמא אתו והתורה לא טהרתו עד שתשב ומודים ביולדת בזוב שמטמאה - ואוקימנא כשעברו ימי לידתה ולא ספרה אחריהן ז' נקיים וקס"ר

ביומי וטבילה - לא שנא שופעת לא שנא פוסקת כל זמן שלא טבלה הוי דמה טמא בימי לידתה: בשלמא ללוי - דאמר לב"ה ב' מעינות הן:

לב"ש אצטריך - דקאמר מעין אחד הוא ומטהרי לה ביולדת גרידתא אחר ימי לידתה מיד דביומי הזב ולא יבש: אמאי מטמאה - דהא ממקום טהור הוא בא והרי הוא כדם מגפתה וכרוקה שמטמא לה משום מעין

פרק ד בנות כותים

משום הכי בעיא שבעה ימים נקיים

14 44

עיבורה אחת ומחצה בימי עיבורה ואחת מניקותה שתים בימי מניקותה ואחת בימי הפסיקה שתים בימי עיבורה ואחת בימי וימי מניקותה עולים לה לימי עיבורה כיצד ת"ש ימי עיבורה עולים לה לימי מניקותה שתפסוק משהו שיעלו לה לשבעה נקיים שבעה במשהו סגיא הכי קאמר צריכה אלא ללוי דאמר שני מעינות הן למה לי

שני מעינות הן למה לי הפסק שלש עונות

בכי בעי הפסק שלש עונות אלא ללוי דאמר

בשלמא לרב דאמר מעין אחד הוא משום

ומחצה בימי מניקותה עולין לה לג' עונות

ושוין - שמאי והלל דפליגי במעת לעת:

שיעלו לה - ימי טהרה:

מסוגלגן:

דאמר מעין אחד הוא משום הכי מטמא לח לשיטחן ובית הלל לשיטחן בשלמא לרב בזוב שספרה ולא טבלה וראתה הלכו ב"ש לא גזרו בה רבנן - תא שמע יולדת כיון דמעת לעת ליכא מפקידה לפקידה נמי דליכא שהות ותממא מפקידה לפקידה הוא אמאי דיה שעתה תטמא מעת לעת הכי דיה שעתה אלא לרב דאמר מעין אחד בשלמא ללוי דאמר שני מעינות הן משום ושוין ברואה אחר דם מוהר שדיה שעתה משהו כדי שיעלו לה לשלש עונות ח"ש במשהו סגי הכי קאמר צריכה שתפסוק

בתוך שבועים חזר הממא להפתח: שתפסוק משהו - לאחר שבועים דנקבה דאי בתוך שבועים לאו הפסק היא דכיון דחוזרת ורואה

וראתה דיה שעתה: ימי עיבורה עולין לה - בפ"ק (לעיל נדה דף י:) אמרי' מעוברת ומניקה שעברו עליה ג' עונות

ג' עונות מצטרפין ימי עיבורה לימי מניקותה: עולין לה - כלומר מצטרפים לימי מניקותה כגון היתה מניקה והתחילה לפסוק ונתעברה והשלימה

לחוד ודם לידה לחוד אבל אחר לידה אי חואי לא השלימה ג' עונות ומטמאה מעת לעת שאין דמיה ג' עונות שלא תראה אחר לידה כלום ודם לידה לא מפסיק לשלש עונות כדתרצינן בפ"ק דם נדה בשלמא לרב דאמר מעין אחד הוא משום הכי - מעוברת שהתחילה להפסיק וילדה צריכה להשלים

שעברו ולא ראחה דם ממעין זה והויא לה ראייה ראשונה ודיה שעחה ומניקה מארבע נשים היא בשלמא ללוי דאמר שני מעינות הן משום הכי דיה שעתה - שהרי דמיה מסולקין שכמה ימים

דליכא שהות - כגון שראתה ביום שמונים ואחד מיד דליכא למימר מעת לעת דאפי' הוה מאתמול דריין שעתן בראייה ראשונה:

ותטמא מפקידה לפקידה - כגון אם בדקה שחרית ומצאתה טמאה תטמא טהרות של ערבית והכא כי האידנא בבית החיצון דם טהור הוא:

וקשיא ללוי: וב"ה לשיטתן - דכל זמן שלא טבלה מטמא לח ויבש והא כיון דספרה אחר ימי לידה ודאי פסק ליכא למימר דליכא שהות דאי אפילו מפקידה לפקידה ליכא צריכא למימר דדיה שעתה:

כוותיה דרב בין לקולא בין לחומרא והלכתא לקולא בין לחומרא דריש מרימר הלכתא רב אשי אמר הלכתא כוותיה דרב בין דרב לחומרא והלכתא כוותיה דלוי לחומרא מר זוטרא לאתרין ודרש הילכתא כוותיה לרב אשי אמר לן רב שמן מסכרא אקלע עולין לה לספירת זיבתה אמר ליה רבינא פסקה וקסבר ימי לידתה שאין רואה בהן עסקינן דשבוע קמא פסקה שבוע בתרא לא והא ספרה קתני הכא ביולדת נקבה בזוב CREX TWIT ואיבעית אימא בשופעת מטמא לח ויבש אמר לך לוי אנא דאמרי ויבש אלא ללוי דאמר שני מעינות הן אמאי

המקשה נדה אמר רבא בימי נדה נדה בימי ור' יצחק אמר המקשה אינה כלום והקתני ליומא ושמואל אמר חיישינן שמא תשפה צמי אטו כל המקשה נדה היא אמר רב נדה אומרים אין קישוי יותר משתי שבתות יהודה אומר דיה חדשה ר' יוסי ור' שמעון מאיר אומר אפילו ארבעים וחמשים יום רבי הצער ולא מן הדם - כמה היא קישויה ר' לילה ויום כלילי שבת ויומו ששפתה מן בזוב דברי רבי אליעזר רבי יהושע אומר יום ושפתה מעת לעת וילדה הרי זו יולדת המקשה נדה קשתה שלשה ימים בתוך י"א כוותיה דרב בין לקולא בין לחומרא מוזני

כתנא דשוין - דאמר לעיל ושוין ברואה אחר דם טוהר שדיה שעתה ואנא אוקימנא בדאיכא שהות

ולהכי נקט יולדת נקבה דאי ילדה זכר אי אפשר לה לספור שבעה שלא תפסוק משהו אחר ימי טמא אתא ותורה לא טהרתו אלא ביומי וטבילה ולב"ש טהור דביומי תליא רחמנא והא שלמו להו ונפתה מעין טמא ושופעת מחוכו בתוך שבוע שלישי ומש"ה מטמא לה ויבש לב"ה דהא ממעין ספירתה דקסבר ימי לידתה שאינה רואה בהן עולין לה לספירת זיבתה ושבוע שני לא פסקה וחזר הכי הואי כגון שהיחה יולדת נקבה בזוב וימי טומאת לידה שני שבועים ופסקה שבוע קמא וזו היא והא ספרה קתני - ואי לא פסק היכי ספרה. ומשני לעולם בשופעת מימי טומאה לימי טוהר וספירה ואפ"ה דיה שעתה אלמא שני מעינות הן:

כוותיה דרב לחומרא - בשופעת מתוך שמונים לאחר שמונים דמטמאה ולא אמרי' ממעין טהור לידה דלא הוו אלא שבעה:

אעא:

מערתו ולא בעי הפסקה: בין לקולא - כגון שופעת מתוך י"ד לאחר י"ד דהוה ליה רב לקולא דאמר מעין אחד הוא והתורה

לילה ויום - דאם שפתה בחצי יום שלישי וילדה יום רביעי דשפתה מעת לעת אין זו שופי אלא

כמה הוא קישויה - דלא אתיא לידי זיבה בכל דמים שתראה: אם כן שפתה לילה ויום שלאחר הלילה כלילי שבת ויומו:

אמר רב נדה ליומא - וה"ק המקשה ורואה דם בימי זיבה אע"ג דלא אתיא ביה לידי זיבה מיהו גמ' אטו כל המקשה נדה היא - אילו קשתה בימי זיבה מי הויא נדה והא אין נדות בימי זוב:

באותו היום אסורה לשמש אבל לערב טובלת ואינה צריכה לשמור יום כנגד יום דרחמנא טהריה

אינה כלום - ואפילו באותו היום משמשת:

בימי נדה - בימים הראוים לנדות:

לדם קושי:

ולא מחמת ולד ומה ראית לטהר את הא מה אני מקיים דמה דמה מחמת עצמה כה) ואשה כי יזוב זוב דמה הרי אונס אמור אלא מחמת אונס כשהוא אומר (ויקרא טו, מחמת ולד אתה אומר מחמת ולד או אינו מה"מ דת"ר דמה דמה מחמת עצמה ולא כללו של דבר לאחויי מאי לאחויי דחנניא כל היום כולו בשופי אין זו יולדת בזוב אומר כל שחל קישויה בשלישי שלה אפילו זו יולדת בזוב חנניא בן אחי ר' יהושע אין זו יולדת בזוב שופי סמוך ללידה הרי יולדת בזוב כללו של דבר קושי סמוך ללידה או שקשתה ושפתה וחזרה וקשתה אין זו שנים או ששפתה שנים וקשתה יום אחד זו יולדת בזוב אבל שפתה יום אחד וקשתה אחד או ששפתה וקשתה וחודה ושפתה הרי ושפתה שנים או שקשתה שנים ושפתה יום בימי זיבה טהורה ביצד קשתה יום אחד זיבה טהורה והתניא המקשה בימי נדה נדה

מכלל דזיבתה טהור ואיזו זו זו קושי בימי יב, ה) וטמאה שבועים כנדתה ולא כזיבתה אלא אמר אבוה דשמואל אמר קרא (ויקרא קושי בימי זיבה ואימא זו קושי בימי נדה יש לך ישיבה אחרת שהיא כזו ואיזו זו זו ולא מחמת ולד אמר ר"ל אמר קרא תשב הא מה אני מקיים זובה זובה מחמת עצמה מו, יט) ואשה כי תהיה זבה הרי אונס אמור ולד או אינו אלא אונס כשהוא אומר (ויקרא זובה מחמת עצמה ולא מחמת ולד אתה אומר אונס גדול מזה אי הכי נדה נמי נימא זובה דעתיך לטהורי באונס ולטמויי בולד אין לך ואונס באשה לא אשכחן ואיבעית אימא מאי אונס בוב מהור השתא מיהא באשה קיימינן XULL אדרבה מטהר אני באונס שכן מהרה אחריו ומטמא אני באונס שאין מהרה הולד ולטמא באונס מטהר אני בולד שיש

כנדתה דמה למה לי אי לאו דמה הוה אמינא

והשתא דכתיב וממאה שבועים

בליל כניסת שלישי אפילו כל היום כולו בשופי ושפתה מליל ד' שעה אחת להשלמת מעת לעת כל שחל קישויה - לאו לשון התחלה הוא אלא הכי קאמר כל שקשתה בשלישי אפיל שעה אחת ושפתה - שנים מן הצער ולא מן הדם:

ルロビ

אין זו יולדת בזוב דבעינן שופי כל יום ג' המביאה לידי זבה:

וכי יווב זוב - זוב משמע זוב מ"מ ואפי' באונס:

שיש טהרה אחריו - דם טוהר:

זובה - דם יהיה זובה ובנדה משתעי דפרשה ראשונה נאמרה בנדה ושניה בזבה כדכתיב בשניה ואונס באשה לא אשכחן - דטהור:

בלא עת נדתה:

תשב על דמי טהרה - דהוה ליה למכתב וששים יום וששת ימים דמי טהרה:

ואפי' בשופי - ואפי' הפסיק שופי בין קושי ללידה נימא טהורה הואיל ודם בקושי בא:

כוותיה דרב - נדה ליומא:

שילא בר אבינא עבד עובדא כווחיה דרב כי קא נח נפשיה דרב א"ל לרב אסי זיל צנעיה ואי לא ציית גרייה הוא סבר גדייה א"ל בתר דנח נפשיה דרב א"ל הדר בך דהדר ביה רב א"ל אם איתא דהדר ביה לדידי הוה אמר לי לא ציית גדייה א"ל ולא מסתפי מר ביה רב א"ל אם איתא דהדר ביה לדידי הוה אמר לי לא ציית גדייה א"ל ולא מסתפי מר ביה רב א"ל אנא איסי בן יהודה דהוא איסי בן גור אריה דהוא איסי בן יהודה דהוא עליט ביה רקבא א"ל ואנא שילא בר אבינא שליט ביה רקבא א"ל ואנא שילא בר אבינא

TLE XO'

לדידי הוה אמר לי - דתלמידיה אנא: אסיתא - משום דשמיה הכי דריש לשמיה הכי: עיילוה בחמימי - חולי חם:

אחריהן:

רבי אליעזר היא - דאמר אונס סותר ואינו גורם: מהו שתעלה - אם ילדה בזוב ובימי לידתה לא ראתה מהו שיעלה לה לנקיים ולא תצטרך לספור --------

ש"מ - מדנקט לשון גרמא מכלל דקיימא ליה דבר הגורם סותר:

ואת פשטת מדר"א:

אלא - לא תוקי כדתרצה לטמויי במשא אלא ודאי לסתירה ובעיין לא תפשוט דאנן לרבנן בעינן

לקרבן דתנן שלישית אין בודקין אותו:

שאינו גורם - כרקי"ל ולא מחמת אונסו: לאיי - באמת אונס נמי גורם הוא לידי זוב שאם ראה שתים שלא באונס ושלישית באונס מצטרפין

עבא לסתור הכל:

קרשי מהו שתסתור בזיבה - כל מה שספרה: דבר הגורם - לידי זיבה אם ראתה שלש והאי לאו גורם הוא דלא אתיא בה לידי זיבה. ואי קשיא והרי קרי שאינו גורם כדקי"ל וסותר ההיא לאו סתירה היא דחד יומא הוא דסותר וכי קא בעי

אף בשלישית בודקין אותו ברביעית אין לרבי אליעור ה"נ ת"ש רבי אליעור אומר אותו ה"ג כיון דלא גרים לא סתר אמר ליה ולרבי אליעור דאמר אף בשלישי, בודקין שניה בודקין אותו שלישית אין בודקין אותו הוא דתנן ראה ראייה ראשונה בודקין אותו אמר ליה לאיי האי נמי גורם LOLUL א"ל אביי אונס בזיבה יוכיה שאינו גורם דבר הגורם סותר והאי לאו גורם הוא והאי נמי מטמא כימי נדה הוא או דילמא מהו שתסתור בזיבה דבר המטמא סותר ש"מ עבדו רבון פייסא בעי רבא קושי בפרחא אסא מהאי פוריא להאי פוריא אמרי צביתה ליה זוודתא נח נפשיה דשילא חזו בלא ליויל ולימא ליה לרב מילי עילואי אול שילא אמר לדביתהו צבית לי זוודתא

אמר אינה סותרת ואינה עולה רבא אמר סותרת בזיבה איבעיא להו מהו שתעלה אביי ר"א היא תניא רבי מרינוס אומר אין לידה בזיבה ואי משכחת תנא דאמר סותר ההוא ת., מ אמר אביי נקטינן אין קושי סותר הגורם סותר דבר שאינו גורם אינו סותר זוכו ממא שבעה מבעי ליה אלא לאו דבר מאי שבעה אילימא דמטמא שבעה האי מה גרם לו קריו יום אחד לפיכך סותר יום אחד גרם לו זובו שבעה לפיכך סותר שבעה מה לרבנן מאי ת"ש דתני אבוה דרבי אבין מה XXX YL"X REWIU TTLL WX'LL KITE OIRT בודקין אותו לקרבן אמרתי ולא לסתירה אליעזר אומר בודקין אותו ברביעית אין עניא מופר במשא ח"ש בשלישית רבי בודקין אותו מאי לאו לסתירה לא לטמויה

רחמנא בזב משום דלא מטמא באונס אבל ואביי חד בזב וחד בזבה וצריכי דאי כתב יטהר הזב מזובו נפקא מזובו ולא מנגעו מזובה ולא מנגעה האי ויקרא ט"ו:י"ג מוכי לידה תנא נגעה אטו לידה אלא אי אמרת מזובה ולא מלידתה איידי דאצטריך ליה מלידתה ורבא האי מאי אי אמרת בשלמא עני חדא מזובה ולא מנגעה ולא תתני ולא מנגעה מזובה ולא מלידתה ואביי אמר לך מנא אמינא לה דתניא מזובה מזובה ולא מומאת זיבה מפסקת ביניהם XUL LUX אפסיק ליה לידה ואביי אמר לך שלא תהא מפסקת טומאה אלא אי אמרת אינה עולה ביניהם אי אמרת בשלמא עולה היינו דלא אחר אחר לכולן שלא תהא טומאה מפסקת לה דתניא (ויקרא טו, כח) ואחר תטהר אינה סותרת ועולה אמר רבא מנא אמינא

נמנגע:

ביא דאמר דנין אפשר משאי אפשר ורב אפתר אמר רב אחדבוי בר אמי ר' אליעור מסתר נמי סתרה וכי דנין אפשר משאי מהן ורבא הא מני רבי אליעזר היא דאמר שאין ראוין לזיבה אין ספירת שבעה עולה ספירת שבעה עולה מהן אף ימי לידתה לידתה מה ימי נדתה אין ראוין לזיבה ואין מנא אמינא לה דחניא כימי נדתה כך ימי לאו נקיים מלידה לא מדם ואמר אביי בזוב שצריכה שתשב שבעה נקיים בלילות דותה תטמא לרבות את היולדת לרבות את בועלה דותה תממא לרבות את אמינא לה דתניא (ויקרא יב, ב) דותה תטמא כבימים אימא לא צריכא אמר אביי מנא בראיות כבימים אבל זב דמטמא בראיות ואי כתב רחמנא בזבה משום דלא מטמיא זבה דמטמיא באונס אימא לא צריכא

אלא בשלשה ימים כדכתיב בה ימים. בב"ק (דף כד.) מרבינן זב לימים: זב מטמא בין בשלש ראיות ביום אחד בין בשלש ראיות בג' ימים רצופין אבל זבה אינה מטמאה מזובה - וספרה לה מזובה:

נקיים מלידה - שלא תהא לידה ביניהם דאע"ג דלא חזיא כמאן דחזיא דמי דהא ימי לידה טמאין

אע"ג דלא גרמי סתר וכי קאמינא אנא לרבנן דאמרי דבר שאינו גורם אינו סותר אינה סותרת מסתר נמי סתרה - וכ"ש דלא סלקא כי היכי דס"ל באונס בזב שאינו גורם וסותר ימי לידה נמי סותרת אבל נדה לא הויא הילכך לא משכחת ימי ספירה בימי נדה ולא ימי נדה בימי ספירה: דהא מכי הויא זבה לא חיילא ימי נדה לעולם עד שתשב שבעה נקיים וכל דם שרואה אינה אלא מה ימי נדתה אין ראויין לזיבה - דאין זבה אלא אחר נדה ואין ספירת שבעה לזיבה עולה מהן בלא דם:

דאיכא מעות מעשר שני נייתי מנייהו אמר לו אף ע"פ שאי אפשר ראיה גדולה היא ונלמד הימנה: מן החולין אמר לו ר"ע וכי דנין אפשר משאי אפשר במצרים אכתי לא הוה מעשר אבל לדורות ר' אליעזר היא - במסכת מנחות בפ' התודה דיליף פסח דורות מפסח מצרים שלא יביא אלא וכי דנין אפשר - כגון לידה דאפשר לה ללדת בימי ספירה:

וניא עונכא כמצמא ניוא בנלס גני לס...ל ענו היכי דמדם לא פסקה מקושי נמי לא פסקה לגמרי אבל מן הצער ולא מן הדם אימר כי מבעיא מזה ומזה דטמאה דפסקי להו חיילות תיובתא דרב חסדא אמר לך רב חסדא לא הצער ולא מן הדם הא מזה ומזה טהורה ששפתה מן הצער ולא מן הדם טעמא דמן יהושע אומר לילה ויום כלילי שבת ויומו כל שכן דבעי נפיש חיילות מפי תנן רבי שהיילותיו של מלך הן ורב חסדא אמר משל למלך שיצא וחיילותיו לפניו בידוע ממאה רבי הנינא אמר טהורה א"ר הנינא להר שפתה מזה ומזה מהר רב חסדא אמר הכתוב קשתה שלשה ימים וכו' איבעיא משאי אפשר ורב פפא אמר על כרחך הקישן ששת רבי אליעזר היא דאמר דנין אפשר באמרי אמר רב אחדבוי בר אמי אמר רב ששת אמר על כרחך הקישן הכתוב איכא

אמר רב אדא בר אהבה ולטעמיה דרב ורב אמר אפי' בימים הראויין לספירת זבה מטהר אלא ימים הראויין להיות בהן זבה כאן לחולה כאן לבריאה א"ר לוי אין הולד מקשיא ארבעים מיבעיא אמר רב חסדא ל"ק היא קשויה ר"מ אומר וכו' השתא חמשים מעת לעת טמאה לאפוקי מרבי הנינא - כמה לן דאע"ג דמתחיל קישוי בשלישי ושפתה רבי הנינא לא לעולם כדקתני והא קא משמע יולדת בזוב ותיובתא דר' הנינא אמר לך או שקשתה שנים ושפתה מעת לעת הרי זו הכי קאמר קשתה שלשה ושפתה מזה ומזה בתרי בקושי וחד בשופי סגי אלא לאו היכי דמי אילימא כדקתני למה לי שלש ושפתה מעת לעת וילדה הרי זו יולדת בזוב

רב חסדא אמר טמאה - דהא איכא שופי: לפנני - נוס אחד אי שונים הנדס הנאסנ:

קשתה שלשה ימים בתוך אחד עשר יום

לפניו - יום אחד או שנים קודם ביאתו:

חיילות:

דמפיש היילות טפי - סמוך לביאתו: דפסקו להו חיילות לגמרי - דהשתא ודאי קמאי לא מחמתיה אתו דאי מחמתיה אתו כל שכן דמפיש

אי נמי כי קחני - שלשה בקושי וא' בשופי ובכולן ראתה למה לי כולי האי:

או שקשתה שנים ושפתה מעת לעת - בשלישי מן הצער ולא מן הדם:

כדקתני - שלשה בקושי ומקצת שלישי ומקצת רביעי בשופי:

בריאה - ארבעים: אין הולד מטהר אלא ימים הראויין להיות בה זבה - דהיינו י"א יום שבין נדה לנדה אבל ראתה אחריהן טמאה נדה כדאמר לעיל בימי נדה נדה: וחמשים שהולד מטהר - הגך חמשים של קושי לפני השמונים:

אמר להן - ר"מ מאי דעתייכו משום נפלים כדפרשינן:

ובלא קושי ראתה:

יש רואה - בלא קושי:

א"כ - דקחשבת שמונים של נקבה:

להקל ולהחמיר - פעמים שאינו מטהר כלום פעמים שהוא מטהר חדש ויום אחד:

קשיא לתרוייהו - דאמרי זבה גדולה וקטנה הוא דמטהר ולד אבל אם יאריך אחריהן טמא: ימי וכל ימי זוב טומאחה וגו" - ומינייהו נפקא לן זבה קטנה בשילהי מכילחין בשמעתא בחרייתא: ענדה ממאה:

הגדה דהוה ליה יום לידה שלישי ואי הויא חזיא קודם לידה בפתיחת הקבר הרי היא זבה הואיל קמ"ל דאפשר לפתיחת הקבר בלא דם - דאי לא אפשר הויא לה זבה כשילדה אחר שנים שלאחר

דכתיב בההוא קרא ימים רבים ואם משך קשויה יותר מאחד עשר יום שנכנסה לימים שראויים יום אחד צריכה לשמור יום כנגד יום דכי כתיב דמה דדרשינן ולא מחמת ולד בזבה גדולה כתיב זבה גדולה - ראתה שלשה רצופין בתוך י"א יום טהורה מספירת נקיים ומקרבן אבל לא ראתה אלא ז' ימי נדות ומטו ימי זוב טהורה:

וחמשים יום ומיהו בכל הני ארבעים כי שלמי ימי זוב ומטו ימי נדות טמאה נדה וכי הדרי שלמי בימי נדה נדה - וה"ק ר"מ כמה הוא קשויה שלא חבא להתחייב בקרבן ולספירת נקיים ארבעים ועוד ארבעים וחמשים יום - קס"ד לגמרי מטהר לה ר"מ מזוב ומנדות:

וחמשים יום קשיא לתרוייהו מי קתני טהורה כמה הוא קשויה ר"מ אומר אפי' ארבעים זבה קטנה מ"ט ימי וכל ימי התם כתיבי – תנן דרב אמר אפילו ימים הראויין להיות בהן דמה ימים רבים כתיב אבא שאול משמיה להיות בהן זבה גדולה מ"ט (ויקרא טו, כה) אייר לוי אין הולד מטהר אלא ימים הראויין בימי זיבה טהורה - לישנא אחרינא אמרי לוי מי קתני טהורה בכולן בימי נדה נדה ארא בר אהבה אלא ללוי קשיא אמר לך וחמשים יום בשלמא לרב משכחת לה כרב תנן כמה הוא קשויה ר"מ אומר ארבעים אפי' ימים הראויין לספירת סתירת זבה

מאי קמ"ל לאפוקי ממ"ד אי אפשר לפתיחת של נקבה ושבעה נדה ושנים של אחר הנדה ושבעה נדה ושנים של אחר הנדה ושמונים יום ואין זיבה עולה בהן כיצד שנים בלא עת אין קושי לנפלים - ת"ר יש רואה מאה בהן אמר להן מאי דעתייכו משום נפלים לו א"כ יש מקשה כל ימיה ואין זיבה עולה ושבעה נדה ושנים של אחר הנדה וחמשים שהולד מטהר ושמונים של נקבה ושבעה נדה ושנים של אחר הנדה ŒΠ ק"נ יום ואין זיבה עולה בהן כיצד שנים בלא מצורה תניא היה ר"מ אומר יש מקשה בכולן קשתה בימי נדתה נדה בימי זיבתה

राव देश

יבואו נשותיהן לידי חלול שבת ברביעי ותו משמשין מטותיהן אלא ברביעי בשבת שלא הראשונים דתניא הסידים הראשונים לא היו ושבעים ושלשה הוא דאמר כחסידים למאתים ושבעים ושנים יום או למאתים ויולדת אלא למאתים ושבעים ואחד יום או איני והא אמר שמואל אין אשה מתעברת אהבה ש"מ קסבר רבי יהודה שיפורא גרים ילדה אין זו יולדת בזוב אמר רב אדא בר ושתים בתחלת תשיעי ואפילו בסוף תשיעי אבל קשתה יום אחד בסוף שמיני ואפילו בתחלת תשיעי ילדה הרי זו יולדת שנים בסוף שמיני ואחד בתחלת תשיעי ויש בדבר להקל ולהחמיר כיצד קשתה יהודה אומר משום רבי טרפון דיה חדשה בלא דם ר' יהודה אומר דיה וכו' תניא רבי הקבר בלא דם קמ"ל דאפשר לפתיחת הקבר

נדה וב' שלאחר נדה וארבעה עשר שהולד זיבה עולה בהן כיצד שנים בלא עת ושבעה ת"ר יש מקשה עשרים וחמשה יום ואין כזיבתה מכלל דזיבתה טהורה וכמה שבועים יב, ה) וממאה שבועים כנדתה כנדתה ולא שמואל מאי טעמייהו דרבנן דכתיב (ויקרא אומרים אין קושי יותר מב' שבתות אמר שנים מיעוט ימים שנים רבי יוסי ור"ש הימים ותהר חנה ותלד בן מיעוט תקופות שנאמר (שמואל א א, כ) ויהי לתקופות למקוטעים יולדת לשבעה יולדת למקוטעים אפי' למ"ד יולדת לתשעה אינה יולדת מאתן ושבעים וחד הוו NOL OL HOLN די:י"ג ויתן [ה'] לה הריון הריון בגימטריא מעמייהו דהסידים הראשונים דכתיב רות לא אימא מרביעי ואילך אמר מר זוטרא מאי

ממצר ואי אפשר שתתקשה עשרים וששה

הרי זו יולדת בזוב - הואיל ורוב זיבה בשמיני הואי שאין הולד מטהר שרינן חד יומא בתר תרין והרי היא זבה: ואפי' בסוף תשיעי ילדה - ואע"ג דתשיעי כולו בשופי חוץ משני ימים אין זו יולדת בזוב בלבד

ואפי' בסוף תשיעי ילדה - ואע"ג דתשיעי כולו בשופי חוץ משני ימים אין זו יולדת בזוב בלבד שלא תראה דם בימי השופי ולא אמרינן כיון דשופי סמוך ללידה נטמאנה בדם הקושי דקסבר ר' הודה שיפורא גרים כלומר החדש של תשיעי גורמת לידת הולד דמכי עייל הוה זמן לידה הילכך כל הדמים שרואה בו בקושי אינו אלא מחמת הולד אע"ג דאיכא שופי בתרייהו ואפי' בתחלת

עשיעי הוי מחמת ולד דקסבר יולדת לט' יולדת למקוטעין:

שיפורא - שופר שתוקעין בו ב"ד בקדוש החדש: [הוא] - שמואל דאמר כחסידים:

לתקופות הימים - כתיב:

מכלל דזיבתה טהורה - ומהכא גמרינן לעיל קושי בימי זיבה:

יש מקשה - שרואה כ"ה יום בין קושי ובין שופי:

בלא ולד - לקמן פריך משמע שאין שם ולד א"כ לאו קושי הוא ולמה לי כ"ו בתלתא לאחר הנדה סגי: זכינהו - תשובה נצחת יכול להשיבן: אימא בימי נדה נדה - לר"א פריך כיון דאית ליה דיו לודי מיהא דבימי זיבה טהורה כקושי שלפניו כגון ראחה בקושי שבעה ימים ראשונים תהא טמאה ואם ראתה יותר יהא הדם טהור ותטבול

מעפני הולד היקל בקושי שעמו:

וליכא למימר ממה היקל מטומאת זיבה כדקאמר: דיו לבא כו' - שהרי ק"ו אינו נידון אלא מכח קושי שלפניו כדקתני ומה במקום שהחמיר בשופי

גמ' תשב - על דמי טהרה: הרי אנו משיבין איתו לשור - שלא נלמד קושי שלאחריו דהכא הוא דאיכא למימר דיו לקושי שלאחריו להיות כקושי שלפניו שהרי ממנו אנו למדים אלא הכי גמרינן מקום שהיקל בשופי שלאחריו אינו דין שנקל בקושי שלפני מהרי ממנו אנו למדים אלא הכי גמרינן מקום שהיקל בשופי שלאחריו אינו דין שנקל בקושי שנמו שעם השופי דהשתא יליף קושי שלפני כדאמרי' לעיל מקום

ר' הייא (לעיל נהה דף כז.): שהחמיר בדם השופי - כגון שאר יולדת שרואה ג' בשופי וילדה הרי זו יולדת בזוב: דיו לבא מן הדין - כגון קושי של חוך מלאת שאתם למדין מקושי דעלמא:

מחני' המקשה תוך שמונים - שנתעברה בימי טוהר או שנשתהה ולד אחר חבירו ב' חדשים וחצי אחד נגמרה צורתו באמצע שביעי ואחד נגמרה צורתו לסוף תשיעי כמעשה דיהודה וחזקיה בני

צכן, עדו עבדל עמד לעבוע מומאת נדה ממה היקל עליה מטומאת זיבה אבל טמאה אמר להן דיו לבא מן הדין להיות כנדון בדם השופי אינו דין שנקל בדם הקושי בדם השופי היקל בדם הקושי מקום שהיקל אמרו לו לרבי אליעזר ומה במקום שהחמיר טהורין עד שיצא הולד ורבי אליעזר מטמא שמונים של נקבה כל דמים שהיא רואה אין קושי לנפלים – *מחני* המקשה בתוך ולד אלא נפל בתלתא נמי הויא זבה מ"ט ולד ולא תהא יולדת בזוב ובמקום שאין שתתקשה עשרים וששה יום במקום שיש לתני אלא אמר רבא הכי קאמר אי אפשר במקום שיש ולד אמר ליה רבא והא בלא ולד ולד בתלתא נמי סגי אמר רב ששת אימא יום בלא ולד ולא תהא יולדת בזוב בלא נדה אמר רבא בהא זכינהו ר"א לרבנן לאו עליה מטומאת זיבה אבל מטמאה טומאת דיו לבא מן הדין להיות כנדון ממה היקל אמר להם אפילו אתם משיבין כל היום כולו שלאחר הולד אינו דין שנקל בקושי שעמו ביקל בקושי שעמו מקום שהיקל בשופי ומה במקום שהחמיר בשופי שלפני הולד אמרו לו הרי אנו משיבין לך לשון אחר מטומאת זיבה אבל מטמאה טומאת נדה לבא מן הדין להיות כנדון ממה היקל עליה דין שנקל בקושי שלאחר הולד אמר להם דיו עולד מקום שהיקל בקושי שלפני הולד אינו בשופי שלפני הולד היקל בשופי שלאחר מממא אמרו לו לר"א ומה במקום שהחמיר שהיא רואה טהורין עד שיצא הולד ור"א המקשה בתוך שמונים של נקבה שכל דמים

אמריחו דמה דמה מחמת עצמה ולא מחמת ולד ה"נ (ויקרא יב, 1) וטהרה ממקור דמיה דמיה מחמת עצמה ולא מחמת ולד אימא בימי נדה נדה בימי זיבה טהורה אמר קרא תשב ישיבה אחת לכולן מתני כל אחד עשר יום בחזקת טהרה

לאחר שבעה ראשונים של קושי: מחני כל אחד עבעה ראשונים של קושי: בנמרא מפרש למאי הלכתא: בחזקת טהרה. ובגמרא מפרש למאי הלכתא:

रान र्य

אמאי אייר מאיר יוציא ולא יחזיר עולמית בימי זיבתה בחזקת טהרה קיימא X.L וסת אסורה לשמש ה"מ בימי נדתה אבל צריכא אלא לר"מ דאמר אשה שאין לה ולא בדקה טהורה רב חסדא אמר לא בדיקה ישבה ולא בדקה שגגה נאנסה הזידה ולא בעיא בדיקה אבל בימי נדתה בעיא אתאן לימי נדה וה"ק כל י"א בחזקת טהרה ברקה מכלל דלכתחלה בעיא בדיקה סיפא צריכה בדיקה והא מדקתני סיפא ישבה ולא למאי הלכתא אמר רב יהודה לומר שאינה כנגד יום הרי אלו בחזקת טומאה ra, אבל ימי הזב והזבה ושומרת יום הרי זו טהורה מפני שחרדה מסלקת את היתה במחבא והגיע שעת וסתה ולא בדקה ולא בדקה הרי זו טמאה ר"מ אומר אם ולא בדקה טהורה בגיע שעת וסתה ישבה לה ולא בדקה שגגה נאנסה הזידה

שמואל לומר שאינה קובעת לה וסת בתוך לעת תיובתא רב הונא בר הייא אמר יום כנגד יום והיולדת כולן מטמאות מעת מעת לעת מיתיבי הנדה והזבה והשומרת הדמים רבא אמר לומר שאינה מטמאה וסתה ולא בדקה מהורה שחרדה מסלקת את שר"מ אומר אם היתה במחבא והגיע שעת במחבא והגיע שעת וסתה ולא בדקה טמאה ר"מ כולה ר"מ היא וה"ק אם לא היתה בדקה טמאה הא מדסיפא ר"מ רישא לאר ולא בדקה טהורה הגיע שעת וסתה ולא בדיקה ישבה ולא בדקה שגגה נאנסה הזידה לה וסת אבל יש לה וסת מותרת וצריכה לבעלה ובימי נדה אסורה בד"א באשה שאין והכי קתני כל י"א בחוקת טהרה ושריא דבאשה שיש לה וסת עסקינן חסורי מחסרא סיפא הגיע שעת וסתה ולא בדקה מכלל דלמא אתיא לקלקולא בימי נדה הא מדקתני

ממאה - דאורח בזמנו בא:

גמ' לומר שאינה צריכה בדיקה - שחרית וערבית ומשעברו צריכה לבדוק כדאיתא בפ"ק (לעיל

נדה דף יא.):

לימי נדה - לימים שראויין לנדה כגון אחר י"א שבין נדה לנדה:

לא נצרכא - הא דקתני כל י"א בחזקת טהרה אלא לר"מ בסוף פרק ראשון בגמרא:

אמאי יוציא - תשמש כל י"א:

רבא אמר - מתני' דקתני כל י"א בחזקת מהרה:

הגדה - כלומר אשה שרואה דם מטמאה מעת לעת בראיית תחלת נדותה:

חייא בר רב הונא - פי' אמתני' מהדר:

את אמרת ניהלך - קודם חולייך:

ימי זיבתה אמר רב יוסף לא שמיע לי הא שמעתתא א"ל אביי את אמרת ניהלן ואהא אמרת לן היתה למודה להיות רואה יום ט"ר (יום) ושינתה ליום כ' זה וזה אסורין לשמש שינתה פעמים ליום כ' זה וזה אסורין לשמש שינתה פעמים ליום כ' זה וזה אסורין ואמרת לן עלה אמר רב יהודה אמר עמואל ל"ש אלא ט"ר לטבילתה שהן כ"ב לראיתה דהתם בימי נדתה קאי לה אבל מ"ו לראיתה דבימי זיבתה קאי לא קבעה מ"ו לראיתה דבימי זיבתה קאי לא קבעה יהודה מדסקרתא מקבע לא קבעה מיחש מהו יהודה מדסקרתא מקבע לא קבעה מיחש מהו רב פפא נחזי אנן היתה למודה להיות רואה ליום ט"ו ושינתה ליום כ' זה וזה אסורין

לטבילתה שהן כ"ב לראייתה ושינתה ליום

כ"ז דכי הדרי ואתו עשרין ותרתי קיימא
לה בתוך ימי זיבתה וקתני זה וזה אסורין

מעשרין זו' מנינן א"ל רב הונא בריה
ותרתין נמי מעשרין זו' מנינן דכי הדרי ואתו
ותרתין נמי מעשרין זו' מנינן דרי הנתא בריה
ותרתין נמי מעשרין זו' מנינן דרי הנתא בריה
ותרתין נמי מעשרין זו' מנינן דרי הונא בריה
ותרתין מנימא לה בתוך ימי נדותה

חד יומא כי הדרה נקטה כדלקמיה נקטה או

לא שנו - דליום ט"ו הוי וסת קבוע דליבעי תלתא זימני למיעקריה: מקבע לא קבעה - בתוך ימי זיבה דחבעי ג' זימני למיעקריה דבחדא זימנא הוא דעקר לה ואם

ישבה ולא בדקה טהורה: נקחני אסורה - דכי הדר אתו כ"ב לחשבון יום שהיחה ראויה לראות בו כשדילגה בה קיימא לה בימי זיבה לחשבון ראייתה כדפרישית. וקסבר רב פפא יום עשרין ותרתין דאסרינן עלה מיום כ"ב מנינן כלומר לאו כ"ב לראיית דילוגה שהיה בכ"ז אלא כ"ב מיום שהיחה ראויה לראות לימודה. ומדקרי להו רב פפא ימי זיבה קסבר נדה ופתחה ימי נדותה וזובה מעשרין וז' מנינן דהיינו מיום ראיית דילוגה ומיום ראיית כ"ז עד השתא לא הוו לה י"ז דאי ליום שראויה לראות כשדילגה מנינן ימי נדות וזוב לא הוה קרי להו ימי זובה דהא חלפו להו כ"ב מההוא יומא:

פתחה - קרי חשבון הנדה לימי הנדה וזוב: ממאי - דהאי יום כ"ב דאסרינן ליה מנינן מיום כ"ב שהיתה ראויה לראות כשדילגה דמטי ליה

בימי זיבה לחשבון ראייה שראחה בכ"ו: זהכי מסחברא - דהא משום דחיישינן שמא תחזור לקדמותה לראות מכ"ב לכ"ב אסרינן לה דהשתא הני כ"ב לראייה אבל ליום כ"ב לחשבון יום שהיתה ראויה להאות לא מצי אסרינן משום הא חששא דאפי חוזרת לקדמותה לא תראה היום שהוא י"ז לראייתה דההיא לא היתה למודה לראות אלא לכ"ב לראייה ואי משום שהוא כ"ב ליום הראוי לה אין זה דרך החוזרת לוסתה לקצר ימי טהרתה ולמהר ימי ראייתה כדי שיבא לפי חשבון של תחלה אלא חוזרת וקובעת כ"כ ליום

בר אותה. כדלקמיה נקטה - מעכשיו היא חוזרת למנות כגון שעומדת יום ז' שאחר יום ז' שהטילה ומטלת. יום שמיני: כל הנשים - לענין נדה:

אמרוה - להא דרבי יוחנן:

דאקרים וחזאי בכ"ה דמים יתירי איתוספו בה:

בהכי שנפתח מעיינה משום דאמר הך ראייה דראש חדש ראיית וסתה היא והיום זמנה והאי נדה מיום כ"ה ומש"ה קרי להו תוך ימי נדותה דהא נדה היא. וטעמא מאי הוי קביעות הא אורחה בר"ה דה"ל הך ראייתה בתרייתא שהיא שלישית לראייה של ר"ה בתוך ימי נדותה ממש שהיא א"ל לא אלא הכי א"ר יוחנן כגון דחזיא - תרי זימני בריש ירחא ופעם שלישית בכ"ה ורביעית

ימי נדה אלמא לפי השבון הראוי מנינן:

ופעם ג' הוה ימי גדה לפי חשבון הראוי שהיתה ראויה לראות ריש ירחא ומדקרי לפעם ג' תוך לא הוה וסת דהא תרי זימני קמאי דה` בירחא הוי תוך ימי נדותה ממש דהא נדה הויא מריש ירחא חואי בה' בירחא דהוו להו ג' זימני בה' בירחא ומעכשיו יהיה לה וסת בה' בחדש. לריש לקיש כדבעינן לפרושי מילתא דרבי יוחנן דחזאי ריש ירחא וה' בירחא וריש ירחא וה' בירחא והשתא

א"ל רב פפא אלא הא דאמר כו' אין אשה קובעת לה וסת תוך ימי נדותה - בימים שהיא נדה

מטמאות בבית החיצון שנאמר (ויקרא טו, ר"ש אומר הרי זה כילוד כל הנשים טומאה וימי טהרה ואין חייבין עליו קרבן מעניי (לצא דופן אין יושבין עליו ימי

אוחו באמה ובולע את התרומה ומטמאין היה אוכל בתרומה והרגיש שנודעועו אבריו קרי אינן מטמאין עד שחצא טומאחן לחוץ יט) דם יהיה זובה בבשרה אבל הזב ובעל

112 21

פרק ה יוצא דופן

הואי בהמשא בירהא ובריש ירהא לא הואי בירחא וריש ירחא וחמשא בירחא והשתא ה"ד לאו כגון דחזאי ריש ירחא וחמשא אמר אשה קובעת לה וסת בתוך ימי נדותה קובעת לה וסת בתוך ימי נדותה ורבי יוחנן קובעת לה וסת בתוך ימי זיבתה ואין אשה א"ל רב פפא אלא הא דאמר ר"ל אשה כדמעיקרא נקטה על כרחך כדלקמיה נקטה

ציגען מגל בנות כותים

דרב יהושע

רבין וכל נחותי ימא אמרוה כרב הונא בריה

דמי יתירי הוא דאתוספו בה וכן כי אתא

ועשרין וחמשה בירחא וריש ירחא דאמרינן

א"ר יוחנן כגון דחזאי ריש ירחא וריש ירחא

אלמא מריש ירחא מנינא א"ל לא הכי

וקאמר אשה קובעת לה וסת בתוך ימי נדותה

ולחייב על כל בת ובת ורבי שמעון נפקא ורבנן האי מבעי ליה לחייב על כל בן ובן לבן לבן מכל מקום לבת לבת מ"מ נפלא ליה מדתני בר ליואי דתני בר ליואי מומטום ואודרוגינוס קמ"ל ורבי שמעון זכר ונקבה כתיב זכר ודאי נקבה ודאית ולא מומטום ואנדרוגינוס דסלקא דעתך אמינא יוצא דופן ורבנן האי מבעי ליה לרבות מאי טעמיה אמר ר"ל אמר קרא תלד לרבות אלא כעין שהזריעה אמו ממאה לידה ור"ש airan ור"ש ההיא דאפילו לא ילדה תזריע וילדה זכר עד שתלד במקום שהיא דרבון אמר קרא (ויקרא יב, ב) אשה כי צמ, א., ב מני בר פטיש מאי טעמייהו

בכל שהוא אפילו כעין החרדל ובפחות מכן

ליה מרחני חנא קמיה דרב ששת (ויקרא יב,

ז) זאת חורת היולדת מלמד שמביאה קרבן

אחד על ולדות הרבה יכול חביא על לידה

ועל זיבה כאחת אלא יולדת דאכלה דם

ויילדת דאכלה חלב בחד קרבן תסגי לה

אלא יכול חביא על לידה שלפני מלאת ועל

מידה שלאחר מלאת כאחת ת"ל זאת ורבנן

אע"ג דכתיב זאת איצטריך לבן או לבת

מני"ג דכתיב זאת איצטריך לבן או לבת

עבורא כגון יהודה וחזקיה בני ר' חייא אימר

בחד קרבן סגי לה קמ"ל א"ר יוחנן ומודה

גמר לידה לידה מבכור מה התם פטר רחם

אף כאן פטר רחם ולגמר לידה לידה מאדם

מה התם יוצא דופן אף כאן יוצא דופן

גמ' אלא כעין שהזריעה - כגון נימוק הולד כדאמר בהמפלח (לעיל נדה כו.) שליא בבית הבית טמא כו' רבי שמעון אומר הולד נימוק ואמר בגמרא מודה רבי שמעון שאמו טמאה לידה ויליף טעמא מהכא אבל רבנן לא צריך להו קרא להכי דהא לדידהו כיון דאמרי הבית טמא לית להו נימוק ופשיטא דאמו טמאה לידה:

חלד - ואם נקבה תלד דמצי למכתב ואם נקבה וטמאה שבועים: לחייב על כל בן ובן - שאם טבלה לאחר י"ד לנקבה ושמשה ונתעברה וילדה לאחר שמונים מביאה שני קרבנות:

תורת היולדת - משמע תורה אחת ליולדת ולדות הרבה:

שלפני מלאת - ילדה עכשיו וילדה לאחר שמונים קמא הוי לפני מלאת ובתרא הוי לאחר מלאת:

בתרי עיבורי - שילדה וחזרה ונתעברה בתוך ימי טוהר וילדה לאחר שמונים:

מודה ר"ש - ביוצא דופן:

מאדם - לענין טומאה וטהרה דכתיב וילדה זכר:

אמו מאמו - בבכור כתיב (שמות כב) שבעת ימים יהיה עם אמו ובקדשים כתיב (ויקרא כב) והיה שבעת ימים תחת אמו:

שכן אם בהמת קדשים פיגול נותר וממא - אם בתרוייהו כתיב אמו ותרוייהו בהמת קדשים ופגול ונותר וטמא נוהג בהם לאפוקי אדם דליתיה בכל הני: פשוט - אדם משתעי בין בפשוט בין בבכור וכן קדשים הוו פשוטים. ובין באדם ובין בקדשים לא

משתעו בוכרים לחודייהו טפי מבנקבות לאפוקי בכור דליתיה אלא בוכרים. ותרוייהו בין אדם

מטחברא מבכור הוה ליה למילף שכן אמו משמו אדרבה מאדם הוה ליה למילף שכן פשוט מפשוט אלא מבכור הוה ליה למילף שכן אם בהמח קדשים פגול נוחר וטמא אדרבה מאדם הוה ליה למילף שכן פשוט זכר קדוש במחנה הנך נפישן אמר רב חייא בריה דרב הונא משמיה דרבא חניא דמסייע ליה לר' יוחנן ר' יהודה אומר (ויקרא ו, ב) זאת תורת העולה היא העולה הרי אלו ג' מיעוטין

ששחטן שלא לשמן מנין – ת"ל (ויקרא ו, ב) זאת תורת העולה ריבה תורה אחת לכל העולין שאם עלו לא ירדו יכול שאני מרבה את הרובע והנרבע והמוקצה והנעבד ואתנן והמחיר והכלאים והטרפה ויוצא דופן ת"ל זאת ומה ראית לרבות את אלו ולהוציא את אלו

פרט לנשחטה בלילה ושנשפך דמה ושיצא דמה חוץ לקלעים שאם עלתה חרד רבי שמעון אומר עולה אין לי אלא עולה כשרה מנין לרבות שנשחטה בלילה ושנשפך דמה ושיצא דמה חוץ לקלעים והלן והיוצא והטמא והנותר ושנשחט חוץ לזמנו וחוץ והטמא והנותר ושנשחט חוץ לזמנו וחוץ למקומו ושקבלו פסולין וזרקו את דמן והנתנין למעלה שנתנן למטה והנתנין למטה שנתנן למעלה והנתנין בחוץ שנתנן בפנים והנתנין בפנים שנתנן בחוץ והפסח והחטאת

שחימתן כשרה:

בין קרשים לא הוו קרושין מאליהם אבל בכור קרושתו מאליו. ובין קרשים ובין אדם לא הוו מתנות כהונה כגון שלמים לבעלים הן לאפוקי בכור דהוי ממתנות כהונה:

דמסייע ליה לרבי יוחנן - דאמר דמודה ר"ש ביוצא דופן דקדשים:

שנשחטה בלילה ושנשפך דמה - לארץ ולא גזרק: רשקבלו פסולין את דמו וזרקוהו - כגון בעל מום או שאר פסולין. ולהכי נקט קבלו פסולין ולא נקט ששחטוהו פסולין שהשחיטה כשרה בפסולין כדתנן (זבחים דף לא:) כל הפסולין ששחטו

צירובע והגרבע מוקצה וגעבד - פסולין ליקרב כדיליף לקמן בשמעתין:

אם קד

והנרבע והמוקצה והנעבד והכלאים ٢٢٢ rg4x הכי נמי מסחברא מדקתני הרובע קדושים אלא אי אמרת דבכור מפטר רחם דרך דופן וקסבר ולדות קדשים בהוייתן הן דופן ואקדשה - וחד לבהמת קדשים דאוליד תרי קראי חד לבהמת הולין דאוליד דרך אי אמרת בשלמא דקדשים היינו דאצריכי מאי דקדשים מאמו אמו נפקא באי מאי TECIL דכור מפטר רחם נפקא XZX אמר רב הונא בריה דרב נתן לא יוצא דופן יוצא דופן דלא מאי לאו יוצא דופן דקדשים את אלו שלא היה פסולן בקדש קתני מיהת את אלו שהיה פסולן בקדש ומוציא אני אחר שריבה הכתוב ומיעט אמרת מרבה אני

שמעון מטהר בשלמא רישא רבי שמעון זו יולדת בזוב ודם היוצא משם טמא ורבי ברי זו יולדת בזוב ורבי שמעון אומר אין המקשה שלשה ימים ויצא ולד דרך דופן לדשים הכא נמי איצטריך תרי קראי ת"ר תרי קראי חד לבהמת חולין וחד לבהמת לכלאים או עו פרט לנדמה אלא אצטריכו כבי כו) שור או כשב או עו שור פרט נעו כלאים מהכא נפקא מהתם נפקא (ויקרא המוקצה ומן הצאן להוציא את הנוגח להוציא את הנעבד מן הצאן להוציא את בבהמה להוציא הרובע והנרבע מן הבקר מעכא נפלא מניתם נפלא (ויקרא א, ב) מן

לטעמיה ורבון לטעמייהו אלא סיפא במאי

מאמו אמו נפלא - נמי דלא קדיש דגמר מבכור: מפטר רחם נפקא - דלא קדיש וכיון דחולין הוא למה לי למעוטי פשיטא אם עלה ירד:

וקסבר ולדות קדשים בהוייתן הן קדושין - נראה בעיני דלא גרסי' ליה ופירוש משובש הוא דכל ערי קראי - אמו אמו וואת:

חל עליהם וקדושה דממילא נמי חיילא עלייהו והרי הם קדושים. וכלאים וטרפה ויוצא דופן נמי בהמת קדשים קלים באתנן וקסבר בהוייתן הם קדושים ולא קודם לכן לפיכך איסור אתנן ומחיר הן ויכול לאוסרן והכי גמי מוקמינן בפרק בתרא דובחים (דף קיד.). ואתגן ומחיר כשנתן לה עובר ולבסוף נרבעו. ומוקצה ונעבד נמי בקדשים קלים ואליבא דרבי יוסי הגלילי דאמר ממון בעלים הכי נמי מסחברא - דכל הני פסולין דהכא בבהמות קדשים קאמר. ורובע ונרבע כגון שהקדישן שכן למאן דאמר משעת יצירה הן קדושים דהיינו במעי אמו דאיצטריך למעוטי מזאח:

מן הבהמה - אדם כי יקריב מכם מן הבהמה ולא כל בהמה להוציא את הרובע והנרבע: בולדות קדשים:

כלאים - מן העז ומן הכבש:

לבהמה דחולין - ואקדשה:

המקשה ג' ימים - בימי זיבה וראתה דם כל שלשה דרך רחם:

ולד הוא הלכך לענין קושי נמי ולד הוא ומטהר את קישויו: ר"ש לטעמיה - דאמר במחניתין יושבין עליו ימי טומאה אפילו בלידה יבשתא וימי טהרה אלמא אמר ריש לקיש משום רבי יהודה נשיאה אשה טמאה עד שיצא מדוה דרך ערותה את ערותה את מקורה הערה מלמד שאין כ, יח) ואיש אשר ישכב את אשה דוה וגלה עד שיצא מדוה דרך ערותה שנאמר (ויקרא משום ר"ש בן יוחי מנין שאין אשה טמאה ואזדא ר' יוחנן לטעמיה דאמר רבי יוחנן אמר אף לדברי המטמא בדם מטהר באשה לדברי המטהר בדם מטהר באשה ור' יוחנן אמר ר"ל לדברי המטמא בדם מטמא באשה מצור מקומו שמא ומ"ס מקור מקומו שהור ענפל ובמלור מקומו שמא קמיפלגי מר סבר אלא אמר רב יוסף כגון שיצא ולד ודם דרך דהיינו רישא ועוד משם מקום ולד משמע ורבנן לטעמייהו מתקיף לה רב יוסף חדא ודם דרך רחם ואודא ר' שמעון לטעמיה פליגי אמר רבינא כגון שיצא ולד דרך דופן

מקום דישה אמר רב יהודה מקום שהשמש כלפנים במתניתא תנא מקום דישה מאי רבי זכאי עד בין השינים בין השינים עצמן בין השינים כלפנים או כלחוץ ת"ש דתני אמר רבי יוחנן עד בין השינים איבעיא להו יוחנן אותו מקום גלוי הוא אצל שרץ אלא גליש כל שתינוקת יושבת ונראת א^{יי}ל רבי בבית החיצון הי ניהו בית החיצון אמר ריש אימא מעלמא אחיא כל הנשים מטמאין אלא לטומאת ערב ודווקא תרתי אבל חדא שבעה חמשה דמים טמאין באשה ותו לא מיפי מרגליות טמאה למאי אילימא לטומאת なして אמר רבי יוחנן מקור שהזיע כשתי דם אמר רחמנא ולא חתיכה אלא לטומאת **TLIUL** למאי אילימא לטומאת שבעה (יחזקאל טז, לו) יען השפך נחושתך ותגלי מצור שנעקר ונפל לארץ טמאה שנאמר

שיצא ולד ודם דרך דופן - ופלוגתא אחריתי היא ולאו אקושי קאי דרישא איירי כשיצא דם דרך רחם קודם לידה: בכנו מהבו מהנת מנומו ממע - בלבה מנומן בה מממעה בעונ", בהבה הנמן לעו בעונה הנע לממע

רבנן סברי מקור מקומו טמא - הלכך טיפת דם מטמאה. ואע"ג דדרך דופן לאו ראייה היא לטמא את האשה טומאת שבעה מיהו טיפה עצמה מטמאה במגע משום דנגע במקור ומקור מקומו טמא. ורבי שמעון סבר מקור מקומו טהור מלטמא טיפה הנוגעת בו הלכך כי אתא דם דרך דופן טהור מלטמא וכדם מכה דמי וכי אתא נמי דרך רחם טהור כל ימי זיבה היכא דליכא שופי סמוך ללידה

דולד מטהרו ואע"ג דולד דרך דופן נפק: מטמא באשה - טומאת שבעה משום ראיית נדה ואע"ג דבא דרך דופן:

שנעקר - חתיכת בשר:

לטומאת ערב - מפני שנגעה בו ביציאתה:

מיפי מרגליות - דם לבן וצלול:

כשהתינוקת יושבת - נפתח רחמה קצת: אייר נוחנו - לשנו הנשנא הוא:

איר יוחנן - לשון קושיא הוא:

שהשמש - אבר: תלמוד לומר זובה בבשרה - ואני"ג דבנדה כתיב מדאפקיה בלשון זובה ילפינן זיבה:

ת"ל זובה בבשרה פולטת ש"ז מנין בפנים כבחוץ ואין לי אלא נדה זבה מנין תנו רבנן בבשרה מלמד שמטמאה $L\Omega$

בכרעה וטבלה דילמא בהדי דקאזלה שדיתא במטה מכלל דכי קאמר רבא דאולה איהי

ימים אסורה לאכול בתרומה שאי אפשר לה סגי לה והא אמר רבא משמשת כל שלשה לשמושה למימרא דמשמשת בטומאת ערב פולטת תיפוק ליה דהא שמשה בשטבלה הוא לא קשיא כאן במשמשת כאן בפולטת הסתרים אינה מטמאה אלא שגזרת הכתוב שטומאת בית הסתרים היא וטומאת בית כבר נאמר למטה או איש אלא מפני ללמדנו אם לענין נוגע בשכבת זרע הרי עד הערב אמר ר' שמעון וכי מה בא זה והתניא (ויקרא טו, יה) ורחצו במים וטמאו וסבר רבי שמעון דיה כבועלה 7717 אף היא אינה מטמאה עד שחצא טומאחה בועלה אינו מטמא עד שחצא טומאה לחוץ ת"ל יהיה ור" שמעון אומר דיה כבועלה מה

יהיה - זובה בבשרה:

ה"ג בחורת כהנים מה בא זה ללמדנו אם לענין הנוגע בשכבת זרע הרי כבר אמור למטה אלא

מפני שגזירת הכתוב הוא. אלמא לא אמרינן דדיה כבועלה: שטמא דאי לא אשמעי' לא הוה קיימא לן מפני שהיא טומאח ביח הסחרים ואינה מטמאה אלא אלא - בא ללמדנו שאפי' לא נגע בשרה מבחוץ בקרי טמאה מפני טיפת תשמיש והוצרך להשמיענו מפני כוי:

במשמשת - גורת הכתוב ולא בפולטת:

שלא תפלוט הכא במאי עסקינן שהטבילוה

כל שלשה כו' - וכיון דכל שלשה אסורה משום תשמישה דיה כבועלה היכי משכחת לה אי לאחר פולטת תיפוק ליה - דקודם יציאתו הוץ טמאה היא דהא שמשה:

ממקומה אפשר לה בלא פליטה: הכא במאי עסקינן - הא דקאמר ר"ש דטהורה בטבלה לתשמישה שהטבילוה במטה דכיון דלא זוה שלשה אפי' יצא נמי טהורה דהא שכבת זרע מסרחת היא:

てに なに

וכי תימא דילמא אשתייר אי הכי היישינן שמא נשתייר מבעי ליה אלא לרבא נמי שהטבילוה במטה ולא קשיא כאן במתהפכת כאן בשאינה מתהפכת ורבא אקרא קאי והכי קאמר כי כתב רחמנא ורחצו במים והכי קאמר כי כתב רחמנא ורחצו במים במתהפכת כל שלשה ימים אסורה לאכול בתרומה שאי אפשר לה שלא תפלוט בתאומה שאי אפשר לה שלא תפלוט בעא מיניה רב שמואל בר ביסנא מאביי פולטת שכבת זרע רואה הויא או נוגעת הויא נפקא מינה לסתור ולטמא במשהו ולטמא בפנים כבחוץ מה נפשך אי שמיע

על ממא שרץ רואה הויא:

סותרת דהא וספרה לה כתיב והאיכא:

ליה מחניתין לרבנן רואה הויא ולר" שמעון מחברא נוגעת הויא לעולם שמיע ליה מחניתין מחברא נוגעת הויא לעולם שמיע ליה מחניתין ואליבא דרבנן לא קמיבעיא ליה כי מחניתין ואליבא דרבנן לא קמיבעיא ליה כי קמיבעיא ליה לסתור ולטמא בכל שהוא מאי כי קאמר רבי שמעון דיה כבועלה הני מילי לטמויי בפנים כבחיץ אבל לסתור ולטמא בכל שהוא הרי איכא דאמרי רואה הויא או דילמא לא שנא איכא דאמרי ליה מדאחמיר רחמנא אבעלי קריין בסיני ליה מדאחמיר רחמנא אבעלי קריין בסיני

אלא לרבא נמי - דלא אזלה הילכך כל שעה פלטה והא דר' שמעון דיכולה לטבול לשמושה כגון

שלא נתהפכה לאחר הטבילה ודרבא במתהפכת: ורבא - לפרושי לן קרא אתא דכי כתיב ורחצו במים דמשמע דיכולה לטבול בו ביום כשאינה מקבפכה ב"א מתהפכת השונת חשמיש נאני הזכי נכלט הכחת נחד הזלכה מולטת נהנלכת מנית

מתהפכת. ל"א מתהפכת בשעת תשמיש ואין הזרע נקלט ברחם יחד הילכך פולטת והולכת מעט מעט אינה מתהפכת בשעת תשמיש נקלט הזרע יחד ויוצא בבת אחת: רואה הויא - משום ראייה טמייה קרא ומשום נוגעת בשכבת זרע דעד השתא הויא נגיעת בית

רואה הויא - משום ראייה טמייה קרא ומשום נוגעת בשכבת זרע דעד השתא הויא נגיעת בית הסתרים ולא הויא טמאה אלא ביום תשמיש ומגזרת הכתוב וכי פלטה נגעה לבראי ומטמיא: לסתור - בזיבה בימי ספירה אי רואה הויא סותרת אבל נוגעת לא שאם נגעה בשום טומאה אינה

אי שמיע ליה - לרב שמאל: ואי לא שמיע ליה - אמאי מספקא ליה מסברא נוגעת הויא דהא לא מגופה חזיא אלא מה שקבלה

היא פולטת: ואליבא דרבנן לא קמיבעיא ליה - דכיון דלרבנן מטמיא בפנים כבחוץ אלמא רואה הויא וכ"ש

דמטמאה במשהו ולענין סתירה נמי סתרה דהא בתורת זיבה מרבי ליה מיהיה זובו: כי קא מבעיא ליה לסתור ולטמא במשהו - מהו מי אמרי' כי אמר ר' שמעון דיה כבועלה לטמא בפנים כבחוץ מה בועלה לא מטמא איהי נמי לא מטמאה אבל לסתור ולטמא במשהו לא משוי לה כנוגעת דהא א"נ אמר דיה כבועלה סתרה ומטמאה במשהו כבועלה או דילמא לא שנא דכי היכי

דלענין טומאת פנים משוי לה נוגעת לענין משהו וסתירה נמי משוי לה נוגעת: לעולם לא שמיע ליה מתני' - ודקאמרינן מסברא נוגעת הויא לא היא מסברא לא מיפשט לן דאיכא למימר מדאחמיר רחמנא בבעלי קריין בסיני דכתיב (שמות י"ט:ט"ו) אל תגשו אל אשה ולא הזהיר

רואה הויא או דילמא לא גמרינן מסיני החדוש הוא דהא זבין ומצורעים החמירי ולא אחמיר בהו רחמנא א"ל רואה הויא אתא לקמיה עייליה לרבא א"ל רואה הויא אתא לקמיה דרב יוסף א"ל רואה הויא הדר אתא לקמיה דאביי א"ל כולכו ברוקא חדא תפיתו אמר ליה שפיר אמרי לך עד כאן לא קאמר ר"ש דיה כבועלה אלא לטמא בפנים כבחוץ אבל לסתור ולטמא בכל שהוא רואה הויא לסתור ולממא בכל שהוא רואה הויא מ"ר הנדה והזבה והשומרת יום כנגד יום והיילדת כולן מטמאות בפנים כבחוץ בשלמא כולהו לחיי אלא יולדת אי בימי נדה

נדה אי בימי זיבה זיבה - לא צריכא שירדה לטבול מטומאה לטהרה - וכי הא דאמר רבי זירא א"ר הייא בר אשי אמר רב יולדת שירדה לטבול מטומאה לטהרה ונעקר ממנה דם בירידה טמאה בעלייה טהורה - א"ל ירבי ירמיה לר" זירא בירידה אמאי טמאה טומאה בלועה היא א"ל זיל שייליה לרבי אבין דאסברית ניהליה וכרכיש לי ברישיה אבין דאסברית ניהליה וכרכיש לי ברישיה בי מדרשא - אזל שייליה א"ל עשאוה בנדלת עוף טהור שמטמאה בגדים בבית הבליעה מי דמי החם אין לה טומאה בחוץ

הכא כי נפיק לבראי ליטמי הכא נמי כשיצא

כולכו ברוקא חדא תפיתו - כולכם שמעתם שמועה אחת. תפיתו לשון רוק וחבירו בכתובות תוף שני כפרה אם על פי (בתוכות דם מאי):

שדי בפרק אף על פי (כתובות דף סא:):

אמר ליה - אביי שפיר אמר לך: הזבה ושומרת יום - הכי קאמר בין שראתה ג' ימים בין שראתה יום אחד מטמאה בבית החיצון בראייה ראשונה:

אי בימי גדה - ילדה וראתה הא תני ליה ואי בימי זיבה הא תני ליה לזיבה:

מטומאה לטהרה - לאחר שבועים וקיימא לן כבית הלל דאמרי בבנות כותים (לעיל נדה דף לה:) ביומי וטבילה תלא רחמנא דלא הוי דם טוהר אלא לאחר טבילה:

ונעקר דם - לבית החיצון ועמד שם יום או יומים:

ונמקה בלועה היא - וקיימא לן בפרק בהמה המקשה (חולין דף עא.) טומאה בלועה אינה מטמאה לא במגע ולא במשא והכא הא טומאה בלועה היא ולא דמיא לכל הנשים שמטמאות בבית החיצון דהתם משום ראייה דמאחמול היא וטומאת שבעה ורחמנא אמר בבשרה מכי אתא בבית החיצון הויא ראייה אבל הכא משום משא ונגיעה היא וטומאת ערב דאי משום ראייה מאחמול איעקר ומאחמול הויא ראייה וראייה דמאחמול לא מהניא לה האידנא דמאחמול הוה להו ימי טומאה

והשתא הוו להר ימי טוהר וטומאה בלועה לא מטמיא במגע ובמשא: בגדים בבית הבליעה - בגדים שהוא לבוש בהן בשעה שנוגע בה אינן טמאין שאין להן טומאת מגע דאמר רחמנא לא יאכל לטמאה בה (ויקרא כ"ב:ה") אין לך אלא מה שאמור בה אכילה ולא מגע ומה היא מטמאה בגדים שהוא לבוש בשעת בליעה כדכתיב (שם יו) [וכל] נפש אשר תאכל נבלה וטריפה באזרח ובגר וכבס בגדיו וטהר ובנבלת עוף טהור כתיב דנבלת בהמה לא מטמאה בבית הבליעה כדאמר בשמעתין ונבלת עוף טמא נמי לא מטמאה כדאמר בתורת כהנים מי שאיסורו משום בל תאכל נבלה יצא עוף טמא שאין איסורו משום בל תאכל נבלה אלא משום בל תאכל

ממא: מאי למימרא - הא דם טמא הוא דקודם טבילה נעקר: של אשה בלוע הוי או בית הסתרים הוי עליה את השבת איבעיא להו אותו מקום בזמנה וכל מילה שלא בזמנה אין מחללין ראשו חוץ לפרוזדור הוא והוי מילה שלא ולא אתיליד עד שבתא אמר ליה האי הוציא ליה שמעית ולד דצויץ אפניא דמעלי שבתא אימא לי איזי גופא דעובדא היכי הוה אמר דשרי לממהל בשבתא אול בתריה אמר ליה דנפק אמר רבא ס"ר דההוא גברא לא ידע לממהל בשבתא אמר ליה שפיר דמי בתר וכי ההוא דאתא לקמיה דרבא אמר ליה מהו שמא יוציא הולד ראשו חוץ לפרוזדור וכדרב אושעיא דאמר רב אושעיא גזרה כגון שהוציא ולד ראשו חוץ לפרוזדור לידה יבשתא מאי מטמא בפנים כבחוץ איכא パロに הכא במאי עסקינן בלידה יבשתא אלא יולדת אי בימי נדה נדה אי בימי זיבה עצו ומי להאי קמ"ל שמעתין איפריק דתימא מגו דמהני טבילה לדם דאיכא גואי אי יצא לחוץ מאי למימרא מהו 7717

אמר אביי מנא אמינא לה דתניא יכול תהא אמר בלוע הוי ורבא אמר בית הסתרים הוי דבמגע לא מטמא במשא מיהא מטמא אביי (אלא אי) אמרת בית הסתרים הוי נהי נמי אמרת בלוע הוי טומאה בלועה לא מטמיא שתחב לו חבירו כזית נבלה לתוך פיו אי בית הסתרים הוי למאי נפקא מינה כגון להו מקום נבלת עוף טהור בלוע הוי או מטמאה אלא שגזרח הכחוב היא איבעיא תמצי לומר טומאת בית הסתרים היא אינה חדא דטומאה בלועה היא ועוד אפילו אם שגזרת הכתוב היא ואביי חדא ועוד קאמר היא וטומאת בית הסתרים לא מטמאה אלא דתניא אלא מפני שטומאת בית הסתרים בית הסתרים הוי אמר רבא מנא אמינא לה מיהא מטמיא אביי אמר בלוע הוי רבא אמר הסתרים הוי נהי דבמגע לא מטמיא במשא טומאה בלועה לא מטמאה ואי אמרת בית כזיח נבלה באותו מקום אי אמרת בלוע הוי למאי נפקא מינה כגון שתחבה לה חבירתה

שמעתין - דרבי זירא דהוה קשיא לן טומאה בלועה היא: בלידה יבישתא - דליכא לא גדה ולא זיבה: בגון שהוציא ולד ראשו חוץ לפרוזדור - ואוליד וקאמר דאע"ג דאכתי ראשו בפנים הוא דהיינו בבית החיצון הוי כילוד וטמאה לידה וכרב אושעיא דאמר חוץ לפרוזדור ולד הוי:

בגון שחצב אולר ראשו ווויך לכורות ווייי האולי וראשו חוץ לפרוזוור ולד הוי: רכי ההוא דאתא כו' - כלומר מדרבא נמי שמעינן דראשו חוץ לפרוזוור הוי כילוד: דצויץ - שמעתי את הולד צועק בתוך המעיים מבעוד יום של ערב שבת:

מומאה בלועה לא מטמאה - דהרי היא כמי שאינה ואין בה לא מגע ולא משא וטהורה אשה זו: מקום נבלת עוף טהור - בית הבליעה של אדם שאין לנבלת עוף טהור טומאה אלא שם:

בה - בגדים טמאים בבית הבליעה ולא באחרת:

שתחב לו חבירו - דאי תחב הוא לעצמו איטמי ליה במגע:

לאויר התנור טמא פשיטא מהו דתימא תוכו במשא מיהא מטמא שרץ בקומטו והכניסו נכלה בקומטו טמא נהי דבמגע לא מטמא דמטמא ובית הסתרים לאו בר מגע הוא ממא שרץ בקומטו טהור שרץ בנגיעה הוא אמר רבא שרץ בקומטו טהור נבלה בקומטו מה אוכל בכזית אף נוגע ונושא בכזית וצאוכל ליחן שיעור לנוגע ולנושא כאוכל באחרת אם כן מה תלמוד לומר ויקרא יא לה טומאה בפנים אמר קרא בה בה ולא זו שיש לה טומאה בחוץ אינו דין שיש שאין לה טומאה בחוץ יש לה טומאה בפנים מנבלת עוף טהור ומה נבלת עוף טהור יצתה זו שטמאה קודם שיאכלנה ותיתי בק"ו לטמאה בה מי שאין לה טומאה אלא אכילתה ע"ל (ויקרא כב, ה) נבלה וטרפה לא יאכל נבלת בהמה מטמאה בגדים אבית הבליעה

אמר רחמנא

रान धर

רבא אמר אפילו תימא במטלית רכה כיון מביא מבול לעולם אמר אביי במטלית עבה ר"א אומר כל האוחז באמה ומשתין כאילו אוכל בתרומה והרגיש וכו' אוחז והתניא מו) ואיש כי הצא ממנו שכבת זרע ピムビ זוכו מכשרו בעל קרי דכתיב (ויקרא טו, (ויקרא טו, ב) כי יהיה זב מבשרו עד שיצא הזב ובעל קרי אינן מטמאין וכו' זב דכתיב מה התם מאבראי אף הכא מאבראי אבל בלשון נגיעה למימרא דהיסט ונגיעה כידיו לו טומאה בכל התורה כולה ואפקיה רחמנא שטף במים זהו הסיטו של זב שלא מצינו מו, יא) וכל אשר יגע בו הזב וידיו לא מאג מהמא באמר קרא (ויקרא ロロメ קנה בקומטו של טהור והסיט בו את הזב בקומטו של זב והסיט בו את הטהור טהור ולא תוך תוכו קמ"ל אמר ר"ל קנה

דבעי רבא נעקרה בהרגשה ויצתה שלא בפשיטא ליה לשמואל מיבעיא ליה לרבא בהרגשה ויצאה שלא בהרגשה לישנא להאי לישנא איכא בינייהו נעקרה יורה כחץ אינה מטמאה מאי איכא בין האי אחרינא אמר שמואל כל שכבת זרע שאינו באי אפשר לשמש בלא הרגשה לישנא תרגמא רב הונא במשמש מטתו בחלומו מהרהר בלילה ועמד ומצא בשרו הם טמא אמר רחמנא בראויה להוריע - מיתיבי היה מרגיש בה אינה מטמאה מ"ט שכבת זרע אמר שמואל כל שכבת זרע שאין כל גופו אחמומי והדר אחמומי בשעתא לא שכיח בעין מדמעת וחוזרת ומדמעת ועדא כע דומה לנותן אצבע בעין שכל זמן שאצבע ורבא לאוסופי לא הייש והתניא למה זה דעקר עקר ואביי הייש דילמא אתי לאוסופי

והסיט בו את הטהור טהור - כדמפרש טעמא לקמן:

מאי טעמא - טהור הניסט בקנה של קומטו של זב טהור: כאילו מביא מבול - שמחמם את אבריו ומביא לידי קרי וזהו קלקול דור המבול שנאמר (בראשית

וי:י"ב) כי השחית כל בשר:

במטלית עבה - שאינה מחממת: לא שכיח - והא דחניא כל זמן שאצבע בעין מדמעת ה"מ היכא דמתחלה ממשמש וחימם את עצמר ויוצא כל שעה מעט אבל זה שנזדעזעו אבריו נעקר כל הזרע ביחד ושוב אינו חוזר ומתחמם לעקור

עוד מיד בשעה אחת: בשרו חם - אברו:

איעקר בהרגשה:

ריצתה בלא הרגשה - דאינו יורה כחץ: לכשיטיל מים ממא - דנשתייר מן הקרי ויוצא עכשיו ואע"ג דלא נפיק בהרגשה הואיל ומעיקרא אולינן אע"ג דמצי נקיט להו ה"מ ישראלית וטבלה מהו אם תמצי לומר בתר עקירה כוכבים זבה שנעקרו מימי רגליה וירדה או דילמא לא שנא תיקו בעי רבא עובדת נקיט לה אבל מימי רגליה דמצי נקיט לה לא עקירה אזלינן הני מילי שכבת זרע דלא מצי וירדה וטבלה מהו - אם תמצא לומר בתר עיקו בעי רבא זבה שנעקרו מימי רגליה הכא דלקולא לא אמרינן או דילמא לא שנא בתר עקירה אזלינן הני מילי לחומרא אבל שהרהר וירד וטבל מהו אם תמצי לומר אפילו קרי בעולם בעי רבא עובד כוכבים כי יהיה בך איש אשר לא יהיה טהור מקרה הא טמויי מטמיא שנאמר (דברים כג, יא) כחץ אינה מורעת אורועי הוא דלא מורעא לה אמר שמואל כל שכבת זרע שאינו יורה דרובה בהרגשה נפק לישנא אחרינא אמרי בטיל מים לכשיטיל מים טמא שאני התם בהרגשה מהו - ת"ש בעל קרי שטבל ולא

סימאי דתניא רבי סימאי אומר מנה הכתוב ישמעאל מנינא מנא ליה נפקא ליה מדרבי בעל שתי ראיות שמטמא משכב ומושב ורבי מזובו ממא מקצת זובו ממא לימד על זב ראיות שחייב בקרבן או החתים בשרו ערי את זובו תלת לימד על זב בעל שלש ההוא למנינא הוא דאתא זובו חדא רר בשרו ורבי ישמעאל ההוא מרר נפקא ורבנן בהוא מבעי ליה לה מטמא ואינו מטמא יבש דאמר קרא או החתים בשרו מזובו ורבנן פי האמה ולא הודו לו מ"ט דרבי ישמעאל אומר משום רבי ישמעאל זב צריך כחתימת שהן הוא דאמר כרבי נתן דתניא רבי נתן החתים בשרו מזובו והאנן תנן מטמאין בכל כחתימת פי האמה שנאמר (ויקרא טו, ג) או ומטמאין בכל שהן אמר שמואל זב צריך דטמאה דרבנן לא או דילמא לא שנא תיקו דטמאה דאורייתא אבל עובדת כוכבים זבה

שתים וקראו טמא שלש וקראו טמא הא

עובד כוכבים שהרהר - ונעקר ולא יצא: או דילמא לא שנא - לחומרא כגון לגבי עקירה דהרגשה דישראל ולא שנא לקולא כי הכא אזלינן בתר עקירה:

שנעקרו מימי רגליה - דהוי מעין אב הטומאה:

דלא מצי נקיט לה - מלצאת הילכך מכי עקר חשיב ליה צורך יציאה: [עובדת כוכבים] - סתם עובדת כוכבים מי רגליה מטמאין דחכמים גזרו עליהן שיהו כזבין לכל

דבריהם: לה מטמא - דהחתים משמע לה שהיבש אינו חותם פי האמה דנפיל:

רר - משמע לה כמו (שמוא"ל א כא) ויורד רירו:

או החתים - לח:

שתים וקראו טמא - כי יהיה זב מבשרו חדא זובו טמא תרי טמא:

לא מטמא במשהו והא אנן תנן האברים שום שרץ קתני ושום שכבת זרע קתני ושרץ שכבת זרע בנגיעה אמר רב אדא בר אהבה והא דומיא דשרץ קתני מה שרץ בנגיעה אף כן בשרץ מאי לאו לנוגע לא לרואה שהשכבת זרע מטמא בכל שהוא מה שאין מה שאין כן בשכבת זרע חומר בשכבת זרע חומר בשרץ שהשרץ אין חלוקה טומאתו זרע מבשרץ וחומר בשרץ מבשכבת זרע לאו לנוגע לא לרואה ה"ש הומר בשכבת בכעדשה והאנן מטמאין בכל שהן תנן מאי ר"א בר"ש שכבת זרע לרואה במשהו לנוגע הזוב שהוא ממא אמר רב הנילאי משום שיצא מבשרו זובו טמא למה לי לימד על יהיה זב מבשרו מאי עביד ליה מבעי ליה עד מומאטו בזובו (ויקרא טו, ב) איש איש כי דנפקא ליה תרוייהו ויקרא טו מזאת תהיה כיצד שתים לטומאה ושלש לקרבן ולמאן

בריה דרב נתן לרב פפא ממאי דמאו איש במשהו אף לנוגע במשהו א"ל רב הונא ש"ו בנגיעה ואוקי באחרא מה ש"ו לרואה מינה ואוקי באתרא מה שרץ בנגיעה אף שרץ בכערשה אף ש"ו בכערשה ולמ"ד דון בנגיעה אף שכבת זרע בנגיעה ומינה מה באתרא למ"ד דון מינה ומינה מה שרץ דון מינה ומינה ואיכא דאמרי דון מינה ואוקי איש ופליגי הנאי בעלמא דאיכא דאמרי געבוע נוגע בש"ז ת"ל (ויקרא כב, ד) או למן לגדול אמר רב פפא כתנאי מנין איכא עכבר דים ועכבר דיבשה אלא בין מאי היא אילימא בין ישראל לדנכרים ה"נ **Ladarx** שכבת זרע דחלוקה טומאתו ערשה קאי דהא אילו חסר פורתא אבר מי מן השרץ שאני אבר דכוליה במקום ופחות מכזית בשר נבלה ופחות מכעדשה אין להם שיעור פחות מכזית בשר המת

על הזוב - שהטיפה עצמה טמאה: לנוגע בכערשה - דמנגיעה דשרץ נפקא לן נגיעה דש"ז לקמן מאו איש אשר יגע וגו': אין לו הלוקת טומאה - דשרץ קטן מטמא כגדול אבל קטן פחות מבן ט' אין לו קרי: דכוליה במקום כעדשה קאי - כלומר מחוך חשיבותיה שהוא אבר הוי חשוב במקום כעדשה: עכבר דים - אינו מטמא כדתניא בהעור והרוטב (חולין דף קכו:) דעל הארץ כתיב: במואי - נונע אי במשהו אי בכעדשה:

כתנאי - נוגע אי במשהו אי בכערשה: ושמעי' בעלמא תנאי דפליגי בכמה דוכתי בדון מינה ומינה ובדון מינה ואוקי באתרא הילכך הנהו תנאי על כרחך פליגי בנוגע בקרי למ"ד דון מינה ומינה דון ש"ז משרץ דהא מקרא דשרץ ילפינן לה דמה שרץ מטמא בנגיעה אף ש"ז בנגיעה ומינה מה שרץ בכעדשה כו':

לה דמה שרץ מטמא בנגיעה אף ש"ז בנגיעה ומינה מה שרץ בכעדשה כו": דילמא מאו איש אשר תצא ממנו כו" ילפינן לה - ואפי" למ"ד דון מינה ומינה הוה במשהו דהא נגיעה מראיה יליף ודכ"ע דון מינה ומינה הוה דהכא ליכא פלוגתא דאוקי באתרא דהא מיניה וביה יליף: איכא דתני כרב פפא - מאו איש אשר יגע בכל שרץ: מתני' וזוקק ליבום - אם נולד יום אחד קודם מיתת אחיו אבל נולד לאחר מיתת אחיו אינו זוקק דכתיב (דברים כ"ה:ה") כי ישבו אחים יחדו:

בתרומה

חצא ממנו שכבח זרע קמרבי ליה ודכ"ע דון מינה ומינה שיילינהו לחנאי איכא דחני כרב פפא ואיכא דחני כרב הונא בריה דרב נחן מתני' חנוקח בח יום אחד מטמאה בנדה בח י' ימים מטמאה בזיבה חנוק בן יום אחד מטמא בזיבה ומטמא בנגעים היבום ומאכיל בחרומה ופוסל (אח) [מן]

בשרץ קמרבי ליה דילמא מאו איש אשר

712 47

יט, יה) ועל הנפשות אשר היו שם נפש כל ומטמא בטמא מת דכתיב (במדבר יג, ב) אדם כי יהיה בעור בערו אדם כל בני אדם ומטמא בנגעים דכתיב (ויקרא כן מה ת"ל איש איש דברה תורה כלשון לנקבה כל שהיא בין גדולה בין קטנה אם ולנקבה לזכר כל שהוא בין גדול בין קטן אומר (ויקרא טו, לג) והזב את זובו לזכר יוחנן בן ברוקא אומר אינו צריך הרי הוא דברי רבי יהודה רבי ישמעאל בנו של רבי איש איש לרבות בן יום אחד שמטמא בזיבה דת"ר (ויקרא טו, ב) איש איש מה ת"ל ואשה תינוק בן יום אחד כו' מנא הני מילי לי אלא אשה בת י' ימים לזיבה מנין ת''ל י' ימים לזיבה מנא ה"מ דת"ר אשה אין בת יום אחד לנדה מנין ת"ל ואשה ᄄᅜ מנהני מילי דת"ר אשה אין לי אלא אשה ולאמו ולכל קרוביו כחתן שלם ra,

ונוחל ומנחיל וההורגו חייב והרי הוא לאביו

נמי אמר רב ששת הב"ע בכהן שיש לו שתי מתניתין מאי אריא בן יום אחד אפי' עובר אימא תיכול צריכא קראי אתרוץ אלא במגיקרא גופה סריקא והשתא גופה סריקא גופה סריקא והשתא גופה מליא אבל הכא ואי כתב רחמוא כנעוריה משום דמעיקרא חד גופא אימא תיכול כתב רחמנא כנעוריה גופי אבל הכא דמעיקרא חד גופא והשתא לה משום דמעיקרא חד גופא והשתא תרי למעוברת צריכי דאי כתב רחמנא וזרע אין זרע אפילו עובר נמי דכתיב כנעוריה פרט לה אמר רחמנא והא אית לה מאי איריא ופוסל מן התרומה (ויקרא כב, יג) וזרע אין הם יאכלו בלחמו קרי ביה יאכילו בלחמו בתרומה דכתיב (ויקרא כב, יא) ויליד ביתו ובן אין לו אמר רחמנא והא אית ליה ומאכיל אחת בעולם ופוטר מן היבום (דברים כה, ה) ישבו אחים יחדיו אחים שהיה להם ישיבה דהו וזוקק ליבום דכתיב (דברים כה, ה) כי

אמ, אשה - ואשה כי תהיה זבה וגו' והאי קרא בנדה משתעי:

בת עשרה ימים כו' - ואשה כי תזוב זוב דמה קא דריש:

ובלמווע משתעי קרא:

כנעוריה - רשבה אל בית אביה כנעוריה כלומר אם דומה לימי נעורים ושבה ואם לאו לא תשוב:

אדם - משמע כל שהוא מין אדם אפילו קטן כדכתיב (במדבר ל"א:ל"ה) ונפש אדם מן הנשים וגו'

ולאפוקי מדר' יוסי - דאמר במסכת יבמות בפרק אלמנה לכהן גדול (יבמות דף 10.) יש לו זכייה

מידי דהוה אזנב הלטאה דמפרכסת 낁ㄴ עד תלת פרכוסי אמר מר בריה דרב אשי מג באב אנו ובא הוה עובדא ופרכס ואין הבן יורש את אמו בקבר להנחיל לאחיו אחד אבל עובר לא מ"ט דהוא מיית ברישא האם להנחיל לאחיו מן האב ודוקא בן יום מיניה לירתי אמר רב ששת נוחל בנכסי לאחיו מאביו אי בעי מאבוה לירתי ואי בעי נוחל ומנחיל נוחל ממאן מאביו ומנחיל למאן פוסל קמ"ל בן יום אחד אין עובר לא בתרומה ולאפוקי מדר' יוסי דאמר עובר נמי מן הגרושה בפוסל בעבדי אביו מלאכול לו בנים משאינה גרושה ויש לו בן יום אחד נשים אחת גרושה ואחת שאינה גרושה ויש

בריה דרב יוסף משמיה דרבא אמר לומר שממעט בחלק בכורה ואמר מר בריה דרב יוסף משמיה דרבא אמר לומר מסמעט בחלק בכורה ואמר מר בריה דרב הסף משמיה דרבא בן שנולד אחר מיתח האב אינו ממעט בחלק בכורה מאי טעמא האב אינו ממעט בחלק בכורה מאי טעמא הצר אינו ממעט בחלק בכורה מאי טעמא בריה דרב יוסף משמיה דרבא בכור שנולד מחנו הכי בפומבדיתא מחנו הכי אמר מר בריה דרב יוסף מעמא דברים כ"א:"ז יכיר בעינן והא ליכא לאחר מיתח אביו אינו נוטל פי שנים מאי והלכתא ככל הני לישני דמר בריה דרב יוסף משמיה דרבא וההורגו חייב דכחיב (ויקרא משמיה דרבא וההורגו חייב דכחיב (ויקרא לאביו ולאמו ולכל קרוביו כחתן שלם למאי

בלכתא אמר רב פפא לענין אבלות במאן

ואפילו הוא במעי אשה זרה הכשרה לכהונה פוסלה דקסבר כל זמן שהוא במעי זרה זר הוא וכל שכו האי הרמעי ובושה הוא האפילו בשנולה לא יהא האני.

שכן האי דבמעי גרושה הוא דאפילו כשיולד לא יהא ראוי:

לאחיו מן האב - דהא אין ירושה אלא לקרובי האב: נוחל בנכסי האם - אם מתה אמו ביום שנולד הרי הוא יורשה וכשמת הוא באין אחיו מאביו ויורשין הימנו נכסי אמו דאי לאו איהו הוו שקלי ליה קרובי האם דבן נוחל את אמו. אבל האם אינה נוחלת את בנה וכל שכן קרובי האם שאין נוחלין אותו דכתיב (במדבר אי:בי) למשפחותם לבית אבותם

משפחת האם אינה קרויה משפחה: ופרכס - עובר שבמעי אמו אחר מיתתה תלתא פרכוסי. אלמא היא מייתה ברישא:

ופרכס - עובר שבמעי אמו אחר מיחחה חגחא פרכוסי. אלמא היא מייחה ברישא:
לומר שממעט כו' - מחניתין דקחני נוחל ומנחיל לומר שממעט בחלק בכורה כגון אם היה בן יום
אחד כשמת אביו והיה לו אח בכור ואח פשוט ומת הוא אחר אביו נוחל הוא מאביו את חלק רביעי
שבנכסיו ומנחילו לשני אחיו וחולקין הבכור והפשוט את חלקו של זה בשוה ונמצא ממעט בחלק
הבכור דאי לאו איהו הוה שקיל בכור תרי תילתי כגון מששה זהובים ארבעה ופשוט נוטל ב'
והובים ועכשיו נוטל הבכור ג' זהובים כנגד שני אחין ומחלקו של זה ג' רבעי זהוב נמצאו ביד
בכור ד' זהובים חסר רביע וביד פשוט ב' זהובים ורביע. ודוקא בן יום א' אבל עובר אינו ממעט
ברואמר לקמן בן שנולד לאחר מיתת אביו אינו ממעט בחלק הבכורה ונוטל הבכור שליש בכורתר

ובין שלשתן יהלקו ב' שלישים: בכור שנולד אחר מיתת אביו - כגון מת אביו והאשה מעוברת תאומים אין היוצא ראשון נוטל פי שנים. בלאו תאומים לא משכחת לה דכיון דבכור לא נולד עד מות אביו פשוט מהיכן בא. אי נמי

כמאן דלא כדי שמעון - אכולה מחניי קאי דקא חשיב בן יום אחד בן קיימא:

ולרבנן עד דמיקלע שנה רביעית ואיכא בינייהו טובא:

שלישית דהוא ערב ראש השנה ולרבנן עד למחר דמיקלע יום ראשון ברביעית: עלשים יום איכא בינייהו - לרבי מאיר מכי איקלע שלשים יום בשנה שלישית הויא בת ביאה

גמ' ערב ראש השנה - של שנה רביעית לרבי מאיר גופיה לא הוי בת ביאה עד יום אחרון של

משום בועל נדה לטומאת ז' אלא משום נוגע ולטומאת ערב:

מתני' בת ג' שנים - ביאתה ביאה לכל דבר: ומטמאה את בועלה - אם היא נדה. אבל פחות מכן אע"ג שמטמאה במגע אינה מטמאה את בועלה

אומרים בת שלשה שנים ויום אחד מתקדשת בביאה דברי רבי מאיר וחכמים בת ג' שנים ואפי' בת שתי שנים ויום אחד בשנה חשובין שנה איכא בינייהו מיתיבי איכא בינייהו ור' יוחנן אמר ל' יום בינייהו אמרי דבי רבי ינאי ערב ראש השנה מאיר וחכ"א בת ג' שנים ויום אחד מאי בת ג' שנים מתקדשת בביאה דברי רבי שוני מכל כנועל אגבא באל *דמ,* ע"ר האמורות בתורה מומתין עליה והיא פטורה פסלה מן הכהונה בא עליה אחד מכל העריות תאכל בתרומה בא עליה אחד מן הפסולין לטמא משכב תחתון כעליון נשאת לכהן עליה משום אשת איש ומטמאה את בועלה בביאה ואם בא עליה יבם קנאה וחייבין מתני בת שלש שנים ויום אחד מתקדשת במאי עסקינן דקים ליה שכלו לו חדשיו באדם אינו נפל הא לא שהה ספק הוי הכא דלא כרשב"ג דאמר כל ששהה שלשים יום אין סנדל שאין עמו ולד:

מעמשות במוך - תקותן הוה לשמש במוך שלא יתעברו: סנדל - כשמתעברת תאומים פעמים שאחד דוחק את חבירו ופוחת את צורתו כדאמרינן במכילתין

אוי לשלש שנים שאבדתי - משנראיתי לביאה:

יוסטני:

האי דם נדה הוא - האי דתוך ג':

הוה להו מאן לימא לן דלא הדרי לאלתר:

עליה לאחר ג' וזונה היא ופסולה לכהונה: ומאן לימא לן - כלומר אפי' אם תמצי לומר מיזל אזלי בביאה תוך ג' מי איכא למימר שהות לא

שהות הוא דלא הויא להו מתוך בעילה שבעל תדיר: אלא אי אמרת - לא אזלי בביאה תוך ג' הוה ליה למיתי דם לאחר ג' וכיון דלא חזיא אחר בא

הני בתולין - בתוך ג' שנים: אי אמרת מיזל אזלי - בביאה בתוך ג' לגמרי והדר אתו לא מחזקינן לה כזונה דהא דלא הדור

אלא לרבי ינאי - דאמר לר"מ עד סוף שנה שלישית לאו בת ביאה היא קשיא:

נפלא מינה כגון שבעל בחוך ג' ומצא דם שנורת לאלתר והא אחר בא עליה אלא דמכה שבתוך ג' אינה חוזרת לאלתר שמא רב הייא בריה דרב איקא ומאן לימא לן ל, עא אחר בא עליה מאי מעליף לה אמרת אתצודי הוא דלא מתצדי עד לאחר ואטו שהות הוא דלא הויא להו אלא אי שלש ולא מצא דם אי אמרת מיול אולי כיון שבעל בתוך ג' ומצא דם ובעל לאחר מתצדי עד לאחר ג' למאי נפקא מינה מיול אולי ואתו או דלמא אתצודי הוא דלא כנותן אצבע בעין איבעיא להו הני בתולין אלא לר' ינאי קשיא קשיא פחות מכאן איכא תנא דאמר ל' יום בשנה חשובין שנה דקאמר יום אחד בשנה חשוב שנה הכי נמי בשלמא לר' יוחנן כי היכי דאיכא תנא

קמיה דרב נחמן ג' נשים משמשות במוך בבית אבא ומי מעברה והתני רב ביבי וילדתי בשבע אוי לשלש שנים שאבדתי שנה ויום אחד אמרה לו אני נשאתי בשש ובכמה מתעברת אמר לה בת י"ב XLL אשה בכמה ניסת אמר לה בת ג' שנים ויום אנטנינוס שבאת לפני רבי אמרה לו רבי ת"ר מעשה ביוסטני בתו של אסוירוס בן וחוזרת ומדמעת אף בתולין מיול אולי ואתי ולא כלום מאי לאו הא קמ"ל מה עין מדמעת למחני כנותן אצבע בעין לחני פחוח מכאן ת"ש פחות מכאן כנותן אצבע בעין למה לי ג' האי דם נדה הוא מאי אמר רב חסדא אתצודי הוא דלא מתצדי אלא עד לאחר ואחו האי דם בתולין הוא אלא אי אמרת ובעל לאחר ג' ומצא דם אי אמרת מיול אולי

रान धर

התלמידים מסתכלים זה בזה אמר להם למה אמר לה אם כן פסולה את לכהונה - ראה ראשונה ושניה גוער בה שלישית מצצה דומה לתינוק שטמנו לו אצבעו בדבש פעם אמרה לו רבי אמשול לך משל למה הדבר אני לכהונה אמר לה כשרה את לכהונה אמרה לו ר' נבעלתי בתוך שלש שנים מה ת"ר מעשה באשה אחת שבאת לפני ר"ע ח) אשר פיהם דבר שוא וימינם ימין שקר חמורים בשרם ואיבעית אימא (תהלים קמד, איבעית אימא (יחזקאל כג, כ) אשר בשר שנאמר (תהלים קטז, ו) שומר פתאים ה' משמשת כדרכה והולכת ומן השמים ירחמו והולכת דברי ר"מ וחכ"א אחת זו ואחת זו ויום אחד פחות מכאן או יתר על כן משמשת קטנה מבת י"א שנה ויום אחד ועד י"ב שנה מניקה שמא תגמול את בנה וימות ואיזוהי ועמוע מאוברת שמא תעשה עוברה סנדל למנה מעוברת ומניקה - קטנה שמא תתעבר

נדריה נבדקין בת שתים עשרה שנה ויום א' מתני בת אחת עשרה שנה ויום א' ĽΩ אמר רב הכי קאמר לכשיגדיל יבעול ויתן בן ט' צריך גט למאמרו וחליצה לזיקתו צריך גט למאמרו וחליצה לזיקתו אף ביאת בן מ' כמאמר בגדול מה מאמר בגדול ולכשיגדיל בגט סגי לה והתניא עשו ביאת בתורה מומתין על ידו והוא פטור rai ידו ואם בא על אחת מכל העריות האמורות ופוסל את הבהמה מע"ג המזבח ונסקלת על תחתון כעליון ופוסל ואינו מאכיל בתרומה גט עד שיגדיל - ומטמא בנדה לטמא משכב ויום אחד שבא על יבמתו קנאה ואין נותן בה את התלמידים – מתני' בן תשע שנים מסיני ואף רבי עקיבא לא אמרה אלא לחדד שלש שנים כשרה לכהונה הלכה למשה התורה הלכה למשה מסיני כך פחותה מבת הדבר קשה בעיניכם [אמרו ליה] כשם שכל

נדריה קיימין ובודקין כל שתים עשרה בן

פחות מכן - אינה צריכה לשמש במוך דודאי לא תתעבר:

מצצה - כלומר אף אני טעמתי טעם זנות:

לא אמרה - הא דקאמר פסולה לכהונה אלא לחדד:

מחני' קנאה - ווכה בנכסי אחיו ואע"ג שאין קנין לקטן הרי קנויה לו ועומדת:

דכשר מן התרומה ואי משום קדושין למהוי בת כהן לישראל לאו קדושין נינהו דקטן דקדיש אין ישראל שבא על בת כהן ליכא למימר דפוסל מן התרומה דאי משום ביאת זנות לא פסלה זנות ופוסל - כגון בן ט' שנים כותי או ממזר שבא על הכהנת פסלה מתרומת אביה אבל בבן תשע ומטמא בנדה - אם בא עליה דביאתו ביאה לכל דבר:

קדושיו קדושין:

גמ' בגט סגיא לה - בתמיה אם בא לגרשה:

מאמר - קידושי יבמה:

מחני' נבדקין - אם ידעה לשם מי נדרה ולשם מי הקדישה:

נדריה נבדקין למה לי איצטריך סד"א סתמא ובודקין כל י"ב בת אחת עשרה ויום א" בבי בת י"ב שנה ויום א' נדריה קיימין עו אַ גיבוול למיל ולתני הני תרתי היכא דבדקנא ל' ולא ידעה להפלות אימא הואיל ואמר מר ל' יום בשנה חשובים שנה כל שתים עשרה למה לי סלקא דעתך אמינא בת י"ב שנה ויום אחד גדריה קיימין בודקין סד"א בודקין לעולם קמ"ל וכיון דתני בת י"ב שנה ויום א' נדריה קיימין למה לי בת אחת עשרה שנה ויום א' נדריה נבדקין trri trr ingrwi ngrw La' icyi ratx אנו יודעין לשם מי נדרנו לשם מי הקדשנו בקרש לאחר הזמן הזה אע"פ שאמרו אין מי הקדשנו אין נדריהם נדר ואין הקדשן שאמרו יודעין אנו לשם מי נדרנו לשם כל שלש עשרה קודם לומן הזה אע"פ בן י"ג שנה ויום אחד נדריו קיימין ובודקין שתים עשרה שנה ויום אחד נדריו נבדקין

מצוי בבית רבו נכנסת בו ערמומית תחלה רב שמואל בר רב יצחק מתוך שהתינוק לקלעיתא בנייתא ור"ש בן אלעזר מ"ט אמר אצל אדם הראשון שכן בכרכי הים קורין האדם מלמד שקלעה הקב"ה לחוה והביאה הצלע אשר לקח מן האדם לאשה ויביאה אל משום ר"ש בן מנסיא ויבן ה' [אלהים] את מבעי ליה לכדריש לקיש דאמר ריש לקיש בינה יתירה באשה יותר מבאיש ואידך ההוא [אלהים] את הצלע מלמד שנתן הקב"ה דרבי דכתיב בראשית בי:כ"ב ויבן ה' בענוק בתנוקת אמורים א"ר חסדא מ"ט בתינוקת בתינוק אמורים דברים האמורים רבי ר"ש בן אלעזר אומר דברים האמורים אינהו נסמוך עלייהו קמ"ל - ת"ר אלו דברי היכא דלא קאמרי אינהו אבל היכא דקאמרי הזה ואחר הזמן הזה למה לי סד"א הנ"מ מיבדקה באחת עשרה קמ"ל - קודם הזמן בעיא בדיקה והיכא דחזינן לה דחריפא טפי

איבעיא להו תוך זמן כלפני זמן או כלאחר

קודם הזמן הזה - כגון בחינוקת קודם שיבא ראש השנה של שתים עשרה ובחינוק קודם ראש

בשנה של שלש עשרה:

בודקין כל י"ב למה לי - הא חנא דמיום א' בשחים עשרה מחחילין לבדוק ואינן קיימין בלא למ' למה לי - ממילא ידענא דמכאן ואילך לא בעי בדיקה:

בריקה עד יום אחד בי"ג אלמא כל י"ב הוי ומן בדיקה:

בשתים עשרה בעיא בדיקה באחת עשרה לא

בת י"א כו' למה לי - מדתנן ליה בודקין כל י"ב שמעינן דמקמי הכי לא:

בני מילי - דמקמי הכי מוחזקין קטנים ולאחר זמן מוחזקין גדולים:

דברים האמורים כו' - דתינוק ממהר להתחכם יותר מתינוקת:

ולאחר זמן אי אייתי ב' שערות הוי גדול ובר עונשין: לעונשין - וכגון דאייתי שתי שערות תוך הזמן דאי לא אייתי אפילו לאחר זמן לאו בר עונשין הוא לאו דאייתי שתי שערות דמי אי דלא אייתי שתי שערות קטן הוא אלא מגופא דמתניתין קא דייק הא לאחר זמן היכי מסיפא לידוק מרישא ולא היא רב המנונא רב המנונא ממשנה יתירה קדייק ואדרייק זמן כלאחר זמן ולא היא רבא קטעי הוא סבר אין נדריהם נדר ואין הקדשן הקדש הא תוך יודעים אנו לשם מי נדרנו לשם מי הקדשנו אימא רישא קודם הזמן הזה אע"פ שאמרו הקרש הא תוך זמן כלפני זמן אמר ליה רבא נדרנו לשם מי הקדשנו נדריהם נדר והקדשן הזה אע"פ שאמרו אין אנו יודעים לשם מי לפנים בישראל מתיב רב המנונא אחר זמן נחמן בר יצחק וסימניך (רות ד, ז) וזאת תרווייהו תוך זמן כלאחר זמן אמר רב כלפני זמן ר' יוחנן ור' יהושע בן לוי דאמרי מאי רב ור' הנינא דאמרי תרווייהו תוך זמן דמיא ולאו כלאחר זמן דמיא אלא לעונשין זמן למאי הלכתא אי לנדרים לאו כלפני זמן

כדפרכינן לעיל והא דתני ליה תנא דמתני' למידק מינה לענין עונשין הא תוך הזמן כלפני הזמן מתיב רב המנונא - קס"ד כדאמר לקמן דרב המנונא משנה יתירה דייק דלא איצטריך למתנייה ולא תטעה להחליף דבריהם. ל"א שמו של רב דאמר כלפני הזמן מובלע בחיבת בישראל: וזאת לפנים - וזאת לשון נקבה כלומר רב חנינא דשמיה לשון נקבה אמר לפנים כלומר לפני זמן

דאי לענין נדרים לא כלפני זמן ולא כלאחר זמן:

להפלות ואפילו הביא ב' שערות לאו איש הוא דניהוי נדרו נדר מחמת אישות בלא הפלאה: כראמר לעיל ומיהו מגופא דסיפא שמעינן דעד דמטו לאחר זמן בעינן יודע להפלות ואם אינו יודע איצטריך לענין נדרים דלא תימא הני מילי היכא דלא קאמרי אינהו אבל היכא דאמרי אינהו כו לאחר זמן. והשתא ליכא למיפרך לידוק מרישא דהא לא דייק מידי דבין רישא ובין סיפא לגופא מגופא דמחני' דייק - דלא מחוקמא אלא כשהביא שתי שערות ואפ"ה לא חשיב ליה גדול עד

712 57

מאי לאו תנאי היא דמר סבר תוך זמן ויום אחד סימן הא י"ג שנה גופא שומא י"ג שנה גופא סימן והדר תני בן י"ג שנה מבן ט' ועד י"ב שנה ויום אחד שומא הא דברי הכל סימן – הא גופא קשיא אמרת יהודה אומר סימן בן י"ג שנה ויום אחד ועד י"ב שנה ויום אחד שומא רבי יוסי ברבי מ' שנים שהביא ב' שערות שומא מבן מ' כלפני זמן חיובתא אמר ר"נ כתנאי בן ויום אחד הוא דהוה ליה איש הא תוך זמן לאו דאייתי שתי שערות ומעמא דבן י"ג אי דלא אייתי שתי שערות קטן הוא אלא שאינו יודע להפליא נדריו קיימין ה"ד איש לרבות בן י"ג שנה ויום אחד שאע"פ דמודר ו איש כי יפליא לנדור נדר מה ת"ל צא עול זמן כלפני זמן ועוד מתיב רבי זירא ומעמא דלאחר זמן הוא דגמר' לה למילתיה

רבא קטנה כל י"ב שנה ממאנת והולכת מתני לה לשמעתא דרבא בהאי לישנא אמר תוך זמן כלפני זמן רב שמואל בר זוטרא בר' יהודה אומר סימן אמר רבא הילכתא י"ב שנה ויום אחד ועודן בו שומא ד' יוסי אחד שהביא ב' שערות שומא מבן ט' ועד שעודן בו תניא נמי הכי בן ט' שנים ויום א. ע כרוספראי בריה דרבי שבתאי והוא בתינוקת - רבי יוסי ברבי יהודה אומר סימן צא וצא ב... ה בל אכעור הא בתינוק הא והא רבי הא בתינוק הא בתינוקת ואב"א בן אלעזר וסיפא רבי ואיבעית אימא הא ואיבעית אימא הא והא בתינוק ורישא ר"ש בתינוקת ורישא רבי וסיפא ר"ש בן אלעזר לא דכ"ע תוך זמן כלפני זמן ואידי ואידי כלאחר זמן ומר סבר תוך זמן כלפני זמן

מכאן ואילך אינה ממאנת ואינה חולצת

הומן השבינן להו שומא דקטן הוא ולא מצית לרבויי מאיש:

בן ט' שנים שהביא שערות שומא - ואפי' לר' יוסי ברבי יהודה ומבן ט' ועד בן י"ב ויום אחד

מאי לאו חנאי היא - ואליבא דרבנן י"ג הוי חוך זמן לחינוק כדקתני במחני": צא י"ג גופיה סימן - ואפי לרבנן והדר תני כו":

GLLKUX:

גדולה לענין חליצה ואינה חולצת:

ורישא - דמשוית י"ג סימן:

וויוא שעודן בו - כשהגדיל אבל נשרו בינתיים איגלאי מילתא דשומא הוי:

אינה ממאנת - שמא הביאה ועכשיו הוי סימן דהא לאחר זמן הוא ואם יבמה היא לא חשבינן לה מעני לשמעתא דרבא בהאי לישנא - דשמעת מיניה נמי תוך זמן כלפני זמן:

וכי תימא מספקא ליה - אם הביאה אם לא הביאה הלכך מיאון לא דלמא הביאה וחליצה נמי לא

ומעמא - דחשיבי להו שערות דלאחר זמן הוא דגמרו למלתיה בין בשערות בין בשנים הא תוך

רב דימי מנהרדעא הלכתא חוששין שמא למיאון אבל לחליצה בעיא בדיקה ולענין חליצה חיישינן וכי קאמר רבא חוקה בעלמא קאמר אלא לעולם דלא בדקה מכלל דמ"ד חוששין חולצת והא חוששין לענין חליצה אבל לענין מיאון חוששין שמא נשרו רב פפי אמר הוששין הני מילי למימר דאיתמר רב פפא אמר אין הוששין חוששין אלא למ"ד אין חוששין מאי איכא שמאן חוששין שמא נשרו הניחא למ"ד אבל הכא דבדקו ולא אשכחו לא אי הכי בדיקה חזקה הביאה סימנין ה"מ בסתמא קטנה שהגיעה לכלל שנותיה אינה צריכה מספלא ליה ומי מספקא ליה והאמר רבא גדולה היא אי גדולה היא תחלוץ וכי תימא הא גופא קשיא אמרת אינה ממאנת אלמא

איסור נמי ליכא לאותן המוזהרים עליו לילקי ואי מופלא סמוך לאיש לאו דאורייתא אי מופלא סמוך לאיש דאורייתא מילקא נמי לאיסור בל יחל איסור בל יחל מה נפשך קתני מיהת לאיסר ולבל יחל חייב אימא הקדשו קרבן - ת"ל (במדבר ל, ב) זה הדבר שבועה ולאיסר ולבל יחל יכול יהא חייב על שמצינו שהשוה הכתוב הקטן כגדול לזדון בר יהודה (לרבא) לסיועי לרב הונא לפי שאינו בהפלאה אינו בבל יחל מתיב רב הווא דברו כל שישנו בהפלאה ישנו בבל יחל וכל כי יפליא לנדור (במדבר ל, ג) ולא יחל נאכל לוקה שנאמר במדבר וי:בי איש אבל מעיקרא לא אמר רב הונא הקריש ובעל לאחר זמן דאיכא ספיקא דאורייתא נשרו והני מילי היכא דקדשה בתוך זמן

שמא לא הביאה: ה"מ לענין - דאי אתיא למיחלץ לאחר זמן ובדקנו ולא אשכחן ליה חיישינן למימר גדולה היא ותחלוץ שהסימנין נשרו:

והא חיישינן קאמר - ולא ודאי נשרו וחיישינן לחומרא משמע: אלא לעולם - אינה ממאנת דרבא בדלא בדקנוה הלכך מסתמא אמרינן כיון שהגיעה לכלל שנותיה

ודאי אית לה ואינה צריכה בדיקה ובעיא גט:

חוששין שמא נשרו - ואם הגיעה לכלל שנותיה ובדקו ולא אשכחו לא ממאנת:

דקדשה תוך זמן - יחומה מדעת אמה ואחיה לדעתה:

הקריש - תוך הזמן תינוק היודע להפליא: כי יפליא - מיניה מרבינן מופלא סמוך לאיש. מופלא יודע לפרש לשם מי נדר. סמוך לאיש שהוא סמוך לבא לכלל גדול דהיינו שנה אחת קודם זמן שהוא ראוי להביא שערות והיינו בתינוקת כל

ייב ובתינוק כל ייג: זה הדבר אשר צוה וגו' - כלומר לאיסר ולא יחל אמרתי שיהא איסרו איסר ונדרו בבל יחל ולא

לקרבן מעילה ובל יחל היינו מלקות ומסייע ליה לרב הווא:

אימא לאיסור בל יחל - כלומר איסורא בעלמא ולא מלקות:

אי מופלא סמוך לאיש דאורייתא - מכי יפליא לנדור נדר:

ש"מ כו' - פלוגתא היא בפרק חרש שנשא פקחת ביבמות (דף קיד.):

דרבנן הוא אי דאורייתא קטן אוכל נבלות שמואל בעלה מפר לה ממה נפשך אי דרבנן ומבטלי נדרא דאורייתא אמר רב יהודה אמר אלא אי אמרת דאורייתא אתו נעוואין דרבנן אתו נשואין דרבנן ומבטלי נדרא דרבנן אמרת בשלמא מופלא סמוך לאיש דרבנן רב ירמיה יתומה שנדרה בעלה מפר לה אי סבר מופלא סמוך לאיש מדרבנן מתיב מר סבר מופלא סמוך לאיש דאורייתא ומר ור"ל דאמרי תרוייהו לוקין במאי קמיפלגי אחרים רב כהנא אמר אין לוקין רבי יוחנן וקרא אסמכתא בעלמא גופא הקדיש ואכלו יוחנן ור"ל דאמרי תרוויהו לוקין מדרבנן ואכלו אחרים רב כהנא אמר אין לוקין רבי לוקין מאי איכא למימר דאיתמר הקדיש הוא הוא ואכלו אחרים לוקין אלא למ"ד אין הוא ואכלו אחרים הניחא למ"ד הקדיש להפרישו הכא במאי עסקינן כגון שהקריש שמע מינה קטן אוכל נבלות ב"ד מצווין עליו

תרומה בזמן הזה דרבנן והתניא בסדר עולם תרומה בזמן הזה דרבנן נסבר ר' יוסי ומחקן טבלא דאורייתא לא קסבר רבי יוסי אלא אי אמרת דרבנן אתי גברא דרבנן גברא דאורייתא ומחקן טבלא דאורייתא בשלמא מופלא סמוך לאיש דאורייתא אתי יוסי תרומה בזמן הזה דאורייתא אי אמרת נדרים תרומתו תרומה סברוה קסבר ר' נדרים אין תרומתו תרומה משבא לעונת תרומה רבי יוסי אומר עד שלא בא לעונת ב' שערות רבי יהודה אומר אין תרומתו אמר אביי ת"ש קטן שלא הביא ロントロ משמיה דרבא כל הנודרת על דעת בעלה היא כדרב פינחס משמיה דרבא דאמר רב פנחס והוא שבעל והא אין בעל מפר בקודמין בר ליואי בעלה מפר לה כל שעה ושעה כי גדלה אכלה בהפרה קמייתא אמר רבה הוא ואין ב"ד מצווין עליו להפרישו - והא

(דברים ל, ה) אשר ירשו אבותיך וירשתה

מדרבנן - כלומר מ"ד אין לוקין מוקים להא דקחני לאיסר ולבל יחל כדאוקמינן לאיסור בל יחל איסורא בעלמא ומדרבנן ומקרא דכי יפליא דקחני שהשוה הכתוב אסמכתא בעלמא:

יחומה - שהשיאחה אמה דבת מיאון היא דנשואין דידה מדרבנן:

והא לכי גדלה אכלה - בההיא הפרה דלאו הפרה היא ונמצא גדול אוכל נבלות:

כל שעה - ואף משגדלה:

אין הבעל מפר - נדרים הקודמין לנישואין במסכת נדרים והאי נדר קדם להך בעילה דאורייתא:

לעונת נדרים - היינו מופלא הסמוך לאיש שנזריו נבדקין: סברוה - רבנן בני הישיבה דבעו לאותובי לרב כהנא מהכא:

אבל שלישית - לעתיד לבא:

ירושה ראשונה - של יהושע:

ואמר רבי יוחנן - בעלמא:

ירושה ראשונה ושניה יש להן שלישית אין להן וא"ר יוחנן מאן חנא סדר עולם ר' יוסי ר' יוסי חני לה ולא סבר לה ה"נ מסחברא דחניא עיסה שנדמעה או

שנתחמצה בשאור של תרומה

תני ולא סבר לה - להא דרשא דקתני שלישית אין להן אלא ודאי בטלה קדושת הארץ ותרומתה דהשתא דרבנן: נתחייבו בחלה - דכתיב בחלה (במדבר מ"ו:י"ח) בבואכם אל הארץ והרי באו:

717 571

מסכע נידה עם פירושי רשייי ורמביין

דרבנן דתניא אי בבואכם יכול משנכנסו לה למ"ד תרומה בזמן הזה דאורייתא חלה נטטייבו במעשר ואמינא להו אנא אפילו שכבשו ושבע שחלקו נתחייבו בחלה ולא הזה דרבנן חלה דאורייתא שהרי שבע רב דיתבי וקאמרי אפילו למ"ד תרומה בזמן בריה דרב יהושע אשכחתינהו לרבנן דבי רב הונא בריה דרב יהושע דאמר רב הונא בזמן הזה דאורייתא וחלה דרבנן וכדאהדר דאורייתא ודלמא קסבר רבי יוסי תרומה דאורייתא אתי דמוע דרבנן ומפקע חלה ומפקע חלה דרבנן אלא אי אמרת חלה יוסי חלה בזמן הזה דרבנן אתי דמוע דרבנן חלה דרבנן אי אמרת בשלמא קסבר רבי חלה דאורייתא מאן דאמר תרומה דרבנן החלה סברוה מאן דאמר תרומה דאורייתא ר"מ ור' יהודה ר' יוסי ור"ש פוטרין מן הייבת בחלה ואינה נפסלת בטבול יום דברי

יא, ה) ותקצר נפשי בהם וגם נפשם בחלה しメシュル ואיבעית אימא מהכא (זכריה ואמר רבה בר בר חנה אמר רב משילבין אלו ימי הנעורים כדתנן התאנים משיבחלו השירים בי:י"ג התאנה חנטה פגיה בוחל THILL I'M, GIT WILL ALIGN CTCA'L WIT שיהא נותן ידו על העוקץ והוא שוקע ושוהא משישחיר הפיטומת רבי יוסי אומר כדי ר"ע אומר משיטו הדדים בן עזאי אומר יוסי הגלילי אומר משיעלה הקמט תחת הדד אין לאביה רשות בה איזהו סימנין ר' ידיה ובהפרת נדריה צמל כיון שבגרה שוב וכזו אמרו אביה זכאי במציאתה ובמעשה פגה עודה תנוקת בוחל אלו ימי נעוריה – בזו משל משלו חכמים באשה פגה בוחל וצמל אסקינהו עזרא לא כולהו סלוק QUI. כולכם אמרתי ולא בביאת מקצתכם וכי שנים ושלשה מרגלים ת"ל בבואכם בביאת

בשערות: מחני' פגה - סמדר כך באשה עודה תינוקת קרו לה פגה כל זמן שאין לה סימן לא בדדים ולא

נעוריה לאביה:

בזו ובזו - אפי' כשהיא נערה אביה זכאי כו' דכתיב (במדבר ל':י"ו) בנעוריה בית אביה כל שבח

ודלמא - אע"ג דקא הזית מהכא לר" יוסי הלה דרבנן אפ"ה סבירא ליה תרומה דאורייתא וליכא

הכי נמי מסתברא דקא בעית לאתויי:

כל שנכנסין לה כו' פטורה - ואע"ג דאין אדם בוש לאכול בתוכה: היא ופטורה דלאו שמה חצר:

שאחד פותח ואחד נועל - שאין השומר קבוע לפתוח ולנעול אלא זה פותח וזה נועל לאו בת שימור שחייבת במעשר - שקובעת תבואה למעשר דקי"ל חצר קובעת במסכת ביצה (דף לד:):

להפקיע קדושין שלה וגם בה אין כח להפקיע קדושי אביה עד שתביא את כולם:

מן הסימנין הללו יצתה לה במקצת מרשות אביה דאיכא למימר בוגרת הויא ואין כח בקדושי אביה ואם קבל אביה בה קדושין וקדשה היא את עצמה לאחר צריכה גט משניהם דכיון שהביאה אחד הביאה אחד מן הסימנים הללו ואפילו הקודם שבכולן ולא הביאה את כולן בוגרת ואינה בוגרת נערות היא גדולה למיאון ולחליצה שהרי הביאה שתי שערות. ל"א הלכה כדברי כולן להחמיר הביאה אחד מהן גדולה היא ואינה ממאנת וחולצת שהרי כל הסימנים הללו בבגרות נאמרו ומימי שנראה בה אחד מן הסימנין הללו ואינה חולצת עד שיהו כולם ולאו מילתא היא דאפילו לא דלא הכסיף הכסיף אע"ג דלא התקשקשו וכן כולם. אית דאמרי להחמיר אינה ממאנת משעה להחמיר - איזה מאלו שתביא שוב אין אביה מפר נדריה דמחזקינן לה בבוגרת נתקשקשו ואע"ג מלמעלה - בדדין:

משיתקשקשו - כמו (סוטה דף ט:) מקשקשת לפניו כזוג בטנ"ט בלע"ז. כלומר גדולים הרבה: מייחד להו - שפחותיו מייחד לאנשים עבדיו ואינו מפקירן משום בושת:

אשי משיפציל ראש החוטם ר' יוסי אומר ראש החוטם משיכסיף אזקונה לה אלא א"ר הדרין ר' יוחנן בן ברוקה אומר משיכסיף בגרות ר"א בר' צדוק אומר משיתקשקשו שמואל עוקצו של דד ח"ר אלו הן סימני מישראל רבי יוסי אומר כו' מאי עוקץ אמר ששת מסר להן לערבי ואמר להן אזדהרו שמואל מייחד להן רב נחמן מחליף להן רב תעבודו לעבודה נתחים ולא לבושה באמר שמואל (ויקרא כה, מו) לעולם בהם לה ד' זווי דמי בושתה שמואל לטעמיה הקמט תחת הדד שמואל בדק באמתיה ויהב שתחזיר ידיה לאחוריה ונראית כמי שיעלה שמואל לא משיעלה הקמט ממש אלא כדי ר, יוסי הגלילי אומר משיעלה הקמט אמר בי צמל כמ"ד יצתה מלאה ואיזהו סימנים א"ר יוחנן שכן בצור מושיבין שומר על פתח מאי חצר הצורית אמר רבה בר בר חנה חצר הצורית שהכלים נשמרים בתוכה חצר צורית שחייבת במעשר ר"ש אומר אהא וחד מתני אחצר צורית דתנן איזוהי פפא ורב הינוא בריה דרב איקא חד מתני מי שלח להו כדברי כולן להחמיר מתמעך והולך שאלו את רבי הלכה כדברי תפוח יש למעלה מאותו מקום כיון שמגדלת ピロ מאי כף אמר רב הונא מקום שתי שערות צמל מלמעלה בידוע שנתמעך שתי שערות בוחל מלמעלה בידוע שהביאה מלמעלה פגה מלמעלה בידוע שלא הביאה סימנין נתנו הכמים באשה מלמטה וכנגדן וכן היה רבי שמעון (בן יוחי) אומר שלשה משתקיף העטרה ר"ש אומר משנתמעך הכף

זה וזה בן שמונה עשרה ר' אליעזר אומר מיבם אלו דברי בית הלל בית שמאי אומרים בן עשרים שנה והוא סריס לא חולץ ולא שלא הביא שתי שערות יביאו ראיה שהוא לא הולצת ולא מתיבמת בן עשרים שנה ראיה שהיא בת עשרים שנה והיא איילונית עשרים שנה שלא הביאה שתי שערות תביא הלכה כדברי כולן להחמיר בענג, כע שאלו את רבי הלכה כדברי מי אמר להו לפנים מזו הפנימית חייבת והחיצונה פטורה מבקש פטורה ר' יהודה אומר שתי הצרות זו כל שנכנסים לה ואין אומרים לו מה אתה בוש לאכול בתוכה חייבת רבי יוסי אומר GQLLĽ ר' נחמיה אומר כל שאין אדם בחצר ר"ע אומר כל שאחד פותח ואחד נועל

מתע לעת ועולא אמר דתנן תנן ודלא תנן אמר רב הלכתא בכולי פרקא **LL'XIUX** דאתו מחמת כחישותא זימנין דאתו מחמת בריא אמר להו אכחשוה דהני סימנים זימנין דרבי הייא אי כהיש אמר להו אבריוה אי חייא עד רוב שנותיו כי אתו לקמיה לא נולדו לו סימני סריס עד כמה חני ר' רבא דיקא גמי דקתני והוא סריס ש"מ וכי אמר רב והוא שנולדו בו סימני סריס אמר WKLIA אמר רב שמואל בר רב יצחק אחד ואחד לי בן עשרים שלא הביא שתי צמ' ורמינהי אחד לי בן תשע שנים ויום שמאי שהאשה ממהרת לבא לפני האיש הזכר כדברי בית הלל והנקבה כדברי בית

לא תנן בשלמא לעולא היינו דקתני הכא יום

כדברי כולן להחמיר - דאם יש בה אחד מכל אלו חייבת אם יש שם שומר חייבת כר' ישמעאל אע"ג דאחד פותח ואחד נועל ואי ליכא פותח ונועל חייבת כר"ע ואע"ג דליכא שומר ואי אין אדם בוש לאכול בתוכה חייבת ואע"ג דליכא שומר ואיכא פותח ונועל ואם אמר לו מה אתה מבקש חייבת ואפי' לית בה חד מכל הני. ל"א הלכה כדברי כולן להחמיר כיון שאין אדם בוש לאכול בתוכה קובעת למעשר שאין אוכלין מפירות הנכנסים לה עד שיתעשרו ולהפריש מהן על טבל אחר אסור עד שיהיה לה שומר קבוע:

מתני - לא חולצת ולא מתיבמת. ונשאת לכל שתרצה דרחמנא פטרה דכתיב (דברים כ"ה:וי) והיה הבכור אשר תלד פרט לאילונית שאינה יולדת:

סריס - לאו בר חליצה הוא דכתיב (דברים כ"ה:זי) להקים לאחיו שם בישראל והאי לאו בר הכי

הוא: גמ' ורמינהי אחד לי בן תשע שנים וכו' - שניהם דין אחד להם וביאתו כמאמר בגדול כדאמרינן

לעיל אלמא קטן הוא ובעיא אמחוני:

אמר רב שמואל - מחני' כגון שנולדו בו סימני סריס המפורשים בהערל כל שאין בשרו מוציא הבל כשהוא רוחץ ושערו לקוי ובשרו מחליק:

כי אתו לקמיה דר' הייא - בן עשרים שנה שלא הביא:

בכוליה פרקא מעת לעת - חשבינן לה שנה ולא בתר מנין עולם שיהא יום אחד של שנת עשרים חשוב שנה דאף על גב דלא תנן במתניתין בן עשרים שנה ויום אחד כמאן דתנן יום אחד דמי וצריך להשלים את כולה: מעת לעת - מיום ליום ולא אמרינן למנין עולם שתכלה שנתו ערב ר"ה: שחי שנים שבשדה אחוזה - המוכר שדה אחוזה לחבירו אינו מותר לגואלה בפחות משתי שנים שיאכלנה לוקח שתי שנים כדכתיב (ויקרא כה) במספר שני תבואות ימכר לך ומכאן ואילך אם בא לגאול גואל ומחשב לו פירות של שתי שנים לפי חשבון הדמים שמכרה לו לפי שנים הבאים עד היובל שהלוקח שדה מחבירו יודע שיחזירנו לו ביובל ואם היו עד היובל עשר שנים ומכרה לו בעשרה ליטרין נמצא קונה פירות של כל שנה בליטרא:

בקדשים - היכא דכתיב כבש בן שנתו:

כב"ה דמתני":

בשלמא דרבי ודר' יוסי בן כיפר לא קשיין - אהדרי למהוי מחני' משבשתא דמר כב"ש ודמר

אמר קרא ויקרא כה במספר מנין עולם שתי שנים שבשדה אחוזה מנלן עום אוני ממכרו ממכרו שלו ולא שנת של שומע מולן אמר קרא (ויקרא כה, כט) עד של מנין עולם שנה האמורה בבתי ערי יב, ו) כבש בן שנתו שנתו שלו ולא שנה אמר רב אחא בר יעקב אמר קרא (ויקרא מעת לעת שנה האמורה בקדשים מנא לן שנים שבעבד עברי וכן שבבן ושבבת כולן ערי חומה שתי שנים שבשדה אחוה - שש שנה האמורה בקרשים שנה האמורה בבתי הילל אלא לרב קשיא - תנאי היא דתניא כיפר לא קשיא הא כבית שמאי הא כבית לכל דבריה בשלמא דרבי ודרבי יוסי בן שלשים יום הרי היא כשנת שמנה עשרה רבי בלוד שנת שמנה עשרה שיצאו ממנה היא כשנת עשרים לכל דבריה וכן הורה שנת עשרים שיצאו ממנה שלשים יום הרי רבי יוסי בן כיפר אומר משום רבי אליעזר אחד והכא לא קתני אלא לרב ליתני ועוד תני

לתחתון:

אבל אי אפשר כו' - זהא ודאי מדאתא עליון תחתון נמי אתא אלא שנשרו: גמ' בא לר''מ - דכיון דאמר ר''מ לא חולצת דקטנה היא מכלל דס''ל אפשר לעליון לבא קודם לבחחיי

אע"פ שאי אפשר - פרכינן בגמרא והלא בא:

מחני' בא סימן התחתון - שתי שערות סימן נערות:

אזכה ואיסק - לארעא דישראל לאתריה דרבי אלעזר בן פדת:

לישנא דמתניתין היא בן עשרים ובת עשרים:

מ"ט לא אמר ליוצא דופן - הואיל וס"ל נמי בהגך מעת לעת: שבזכר ושבנקבה מיבעי ליה - לישנא דקרא דכתיב (שם) ולנקבה עשרת שקלים אלא בן ובת

להכי אשמועינן הכא דבעינן ה' שנים מלאים בכלל ערך הראשון שהוא מועם:

יעבוד עד ניסן: לערכין - דהיכא דכתיב (ויקרא כ״ז:זי) מבן ששים שנה ומעלה פשיטא לן דשנת ששים כלמטה דהא ומעלה כתיב אבל בן חמש שנים דלא כתיב אלא (שם) מבן חמש שנים ועד בן עשרים שנה ולא כתיב מבן חמש שנים ומעלה אי לא אשמועינן הכא מעת לעת הוה אמינא שנת חמש כלמעלה

בשביעית נמי יעבוד - כגון נמכר בניסן וכשיגיע תשרי של שביעית עברו שש למנין עולם והוא

ושבבת שבזכר ושבנקבה מבעי ליה אמר אף הני נמי דכתיבן ואידך האי שבבן ליוצא דופן דומיא דהגך מה הגך דכתיבן אלא למ"ד לערכין מ"ט לא אמר ረ瓜ሀ דופן והאמר רב הלכתא בכולה פרקין מעת פליגי מאן דאמר לערכין לא אמר ליוצא חדא ולא פליגינן והכי נמי מסתברא דאי ס"ד פליגת א"ל לא הוא אמר חדא ואנא אמינא יוסף אמר לפרקין דיוצא דופן א"ל אביי מי אמר רב גידל אמר רב לענין ערכין ורב נמי יעבוד שבבן ושבבת למאי הלכתא ב) שש שנים יעבוד ובשביעית ובשביעית שבעבד עברי מנלן אמר קרא (שמות כא, שלשה תבואות בשתי שנים ממ מנני

שני חבואות ימכר לך פעמים שאתה מוכר

מחני בא סימן התחתון עד שלא בא העליון או חולצת או מתיבמת בא העליון עד שלא בא התחתון אף על פי שאי אפשר ר' מאיר אומר לא חולצת ולא מתיבמת

LITT RYT VIEW TICK

כותיה:

רב יצחק בר נחמני א"ר אלעזר הלכה כר' יוסי בן כיפר שאמר משום ר' אליעזר א"ר זירא אזכה ואיסק ואגמר לשמעתא מפומיה דמרא כי סליק אשכחיה לר' אלעזר אמר ליה אמרת הלכה כרבי יוסי בן כיפר אמר ליה מסתברא אמרי מדכוליה פירקין חני יום אחד והכא לא קתני שמע מינה מסתברא שטוחנות ברחים - ומתוך שמנידות זרועותיהן תדיר מתפשטים דדיהן:

תניא נמי הכי - דאתחתון סמכינן:

איש - אין בו סימן עליון שאין בו סימן דדים משתנים:

ומאי שדי - דמשמע דעדיין היו לצאת:

בעשות ממצרים דדיך - שהיו מצרים משחקים ביך וממעכין דדיך:

שדים נכונו - והדר ושערך צמח אלמא עליון זימנין דקדים:

אבל היכא דבדקו ולא אשכחו - תחתון:

תחתון אתא. וכיון דטעמייהו דרבנן משום רובא הוא ה"מ בסתמא היכא דלא בדקו:

וליתני בא העליון - עד שלא יבא התחתון ולא ליתני אע"פ שאי אפשר: שהעליון בא בקטנותה ורבנן אזלו בתר רובא הלכך מכי אתא עליון לא בעיא בדיקה דמסתמא

איכרפו דדיך לא הדרח בך אישחדו דדיך נמי לא הדרח בך דכולי עלמא מיהא אחחתון סמכינן מנלן אמר רב יהודה אמר רב וכן חנא דבי ר' ישמעאל אמר קרא (במדבר ה, ו) איש או אשה כי יעשו מכל חמאות האדם השוה הכחוב אשה לאיש לכל עונשין שבתורה מה איש בסימן אחד אף אשה בסימן אחד ואימא או האי או האי כאיש

פרק ו בא סימן

אפשר לתחתון לבא עד שלא בא העליון אבל אי אפשר לעליון לבא עד שלא בא העליון החחתון לבא עד שלא בא העליון החחתון גמ' אע"פ שאי אפשר והלא בא בא לר' מאיר אע"פ שאי אפשר והלא ולחני בא העליון ר"מ אומר לא חולצת ולתני בא העליון ר"מ אומר לא חולצת ולא מחיבמת וחכ"א או חולצת או מחיבמת וחב"א או חולצת או מחיבמת וחבא ידענא משום דאי אפשר הוה אמינא רוב ואנא ידענא משום דאי אפשר הוה אמינא רוב לא חנא אע"פ שאי אפשר הוה אמינא רוב ברישא ורבי מאיר לטעמיה דחייש למיעוטא והני לטעמיהו דלא חיישי למיעוטא והני

מילי בסתמא אבל היכא דבדקן ולא אשכחן אימר מודו ליה רבנן לר"מ דעליון קדים קמ"ל דאי אפשר ודאי אתי ומנתר הוא נתר בשלמא לר"מ היינו דכתיב (יחוקאל היינו ששערך צמח בשלמא לר"מ היינו הידוע ששערך צמח בשלמא לר"מ היינו דרור למען שדי נעוריך אלא לרבנן איפכא דרור למען שדי נעוריך אלא לרבנן איפכא דרור למען שדי נעוריך אלא לרבנן איפכא בעוריך ואיבעית אימא מאי שדי כולה בדדי בחיב וה"ק הקב"ה לישראל הא מאן קחני לה - דהא אדרי"ש לא מחוקמא דכיון דאמר חוך הפרק כלפני הפרק אי בדקו לה היא ולהכי הוא דמהני דאי משתכחי לאחר הפרק שומא נינהו:

ר"ש אומר כלפני הפרק דמי - ושומא נינהו הלכך לאו עלייהו סמכינן למימר גדולה היא או קטנה התם הוא דאיכא חזקה דרבא אבל תוך הפרק כו^י:

הלכך אתי למשרי מידי דלאו אורחא ע"פ נשים דלאו כהלכתא דאע"ג שנאמנות הן לאחר הפרק הפרק להכי לא מהימנא דקסבר רבי יהודה תוך הפרק אם הביאה אמרינן סימן הם וגדולה היא ה"ג קסבר תוך הפרק כלאחר הפרק (דמי) ולאחר הפרק דאיכא חזקה כו' - והכי פירושא תוך כדפרשינן לקמן לאחר הפרק דאיכא חזקה דרבא סמכינן אנשים:

אבל לחליצה בעיא בדיקה - ואשה נאמנת עליה הואיל ולאחר הפרק הוה ואורחא למהוי לה

ולהכי הוא דמהימני למיאון להחמיר שלא תמאן:

דאי משתכחי - השתא אמרינן נמי לאחר הפרק שומא נינהו ולא חלצה אי לא אתו בה אחריני לפני הפרק - קודם עונת נדרים שאפילו הביאה שומא נינהו וקטנה היא:

שנישוף - פריי"ר בלע"ו כמו (יומא דף ל.) מצוה לשפשף:

אליעזר מוסר לאשתו ורבי ישמעאל מוסר הנבדקות נבדקות על פי נשים וכן היה רבי שמאל לצד ימין וחזר לאיתנו ת"ר כל ימין חוץ מאחת שהיתה בשכונתי שקדם צד יהושע אומר מעולם לא קדם צד שמאל לצד שמאל קודם לצד ימין רבי חנינא בן אחי ר' מפני שנושאין אחיהן על גססיהן ת"ר צד ששואבות כדי מים עליהן ואיבעית אימא בנוע עניים צד שמאל ממהר לבא מפני צד ימין ממהר לבא שנישוף באפקריסותן ברחים ר"ש בן אלעזר אומר בנות עשירים כפרים עליון ממהר לבא מפני שטוחנות ממגר לבא מפני שרגילות במרחצאות בנות תניא רשב"ג אומר בנות כרכים תחתון כיון שבא תחתון שוב אין משגיחין על עליון בר' צדוק כך היו מפרשין ביבנה ואמרו ולא עליון עניא נמי הכי א"ר אליעזר מה איש תחתון ולא עליון אף אשה תחתון

ולאחר הפרק דאיכא חזקה דרבא סמכינן לסבר תוך הפרק כלאחר הפרק (דמי) בדיקה תוך הפרק אין נשים בודקות אותן אמר רבא חוקה למיאון אבל לחליצה בעיא אינה צריכה בדיקה חזקה הביאה סימנין כי והאמר רבא קטנה שהגיעה לכלל שנותיה אלא לאחר הפרק למה לי בדיקה בדיקה דאי משתכחי לאחר הפרק שומא נשים בודקות אותן בשלמא לפני הפרק בעי רבי יהודה אומר לפני הפרק ולאחר הפרק היא שתמאן וגדולה היא שתחלוץ אמר מר שלא תחלוץ אבל אין נאמנת לומר קטנה להקל כיצד גדולה היא שלא תמאן קטנה היא בודקות אותן ונאמנת אשה להחמיר אבל לא פי נשים ר"ש אומר אף תוך הפרק נשים נשים בודקות אותן שאין משיאין ספקות על בפרק נשים בודקות אותן תוך הפרק אין לאמו רבי יהודה אומר לפני הפרק ולאחר

חוך הפרק מאי גדולה היא שלא חמאן איכא והא אמרח אפי' משחכחי שומא נינהו:

אנשים ובדקי תוך הפרק דליכא חזקה דרבא לא סמכינן אנשים ולא בדקי נשים ר"ש אומר אף תוך הפרק נשים בודקות אותן קסבר תוך הפרק כלפני הפרק ובעיא בדיקה דאי משתכחי לאחר הפרק שומא נינהו ונאמנת אשה להחמיר אבל לא להקל האי מאן קתני לה איבעית אימא רבי יהודה ואתוך הפרק

रत दव

אמר רב אסי שונין כלי חרס שיעורו בכונס כשר למי המאת ופסול משום גסטרא פסול למי הטאת ופסול משום גסטרא מוציא ממא מנו ואינו מטמא מדרס גמ' מכניס המטמא מדרס מטמא טמא מת ויש שמטמא מאם ויש שיש בו עצם ואין בו צפורן כל ואינו מכניס כל אבר שיש בו צפורן יש בו כלי חרס שהוא מכניס מוציא ויש שמוציא בעי למחני כיוצא בו "מחנ" כיוצא בו כל ליה קראי קמ"ל ואיבעית אימא משום דקא דתימא מסתברא טעמא דר"מ דקא מסייע פשיטא יחיד ורבים הלכה כרבים מהו וכי תימא משום דקא בעי למסתמה כרבון כו, עא עו למה לי הא תנא ליה רישא ולית ליה חוקה דרבא מפני שאמרו אפשר ואיבעית אימא רבי שמעון ולאחר הפרק

שהאור מעמידה אלא שופתה על גבי הרמץ יוסי אומר אף לא שופתה על גבי האור מפני משקה ואם לאו בידוע שמכניס משקה ר' גבי האור אם האור מעמידה בידוע שמוציא בידוע שמוציא משקה או שופתה על ואם כונס בידוע שכונס משקה ואם לאו כופף אזני קדרה לתוכה ומציף עליה מים לאו בידוע שמוציא משקה רבי יהודה אומר לתוכה אם כנסה בידוע שכונס משקה ואם לאו יביא עריבה מלאה מים ונותן קדרה כלי חרס לידע אם ניקב בכונס משקה אם גסטרא לגסטרא תנו רבנן כיצד בודקין בריה דרב נחמן לפי שאין אומרים הבא נסטרא בלבד מאי טעמא אמר מר זוטרא משקה ולא אמרו מוציא משקה אלא לענין

אם רמץ מעמידה בידוע שמוציא משקה ואם

למסתמה כרבנן - דהא מפני שאמרו סחמא היא וקמ"ל סתם משנה כרבנן דאמרי אי אפשר: קראי - שדים נכונו בעשות מצרים דדיך:

קראי - שדים נכונו בעשות מצרים דדיך: מחני' שהוא מכניס - משקה. כשמניחו על המים יש בו נקב גדול שהמים נכנסין לחוכו:

כל אבר - אצבע יחרה: כל המטמא במדרס הזב מטמא במת - כדמפרש בגמרא שאין לך כלי הראוי למושב הזב שאין שם כלי עליו וראוי לקבל כל טומאות. והא דנקט טמא מת משום דומיא דמדרס הוא דאב הטומאה הוא והכי קאמר כל הראוי להיות אב הטומאה במדרס הזב ראוי להיות אב הטומאה אם נגע במת

או נטמא באהל המת: גמ' למי חטאת - לקדש בו מי חטאת דרחמנא אמר (במדבר י"ט:י"ז) מים חיים אל כלי והאי לאו

גמ' למי חטאת - לקדש בו מי חטאת דרחמנא אמר (במדבר י"ט:י"ז) מים חיים אל כלי והאי לאו כלי הוא:

שונין - הלכה למשה מסיני:

אם כנסה - אם נכנס משקה לתוכה:

אם האור מעמידה - שלא יצא המשקה בידוע שנקב קטן הוא ואינו ראוי להכניס משקה:

שהאור מעמיד - אפילו נקב גדול:

מממא ממא מנו ניש שמטמא ממא מנו כל המטמא מדרס וכו' כל דחזי למדרס חנה א"ר יוחנן וכשאינה נספרת על גב היד ואינו מטמא באהל אמר רבה בר בר מאם ואלן בו אפורן מטמא במגע ובמשא המקום יהיה בעזרו אצבע יתרה שיש בו אמר רב הסדא דבר זה רבינו הגדול אמרו מטמא במגע ובמשא ואינו מטמא באהל ובמשא ובאהל יש בו עצם ואין בו צפורן בו אפורן וכו' יש בו אפורן מטמא במגע ידי הדחק איכא בינייהו כל אבר שיש בין ת"ק לר" יהודה אמר עולא כינוס על אחר טיפה בידוע שכונס משקה - מאי איכא לאו בידוע שכונס משקה היה טורד טיפה

להעיד ויש שכשר להעיד ואינו כשר לדון אימא לא צריכא מהוני כל הכשר לדון כשר מטפה כשרה אבל גר דקאתי מטפה פסולה אימא לא ואי אשמעינן ממזר משום דקאתי באבל אבל ממזר דאין ראוי לבא בקהל וצריכי דאי אשמעינן גר משום דראוי לבא ממור חדא לאתויי גר וחדא לאתויי ממור בה לאתויי מאי ואמר רב יהודה לאתויי ואין הכל כשרין לדון דיני נפשות והוינן חדא זימנא הכל כשרין לדון דיני ממונות צמי אמר רב יהודה לאחויי ממור חנינא ממונוע ואינו ראוי לדון דיני נפשות לדון דיני ממונות ויש שראוי לדון דיני משני, כל הראוי לדון דיני נפשות ראוי יצא זה שאומרים לו עמוד ונעשה מלאכתנו ו) אשר ישב עליו הוב מי שמיוחד לישיבה וישב עליו יהא טמא הי"ל (ויקרא טו,

CTGL'W'R: ה"ג מאי איכא בין תנא קמא לר" יהודה כינוס ע"י הדחק איכא בינייהו - לח"ק הוי כינוס

יש בו צפורן - ואפי' היא יתרה כגון אצבע ששית:

מי שמיוחד לישיבה - הוא דהוו אב הטומאה דכתיב וכבס בגדיו וגו':

עבינו הגדול - רב:

הכלי יכול כפה סאה וישב עליה או תרקב

ותרקב דתניא (ויקרא טו, ו) והיושב על

ואין מטמא מדרס לאחויי מאי לאחויי סאה

לאחויי סאה ותרקב - שאינן מדרס הזב לטמא אדם וכלים אבל טמאין הם טומאת מגע הזב להיות על גב היד - שאינה עומדת בשורת האצבעות:

ראשונים ובמת נעשין אב הטומאה:

גמ' לאחויי ממזר - דכשר לדיני ממונות ופסול לדיני נפשות כדכתי' (בסנהדרין דף לו:) כולך מעדי, כל הראוי לדון דיני נפשות - כ"ש שהוא כשר לדיני ממונות:

יפה רעיתי:

בכעיב (ויקרא ה) או ראה: לאחויי סומא באחת מעיניו - דכשר להעיד ואינו כשר לדון אבל בשתי עיניו אפילו לעדות פסול ער - נמי כשר לדיני ממונות:

למ' לאחויי מאי א"ר יוחנן לאחויי סומא

באחת מעיניו ומני

GLULEN OUD 69 I

רבי מאיר היא דתניא היה רבי מאיר אומר

כל הני: גמ' - בפאה כחיב (ויקרא י"ט:טי) ובקוצרכם את קציר וגו' דומיא דקציר דמכניסו לקיום ואיכא

מתני' כל שחייב במעשרות מטמא טומאת אוכלין - דאין לך חייב במעשר אלא אוכל:

סתמא דרבים עדיף - ההיא דלעיל אוקמינן כר"מ דיחיד הוא:

ואילו לקיטתו כאחד - דממעט תאנה ומכניסו לקיום דממעט ירק: למעוטי ספיחי סטים וקוצה - דאין אוכל אלא מין צבע:

לילה לא מקיש לענין סומא נמי לא מקיש:

וגומרין בלילה - אלמא לא מקשינן ריבים לנגעים דכתיב וביום הראות בו בשר וכי היכי דלענין שלא בסומין - אפילו סומא באחת מעיניו:

כשר להעיד ואין כשר לדון ואמרינן לאתויי משנה ותנן כל הכשר לדון כשר להציד ויש עביד הכי והאמר רבי יוחנן הלכה כסתם לדיין דינא ולא קאמר ליה ולא מידי היכי סמיא דהוה בשבבותיה דרבי יוחנן דהוה שאפילו כהן אחד רואה את הנגעים ההוא הכהן או אל אחד מבניו הכהנים הא למדת כייש תייל (ויקרא יג, ב) והובא אל אהרן בשלשה ודין הוא ממונו בשלשה גופו לא בקרובים אי מה ריבים בשלשה אף נגעים מה ריבים שלא בקרובים אף נגעים שלא ריבים שלא בסומא ומקיש נגעים לריבים (ויקרא יג, יב) לכל מראה עיני הכהן אף ていロ ומה נגעים שלא בסומא דכתיב (ויקרא יג, יד) וביום הראות בו אף ריבים מקיש ריבים לנגעים מה נגעים ביום דכתיב ריב וכל נגע וכי מה ענין ריבים אצל נגעים מה ת"ל (דברים כא, ה) על פיהם יהיה כל כאחד למעוטי תאנה ומכניסו לקיום למעוטי הארץ למעוטי כמהים ופטריות ולקיטתו וקוצה ונשמר למעוטי הפקר וגידולו מן חייב בפאה אוכל למעוטי ספיחי סטים מן הארץ ולקיטתו כאחד ומכניסו לקיום אמרו בפאה כל שהוא אוכל ונשמר וגידולו תאנה וירק שאינו חייב בפאה דתנן כלל חייב בפאה צכן, לאטוני מאי לאטוני חייב במעשרות ויש שחייב במעשרות ואינו בשר ודגים וביצים ל/תנ" כל שחייב בפאה שניב במעשרות גמ' לאחויי מאי לאחויי אוכלין ויש שמטמא טומאת אוכלין ואינו מומאת מומאת אימא משום דקתני לה גבי הלכתא דדיני איבעית אימא סתמא דרבים עדיף ואיבעית ומאי אולמיה דהאי סחמא מהאי סחמא דתנן דיני ממונות דנין ביום וגומרין בלילה רבי יוחנן סתמא אחרינא אשכח מעינין מאי ואמר רבי יוחנן לאתויי סומא באחת

עא שמה מחשבה רבי זירא אמר הכא לא שמה מחשבה הכא נמי מחשבת חבור ואינה צריכה הכשר אלמא מחשבת חיים עוף טהור וזה אחד מהן צריכה מחשבה אנן נמי חנינא י"ג דברים נאמרו בנבלת חבור לא שמה מחשבה אמר רבא אף צריכות מחשבה לכשיתלשו קסבר מחשבת שזרען מתחילה לבהמה ונמלך עליהן לאדם אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן עולשין פאה מכל אחת ואחת וחכ"א מאחת על הכל מלבנות בצלים שבין הירק ר' יוסי אומר אם היו בהם שומים ובצלין חייבין דתנן ואילו לקיטתו כאחד ומכניסו לקיום לא קתני ונשמר וגידולו מן הארץ חייב במעשרות ירק ואילו גבי מעשר תנן כל שהוא אוכל

דלחשוב עליה א"ל אביי תרוגולת שביבוה מאי איכא למימר א"ל חרוגול ברא הוה קמן אחיכו עליה חרוגול ברא הוה קמן אחיכו עליה תרוגול ברא הוה וער ממא מי איכא למימר א"ל תרוגול ברא הוה ועוף ממא מי קמטמא אמר להו אביי גברא אחיכו עליה הרגולת אחיכו עליה בתרוגולת רבה אמר מילתא לא תחיכו עליה בתרוגולת רבה אמר תרוגולתא דאגמא הואי רב פפא שמר תרוגולתא דאגמא הואי רב פפא מרוגול דאגמא אסיר אחיוה רבון דורסה ואכלה ואינה גירותא ת"ר גוזל שופל לגת וחשב עליו להעלותו לכותי טמא לכלב טהור

ר' יוחנן בן נורי אומר אף לכלב טמא

שומים ובצלים - מכניסן לקיום לפיכך חייבים בפאה:

עולשין - עשב ושמו קרישפלי"א: ואינה צריכה הכשר - כדיליף לקמן בשמעתין כל שסופו לטמא טומאה חמורה אין צריך הכשר לא שום הכשר ירידת טומאה לא הכשר מים ולא הכשר שרץ אלא מאיליה בלא שום נגיעה: מן הרום - עוף הבר פורח באויר דלא הוה קמן מחיים דליחשביה:

תרנגולת שביבנה - דאמרינן לקמן כותים היו שם וחשבו עליה והא תרנגולת עוף מזומן הוה והויא קמן מחיים ואפילו הכי בעי מחשבה לטומאת מגע: עוף טמא מי מטמא - בבית הבליעה והא קיימא לן (חולין דף ק:) מי שאיסורו משום בל תאכל

ערף טמא מי מטמא - בבית הבליעה והא קיימא לן (חולין דף ק:) מי שאיסורו משום בל תאכל נבלה יצא זה שאיסורו משום בל תאכל טמא לא ותרנגולת שביבנה מטמיא בבית הבליעה הואי מדקא מייתי לה רבי יוחנן בן נורי לקמן סייעתא למילתיה דפליג בגוול שנפלה בגת אלמא דומיא

הרגוול הוא: הרגגולתא - נקבה דאגמא הואי דההוא עוף טהור הוא אליבא דרב פפא:

חזיוה רבון דררסה - מקבלת ברגליה מה שאוכלת. ואני אומר שדורסת על מאכלה ברגליה לאחוז

שלא יבא כולו לפיה ואין עוף טהור עושה כן:

גוזל - טהור: טומאה חמורה - כגון האוכלה מטמא בגדים בבית הבליעה ואפילו לא חשב עליו כגון שלא ידע שזה הוא:

אינה יורדת לכך - אינה יורדת לדין מחשבה. ולקמן מפרש מה היא:

חמורה שלא במחשבה לא יטמא טומאה קלה א"ר יוחנן בן נורי ק"ו אם מטמא טומאה

יורדת לכך מאי אינה יורדת לכך אמר רבא

הכי קאמרי ליה לא אם אמרת

אם מטמאה טומאה חמורה שלא במחשבה ועשאתו ככפר א"ר יוחנן בן נורי קל וחומר זעירא בר חנינא לעולם בכרך וגתו מאסתו צריכה מחשבה ואינה צריכה הכשר א"ר ממאה בכל מקום ונבלת עוף טהור בכפרים למ"ד דלא בעיא מחשבה והחנן נבלת בהמה מחשבה ולא הכשר אלא בכפרים ומי איכא עוף טהור והחלב בכרכים אין צריכין לא והתנן נבלת בהמה טהורה בכל מקום ונבלת עסקינן אילימא בכרכים למה לה מחשבה כותים היו שם וחשבו עליה לאכילה במאי וממאוה שלא במחשבה אמרו לו משם ראיה להן תרנגולת שביבנה תוכיה שיורדת לכך בטומאה קלה שכן יורדת לכך בטומאה המורה שכן אינה יורדת לכך תאמר שלא במחשבה אמרו לו לא אם אמרת

לא תממא טומאה קלה שלא במחשבה אמרו

לו לא אם אמרת בטומאה חמורה שכן אינה

ואף על פי שיורדת לכך כלומר דלטומאה קלה טמאוה שלא במחשבה ובטומאה קלה אמרת יורדת תרלגוקת שביבוה תוכיה - שמתה תרלגוקת ביבוה ובא מעשה לפני הכמים וטמאוה שלא במחשבה

בכל מקום - ואפילו בכפרים דליכא אוכלין מרובין סתמא לאכילה: ۲CT:

ומקבלת טומאה במגע שרץ ואי לא לא: פחות מכביצה שאר אוכלין ופחות מכזית נבלה משלים לכביצה אי חשיב ליה מצטרפא בהדייהו מחשבה מטמיא אפילו אדם וכלים וכל שכן אוכלין ומשקין אלא להכי מהניא מחשבתה דאי איכא נבלת בהמה ממאה בכל מקום - סתמא לאו לאכילה הלכך בעיא מחשבה. ונהי דאי איכא כזית בלא

رد *د*ل: לעולם בכרך - והיינו טעמא דלרבנן בעיא מחשבה דגת שנפל לתוכה מאסתו ואינו הגון לאכילה מתיב רב אשי - לרבא:

דלא הוי הפקר חייבין:

לאדם קיימי - וכיון דסחמייהו לאדם מאי אם היו נשמרין הכי קאמר אם החצר משמרת פירותיה אלא לאו דורען לבהמה וקתני - אם חזר ושמרן לאדם חייבין:

לענין מעשר - דהואיל ונמלך עליהן לאדם הויא מחשבה וחייבין במעשר:

הכשר הלכך הכא נמי בעיא מחשבה:

דאוכלין שאע"פ שזו אינה צריכה הכשר הרי כל אוכלין יש עליהם שום טומאה קלה וצריכין מחשבה שלא מצינו שום טומאה ששמה טומאה חמורה שתהא צריכה הכשר תאמר בטומאה קלה שום טומאה חמורה שום טומאה קלה - לא אם אמרת בטומאה חמורה דין הוא שמטמא בלא שאין סופן לטמא טומאה חמורה - אין לך אוכל מטמא אדם:

הכשר שרץ - שיכשירו שרץ להביאו לידי טומאה:

יא, לו) על כל זרע זרוע אשר יורע ישמעאל דתנא דבי רבי ישמעאל (ויקרא הכשר מים נמי לא חבעי כדחנא דבי רבי שרץ דלא בעיא כדתנא דבי רבי ישמעאל בעיא הכשר מים בעיא מאי שנא הכשר צריכה הכשר נהי דהכשר שרץ לא ואינה מטמאה אלא בבית הבליעה ואינה נאמרו בנבלת עוף טהור צריכה מחשבה ומי צריכה הכשר והתנן שלשה דברים הכשר תאמר בטומאה קלה שצריכה הכשר אמרת בטומאה חמורה שכן אינה צריכה אלא אמר רב ששת הכי קאמר לא אם כיוצא בה אינו דין שמטמאה שלא במחשבה שלא במחשבה טומאה קלה דחמירא דעושה דקילא דאינה עושה כיוצא בה מטמאה ליה אביי כל דכן הוא ומה טומאה חמורה תאמר בטומאה קלה שעושה כיוצא בה אמר בטומאה חמורה שכן אינה עושה כיוצא בה

שחייבין במעשרות מטמאין טומאת אוכלין חייבין ואם לאו פטורין מתיב רב אשי כל והכי קאמר אם החצר משמרת פירותיה שעלו מאיליהן עסקינן וסחמא לאדם קיימי נשמרין חייבין אמר רב אשי הכא בחצר לאו דורעינהו מתחלה לבהמה וקתני אם היו דזרעינהו מתחלה לאדם צריכא למימר אלא היו נשמרין חייבין ביכי דמי אילימא דתנן הסיאה והאזוב והקורנית שבחצר אם שמה מחשבה אמר רבא מנא אמינא לה רבי יוחנן לענין מעשר דמחשבת חיבור מומאה קלה בעולם אמר רבא ומודה רב פפא שום טומאה חמורה בעולם שום שאין צריך הכשר אלא אמר רבא ואיתימא עוף טהור שסופה לטמא טומאה חמורה טומאה חמורה צריכין הכשר יצתה נבלת צריכין הכשר אף כל שאין סופן לממא מה זרעים שאין סופן לטמא טומאה חמורה

אז קד

מכל אחד ואחד והא שבת דמיחייב בפאה חרדל בשנים ושלשה מקומות שנותן פאה מודים הכמים לר' עקיבא בזורע שבת או מינה מין קתני שמע מינה תנן התם שחייב בפאה חייב במעשרות אלא לאו שמע וכפאני ופמור מן המעשר והא אנן תנן כל בבקר ובצרו הייב בפרט ובעוללות ובשכחה אשי תא שמע המפקיר את כרמו והשכים הטרפה מראשית הגו אמר רב שימי בר מני רבי שמעון היא דתנן ר"ש פוטר את ציו ואינה חייבת במתנות אמר רבינא הא ואם איתא האיכא טרפה דחייבת בראשית שחייב במתנות ואין חייב בראשית הגו כל שחייב בראשית הגו חייב במתנות ויש אוכגין ה"נ מסתברא מדקתני סיפא קאמר כל מין שחייב במעשר מטמא טומאת ואין מטמאין טומאת אוכלין אמר רבא הכי ואם איתא הא איכא הני דקחייבין במעשר

הא סתמא לקדרה אלא סתם שבת לכמך כהנא (אמר) לא תימא בשבת העשויה לכמך אמר רב אשי אמריתה לשמעתי' קמיה דרב חסדא כי תניא ההיא בשבת העשויה לכמך ואין מטמאין טומאת אוכלין XQL LT נורי נמנו וגמרו שאין נקחין בכסף מעשר הם לא ילקחו בכסף מעשר וא"ר יוחנן בן מממאין טומאת אוכלין ואם אינן מטמאין אף בן נורי אם נקחין בכסף מעשר מפני מה אין אוכגין דברי רבי עקיבא אמר לו רבי יוחנן נקחין בכסף מעשר ואין מטמאין טומאת והתיאה והחלתית והפלפלים וחלת חריע ורמינהי הקושט והחימום וראשי בשמים מומאת אוכלין דהאי שבת לטעמא עבידא אוכלין אלמא כל מילי דעביד לטעמא מטמא במעשר ומדחייב במעשר מטמא טומאת ומיחייב במעשר דתנן כל שחייב בפאה חייב

עשויה דתנן השבת משנתנה טעם בקדרה

ראשית הגו - הגווז צאנו חייב ליתן בכל שנה מן הגו מעט לכהן ובשחיטת חולין מפרש שיעורא: ח"ייי - דמנו מפנו כמפנני.

ת"ש - דמין קתני במתני: תנן התם כו' - האי דנקט לה הכא משום דאותיב עלה ממתני' ודר' יוחנן נמי עולשין שזרען כו'

למעמא - למתק הקדרה:

משום דאותיב עליה ממתני' נקט לה הכא:

ובחימום - פימורמרייאי

עביד דהוה עיקר:

והחימום - פיטרטר"א: אף הם לא ילקחו בכסף מעשר - דרחמנא אמר ונתת הכסף וגו' ואכלת לפני וגו' והני לדידן לאו

נמנו וגמרו כו' - אלמא כל מידי דלא עביד לאוכלו אלא להטעים הקדירה לא מטמא דהא פלפלין

לכמך - דכותשין אותו ונותנין אותו בכותה ועיקרו שבתוכו מטבילין כל אוכל דהאי לאו לטעמא

אמריתה לשמעתא כו' - הך שמעתא דפרישית לקמיה לא תימא כו':

לא כלו להו *בותני* כל שיש לו קשקשת לחיה מן השדה כלה לבהמתך שבבית והני מן השדה אתה מאכיל לבהמתך בבית כלה כל תבואתה לאכול כל זמן שחיה אוכלת כה, ז) ולבהמתך ולחיה אשר בארצך תהיה הלוף שוטה ועיקר הדנדנה דכתיב (ויקרא יש שיש לו שביעית ואין לו ביעור עיקר ביעור גמ' כגון עלה הלוף שוטה והדנדנה לו שביעית ויש שיש לו שביעית ואין לו בראשית הגו כל שיש לו ביעור יש חייב במתנות ויש שחייב במתנות ואינו חייב עשויה ש"מ *לותנ*" כל שחייב בראשית הגו סתמא לקדרה אלא לאו ש"מ סתמא לכמך ואי ס"ד סתמא לקדרה כי לא נתנה נמי בה משום תרומה ומטמאה טומאת אוכלין אוכלין הא עד שלא נתנה טעם בקדרה יש אין בה משום תרומה ואינה מטמאה טומאת

לפניו ויש שטעון ברכה לפניו ואין טעון מתני כל הטעון ברכה לאחריו טעון ברכה (ישעיהו מב, כא) יגדיל תורה ויאדיר סנפיר א"ר אבהו וכן תנא דבי רבי ישמעאל הוא לבוש ולכתוב רחמנא קשקשת ולא בעי דכתיב (שמואל א יו, ה) ושריון קשקשים סנפיר וקשקשת מנלן דקשקשת לבושא הוא סנפיר וקשקשת והשתא דכתב רחמנא דכתיב סנפיר ואפילו דג טמא כתב רחמנא כתב רחמנא סנפיר הוה אמינא מאי קשקשת סמכינן סנפיר דכתב רחמנא למה לי אי לא ואין לו קשקשת דג טמא מכדי אנן אקשקשת שיש לו קשקשת דג מהור יש שיש לו סנפיר ניש שיש לו מלפים ואין לו קרנים "בל" כל לשקשת כל שיש לו קרנים יש לו טלפים יש לו סנפיר ויש שיש לו סנפיר ואין לו

ברכה לאחריו למ" לאחויי מאי לאחויי

כי לא נחנה נמי סתמא לקדרה - ואמאי מטמאה הא אמרינן לעיל דמידי דעביד לטעמא לא מטמא: מחני' כל שיש לו ביעור - שהוא מצווה לבערו מן הבית בשביעית כשכלה לחיה מן השדה: גמ' לוף שוטה - שם לווי הוא ועשבים הם:

מעני, לשלשת - מלבושין של דג:

גמ' דג טמא - איכא דיש לו סנפיר:

ה"א מאי קשקשת דכתב רחמנא היינו סנפיר - כנפים שפורה בהן מכי אית ביה כנפים שרי ואתי למישרי דג טמא ולהכי כתב תרוייהו דעל כרחך חד מינייהו לבושא הוא. אייקררי"ץ בלע"ז:

לבושא מיקרי וכיון דמהאי קרא נפקא לן השתא לא לכתוב סנפיר ולכתוב קשקשת יה לו סנפיר אלמא פשיטא לן מאי קשקשת ודאי מהאי קרא נפקא ושריון קשקשים הוא לבוש אלמא לבושא מיקרי וכיון דמהאי קרא נפקא לן השתא לא לכתוב סנפיר ולכתוב קשקשת יש לו

למימר הוה אמינא מאי קשקשת סנפיר: דמברך אירקא - לאחריו בורא נפשות רבות כי היכי דמברכינן אכל מיני מאכל ועל כל פרי העץ חוץ משבעת המינים דבעינן ברכה אחת מעין ג':

מאות - איצית ולולב ושאר מצות שמברכין עליהן עובר לעשייתן:

במצוחיו וצונו לשמור חוקיו לאחויי מאי לאחויי מאי לאחויי מצוח ולבני מערבא לאחויי מאי לאחויי מצוח ולבני מערבא ירק ולרבי יצחק דמברך אירא ירק ולרבי יצחק דמברך אירק לאחויי מאי

לאעויי

והיא - מיעוטא הוא והכי דריש היא אשה סחמא שקדושיה גמורין היא דכי לא נאנסה אסורה בבתו של רבי ישמעאל - שהשיאתה אמה כשהיא קטנה יתומה ולאחר שילדה באת למאן: מיחתה שוב אינה יכולה למחות וחלו להו קדושין קמאי:

פליג כשלא בעל לאחר שגדלה פליג ואפ"ה לר"מ לא ממאנת דכיון שהגדילה שעה אחת ולא שוב אינה יכולה למאן - דהך ביאה הוו להו קדושין גמורין דגדולה היא ובידה לקדש עצמה וכי עד שירבה השחור:

הלכה כרבי יהודה - שאם לא בא עליה משהביאה שתי שערות שיכולה לעקור נישואי קטנותיה גדולה בין קטנה:

גמ' איש כתיב בפרשה - (דברים כ"ה:ז') ואם לא יחפוץ האיש הלכך קטן לא חליץ אבל אשה בין

ברבה:

ה"ג **רבי יהודה אומר עד שירבה השחור** ול"ג **על הלבן** - כלומר שישחיר אותו מקום משערות התחתון ולא העליון - באיזו הקפת זקן אמרו בתחתון שלמטה ולא העליון:

לאו בר עונשין הוא ומשהקיף זקן ראוי להוליד ורחמנא אמר בן ולא הראוי להיות אב:

מתני' וראוי להיות בן סורר ומורה משיביא שתי שערות עד שיקיף זקן - אבל קודם ב' שערות

חייב בכל המצות האמורות בתורה ל"ל וכי וכיון דתנא וכן התינוק שהביא ב' שערות שערות אין אי לא לא מאי טעמא אשה כאיש בין גדולה ובין קטנה קמ"ל דאי אייתי שתי יוסי דאמר איש כתוב בפרשה אבל אשה חולצת או מתיבמת למה לי לאפוקי מדרבי דתנן הייבת בכל מצות האמורות בתורה או יהודה אומר עד שירבה השחור גמ' וכיון שהביאה שתי שערות אינה יכולה למאן רבי אלא שדברו הכמים בלשון נקיה - תינוקת שערות עד שיקיף זקן התחתון ולא העליון וראוי להיות בן סורר ומורה משיביא שתי שערות הייב בכל מצות האמורות בתורה באמורות בתורה וכן תינוק שהביא שתי או חולצת או מתיבמת וחייבת בכל מצות ריחני *לותני*' תינוקת שהביאה שתי שערות

ישמעאל בבית המדרש ובכתה בכייה גדולה כתפה ואותו היום הוזכרו דבריו של רבי לבית המדרש למאן ובנה מורכב לה על ביה מעשה בבתו של רבי ישמעאל שבאת נאת, יג דנבעלה אמר להו רב כהנא לא כך דרב כהנא סבור למעבד עובדא כרבי יהודה שתי שערות שוב אינה יכולה למאן חברוהי רבי יהודה שאם נבעלה לאחר שהביאה איר אלעזר הלכה כרבי יהודה Laltr דתינוק תינוקת שהביאה כו' א"ר אבהו דפריש מילי דתינוקת קמפרש נמי מילי חכמים בלשון נקיה אין ה"נ אלא איידי שיקיף זקן התחתון ולא העליון אלא שדברו בן סורר ומורה משיביא שתי שערות ועד סורר ומורה תנינא חדא זימנא אימתי הוא תימא משום דקבעי למחני וראוי להיות בן

76 15

אבבה גומות אע"פ שאין שערות XUL בעיקרן גומות רב מלכיו אמר רב אדא בר רב הוגא שתי שערות שאמרו צריך שיהא במקיפות משפה לשפה א"ר חלבו אמר בשחור על הלבן רבא אמר שתי שערות שתי שערות שוכבות ונראות כמי שירבה לא שירבה השחור ממש אלא כדי שיהיו ואפלוה אמר רב הסדא אמר מר עוקבא אמרה קמיה דרבי יהודה נשיאה שדר בלשא אבא אמרה קמיה דר' יוחנן אזל רבי יוחנן כרבי יהודה ואע"ג דנבעלה אזל רב שמן בר רבי יצחק ותלמידי דרבי הנינא עבוד עובדא שתי שערות פרוש ולא עבוד עובדא ונמנו וגמרו עד מתי הבת ממאנת עד שתביא שבנה מורכב על כתפה ממאנת והולכת לה ואיזו זו שקדושיה קדושי טעות שאע"פ ויש לך אחרת שאע"פ שלא נתפשה מותרת והיא לא נתפשה אסורה הא נתפשה מותרת שמואל משום רבי ישמעאל (במדבר ה, יג) יכשל בו זרעו דאמר רב יהודה אמר בבית המדרש אמרו דבר שאמר אותו צדיק

שתים יונקות מגומא אחת מכחיש מאור יהיו שתים יונקות מגומא אחת שאלמלא נימא ונימא בראתי לו גומא בפני עצמה שלא הרבה נימין בראתי בראשו של אדם ולכל איוב מן הסערה ויאמר אליו שוטה שבעולם בסערה השיבוהו איוב לה ויען ה' את עברה לפניך ונתחלפה לך בין איוב לאויב חירף אמר לפניו רבש"ע שמא רוח סערה איוב בסערה חירף בסערה השיבוהו בסערה בשערה ישופני והרבה פצעי הנם ואמר רבא ומי איכא כה"ג והכתיב (איוב ט, יו) אשר קמ"ל דאפילו שתי שערות בגומא אחת ב"א עד שיהו שתי שערות בשתי גומות ענא ואחמועי' גומות אי אשמועינן גומות קשה בה רבי חנינא מסורא לא לישתמיט Wetir אמר רב אשי אמר לי מר זוטרא מתניתא מלכתא מאי בינייהו איכא בינייהו רב מלכיא שמעתתא רב מלכיו וסימוא רב מלכיא רב פפא אמר מתני' ומתניתא וגומות רב מלכיו בלורית אפר מקלה וגבינה רב הנינא בריה דרב איקא שפוד שפחות

לבעלה ויש לך אחרת שאפילו זנתה שלא באונס מותרת לבעל ולבועל ואיזו זו שקידושיה קדושי מעות כגון ע"מ שאני כהן והרי הוא ישראל וכגון קטנה דאין מעשיה כלום ואמה נמי אין בידה לקדשה:

דקשא - עיל:

שתי שערות שוכבות - שיהו ארוכות:

שפחות - מתניתין היא בכתובות ואמר רב מלכיא עלה הלכה כר"א: קשה בה רבי הנינא - אי סלקא דעתך גומות אף על פי שאין שערות לא לישתמיט בכוליה הש"ס

חד תנא ולאשמועי' חינוקת שהביאה שתים גומות:

עציע אצל ר"ע אמור לו עד מתי הבת מצאני הנינא בן הכינאי בצידן ואמר כשאתה מגצוע אומר עד שתכלכל ואמר רבי שמעון השחור רבי יוסי אומר עד שתקיף העטרה בן דברי רבי מאיר ר' יהודה אומר עד שירבה מתי הבת ממאנת עד שתביא שתי שערות שיהו ב' שערות במקום אחד ת"ר עד משום רבי שמעון ורבון אמר רב חסדא עד ר' שמעון בן יהודה איש כפר עכו שאמר ואחת ע"ג קשרי אצבעותיה של רגל דברי בכריסה אחת ע"ג קשרי אצבעותיה של יד שערות שאמרו אפילו אחת בגבה ואחת ואחת על הביצים - תניא נמי הכי שתי שתי שערות שאמרו אפילו אחת על הכף בא ברישא אמר רב יהודה אמר שמואל איוב באויב נתחלף לי לא קשיא הא בגופא עיניו של אדם גומא בגומא לא נתחלף לי

ר' הנינא בן אנטיגנוס היא דתניא ר"ה בן און בכתמים משום זוב גמ' מאן חכמים וחוששת משום זוב דברי רבי מאיר וחכ"א מונגי הרואה כתם הרי זו מקולקלת אמר מר עוקבא הלכה כדברי כולן להחמיר כדי שיהו ניטלות בזוג לבל' אמר רב הסדא אומר כדי לקרוץ בציפורן ר' עקיבא אומר לכוף ראשן לעיקרן דברי רבי ישמעאל ר"א בפרה ובנגעים והאמורות בכל מקום כדי מעני, שתי שערות האמורות WKLIA מכיר עד מתי הבת ממאנת עד שתביא ב' כלכול זה איני יודע מהו בן שלקות איני דבר כשבאתי אצל רבי עקיבא אמר לי כולכם ביבנה עד שתכלכל ולא אמרתם לו אמור לו והלא בן שלקות העיד במעמד

ממאנת אם יאמר לך עד שתביא שתי שערות

אנטיגנוס אומר כחמים אין בהן משום זוב

על הכף - גובה שעל האבר למטה מן הכרס: אחת בגבה - תחת אותו מקום: שתכלכל - לא שמעתי מהו ונראה בעיני שחברו במס' שבת (עה:) כדי לסוד כל

ואני מצאתי עד שתבלבל בבי"ה שער גדול כפוף ומבולבל ולא ישר בעיני:

גמ' ג' הלוקות הבדוקות לה - ולבשתן בשלשת ימי זיבה אחד ליום:

מית בבנה - הווה איהו ניקום: שתכלכל - לא שמעתי מהו ונראה בעיני שחברו במס' שבת (עה:) כדי לסוך כלכול ואמרינן (שם פ:) מאי כלכול צדעה ובת צדעה ה"נ עד שיהו שם שערות הרבה שיהא רצוף ומלובש בשער.

איני יודע מהו - כלומר לא סבירא לי: מתני' ב' שערות האמורות בפרה - דקיימא לן ב' שערות שחורות פוסלות בה בגמרא דאין

מעמירין (ע"ז דף כד.) ובמסכת פרה (פ"ב מ"ה): גמ' להחמיר - משנקרצות בצפורן לא ממאנת שמא גדולה היא ולענין חליצה עד דאיכא שיעורא

מתני' הרי זו מקולקלת - אינה יודעת פתח גדותה לידע מתי יתחילו י"א יום שבין גדה לנדה דהא

לא ידעה אימת חואי: וחוששת משום זוב - אם עברו עליה ג' ימי זיבה משלבשה חלוק זה ומצאה עליו כתם גדול שיעור ג' גריסין ועוד מספקינן להו דילמא כל חדא וחדא בחד יומא חזיא אע"ג דבמקום אחד נמצאו: מן הלילה ויש כאן שלשה רצופין:

כתם לקמן בפרק הרואה כתם (נדה דף נט.): אחת זו ואחת זו - אפילו בשתי גריסין חוששין שמא ראתה אותן בשני בין השמשות או אחת היום ואחת בין השמשות של מחר וראיית בין השמשות עולה לשני ימים שמקצתה מן היום ומקצתה

שהן כגריס ועוד - כלומר שלשה גריסין גסין דאיכא בכל חד וחד כגריס ועוד דהכי הוי שיעור

הרי ופלגא כו' - אלמא לא פליג רבי הנינא אלא במקום אחד אבל בשלשה מקומות מודה והא

זכנהו - תשובה ניצחת השיבן:

דאי לא אשמועינן הוה אמינא הרי רגלים לדבר דודאי זבה היא:

מהו דתימא כל כי האי גוונא וכו^ר - להכי נקט ב^י ימים וחלוק אחד לאשמועינון דהשתא נמי חששא בעלמא היא ומביאה קרבן ואינו נאכל דשמא לאו מגופה הואי הך כתם שלישי ומליקת חולין נבלה

להו לדידי בג' חלוקות אין בג' מקומות כג' מקומות לא - לדבריהם דרבנן קאמר מלומוט היישינן הא אמרת בג' חלוקות אין גריסין במקום א' הוא דלא חיישינן הא בג' יומא לא חלינן ור"ח בן אנטיגנוס ג' ורבנן כיון דאיכא לפלוגי בגריס ועוד לכל חזיתיה ואידך אגב זוהמא דם מאכולת הוא במקום אחד נמי נימא תרתי ופלגא מגופה דאמרי' בתרי יומי הזיתיה שלשה גריסין פחות מג' גריסין במקום אחד דלא חיישינן זכנהו ר' הנינא בן אנטיגנוס לרבנן מאי שנא ונאכג לא משמע לן אמר רבא בהא מהו דתימא כל כי האי גוונא מביאה קרבן חיישינן ב' ימים וחלוק אחד מיבעיא השתא שלשה חלוקות דלאו מגופה קחויא אחד הן הן הכתמים המביאין לידי זיבה עליהם כתם או שראתה ב' ימים וחלוק כיצד לבשה ג' חלוקות הבדוקות לה ומצאה ופעמים שהכתמים מביאין לידי זיבה

לא אלא לדידכו אודו לי מיהת דהיכא דחואי ג' גריסין במקום אחד דאמרינן תרי ופלגא מגופה חזיתיה ואידך אגב ווהמא בגריס ועוד לכל יומא לא תלינן – ת"ר הרואה כתם אם יש בו כדי לחלק ג' גריסין שהן כגריס ועוד חוששת ואם לאו אינה חוששת – ר" יהודה בן אגרא אומר משום

רבי יוסי אחת זו ואחת זו חוששת

בין השמשות. אלמא לרבי ספקא הוא כו': ה"ק - האי נראין דקאמר רבי לאו לטעמיה דנפשיה קאמר דתידוק מינה מדקאמר בזו אני רואה את דברי זה ובזו איני רואה מכלל דאינהו בתרוייהו פליגי ותקשי לך אלא רבי לפרושי פלוגתייהו

חיישינן אבל לא בדקה לא בזו ולא בזו איני רואה את דבריהם דאנא סבירא לי דחיישא: אלא פשיטא - דנראין דברי הכמים כשבדקה דקאמר רבי שבדקה בשניהם קאמר אבל באחד מהן דקאמרי אינהו נמי לא חיישא איני רואה דבריהם דכיון דלא בדקה בדר' יוסי יש לחוש לראיית

אלמא - קסבר רבי בין השמשות דרבי יוסי לילה הוא והראייה שבה אינה עולה לשתים: אי נימא כשברקה בדרבי יהודה ולא בדרבי יוסי - וקאמר רבי בזו אני רואה את דבריהם דלא

ראיה אחת לשתים: אלא פשיטא דלא בדקה לא - בהא ולא בהא דחוששת שמא ראתה בבין השמשות דר' יהודה:

מכלל דרבי יהודה אפילו בדקה בתרוייהו - חייש הא ודאי בין השמשות לא חזאי ואין לך לחלוק.

אילמלי ידיה בעיניה - באותו מקום:

ב' ימים:

הכא במאי עסקינן - פלוגתא דרבנן ורבי יהודה בן אגרא: והא בדקה בבין השמשות דרבי יהודה - הלכך לא ראתה אחת מהן בין השמשות שתעלה לחומר

ממר רבי נראין דברי חכמים בשבדקה מאי בדקה וזברי חכמים בשבדקה אשכחחינהו לרבנן דבי רב דיחבי וקאמרי הכא במאי עסקינן כגון שבדקה צמה ולא הכא במאי עסקינן כגון שבדקה עצמה ולא הרא במאי עסקינן כגון שבדקה עצמה ולא ברקה חלוקה ואף עצמה לא בדקה אלא ברן השמשות דרבי יהודה ובבין השמשות השמשות דרבי יוסי ליליא הוא והא בדקה השמשות דרבי יהודה ור' יוסי לטעמיה השמשות דרבי יהודה ור' יוסי לטעמיה השמשות יפה אתם אומרים עכשיו שמא להו אנא אילמלי ידיה בעיניה כל בין השמשות יפה אתם אומרים עכשיו שמא להו אנא הילמלי ידיה בעיניה כל בין השמשות יפה אתם אומרים עכשיו שמא

בדר' יהודה ולא בדקה בדר' יוסי חיישינן בין בדר' יהודה ובין בדרבי יוסי אבל בדקה חיישינן הא לא בדקה אלא פשיטא דבדקה דרבנן סברי אע"ג דלא בדקה בתרוייהו לא בדרבי יהודה ולא בדקה בדרבי יוסי מכלל כשבוקה מאי בוקה אילימא דבדקה לרבי ליליא הוא אימא סיפא ודברי חכמים לא היישא אלמא בין השמשות דר' יוסי אבל בדקה בדר" יהודה ולא בדקה בדר" יוסי דלא בדקה לא בדרבי יהודה ולא בדרבי יוסי בתרוייהו היישא הא בדקה אלא פשיטא יוסי מכלל דרבי יהודה סבר אע"ג דבדקה דבדקה בדרבי יהודה ולא בדקה בדרבי כשלא בדקה מאי לא בדקה メントンス אמר רבי נראין דברי רבי יהודה בן אגרא

דף נג

והא מצינו כו' - דהא מודה ר"ש בן אלעזר בקדשים דמטמאתן למפרע עד שעת הכבוס:

חמור מראייתה - למפרע דלראייתה לא הוי אלא מעת לעת וכתמה עד שעת הכבוס:

מטמאה עצמה - הרואה כתם מטמאה עצמה לטהרות וקדשים:

אדר' יהודה התם דבדקה כו':

קשיא דרבי יהודה אדר' יהודה - דלעיל ס"ל בין השמשות דרבי יוסי ספיקא הוא: בשלמא בלא רבי - אי לא פירש רבי לפלוגתייהו בין לעיל בין הכא לא הוה קשיא דרבי יהודה

ממנו - מזרבי יוסי:

לראייה מרובה - ג' גריסין בועודות:

אתא לאשמועינן במאי פליגי וה"ק נראין דברי ר" יהודה לחכמים ומודים לו דחיישינן כשלא בדקה לא בזה ולא בזה שדברי חכמים כשבדקה באחד מהני דקסברי בין השמשות דרבי יוסי ליליא הוא ורבי יוסי לטעמיה דאמר ספקא הוא הילכך עד שתבדוק בשניהם יש לחוש בראיית בין השמשות:

בין בדר' יהודה ובין בדרבי יוסי מכלל דרבי חיישא והא לא בדקה אלא פשיטא דבדקה ברקה לא בדר' יהודה ולא בדר' יוסי לא מכלל דרבי יהודה בן אגרא סבר אע"ג דלא דבדקה בדר' יהודה ולא בדקה בדרבי יוסי ונראין דבריו כשבדקה מאי בדקה אילימא מל המנחה ולמעלה לא תהא בחוקת טמאה אמר לי ומה אילו נדה שלא הפרישה בטהרה מאטת זו ואחת זו חוששת ומן המעם הזה משום רבי יוסי אמר רבי אני שמעתי ממנו חוששת זו דברי רבי יהודה בן אגרא שאמר לראיה מרובה חוששת לראיה מועטת אינה בדקה כלל מודו ליה - ורמינהו הרואה כתם יהודה ולא בדקה בדר' יוסי אבל היכא דלא חכמים לא נחלקו עליו אלא דבדקה בדר' לא בדרבי יהודה ולא בדרבי יוסי שאף רבי יהודה בן אגרא לרבנן דלא בדקה כלל בוי קשיא דרבי אדרבי ה"ק נראין דברי אלמא בין השמשות דרבי יוסי לרבי ספקא

קדשים אינה מטמאה שלא יהא כתמה חמור אלא תני הכי ר"ש בן אלעזר אומר אף מצינו כתמה חמור מראייתה לענין קדשים שלא יהא כתמה חמור מראייתה געו אומר קדשים מטמאה עצמה אינה מטמאה ולדשים למפרע דברי רבי ר"ש בן אלעזר ע"ר הרואה כתם מטמאה עצמה LLLL בין השמשות דר' יוסי מישך שייך בדר' חייל בין השמשות דר' יוסי והאי תנא סבר סבר שלים בין השמשות דר' יהודה והדר ואליבא דרבי יהודה בן אגרא האי תנא ובדר' יוסי אלא בדרבי קשיא תרי תנאי בדר' יוסי הכא דבדקה נמי בדר' יהודה קשיא התם דבדקה בדר" יהודה ולא בדקה יהודה בן אגרא בשלמא בלא רבי לא ליליא הוא קשיא דרבי יהודה בן אגרא אדר" השמשות דרבי יוסי לר' יהודה בן אגרא בדקה בדר' יוסי לא חיישא אלמא בין יהודה בן אגרא סבר בדקה בדר" יהודה ולא מראייתה לכל דבר ת"ר ראתה כתם מראייתה לכל דבר ת"ר ראתה כתם הראייתה מעת לעת דברי רבי ר"ש בן אלעזר אומר יומו א"ר נראין דבריו מדברי שהוא אומר יומו א"ר נראין דבריו מדברי שהוא מתקנה ואני מעוותה מחקנה עוותי מעוית לה אמר רבינא איפוך רב נחמן אמר לעולם לא תיפוך שהוא מתקן הלכותיה לידי דיבה ואני מעוות הלכותיה לידי זיבה וצני מעוות הלכותיה לידי זיבה הפסק טהרה או לא אשתיק ולא א"ל ולא הפסק מהרה או לא אשתיק ולא א"ל ולא מידי זימנין אשכחיה דיתיב וקאמר תולה הפסק בראייתה מעת לעת דברי רבי אמר ר"ל והוא שבדקה ורבי יוחנן אמר אע"פ כתמה בראייתה מעת לעת דברי רבי אמר שלא בדקה א"ל מכלל דכתמים צריכין שלא בדקה א"ל אין והא זימנין סגיאין

בעא מינך ולא אמרת ולא מידי דלמא אגב שיטפך אתיא לך א"ל אין אגב שיטפאי אתיא לי מחלגי הרואה יום י"א בין אמיא לי מחלגי הרואה יום י"א בין השמשות תחלת נדה וסוף נדה תחלת זיבה א"ר יהישע עד שאתם מתקנים את השיטות לנקבה בין השמשות לכולן הרי אלו טיעות באו ותקנו את הפקחות גמ' תחלת נדה היא אמר באו ותקנו את הפקחות גמ' תחלת נדה היא אמר רב חסדא הכי קאמר הרואה יום י"א בין השמשות תחילת נדה וסוף זיבה היא אמר לנדתה סוף נדה ותחלת זיבה א"ר יהישע עד לנדתה מוף נדה ותחלת זיבה א"ר יהישע עד

שאתם מתקנין את השוטות כו' הני

יומו - אם ראתה בו ביום תולה ואם שקעה חמה אף על פי שראתה בתוך מעת לעת אינה תולה:

איפוך - ואימא גראין דברי מדבריו: הוא מחקן הלכוחיה לידי זיבה - לענין זיבה הוא מיקל דלדידיה היכא דלא חזיא בו ביום לא חלינן כתמה בראייתה ומונה ימי נדות מיום ראייתה ואין ימי זיבה מתחילין עד יום ה' לראייתה לרבי מונה מיום מציאת כתמה ואף להקל ולטבול לליל שביעי לכתמה אם פסקה ומיום ה' לכתמה הוו ימי זוב ונמצא רבי מחמיר לענין זיבה דכי חזיא בה' לכתמה אמרינן יום זיבה הוא וצריכה לשמור חשיעי יום כנגד יום ואם תראה שנים עמו תהא זבה ולר"ש סוף נדה הוא ולא מצריך שימור ואם

תראה שנים עמו לא תהיה זבה נמצא אני מביאה ע^{יי}י כתמה לזיבה אבל איהו לא: צריכין הפסק טהרה - בשביעי לטבול בערב צריכה לבדוק בין השמשות להפסיק בטהרה או לא:

זימנין - פעם אחרת: א"יל - רבי זירא לרבי אסי מדפליגי רבי יוחנן ור"ל לענין תליא בבדקה ולא בדקה מכלל דאורחא

הוא לבדוק ביום שביעי לכתמה ולהפסיק בטהרה: מתני' הרואה יום אחד עשר בין השמשות - וספק יום הוא והוי דם זיבה או ספק לילה ותחלתו

נדה: יום ארבעים לזכר ויום שמונים ללידת נקבה בין השמשות לכולן - כלומר באיזה מאלו שתראה בין השמשות הוי האי בין השמשות ספק טמא ספק מהור ואם תראה ליום שמיני ספק נדה ספק שומרת יום כנגד יום וכן לעולם עד שתפסוק כדי שיעור המפורש לה בערכין:

את השוטות - את הטועות כגון אלו שראו בשעת הספק:

ΥQ,

ונמצאת משמשת רביע ימיה ולהכי נקט כ"ח מפני שתחלת נדותה של זו מכ"ח לכ"ח:

מ"ו יום מתוך מ"ח - כגון ח" הראשונים השמיני ימי זיבה ומשמונה השניים תשמור יום לשמיני
שלפניו ותשמש שבעה הרי מ"ז שעברו עליה ונשארו ב" לבא מימי זיבה ושמונה השלישיים
ענים מהן ימי זוב והששה תחילת נדתה ושמונה הרביעיים שהן טהורים הראשונים ישלים ז" ימי
נדה והשבעה תשמש ועכשי נותרו ד" ימים מימי זיבה שמונה החמשיים הרי היא זבה משלשה
ראשונים וח" שלאחריהן שבעה לספירה ושמיני לתשמיש הרי מ"ו יום מתוך מ"ח וביום מ"ט

יום אחד - שמיני דכולה ברייתא בעררואה בערב: הביע ימיה מחוך כ"ה - שבעה ימים שאחר שבעה הטמאים של נדות היא משמשת ובשבעה השלישיים תהא זבה ובשבעה האחרונים הן ימי הספירה הרי כ"ח וביום כ"ט תהא תחלת נדה

לא תראה ז' נקיים לעולם:

מהור דהכי נפקא לן יהיה מלמד שסופרת יום אחד לאחד וספירה לא הוי אלא יום טהור: משמשת שני ימים - אחד עשר וי"ב שהשמיני ותשיעי מי"א שבין נדה לנדה הן ועשירי שימור הוא להן ושוב אינה משמשת לעולם שהרי תהא זבה בי"ג וי"ד ומ"ו וצריכה לספור ז' נקיים והיא

שימור יום כנגדו וזו למה משמרת י"ט בשביל י"ה שהוא סוף זיבה: רב אשי אמר - לעולם אינו אסור והכא דתני אסור משום שראתה יום עשירי דאיהו בעי שימור לפיכך תשב י"ט הטהור ויהא שימור ליום י"ז שהוא עשירי לימי זיבה. שימור לא הוי אלא יום

ב' ימים טמאים כו' - כללא דמילתא כל ימים דלקמן עד סוף פירקין כשרואה מבערב: ותשמש בתשסר - דקיימא לן בפרק אחרון (לקמן נדה עב:) יום אחד עשר לימי זיבה לא בעי

תהא תחלת נדה שהרי שלמו י"א שבין נדה לנדה וחוזרת למנינה שאמרנו:

דתניא - לפרושי פקחות דמתניתין קאתי: וארבעה לילות מתוך שמונה עשר יום - לראייה הראשונה שהרי אשה זו לא תהא זבה לעולם מאינה רואה ג' רצופין וכשהיא רואה תשיעי תהא שומרת עשירי ותשמש בלילה הרי שלשה ותראה ט"ו ותשמור ט"ז ותשמש לערב הרי ד' ובי"ז תראה ותשמור י"ה הרי כלו י"ח ולא שמשה אלא ד' לילות לבר שמיני ולילו ותשמיש אחרון אינו בתוך י"ח ולמחר בי"ט כשתראה

שומות נינהו מוצות נינהו אלא חני מוצות בתניא יום אחד ממא ויום אחד מהור משמשת שמיני ולילו עמו וארבעה לילות מתוך שמונה עשר יום ואם היתה בלבד שני ימים ממאין ושני ימים מהורין בלבד שני ימים ממאין ושני ימים מהורין משמשת שמיני ושנים עשר וששה עשר בערם ותשמש נמי בתשסר אמר רב ועשרים ותשמש ללא בעי שימור אמי אמר נהי דחד עשר לא בעי שימור

עשירי מיהא בעי שימור שלשה ימים ממאין ושלשה ימים מהורין משמשת שני מים מהורין משמשת שני מים מאים וארבעה ימים ממאים וחמשה ימים מהורין משמשת ימים ממאים וחמשה ימים מהורין משמשת ימים ממאין וששה ימים מהורין משמשת ימים ממאין ושמעת חמשה ימים ממאין ושבעה ימים מאין ישבעה ימים

712 51

שמונה ימים טמאין ושמונה ימים טהורין טהורין משמשת רביע ימיה מתוך כ"ח ימים

ושמונה הרי ארביסר הוו אמר רב אדא משמשת המשה עשר יום מתוך ארבעים

בר יצחק זאת אומרת ימי נדתה שאין רואה

בהן עולין לספירת זיבתה דאיבעיא להו ימי

לידה שאינה רואה בהן מהו שיעלו לספירת

17ロロに אמר רב כהנא ת"ש ראתה שנים

ולשלישי הפילה ואינה יודעת מה הפילה

הרי זו ספק זיבה ספק לידה ロロレンド

קרבן ואינו נאכל וימי לידתה שאין רואה

בהן עולין לה לספירת זיבתה

פפא שאני התם כיון דאיכא למימר יולדת

ארביסר הוו - קסבר האי דמותיב שהאשה הזאת לא תשמש יום מ"ה לפי שהשמונה החמשיים כשתראה תהא תחלת נדה ותחזור למנין שאמרנו:

ימי שמושה כימי זיבתה - דמעשרה טמאין הוו ז' נדה וג' זיבה ומעשרה טהורין ז' לספירה וג'

ט' ימים טמאין - תרי מינייהו זיבה וכי חזיא טהורין חד מינייהו הוי שימור ושמונה לתשמיש וביום

וימי לידתה שאין רואה בהן עולין כו" - ואע"ג דאיכא לספוקי ביולדת בזוב ויש כאן לידה וזיבה:

זיבה שכל זמן שלא הפסוק ז' נקיים לא הטהר ומביאה קרבן ואינו נאכל שמא אין כאן לא לידה כאן לא זו ולא זו הלכך ספק הוא ונטיל עליה חומר לידה לטמא שבועיים אפילו לא תראה וחומר לידה ואם ולד הוא וראתה דם בלידה הרי זו יולדת בזוב ואם נפתח קבר בלא דם ואינו ולד אין הקבר הרי היא לידה ולא זיבה ואם אינו ולד וראתה דם בפתיחת הקבר הרי היא זיבה ואין כאן ספק לידה ספק זיבה - שמא לידה שמא זיבה שמא לא זו ולא זו אם ולד הוא ולא ראתה בפתיחת

וכשתראה יום מ"ט סותרת וכן כל ח' השביעיים (יום) ועד שיגיע יום ס"ג לא ישלימו ימי ספירתה: ימי נדה וימי נדתה שאינה רואה בהן אין עולין לספירת זיבתה הלכך אין כאן אלא חמשה לספירה שכשיבאו שמונה טהורין שאחריהם לא יעלו שלשה הראשונים לימי הספירה לפי שהן השלמת כל זמן שלא ספרה ולא מהרה מזובה אבל להכי מהניא הך ראייה ד' האחרונים הראויין לנדות שנעשית בהן זבה אין מהן אלא ד' מימי זיבה וד' האחרונים מימי נדה הן ומיהו תחלת נדה לא הוי

משום דאיכא למימר כו' - אבל אי הוה פשיטא לן דיולדת נקבה היא לא סלקי לה:

הכי גרסינן **ראתה שנים** - ראתה שני ימים בשופי בתוך י"א שבין נדה לנדה:

מתניי 7 ב הנדה ובשר המת מטמאין לחין

ציבעל מגל בא סימן

שמושה כימי זיבתה וכן למאה וכן לאלף

עשרה ימים ממאין ועשרה ימים טהורים ימי

משמשת שמונה ימים מתוך שמונה גשר

תשעה ימים טמאין ותשעה ימים טהורין

אלא לאו שמע מינה עולין שמע מינה

איכא לספוקי ביולדת נקבה ליכא לספוקי

בריה דרב יהושע לרב פפא ביולדת זכר

סלקי לה לספירת זיבתה אמר ליה רב הונא

זכר היא וכל הני שבעה יתירי דקיהבינן לה

וכמה היא שרייתן - דנימא אי הדרא בכי האי שיעורא לחין נינהו:

מתני' דם הנדה:

ולא זיבה:

לתשמיש הרי ימי שימוש בימי זיבה:

י"ט הויא תחלת נדה וכן לעולם לא תהא זבה:

אדומים תטיל למים אם נמוחו טמא מנלן קריפה כמין עפר כמין שערה כמין יבחושין מגיקרו מגלן ותו הא דתנן המפלת כמין ואימא הני מילי בלח ונעשה יבש יבש אמר קרא ויקרא טו יהיה בהויתו יהא אשכחן לח יבש מנלן אמר רבי יצחק כמותה מה היא מטמאה אף מדוה מטמאה קרא (ויקרא טו, לג) והדוה בנדתה מדוה צמ, מוא נוי מילי אמר חוקיה דאמר יכול להשרות ולחזור לכמות שהיה טהור לעת רבי יוסי אומר בשר המת יבש ואינו וכמה היא שרייתן בפושרין מעת יבשין ולחזור לכמות שהן מטמאין לחין ומטמאין ואין מטמאין יבשין ואם יכולין להשרות והשרץ והנבלה והשכבת זרע מטמאין לחין ומטמאין יבשין אבל הזוב והניע והרוק

ולא אבן מנוגעת ה"נ אמר קרא אשר היא לאו הכי מטמאה ומינה לאו מי אמרת הזב ולא אבן מנוגעת טעמא דמעטיה קרא הא לטמא אדם לטמא בגדים - ת"ל הזב הזב בביאה אינו דין שמטמאה משכב ומושב אדם לטמא בגדים אבן מנוגעת שמטמאה מממא בביאה עושה משכב ומושב לממא לטמא בגדים ודין הוא ומה זב שאינו אבן מנוגעת עושה משכב ומושב לטמא אדם דאיצטריך קרא למעוטי דתניא יכול תהא ולטעמיך אבן מנוגעת בת משכב ומושב היא בגדים אטו דמה בר משכב ומושב הוא נמי עושה משכב ומושב לטמא אדם ולטמא ומושב לטמא אדם ולטמא בגדים אף דמה יהיה רבויא הוא אי מה היא עושה משכב

יושבת עליו היא ולא דמה

ergite nerre

צמ, מוא צוו מולי - דדם נדה מטמא מגעו ומשאו:

אשכחן לח - דרוה לח משמע כעין שהוא זב:

עושה משכב - שיהא משכבו מטמא אדם ולא יהא ראשון במגעו אלא אב הטומאה כמשכב נדה יבש מעיקרו - כגון הני דתנינן:

שאינו מטמא בביאה - אדם הנכנס עם הזב בבית אינו טמא:

הזב - אשר ישכב עליו הזב (ויקרא מ"ו:די):

(כלים פ"א מ"ג) דדם נדה מטמא במשא: משום משא להיות ראשון ואף על פי שאין נוגע בו דהא איתקש לנדה והכי נמי תנן באבות הטומאה היא - עושה משכבה אב הטומאה ולא דמה עושה משכבה אב הטומאה אבל מטמא הוא את שתחתיו

112 512

עמו וטהורין אלא אמר רב אדא בר מנכנא מעו וניאיכא שער וצפורן שנבראו דומיא דעצם מה עצם שנברא עמו אף כל חבורן הכל ממא אמר רב אדא בר אהבה חוץ מן השינים והשער והצפורן ובשעת ראקמח והוי עפרא מיתיבי כל שבמת מטמא מיחיבי בשר המת שהופרך טהור התם מאי בינייהו איכא בינייהו דאפריך אפרוכי אדם דומיא דעצם מה עצם יבש אף כאן יבש (במדבר יט, טו) או בעצם אדם או בקבר מומאוט בפורשות ממנו רבי יוחנן אמר אמר קרא (ויקרא כב, ה) לכל טומאתו לכל מיעוטא הוא ובשר המת מנלן אמר ר"ל אמר קרא (ויקרא טו, י) והנושא אותם אותם נמי מטמאה באבן מסמא אמר רב אשי אי מה היא מטמאה באבן מסמא אף מדוה

לא קא מכשר אלא דקריר בשרא והייא מחליף ותנן וחכמים פוסלין ואפי' רבי מאיר לחמור ואיכא דאמרי הרי עור דאין גועו שמא יעשה אדם עורות אביו ואמו שטיחין אבם סבור ומאי טעמא אמרו טמא גזרה צא איתמר עלה אמר עולא דבר תורה עור ותנינן אלו שעורותיהם כבשרן עור האדם שליט בה אוירא ומתה ולעולם גועו מחליף נאפילו רבנן לא קפסלי אלא דאדהכי והכי הגלודה רבי מאיר מכשיר וחכמים פוסלין צותו מטליף והרי עור דגועו מחליף ותנן יצאו שער וצפורן שאף על פי שנבראו עמו גועו מחליף יצאו השינים שלא נבראו עמו ואין גזעו מחליף אף כל שנברא עמו ואין אנבה דומיא דעצם מה עצם שנברא עמו

ולעולם אין גועו מחליף ואמר עולא דבר

כדמפרש בתורת כהנים וכתיב אותם למעוטי דמה: והנושא אותם - במשכב הזב כתיב ומשכב הזב הנישא על אבן מסמא מטמא כלים שתחתיה

לאחרים - לזב:

דמפרך אפרוכי - שיבש יותר מדאי לר' יוחנן טהור דרומיא דעצם בעינן ועצם לא מיפרך:

נמילתן ניכר:

דאקמח - לשון טחינה כקמח:

חוץ מן השינים - והא שינים דומיא דעצם הן וטהורין וקשיא לתרוייהו:

שינים לא נבראו עמו שגדלין לאחר זמן:

אין גזעו מחליף - אם ניטל אינו חוזר:

וחכמים פוסלין - דלא הדרא בריא אלמא אין גזעו מחליף: שטיחין - מרדעת לחמור:

אסיפא - סיפא דואלו שעורותיהן כבשרן:

נעשה מקומו צלקת - כלומר רושם נראה בה חריץ או גומא ואין כולו חוזר אבל שער וצפורן אין

אדם ובגדים במגע אדם מטמא בגדים לא איצטריך קרא למשא ואימא במשא מטמא איצטריך קרא דלא גרע משכבת זרע כי אשרץ אמר רב ביבי בר אביי במגע לא ואימא היימ במגע אבל במשא לא מידי דהוה ע"ל זובו טמא לימד על הזוב שהוא טמא שגורם טומאה לאחרים הוא עצמו טהור מהור אף אתה אל תחמה על זה שאע"פ יוכיה שגורם טומאה לאחרים והוא עצמו טומאה לעצמו לא כ"ש שעיר המשחלה והלא דין הוא לאחרים גורם שהוא ממא (ויקרא טו, ב) זובו טמא לימד על הזוב מקומו צלקת אבל הזוב זוב מגלן דתניא וממא אמר מר בר רב אשי בשר נעשה אביו ואמו שטיחין והרי בשר דגועו מחליף מעם אמרו ממא גזרה שמא יעשה אדם עור עולא דבר תורה עור אדם כי עבדו טהור ומה כדי עבודה טהורין הוץ מעור אדם ואמר אסיפא איתמר וכולן שעבדן או שהילך בהן תורה עור אדם טהור כי איתמר דעולא

מילי במגע אבל במשא לא מידי דהוה אשרץ דלא נגע אף ה"נ דלא נגע קמ"ל - ואימר הני סד"א נילף רוק רוק מיבמה מה התם אע"פ אמר מר יכול אע"פ שלא גגע מהיכא תיתי כיחו וניעו ומי האף שלו מנין ת"ל וכי ירוק בטהור עד שיגע בטהור אין לי אלא רוקו מו וכי ירוק יכול אע"פ שלא נגע ה"ל ביה נמי האי והרוק רוק מנלן דתניא ויקרא ובשתא דאמר רחמנא זובו טמא הוא דרוש רחמנא לנקבה כתב רחמנא זובו ממא דאתא זוב חד זובו תרתי ובשלישי אקשיה טהור ואי משום הזב את זובו למניינא הוא יוכיה שגורם טומאה לאחרים והוא עצמו מדסקרתא איצטריך סד"א שעיר המשתלה את זובו זובו ממא למה לי אמר רב יהודה בגדים אף זובו כן והשתא דנפקא לן מהזב חלקת בין מגעו למשאו לטמא אדם ולטמא לזכר ולנקבה מקיש זובו לו מה הוא לא אחרים אומרים (ויקרא טו, לג) הזב את זובו לטמא מידי דהוה אמגע נבלה לא ס"ד דתניא

שעיר המשחלה - גורם טומאה למשלחו דכתיב (ויקרא ט"ז:כ"ו) והמשלה את השעיר וגוי: ייירא מממא במנע ולא במשא:

שרץ מטמא במגע ולא במשא:

והשתא דנפקא לן - טומאת הזב מוהזב את זובו דאיתקש זובו לו זובו טמא למה לי: זב חדא זובו תרתי - וכחיב לזכר דבשתי ראיות ראשונות דין זכר עליו שאינו מטמא באונס ומכאן

ואילך איתקש לנקבה דאפילו ראה שלישי באונס חייב קרבן: והשתא דכתיב זובו טמא - דנפקא לן מיניה עיקר טומאת זוב מהשתא דרוש מוהזב את זובו הך

ררשא דלא תחלוק בין מגעו למשאו ואע"פ שאתה דורשו לדרשא אחריני:

כיחו וניעו - מין רוק הן:

במה שביד טהור - אם רק במה שביד טהור דהוה ליה טהור נושא את הרוק:

זה מגע נבלה - שטהרתי לך בגדים שעליו וטמאתים לך כאן במגע הרוק: דלימות הואיל ויכול לגוררן ולהוציאן דרך צוריא מ"ט דרב דלא אמר האי מאן דבעי ליכחול מעובד כוכבים ואמר רב הייא בר כוכבים ולוי אמר האי מאן דבעי דלימות מאן דבעי דלסתמיה לעיניה ליכחול מעובד ורב נחשוב נמי דמעת עינו דאמר רב האי אלמא קסבר מעיין הוא ורחמנא רבייה ור' יוחנן אמר אפילו בנגררין דרך החוטם לפי שאי אפשר למי האף בלא צחצוחי הרוק האף מאי מי האף אמר רב בנגררין דרך הפה קרא באדם מאי בטהור ש"מ תרתי LUL מגע נבלה ואימא כמשא דשרץ א"כ נכחוב לך במקום אחר טמאתי לך כאן ואיזה זה זה ישמעאל אמר קרא בטהור טהרה שטהרתי נבלה אמר ריש לקיש וכן תנא דבי רבי לטמא בגדים לא לטמא מידי דהוה אמגע ואימא במשא מטמא אדם ובגדים במגע אדם קרא בטהור מה שביד טהור טמאתי לך אמר ריש לקיש תנא דבי רבי ישמעאל אמר

את נאד החלב ותשקהו – מימי רגליו מנלן הלב האשה דכתיב (שופטים ד, יט) ותפתח מני לי קטליה כוליה מה לי קטליה פלגיה דכתיב (במדבר כג, כד) ודם חללים ישתה פ' ו) ועשקמו בדמעות שליש ודם מגפתו באתא מרבויא - דמעת עינו דכתיב (תהלים וכל דאתא מרבויא הכא נמי תנא רוקו וכל ולטעמיך כיחו וניעו מי קתני אלא תנא רוק דאתי דרך החוטם אלא לר' יוחנן ליתני ליה למתני זימנין דאתי דרך הפה וזימנין לעני בשלמא לרב לא קתני דלא פסיקא מטמאין טומאה חמורה ואילו מי האף לא משקין ברביעית אבל זובו רוקו ומימי רגליו עינו ודם מגפתו וחלב האשה מטמאין טומאת והליחה סרוחה והריעי מהורין מכלום דמעת נפיק ת"ש תשעה משקין הזב הן הזיעה הפה ורב נהי דויהרא נפיק דמעתא גופא לא

לטומאה והלא דין הוא ומה רוק הבא ממקום

בחניא זובו ממא וזאח לרבות מימי רגליו

ווא נוגע בבל א - שטאורוז ילך בגר בישעל רוטנאוז בילן בכאן בנושא הרוק אבל מגעו כנבלה: בנגררין דרך הפה - שגררן והוציאן דרך הפה:

ורב - כיון דלאו מעין הוא אלא מפני שגררן דרך פיו קתני לה ומשום צחצוחי הרוק:

זיהרא - ארס של סם המות:

ליחה סרוחה - קויטור"א: בשלמא לרב - דאמר האי דקחני להו חנא דלעיל בנגררין דרך הפה איכא לחרוצי דהאי חנא להכי לא חני להו דכיון דטומאתן לאו מחמת עצמן היא אלא משום צחצוחי רוק לא פסיקא ליה דהא זימנין דנפקי דרך חוטם וטהורין ובמילחא דלא פסיקא לא קמיירי:

ותשקמו בדמעות שליש - אלמא משקה איקרו: זובו טמא וזאת - דסמיך ליה וזאת תהיה טומאתו וגו' ודרשי האי וזאת אקרא דלעיל זובו טמא וזאת כלומר דבר אחר נמי כזוב:

מהרה ממא מימי רגליו הבאין

712 21

וחוזר ונבלע יצא דם שאינו מתעגל ויוצא ויוצא וחוזר ונבלע אף כל מתעגל ויוצא שמעון בן יוחי דומיא דרוק מה רוק מתעגל אלא אמר ר' יוחנן משום רבי חמורה משקין טומאת משקין אין אבל לא טומאה ויוצא ואמר מר חלב שבאשה מטמא טומאת מעמנל ויוצא והרי חלב שבאשה שמתעגל ויוצא אף כל שמחעגל ויוצא יצא דם שאין שמעון בן יוחי דומיא דרוק מה רוק שמתעגל ואיפוך אנא אמר רבי יוחנן משום רבי דם היוצא מפיו ומפי האמה טמא אלא טהור (ויקרא טו, ב) זובו טמא הוא הוא טמא ואין יהא דם היוצא מפיו ומפי האמה טמאין ת"ל היוצא מפי האמה מנלן דטהור דתניא יכול וואת לרבות מימי רגליו לטומאה $L\Box$ ממקום טומאה יהיה טהור ת"ל זובו טמא אף אתה אל תתמה על זה שאע"פ שבא מפי האמה יוכיח שבא ממקום טמא וטהור ממקום טמא אינו דין שיהו טמאין דם היוצא

בר' ביסנא משום ר"ש בן יוחי בהם יכול בכולן הא במקצתן דתניא אמר רבי יצחק כשעת מציאתן א"ר זירא לא קשיא הא וכן מטלית המהוהא טהורין שכל הטמאות מיתיבי נמצא שרץ שרוף על גבי הזיתים לקיש שרץ שנשרף ושלדו קיימת ממא דמחווא כי שלדן קיימת ממאין ואמר ריש כאן בלח כאן ביבש אמר רבא הני זבוגי יכול במקצתן תלמוד לומר בהם הא כיצד י"א:כ"ו בהם יכול בכולן ת"ל מהם אי מהם ברבי ביסנא אמר רבי שמעון בן יוחי ויקרא בכולן הא במקצתן דתניא א"ר יצחק מטמאין יבשין אמר רבי זירא לא קשיא הא קיימת טמא והאנן תנן מטמאין לחין ואין והשרץ אמר ריש לקיש שרץ שיבש ושלדו ליכא למילף שכן גורם טומאה לאחרים מתעגל ויוצא מטמא אף כל אמר רבא מזובו אינו חוזר ונבלע - ונילף מזובו מה זובו שאין יצא חלב שבאשה שאע"פ שמחעגל ויוצא

דם היוצא מפי אמתו - של זב גמור יליף ליה לקמן דטהור: -

ואיפוך אנא - וואת לרבות דם והוא להוציא מי רגלים:

וחוזר ונבלע - כשאינו מוציאו:

אף כל כו' - כגון סילון של מי רגלים חוזר ונבלע יצא דם שאינו מחעגל ויוצא חלב אע"ג שמחעגל

אינו חוזר ונבלע: ושלדו - דפוס צורתו:

בהם - בשרצים כתיב (ויקרא י"א:כ"ו) כל הנוגע בהם:

זבוגי - פרוי"ט הנמצאים יבשים במחוזא והוא צב ויש שקורין אותו בלע"ז בו"ט:

במהוהא - בלויה ונרקבת:

כמות שהיה טהור מלטמא בכזית אבל טמא בשר המת שיבש ואין יכול לשרות ולחזור מומאט בלב טניא נמי הכי רבי יוסי אומר שמואל טהור מלטמא בכזית אבל מטמא לעת רבי יוסי אומר בשר המת כו' אמר רשב"ג אומר צריכין שיהו פושרין מעת מתע לעת תחילתו אף על פי שאין סופו שרייתן בפושרין יהודה בן נקוסא אומר פי שאין סופו ת"ש דתניא כמה היא וסופו בפושרין או דלמא תחילתו אף על אם יכולין להשרות בעי רבי ירמיה תחילתו (ויקרא יא, לט) כי ימות כעין מיתה שכבת זרע הראויה להזריע נבלה דכתיב ויקרא יא במותם אמר רחמנא כעין מיתה (ויקרא טו, ח) כי ירוק הזב כעין רוק שרץ מו, ג) רר בשרו כיחו וניעו ורוקו דכתיב طاعم מטמאין לחין זב דכתיב (ויקרא בהם הא כיצד כאן בשרוף כאן בשאינו בכולן ת"ל מהם אי מהם יכול במקצתן ת"ל

כיבס ולא בדק אי אמרת הזקתו בדוק הא לא דלמא חזקתו מתכבס למאי נפקא מינה דאמר איבעיא להו עד שעת כבוס חזקתו בדוק או מתכבד גומא לא מתכבדא וכן הכתם וכו' מאן דבדק בגומא נמי בדיק אי אמרת חזקתו נמי דאשתכח בגומא אי אמרת חזקתו בדוק בדק אי אמרת חזקתו מתכבד הא מתכבד אי ולא בדיק אי אמרת חזקתו בדוק הא לא ומאי נפקא מינה דאמר כביד מחכבד שעת כבוד הזקתו בדוק או דלמא הזקתו לחזור ולהיות לח *גם' איבעיא* להו עד והלח אינו מטמא אלא עד שעת שיהא יכול בין יבש ר"ש אומר היבש מטמא למפרע כתם או עד שעת הכבוס ומטמא בין לח שיאמר בדקתי את החלוק הזה ולא היה בו וכן כתם שנמצא בחלוק מטמא למפרע עד הזה ולא היה בו שרץ או עד שעת כבוד מטמא למפרע עד שיאמר בדקתי את המבוי מומאת רקב *מתני*, השרץ שנמצא במבוי

רר - כעין ריר שהוא לה כמו (שמואל א כ"א:י"ד) ויורד רירו על זקנו: יהודה בן נקוסא אומר - אין צריך שיהו המים פושרין בסוף כשיכלה מעת לעת: ישאין סופן וקולא היא דאי לא הדר בהכי טהור ואעי"ג דאי הוו פושרין כל מעת לעת הוה הדר:

מחנוי' ומטמא בין לח ובין יבש - הכחם או השרץ בין שנמצאו לחין בין שנמצאו יבשין מטמא כל

טהרות שנמצאו במבוי מיום כיבודו ושעשתה האשה מיום כבוס: גמ' חזקתו בדוק - מי מחזקינן דבדיק ליה בשעת הכיבוד ומשום הכי טהרות דקודם כיבוד טהורות: דאמר כביד ולא בדיק - כבדתיו ולא בדקתיו. אי אמרת דהא דמטהרין הנך דמקמי כיבוד משום דחזקתו שבדקו בשעת כיבוד הא לא בדיק וטהרות דמקמי כיבוד נמי טמאו' ואי אמרת כו':

בסטרא - בצדי הבגד שיש שם קמטים ותפירות שקורין וירונ"ש:

ווה מגליד ש"מ חוקתו בדוק ש"מ הכבוס לכתם שלפני הכבוס שזה מקדיר הכבוס רבי אומר אינו דומה כתם שלאחר בידוע שלאחר כבוס ואם לאו בידוע שלפני אמר תחזור ותכבסנו אם נדחה מראיתו ואם לא בדקו הפסידו למפרע ר' אחא ישראל בודקות חלוקיהן בשעת כבוסיהן כחם או עד שעת הכבוס מפני שחזקת בנות עד שיאמר בדקתי את החלוק ולא היה בו מה אמרו כתם שנמצא בחלוק מטמא למפרע ואם לא בדקו הפסידוהו למפרע ומפני ישראל בודקין מבואותיהן בשעת כבודיהם שרץ או עד שעת כיבוד מפני שחוקת בני שיאמר בדקתי את המבוי הזה ולא היה בו בשרץ שנמצא במבוי מטמא למפרע עד עא שמע דתניא א"ר מאיר מפני מה אמרו חזקתו מתכבס בסטרא לא מתכבס מאי בדוק מאן דבדק בסטרא נמי בדיק אי אמרת אי נמי דאשתכחה בסטרא אי אמרת חזקתו בדק אי אמרת חזקתו מתכבס הא מתכבס

מטמו חסורי מחסרא והכי קתני מבין ישראל ישראל וכו' ורבנן אי דישראל מטהרי דמאן אמוראי נינהו ואליבא דרבי יוחנן מבין ליה והאמר רבי יוחנן הלכה כסתם משנה גרים מתרמוד וכי תימא זאת ולא סבירא יוחנן וסביא דאמרי תרוייהו אין מקבלין אומרת מקבלין גרים מתרמוד איני והא רבי קפסיק ותני אפילו מתרמוד א"ר יוחנן זאת מפני שלא נחשדו על כתמיהן ra. הכותים רבי מאיר מטמא וחכמים מטהרים העובדי כוכבים טהורין מבין ישראל ומבין מטמא מפני שהם גרים וטועין הבאין מבין הכתמין הבאין מרקם טהורין רבי יהודה בער בוא אמרטוטי אימרטט מחני כל אימר יבש היה ומיא נפיל עליה אם איתא אימר יבש היה ומיא נפיל עליה שרץ נמי אלא שרץ אבל כתם לה נמי מטמא למפרע ומטמא בין לח וכו' א"ר אלעזר לא שנו

גרי אמת הן וחכמים מטהרין דכותים גרי

ממא מבין הכותים רבי מאיר מטמא דכותים

מפני מה אמרו - ומפני מה תלו מהרה בכבוס: המפני מה אמרו - ומפני מה תלו מהרה בכבוס:

החזור ותכבסנו - אם לא בדקתו בשעת כבוסו ולאחר זמן נמצא בו כתם ואין ידוע אם קודם כבוס היה בו לטמא טהרות של קודם לכן:

מקדיר - נכנס בבגד טרשטריי"ש. כתם שלפני כבוס מגליד וגלדו עבה:

לא שנו - אדר' שמעון קאי:

מחני' באין מרקם טהורים - שהן עובדי כוכבים ודמן טהור: גמ' קא פסיק וחני - הבאין מבין העובדי כוכבים טהורין ואפילו מחרמוד אלמא בני חרמוד עובדי כוכבים גמורים הן:

גרי אריות הן - מפורש בספר מלכים (ב יז) וישלה ה' בהם את האריות וגו':

און נאמנון עליו גמי על בית הפרס זה הכלל דבר שחשודים בו נאמנון לא על הסככות ולא על הפרעות ולא אם לא בכרה נאמנים על ציון קברות ואין קברנו נאמנים לומר על הבהמה אם בכרה נאמנים לומר קברנו שם את הנפלים או לא לא היו קוברין אלא משליכין וחיה גוררתו שהם קוברין שם את הנפלים ר' יהודה אומר בית הטמאות של כותים מטמאין באהל מפני הנמצאים בחדרים ובסביבות בית הטמאות הכתמים הנמצאים בכל מקום טהורין חוץ מן שלא נחשדו על כתמיהן aur. cs מטמא דנחשדו על כתמיהם וחכמים מטהרין הנמצאין בערי כותים רבי מאיר **424** שלא נחשדו על כתמיהם ואצנועי מצנעי גרי אמת הן הנמצאין בערי ישראל טהורין מבין ישראל ומבין הכותים טמאין דכותים צרי אריות מבעי ליה אלא הכי קאמר אריות הן אי הכי שלא נחשדו על כתמיהן

גרי אמת הן - ודמן טמא: נחשדו על כחמיהן - דלא מצנעי להר: סככות ופרעות - בגמ' מפרש להו וספק נינהו ומדרבנן וכותיים לית להו: גמ' וגופו של קבר דאורייתא ובדאורייתא מהימני. אלמא נאמנין על בית הפרס ועל (בית) הסככות: שאין מעיד אלא על גופו של קבר - דכיון דאמרי אין שם קבר ברוח זה על גופו של קבר הוא מעיד הפרס הן שדה שאבד בה קבר ושנחרש בה קבר ושדה בוכין:

שדה שאבד בה קבר - מיקרי נמי בית הפרס ורבנן גזרו בכולה דתניא במועד קטן (דף ה:) ג' בית שנידש - ברגלי אדם שהרגלים נושאים את העצמות ושחקום:

שריקרקה המחרישה את העצמות ומגלגלתן:

בית הפרס - שדה שנחרש בה קבר ואוקמי רבנן על סביבות הקבר מאה אמה בספק טומאה QQG신:

הוא והכותי מעיד על אחד זה טהור אינו נאמן לפי שאינו חש על הספק ותולה הטומאה באהל שני התם ואם הענפים מובדלים שאין האהל שלם וידוע ודאי שיש קבר תחת האהלות ואין ידוע איזה אילן המיסך על הארץ - והוא סמוך לדרך בית הקברות וזימנין דמיתרמי בין השמשות וקברי על ציון - לציין וסומכין עליהן ועבדינן טהרות היכא דלא ציינו:

כותיים לא בקיאי בטינוף וזימנין דלא טניף ואמרו טינוף הוא ופוטרין את הבא אחריו קמ"ל: שמבצבצת ומוציאה דם דרך רחם וזהו הולד שנימוח ויוצא הלכך הבא אחריו אינו בכור והני בטינוף - בבהמה דקה ופוטר את הבהמה מן הבכורה ובבכורות (דף כא:) מפרש מאי טינוף לא בקיאי ביצירה - וכי קברי נפל לא ידעי דהוא בן מ' יום וסברי מיא בעלמא הוא ואינו מטמא: דקאכיל מינה - ותרומה טמאה באזהרה לטהור וכ"ש לטמא:

נאמנין לומר קברנו - דמידי דאורייתא הוא טומאת המת:

למ"ל נאמנין על ציון וכו' ואע"ג דמדרבנן מאי למימרא מהו דתימא לא בקיאי בטינוף אבא א"ר יוחנן בגווו ועובד אי הכי ולפני עור לא תתן מכשול א"ר הייא בר למ"ל נאמנין על הבהמה וכו' והא לית להו מאי למימרא מהו דתימא לא בקיאי ביצירה תרומה טמאה היא דקאכיל מינה אי הכי כהן טמא הוא דנקיט תרומה בידיה ודילמא מכשול א"ר אבהו בכהן עומד שם ודילמא לית להו (ויקרא יט, יד) ולפני עור לא תתן אין לו גבול נאמנים לומר קברנו והא לו נחלה יש לו גבול כל שאין לו נחלה רעך אשר גבלו ראשונים בנחלתך כל שיש מאי דרוש (דברים יט, יד) לא תסיג גבול לומר אין שם קבר לפי שאינו מעיד אלא והתניא שדה שאבד בה קבר נאמן כותי סאין רבי יוסי אומר חמש ולא מהימני הוא עושה מלא מענה מאה אמה בית ארבעת הקברות הרי זה עושה בית הפרס ועד כמה בית הפרס שנידש מהור ותנא החורש בית רב יהודה בר אמי משמיה דרב יהודה אמר שמואל מנפה אדם בית הפרס והולך מן הגדר בית הפרס א"ר יהודה א"ר הארץ פרעות דתנן אבנים פרעות היוצאות סככות דתנן אלו הן סככות אילן המיסך על ציון אבל אין נאמנין לא על הסככות וכו' (יחזקאל לט, טו) וראה עצם אדם ובנה אצלו הוא כיון דכתיבא מזהר זהירי ביה דכתיב

על גופו של קבר אילן שהוא מיסך על הארץ אלא על גופו של קבר א"ר יוחנן במהלך ובא על פני כולה אי הכי מאי למימרא

מהו דתימא רצועה נפקא קמ"ל - זה הכלל כו' זה הכלל לאתויי מאי לאתויי תחומין ויין נסך

עברן עלך דם הנדה

פרק ה הרואה כתם

מתני' זהר ואוז כחם על בשרה כנגד בית התורפה ממאה ושלא כנגד בית התורפה מהורה על עקבה ועל ראש גודלה ממאה על שוקה ועל פרסותיה מבפנים ממאה מהורה על עקבה ועל הצדדין מכאן ומכאן ומכאן מהורה ראתה על הלוקה מן החגור ראתה על בית יד של חלוק אם מגיע ראתה על בית יד של חלוק אם מגיע כנגד בית התורפה טמאה ואם לאו טהורה היתה פושטתו ומתכסה בו בלילה כל מקום שנמצא בו כתם טמאה מפני שהוא חוזר בול בפוליוס גמ' אמר שמואל בדקה קרקע וכן בפוליוס גמ' אמר שמואל בדקה קרקע

עולם וישבה עליה ומצאה דם עליה מהורה שנאמר (ויקרא טו, יט) בבשרה עד שחרגיש בבשרה האי בבשרה מיבעי ליה שמטמאה בפנים כבחוץ א"כ לימא קרא בבשר מאי ואכחי מיבעי ליה בבשרה ולא בשפיר ולא בחחיכה חרחי שמע מינה חא שמע האשה בחחיכה חרחי שמע מינה חא שמע האשה שהיא עושה צרכיה וראחה דם רבי מאיר אומר אם עומדת טמאה ואם יושבת טהורה אומר אם עומדת טמאה ואם יושבת טהורה היכי דמי אי דארגשה יושבת אמאי טהורה אלא לאו דלא ארגשה וקחני עומדת טמאה לעולם דארגשה ואימור הרגשת מי רגלים

מהלך על פני כל השדה - דכיון דעל פני כולה מהלך ודאי פשיטא ליה דניטלה הטומאה משם ומחני' דקחני דאין נאמן כגון שאינו מהלך על פני כולה שמשייר רוח אחת הלכך אפילו במקום שעבר אינו נאמן משום דאיהו לספקא לא חייש:

שעבר אינו באמן משום דאיה לספקא לא חייש לודאי חייש וכיון דפשימא לן דקבר הוה בה והוא מהלך על פני כולה הרי עובר על מקום הקבר ואי לאו דקים ליה שניטלה הטומאה לא עבר:

לאחויי חחומין - אין נאמנין לומר עד כאן חחום שבת דתחומין דרבנן וכוחיים לא סבירא להו:

מבפנים - בין שני שוקים כל גובהן מן הארץ: מן החגור ולמטה - כנגד בית התורפה הוא:

שהוא חוזר - פעמים שראש החלוק נהפך כלפי פניה שלמטה:

גמ' צרכיה - מטלת מים:

עד - סדין שבודקת בו:

אדעתה אמר מר על בשרה ספק ממא ספק בהרגשה חזיא ממאה דאימור ארגשה ולאו טמאה ואע"ג דלא ארגשה לא אם רוב ימיה הלך אחר הרוב לאו אם רוב ימיה טמאין ובמגעות ובהיסטות הלך אחר הרוב מאי ממא אל חלוקה ספק ממא ספק מהור מהור דאשה על בשרה ספק ממא ספק מהור בוה תא שמע נמצאת אתה אומר ג' ספקות לא לעולם דארגישה ואימא הרגשת שמש נמצא על שלה אתיום טמאין וחייבין בקרבן ען הקרבן אלא לאו דלא ארגישה וקתני דמי אי דארגישה לאחר זמן אמאי פטורין ממאים מספק ופטורין מן הקרבן L'CL וחייבין בקרבן נמצא על שלה לאחר זמן וחייבין בקרבן נמצא על שלה אתיום טמאין מצול טהור תא שמע נמצא על שלו טמאין ברגשת עד הואי משוך ודאי מגופה אתא משוך טמא לא לעולם דארגישה ואימור אמאי טהור אלא לאו דלא ארגישה וקתני ואם משוך טמא היכי דמי אי דארגישה עגול תחת הכר ונמצא עליו דם אם עגול טהור דם ויושבת מהורה - ת"ש עד שהיה נתון בואי עומדת הדור מי רגלים למקור ואייתי

ואע"ג דלא הרגישה אמר רב ירמיה מדפתי כתם על בשרה כנגד בית התורפה טמאה ממא ואת"ג דלא הרגישה ועוד תנן הרואה קתני מיהת על בשרה ספק ממא ספק מהור מגופה אתאי על בשרה איבעי ליה אשתכוחי אשתכוחי על חלוקה מעלמא אתאי דאי באי מעלמא אתאי על חלוקה איבעי ליה כגון דאזדקרה על בערה ודאי מגופה אתאי אשתכוחי ואיבעית אימא מחגור ולמעלה אתא דאי מגופה אתא על בשרה מיבעי ליה מיבעי ליה אשתכוחי על חלוקה מעלמא מצופני אטאי דאי מעלמא אטאי על חלוקה כגון שעברה בשוק של טבחים על בשרה מחגור ולמעלה אי בעית אימא מחגור ולמטה arthr אב"א מחגור ולמטה ואב"א ראתה דם על בשרה שלא כנגד בית התורפה מחגור ולמעלה על בשרה אמאי טמא והתנן מהור והא תנן מן החגור ולמטה טמא ואי טהור ה"ד אי מחגור ולמטה על חלוקה אמאי מהור ממא על הלוקה ספק ממא ספק מהור

דארגישה - בשעת בדיקה ועגול להכי טהור לעולם דאימור הרגשת עד הואי שציערתה בדיקת העד:

מודה שמואל שהיא טמאה

על בשרה ספק טמא ספק טהור טמא - כולו מפרש לקמן: דאזרקרה - זקפה עצמה לאחוריה ואע"ג דעברה בשוק של טבחים טמאה דאי מעלמא אתאי על חלוקה אבעי ליה לאשתכוחי:

דוז דוד

על כתפה שאינה יכולה לתלות אינה תולה היתה לה מכה בצוארה שתוכל לתלות תולה מחזקינן טומאה ממקום למקום איזחחד מעמא וכי תימא זימנין דנגע בעקבה ומי דנגע באותו מקום אלא ראש גודלה מאי ראש גודלה טמאה וכו' בשלמא עקבה עביד למימר מגופה אתיא טהור על עקבה ועל אתא אלא אפילו קרקע דמבדק שפיר דאיכא דלא מבדק שפיר ואיכא למימר מעלמא נמי לא מיבעיא קאמר לא מיבעיא גלימא לרב ירמיה מאי איריא קרקע אפילו גלימא בשלמא לרב אשי היינו דקאמר קרקע אלא דבר שאינו מקבל טומאה אינו מקבל כתמים דאמר כר' נחמיה דתנן ר' נחמיה אומר כל מדרבנן ער אשי אמר שמואל הוא

רבי ירמיה כשיר מהו כשורה מהו טיפין עד מקום חבק וחבק עצמו כלפנים אניא מתני לה בהדיא אמרי דבי רבי ינאי חבק וחבק עצמו כלפנים רב חייא בריה דרב או כלחוץ ת"ש דתני רב קטינא עד מקום מקום חבק איבעיא להו מקום חבק כלפנים מבפנים עד היכא אמרי דבי רבי ינאי עד דנגעה על שוקה ועל פרסותיה מבפנים וכו' באידך ידא לא שאני ידה דכולה עבידא לאו משום דאמרינן ברקה בחד ידא ונגעה ממאה מפני שידים עסקניות הן - מאי טעמא למקום והתניא נמצאת על קשרי אצבעותיה עביד דמתרמי ולא מחזקינן טומאה ממקום לשם אלא שאני ראש גודלה דבהדי דפסעה ואין אומרים שמא בידה נטלחו והביאחו

וישבה עליה ואחר כך מצאה דם טהורה שלא הרגישה: דטעמא דשמואל משום הרגשה ואי משום הרגשה מאי איריא קרקע אפילו גלימא נמי בדקה בטלית אלא רב ירמיה מדפתי - דקבלה לתיובתא דלעיל ושני מודה שמואל כו' ומדקבלה לתיובתא מכלל

נחמיה ס"ל דאמר לא הזכירו חכמים גזרח כחם אלא על דבר המקבל טומאה הלכך כל הנך תיובתא רב אשי אמר - טעמא דשמואל דאמר לעיל בדקה קרקע עולם כו' לאו משום הרגשה אלא כרבי

בצוארה - אם נמצא דם כנגד תורפה יכולה לתלות במכה של צוארה שפעמים שמטה את צוארה

לפניה ונופל דם המכה על תחתית חלוקה:

לאו קושיא נינהו דשמואל לא איירי בהרגשה כלל:

על קשרי אצבעותיה - היינו גב היד. והא גב היד אפילו בשעת בדיקה לא נגעה מ"ט טמאה: ואין אומרים בידה נטלחו - ממכה שבכתפה והביאתו לפניה:

לאו משום דאמרינן בדקה באידך ידא ונגעה - יד שבדקה על גב חבירתה:

עד היכא - קרוי פנים מעובי השוק ולא אמרינן צדרין נינהו:

כשיר - רצועה בעיגול כצמיד:

ונמצא דם על השתי:

במשתיתא - עם המסכת דשמשון (שופטים טו) מתרגמינן עם משתיתא. שהיתה מסכת טווי לאריג כרצועה - לאורך הירך דהיינו אורחיה כשנופל ושותת נעשה כרצועה:

בו אלא כסלע דם ונמצא כסלע על זו וכסלע דתניא שתי נשים שנתעסקו בצפור אחד ואין היא טהורה וחבירתה טמאה מאי שנא מהא ששת ולענין דינא חנן אבל לענין טומאה היא טהורה וחבירתה תולה בה אמר רב אידך בדקה חלוקה והשאילתו לחבירתה ואם לאו ארוכה טהורה וקצרה טמאה תניא כנגד בית התורפה של ארוכה שתיהן ממאות וקצרה שלבשה חלוקה של ארוכה אם מגיע ת"ר ארוכה שלבשה חלוקה של קצרה אצל הכמים שבדרום אמרו לי יפה הוריתה דבר זה הוריתי בעיר רומי לאיסור וכשבאתי היתה פושטתו וכו' תניא אר"א בר' יוסי אמרינן אין שונין לקולא אבל לחומרא שונין תיזיל ותיתי - והתניא אין שונין בטהרות כי במשתיתא אתאי לקמיה דרבי ינאי אמר לה てしばいばい ההיא איתתא דאשתכה לה דמא מאי לאו כי האי גוונא לא דלמא דעביד בשרה ספק ממא ספק מהור ממא על בשרה מיפין מהו לרוחב ירכה מהו U.M KY

ראה תלמידיו מסתכלין זה בזה אמר להם להגלע ולהוציא דם אמרה לו הן וטהרה ר"ע אמרה לו הן וחיתה אמר לה שמא יכולה לו ראיתי כתם אמר לה שמא מכה היתה ביך מעשה באשה אחת שבאת לפני ר"ע אמרה והיא יכולה להגלע ולהוציא דם הרי זו תולה ותולה בבנה או בבעלה אם יש בה מכה עד כגריס של פול ואף ע"פ שלא הרגה כמה תולה רבי הנינא בן אנטיגנוס אומר בהן הרגה מאכולת הרי זו תולה בה נתעסקה בכתמים או שישבה בצד העסוקין שהיא יכולה לתלות שחטה בהמה חיה ועוף בעליון אינה תולה שמתני ותולה בכל דבר בתחתון לא עברה בשוק של טבחים אף כיצד עברה בשוק של טבחים תולה אפילו אול יכולה לתלות אינה תולה ואפי' בעליון לה אם יכולה לתלות תולה ואפילו בתחתון יתירה ת"ר לבשה שלשה חלוקות הבדוקין על זו שתיהן טמאות שאני התם דאיכא סלע

מה הדבר קשה בעיניכם שלא אמרו חכמים

דאף על גב דהשתא לא מיתרמי דלמא מעיקרא לא הוה הכי: אפשר לא מטמינן ליה אלא אומרים לו שנה ואי לא נגע מטהרינן ליה אמרו לו אין שונין בטהרות ספק גגע ספק לא גגע טהור ואם אי אפשר אא"כ גגע טמא רבן שמעון בן גמליאל אומר אע"פ דלא והתניא אין שונין בטהרות - גבי מתעטף בטליתו וטהרות וטמאות בצדו בפ"ק (לעיל נדה דף ה:)

דבר זה - היתה פושטתו ומתכסה בו בלילה כו':

חלוקה של קצרה - ולא בדקתו קודם לבישה ואחר כך נמצא עליו דם:

ביא טהורה - הראשונה:

שלשה חלוקות - זה על גב זה:

מתני' עד כמה היא תולה - בדם מאכולת:

לדברי חברי אין סוף שאין לך אשה שאינה מטה ומטה שאין בה כמה טיפי דם מאכולת שאין לך אשה שמהורה לבעלה שאין לך כל אין קץ ולדברי חברי אין סוף לדברי אין קץ בין כך ובין כך תולה אמר רשב"ג לדברי לא הרגה אינה תולה דברי רשב"ג וחכ"א מתני' מני רשב"ג היא דתניא הרגה תולה הרגה מאכולת: הרגה אין לא הרגה לא תולה ספק עברה ספק לא עברה טמאה: מבחים ספק ניתו עליה ספק לא ניתו עליה ישבה לא תנינא להא דת"ר עברה בשוק של בשרף שקמה או שישבה ישבה אין לא דת"ר מעשה ותלה ר"מ בקילור ורבי תלה דברי ר"א ברבי צדוק - גמ' תנינא להא הכר ונמצא עליו דם עגול טהור משוך טמא בבשרה דם ולא כתם עד שהוא נתון תחת מו, יט) ואשה כי תהיה זבה דם יהיה זובה בדבר להחמיר אלא להקל שנאמר (ויקרא

חסדא אמר כגריס תולה יתר מכגריס אינה כגריס אינה תולה פחות מכגריס תולה ורב דמיא עד כמה היא תולה וכו' אמר רב הונא בר יצחק והא דדוקרת כעיר שיש בה חזירים בה חזירים אין חוששין לכתמים אמר ר"נ המוללו מריח בו אמר רב אשי עיר שיש כריחו ואכתי מנא ידע ברית כרותה לו שכל מעם פשפש בפין ה"ז יפלוט מנא ידע טעמו מעמו כריחו לענין תרומה דתנן או שמעם מריח בו ארכו כרחבו לענין כתמים ומעמו כריחו ברית כרותה לו שכל המוללו ע"ר פשפש זה ארכו כרחבו כעורמוס כמה אמר ר"נ בר יצחק תולה בפשפש ועד ולדבריו אנו מודים ולרבנן דאמרי תולה עד אומר עד כמה היא תולה עד כגריס של פול חנינא בן אנטיגנוס מדברי ומדבריהם שהיה בו כמה טיפי דם אבל נראין דברי ר'

מהורה לבעלה שאין לך כל סדין וסדין שאין

למ' קילור - אפלשטור"א אדום:

לא ישבה לא - ולא אמרינן דלמא ישבה ולאו אדעתה:

دلالال: שהם מקילים יותר מדאי דאפילו לא הרגה תולה ואין נותנין שיעור אלא אפילו כסלע תולה או לדברי אין קץ - שאיני נותן שיעור ואם לא הרגה אפילו כחרדל ממאה. ולדברי חברי אין סוף

עד כגריס - ואפילו לא הרגה ויתר מכגריס לא ואפילו הרגה ולדבריו יש לטמא כגריס ועוד ולטהר

ברית כרותה לו - כלומר ריחו נודף ומבאיש וכל המוללו על כרחו מריח ריחו: פעות מכגריס:

חזירים - אוכלים שקצים ורמשים ומתיזים דם: לתוך פיו ה"ז יפלוט הואיל ועד שלא נתנה לתוך פיו אירע בה פסול זה לא חיישינן להפסד תרומה: יפלוט אבל אומר לו טמא היית וטמאה היתה התרומה או שנודע שהוא טבל או שטעם טעם פשפש משום דפליגי לעיל מיניה אמרו לו נטמאת ונטמאת התרומה ר"א אומר יבלע ר" יהושע אומר או שטעם טעם פשפש - באוכל תרומה מיירי. וכ"ש חולין דהא שרץ הוא אלא האי דנקט תרומה

מיתיבי

הונא סבר עד ולא עד בכלל ורב חסדא סבר עד ועד בכלל אמר לך רב הונא איכא עד ועד בכלל ואיכא עד ולא עד בכלל והכא לחומרא והכא לחומרא ורב חסדא אמר לך בעלמא אימא לך לחומרא אמרינן לקולא כל שיעורי חכמים להחמיר חוץ מכגריס על כחמים להקל איכא דאמרי לה להא שמעתא באפי נפשה רב הונא אמר כגריס כיחר מכגריס ורב חסדא אמר כגריס כפחות מכגריס וקמיפלגי בעד ועד דהכא כדאמרינן

והכא לחומרא - הילכך עד ולא עד בכלל דאי עד ועד בכלל הוה ליה קולא דקחני עד כגריס תולה רקיימא לן באלו טריפות (חולין נה.) דבכל עד אזלינן לחומרא אי עד ועד חומרא הוא אזלינן בתריה ואי עד ולא עד חומרא הוא אזלינן בתריה: אמרי לה באנפי נפשה - ולאו אמתני^י:

נמצא עליה כגריס ועוד ואותו עוד רצופה בו

מאכולת ר' הנינא אומר טמאה ר' ינאי אומר

טהורה רבי הנינא אומר טמאה כי תליא

בכגריס בכגריס ועוד לא תליא רבי ינאי

אומר טהורה הני מילי היכא דלא רצופה

בו מאכולת אבל היכא דרצופה בו מאכולת

למעלה תולה בעליון עד כגריס מאי לאו

היו עליה טיפי דמים למטה וטיפי דמים

דף נט

פרק ה הרואה כתם

תורה וכתמים עצמן דרבנן עד שהוא נתון

להקל על דברי תורה אלא להחמיר על דברי

הדבר להקל אלא להחמיר אמר רבינא לא

באשה [וכו'] והתניא לא אמרו הכמים את

בתרנגולת דאית בה כמה מיני דמא מעשה

אין תולה בו שחור כי קאמר רבא דאתעסקה

תולה בו כמה מינין מיתיבי נתעסקה באדום

איכא דאמרי אמר רבא נתעסקה במין אחד

באדום אין תולה בו שחור נתעסקה שאני

אחד תולה בו כמה מינין מיתיבי נתעסקה

שיעורא קמ"ל אמר רבא נמצא עליה מין

עאַעי זיל הכא ליכא שיעורא זיל הכא ליכא

מהו דתימא שקול כגריס צפור שדי בי

עליה שני גריסין ועוד אי הכי מאי למימרא

גוונא לא כגון דנתעסקה בכגריס ונמצא

נתעסקה באדום אין תולה בה שחור במועט

דאין רצופה בו מאכולה לא חליא תא שמע

נמצא עליה מין אחד - מדבר הדומה לכתם כגון קילור או שרף ואחר כך מצאה על חלוקה כתם

כיון דבעלמא - היכא דליכא ועוד חליא כגריס במאכולת השתא נמי חליא האי גריס במאכולת

מהו דתימא שקול כגריס דם צפור ושדי בי מצעי:

מאי למימרא - הא אפילו תליא כגריס בצפור אכתי פש ליה גריס ועוד: אבל הכא דנתעסקה תליא - כגריס בדם צפור ועוד דם מאכולת הוה:

נתעסקה בכגריס - דם צפור או קילור:

נמצא עליה כגריס ועוד - דהלכתא כרב חסדא דמיקל:

מילי היכא דרצופה בו מאכולת אבל היכא

דלמא אפילו לרבי ינאי דאמר טהורה הני

דלא נתעסקה אבל הכא דנתעסקה תליא או

עד כאך לא קאמר ר' חנינא התם טמאה אלא

חנינא חבעי לר' ינאי חבעי לר' חנינא

ונמאא עליה בכגריס ועוד מהו חבעי לר'

תליא בעי רבי ירמיה נתעסקה בכגריס

פש ליה כגריס כיון דבעלמא תליא הכא נמי

מוכחא מילתא דהאי ועוד דם מאכולת הוא

אחרינא:

לא להקל על דברי תורה - האי דגזור רבנן בכתמים להחמיר על ד"ת שלא להקל בנדה גמורה אפי' אין מראיתו דומה לאותו המין תולה בו:

ערוייהו:

בחד ספקא מיבעיא - ולמה ליה לפלוגי ר"מ ברישא לאשמועינן בסיפא ר"מ מטמא דלישתמעו היא היא - כי היכי דמטמא ר' מאיר באשה לחודה הכי נמי מטמא באיש ואשה עומדון:

מכני בא:

בלמא מאיש אתי ואפילו אם תמצי לומר דמינה אתא דלמא לא הדור מי רגלים למקור וממקום איש ואשה עומדין מאי אמר בה ר' מאיר - דמטמא באשה עומדת הכא איכא ספק ספקא להקל וכן אורי ליה לקלא - שם אדם שהוצרך לדבר:

כאילו עומדת אבל עומדת אי אפשר לה לזנק:

דרך דם מקור לצאח עם מי רגלים אבל שותתת איידי דאוקמה אנפשה הוא ואיכא למימר הדור גמ' במזנקת - מקלחת דכיון דנפק בקילוח כי אורחא לא דחיקא ולא הדור מי רגלים למקור ואין ארכיהן - מי רגלים:

לעולם - אפיי לרבי אליעזר בעי צירוף:

כתם ארוך מצטרף - לכגריס ועוד:

ואייתי דם יושבת נמי נימא מי רגלים הדור שנא עומדת דאמרינן מי רגלים הדור למקור דם אלא שחוקת דמים מן האשה "גמ" מאי ורבי שמעון מטמא שאין דרך האיש להוציא הספל ונמצא דם על המים רבי יוסי מטהר כך טהורה איש ואשה שעשו צרכיהן לתוך יושבת מהורה ר' יוסי אומר בין כך ובין דם רבי מאיר אומר אם עומדת טמאה ואם מעניי *האש*ה שהיא עושה צרכיה וראתה

כרבי יוסי איש ואשה [כו'] איבעיא להו איש כר' יוסי וכן אורי ליה רבי אבא לקלא הלכה נאמרי לה אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה בספל איבעי ליה לאשתכוחי אמר שמואל ראם איתא דבתר דתמו מיא אתא על שפת ומזנקת בתוך הספל ונמצא דם בתוך הספל אמר ר' אבא ביושבת על שפת הספל מזנקת נמי דלמא בתר דתמו מיא אתא דם למקור ואייתי דם אמר שמואל במזנקת

פרק ט האשה שהיא עושה

פליגי לא לעולם ר' אליעזר ברבי צדוק מבוא ממא אלא לאו רבון שמע מינה בר' צדוק למה לי צירוף האמר משוך כל מפין מפין אין מצטרפין מני אי רבי אליעזר צדוק או לא הא שמע כתם ארוך מצטרף איבעיא להו מי פליגי רבנן עליה דר"א ברבי

עגבל עלך הרואה כתם

דפליגי שמע מינה הלכה כרבי אליעזר ברבי צדוק הלכה מכלל בכתם לא ת"ש דאמר רב יהודה אמר שמואל וכי אמר רבי אליעור ברבי צדוק בעד אבל

איבעיא להו אשה יושבת מה לי אמר רבי מאיר ורבי יוסי מטהרין ור' שמעון מטמא צרכיהן לתוך הספל ונמצא דם על המים רבי תניא כוותיה דרבי יוחנן איש ואשה שעשו דיעבד אבל לכתחלה לא קא משמע לן בספק ספקא מיבעיא מהו דתימא הני מילי פתח בדרבי יוסי ורבי יוסי בחד ספקא מטהר מטהרין אין הכי נמי ואיידי דסליק מרבי יוסי ספלא לא אמר אם כן ליתני ר"מ ור" יוסי כי קאמר רבי מאיר בחד ספקא אבל בספק כח דהיתרא עדיף ליה ור' יוחנן אמר ליפלגו בספק ספקא להודיעך כחו דר' מאיר ואדמיפלגי בחד ספק להודיעך כחו דר' יוסי כחו דרבי יוסי דאפילו בחד ספקא מטהר ספלא מטמא בחד ספקא מיבעיא להודיעך יוסי מטהרין א"ה השתא רבי מאיר בספק היא היא ממאי מדלא קתני ר' מאיר ורבי מממא או בלמא לא שנא אמר ריש לקיש רבי מאיר בחד ספקא אבל בספק ספקא לא ואשה עומדין מה לי א"ר מאיר כי אמר

צמ, אמר רב בנכרית דבר שאינו מקבל טומאה אינו מקבל כתמים רבי נחמיה מטהר שהיה רבי נחמיה אומר כל ספסל של אבן או על האיצטבא של מרחץ ונמצא עליו דם כולן טמאות ישבו על שלבשו חלוק אחד או שישבו על ספסל אחד לנכרית או לנדה הרי זו תולה בה - ג' נשים ולא שנא יושבין לחני השאילה חלוקה שמעון חוקת דמים מן האשה ל"ש עומדין לא אמר או דלמא לא שנה - ת"ש כיון דא"ר עלמא ויושבת דחד ספק אבל בספק ספקא שמעון כי אמר רבי שמעון עומדת דדהיק לה איבעיא להו איש ואשה יושבין מה לי א"ר תולה ר"ש אומר בין כך ובין כך אינה תולה דברי ר"מ רבי יוסי אומר בין כך ובין כך ת"ש דתניא יושבת תולה עומדת אינה תולה לה עלמא אבל יושבת לא או דלמא לא שנא שמעון כי אמר רבי שמעון בעומדת דדחיק

אשה - לחודה יושבת ועושה צרכיה ונמצא דם בספל:

איש ואשה יושבון מה לי אמר ר"ש - מי אמרי" כי אמר מתני" בעומדין ואלימא ליה עומדת דאפי" בתרי ספקי מטמא וברייתא נמי דמטמא ר"ש ביושבת משום דליכא איש בהדה אבל הכא דתרתי לקולא יושבת ואיש בהדה לא:

ת"ש - מדקתני' חזקה אלמא לא מספקא דם באיש כלל:

YQ.

מתני' השאילה חלוקה לנכרית או לנדה - ואחר כך לבשתה היא ומצאה עליה כתם: של ארו - שאינו מקבל מומאה. ומפחל דרישא רשל עא דראני ליממא רמושר הזר והנו

של אבן - שאינו מקבל טומאה. וספסל דרישא בשל עץ דראוי ליטמא במושב הזב והנדה:

רבי לא תלינן בה: איתמר נמי - כרב אדא דאמר אפילו לרבי תלינן שביל טמא בטמא. וכמדומה לי דלא גרס נמי: כתם בכתם - השאילה חלוקה לבעלת הכתם ואח"כ לבשתה היא מהו שתתלה בראשונה להיות

עד כאן לא אמר רבי - דשניה טמאה: ורב חסדא אמר סוף סוף - הך שומרת יום טבילה היא בעיא הילכך טמאה הואי ואפילו הכי קאמר

שהלכו בשני שבילין - ולא ידענא הי להאי על והי להאי על:

לפיכך דרבן שמעון למה לי - כיון דחוא חולה בה פשיטא דהיא מחוקות וזו מקולקלה:

בפ' קמא (נדה דף י:) זו שירפה מצוי וחלינן כתמה בדם בתולים:

ושוין שתולה בשומרת יום כנגד יום בראשון שלה - דלא מקלקלה מידי: וביושבת על דם טוהר ובבתולה שדמיה טהורין - דלא מקלקלה לה מידי שאין לה כתם כדאמרי?

ז' נקיים הואיל ועכשיו ממאה תולה בה:

השתא: ובסופרת ז' - נקיים אחר זיבה ואף ע"פ שמקלקלה הרבה שסתרה כל ימי ספירתה וצריכה לספור

ופרכינן אלא קשיא הך - קמייתא דמשמע דר' מאיר לחומרא: בשני שלה - אם השאילתה לשומרת יום בשני שלה תולה בה ואף על גב דלא הוחזקה רואה היום כיון דמעיינה פתוח תולה בה ואע"ג דמקלקלה לה פורתא דצריכה לשמור יום המחרת כיון דטמאה

שתהא רואה ממש:

ראויה לראות - שהגיעו ימי הנעורים: ותסברא רבי מאיר לחומרא הוא - דתימא דלתנא קמא אפילו אינה ראויה ותשמע מינה דלתרוייהו לא בעינן שראתה כבר והא תניא דרבי מאיר לקולא מכלל דלת"ק לא סגי בראויה לראות עד

הרואה ממאי דומיא דנדה מה נדה דקחזיא
אף נכרית דקא חזיא אמר רב ששת כי
ניים ושכיב רב אמרה להא שמעתא דתניא
תולה בנכרית רבי מאיר אומר בנכרית
הראויה לראות ואפילו ר"מ לא קאמר אלא
הראויה לראות אבל רואה לא איצטריך
ממר רבא ותסברא ר"מ לחומרא רבי מאיר
לקולא דתניא אינה תולה בנכרית רבי
מאיר אומר תולה ואלא קשיא הך תריץ הכי
והיא שרואה ר' מאיר אומר בראויה לראות
והיא שרואה ר' מאיר אומר בראויה לראות
ואף ע"פ שאינה רואה ת"ר תולה בשומרת

שלא טבלה לפיכך היא מתוקנת וחברתה מקולקלת דברי רשב"ג רבי אומר אינה תולה לפיכך שתיהן מקולקלות ישוין שלה הילה בשומרת יום כנגד יום בראשון שלה וביישבת על דם טוהר ובבתולה שדמיה מהורין לפיכך דרשב"ג למה לי משום דרבי לפיכך דרבי למה לי מהו דתימא ההיא דאשתכח כתם גבה תתקלקל אידך לא תתקלקל קמשמע לן אמר רב חסדא ממא וטהור שהלכו בשני שבילין אחד טהור ואחד טמא באנו למחלוקת רבי ורשב"ג

הא רבי והא רשב"ג איכא דאמרי הא והא אין תולין סיפא אמרת תולין הא לא קשיא זו תולה בה - הא גופה קשיא רישא אמרת חלוקה לנכרית או ליושבת על הכתם הרי איתיביה אין תולין כתם בכתם השאילה שנא א"ל אין תולין מה טעם לפי שאין תולין בכא דמעלמא קאתי לא תליא או דלמא לא דרשב"ג התם הוא דקא חזיא מגופה תליא אטי לא כל שכן בי חבעי לך אליבא מגופה אמרת אינה תולה הכא דמעלמא קא תבעי לך השתא ומה התם דקא חזיא מהו לתלות כתם בכתם אליבא דרבי לא בעא מיניה ר' יוחנן מרבי יהודה בר ליואי עולה טמא בתלוי וטהור בטהור לדברי הכל שהלכו בשני שבילין אחד ממא ואחד מהור בר' הנינא ממא ומהור ואפילו טהור ותלוי איהי טבילה בעיא איתמר א"ר יוסי מאי נפקא לן מינה ורב חסדא סוף סוף בתם אלא דתרוייהו כי הדדי נינהו הכא

תני מעשה בא לפני הכמים וטמאום ואת צעכע כב, נשמיה אמר ליה רב נחמן אבא דרש רב הייא בר רב מתנה משמיה דרב שלש דלא חזיין לא לעניים ולא לעשירים היה ר' נחמיה במטלניות שאין בהן שלש על ליגזור גבו אטו תוכו קמ"ל אמר אביי מטהר באחורי כלי חרס פשיטא מבו דתימא רבי חנינא מטהר היה רבי נחמיה אפילו כיון שישבה לארץ נקתה אמר רב הונא אמר דכתיב (ישעיהו ג, כו) ונקתה לארץ תשב נחמיה כו' אמר רב מתנה מ"ט דר' נחמיה כתם תולה בה שלש שלבשו כו' שהיה ר' הכי קאמר או ליושבת על דם טוהר בעלת והא או ליושבת על הכתם קתני にに חלוקה לנכרית בעלת כתם הרי זו תולה אמר רבינא לא קשיא הכי קאמר השאילה למפרע כאן להבא מכל מקום קשיא אשי אמר הא והא רשב"ג ולא קשיא כאן רבי הא בראשון שלה הא בשני שלה רב

ביא טהורה:

שומרת יום הואי אתמול מגופה:

CA OCIA - IMOIEI MARIO.

לא תליא - ושתיהן ממאות:

לפי שאין תולין - דמעלמא אתי לה טומאת כתם קמא ולא בחזקת רואה היא:

בשני שלה - אינה תולה דמקלקלה לה שמארכת ימי טומאת כתמה יום אחד אבל ביום ראשון

שלבשה חלוק זה ביום ראשון (לכחמה הראשון) תולה דלא מקלקלה לה מידי:

והא או ליושבת קתני - והך לאו יושבת היא דהא השתא היא דאישתכה עלה ויושבת משמע הכל מקום קשני - והך לאו יושבת היא דהא השתא היא דאישתכה עלה ויושבת משמע

אטו תוכו - דדבר המקבל טומאה הוא ומקבל גזרת כתמים לטמא אשה מדרבנן:

פנימית - שאצל הרחיים:

שהתחילה למנות שבעת ימים:

בואל אוטן כאילו הן ראויות למ' אמר ותולות זו בזו ואם לא היו ראוין לראות ונמצאת טמאה היא טמאה ושתיהן טהורות תחת אחת מהן כולן טמאות בדקה אחת מהן נשים שהיו ישנות במטה אחת ונמצא דם והורו הכמים כרבי נחמיה – מתני שלש בעניא ר' יעקב מטמא ורבי נחמיה מטהר מעשה לפני הכמים וטמאום - תנאי היא של זית בשעה שמסיקות את התנור ובא ונמצא דם על שפחה של אמבטי ועל עלה טהורה בינתים שתיהן טמאות - היה מעשה תחת החיצונה החיצונה טמאה והפנימית ונמצא דם תחת הפנימית שתיהן טמאות שתי נשים שהיו מוחנות ברחיים של יד אמרת הלכה כרבי נחמיה – מאי היא דתניא

רב יהודה אמר רב והוא שבוקה עצמה בשיעור וסח סבר לה כבר פדא דאמר כל שבעלה בחטאת טהרותיה מלויות בעלה בעלה באשם תלוי טהרותיה תלויות בעלה פטור טהרותיה טהורות ורבי אושעיא אמר בעלמא התם אימר שמש עכביה לדם [אבל] הכא אם איתא דהוי דם מאן עכביה הכא אם איתא דהוי מה מאן עכביה הכא אם איתא דהוי משע עביה ליח הדבר ממהר לילו וזקן שהיו מהלכין בדרך כל זמן שהיו בדרך ילד שוהא לבא נכנסו לעיר ילד ממהר לבא ואמר אביי משל זר' אושעיא למה הדבר דומה לאדם שנותן אצבע בעין כל זמן שאצבע בעין דמעה שוהא לבא נטל

באצבע דמעה ממהרת לבא ותולות זו

אמבטי - מרחץ שהיו באות לרחוץ:

מתני' ותולות זו בזו - בגמרא מפרש לה שאם היתה האחת מעוברת תולה הדם בשאינה מעוברת

והיא טהורה: גמ' והוא שבדקה עצמה כשיעור וסת - של מציאתה הילכך מחזקינן האי דם בדידה ואינך טהורות: נמי מחזקינן ליה בודאי שיעורא הוי בעלה בחטאת דמחזקינן האי דם בשעת בעילה ודאי הכא וסת דלגבי בעלה בכי האי שיעורא הוי בעלה בחטאת דמחזקינן האי דם בשעת בעילה ודאי הכא

מעת לעת לתקות: בעלה באשם תלוי - אם לאחר שפירשה מן הטהרות שהתה כדי שתרד מן המטה ותדיח פניה דאי לגבי בעלה בכי האי שיעורא הוי בעלה באשם תלוי דספק דם הוה בשעת ביאה ספק בתר הכי ה"נ

1900 הוא אי הוה דם בשעת טהרות או לאו טהרותיה תלויות: בשלמא התם - גבי בעילה כי ראתה כשיעור וסת אמרינן בשעת ביאה הוה דם והאי דלא אתא עד השתא שמש עכביה אבל גבי טהרות אם איתא דהוה דם בשעת טהרות מאן עכביה הלכך ודאי

טומאה ליכא אלא גזרת מעת לעת מדרבנן: משל דר' אושעיא - דאמר שמש מעכב את הדם: עוברה - דמיה מסולקין וכן מניקה וזקנה. בתולה האי בתולה בתולת דמים שלא ראתה מימיה ואפילו היא נשואה קרי לה בתולה להכי כדאמרינן בפרק קמא (לעיל נדה דף ח:):

בזו ת"ר כיצד תולות זו בזו עוברה ושאינה עוברה תולה עוברה בשאינה עוברה מניקה ושאינה מניקה תולה מניקה בשאינה מניקה זקנה ושאינה זקנה תולה זקנה בשאינה זקנה בתולה ושאינה בתולה תולה בתולה בשאינה בתולה היו שתיהן עוברות שתיהן מניקות שתיהן זקנות שתיהן בתולות זו היא ששנינו לא היו ראויות לראות רואין

אס קד

מתני' היצונה - קרי להך דלצד דרך עליית המטה. פנימית אותה שלצד הקיר. ובגמרא מפרש עד שיודע לך טומאה היכן היא וחכמים שהוא בחוקת טומאה לעולם הוא בטומאתו ממאים דברי ר"מ שר"מ אומר כל דבר ושלישי ממא שלשתן ומצאו טהורין כולן ממאים שנים ומצאו טהורין הם טהורין אשע מצו נמגאו מצור הוא טהור ושנים ממא שנחערב בין שני גלים טהורים ובדקו מהורות כולן ממאות למה הדבר דומה לגל בן טהורות ושלישית ממאה שלשתן ומצאו ושתים טמאות בדקו שתים ומצאו טהורות בדקה אחת מהן ונמצאת טהורה היא טהורה במטה אבל אם עברו דרך עליה כולן טמאות. טהורה אימתי בזמן שעברו דרך מרגלות החיצונה שתים החיצונות טמאות והפנימית הפנימיות טמאות והחיצונה טהורה תחת האמצעית כולן טמאות תחת הפנימית שתים שהיו ישנות במטה אחת ונמצא דם תחת כאילו הן ראויות ביתני שלש נשים

פועלים מפני הגשמים ונתזו בקרדומותיהן חלקה כצפורן ולא מצאו לימים נכנסו בה מומאה ובדקו עד שהגיעו לקרקע שהיתה מעשה במערה של שיחין שהיו מחזיקין בה אימר לא בדקו כל צרכו - תניא א"ר יוסי תחובה לו בעיקרו אמרו לו משם ראיה כו ברוח ועקרתו ונמצא גולגולת של מת בה טומאה ובדקו ולא מצאו לימים נשבה מעשה בשקמה של כפר סבא שהיו מחזיקין הכא האי דם מהיכא אתא תניא אמר ר"מ ורבנן בשלמא התם אימא עורב נטלה אלא מיש בדם דלא פליגיתו ומיש בגל דפליגיתו トレロド הכי קאמר להו ר' מאיר לרבנן בדקה אחת [וכוי] למה ליה למתני למה זה סיפא דקמפליג אמר רבי אמי במשולבות צמ, מאי שנא רישא דלא מפליג ומאי שנא אומרים בודק עד שמגיע לסלע או לבתולה

ומצאו מכתשת מלאה עצמות אמרו לו משם

כולן טמאות אפילו נמצא תחת פנימית או חיצונה: מאי שנא הכא דמפליג בין נמצא תחת הפנימית לנמצא תחת אמצעית וברישא קתני תחת אחת מהן

פנימית על מקום מציאת הדם: אימתי - אמרו נמצא תחת היצונה פנימית טהורה בזמן שעלו דרך מרגלות המטה דלא עברה

גל טמא - שהיה שם כזית מן המת:

תחת אמצעית לנמצא תחת פנימית או חיצונה: גמ' מאי שנא רישא - דקחני לעיל נמצא דם תחת אחת מהן כולן טמאות ולא מפליג בין נמצא לבתולה - קרקע בתולה ואם לא מצא הגל טהור:

מאי שנא בדם דלא פליגיחו - דמודים אתם לי דהיכא דנמצא שלשתן טהורות כולן טמאות:

לקרקע הלקה כצפורן - לקרקע הלקה שלא נזרעה מעולם:

אמר להו היכי נעביד אי לא אטמרינכו חזו לקמיה דרבי טרפון אמרו ליה לטמרינן מר צגילא דנפק עלייהו קלא דקטול נפשא אתו בכלבוכי לא מבעי מיחש ליה מבעי הנהו בני אמר רבא האי לישנא בישא אע"פ בן קרח ולא חש מעלה עליו הכתוב כאילו הרגן אלא מתוך שהיה לו לחוש לעצת יוחנן ביד גדליה וכי גדליה הרגן והלא ישמעאל שם ישמעאל את כל פגרי אנשים אשר הכה דכתיב (ירמיהו מא, ט) והבור אשר השליך הוא הבור שמילא ישמעאל בן נתניה חללים ובדקו ומצאו בור גדול מלא עצמות - תנא עליהם מקום טהרה יבש מקום טומאה לח סדינים הביאו לו סדינים ושראן במים ופרסן יהושע בן חנניא שמו אמר להן הביאו לי מפני שהיתה מרובה והיה שם זקן אחד ורבי מחזיקין בה טומאה ולא יכלו חכמים לבדוק שאול אומר מעשה בסלע בית חורון שהיו ראיה אימר לא בדקו כל צרכו - תניא אבא

בו כלאים הרי זה לא ימכרנו לעובד כוכבים פחותה משלש אצבעות ח"ר בגד שאבד במחט שחוק בודקו בחמה תנא אין שכונה שכונות אבוה בו שכבת זרע חדש בודקו רבי שמעון בן אלעזר אומר בודקו שכונות כתם מעביר עליו שבעה סממנין ומבטלו מדור המבול הנו רבנן בגד שאבד בו לאברם העברי ואמר רבי יוחנן זה עוג שפלט שנאמר (בראשית יד, יג) ויבא הפליט ויגד שמא תעמוד לו זכות של אברהם אבינו אותו צדיק אתה יודע מה היה בלבו אמר א"ר יוחנן אר"ש בן יוחי מתשובתו של דקמסתפי ומאי שנא מסיחון דלא קמסתפי כני אחיה בר שמחואי הוו מאי שנא מעוג סיחון ועוג אחי הוו דאמר מר סיחון ועוג כא, לד) ויאמר ה' אל משה אל תירא מכדי מבעי זילו אתון טמרו נפשייכו (במדבר בישא אע"ג דלקבולי לא מבעי מיחש ליה יתייכו אטמרינכו הא אמור רבנן האי לישנא

ביד גדליה - משמע שע"י גדליה נהרגו:

יוחנן בן קרח - אמר לו לגדליה שמעתי שבא ישמעאל בן נתניה להרגך (ירמיהו מי:י"ד):

מיחש ליה מיבעי - ושמא הרגתם ואסור להציל אתכם:

בני אחיה - שבא משמחואי ועואל שני מלאכים שירדו בדור אנוש:

מתשובתו של אותו צדיק - הוצרך הקב"ה להשיב שלא יירא ממנו:

עוג פלט מן המבול - שברח לא"י כדאמרינן בחלק: שאבד בו כתם - כגון שנכנס במים או נגלל בדם בהמה ואין נודע מקום הנדות וקי"ל במתני' אין

דם הנדות מהור בלא שבעה סממנין: במחט - מקום הזרע קשה והמחט מתעכב ליכנס בו:

_____

שאבר בו כלאים - שאם היה מכיר חוט הצמר בבגד הפשתן נותקו וכשר:

מתקיף לה רב אשי אימר או שוע או טווי או דגזרו ביה וכיון דלא ידע אי נתקיה שרי כתיב עד שיהיה שוע טווי ונוז ורבנן הוא נתיק שפיר דמי מ"ט מדאורייתא שעטנו בעמרא ונחקיה ולא ידע אי נחיק אי לא זוטרא האי מאן דרמי הוטא דכיתנא בגלימיה אמר רב אחא בריה דרב ייבא משמיה דמר להו צבעא וכיון דלא ידיע אימר מנתר נתר נטלה הכי נמי עמרא וכיתנא בהדדי לא סליק בודק עד שמגיע לסלע ואי ליכא אימר עורב מנא ליה לסבא הא א"ל מתני" היא דתנן אוכאו ומוער א"ל רבא לרפרם בר פפא פפא אמר רב חסדא בגד שאבד בו כלאים נעשה חפשי מן המצות XUL LGLU TL (תהלים פח, ו) במתים חפשי כיון שמת אדם ור' יוחנן לטעמיה דא"ר יוחנן מאי דכתיב לאו איתמר עלה א"ר יוחנן אפילו לקוברו מזנו אלא לספדו אבל לקוברו אסור א"ל עימא רב דימי והא א"ר מני א"ר ינאי לא עאוע במלות לעתיך לבא א"ל אביי ואי תכריכין למת אמר רב יוסף זאת אומרת ולא יעשנו מרדעת לחמור אבל עושה ממנו

בחדא לישנא ח"ר בגד צבוע מטמא משום בחדא לישנא ח"ר בגד צבוע מטמא משום משום כתם שלא חקנו בגדי צבעונין לאשה אלא להקל על כתמיהן הקנו מאי חקנינהו אין דתנן בפולמוס של אספסינוס גזרו על אין דתנן בפולמוס של אספסינוס גזרו על אין דתנן בפולמוס של אספסינוס גזרו על בגדי צבעונין אמרי הא עדיפא כדי להקל על בגדי צבעונין אמרי הא עדיפא ביי להקל על הכתם רוק תפל ומי גריסין ומי רגלים ונתר הבתה מטמא משום

צובעו ומותר - שעל ידי הצבע הוא ניכר כדמפרש עמרא וכיתוא לא שליט בהו צבעא כי הדדי שהפשתן קשה לקבל הצבע יותר מן הצמר ואי לא מינכר בצבעא ודאי נפל: שנע - לשון חלק תרגום של חלק שעיע. כלומר שיהו חלוקין יחד במסרק: להקל על כתמיהן - שאין הכתם ניכר בו כמראה דם גמור: בפולמוס - חיל: מתני' מעבירין על הכתם - שאין הדם בטל עד שיעבירו כולן עליו:

דף סב

עיקר אין לו שביעית אלא מאי בורית אהלא מיש לו עיקר יש לו שביעית וכל שאין לו מי אית ליה שביעית והתנן זה הכלל כל והלעונין הבורית והאהל ואי בורית כבריתא כבריתא ורמינהי הוסיפו עליהן הלביצין והתניא הבורית והאהל אלא מאי בורית אנטפטרית בורית אמר רב יהודה זה אהלא כלום גמ' תנא נתר אלכסנדרית ולא נתר שהעביר שבעה סמנין כאחת לא עשה ולא לכל אחד ואחד העבירן שלא כסדרן או WLTCLY וצריך לכסכס שלש פעמים לעיסת גריסין של פול חלוקת נפש מי רגלים עול עפל כל שלא טעם כלום מי גריסין והטהרות טמאות וצריך להטביל להטביל עבר או שדיהה הרי זה כתם הרי זה צבע הטהרות טהורות ואינו צריך מהרות העביר עליו שבעה סמנין ולא עבר

למוניא ואשלג הטבילו ועשה על גביו

א"ל אין דתניא רבי הייא אומר דם הנדה לרב אשי מידי בקפידא תליא מילתא שהרי הקפיד עליו ועבר אמר ליה רבי אבא שנעשו אחר תכבוסת שניה מהרותיו ממאות בין תכבוסת ראשונה לשניה אבל טהרות א,,'ר זירא לא שנו אלא הטהרות שנעשו ולא עבר שנאן ועבר מהרותיו מהורות עבר תניא אידך העביר עליו שבעה סמנין ממאות שאם העביר שביעי מתחילה שמא ולא עבר העביר עליו צפון ועבר טהרותיו צבע נמי מעבר אלא העביר עליו ששה סמנין ולא עבר צפון ועבר טהרותיו טמאות צפון [כוי] תנו רבנן העביר עליו שבעה סמנין ומפקי לה ברמצא דפרולא הטבילו ועשה אשלגא שמיה ומשחכה ביני נקבי מרגניתא אמר שמואל שאלחינהו לנחותי ימא ואמרו קמוניא אמר רב יהודה שלוף דוץ ואשלג ובתניא הבורית והאהל תרי גווני אהלא

(1- --

עפון - שבו"ן בלע"ז: שנאן ועבר טהרותיו טהורות - דאם איתא דדם הוא בהעברה קמייתא הוה עבר:

לעיסת גריסין של פול חלוקת נפש - שנחלק האוכל מן הקליפה לועסה לגריסת הפול ומעבירו על

תכבוסת - העברת סממנין:

בוסיפו עליהן - לענין שביעית הלביצין:

LUXX TGLITX:

בכתם:

לכסכס - לשפשף: גמ' כבריתא - גפרית:

הטבילו - קודם שהעבירן עליו:

דם הנדה ודאי - כגון נדה שקנחה בסדין דם אף על גב דודאי דם הוא:

כיון דיכול לצאח כו' - והנך הרסין אע"ג דלא קפיד בהו להוציא כל מה שבחוכן ממאין כל זמן מיתה וטמא:

תבוסה הרוג שיצא ממנו רביעית דם בחייו ובמותו ספק יצא רובו מחיים ספק יצא רובו לאחר ספק ואפי' לא נבלעה אין לה טומאה ודאית כדתניא בפ' בתרא (לקמן נדה דף עא.) איזהו דם דם חבוסה - האי רביעית דמקילין בה לא בבאה ממש מן המת אלא ברביעית דם חבוסה שהוא ע"י הדחק כי הכא דע"י צפון נפקא כולה וקתני טהורה:

ואם לאו טהורה - ואע"ג דרביעית שלמה נבלעת בו. אלמא בלוע שאינו יכול לצאת להדיא אלא רביעית דם - של מת מטמא באהל:

אמר לו זו אינה משנה - ומשובשת היא הואיל ורבי לא שנאה במשנתינו שסידר את המשנה: u" zer:

מעביר עליו כו^{*} - והא הכא דודאי דם הוא מטהריגן ליה משום דנבלע כל כך ואע^{*}פ שיכול לצאח שתראה בבשרה:

אמר ליה הנח לכתמים - דעיקר תחילת גזרתן אינה אלא מדרבנן הילכך מקילינן דמדאורייתא עד על ידי היסק כי לא יצאו נמי טמאין הכא היכי חלינן לקולא לאכול תרומה חלויה דדלמא דם הוא: יכולין להעבירו ואף פי שיכול לצאת על ידי צפון טהור אלא לדידך דאמרת הואיל ויכולין לצאת חלינן לקולא ואמרינן צבע הוא וטהור משום דאי נמי דם הוא כיון דנבלע כל כך דאין הסממנין מהרותיו טהורות - אי אמרת בשלמא בלוע שאינו יכול לצאת אלא ע"י הדחק טהור משום הכי

משקה מטמא כלי חוץ ממשקה אב הטומאה: או טמא שרץ דאפילו כשהוסק ויצאו והיו הן ממש באויר החנור לא טמאוהו אלא מדרבנן דאין התנור אלא משקין קלין שאינן אב הטומאה כגון דמעת עינו ודם מגפתו או מי רגלים דטמא מת לא שנו - הא דקחני הוסק אין לא הוסק לא דכל זמן שהן נבלעין בחרסין אין מטמאין את אויר חרסין - כגון עביט של מי רגלים של זב ושל זבה:

הרי זה צבע וטהרותיו טהורות ואין צריך צביו מהרות והעביר עליו ז' סמנין ולא עבר רבי יוחנן לריש לקיש הטבילו ועשה על בוסק התנור אין אי לא לא איתיביה אחד משקין קלין ואחד משקין חמורין אם ממא אע"פ שלא הוסק התנור רבי יוחנן אמר שנו אלא משקין קלים אבל משקין חמורין ממא שסוף משקה לצאח אמר ר"ל לא ונפלו לאויר התנור והוסק התנור התנור חרסין שנשתמש בהן זב שבלעו משקין ה"נ בקפידא חליא מילחא תנן התם הא דם נדה הוא אלמא בקפידא תליא מילתא ודאי מעביר עליו ז' סמנין ומבטלו ואמאי

ואף ע"ג דלא נפיק א"ר פפא כל היכא דאין שאינו יכול לצאת טהור הא יכול לצאת טמא דרבנן איתיביה ר"ל לרבי יוחנן כל הבלוע מקולי רביעיות שנו כאן שאני דם תבוסה ממאני ואם לאו טהורה אמר רב כהנא בכסות אם מתכבסת ויוצא ממנה רביעית דם בכלים דמעיקרא הא בכלים דבסוף נבלעה ממא ואמרי לה הבית טהור ולא פליגי הא לריש לקיש רביעית דם שנבלע בבית הבית רבי חייא מנא ליה איתיביה רבי יוחנן ז' סמנין ומבטלו אמר ליה רבי לא שנה והתני רבי הייא דם הנדה ודאי מעביר עליו להטביל אמר ליה הנח לכתמים דרבנן

יכול לצאת והקפיד עליו דברי הכל טהור יכול לצאת והקפיד עליו דברי הכל טמא סבר כיון דיכול לצאת ולא הקפיד עליו מר עליו ומר סבר אע"ג דיכול לצאת

דף סג

מל שלש שעות בי גריסין לעיסת גריסין אשי אמר רבי אלעזר כל שיצא רוב דבורו ועד כמה אמר רב יהודה בר שילא אמר רב תנא השכים ושנה פרקו אין זה רוק תפל לאהדורי סברא וכי מדכרו ליה מדכר נים תיר ולא תיר דקרו ליה ועני ולא ידע ביכי דמי מתומום אמר רב אשי נים ולא כל הלילה הרי זה רוק תפל התם במתנמנם והתנן ישן כל היום אין זה רוק תפל ניעור לילה ובשינה למימרא דבשינה תליא מילתא יוחנן איזהו רוק תפל כל שעבר עליו חצות しがしてて אמר רבה בר בר חנה אמר רבי בערב מבערב קתני לאפוקי היכא דקדים מעם מידי באורתא אמר ליה רבא מי קתני רב פפא קמיה דרבא למימר כמאן דאמר לא עפל תנא כל שלא מעם כלום מבערב סבר אם הקפיד עליו אין אי לא לא איזהו רוק

שלש פעמים בעי רבי ירמיה אמטויי ואחויי החמה או בימות הגשמים וצריך לכסכס דאיש או דאשה מכוסים או מגולים בימות בכתמים צריך שיעור לשיעורן דילד או דוקן 、ᢗᠯ、ロ א"ר יוחנן כל שיעורי חכמים מי רגלים שהחמיצו תנא כמה חימוצן שלשה מיכה ג ויעבור מלכם לפניהם וה' בראשם ל) והוא עבר לפניהם ואיבעית אימא מהכא את הכושי אביי אמר מהכא (בראשית לג, יח, כג) וירץ אחימעץ דרך הככר ויעבור אמר ר"נ בר יצחק דאמר קרא (שמואל ב מאי משמע דהאי עובר לישנא דאקדומי הוא גריסין רותח ועובר שיתן לתוכו מלח בלא כרבי יהודה דתניא ר' יהודה אומר מי ואטר דלמא הבלא דפומא מעלי מתניתין באמר ר"ל רוק תפל צריך שיהא עם כל אחד של פול וכו' לימא מסייע ליה לריש לקיש

באורתא - שאפילו אמש לא טעם כלום: התם - דקתני ניעור כל הלילה הרי זה רוק תפל לא דניעור ממש אלא מתנמנם דודאי שינה של לילה בעינן ושינת היום אע"ג דישן לאו תפל הוא הואיל וטעם כלום שהטועם שחרית נהנה כל היום כולו:

השכים ושנה פרקו - הדבור מעביר כח הרוק:

לימא - מחני' דבעי לעיסה כדי שיהא רוק מעורב בגריסין מסייע ליה לריש לקיש:

עובר - קודם. שהמלח מעביר כח הגריסין:

שהחמיצו - שהסריחו:

הני מי רגלים דילד או דזקן - של זקן מעלו טפי: בעי רבי ירמיה האי שלש פעמים דקתני אמטויי ואתויי חד - הולכה והובאה חשיב חד או דלמא

שניים לראשונים - נתר ובורית וקמוניא ואשלג לרוק תפל ומי גריסין ומי רגלים: אמטויי חשיב חד ואתויי חד דהוו להו תרי: מולא בריה דרב עלאי בשופעת דם טמא LWIGUU שופעת הא שפעה ואזלא אמר מעטשת וחוששת בפי כריסה ובשפולי מעיה דגופא כדקתני אלו הן וסתות היתה מפהקת דיה שעתה התם בוסתות דיומי הכא בוסתות גמ' תנינא חדא זימנא כל אשה שיש לה וסת שקבעה לה שלשה פעמים הרי זה וסת צמרמורות אוחזין אותה וכן כיוצא בהן וכל בפי כריסה ובשפולי מעיה ושופעת וכמין ואלו הן הוסתות מפהקת ומעטשת וחוששת מתני כל אשה שיש לה וסת דיה שעתה ראשונים לכסדרן ושניים להעברתן שניים עלו לו ולא ראשונים ומאי ראשונים שניים לא עלו לו אמר אביי אידי ואידי א גלו לו ותניא אידך ראשונים עלו לו לראשונים תני הדא שניים עלו לו ראשונים העבירן שלא כסדרן ת"ר הקדים שניים שב או בלמא אמטויי ואחויי חרתי מאי תיקו

עשרים הותר יום חמשה עשר וקבעה לה עשרים זה וזה אסורין שלש פעמים ליום להיות רואה יום חמשה עשר ושינתה ליום ניהלן ואהא אמריתה ניהלן היתה למודה אמר ליה אביי את אמריתה MUKUX אמר רב יוסף לא שמיע לי הא にとなれた וראתה ואכלה בצלים וראתה כססה פלפלים בר עולא אלא אמר אביי לאתויי אכלה שום קא משמע לן מחני' היא דהא פרשה רבה כבדין עליה ורותתת וגוסה א"ל אביי מאי רב יוסף לאתויי ראשה כבד עליה ואבריה למה שלא מנו חכמים לאתויי מאי אמר לוסתות אחת למה שלא מנו חכמים שלשה בר הייא אמר שמואל הרי אמרו לימים שנים כבדים עליה ורותתת וגוסה אמר רב הונא לאחויי אשה שראשה כבד עליה ואבריה כיוצא בהן לאתויי מאי אמר רבה בר עולא מתוך דם טהור וכמין צמרמורות וכו' וכן

אמר אביי הא והא סבירא להו שניים - שהעביר שניים שהיה לו להעביר ראשון עלו לו וראשונים שהעביר ראשון לא עלו לו דהכי שפיר דכי הדר מצרכינן לעבורינהו בתר שניים הוי ליה כסדרן: מפנו, מפהם - אנישמרולונ"ה הלינ"ז.

מעני' מפהקת - אישטריליי"ר בלע"ו:

גמ בוסתות דיומי - כגון מט"ו לט"ו:

הא קא שפעה ואזלא - והיכן הוא הוסת הואיל וכל ימיה רואה:

גוסה - בלאיי"ר:

הרי אמרו - לקמן בשמעתין אינה צריכה לא לשנות ולא לשלש ומפרש לה לשנות בוסתות כו":

מתניתין היא - דקתני וכן כיוצא בהן ופירשה רבה בר עולא לאתויי הני:

הא שמעתתא - דשמואל דאמר לימים שנים לוסתות אחד: זה וזה - כשיגיע עוד חמשה עשר אסורה לשמש שמא תחזור לוסתה וכשיגיע יום עשרים נמי תאסר שמא מעכשיו תקבע וסת ליום עשרים:

שאמר משום רבן שמעין בן גמליאל - דלא הוי חזקה בציר מחלת זימני כרשמעינן ליה לרבן שמעון בן גמליאל בכל דוכתי לשלישי תנשא לרביעי לא חנשא (יבמות דף 10:): ושעות וסתות היתה למודה להיות רואה צמ, ענא כיצד א"ר יוסי ימים ω עם הנץ החמה רבי יהודה אומר כל היום רואה עם הנץ החמה אינה אסורה אלא אף ימים ושעות וסתות היתה למודה להיות בתוך הוסתות מהורות רבי יוסי אומר ממאות בסוף הוסתות כל המהרות שעשתה הוסתות כל המהרות שעשתה בתוך הוסתות מתני היתה למודה להיות רואה בתחלת שמואל דר"ג ברבי כרשב"ג סבירא ליה ונימא זו דברי רשב"ג הא קמ"ל מיבעיא ואמרת לן לשנות בוסתות לשלש לשלש ואמרינן לך לשנות אמרת לן לשלש אומרים ראתה אינה צריכה לא לשנות ולא בר רבי שאמר משום רשב"ג אבל חכמים אמר רב יהודה אמר שמואל זו דברי ר"ג שחקבענה שלש פעמים ואמרת לן עלה יום עשרים שאין אשה קובעת לה וסת עד

הלכה כרבי יהודה ומי אמר רבא הכי והתניא דרגילה למחזי בתחלת יממא אמר רבא קשיא הא דרגילה למחזי בסוף ליליא הא אוסרה לאחר וסתה ומתירה לפני וסתה ולא לפני וסתה ומתירה לאחר וסתה ותניא אידך בסוף ליליא תני הדא רבי יהודה אוסרה לראות בתחלת יממא והא דרגילה לראות אומר כל הלילה שלה לא קשיא הא דרגילה ולמעלה היתה למודה והתניא רבי יהודה דברי ר' יהודה ורבי יוסי מתיר מן המנחה ולא ראתה אסורה לשמש כל היום כולו וטוממט כממ מגוט - גבנו ממ מגוט רבי יהודה ורבי יוסי מתיר עד שש שעות SOILE YWAW CY WW WYIR FXWILIA TEL! לשש שעות הגיע יום עשרים ולא ראתה מיום עשרים ליום עשרים ומשש שעות

מטומאתם מכאן א"ר ירמיה אזהרה לבני

(ויקרא טו, לא) והזרתם את בני ישראל

ונימא זו דברי רשב"ג - דהא קיימא לן בכל דוכתי דבעי שלשה זימני לחזקה:

מעני, בעוך וסתות - בוסתות דגופה קאמר:

אף ימים ושעות - בגמ' מפרש: גמ' אסורה לשמש כל היום כולו דברי רבי יהודה - ורבי יהודה לטעמיה דאמר כל עונת וסתה אסורה ועונה הוי או יום או לילה ומי שוסתה בלילה ואפילו בסופה אסורה כל הלילה ואם וסתה

ביום ואפי' בסופו כל היום אסורה: מן המנחה - היינו משש שעות ולמעלה מכי ינטו צללי ערב ובשבע כבר נטו הצללים שהחמה

עם הגץ דמתניתין בסוף לילה לפיכך כל היום שלה והלילה אסורה. עם הגץ דברייתא בתחלת

יממא ולפיכך לילה מותרת ויום אסורה: והזרחת את רוי ישראל - וחמיד ליה והדנו

והזרתם את בני ישראל - וסמיך ליה והדוה בנדתה: עונה אחריתי - דאם וסתה ביום אסורה כל היום וכל הלילה שלפניו ורבי יהודה לא אסר אלא עונת וסתה: ותרתי למה ליה - לרבא לאשמועיען: מחני' ואינה מטהרת מן הוסת - דאסורה כל ימי וסתה שמא תראה:

ישראל שיפרשו מנשותיהן סמוך לוסחן
לא אותה עונה ותרתי למה לי צריכא דאי
אשמיעינן הא הוה אמינא ה"מ למהרות אבל
לבעלה לא קמ"ל ואי מההיא הוה אמינא
ממוך לוסתה עונה אחריתי קמ"ל אותה עונה
מתוך לוסתה עונה אחריתי קמ"ל אותה עונה
מתור להיות רואה ליום כ' זה וזה אסורין
שינתה להיות רואה ליום כ' זה וזה אסורין
שינתה לי יום כ' שאין אשה קובעת לה וסת עד
שחקבענה ג' פעמים ואינה מטהרת מן הוסת
עד שתעקר ממנה ג' פעמים

דף סד

שינתה ליום שמונה עשר הותרו כולן ואין ששה משר ונאסר חמשה משר ושבעה משר וזה אסורין שינתה ליום שבעה עשר הותר רואה יום מ"ו ושינתה ליום ששה עשר זה ממנינא הוא איתיביה היתה למודה להיות ושמואל סבר כיון דלאו בדילוג חזיתיה לאו בהא קמיפלגי רב סבר המשה עשר ממנינא לד' לא הנשא לא דכ"ע כרשב"ג והכא לא תנשא דברי רבי רשב"ג אומר לג' תנשא דתניא ניסת לראשון ומת לשני ומת לשלישי ושמואל בפלוגתא דרבי ורשב"ג קמיפלגי נשמואל אמר עד שתשלש בדילוג נימא רב לחדש זה רב אמר קבעה לה וסת לדילוג זה ויום ט"ו לחדש זה ויום שבעה עשר למ' איתמר ראתה יום המשה עשר לחדש

אמר לך רב למודה שאני ודקארי לה מאי קארי לה למודה אצטריכא ליה מהו דתימא

כיון דלמודה ועקרתיה בתרי זימני עקרה

ליה קמ"ל מיתיבי ראתה יום עשרים

ואחד בחדש זה יום עשרים ושנים בחדש

זה יום עשרים ושלשה בחדש זה קבעה

קבעה לה וסת תיובתא דשמואל אמר

לה וסת סירגה ליום עשרים וארבעה לא

קבעה לה וסת תיובתא דשמואל אמר

למחזי ביום עשרים ושינתה ליום עשרים

למחזי ביום עשרים ואחד ש"מ שאין האשה

ליום עשרים ואחד ש"מ שאין האשה

לא אמרן אלא למקבעה אבל למיחש לה

היתה למודה - וסת קבוע לט"ו ושינתה לי"ו זה וזה אסורין כלומר כשיגיע ט"ו וי"ו עוד תאסר חזרה ושינתה בשניה [לשבעה עשר] הותר ט"ז מכאן ואילך שלא קבעתו אלא פעם אחת הלכך בפעם אחת הוא נעקר:

בפעם אחת הוא נעקר: הותרו כולן - ט"ו שהרי עקרתו שלשה פעמים וט"ז וי"ז בחדא זימנא מיעקר ואפילו י"ח הבא לא יאסר אלא י"ט כדקתני משמונה עשר ואילך שהרי שילשה בדילוג וקבעה לה וסת לדילוג:

ודקארי לה מאי קארי לה - הא ודאי היכי מצי לאקשויי מלמודה:

סירגה - מיום כ"ב ליום כ"ד:

רשינחה ליום כ"גא - דאיכא דילוג חלת זימני: לא אמרן - דאין קובעת עד שתקבענו שלש פעמים אלא למקבעיה דתהוי דיה שעתה ולא יעקר

בפחות מג": הני מילי היכא דקאים - ליה אותו יום ששינתה בו בתוך ימים שראויה להיות בהן נדה כי מתני' שהיא למודה להיות רואה ביום ט"י לטבילתה שהוא כ"ב לראייתה וכדאוקימנא בבנות כותים (לעיל נדה לט.) ושינתה ליום עשרים לטבילה שהן עשרים ושבע לראייה דכי הדר מטי יום ט"ו ארבעה קיימא לה בימים הראויים לנדת שהרי שלמו לאחר טבילה י"א שבין נדה לנדה ונכנסה ארבעה ימים בימים הראויים לנדות אבל היכא דקאי בתוך ימי זיבתה כגון שהיתה למודה לראות במכה:

הגיע ומנה לראות - ולא ראחה: גמ' אפילו ראתה - בבית אביה אמרו ב"ה הואיל ולא הגיע ומנה לראות נותנין לה עד שתחיה בער-

מתני' תינוקת נותנין לה ארבע לילות - לשמש ואפי' רואה אמרינן דם בתולים הוא:

מתני' כל גפן יש בה יין - כל אשה יש לה בתולים ודמים:

מינה ואף על גב דקבעתיה תרי זימני מיעקר בחד זימנא:

כוותיה - ראפילו קבעתיה תרי זימני מיעקר בחד זימנא: הגיע יום שלשים ולא ראתה הגיע יום עשרים וראתה הותר שלשים - העתיד לבא דהא איעקר

בווטיה - דאפילו מרעמיה מרי זימני מינימר רחד זימנא

פעמים אלא למי שנקבע שלש פעמים:

ליום המשה עשר לטבילתה והקרימה וראתה בתוך ימי הזוב כגון ליום עשירי לטבילה: תנינא אין האשה קובעת ואינה מטהרת - ומדתנא להו גבי הדדי משמע דלא בעי עקירה שלש

יום עשרים וראתה הותר יום שלשים ונאסר ראתה והגיע יום שלשים ולא ראתה והגיע יום שלשים וראתה הגיע יום עשרים ולא יום שלשים וחוששת ליום שלשים הגיע יום עשרים ולא ראתה מותרת לשמש עד ושינתה ליום שלשים זה וזה אסורין הגיע פפא היתה למודה להיות רואה יום עשרים לחלתא קא משמע לן חניא כותיה דרב מהו דתימא חדא לחד תרי לתרתי ותלתא קובעת לה וסת עד שתקבענה שלש פעמים זימנא מיעקר מאי קמ"ל תנינא אין האשה תלתא זימני למעקריה אבל תרי זימני בחדא לא אמרן אלא דקבעתיה תלתא זימני דצריכי קמ"ל ואינה מטהרת מן הוסת וכו' א"ר פפא היכא דלא קיימא בתוך ימי נדתה אימא לא ה"א ה"מ היכא דקיימא בתוך ימי נדתה אבל ליום עשרים זה וזה אסורין אי מהתם למודה להיות רואה יום חמשה עשר ושינתה בחדא זימנא חיישא מאי קמ"ל תנינא היתה

מחני הלנוקה שלא הגיע זמנה לראות וניסח ב"ש אומרים נוחנין לה ארבעה לילות בית הלל אומרים עד שתחיה המכה הגיע זמנה לראות וניסח ב"ש אומרים נוחנין לה לילה הראשון וב"ה אומרים עד מוצאי שבת ארבע לילות ראתה ועודה בבית אביה ארמרים כל הלילה כולה: גמ' אמר רב נחמן אומרים כל הלילה כולה: גמ' אמר רב נחמן

עגעל עלך האשה

יום עשרים מפני שאורה בזמנו בא מתני נשים בבתוליהם כגפנים יש גפן שיינה אדום ויש גפן שיינה שחור ויש גפן שיינה מרובה ויש גפן שיינה מועט ר' יהודה אומר כל גפן יש בה יין ושאין בה יין ה"ז דורקטי גמ' תנא דור קטוע תני רבי חייא כשם שהשאור יפה לעיסה כך דמים יפין לאשה תנא משום ר"מ כל אשה שדמיה מרובין בניה מרובין מתוך שנים עשר חדש - שבעל לילה הראשון והלך בדרך מיד ושהה שלשה חדשים וחזר ובעל במשיגיעו ימי הנעורים הוי זמנה אבל בוגרת לילה הראשון ותו לא:

בוגרת נותנין לה לילה הראשון - ואפי' לב"ה דאמרי בהגיע זמנה לראות ארבעה הני מילי נערה ושור ובעל - בתוך ארבע לילות:

דשרי למבעל בשבת - אף ע"פ שלא בעל עדיין כי אם שתי בעילות ופתח דחוק:

עד מוצאי שבת תנן - ביום ובלילה:

שנוחרת - לקמן מפרש:

פולי הינולת

עד מוצאי שבת תנן ולוי אמר הפסידה לילות בפסידה לילות רב אמר לא הפסידה לילות בימים רב אמר לא הפסידה לילות ולוי אמר הגיע זמנה וכו' איתמר שימשה になくに ורואה ע"ג כולם ואינה רואה בידוע שחיתה רואה בידוע שלא חיתה המכה על גבי כולם קרקע ורואה על גבי כרים וכסתות ואינה ואינה רואה בידוע שלא חיתה המכה על גבי מפרשא לי מיניה דרב עומדת ורואה יושבת היכי דמי אמר רב שמואל בר רב יצחק לדידי בתוך הפה מחמת תשמיש נחירה דקאמר רב איני יודע מה היא אלא כל זמן שהרוק מצוי כי אמריתה קמיה דשמואל אמר לי נחירה זו כמה אמר רב יהודה אמר רב כל זמן שנוחרת ראחה בין לא ראחה עד שתחיה המכה עד נמי הכי ב"ה אומרים עד שתחיה המכה בין דרישא לא שנא הכי ולא שנא הכי UL'X בסיפא בין ראתה בין בשלא ראתה מכלל בר יצחק ואפילו ראתה ממאי מדקא מפליג אילימא דיהיב לה כולהו בימי קטנות לה רבי ארבע לילות מתוך י"ב חדש ה"ד בעילת מצוה ותו לא מיתיבי מעשה ונתן וה"מ שלא ראתה אבל ראתה אין לה אלא אמר רב בוגרת נותנין לה לילה הראשון בלא דם ואידך שאני שמואל דרב גובריה באמר שמואל יכולני לבעול כמה בעילות אמר טהורה דילמא אתרמי ליה כדשמואל דהוה דם בתולים מעיקרא הוי אתי ורבי אסי טהורה ר' הנינא אמר טמאה דאם איתא דם רבי הנינא אמר ממאה ורבי אסי אמר איתמר בעל ולא מצא דם וחזר ובעל ומצא ליכנס בה בשבת ואע"פ שמשיר צרורות כרשמואל דאמר שמואל פרצה דחוקה מותר קמ"ל דשרי למבעל לכתחלה בשבת ארבע לילות עד מוצאי שבת למה לי הא קמ"ל דדרכה דביאה בלילות וללוי ליתני למה לי למיתנא ארבע לילות אורה ארעא מאי ארבע לילות דקתני ארבעה עונות ולרב

דף סה

דיהיב לה אחת בימי קטנות וג' בימי נערות ליחב לה אלא בעילת מצוה ותו לא - לעולם אמרת בוגרת דעלמא לא יהבינן לה טפי לא נערות לבגרות למבצר לה חדא X4X X4 קטנות בימי נערות למבצר לה חדא אהני נמי בוגרת בעלמא יהבינן לה טפי כי היכי דאהני נערות ואחת בימי בגרות אי אמרת בשלמא דיהיב לה אחת בימי קטנות ושתים בימי אחת והשאר משלימין לד' לילות XZX אמר ליה כל בעילות שאתה בועל אינן אלא מרב הגיע זמנה לראות תחת בעלה מהו נערות הא בעא מיניה רב חינוא בר שלמיא דיהיב לה שתים בימי קטנות ושתים בימי דליכא הא טפי איכא הא בלבד קאמר אלא ו' חדשים בלבד וכי תימא בציר מהכי הוא אמר שמואל אין בין נערות לבגרות אלא בימי נערות נערות י"ב חדש מי איכא והא עד שתחיה המכה תנן אלא דיהיב לה כולהו

הוא עושה הדפין והלולבין והעדשין מדיחן בדיו טמאות ובקש לעשותן בטהרה כיצד בעינן כולי האי ורמינהי הרי שהיו גתיו ובית רבן שמעון בן גמליאל לילה וחצי יום ומי לה עונה שלמה וכמה עונה שלמה פירש בית הלל אומרים כל הלילה שלה ונותנין ועודה תנו רבנן ראתה ועודה בבית אביה עריכם וחוסר לחם בכל מקומותיכם ראתה ד גם (אנכי נתתי לך) נקיון שנים בכל של אדם נתמעטו מזונותיו שנאמר עמוס בר שלמיא משמיה דרב כיון שנתקו שניו כא) לא יאונה לצדיק כל און אמר רב חינוא באורחא קרי שמואל עליה דרב (משלי יב, בין ראתה בין לא ראתה קדים שכיב כוותיה דרב אפילו ראתה אמר לא פליג רב ואזיל לאתריה דשמואל סבר למעבד עובדא ירחי חדא עונה מנימין סקסנאה הוה שקיל מי סברת כל תלתא ירחי חדא עונה כל תרי

אינן אלא אחת - ושלש בעי למיתב לה לבד ב' דקטנות: אי אמכם בווולמע בנוכם בוולמע . ווונוסם לעסה וווכוכם

אי אמרת בשלמא בוגרת בעלמא - שניסת לאחר שבגרה:

אלא אי אמרת בוגרת - לילה הראשון ותו לא אמאי יהיב לה להך אחת בימי בגרות א"כ בעילות רקודם לכן מאי אהנו חדא בעילה הוא דבעי למיתב לה בימי בגרות ולא כל הלילה:

וג' בימי נערות - וליכא הכא בגרות כלל. ודקשיא לך הא לא משכחת ג' עונות של ג' חדשים

בימי נערות מי סברת כו':

כוותיה דרב - בוגרת כל לילה הראשון:

לא יאונה כו' - שלא נכשל זה בדבריו:

משנתקו שניו - זקנה:

צענו - ליין:

אימא גבי נדה חצי יום וחצי לילה והא לילה ניסן ותשרי הא בתקופת תמוז וטבת הכא נמי שמואל בר רב יצחק ולא פליגי הא בתקופ' א"ר יוחנן חצי יום וחצי לילה ואמר רב רבי חנה בר שאונא אמר רבה בר בר חנה או יום או לילה ר' חנה שאונא ואמרי לה וכמה עונה א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן כדרך שאמרו בטהרות כך אמרו ביין נסך בטהרות כלפי לייא בטהרות קיימינן אלא עונה כדרך שאמרו ביין נסך כך אמרו מקלחין או במעיין שמימיו רודפין וכמה משום ר' יוסי מניחן תחת הצינור שמימיו ברותחין או חולטן במי זיתים רשב"ג אומר רבי יוסי אומר הרוצה לטהר מיד מגעילן לבד היינו ת"ק איכא בינייהו הרפי ואפלי חדש רשב"ג אומר מניחן מגת לגת ומבד שיפא ושל גמי מיישנן וכמה מיישנן י"ב בעקלים של נצרים ושל בצבוץ מנגבן של

וכאוט מטול ד' לילות לאחר ד' לילות מתוך נולפו ופורש ת"ר וכולן שהיו שופעות דם בעל נפש לא יגמור ביאתו א"ל א"כ לבו ופורש א"ל ר' אבא לרב אשי אלא מעתה כרבא ומסיימי בה הכי בועל בעילת מצוה לא הוו מסקי מינה אלא כדמסיק תעלא מבי עולא כי הוו בה ר' יוחנן ור"ל בתינוקת ונמנו כוגל בגילת מצוה ופורש XUL אינהו דעבדו כרבותינו דתניא רבותינו חזרו סבר מעשה רב מ"מ לרב ושמואל קשיא בדורי אפירכא למה לי אותיב ממתני' הוא לה רבי ד' לילות מתוך י"ב חדש א"ל רבא מצוה ופורש מתיב רב הסדא מעשה ונתן ושמואל דאמרי תרוייהו הלכה בועל בעילת שאני כתובה דמגבי בה מפי עד דחתמי רב אי חצי יום וחצי לילה דטבת ותמוז ואב"א וחצי יום קאמר אלא אי לילה דניסן ותשרי

בלילה לאחר הלילה כולן צריכות לבדוק את

חרפי ואפלי - לר"ש פעמים שהן יותר מי"ב חדש פעמים שהן פחות:

שאני כתובה דמגהי בה טפי - יש עיכוב בדבר לדקדק בכל ולחותמה הילכך בעינן לילה שלימה לא פליגי - רבי הייא ורבה בר בר חנה:

הלכה בועל בעילת מצוה - בין הגיע זמנה בין לא הגיע:

וחצי יום:

סומכות לומר הואיל ושופעות דם מדם בתולים הוא ואפילו אחר ד' לילות אלא בודקות אם נשתנו מתוך ד' לילות - ללא ראתה בבית אביה או מתוך הלילה לראתה בבית אביה צריכות לבדוק שאין כי הוו מעייני בתינוקת - בהאי פרקא ששמה תינוקת:

ובכולן ר"מ מחמיר כדברי ב"ש - לקטנה ד" לילות להצריכה בדיקה אם שופעת מתוך ד" לאחר מראה דמים כדמפרש:

אחר מראה דמים ובהא לא ס"ל כב"ש לגמרי דלב"ש אפילו לא נשחנו טמאין כיון דאינה שופעה ושאר ראיות - היכא דאינה שופעת שבין ב"ש וב"ה דלב"ה מהורין ואפי" נשתנו ואמר ר"מ הלך ד' ולנערה לילה אחד:

עצמן ובכולן ר"מ מחמיר כדברי ב"ש ושאר ראיות שבין ב"ש וב"ה הלך אחר מראה דמים שהיה ר"מ אומר מראה דמים מראה דמים מהיה דמים אונים הן זה מזה כיצד דם נדה אדום דם מתילים אינו זיהום דם נדה זיהום דם בתילים אינו זיהום דם נדה ניבוק בר רבי יוסי אינו זיהום דם נדה בא מן המקור דם בתילים בא מן הצדדין אמר רבי יצחק בר רבי יוסי אמר רבי יוחנן זו דברי ר' מאיר אבל חכמים אומרים כל מראה דמים אחת הן תני אומרים כל מראה דמים אחת הן תני רבון הרואה דם מחמת תשמיש משמשת לא תשמש עד שתתגרש

מתוך ד' לאחר ד' לקטנה ומתוך לילה לאחר לילה להגיע ומנה ולא ראתה: הרואה דם - לאו בבתולה קא מיירי אלא בדם נדות:

זף פר

שממנה דם יוצא דברי רבי רשב"ג אומר עולה ונאמנת אשה לומר מכה יש לי במקור היה דם מכתה משונה מדם ראייתה אינה ואם יש לה וסת תולה בוסתה こと口 ואם יש לה מכה באותו מקום תולה במכתה על ראשו בידוע שמן הצדרין הוא בא בידוע שמן המקור הוא בא לא נמצא דם על ראשו אם נמצא דם על ראש המוך מביאה שפופרת ובתוכה מכחול ומוך מונח שתבדוק עצמה כיצד בודקת את עצמה ושניה ושלישית מכאן ואילך לא תשמש עד דם מחמת תשמיש משמשת פעם ראשונה שתתגרש ותנשא לאחר ניסת לאחר וראתה ושניה ושלישית מכאן ואילך לא תשמש עד דם מחמת תשמיש משמשת פעם ראשונה ותנשא לאחר ניסת לאחר וראתה

אמר ליה לרב דימי בר יוסף זיל בעתה אזל ההיא אתתא דאתאי לקמיה דמר שמואל ונפל ממנה חררת דם אמר רבי נתרפאה זאת דרבי אמר ליה לאבדן זיל בעתה אזל בעתה כל הכחות שוות ההיא דאתאי לקמיה בביאה ראשונה של בעל שלישי לפי שאין באצבעות שוות אמר ליה ותבדוק עצמה של בעל הראשון אמר ליה לפי שאין כל לרבי יוחנן ותבדוק עצמה בביאה שלישית ופיה רצוף לתוכה אמר ליה ריש לקיש QGYLX 4L XQL WQIXY EWGIGLA WY XEL ממא איכא בינייהו WGIGLA XGXIL! מבור מאי בינייהו אמר עולא מקור מקומו העידו על דם המכה הבא מן המקור שהוא דם מכה הבא מן המקור טמא ורבותינו

בעתה ולא נפל ממנה ולא מידי אמר שמואל

ותנשא לאחר - כדמפרש לקמיה שאין כל האצבעות שוות:

מכחול - קיסם ארוך ומוך על ראשו של מכחול:

דברי רבי - הך מילתא לחודה דנאמנת אשה קאמר רבי אבל רישא כולה רבן שמעון היא: ומשמשת בלא בדיקה בין וסת לוסת: ואם יש לה וסת - לקלקול הזה שאינה רואה כל שעה מחמת תשמיש אלא לפרקים תולה בוסתה

וחבדוק בביאה שלישית של בעל ראשון - כלומר מביאה שלישית של ראשון ואילך תשמש ע"יי אפגורי מפגרא - שהעץ אינו חלק ומסרטט ומוציא דם:

וחברוק בביאה ראשונה של בעל שלישי - משבא עליה פעם אחת לא תשמש שניה בלא בדיקה בדיקה ולמה תתגרש:

בעילה זו היתה בכח מרובה הלכך עד שתתחוק בג' ביאות לכל אחד ואחד והדר חבעי בדיקה שהרי הוחזקה בג' אצבעות. ומשנינן אין חזקת ביאה אחת חזקה דאין כל הכחות שוין ושמא

ההיא דאתאי - שהיתה רואה דם מחמת תשמיש: לביאה רביעית של בעל שלישי:

ממלאה ונופצת - מתמלאה דם ומנפצתו בשעת תשמיש:

רבא לרב שמואל ודרש קשתה שני ימים כחרדל יושבות עליה שבעה נקיים אדבריה החמירו על עצמן שאפילו רואות טפת דם שבעה נקיים אמר ר' זירא בנות ישראל שנים תשב ששה והן שלשה תשב רבי בשדות ראתה יום אחד תשב ששה אמר רב יוסף אמר רב יהודה אמר רב התקין רב יוסף הוה עובדא בפומבדיתא ואתסי לרבים ורבים מבקשים עליו רחמים אמר יג, מה) וטמא טמא יקרא צריך להודיע צערו כי היכי דלבעו עליך רחמים דתניא (ויקרא גיסא ואיכא דאמר אמר לה גלי לחברותיך היכי דתהוו עליך להך גיסא נתהוו עלך להך איכא דאמר אמר לה תגלי לחברותיך כי מלתה ביך לכי והבעלי לו ע"ג הנהר בות קחויא דמא א"ל שמא דימת עיריך יוחנן דכל אימת דהות סלקא מטבילת מצוה אין לה תקנה - ההיא דאתאי לקמיה דרבי זו ממלאה ונופצת היא וכל הממלאה ונופצת

אימר דאמר רבא בגדולה דקחזיא דמא אבל ונתפייסה צריכה לישב שבעה נקיים א"ל מר להא דרבא דאמר רבא תבעוה לינשא בהוא יומא א"ל מאי האי א"ל לא סבר לה עד ארבעה אחרינא איעכב שבעה יומי בתר לארבעה יום א"ל אין כי מטא לארבעה נטר רב הנינא א"ל סבר ליה מר למכתב כתובה שבעה נקיים רבינא איעסק ליה לבריה בי LEX REVIE Y'LWX ILREVOR ZEVER WRWE בחמין לטבול קמטים ע"ג נמל סי") אמר היכא דלא אחמור לא אחמור (תבעוה נתר ואת אמרת מנהגא היכא דאחמור אחמור עליה שבעה נקיים א"ל אמינא לך איסורא שאפילו רואות טפת דם כחרדל יושבות א., ב זירא בנות ישראל החמירו על עצמן קשתה שני ימים אפילו משהו בעלמא דהא בלא דם א"ל רב פפא לרבא מאי אריא אין קשוי לנפלים ואי אפשר לפתיחת הקבר ולשלישי הפילה תשב שבעה נקיים קסבר

דימת עיריך - בנות עיריך שהיו מתקנאות ביך בחיבה שביניך לבעליך. דימת לשון ליעוז פרליר"ץ כמו (יבמות דף נב.) מידם דיימא וכמו (סוטה דף כז.) לא ישא אדם דומה:

כי היכי דתהוו עליך - עד השתא להאי גיסא על חיבה יתירה שביניכם:

הוה עובדא - וגילתה צערה לרבים ובקשו עליה רחמים ונתרפאה:

בשדות - מקום שאין בני תורה ואינן יודעות למנות פתה גדות מתי הן ימי גדה מתי הן ימי זוב: שנים תשב ששה והן - לחומרא שמא ראשון סוף זוב ושני תחלת גדה וצריכה עוד ששה אבל שלשה ראילו הוה ימי זיבה צריכה ז' נקיים השתא נמי תשב שבעה נקיים שמא בימי זיבה עומדת: קשתה שנים - וראתה בימי זוב:

איסורא - דאפי' היכא דלא אחמור תשב על כרחה מן התורה:

צריכה לישב שבעה נקיים - שמא מחמת תאות חימוד ראתה דם:

איעכב ז' יומי - בתר יומא שנתפייסה לינשא:

ועלתה ונמצא עליה דבר הוצץ אם סמוך רבי טבילה אחרת ואמר רבא טבלה ונמצא לה עצם הוצץ בין שיניה והצריכה מגשה בשפחתו של רבי שטבלה ועלתה בו אמר רבין בר רב אדא אמר רבי יצחק מעכבת בו ושאין ראוי לבילה בילה מעכבת זירא דא"ר זירא כל הראוי לבילה אין בילה בעינן מקום הראוי לביאת מים בעינן כדר' צריכין לביאת מים נהי דביאת מים לא מיתיבי בית הקמטים ובית הסתרים אינן ביתו שתהא אשה מדיחה בית קמטיה במים מזייא ואמר רבא לעולם ילמד אדם בתוך צונן מאי טעמא לא משום דקרירי ומשרו אלא בחמין אבל לא בצונן ואפילו בחמי חמה ואמר אמימר משמיה דרבא אשה לא תחוף בנתר משום דמקטף ובחול משום דמסריך אמר רבא אשה לא תחוף לא בנתר ולא בחול טעמא מאי משום דמחמדא קטנה נמי מחמדא אמר רבא ל"ש גדולה לא שנא קטנה גדולה בקטנה דלא הזיא דמא מי אמר א"ל בפירוש

עמבול אמר רב שמואל בר רב יצחק אשה לא מעמא מאי משום דבעית סילתא נמי בעיתא שפיר דמי א"ל רב הנן מנהרדעא התם משום גוירת מרחצאות הא על גבי סילתא וחטבול סבר רב כהנא למימר טעמא מאי אמר רבא אשה לא תעמוד על גבי כלי חרס טבילה למיחף ביממא ולמטבל בליליא מאי בינייהו איכא בינייהו למסמך לחפיפה לחוף ולטבול ואם לאו צריכה לחוף ולטבול אם באותו יום שהפפה טבלה אינה צריכה ואם לאו צריכה לחוף ולטבול איכא דאמרי לחפיפה טבלה אינה צריכה לחוף ולטבול

ואפילו בחמי חמה - די לה בחמין שהוחמו בשמש:

מעכבת בו שאם לא בלל כשר ושאין ראוי לבילה כגון ששים ואחד עשרונים בכלי אחד בילה כל הראוי לבילה - במסכת מנחות ששים עשרונים הבאים בכלי אחד ראוין לבלול ואין בילה קמטיה - בית השחי ובית הסתרים שלה:

אינה צריכה לחוף ולטבול - דודאי לאחר שטבלה בא עליה: מעכבת בו ופסולה הואיל ואי בעי לבלול לא מצי למבלל:

צוירת מרחצאות - שדרך מרחצאות לישב ע"ג אצטבאות של אדמה דדמי לכלי חרס ואתי למימר איכא בינייהו כו' - ללישנא קמא בעינן סמוך לחפיפה טבילה:

דבעיתא - שלא תפול ולא טבלה שפיר:

מבילה עולה בהן:

דף סז

ושעל גבי העין חוצץ אם היו עיניה פורחות אמר שמואל כחול שבתוך העין אינו חוצץ אימתי נקרא יבש משעה שמתחיל לירק לפלוף שבעין לח אינו חוצץ יבש חוצץ חייצי מכאן ואילך חייצי אמר מר עוקבא אבא הני רבדי דכוסילתא עד תלתא יומי לא ליכא אימר ברדיוני נפל אמר רמי בר לא עלתה לה טבילה אף על גב דהשתא אמר רב נתנה תבשיל לבנה וטבלה ועלתה ביומי ניסן ומפצי ביומי תשרי אמר רב גידל נפל אבוה דשמואל עבד לבנתיה מקוואות

בנמל אע"ג דהשתא ליכא אימר ברדיוני

שאינו מקפיד משום רובו המקפיד וגזרו על ואינו מקפיד עליו אינו חוצץ וגזרו על רובו דבר תורה רובו המקפיד עליו חוצץ רובו אנו אין לנו אלא אחת אמר ר' יצחק אינן חוצצות שתים איני יודע ור' יוחנן אמר רב הונא נימא אחת קשורה חוצצת שלש כאורגת וכמניקה את בנה אמר רבה בר האיש נראה כעודר ומוסק זיתים אשה נראת האשה לא תטבול אלא דרך גדילתה כדתנן לא עלתה לה טבילה אמר ריש לקיש פעשב עיניה ביותר או עצמה עיניה ביותר אפי' על גבי העין אינו הוצץ א"ר יוחנן

וזוחלין לפיכך עביד להו מקוה באשבורן לטבול בתוכו. יש מפרשים דבעינן מים חיים לזבה ולאו שבו ובטלו זוחלין ואין מטהרין את הטמא הטובל בהן דרך זחילה וכל הנהרות לעולם הן הולכים בזחילה. הילכך בימי ניסן שנתרבה הנהר על ידי גשמים חייש שמא רבו נוטפין שבו על חיים כלומר זוחלין שבנהרות כמעין והנוטפין כמקוה ומים הנוטפין מההרים הרי הן כמקוה ואין מטהרים במכונסים אלא משנקוו למקוויהם ונחו מזחילתן ותנן במסכת מקוואות (פ"ה מ"ה) הזוחלין כמעין אך מעין מעין מטהר בזוחלין והמקוה מטהר באשבורן ומהו אשבורן דקוו וקיימי דאין מטבילין אף מקוה מטהר בזוחלין כלומר שמטבילין במכונסין דרך זחילתן קודם שנקוו ונחו במקוה ת"ל מגשמים שנפלו וחייש שמא ירבו נוטפין על הזוחלין. ותניא בתורת כהנים מה מעין מטהר בזוחלין מקוואות בימי ניסן - מקוה מים מכונסין ואינן טובלות בנהר לפי שרבו המים בימות הגשמים

פתחה עיניה ביותר - הויא חציצה למעלה:

גב העין ואין בו ממש. ל"א דומעות שהדמעה מלחלחת את הכחול ואינו חוצץ:

מילתא היא דתניא בתוספתא חומר בזב מבזבה שהזב טעון מים חיים כו':

בזה אלא כדרך הליכתה ושמושה תמיד ומה שנכסה וקמוט ואין מים באין בו לא איכפת לן ואינה לא תטבול אלא כדרך גדילתה - כלומר לא תדחק זרועותיה על בשרה ולא רגליה ושוקיה זה

פורחות - פותחת ועוצמת תדיר בין כך ובין כך אינו חוצץ לפי שפריחתה מעבירתו ואינו עב על

צריכה לפשט בית קמטיה וסתריה אלא כדרכן תמיד:

מסיני:

לפלוף - קציד"א: בבגי - פוינטור"ט:

דבר תורה - הלכה למשה מסיני דאמר מר (סוכה דף ה:) שיעורין חציצין ומחיצין הלכה למשה נימא אחת - מיהדקא שפיר וחוצצת:

שמעון דתניא (ויקרא טו, כה) אחר תטהר ליטבלינהו ביממא דשביעאה משום דרבי מכדי האידנא כולהו ספק זבות שוינהו רבנן אבולאי אמר ליה רב פפא לרבא ולאביי בפומבדיתא משום צנה רבא במחוזא משום יעקב בפפוניא משום גובי רב יהודה ביומא דתמניא מעום אריותא רב אחא בר סרך בתה אתקין רב אידי בנרש למטבל שלא בזמנה אינה טובלת אלא בלילה משום חייא בר אשי אמר רב נדה בין בזמנה בין משום סרך בתה ואף רב הדר ביה דאמר רבי בין שלא בזמנה אינה טובלת אלא בלילה ביום בין בלילה רבי יוחנן אמר בין בזמנה מובלת אלא בלילה ושלא בזמנה טובלת בין גורה לגורה אמר רב נדה בזמנה אינה המקפיד היא גופה גזרה ואנן ניקום ונגזור נמי על מיעוטו שאינו מקפיד משום מיעוטו מיעוטו המקפיד משום רובו המקפיד ולגזור

ורב יימר אמר אפילו שכן נמי אמרינן לבר NGML L'CX L'X NGML 'X NGML כולהו אמרינן שכן לא אמרינן היכא דאפשר להיות אחר השבת ורב הסדא אמר שני ימים טובים של ראש השנה שחל אשה הופפת בערב שבת וטובלת במוצאי באחד בשבת ומובלת בחמישי בשבת שכן יו"ט שחל להיות אחר השבת אשה חופפת אשה הופפת בערב שבת וטובלת במוצאי באחד בשבת וטובלת ברביעי בשבת שכן שבת וטובלת במוצאי שבת אשה הופפת בשלישי בשבת שכן אשה חופפת בערב רב הונא אשה חופפת באחד בשבת וטובלת לעשות כן שמא תבא לידי ספק XUL מגשה תמהר אבל אמרו חכמים אסור ביניהן ר' שמעון אומר אחר תטהר אחר אחר אחר לכולן שלא תהא טומאה מפסקת

מאשה חופפת באחד בשבת וטובלת בחמישי

בזמנה - בשביעי, ובנדה דאורייתא קמיירי שלא ספרה ז' נקיים: אבולאי - שוערי העיר ועובדי כוכבים הן. ל"א בנינים של מערות היו בדרך בית הטבילה ואם מפול שת תתתכו.

חפול שם תסתכן: ספק זבות שוינהו - שאפילו נדה סופרת ז' נקיים דהחמירו על עצמן כדר' זירא:

אחר מעשה - כיון שספרה מקצת היום של ז' תמהר ע"י מבילה: לידי ספק - שמא תשמש בו ביום ותראה מיד לאחר תשמיש ונמצא סותרת כל שלפניה וטבילתה

פסולה: שכן אשה חופפת בע"ש וטובלת למוצ"ש - דהא אינה יכולה לחוף בשבת ודנין אפשר משאי

ואפשר: כולהו אמרי' - היכא דהגיע טבילתה במוצ"ש חופפת בע"ש ואם הגיע טבילתה במוצאי י"ט אחר השבת או למוצאי ב' ימים טובים של ר"ה אחר השבת חופפת נמי מבע"ש דהא לא אפשר לחוף

אפילו שכן אמרינן - דאפילו טבלה מוצאי יום חול יכולה לחוף מאחמול:

השנה שלאחר השבת ליתא דאפשר דחופפת בלילה וטובלת בלילה דרש מרימר הלכתא בלילה וטובלת בלילה דרש מרימר הלכתא כרב חסדא וכדמתרץ רב יימר איבעיא מר זוטרא אוסר ורב חיננא מסורא שרי א"ל רב אדא [לרב חיננא מסורא] לאו הכי הוה עובדא בדביתהו דאבא מרי ריש גלותא האיקוט אזל ר"נ בר יצחק לפיוסה ואמרה ליה מאי איתיה השתא

דאיקוט - לשון קטטה ולא רצתה לטבול:

והלכתא כרב חסדא - לחומרא דאמר שכן לא אמרינן דהיכא דטבלה מוצאי יום חול לא תחוף מאתמול ובמאי דאמר רב חסדא כולהו אמרינן דהיכא דטבלה במוצאי ב' ימים טובים [של ראש השנה] אחר השבת חופפת בע"ש לית הלכתא כוותיה אלא כדמתרץ רב יימר חייפא בליליא וטבלה בליליא. מרימר חומרי חומרי נקט מדרב חסדא ומדרב יימר: מהו שתחוף בלילה - בליל טבילתה מי אמרינן מתוך שממהרת לטבילתה לא חייפא שפיר:

דף סח

אשה לא תחוף אלא בלילה (אלא) קשיא אשה חופפת ביום וטובלת בלילה והלכתא בעינן סמוך לחפיפה טבילה וליכא והלכתא עצמך היאך חופפת ביום וטובלת בלילה הא בערב שבת ותטבול במוצאי שבת ותמה על אמרו משמיה דרבי יוחנן אשה לא תחוף שאמרתי לפניכם טעות הן בידי ברם כך הדר אוקי רבא אמורא עליה ודרש דברים בלילה הא בעינן תכף לחפיפה טבילה וליכא ותמה על עצמך היאך חופפת ביום וטובלת בערב שבת ותטבול במוצאי שבת והא שלח רבין באגרתיה אשה לא תחוף במוצאי שבת אמר ליה רב פפא לרבא דרש רבא אשה חופפת בערב שבת וטובלת אמר דודי חסרת משמקי חסרת עבדי חסרת תסגי אייתי למחר וידע מאי קאמרה ליה

צמ, איתמר רב אמר זבה ודאי ולוי אמר ומצאה טמאה הרי זו בחזקת טהורה השמשות לא הפרישה ולאחר זמן בדקה בשנים לנדתה בדקה ומצאה טהורה ובין הרי זו בחזקת טמאה וחכמים אומרים אפילו שלא הפרישה בטהרה מן המנחה ולמעלה יש לה וסת דיה שעתה - ור' יהודה אומר כל ומטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה ואם ומצאה טהורה הרי זו בחזקת טמאה ובין השמשות לא הפרישה ולאחר זמן בדקה עצמה ביום שביעי שחרית ומצאה ממאה ומצאה טמאה הרי היא בחזקת טהורה בדקה השמשות לא הפרישה ולאחר ימים בדקה עצמה יום שביעי שחרית ומצאה מהורה ובין הא דלא אפשר "בותנ" נדה שברקה הלכתא אהלכתא - לא קשיא הא דאפשר

לביתה: משום דאי הפפה בליל טבילתה אימור לא חייפא שפיר משום דממהרת לטבילתה מתוך שמהומה וחמה על עצמך היאך אשה כו' - שהרי בקושי התירו להרחיק הפיפתה מטבילתה כל כך אלא

הא דאפשר - לחוף ביום חופפת ביום:

ומטמאה מעת לעת - ארישא קאי דקתני אחר ימים בדקה ומצאה טמאה מטמאה מעת לעת של מתני' לא הפרישה - לא בדקה עצמה להפריש בטהרה:

しおいた エ:

קמא שביעי הוא דמטהרתה בדיקת שחרית אבל שני לא ולר' יהודה אפילו בדיקת שביעי שחרית ואחר ימים בדקה ומצאה טמאה הרי זו עד עכשיו בחזקת טהורה. ושלש מחלוקות בדבר לתנא אפילו בשנים לנדתה בדקה - שחרית ומצאה טהורה ובין השמשות לא הפרישה ולסוף ז' טבלה

לא מטהרה עד שתפריש בין השמשות ולרבון בתראי אפילו בשני:

גמ' זבה ודאי - מפרש ואזיל:

אנייא - קאי:

אסיפא - בדקה שביעי שחרית ומצאה טמאה ובין השמשות לא הפרישה:

בתוך ימי זיבתה ולאו אותביניה לרבא חדא רבא לומר שאין האשה מטמאה מעת לעת מעת לעת לימא תהוי תיובתא דרבא דאמר ומצאה טמאה הרי זו ספק זבה しなりなどに הימים בין בדקה ומצאה טהורה בין בדקה פסקה ביני וביני וכן תנא לוי במתניתא אחר ממאה ממאה ודאי ולוי אמר ספק זבה אימר כיון דמעיקרא נמצאת טמאה ועכשיו נמצאת ודאי ולוי אמר זבה ספק רב אמר זבה ודאי ימים בדקה ומצאה טמאה רב אמר זבה ממאה ובין השמשות לא הפרישה ולאחר שבדקה עצמה ביום השביעי שחרית ומצאה דרב ולוי שמעתא באפי נפשה איתמר נדה בדקה ומצאה טהורה אלא כי איתמר ספק זבה אמרינן אלא זבה ודאי נמי הרי בחוקת טהורה קתני אלא אסיפא בשלמא זבה ספק אנייא אילימא ארישא הרי זו

ראתה מה לי הפרישה בטהרה בז' מן המנחה יפה אתה אומר עכשיו אימר עם סלוק ידיה אלמלי ידיה מונחות בעיניה כל בין השמשות רבי יהודה אומר תניא אמרו לו לר' יהודה מסולקין וכיון דדמיה מסולקין דיה שעתה בעיא תלתא זימני למיעקר דאמרינן דמיה אין אשה קובעת לה וסת בימי זיבתה דלא אמר לך רב הונא בר חייא כי אמרינן שאין האשה קובעת לה וסת בימי זיבתה באמר רב הונא בר הייא אמר שמואל לומר תיובתא דרב הונא בר חייא אמר שמואל מעת לעת קמ"ל אם יש לה וסת נימא תהוי ימים טהורין כתחלת נדתה דמיא ולא תטמא ועודה בבית אביה סד"א כיון דמפסקי להו מממאה מעת לעת אריש פרקין קאי אראתה דרבא נמי מהא אמר לך רבא כי קחני זימנא הכי קאמרינן לימא תהוי תיובתא

באפי נפשה - ולאו אמתניתין: לומר שאינה מטמאה מעת לעת - בפ' בנות כותים (לעיל נדה לט.) קתני כל אחד עשר בחזקת מהרה ואמרינן למאי הלכתא ואמר רבא לומר שאם חראה בתוך י"א אינה מטמאה מעת לעת ומתניתין קתני מטמאה מעת לעת ארישא דקתני אחר הימים בדקה ומצאה טמאה ומתמה הש"ס ולאו אותביניה בפ' בנות כותים (שם) ולא איפרוק:

כי קחני ומטמאה מעת לעת: כתחלת נדה - כבתולת דמים דקי"ל (לעיל נדה דף 1.) דיה שעתה בראייה ראשונה: ואם יש לה וסת - קא סלקא דעתך אסיפא דמתני קאי דקתני אחר הימים בדקה ומצאה טמאה מעת לעת ואם יש לה וסת קבוע לאחר הימים דהיינו ימי זיבה וראתה בו זיה שעתה: אמר לך שמואל - כי אמרי אנא לקולא דלא בעינן חלת זימני למיעקריה דהא קתני כל י"א בחזקת מהרה דהיינו קולא דדמיה מסולקין אבל לענין דיה שעתה כל שכן דהוי וסת דהא דמיה מסולקין: מי איכא למאן דאמר כו' - והא אפילו רבנן בתראי בשני שלה הוא דקאמרי אבל בראשון דהוי

פתיחת מעיינה ליכא למאן דאמר דאם בדקה בצהרים ומצאה טהור דתהוי הפרשה:

יהושע אומר אין להם אלא יום ראשון ויום רבי אליעזר אומר הרי הן בחזקת טהרה ר' ומצאו טהור ושאר ימים שבינתיים לא בדקו ביום ראשון ומצאו טהור וביום השביעי מתני הזב והזבה שברקו עצמן GULU ומהיקרא מאי סבר הואיל והוחזק מעין וכיון דפסק פסק ראשון גמי כיון דפסק פסק שאלתי אטו כולהו לאו בחזקת טומאה קיימי בראשון לא שאלתי ומעיתי שלא ΔIX משי חמישי רביעי שלישי שני מאי א"ל לא ממאה מהו אמרו לו הרי זו בחזקת טהרה לא הפרישה ולאחר הימים בדקה ומצאה יום ז' שחרית ומצאה טהורה ובין השמשות כשהיו מהלכים בדרך נדה שבדקה עצמה אמר רבי שאלתי את רבי יוסי ור' שמעון בראשון מי איכא למאן דאמר אין והחניא ולמעלה מה לי הפרישה בטהרה בראשון

מיחלף אבל הכא אי חיישינן דלמא חואי בעינן ורבנן הוא דגזור ורבנן בדאורייתא לא סככות ופרעות נמי מדאורייתא אהל מעליא בבעל קרי לא מיחלף נזיר שהילך על גבי סותרת אלא יומה ואי משום איחלופי זב מו, לב) לממאה בה אמר רחמוא שאינה יפלו ורבי אליעזר בשלמא התם (ויקרא אמרה (במדבר ו, יב) והימים הראשונים סככות ופרעות שמונה בסירוגין והתורה אתה מודה בוב שראה קרי ובנזיר שהילך こってっしし אמר לו רבי יהושע ואתה אי אחר אחר לכולן שלא תהא טומאה מפסקת והתורה אמרה (ויקרא טו, כח) אחר תטהר לר' יהושע לדבריך אתה מונה בסירוגין יום ז' בלבד גמ' תניא אמר לו רבי אליעזר שביעי בלבד ר' עקיבא אומר אין להם אלא

בספל אתי לאיחלופי בודאי חני ר' יוסי

ומעיתי שלא שאלתי - שאילו שאלתי היו מטהרין:

מעיקרא מאי סבר - שלא רצה לשאול:

אף הראשון:

ומונה לסירוגין:

גמ' אי אתה מודה בוב שראה קרי - בימי ספירו שאינו מונה אותו יום דקיימא לן דסותר יום א' מתני' הזב והזבה - שפסקו והתחילו לספור ז' ובדקו יום ראשון ושביעי כו':

אהל מעליא בעינן - אין נויר מטמא אלא באהל מת ודאי כדכתיב (במדבר וי:טי) וכי ימות מת עליו התם - זב שראה קרי:

במחוורת עליו כדאמר בכיצד צולין (פסחים פא:):

דאמרינן מדלא מנינן הני ימים ודאי הזאי בינחיים וקא מניא לראשון ואחיא למנות ודאי רואה אבל הכא אי היישינן - ולא תמנה יום שבינתיים משום דלמא הואי בספק אתי למיחלף בודאי

נראין דברי ר"א מדברי רבי יהושע - דכיון דחייש רבי יהושע לשמא ראה בינתיים היה לו לסתור בסירוגין:

יום שמיני - כבר עברו ימי הספירה ולא היה סופן בטהרה דלא בדקה יום ז':

ור' שמעון אמרי נראין דברי רבי אליעזר מדברי רבי יהושע ודברי רבי עקיבא מדברי כולן אבל הלכה כרבי אליעזר איבעיא להו הזב והזבה שבדקו עצמן יום ראשון ויום שמיני ומצאו טהור ושאר הימים לא בדקו

בפנינו שבוע מהור:

סופן: איני - לרב פריך דלא בעי ספורין ובודקין ודאי וקיימא לן בהמפלת (לעיל נדה דף כט:) דשבוע קמא בלילותא מטבלינן לה כל ליליא דילמא השתא שלמו שבעה של טומאת זכר ביממא לא מטבילין לה לספוקה ביולדת בזוב ולמימר בכל יומא היום כלין ז' נקיים שאחר טומאת לידה ומשום הכי לא מטבילין לה דאי נמי מתרמי האידנא ז' של נקיים משום דטבילה בזמנה מצוה ונדה ויולדת טבילתן בלילה וזבה טבילתה ביום לא הויא ספירה הואיל ולא ספרה בפנינו עד שתשב

ככותאי אמרה לשמעתיה - בפרק בנות כותים (לעיל גדה רף לג.): דלא בדקה עד שביעי - דלא הוי תחילת ימי ספירה בטהרה דלא בדקה בראשון משהפרישה בבין השמשות של שלישי לזיבה שראתה בו ביום עד ז' לספירה ותרי קולי אשמועינ' רב בספירה: התם - דאמר רב לעיל דמטהר רבי אליעזר בבודק ראשון ושמיני אשמועינן תחלתן אע"פ שאין

במגרה:

היא היא - טהורין: לאו רבי אליעזר ורבי יהושע - דאע"ג דפליגי עליה דרבי עקיבא בראשון ושביעי הכא מודו: לא רבי יהושע ורבי עקיבא - כדפרישית אבל לרבי אליעזר הואיל ותחלתן בטהרה מחזקינן לכולהו

למנין ז' נקיים אמר ליה רב ששת לרב שהפרישה בטהרה בשלישי שלה סופרתו נקיים נדה ספירה למה לה אלא אימא זבה בטהרה בשלישי שלה סופרתו למנין שבעה ירמיה בר אבא אמר רב נדה שהפרישה יהושע ור' עקיבא אמר רב ששת אמר רב לאו רבי אליעזר ורבי יהושע 4x L. טהור שאין להם אלא שמיני בלבד מאן שוין שבדקו עצמן יום ראשון ויום שמיני ומצאו סופן קיכא מיתיבי ושוין בזב ובזבה אמר תחלתן וסופן בעינן הכא תחלתן איכא היא תחלתן אע"פ שאין סופן ורבי חנינא אף על גב שאין סופן אמר רב היא תחלתן איכא סופן ליכא או דילמא תחלתן לרבי אליעזר מהו תחלתן וסופן בעינן והכא ראמרי יום שפוסקת בו סופרתו למנין ז' כי קאמר רב לבר משלישי בר משלישי פשיטא והכא קמ"ל סופן אע"פ שאין סופן הוא דאמרינן התם תחלתן אע"פ שאין סופן הרמא תחלתן אף על פי שאין סופן הוא דאמרינן דאוקמינהו אחזקייהו אבל סופן הנינא טועה ולא ידענא מאי תיובתיה דקי"ל הנינא טועה ולא ידענא מאי תיובתיה דקי"ל שבוע קמא דאתיא לקמן בלילותא מטבלינן לה ביממא לא מטבלינן לה ואי ס"ד לא בי לה ביממא לא מטבלינן לה ואי מ"ד לא דילמא יולדת זכר בזוב היא ועבדה לה

דף סט

אטרמי להו יתמא בר לירעי תרי יומי ליה תורא לירעי חד יומא דלית ליה תורא רבא האי דינא דלא דינא דייני בגלחי דאית כל עיקר מטבילין אותה ט"ו טבילות אמר תמני לנדה ותלת לזיבה עא ראיתי כגון שבאת לפנינו בין השמשות והויין י"א מאי עבידתייהו אמר רב ירמיה מדפתי ממא ראיתי מטבילין אותה י"א טבילות טבילות ז' לנדה ותרי לזיבה בין השמשות יום אחד טמא ראיתי מטבילין אותה ט' בעינן ספורין לפנינו דחנן טועה שאמרה ספורין לפנינו ומוא תימרא דלרבון לא בפנינו ולאו מי אוקימנא כר"ע דאמר בעינן ספורין אלא לאו שמע מינה בעינן ספורין

ארמלתא יהבי ליה תורא לשקול הד משכא דלית ליה תורא לשקול תרי משכי אמרי ליה מאי האי דקאמרת אמר להו סוף דינא נתחלת דינא תחלת דינא לאו מאן דלית ליה עדיף סוף דינא נמי מאן דלית ליה עדיף הכא נמי ומה היכא דאמרה ראיתי סגי לה הכא נמי ומה היכא דאמרה ראיתי סגי לה אי בתשע טבילות אי בי"א טבילות היכא דקאמרה איהי לא ראיתי בעיא חמש עשרה עדילות אלא אימא הכי ראיתי ואיני יודע כמה ראיתי אי בימי נדה ראיתי או יודע כמה ראיתי מטבילין אותה ט"ו טבילות אתאי קמן ביממא יהבינן לה שב לנדה ותמני לזיבה אתאי קמן בלילותא יהבינן לה תמני

יום אחד טמא ראיתי - ואיני יודע אימתי ואפילו היום י"ל זהו ואינה יודעת אם יום ראייתה בימי נדה אם בימי ובה מטבילין אותה משום טבילה בומנה מצוה:

בוה אם בינה ובה מסביל ן אחוה משום סבילה באומה מצוח. מאי עבירהייהו - אם באחה ביום או בלילה ואומרת בין השמשות ממא ראיתי אין כאן טבילה יתירתא דהא כי אמרה נמי יום טמא ראיתי ואיני יודע מתי אם בימי נדה ואם בימי זיבה מספקי

ליה דילמא האידנא ביום שבאת לפנינו הזאי:

תמני לנדה - כגון באת לפנינו בין השמשות של ערב שבת טובלת מיד בלילי שבת שמא השתא

זמן טבילחה וכן כל שבוע זה ולילי שבת הבאה שמא בין השמשות שבאת לפנינו ראתה ולילה היא

ומשכה ז' ימי נדה עד עכשיו ולפי שיום שבת היה תחלת נדתה הרי ח' טבילות לנדה ותלת לזבה

ומשכה ז' ימי נדה עד עכשיו ולפי שיום שבת היה תחלת נדתה הרי ח' טבילות לנדה ותלת לזבה

דמטבילין לה בין השמשות דאתאי לקמן דילמא בין השמשות דאתמול חזאי ומיום ה' בשבת היה

ושמרה ערב שבת כנגד יום ה' וטובלת בין השמשות עד שלא תחשך דשמא עדיין יום הוא וראוי

לטבילת זוב ולמחר בשבת נמי טבלה שמא בין השמשות דאתמול כשבאת לפנינו ראחה ומיום

עשיי היה והיום טובלת ליום כנגד יום ובאחד בשבת נמי טבלה משום ספק ההוא בין השמשות

גופיה שמא לילה הוא כשראתה ובאת לפנינו ובכל יום השבת הוי ראשון וא' בשבת הוי שימור

וטבלה: האי דינא דלא דינא דייני בגלהי - דין זה שאינו דין היו דנין באותו מקום: אזל יחמא - שלא היה לו שור וכפאוהו לרעות בהמותיהן ב' ימים:

כמה ראיתי - אם א' אם ג': אידי ואידי - בין באת לפנינו ביום בין באת לפנינו בלילה. וקא פריך נדה בלילותא כו' כלומר כשבאת לפנינו בלילה איכא טבילה יתירתא שטובלת מיד משום נדה. ומהדר ומשום זיבה דפסיקא ליה טבילה ספק זיבה דפסיקא ליה דתמני נינהו לעולם חשיב להו כתמני: ספרתי מטבילין אותה ט"ו טבילות ספרתי ספרתי אם בימי נדה ספרתי ואם בימי זיבה תריץ ואימא הכי ספרתי ואיני יודעת כמה יוסף לרב אשי לאו תרוצי קמתרצינן לה 4G[:[[אמר ליה רב אחא בריה דרב מינה רבנן היא דאמרי לא בעינן ספורין לי הספור ז' והדר הטבול אלא לאו שמע ספורין לפנינו בעינן כל הני טבילות למה קבעי תמני לא קחשיב לה ואי ס"ר אטיא קמן בלילוחא בעי חמני ביממא לא בליליא חשיב לה נדה דלא פסיקא ליה דכי כי אחיא קמן ביממא לא שנא כי אחיא קמן תמני לנדה בעי זיבה דפסיקא ליה דלא שנא אידי ואידי שב לנדה ותמני לזיבה בלילותא לנדה ושב לזיבה זיבה תמני בעיא אלא

אי אפשר דלא ספרה חסרה לה טבילה אלא אימא איני יודעת אם ספרתי אם לא הבשר עובד כוכבים שמת טהור מלטמא והמצורע שמתו מטמאין במשא עד שימוק הבשר עובד כוכבים שמת טהור מלטמא הבשר עובד כוכבים שמת טהור מלטמא הבשר עובד כוכבים שמת טהור מלטמא מי במשא אילימא במשא ממש אטו כל מת מי לא מטמא במשא אלא מאי במשא באבן מי לא מטמא במשא אלא מאי במשא באבן מי לא מטמא במשא אלא מאי במשא באבן מסמא דכתיב (דניאל ו, יח) והיתית אבן חדא ושומת על פום גובא מאי טעים אמר רב גורה שמא יתעלפה תנא משום

כוכבים שמת [כו'] תניא אמר רבי מפני

למה לי - כל הני טבילות. אטבילות דיממי דזיבה קא פריך לספור שבעה קמן ולטבלה בשביעי ומקמי הכי לא דאפילו שלמי נקיים דילה לאו בת טבילה היא הואיל ולא בהקה: ספרתי - בדקתי קצת נקיים או כולן ואיני יודעת כמה או שמא נקיים שראיתי לאו אחר ימי הזוב היו אלא לאחר ימי נדות מטבילין אותה ט^{יי}ו טבילות שמא עכשיו כלין וכדפרישית: חד יומא מיהא אי אפשר דלא ספרה - וליכא לספוקה ברואה יום שבאת לפנינו ובצרי להו טבילות

אימא איני יודעת אם ספרתי אם לא ספרתי - הלכך אפילו יומא קמא טבלה דלמאַ כל ז' שלפנינו

ספרה ובדקה דהא קאמרה שמא ספרתי ויום ז' נמי טבלה שמא לא ספרה קודם לכן: מחני' מטמאין במשא - בגמרא פריך כל מח נמי מטמא במשא ומשנינן באבן מסמא דשאר מחים לא מטמו הכא מטמו מדרבנן הואיל ומחיים מטמו באבן מסמא מדאורייתא שהרי מטמאין מושב כל שמחמוה נענה הבו הרג לאחר מנחה ההמפיש מעמא הנמרא נוכה שמא נמעלפה.

כל שתחתיהם גוור בהו רבנן לאחר מיחה כדמפרש טעמא בגמרא גורה שמא יתעלפה: כל הנשים - מחוקינן להו כנדות ומטבילין כלים שהיו עליהן סמוך ליציאת נשמה וטעמא מפרש

באבו זה. גמ' כדכתיב והיתית אבן חדא ושומת על פום גובא - לשון מסמא קא מפרש דהיינו אבן כבדה העשויה להינוח ואינה מטלטלת הלכך כשהיא על גבי כלים ומת נתון עליה אין זה משא הואיל ואינה ראויה להטלטל עמו:

מאי טעמא - גוור רבנן בוב וובה לטמא אף לאחר מיתה באבן מסמא:

דברי חכמה - הלכה:

מה אמרו עובר כוכבים שמת טהור מלטמא במשא לפי שאין טומאחו מחיים מדברי עשר דברים שאלו אנשי אלכסנדריא את רבי יהושע בן חיננא ג' דברי חכמה ג' דברי הגדה ג' דברי בורות ג' דברי דרך ארץ והמצורע שמחו עד מתי מטמאין במשא אמר להן עד שימוק הבשר בת משילחת מה היא לבהן מי אמרינן קל וחומר ומה אלמנה לביג שאין איסורה שוה בכל בנה פגום זו שאיסורה שוה בכל אינו זין שבנה פגום או דילמא מה לאלמנה לכהן גדול שהיא עצמה

בת משולחת - ישראל שהחזיר גרושתו משניסת לאחר והוליד בת: אלמנה אינה אסורה אלא לכ"ג:

זף ע

היא חועבה ואין בניה חועבין שני מצורעין שנחערבו קרבנוחיהן זה בזה וקרב קרבנו של אחד מהן ומח אחד מהן השני מה חהא עליו אמר להן כוחב נכסיו לאחרים והוי עני ומביא חטאח העוף הבא על הספק והאיכא אשם אמר שמואל כשקרב אשמו אמר רב ששח גברא רבה כשמואל לימא כי האי מילחא כמאן אי כר' כשמואל לימא כי האי מילחא כמאן אי כר' יהודה דאמר אשם קבעה וכיון דקבעה לה אשם בעשירוח לא מצי מייחי חטאח בדלוח דחנן מצורע שהביא קרבן עני והעשיר או עשיר והעני הכל הולך אחר חטאת דברי
ר' שמעון ורבי יהודה אומר הכל הולך
אחר אשם רבי אליעזר בן יעקב אומר הכל
הולך אחר צפורים ואי כרבי שמעון דאמר
חטאת קבעה אע"ג דלא קרב אשם ניתי
אחר דהא שמעינן ליה לרבי שמעון דאמר
לייתי ולחני דחניא אמר ר"ש למחרת
מביא אשמו ולוגו עמו ומעמידו בשער נקנור
מביא אשמו ולוגו עמו ומעמידו בשער נקנור
מביא אשמו ולוגו עמו ומעמידו בשער נקנור
בביא אשמו ולוגו עמו ומעמידו בשער נקנור
נמחנה עליו ואומר אם מצורע הוא הרי
דבה ואותו אשם טעון שחיטתו בצפון וטעון

השני מה תהא עליו - היאך יטהר לקדשים שאילו היה מצורע חבירו חי אע"פ שנתערבות השני מה תהא עליו - היאך יטהר לקדשים שאילו היה מצורע חבירו חי אע"פ שנתערבות ממים וה יקרב לשם מי שהא או אם מת האחד והיו שני הקרבוות ממים וה מקריב קרבן אחר אבל עכשיו אינו יכול להקריב את זה שמא של הוא והיו המאת שמתו בעליה וקרבן אחר נמי אינו יכול להביא שמא אותו שקרב היה שלו ונפטר ונמצא מביא הולין לעזרה ואינו יכול להתנות בנדבה שאין המאת באה נדבה ואפי" לרבי שמעון דאמר לקמן אשם קרב מספק על תנאי אם הוא חייב אשם הרי זה לאשם ואם לאו הרי זה שלמי נדבה הני מילי אשם שמתן דמו דמה לשלמים אבל חמאת שאין מתן דמה דומה לשלמים אינו יכול להתנות ולומר אם קרבה חמאתי הרי חמאת זו שלמי נדבה דמתן דמה היכי ליעביד ארבעה מתנות ולמעלה מחוט הסיקרא שמא שלמי נדבה נינהו ואם שתי מתנות ולמטה

מחוט הסיקרא שמא חטאת הוא: והוי ליה עני - וראוי להביא בדלות וחטאת העוף באה בספק ואין שם משום מביא חולין בעזרה: והא איכא אשם - ששוה בעשיר ובעני והיאך הוא מביא אשם מספק דלמא מייתי חולין בעזרה: אי כרבי יהודה - דאמר אין אשם כא על מנאי ומשום הכי ליבא חפוחא האשם.

אי כרבי יהודה - דאמר אין אשם בא על תנאי ומשום הכי ליכא חקנתא באשם:

מצורע שהביא - אחד מקרבנותיו:

אחר אשם - אם כשהקריב אשמו היה עשיר יקריב את האחרים בעשירות: ראי כרבי שמעון - דאמר אשם לא קבע והלכך אפילו הקריב את אשמו כשהוא עשיר יכול להביא הטאת עני למה ליה לשמואל לאוקמי כשקרב אשמו כשהוא עשיר יכול להביא הטאת עני אפילו לא קרב נמי איכא תקנתא באשם לאתויי אשם מביתו ולומר אם קרבן שקרב של חבירי הרי זה

שלי ואם שלי היה הרי זה לשלמים: למחרת - בספק מצורע קאי וקאמר למחר של טבילתו שהוא יום הבאת קרבנותיו מביא את אשמו

כו : לבית הפסול - דלמא לא מצורע הוא והוי שלמים וממעט זמן אכילתן ששורף את הנותר ליום ולילה והיה לו לאוכלו בשני ימים: להן מת מטמא ואין הי מטמא - מחים לעתיד מלח מטמא בן שונמית מהו שיטמא אמר מהו שתטמא אמר להם מת מטמא ואין נציב דע פרעה שלשה דברי בורות אשתו של לום את בת פרעה כאן לאחר שנשא שלמה את אותה עד היום הזה כאן קודם שנשא שלמה חמתי היתה העיר הואת למן היום אשר בנו אחד אומר (ירמיהו לב, לא) כי על אפי ועל (תהלים קלב, יג) כי בחר ה' בציון וכתוב דין כאן לאחר גזר דין כתוב אחד אומר ו, כו) ישא ה' פניו אליך כאן קודם גזר ולא יקה שוחד וכתוב אחד אומר (במדבר כתוב אחד אומר דברים י כי לא ישא פנים בעושין תשובה כאן בשאין עושין תשובה (שמואל א ב, כה) כי הפץ ה' להמיתם כאן כי לא אחפוץ במות המת וכתוב אחד אומר אגדה כתוב אחד אומר (יחוקאל יח, לב) שמעון בחדא ופליג עליה בחדא שלשה דברי קדשים לבית הפסול שמואל סבר לה כרבי ולא הודו לו חכמים לר' שמעון מפני שמביא ושוק ונאכל לזכרי כהונה ליום ולילה מתנת בהונות וסמיכה ונסכים ותנופה וחזה

אדם ויהיו לו בנים זכרים אמר להם ישא מאי קמ"ל דהא בלא הא לא סגי מה יעשה שלו שנאמר (הגי ב, ה) לי הכסף ולי הזהב הועילו אלא יבקש רחמים ממי שהעושר ויתן באמונה אמרו לו הרבה עשו כן ולא אדם ויתעשר אמר להן ירבה בסחורה וישא מאי קמ"ל דהא בלא הא לא סגיא מה יעשה סעודה לעבדיו ומשגר לאוהביו ממה שלפניו תני ר' חייא משל למלך בשר ודם שעשה ב, ו) כי ה' יתן הכמה מפיו דעת ותבונה רחמים ממי שהחכמה שלו שנאמר (משלי הרבה עשו כן ולא הועיל להם אלא יבקשו להן ירבה בישיבה וימעט בסחורה אמרו דברי דרך ארץ מה יעשה אדם ויחכם אמר דאמרי לכשיבא משה רבינו עמהם שלשה צריכין אמר להן לכשיחיו נחכם להן איכא לבא צריכין הואה שלישי ושביעי או אין

כוותיה בחדא - דאשם לא קבע:

בן השונמית - שהחיה אלישע מהו שיטמא לאחר שהחיהו מי חשוב כמת:

נחכם להן - נתיישב בדבר:

XUL: לאוהביו משגר ממה שלפניו - כך הכמה שהיא לאוהביו של מקום נחנה להם מפיו ולא מאוצר

אשה ההוגנת לו

מאי קמ"ל - למה ליה למימר להו ירבה בישיבה הואיל וברחמים הדבר תלוי:

נחלת ה' בנים שכר פרי הבטן מאי קא שהבנים שלו שנאמר (תהלים קכז, ג) הנה

עשו כן ולא הועילו אלא יבקש רחמים ממי

ויקרש עצמו בשעת תשמיש אמרו הרבה

משמע לן דהא בלא הא לא סגי はどい

שכר פרי הבטן א"ר חמא ברבי חנינא בשכר

שמשהין עצמן בבטן כדי שחזריע אשתו

תחילה נותן לו הקב"ה שכר פרי הבטן בית

שמאי אומרים [וכו'] מאי טעמייהו דבית

ועעשלחל המלכה ואמר רב מלמד שפרסה שמאי אי נימא משום דכחיב (אסתר ד, ד)

נדה הכא נמי אגב ביעתותא דמלאכא דמותא

הא לא קשיא פחדא צמית ביעתותא מרפיא חזיא והאנן תנן שחרדה מסלקת את הדמים

אלא הא דתנן ב"ש אומרים כל האנשים

מתים זבין וב"ה אומרים אין זב אלא מי

שמשהין - להוציא את הורע:

מחמת אונסו: ביעחותא דמלאך המות זכרים היכי מטמאו הא זכר אינו מטמא באונס דקרינן ביה מבשרו ולא

אלא הא דחנן כל האנשים - המחים מחזקינן להו כזבין סמוך למיחחן ואי טעמייהו דב"ש משום

פחדא צמית - דאגת יראה כי הכא מפני פחד כרכום והגיע שעת וסתה ולא בדקה טהורה שהחרדה

מממאני באניל גמ" מכלל דחנא קמא סבר משום כתם אמר רבי יוסי לפיכך אינה

ויצאה ממנה רביעית דם שהיא מטמאה

ומודה רבי יהודה ביושבת על משבר ומתה

מממאה משום כתם מפני שנעקר משמתה

ומסמאה באהל רבי יהודה אומר אינה

ויצאה ממנה רביעית דם מטמאה משום כתם

של זבין חיים מתני האשה שמתה

מסבילין על גבי כל האנשים מפני כבודן מתין והיו זבין חיין מתביישין התקינו שיהו

חיות בראשונה היו מטבילין על גבי זבין

על גבי כל הנשים מפני כבודן של נדות

גדות היות מתביישות התקינו שיהו מטבילין

מטבילין כלים על גבי נדות מתות והיו

אלא טעמא דב"ש כדתניא בראשונה היו

שמת זב אקרי כאן מבשרו ולא מחמת אונסו

אלא טעמייהו דב"ש - מדרבנן משום כבוד זבין התקינו שיהו מטבילין כלים של סמוך למיתה אף

על פי שלא נגעו בהם לאחר מיתה:

מסגקת הדמים:

במקור מחיים ואע"ג דלאחר מיתה לאו רואה היא:

מחני' מטמא משום כתם - דדם נדה במשהו דאי משום טומאת מת לא מטמא אלא ברביעית: מחביישין - שאפילו במיחחן הם משונין מכל אדם:

גמ' לת"ק מקור מקומו טמא - הילכך אף על גב שנעקר לאחר מיחה מטמא בנדות מפני שהיה שמטמאה משום כתם - שנעקר מחיים:

ra.

חזרו לומר

QUIL

אף על גב דנעקר דם משמתה מטמאה משום

אמר (רבי) זעירי מקור מקומו

מכלל דתנא קמא סבר באהל נמי מטמא ממא איכא בינייהו ומודה רבי יהודה

אמר רב יהודה דם תבוסה איכא בינייהו

דתניא איזהו דם תבוסה פירש ר"א ברבי

יהודה הרוג שיצא ממנו דם בין בחייו בין

במותו ספק בחייו יצא ספק במותו יצא ספק

בחייו ובמותו זהו דם תבוסה 「TCa゚ロ

אומרים ברה"י ספקו ממא ברה"ר ספקו

אלא איזהו דם תבוסה הרוג שיצא

הימנו רביעית דם בחייו ובמותו ועדיין לא

פסק ספק רובו בחייו ומיעוטו במותו ספק

מיעוטו בחייו ורובו במותו זהו דם תבוסה

רבי יהודה אומר הרוג שיצא ממנו רביעית

דם והיה מוטל במטה ודמו מטפטף לגומא

באהל נמי מטמא - בחמיה. הרי יוצא מחיים:

וחכ"א - זה אינו הואיל ואיכא לספוקי שמא כולו במותו הוה ליה ספק טומאה דאורייתא ברה"יי איזהו דם תבוסה - דאמרינן בפירקין דלעיל (נדה דף סב:) דטומאתו דרבנן:

על טהרת הקרש כקרש דמו אימא סיפא

מערה אין נוגעת לא אלמא חולין שנעשו

הרי היא כמגע טמא מת לקדשים כדברי

בראשונה היו אומרים היושבת על דם טהור

שאני אומר טפה של מיחה עומדת על גב

על גב העץ ורבי יהודה נימא איהו לנפשיה

מטהר שאני אומר טפה של מיתה עומדת לו

ונמצא תחתיו רביעית דם טמא רבי יהודה

אומר צלוב על העץ שדמו שותת לארץ

שפיר קאמרי ליה רבנן לר' יהודה ר' יהודה וחכמים מטהרין מפני שראשון ראשון נפסק

ממא מפני שהמפה של מיתה מעורבת בו

לטעמיה דאמר אין דם מבטל דם

ב"ה ב"ש אומרים אף כטמא מת

היתה מערה מים לפסח

המטה שאני במטה דמחלחלה

נספלנ ממא:

שותת לארץ - שאינו נוטף אלא שותת ואינו נפסק הילכך לא מבטל ההוא דלאחר מיתה שהוא אלא איזהו דם תבוסה - דטומאתו מדברי סופרים:

הרבה אבל נוטף ראשון בטל ואפילו טפה שלאחר מיתה מרובה בטלה שלא נפל ביחד:

מתני' מערה מים לפסח - מכלי אל כלי לרחוץ בו את בשר הפסח אבל במים אינה נוגעת שהיא

והכחוב עשאה טבולת יום דכתיב (ויקרא י"ב:די) בכל קדש לא תגע וקי"ל בכל קדש לרבות את מבולת יום שטבלה לסוף שבועיים ואין לה הערב שמש עד יום שמונים שהוא תכף להבאת כפרתה

בתרומה וטבול יום שני הוא וכשהיא מערה אינה נוגעת במים אלא בכלים ושני אינו מטמא כלי:

במים אם תרצה שהמים חולין הם וטבול יום שני הוא ואין שני עושה שלישי בחולין ואף ע"פ חזרו לומר הרי היא כמגע טמא מת - שהוא ראשון לקדשים אבל לחולין לא הילכך אפילו נוגעת

על טהרת הקדש לאו כקדש דמו: שהמים הללו נעשים על טהרת הקדש שהרי לרחיצת פסח עשויות לא מהני בהו שני דחולין הנעשה

ימ, וויתע - דמים לא:

לקדשים אין לחולין לא אלמא חולין שנעשו 💮 ומושב וחייבין בקרבן

חזרו לומר הרי היא כמגע טמא מח לקדשים - ומשמשה - ב"ש אומר מטמאין משכב

על טהרת הקדש לאו כקדש דמו מתני' מני

אבא שאול היא דתניא אבא שאול אומר

טבול יום תחילה לקדש לטמא שנים ולפסול

אחד *מתני*' ומודים שהיא אוכלת במעשר

וקוצה לה חלה ומקפת וקורא לה שם

ואם נפל מרוקה ומדם טהרה על ככר של

ערומה שהוא טהור ב"ש אומרים צריכה

טבילה באחרונה ובית הלל אומרים אינה

צריכה טבילה באחרונה גלל' דאמר מר טבל

ועלה אוכל במעשר וקוצה לה חלה חולין

הטבולין לחלה לאו כחלה דמו ומקפת דאמר

מר מצוה לתרום מן המוקף וקורא לה שם

סד"א נגזור דלמא אתי למנגע בה מאבראי

קמ"ל ואם נפל מרוקה דתנן משקה טבול יום

ואלו ואלו אינן מטמאין חוץ ממשקה הזב (משקין היוצאין ממנו) כמשקין הנוגע בהם

שהוא אב הטומאה בית שמאי מאי בינייהו

אמר רב קטינא טבול יום ארוך איכא בינייהו

מוזני הרואה יום אחד עשר וטבלה לערב

מחני' ומודים שאוכלת במעשר - כדין טבול יום:

צריכה טבילה - ליל שמונים לתרומה מפני שטבולת יום ארוך היא והסיחה דעתה מן התרומה ואם ואם נפל מרוקה - דהוו להו משקים היוצאין מן הטבול יום וטהורים כדתניא בגמרא:

ישראלית היא טובלת לביאת מקדש:

גמ' לאו כחלה דמו - ולא מהני בהו שני:

מחני' הרואה יום י"א - שהיא סוף ימי זוב ואין יום שלאחריו מצטרף עמו לזיבה:

כנגד יום דקסבר יום י"א בעי שימור: משכב ומושב - אפילו בעלה מטמא משכב ומושב לטמא אוכלין ומשקין שהוא כבועל שומרת יום

דף עב

י"א מיום תוך י"א אם שיוה לו לטומאה マムトニト אמרו להן ב"ש לב"ה מ"ש יום ומושב וחייבין בקרבן ובית הלל פוטרין ביום י"א יום שב"ש אומרים מטמאין משכב משכב ומושב וחייבין בקרבן לא נחלקו אלא י"א יום וטבלה לערב ושמשה שמטמאה לזבה שאינה טבילה ושוין ברואה בתוך لإداددا צמ, ע"ר ושוין בטובלת לילה ושמשה ה"ו תרבות רעה ומגען ובעילתן וחייבין בקרבן מבלה ביום של אחריו לערב ושמשה שמטמאין משכב ומושב גרגרן ומוזים ברואה בתוך י"א יום וטבלה ופמורין מן הקרבן וביה אומרים ה"ו ראחה ב"ש אומרים מטמאין משכב ומושב ביום של אחריו ושמשה את ביתה ואח"כ

וב"ה אומרים פטורים מן הקרבן

ומי להחמיר ולא להקל אמר רב הונא לו לטומאה אלא להחמיר ולא להקל הכא לו לקרבן ואם לא שיוה לו לקרבן לא ישוה השוו מדותיכם אם שיוה לו לטומאה ישוה משכב ומושב ופטורה מן הקרבן אף אתם יום שלאחריו ושמשה ואח"כ ראתה מטמא מדבריכם אתם נושכין שאתם אומרין טבלה להחמיר לא נביאהו לידי קרבן להקל ועוד אמרו להם ב"ה אם הביאנוהו לידי טומאה שיוה לו לקרבן לא ישוה לו לטומאה שיוה לו לטומאה ישוה לו לקרבן ואם לא אמרו להם בית שמאי השוו מדותיכם אם י"א שאין יום שלאחריו שנצטרף עמו לזיבה שלאחריו מצטרף עמו לזיבה תאמרו ביום לב"ש לא אם אמרת בתוך י"א יום שכן יום עא ישוה לו לקרבן אמרו להן ב"ה

מבלה יום שלאחריו - דעברה שימור קצת ושימור מעליא הוא אלא שתוך י"א יום אסור לעשות כן שלא תבא לידי ספק שמא תראה לאחר תשמיש ומצטרפין הימים לזיבה ואין טבילתה טבילה: גרגרן - ממהר לחטוא שמא ירגיל בכך תוך י"א אבל לענין טומאה טהור:

טבלה יום שלאחריו - דעבדה קצת שימור ושמשה: גמ' ת''ר ושוין בטובלת לילה לובה - ואנ"פ שחלוקין ב"ה ברואה יום י"א וטבלה לערב שפטורין מן הקרבן התם משום דיום י"א לא בעי שימור הילכך לאו זבה הואי אבל זבה קטנה של תוך י"א

יום בעיא שימור דאין טבילה לילה עולה עד שתשמור יום המחרת קצת ותטבול: אם שיוה לו לטומאה - שאתם מודים שמטמאה בועלה משכב ומושב ליל מוצאי י"א:

בחוך י"א מצטרף עמו לזיבה - הילכך צריכה לשמור יום המחרת כנגד יום הראייה:

להחמיר - מדרבנן:

נושכים - מוקשין: אמר רב הונא משכבות ומושבות שבשני - לראייתה הרואה תוך י"א ומבלה יום שלאחריו לב"ש דמחמירי ומטמאין משכב ומושב מדרבנן לאחר טבילה ואפילו לא ראתה מאי טעמא דכיון דכי חזיא מטמאה למפרע מדאורייתא שהרי מצטרף לזיבה כי לא חזיא נמי גזרינן מדרבנן אטו ראתה: משבלה אנ". שלא ראחה מאי טעמא כיון
דאילו חזיא מטמאה השחא נמי מעמא כיון
אמר רב יוסף מאי קמ"ל חנינא טבלה יום
שלאחריו ושמשה את ביתה ואח"כ ראחה
ב"ש אומרים מטמאה משכבות ומושבות
ופטורה מן הקרבן אמר רב כהנא ראחה
דאייה דנדה היא א"ל אביי לרב יוסף
דראייה דנדה היא א"ל אביי לרב יוסף
דראחה גזרינן ראייה דנדה אטו ראייה דובה
אלא היכא דלא ראחה מאי נגזר בה

אומרים כשומרת יום כנגד יום ובה"א כבער קרי ותניא המסיט את הראייה ב"ש אומרים תולין וב"ה מטהרין משכבות ומושבות שבין ראייה ראשונה לראייה שנייה ב"ש תולין וב"ה מטהרין וקתני רישא הרואה תולין וב"ה מטהרין וקתני רישא הרואה יום כנגד יום אלמא שומרת יום כעגד יום לב"ש תולין לא תימא שומרת יום כנגד יום לב"ש תולין לא תימא שומרת יום כנגד יום יום אלא אימא כבועל שומרת יום כנגד יום מאי שנא איהו דלא מטמא משכב ומושב מאי שנא איהי דמטמיא ליה איהו דלא שכיחי ביה דמים לא גזור ביה רבנן איהי

דשכיחי בה דמים גזור בה רבנן

LUXL

תנינא טבלה יום שלאחריו - יום י"ב שאינו מצטרף ואחר כן ראתה וקס"ד האי ראתה דלאחריו כאילו לא ראתה תוך י"א דמיא דהא עכשיו היא מטמאה מתחילת נדה ואינה פוסלת טבילה של שחרית והך טומאה מדרבנן היא דגורינן י"ב אטו י"א ה"ג גורינן לא ראתה אטו ראתה:

ראיית נדה היא - ואינה מצטרפת אלא מעכשיו מטמאה וטומאת מעת לעת הוא דאיכא עליה וטומאת מעת לעת אינה מטמאה את בועלה אלא מעום דגזרינן יום שלאחר י"א אטו תוך י"א דאורייתא ה"ג תוך י"א הי לא האחר י"א הינה מסמאה את בועלה אלא מעום דגזרינן יום שלאחר י"א אטו תוך י"א דאורייתא

ה"ג תוך י"א כי לא ראתה בשני אחר טבילתה גזרינן אטו ראתה: א"ל אביי לרב יוסף רב כהנא - דאמר ראתה שאני הכי קא קשיא ליה אע"ג דהך טומאה מדרבנן ליכא למימר דכי היכי דגזרי ב"ש ראייה שניה דלאחר י"א אטו ראייה שניה תוך י"א ה"ג נגזור לינ בעודה יייי בייחד בתיווד בייחד שלים בתיום בליו בייחד ליו אידילמיי.

לא ראתה אטו ראתה דראייה בראייה מיחלפא ראתה בלא ראתה לא מיחלפא:

ועוד חגן - דלא כרב הוגא: משכבות ומושבות כו^{*} - אלמא מדמקשי ב^{יי}ש ראייה ראשונה לשומרת יום וקחני משכב ומושב של בין ראייה ראשונה לשניה תולין אלמא משכב ומושב דשומרת יום בשני שלה תולין ואם לא תראה מהורה ודוקא בשני אבל בראשון לא סלקא לה טבילה עד שתשמור קצת שני וכל זמן שלא

אלא אימא כבועל שומרת יום - דמודה רב הונא בבעילה בשני לאחר טבילתה שהיא תולה כל זמן

שלא ראתה ואין טומאתה עליו אפילו מדרבנן:

מאי שנא איהן - בועל: איהן דלא שכיח ביה דמים לא גזרו ביה רבנן - לטמא משכב ומושב כל זמן שלא ראחה לאחר

ומאי שנא משכב ומושב - כיון דאמרת איהי דשכיחי בה דמים גזרו בה רבנן מאי שנא בועל דלא גזרו ביה רבנן שתטמאנו: מה אני מקיים ואשה כי תהיה זבה - האמור בפרשה ראשונה שלא הצריכה ספירת נקיים וקרבן:

יכול הרואה ג' ימים בתחלת נדה רצופים תהא זבה - לספירת ז' נקיים ולקרבן דכתיב (ויקרא

מאי הלכה - דמשמע איום י"א קאמר רבי אלעזר בן עזריה דהוי הלכה למשה מסיני ובעי הש"ס

זבח התודה וכתיב תלתא בשמן ותניא אילו נאמר בשמן הייתי אומר כל המנחות ללוג ת"ל בשמן בשמן בשמן - גבי רבוכה של תודה במנחות בפ' ב' מדות (מנחות דף פט.) דכתיב והקריב על

בשמן [בשמן] כל היום כולו איני שומע לך רבי אלעזר בן עזריה לר"ע אפי' אתה מרבה בעי שימור איכא דמתני לה אהא אמר לו מה אחד עשר לא בעי שימור אף עשירי לא בעי שימור ר"ל אמר עשירי כאחד עשר כתשיעי מה תשיעי בעי שימור אף עשירי איתמר עשירי רבי יוחנן אמר עשירי ס"ר אלא אימא לבעול שומרת יום כנגד נדה ס"ד אלא אימא לבעול את הזבה זבה והלא לא נתכוון זה אלא לבעול את הנדה יהודה לב"ה וכי לזו אתם קורין תרבות רעה הכל היא לא ב"ה היא דתניא אמר להם רבי בתני מנען ובעילתן תלויין מאי לאו דברי טבלה יום שלאחריו ושמשה הרי זו תרבות מטמיא ליה בועל דלא שכיח לא מטמיא חנן בועל דלא מטמיא ליה משכב ומושב דשכיח שנא משכב ומושב דמטמיא ליה ומאי שנא

מ"ו:כ"ה) ימים רבים וקמצריך לה ספירה וקרבן:

בשמן דחלות ורקיקין הוי ריבוי אחר ריבוי למעט לחצי לוג:

עשירי - אין לו צרוף לזיבה שאין מצטרף עמו אלא י"א דהוי להו תרי: דברי הכל - ואפילו ב"ש וקתני בשני שבתוך י"א מגעה תלוי וקשיא לרב הונא:

שימור לאחריני - לעשירי: מאי הלכותיו משאר הימים שלפניו:

כי"א - לב"ה דאמרי לא בעי שימור:

ואחד עשר יום שבין נדה לנדה הלכה למשה

אלא חצי לוג שמן לתודה ורביעית יין לנזיר

ג' ימים בתחילה תהיה זבה) תלמוד לומר דם יהיה זובה ברואה יום אחד (אבל הרואה מקיים (ויקרא טו, יט) אשה כי תהיה זבה בתחילת נדה רצופים תהא זבה הני קראי נינהו דתניא יכול הרואה ג' ימים ולא שימור לעשירי הוי הני הלכות נינהו הלכות אחד עשר לא אחד עשר בעי שימור שימור הא לאחריני עביד שימור ור"ל אמר הלכה אחד עשר אחד עשר הוא דלא בעי ר"ל אומר הלכות אחד עשר ר" יוחנן אמר מסיני – מאי הלכה ר' יוחנן אמר הלכה י"א

יהיה לה - הוסיף לה הויה של שמור: אלמא קראי נינהו - כל דין י"א שבין נדה לנדה מכאן למדנו שהן י"א יום והרואה בהם ג' הרי זו זבה והרואה בא' בב' סופרת יום כנגד יום ולסוף י"א מתחילין ימי נדה אם תראה אחד תשב ששה והוא שהרי לא רבינן לדין יום זובה אלא י"א ומכאן ואילך הרי היא בדין פרשה ראשונה

היא שאינה מטמאה - בשלש ראיות ביום אחד טומאת זוב גמור לקרבן כאילו ראתה שלשה ימים אבל זב מטמא בין בג' ראיות ביום אחד בין בג' ימים רצופין בב"ק בפ' כיצד הרגל (דף כד.): ואין לי - עושה משכב ומושב בימים שאחר הנדה אלא הרואה שלשה ימים שני ימים מנין:

ממאה מלמד שמטמאה את בועלה כנדה - שמפורש בה אשר ישכב איש וגול: היא שאינה מטמאה - בשלש ראיות ביום אחד טומאת זוב גמור לקרבן כאילו ראתה שלש

ואין לי - שתקרא זבה לטומאה אלא רואה שלשה רצופין:

משכי ימי ספירה עד י"א:

על זיבת ג' ראשונים: יום י"א שהוא ראוי לספירת זיבה או כי תזוב - דזיבה רביעי מתרבי מאו כי תזוב ולאותה זיבה

אמרת מה מצינו ברביעי - לימים שאחר הגדה: מנין לרבות י"א - שיצטרף עם הראשונים לזיבה לג' רצופין ואע"ג שאינו ראוי לספירת נקיים

מנין לרבות שנים שלשה כו' - שכולן יש להן דין אחד:

או כי חזוב - לרבות רואה ט' וי' ואחד עשר:

תזוב ואין לי אלא שלשה ימים שני ימים ומוציא אני י"ב שאין ראוי לספירת או כי אני אחד עשר שראוי לספירת או כי תזוב לרבות אחד עשר ולהוציא שנים עשר מרבה אף שנים עשר אמרת לאו ומה ראית משר ת"ל בלא עת נדתה יכול שאני מרבה לספירה וראוי לזיבה ומנין לרבות אחד וראוי לזיבה אף אני אביא העשירי שראוי אמרת מה מצינו ברביעי שראוי לספירה ששה ושבעה שמונה תשעה עשרה מנין לרבות מופלג שנים שלשה ארבעה חמשה כה) או כי תווב אין לי אלא יום אחד מנין מופלג לנדתה יום אחד מנין ת"ל (ויקרא טו, סמוך לנדתה ואין לי אלא סמוך לנדתה (ויקרא טו, כה) בלא עת נדתה (על נדתה) שבעה לשנים היא שסופרת אחד לאחד אינו הוא ומה הוא שאין סופר אחד לאחד סופר ת"ל יהיה לה יכול תספור שבעה לשנים ודין מנין ת"ל כל ימי ומנין שסופרת אחד לאחד שלשה ימים שני ימים מנין ת"ל ימי יום אחד (ויקרא טו, כו) כמשכב נדתה ואין לי אלא בועל ומנין שהוא עושה משכב ומושב ת"ל מטמאה את בועלה ואין הזב מטמא מה שהוא דין שמטמא מה שהוא בועל ת"ל היא היא בועלה הוא שמטמא בראיות כבימים אינו שאינה מטמאה בראיות כבימים מטמאה את מה שהוא בועל והלא דין הוא ומה היא היא היא מטמאה את בועלה ואין הזב מטמא ממאה מלמד שמטמאה את בועלה כנדה מנין ת"ל ימי יום אחד מנין ת"ל כל ימי

דף עג

דין שתספור שבעה לשנים ח"ל יהיה לה אינה סופרת אלא יומה אלמא קראי נינהו לר"ע קראי לר' אלעזר בן עזריה הלכתא א"ל רב שמעיה לר' אבא אימא ביממא תהוי זבה בליליא תהוי נדה א"ל עלך אמר קרא (ויקרא טו, כה) על נדתה סמוך לנדתה סמוך לנדתה אימת הוי בליליא וקא קרי לה

זבה תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר (חבקוק ג, ו) הליכות עולם לו אל תקרי הליכות אלא הלכות הדרן עלך תינוקת וסליקא לה

מסכע נגעי

דכתיב בה שבעת ימים תהיה בנדתה: ביממי - ראתה ביום תהיה זבה כדכתיב (ויקרא טו) ימים רבים אבל ראתה בלילות לא תהא זבה: הלכות - משנה וברייתא הלכה למשה מסיני:

חידושי רמב"ן על נדה

פרק א שמאי אומר

76 5

היינו לשון דיין. אלא כיון שהיה בדין להחמיר ואין מחמירין דוכתין בלשון דיין אם יכולין להקל יותר למ"ל דיין שעתן, אבל לא דייקינן בשום כאן סד"א תיבעי סייג כדברי הלל וחכמים סד"א תיבעי הגשת מנחה גופה קמ"ל אף והוינן בה מאי ודיו ואמר רב אשי אצטריך דרומית מערבית כנגד חודה של קרן ודיו בפ' היה מביא (דף יד ע"ב) מגישה בקרן אין בו מאי דיו קשיא. ובמסכת סומה אין בחומשו היינו דקתני דיו אלא למ"ד מל מעות הראשונות ואתמר עליה אא"ב נג ע"ב) דיו שיאמר הוא וחומשו מחולל מחמירין עליו כאותה שאמרו בפ' הזהב (דף בכך. ואע"פ שיש עדיין להחמיר יותר אין **שעתן.** פי' לשון דיין בכל מקום לומר דיין מתניתין שמאי אומר כל הנשים דיין

וי"מ דיין שתחמיר עליהם לטמאן שעתן למפרע (מהו) [מיהא] שיעור וסת שהכל מודים שטמאה ואף לשרוף כדלקמן (דף יב, א) ואינו נכון. **הלל אומר מפקידה לפקידה**

לפקידה חוששין להם דמפקידה לפקידה חששא דרבנן היא וספק טומאה גזרו עליו הששיא דרבנן היא וספק טומאה גזרו עליו לתלות בתרומה וקדשים כדאיתא בגמרא היחיד אבל ברשות הרבים טהור דלא גזרו אלא דלהוי כספק טומאה דברשות היחיד אבל ברשות הרבים טהור דלא גזרו אלא דלהוי כספק טומאה דברשות היחיד ובדבר שאין בו דעת לישאל ואפילו ברה"י ספקו טהור וברה"י ודבר שיש בו דעת לישאל נמי לא גזרו אלא לחלות אבל לא לישאל נמי לא גזרו אלא לחלות אבל לא טומאה ודאי דחששא בעלמא הוא ולחומרא

וי"מ דמעת לעת שבנדה נוהג בין ברה"י בין ברה"ר גזרו לחלות בתרומה וקדשים וכן אמרו בירוש' דמעת לעת שבנדה נוהג בין ברשות היחיד בין ברשות הרבים והיינו נמי דאקשינן הכא בשמעתין להלל קשיא טומאה ודאי דאלו מעת לעת שבנדה תולין הלא אקשינן נמי ברשות הרבים טהור. ואלו הכא קתני בין ברה"י בין ברה"ר טמא

כטעמא דמפרש בגמרא.

דרך טומאה דסוטה. דטומאת סוטה מכאן ולהבא היא הילכך השוו רשויות לחלות ולא לשרוף. ואין זה מחוור כלל. גמרא מאי מעמא דשמאי. פרושי קא מפרש מתניתין ואזיל דאלו טעמיה דשמאי דכולי עלמא אית להו אלא שהחמירו לחלות בתרומה וקדשים כדפרישית, ואוקים משום דהעמד אשה על חזקתה ובחזקת טהורה עומדת שהרי טבלה לנדתה ובדוקה היא משעה שפסקה לנדתה הראשון.

והלל כי אמרי העמד דבר על הזקחו ואפילו לחרומה וקדשים היכא דלית ליה ריעותא אתרומה וקדשים היכא דלית ליה ריעותא אמרי אוקמה אחזקה אלא היישינן הילכך אמרי' אוקמה אחזקה אלא היישינן הילכך בחולין אף על גב דאיכא למיחש במילתא כיון דלא מכרעא מילתא דטומאה מוקמינן מהרות אחזקתייהו ג) ד"א מאפישי טומאה מהרות אחזקתייהו ג) ד"א מאפישי טומאה לא מפשינן וגבי תרומה וקדשים עבד בהו לא מפשינן וגבי תרומה וקדשים עבד בהו מילה וכיון דליכא חזקה גמורה תולין. רבנן מעלה וכיון דליכא חזקה מיהו ה"ל ספק טומאה ומסוטה גמרינן מה התם מכאן ולהבא ולא למפרע אף כל ספק טומאה וקמפרע אלא משום מעלה הקדשים דתולין וברשות הרבים טהור

לגמרי דגמרינן מסומה בק"ו. ואקשינן מ"ש ממקוה לשמאי קשיא למפרע ולהלל קשיא טומאה ודאי דאלו מעה לעה שבנדה הולין וכו'. פי' וכיון דחולין אלמא ספיקא בעלמא הוא וה"ה דקשיא ברשות הרבים ודבר שאין בו דעה לישאל נמי אלא הדא מספיקא נקט משום דחניא לקמן בהדיא וזה וזה תולין.

שהוא דומה לאשה בזה דספק הוה ספק לא (טהורות) [טמאות] לדברי הכל. ואע"פ קופה באותה זוית עצמה טהרות הראשונוי הוה תולין להקל. ולאו מילתא היא דהא כיון דספק ביאה הוא ספק הוה ספק לא מציאתן ובמקום מציאתן אבל א"ל גבי אשה ליה מחזקתיה אף על פי שנמצא מת בשעת חי אלמא דבכה"ג בחזקת חי הוא לא מפקינן בתוספתא ומודים הכמים לר"מ כשראוהו ארם זה אינו עומר בחזקת חי תרע דתניא כל שהפסיקה ומהרה בחוקתה זו היא אבל ואף על גב דשכיחי בה דמים מכל מקום דבחוקת טהרה עומדת שהרי בדוקה היא נמי הרי דם לפניך. לא קשיא דשאני אשה ודאי שכל הטומאות כשעת מציאתן וכאן בא' בלילה וכו' שחכמים מטמאים טומאה ואי קשיא לך מ"ש אשה מהא דתנן לקמן נגע

הוה הוא אלא משום חזקה ראשונה היא דליחא בקופה וכדבעינא למימר קמן. מ"ש ממקוה לשמאי קשיא למפרע ולהלל קשיא מומאת ודאי דאלו מעת לעת שבנדה תולין וכו". פי' וכיון דתולין אלמא ספיקא בעלמא הוא וה"ה דקשיא ברשות הרבים ודבר שאין בו דעת לישאל נמי אלא חדא מספיקא נקט משום דתניא לקמן בהדיא וזה וזה תולין.

הוה הוא אלא משום הזקה ראשונה היא דליתא בקופה וכדבעינא למימר קמן.

שהוא דומה לאשה בזה דספק הוה ספק לא (טהורות) [טמאות] לדברי הכל. ואע"פ קופה באותה זוית עצמה טהרות הראשונו" הוה תולין להקל. ולאו מילתא היא דהא כיון דספק ביאה הוא ספק הוה ספק לא מאיאתן ובמקום מציאתן אבל א"ל גבי אשה ליה מחזקתיה אף על פי שנמצא מת בשעת חי אלמא דבכה"ג בחזקת חי הוא לא מפקינן בתוספתא ומודים חכמים לר"מ כשראוהו ארם זה אינו עומד בחזקת חי תדע דתניא כל שהפסיקה ומהרה בחזקתה זו היא אבל ואף על גב דשכיחי בה דמים מכל מקום דבחוקת טהרה עומדת שהרי בדוקה היא נמי הרי דם לפניך. לא קשיא דשאני אשה ודאי שכל הטומאות כשעת מציאתן וכאן בא' בלילה וכו' שהכמים מטמאים טומאה ואי קשיא לך מ"ש אשה מהא דחנן לקמן נגע

٢ يا ٢

רשניהם לא למדו אלא מסוטה. פי' רבינו הם ז''ל לא למדוה אלא ממה שהן מחלקין בין זו לסוטה דלחנא קמא החם ברשות היחיד ובשיש בו דעת לישאול והכא אפילו ברשות הרבים דאיכא תרתי לריעותא כודאי מומאה הוא ולר''ש החם איכא רגלים הכא ליכא רגלים ואפילו ברשות היחיד תולין ליכא רגלים ואפילו ברשות היחיד תולין כלומר רבנן מחלקים להחמיר ור''ש להקל אבל למגמר מסוטה ממש ליכא דגמר דהא לא דמו ויפה פירש.

משום רגלים לדבר הוא כל ספק טומאה בדשות היחיד דטמא נימא שאני סוטה דאיכא רגלים לדבר הוא כל ספק טומאה דאיכא רגלים לדבר הוא כל ספק טומאה בדשות היחיד ספיקא משני סוטה כל ספק טומאה ברשות היחיד ספיקא משני כולי מפק טומאה ברשות היחיד ספיקא משני כליה ותולין, ואינו כלום דאטו נימא כולי תוויין דלא כר"ש בכל מקום ספק טומאה בדיקה ברשות היחיד ספיקו טמא לגמרי קאמרינן, ושמא יש לומר דלר"ש כל שקדמה בדיקה רשמא יש לומר דאמרינן בדיקה ראשונה מהניא לספק טהור דאמרינן בדיקה ראשונה מהניא עד שעת מציאה דספק. אבל ספקות דעלמא ספק נגע ספק לא נגע ספק הוה ספק לא הוה ספיקו טמא ולישנא דגמרא דקאמר רגלים מפיקו טמא ולישנא על גב דאשה כמי שקדם לדבר לומר דאף על גב דאשה כמי שקדם

הרגשי שמש הוא כדאיתמר נמי התם. נמי נימא הא דלא ארגישה מאתמול כסבורה עד הוא וכפירש"י דא"כ אם שמשה מאחמול בבדיקה אירע לה אורח וכסבורה הרגשת עכשיו. ואם תאמר נחלה להקל ונאמר היאך תאמר מרגשת היתה והלא לא הרגישה הואיל אם בדקה עצמה עכשיו ומצאה טמא הקשו בתוספות רבותינו הצרפתים ז"ל טעמיה דשמאי הואיל ומרגשת בעצמה. ולטמויי מידי מספיקא. ואב"א היינו הרבים דינא הוא וגמרינן מיניה דלא אורועי בתחלת טומאה וגזרת הכתוב הוא רשות דסבירא ליה דרשות היחיד גמרינן מסוטה היחיד דסוף טומאה מתחלת טומאה משום סוף טומאה מתחלת טומאה ולא גמר רשות לדבר. והא דאמרינן בטעמיה דר"ש **דגמר** שקדם בדיקה אין מטמאין אלא ברגלים הכתוב וכל שכן בשאר ספיקות אבל במקום בהן אפילו הכי משום רגלים לדבר טמאה שמאמינן אותה בטבילה לנדתה וכן כיוצא טהורה אני והיה לנו להאמין אותה כמו לה בדיק' היא שאין אשה מזנה והיא אומרת

פעמים מרגש' לא חיישינן למיעוטא ולא

והם פי' דטעמא דשמאי משום דכיון דרוב

לעיל, וכן הא דאמרינן נימא תנן כתמים דלא לפניך עבוד רבנן מעלה בקדשים כדפרישית טעמיה משום דגריעי חזקה דאשה וכיון דדם בני לישני בטעמא דשמאי נינהו אבל הלל לא אשכחן במעת לעת אלא תולין, אלא ברשות הרבים וכן ללישנא בתרא במוך ואנן אף הלל מודה בשומה דשורפין ואפילו היא בעלמא ולפיכך אמר תולין דאם כן דהלל משום דהרגשת מי רגלים חששא סמכינן בדהלל דהא ליכא למימר דטעמא בתרומה וקדשים ואטעמא דלישנא קמא מודה להלל דהוא בר פלוגתיה והיינו לתלות שוטה מודה שמאי בשוטה. פירש למאן לחלות כדפרישי' ללישנא קמא. **והאיכא** ביא אלא העמד האשה על ספיק' ודינה לדבריו. והלל אומר הרגשת מי רגלים לכך לא חשש שמאי כלל ולא עשה סיג מרגשת לומר דהואיל ואשה מרגשת בעצמה שמאי מודה בהן ופי' טעמא דשמאי באשה להן לפי שאין בהם הרגשה לעולם לפיכך במוך כיון דלעולם כך דינן של אלו לחוש לאסור מעת לעת ומיהו שוטה ומשמשת משום דבר שאין דרכו בכך לא החמירו אעא שוכבת במטה ולא נתהפכה מא"ל אלא דאמרי' משום דאם איתא דהוה דם מעיקרא גזרו חכמים מחמתן כלל דהא ללישנ' בתרא

שאם נגע בה אדם תולין בו דהא יש בו כשאין בו דעת לישאל ואומרים שיש לומר דעת לישאל היא ואין במעת לעת טומאה בשוטה. הוקשה בתוספות דבר שאין בו אפילו לחולין. הא דאמרינן **מודה שמאי** החמירו בקדשים לתלות והחמירו בכתמים וכל ספק למפרע טהור מן התורה ומדבריהם הרגשת מי רגלים הוא. והוה ליה ספיקא ואפילו לתלות אין תולין, ומר סבר אימר בלחוד פליגי מר סבר אשה מרגשת לעצמה לפרושי דבין שמאי ובין להלל בהאי טעמא ספק טומאה למפרע טהור מסוטה איכא מתמא דפרישית ולמה שפירש לעיל דכל מומאה ודאי דחבית ומקוה ומבוי משום האי עולות כשאר נשים להלל ולא קשיא להו וכן שוטה ומשמשת במוך לשמאי אינן אלא ודאי במקום דאיכא חדא ריעותא תולין. נותן כיון דאיכא תרתי לריעותא טומאה להלל בטומאת ודאי לא קושיא היא שהדין קירושי' לשמאי ליכא לאקשויי למפרע אבל ליכא למירמי חבית ומקוה ומבוי הכי נמי קמא דגמרא והא דאמרינן נמי להך לישנא הוא דמטהר מעת לעת בחולין להלל כלישנא ומעת לעת דוקא לקדשים אלא חזקה באשה כהלל נמי הוו דהא כתמים לבעלה ולחולין כשמאי, אי הוו להו כתמים כמעת לעת דלא

דעח לישאל בנוגע אעפ"י שאין דעח לישאל ללשונות הללו. וא"ל אה"נ אלא האי טעמא

בטומאת'.

ללישנא קמא כולן לשמאי דיין שעתן ולא איכא למידק והאיכא שוטה ומשמשת במוך מאי איכא בין הנך לישנא להנך לישני. במתניתין אלא כל אשה שמשמשת במוך. נשים ולא דוקא דהא ארבע נשים דיין שעתן משמשת במוך מא"ל. פירש"י ז"ל ג" אפילו בלמפרע כרבון מאי טעמא וכו'. ארגישה ומפרקינן מודה שמאי בכתמים בכתמי' לגמרי דלא מגופה הוא הואיל ולא מחמירין עליה אפילו בדרבנן טהורה היא להבא ולשמאי דאמר אשה מרגש' ולא היא דלא אשכחן תנא דמטהר בכתמים מראיתה אלא פירכא משום מכאן ולהבא מממא למפרע כלל שלא יהא כתמה חמור אלעזר דאמר בסוף בא סימן דכתם אינו פירכא משום למפרע דהאיכא ר"ש בן דקי"ל דמטמא' למפרע וכו' ולאו דוקא **דלא כשמאי.** פירש"י ז"ל האיכא כתמים בו. והאיכא כתמים לימא תנן כתמים הממאות כשיש בענין דעת לישאל וכשאין ואנן שומה סתם פרכינן לעשותה כשאר נגעה אם לאו ואין לה הרגש' בראית דמים עי"ל דאיכא שוטה שיודעת לישאל אם

עדיפא ליה.

וקפיד עלייהו. דאמר התם טהורות שאני פירי דלא שרקי שהיא כמי שיש לה אוגנים. ואפילו לחזקיה ממאות ודאי דין הוא לתלות באשה מפני שולים אלא ה"ק ליה כיון דכשיש לה שולי" להלל גופיה זו יש לה שולים וזו אין לה שמעתין לקמן ואלו מעל"ע תולין. א"ל טומאה ודאי דקתני טמאות וכדמוכהא נמי להלל גופיה קשיא טומאה ודאי דאלו קופה שנשתמשו בה טהרות וכוי. איכא למידק דשמאי מודה במוך. אי אתה מודה בקופה קמא ופריק משום דאיכא מוך שהדין נותן בעני באי לישנא בתרא מיים לא אמר לישנא ולהני לישנא ליכא למירמי ותו בעי ומאן למירמי ללישנא קמא חבית מקוה ומבוי ואפילו שוטה ומוך ופריק משום דאיכא במחני' כפשמא כל הנשים כולן דיין שעתן בתראי ולא תפסינן לישנא קמא דאתא להנך לישני כדאמר מ"ט משנינן הני לישני נאפשר לפרש מאי איכא בין האי לישנא

בלל להשוות אשה לשאינה בדוקה ולשאילה שאינה בדוקה א"נ שהיא מכוסה שלא בא וכן אטה מפרש ללשון שאמרו בקופה

מכוסה אלא שמאחר שבאלו טמאות ודאי

באשה היה לנו לתלות מפני שהיא דומה

במקצת לשאינה בדוקה ואינה מכוסה משום

דשכיחי בה דמים.

717 7

על גבי מדף. ובפ"ק דשחיטת חולין נמי למיתלי בתרתי לריעותא באדם טמא ונפלה ממא נכנס לשם ונטלו וכ"ש הכא דאיכא בזויות אחרת הבית טמא שאני אומר אדם שאבד בבית או שהניהו בזויות זו ונמצא לאדם ממא כדאמרינן בפסחים פ"ק קרדום לשם ונטלה. איכא למידק וליחוש נמי TWAYAYI. WHIT HIGH HIE URIT ICIO דלא מודו בטומאה ודאי וה"נ מוכחא רישא אוקמה אחזקיה ואפי' לתלות ב) וכ"ש והלל לכולהו לישני דאי לא א) אמרינן אלא ודאי בקופה שאינה בדוקה מודו שמאי אחרת ובקופה לא שכיחי ביה שרצים כלל למפרע כלל ל"ש אותה זויות ול"ש זויות לריעותא הא לאו הכי לא מטמינן ביה ושרצים דאתו ליה מעלמא דה"ל כתרתי במבוי אלא משום דאיכא שרצים דיליה חי ועד כאן נמי לא מטמינן בשרץ שנמצא בתוספתא ומודים חכמים לר"מ בשראוהו נמצא אינן טמאות דה"ל כאותה שאמרו לריעותא אבל בבדוקה אע"פ שבזויות קופה בדוקה מודו ובזויות קופה דאיכא תרתי בזויות דקופה. ה"פ: לעולם בשאינה והא דאמרינן ואב"א כי מודו שמאי והלל

אמרינן צלוחי' שהניחה מגולה ובא ומצאה מכוסה טמאה שאני אומר אדם טמא נכנס לשם וכסה. ויש מחרצים דכיון דאיכא טומאת מדף תחתיה נראין הדברים שאין אדם נוטלה מלמעלה והניחה למטה אלא כדי שלא חפול ותטמא עשה כן ואלמלא שהוא טהור איך

הוא מטמא בידים, ואין זה לשון מהור איך הוא מטמא בידים, ואין זה לשון מהוור.
אבל ר"ה ז"ל פירש בספר הישר דהחם
כלים נינהו וספק כלים הנמצאים טמאים
כדאמרינן בפ"ק דשבת על ששה ספקות
עורפין את התרומה על ספק כלים הנמצאים
דשוינהו רבנן לרובא דעלמא טמאים לגבי
קא השיב אלמא לא גזרו בהו והוו להו
קא השיב אלמא לא גזרו בהו והוו להו
למיחש גבי מדף אלא לאדם טהור ולנפילה
והוה לו ספק טומאה בדבר שאין בו דעת

ואיני יודע למה גזרו על כלים ולא גזרו על אוכלים הנמצאים שאם נאמר מפני שחששו לפסידתן מפני שאין להם טהרה במקוה אף כלי חרס כגון צלוחית דחולין אין להם טהרה

לישאל וספיקו טהור.

במקוה, ושמא שכלים נמצאים בדרך נפילה ובכל מקום ואין אוכלים נמצאים בדרכים לפי שהן נמאסין מ"ה גזרו על הכלים הנופלים אפילו בבית כל שלא ידענו דרך הנחתו וטימאוה אבל אוכלין שאין מצויין אלא בבית ורוב מציאה דבית דרך הנחה היא ובטהורין הוי לא גזרו עליהם שאלו פירות הנמצאין בשוק דרך נפילה לא הוצרכו לגזור עליהן דרובן נפסלין הן מתורת אוכלים.

112 11

מתוך שמהומה לביתה אין מכניסתו לחורין ולסדקין. מכאן למד הראב"ר ז"ל שכל לבעלה אינו צריך בדיקת חורין וסדקין שהרי בדיקה זו אינה מועילה לטהרות מפני שאין בה בדיקת חורין וסדקין ואע"פ כן מועלת לגבי בעלה. ועוד הביא ראיה ממה שאמרו ג) דחביעה הרי היא כבדיקה לגבי בעלה.

רש"י ז"ל דכל בדיקה היינו לחורין וסדקין ותחפנו שכבת זרע וכו' וכן נראה מדברי שאמרו בסמוך ניחוש שמא תראה טפת דם ולא הכניסתן לחורין ולסדקין והוא כעין מה חוששין לטהרות שמא לא עשתה כהוגן שלא הוצרכה אלא מתוך שמהומה לביתה מעלות ומה שאמר כאן אינה מכניסתו לא מעולה ועוד שיש להחמיר אפילו בבדיקת להן מחמת הבעל עצמו צריכה להיות בדיקה עליה בטהרות אבל בדיקה מעולה הצריכה בדיקה זו אף לבעלה מתוך חומר שהחמרת כגון זו שאשה העסוקה במהרות הצריכו ולא הקלו לגבי בעל אלא בבדיקת המעלות השבעה בעינן בדיקה מעולה כשל טהרות דבריקת זבה בין ביום ההפסקה בין בבדיקת וצוא ז"ל כתב שיש מי שחולק ואמר

לא ימעט דליחוש שמא תחפנו שכבת זרע הפסד מהרות הקל. אבל על יד פקידה אנ"פ שהחששא שלו יותר קרובה מפני מג זה לא תמעט אלא על יד מעל"ע לומר עם סלוק ידיה ראתה. ופריק סד"א ביניהם מועט אין לחוש כ"כ בשעת פקידה ראשונה ולרביעית שמשה דכיון שהזמן יד הפקידה אם ברקה עצמה היום בשעה לא ברקה מאחמול כ"ש שרינו למעט על וכיון שעד זה ממעט על יד מעת לעת אם מעת לעת שכבר מיעט מעל"ע ע"י הפקידה חכמים לעולם מפקידה לפקידה זמנה מועט מפקידה לפקידה מיבעיא. פי' לדברי יקל בכך. **השתא מעת לעת ממעטה** לקולא כדברי הראב"ד ז"ל ובעל נפש לא שבעה טהורה לקמן בפרק בתרא הילכך לא בדקה כלל אלא בשעת ההפסקה ובסוף בחזקתה בבדיקה כל דהו סגיא דהא אפילו בדיקת השבעה כיון שכבר פסקה להעמידה מעולה שאין אחריה עליו ספק, אבל אותה מחוקה לחוקה צריכה להיות בדיקה שהיא מעלה אותה מטומאה לטהרה ומוציא ולפי הסברא יש להכריע שבדיקת ההפסקה כשילהי פירקין.

אלא ודאי מחני' מסייעי ליה לזעירי. גזרו בהו רבנן הני דאין הפסד להן מיבעיא דהפסידן מרובה דלית להו טהרה במקוה ומשקין מטמי' ולא אדם וכלי דהשתא הני הוא דקתני, ועוד דהא לא ס"ד דאוכלין מטה למה לי ש"מ לרבותא לדין משכב נדה ליתני היתה עסוקה במהרות ונוגעות בכלים אוכלין ומשקיל בלחוד הוא דמטמא, א"כ אדם וכלים נמי מיטמו במעת לעת ולא תימא לי למיחנא מטה. וכ"ה הא קמ"ל דאפילו ממאה כדין מגעה פשיטא היינו טהרות למה אממו דיה שעת' טהורה לגמרי הא מעת לעת וציינו מסייעי ליה לועירי דאי ס"ד טעמא כדין משכב הנדה לטמא אדם ולטמא בגדים מיטמיא. פי' מיטמיא לעשות אב הטומאה לא מיטמיא הא מעת לעת מטה נמי קמ"ל. שעמא אמטר דדיה שעתה דמטה

ופי' לטמא אדם לטמא בגדים היינו בגדים שהוא לבוש או שהוא תפוס בהן בשעה לעשות שאר כלים כבגדים ת"ל טמא יכול מטמא ולא אדם וכלי חרס ת"ל בגד בגד הוא ממעטינן כלי חרס ומרבינן שאר כלים כבגדים ש"מ דאפילו מה שאינו לבוש בהן

הוא מטמא.

ספיקו מהור וכמו שפירשתי במשנה. בדבר שיש בו דעת לשאין בו דעת דלעולם טומאה שאלו ברשות הרבים אינו חלוק בין בלחוד הוא דגזור רבנן במעת לעת בספק מדקא מקשינן הכי אלמא ברשות היחיד דבר שאין בו דעת לישאל הוא. פירש דוקא בחבורין כדפרישית. מכדי האי מטה ואין בגדים הנוגעין בזב מטמאין וכל זה מבאדם שהאדם הנוגע בזב מטמא בגדים מטמאי בזב חומר באדם מבגדים ובגדים שאני וחנן באהלות פרק קמא אדם ובגדים באמרינן בפרק קמא דבתרא טומאה בחבורן בבגדים ואפילו לבשן אינן מטמאן והיינו אבל לאחר שפירש מן הטומאה אם יגע לטומאה דרומיא דבגדים ריבה אותן הכתוב ומיהו דוקא שהוא נוגע בהן בשעת נגיעתו

ולפיכך הקשו חכמי הצרפתים היכי תרגימנא בשחברותיה נושאו' אותה אם כן הויין לה אינהו תרתי ואיהי חדא הא תלתא ה"ל רשות הרבים וספיקו טהור דהכי אמרינן בגמרא בריש פרק שני נזירים.

ויש מי שתירץ אין רשות הרבים אלא בשלשה אנשים אבל נשים אפילו מאה נמי כאחד דמיין ורשות היחיד הוא מאי טעמא

דגמרינן מסוטה מה סוטה אין סתירחה אלא באיש אחד אבל ב' אנשים והיא לא סתירה היא שהרי אשה אחת מתייחדת עם ב' אנשים א) אף רשות היחיד בלא שלשה אנשים אבל נשים אפילו עשר נשים אין אדם מתיחד הילכך הויא לה סתירה ורשות היחיד היא, וזה אינו כלום.

ספק אחד. ברה"ר ספקו טהור אפילו הטלית שאין אלא ספיקו' וספק ספקו' ברה"י ספקו ממא אבל בשתיהן שהרי שנינו כל שאתה יכול לרבות ספיקא חד. ומסקנא ברה"י ספיקו טמא שהן שתי ספיקות בין בטלית שאינן אלא לא בזה ולא בזה ספיקו טהור בין בטהרות ווגע בטהרות ונטמאו או ספק לא וגע הטלית הטומאות ספק נגע טליתו בטמאות ונטמא לממא בגדים כגון משכב ומושב ושאר אבות וטליתו טהורים וטמאות בצדן שראויין למעלה מראשו. יש מפרשים כגון שהוא וטהרות וטמאות בצדו טהרות וטמאות היא כגוף השרץ. **היה מתעטף בטליתו** מטמאה אינה נחשבת בכלל המנין אלא הרי היא טמאה ודאי ואין הספק בה אלא שהיא במטה וחלקה רשות לעצמה ולי נראה שזו ואחרים העמידוה לזו כשהיא ישנה בכילה

וממאות בצדו ולמעלה מראשו או שהיה הוא טמא וטהרות בצדו ולמעלה מראשו או שהיה הוא טמא וטהרות בצדו ולמעלה מראשו או שהיה וכך פי' רש"י ז"ל. והא דקתני ואם א"א וכך פי' רש"י ז"ל. והא דקתני ואם א"א וכך פי' רש"י ז"ל. והא דקתני ואם א"א וא"כ נגע טמא. לאו דוקא א"א וא"כ נגע טמא. לאו דוקא א"א וא"ל ורשב"ג אומרים לו שנה הלא א"א וא"ח רשב"ג ארישא פליג, א"כ הזיך אמר רשב"ג ארישא פליג, א"כ ה"ל רבנן לקמן במכילחין דכי אמרי רבנן אין אמרינן לקמן במכילחין דכי אמרי רבנן אין אמרינן לקמן במכילחין דכי אמרי רבנן אין אנין בטהרות לחומרא אבל לקולא שונין בטהרות לחומרא אבל לקולא שונין בטהרות לחומרא אבל ללוגע ודאי רשב"ג אסיפא פליג דה"ל רבנן לחומרא ולפיכך אמרו אין שונין וא"א לאו דוקא אלא שהדבר קרוב הרבה ליגע ורחוק שלא ליגע ובכיוצא בזה א"א דלאו דוקא

ומה שכחב רש": ז"ל אין שונין חוששין שמא עכשו נגע ובתחלה לא או חלוף לאו דוקא דא"כ אפילו לחומר' אלא חוששין שמא עכשיו לא נגע ובתחלה נגע ולא חלוף. הקשו בתוספות ונימא דיו לבא מן הדין הקשו בתוספות ונימא דיו לבא מן הדין להיות כנדון מהיכא מייתית ליה מכלי חרס מה כלי חרס אינו מטמא אדם לטמא בגדים אף משכב ומושב לא יטמא אדם לטמא בגדים. ולאו קושיא היא דאנן הכי קאמרינן

לגמרי בפרק כיצד העדים.

ומה כלי הרס שטומאחו מועט' שהוא ניצל באה' המת גזרו על מעת לעת שלו כנד' עצמה משכבות ומושבות שטומאתן מרובה לכ"ש שנעשו מעת לעת שבנדה.

ועוד הקשו דנימא פכים קטנים יוכיה שטמאים במת זאין מטמאים במעל"ע שבנדה כדאמרינן בבבא קמא ופירש רש"י ו"ל שהוא של חרס ואי אפשר ליגע בחוכן ואעפ"י שאפשר בהיסט להכי אפקיה רחמנא להיסט בלשון נגיעה לומר שכל שאי אפשר להיסט בלשון נגיעה לומר שכל שאי אפשר להטמאות בנגיעה אינו מטמא בהיסט, גם זו להטמאות בנגיעה אינו מטמא בהיסט, גם זו בנדה עצמה תאמר במשכבו' ומושבות דכיון אינה קושיא דמה לפכין קטנים שהן טהורין בנדה עצמה תאמר במשכבו' ומושבות דכיון דאשכח' בכלי חרס מוקף צמיד פתיל כ"ש שמטמאין בנדה עצמה נשר מני לעת כמוה לדעת הגאונים שהן מפרשים פכין קטנים שאינן ראויין לישיבה וטהורין במדרס הזב אבל מן ההיסט אין לך ניצל מהן ולא ממגע

תוך כגון בשערו רוקו ומשקה הזב והזבה.

ا با

הא דאקשינן א"ה ליהנייה גבי מעלות.

ומפרקינן כי קחני היכא דאית ליה דררא

דטומאה היכא דלית ליה דררא דטומאה לא

קחני. קשיא עלה והא קחני החם דלית בה

דררא דטומאה כדאמר החם בגמרא פרק

דאית להו דררא דטומאה דאורייתא גזרו

בהו רבנן בין לקדש בין לחולין שנעשו

על טהרות קודש המש בחרייתא דלית בהו

דררא דטומאה מדאורייתא לקדש גזרו בהו

דררא דטומאה מדאורייתא לקדש גזרו בהו

גזרו בהו רבנן

ר"ל דהתם דאורייתא לית להו אבל דררא דטומאה דרבנן אית להו הכא אפילו דררא דעלמא מדרבנן ליכא דכל שהוא חששא בעלמא למפרע לאו דררא היא כלל אלא כענין קנסא משום דלא בדקה הפסידוה

TILL.

וי"מ דהכא הכי פרכינן ליחנייה גבי מעלות קמייחא דאינון בין לקדש בין לחולין שנעשו על טהרת הקדש דאלו בהדי בתריית' כיון דליחנהו אלא לקדש לא מצי למיחנייה דהא מעת לעת שבנדה לחולין שנעשו על טהרת

> הקדש נמי איתא כדאמר בשילהי שמעתין ולהכי מפרקינן כי קתני בהנהו היכא דאית ליה דררא דטומאה אבל היכא דלי ליה דררא דטומאה ואפ"ה החמירו בהו לא קתני. והלשון משובש הוא לדעתי דההוא דאמרינן בשלהי שמעתין לחולין שנעשו על טהרת

> ומוצאי י"ט שצריך לומר הבדלה בחונן מתפלל אדם הביננו חוץ ממוצאי שבתות ברכות (דף כ"ט) דאמרינן כל השנה כולה וניכללה מכלל כדמקשינן בגמרא במסכת הבדלה בהונן הדעת. איכא דמקשו עלה בן גמליאל מתפלל י"ח מפני שצריך לומר קרשי מזבח גמורין. הא ד**אמר רבי הנינא** שהיו מתנסכין ממש על גבי מזבח היינו כיון שהיו עושין על טהרת הקרש על מנת במעל"ע שבנדה לכך צריך לשנוי כדעולא לחולין שנעשו על טהרת קודש לא גזרו ממש אלא ודאי צ"ל להאי לישנא דאף איכא אוכלין חוליהן בטהרת הקדש בימיו לא הוו צריכין בדר' לתרוצא כדעולא דהא על על טהרת הקדש קאמרינן דאי לת"ה לקדש ולא לתרומה ולא לחולין שנעשו לא לתרומה איתמר אבל השתא להאי לישנא בקדש לתרוצא לברייתא דקתני לקדש אבל בשלהי שמעתין לחולין שנעשו על טהרת והלשון משובש הוא לדעתי דההוא דאמרינן

הדעת והוינן בה וניכללה מכלל ואסיקנא בקשיא והכא נמי תיקשי וניכללה מכלל.

בפלוגתא בפ' עגלה ערופה. יאשיה אשר לא יעבד בו לשעבר ואיתא וכן הא דאמר נ"מ לנחל איתן סבר לה כר" מאתים ומחלוקת היא ביבמות ובכתובות. קסבר מוכת עץ מותרת לכהן גדול וכתובתה נטלו בתוליה בין בעץ בין באדם. א"נ כל זמן שלא נבעלה לאו דוקא אלא שלא עץ מילתא דתלי במעשה הוא והאי דקתני נפקא מינה לכתובה ולא לכהן תניא ומוכת באי תנא בוגרת מותרת לכהן גדול א"נ **דתלי במעשה.** פירש אליבא דר"ש קסבר רב ששת בריה דרב אידי בי קתני מידי למימר ולטעמיך ולא אמר. הא דאמר תיקשי לך אלא איכא כמה דוכתי דיכול ואפשר הוה התם למימר ולטעמי' הא דתניא לגמרא ומיהו לא מידחי מימרא בקשיא אתי למיטעא. עוד י"ל התם והכא קשיא ליה מפני הטורה אי אתי למיכלל ביה מידי במוצאי יום כפורים בלבד הוא דמתפלל דבעי אבל הכא כיון דלא רגיל בהביננו אלא מעפלל הביננו מפקע פקיע ליה למכלל כמה ומתרצין התם כיון דאמר כל השנה כולה

בסמוך.

דף מ

ראתה ואח"כ הוכר עוברה מהו. יש להקשות והלא כל מדות חכמים כך הם במ' סאה הוא טובל בחסר קרטוב אינו יכול לטבול אף כאן מכיון שנתנו שיעור לדבר בהכרת העובר ראתה ולא הוכר פשיטא שמטמאה מעת לעת אע"פ שאח"כ הוכר

ויש לפרש ראתה ואח"כ הוכר עוברה בו ביום ששלמו לה שלשה חדשים מי אמרינן כי מצפרא נמי הויא היכירא ואנן הוא דלא בקאינן או דילמא גבול יש לה וא"ל מידי הוא טעמא אלא משום דראשה כבד עליה בעידנא דחואי אין ראשה כבד עליה בתמיה

וזה הלשון אינו נכון מפני שהיה להם לפרש ובו ביום הוכר עוברה ולימא נמי כיון דבו ביום חזיא לא מטמיא.

הילכך דיה שעתא.

ריש לפרש אותה כפשוטה ור' ירמיה הכי העובר ממש הוא וקודם לכן אפילו בסמוך העובר ממש הוא וקודם לכן אפילו בסמוך

הוחזקה ומטמאה מעת לעת ומתני' דקתני שהיא תחלת למניין ובשנייה שהיא שלישית ואפילו בזקנתה לפיכך דיה שעתה בראיה זו עכשיו הוא שמתחלת להחזיק עצמה ברוא' רואה וכשהיא רואה פעם לסוף ג' עונות זקנות מפסקת ורואה ופוסקת ושוב אינה מכלל זקנו' שכן דרך סלוק דמיהן של שדמיה מסולקין ואין ראיה זו מוציאה עליה ג' עונות סמוך לזקנתה הוחזקה בזקנה דבעינן הכא עד חלתא משום שכל שעברו היא דאמר בתרי זימנא הויא חזקה והא וראתה דיה שעתה. י"מ דהא מני רבי לנדה ולזיבה. ועוד עברו עליה ג' עונות עשרים שדבר בסתם נשים שהן ממאות נקיים ימי טהרה הם ולפיכך לא מנה אלא נידה וג' ימי זיבה ומכאן ואילך כיון דבעינן דלא פליגי מר חשיב ימי טומאה ז' ימי זורסין כגרסת רש"י ז"ל כ' יום ופירש **פּליגי מר וכו**'. ופשוטה היא. והספרים אמר רב הסדא שלשה ועשרים יום ולא ווה הלשון עיקר. גרסת ר"ח ז"ל רבא הולד חי ומכביד עליה אלא מזמן זה ואילך עליה אלא משעת הכרת העובר ממש שאין אינו מטהרתה וא"ל אף איבריה אינן כבידין

במה שאמרו דיה שעתה בראיה ראשונה אבל בראיה שניה מטמאה מעל"ע התם כשקרבה ראיתה בשנייה דאיגלא מילתא דג' עונות קמייתא לאו משום סלוק דמים הוו ולא הגיעה זו לכלל זקנה. אבל רחקה אף ראיה שניה זקנה היא אלא שרואה

וצריכה חוקה, וזה לשון נכון.

חוקה ומטמאה מעת לעת כשור המועד מה וי"מ אותה לרשב"ג דבתלתא זימני הוי כשאר הנשים מעת לעת וזה פירש מדוקדק. בתרי זימני אלא בדין הזה להחזיק עצמה אזקנה קאי דוקנה הא קתני לה בבתרייתא אחת הוחזקה לדמים ודאי הכל מודים דלאו פעמים הרבה. ומיהו מחני' דקתני דבראיה כל ימי מניקותיהן ועוברן ואפילו הן שופעות מעת לעת, אבל מעוברת ומניקה דיין שעתן שמחוקות עצמן בראיות ומטמאות אח"כ ל"ש אלא בתולה וזקנה שישנן בדין הזה בדמים מטמאות מעת לעת, ושמואל אמר שכולן ישנן בדין הזה שאם החזיקו עצמן באיתמר בגמרא עלה רב אמר אכולהו לומר מטמאה מעת לעת אבתולה קאי והוא והא דקתני מתני' אבל בראיה שנייה ול"ג דוקנה צריכה להחזיק עצמה בראיות

שור המועד בשלשה זימני אתחוק, ואידך כי

נגח משלם אף זו בג' פעמים הוחזקה הילכך מטמאה בשלישי עצמה מעת לעת ולהאי פי' אמרינן דמתני' דקתני אבל בראיה שני' מטמאה מעת לעת סתמא כרבי דהא זקנה בכללה לדברי הכל ואינו מחוור. ועוד דשטתא דוסתו' לא מוקמינן להו כרבי דלקמן תנן סתמא כרשב"ג וביבמות אמרינן

וסתות ושור המועד כרשב"ג.

הגיע זמנה לראות וכו'. יפה פי' רש"י ז"ל ליכא למימר הכי. הא דתניא **תנוקות שלא** בפילה דאפשר לטמויה אבל לאחר עונות דאכחיש' ואיתרעי א"נ התם בסמוך לראיה מעיקרא לא שכיחי בה דמים והשתא הוא מובר הוא אבל הכא אכתי איכא למיתלי ולרב פפא שאני החם דאיגלאי מילתא דלאו רב פפא דתריץ הכי הנח מעת לעת לרבנן לכשהפילה רוח וזו אינה קושיא דהאיכא וראתה אמאי [אין] מטמאין אותה למפרע הקשו למעלה גבי היתה בחזקת מעוברת לטמא אותה למפרע. ואם תשאל הרי שבשעת ראיתה בחזקת טהרה אין מחמירין ובשיב רש"י מעת לעת דרבנן הוא וכל נטמא למפרע מעת לעת שבכל ראיותיה זו ולבסוף דלאו סלוק דמים הוה בה כלל ולכל הלשונות נמי קשיא כיון שהוחוקה

צריכה בדיקה ומטמאה מעת לעת. ועדא מוחוקת לראות לדברי רבי דשוב תנוקות שלא הגיע זמנה עד שתראה שתים לדבריהם. עברו עליה ג' עונות חזרה לכלל עליה אפילו בראשונה אלא שהיא קולא זמנה לראות כיון שצריכה בדין היה לגזור שלא בדקה הפסידה עונה יתירה ושהגיע שעדיין לא הגיע לכלל שנותיה, וכיון היתה צריכה לבדוק שחרית וערבית, ואע"פ רבי הילכך בג' מטמאה מעת לעת שהרי וכיון שראתה בשניה הוחזק ברואה לדברי תקנה לבדוק שחרית וערבית דיה שעתה. שעדיין לא הוחזקה לראות ולא היתה בכלל בודקות אותן הילכך פעם ראשונה ושניה בחוקת טהרה כדתניא לקמן ואין הנשים וענולות שלא הגיעה זמנה לראות הרי הן אאמר כלל אינה בכלל מעת לעת שבנדה יתירה הילכך כל שאינה צריכה לבדוק וערבית וזו הואיל ולא בדקה הפסידה עונה לבנות ישראל שיהיו בודקות עצמן שחרית קנסא דרבנן הוא כדאמרו חכמים תקנו להן מטמאה מעת לעת דטעמא דמעת לעת כעין שכל אשה שלא הוחזקה כבר ברואה אינה בשלישית לרבי וברביעית לרשב"ג מפני דהיינו טעמא דלא מטמיא מעת לעת אלא

והא דאמרינן לקמן (דף י' ע"א) בין שניה לשלישית כיון דלא אתחזק בדם כתמה נמי לא מטמינן לאו אליבא דהך ברייתא דרבי אלא אליבא דהילכתא כרשב"ג. וכן פסק הר"ם ז"ל דקטנה כתמה טהור עד שתראה

וחזקיה סבר כיון (דחזיא) [דאלו חזיא] הרי היא כשאר כל הנשים אח"כ כחמה מחזיקה וטמא דבכל (מראיה שניה) [מראות משניה] ואילך הוחזקה.

דם ג' וסתות.

אבל רש"י ז"ל פי' אליבא דברייתא [דרבי] ומאי כיון דלא איתחזק בדם שעדיין לא הוחזק' בה לטמא מעת לעת ולפי דבריו ז"ל ולדידן דקי"ל כרשב"ג אין כתמה טמא עד שיעברו עליה ד' וסתות. לראיה פעם ראשונה [דרב גידל] פירש רש"י ז"ל דהיינו [ראשונה שאחר ההפסקה ושניה היינו] ראיה שניה של דלוג שהיא ראשונה לראיה דעונות. ולפי שהיא עומדת בה כשרואה

ויש לפרש "הדר קחזיא בעונות" [דקאי גם על] פעם אחרת בין דלוג ראשון ושני ראתה פעם אחת בעונה ובין שני לשלישי חזרה וראתה עוד בעונה ותרתי בעיי אהדדי איתמר ורב אשי בעא [לאפסןקי ולמפשט

עכשיו בעונו' קרי לה הכי.

הדא הדא] מיניה דסר"א כיון דראחה שתים בעונות סלוק דמים הוא דקא מנע מינה עונות ולא תהא מוחזקת לא לדלוג ולא לעונות דכיון דשנתה כ"כ אונס בעלמא הוא. ואמר רב גידל פעם ראשונה על עונות י) כיון דראיה שלישית הוא יא) מכי עונות י) כיון דראיה שלישית הוא יא) מכי חזיא בעונות ואילך לעולם מטמאה מעת חזיא בעונות ואילך לעולם מטמאה מעת לעת. ומיהו בראיה (x') [ראשונה] שלה לא מטמיא מעל"ת משום לסוף x' עונות חזיא ואכתי לא הוחזקה x' פעמים להפסקה דהא אנן לר' אלעזר קאמרינן ולישנא דהדרא קא חזיא דייקא כדאמרן.

٢١ د ١٦

אלא לקפיצות והתניא. פי' רש"י ז"ל דכל יום שתקפוץ מחזיקין לה רואה ואפילו בשאר ימות השנה ואין פירו' זה נכון דאי מעיקרא קס"ד דלקפיצות לחודייהו תקבע וסת הכי הוה לן לתרוצי בברייתא לא קבעה לה וסת לימים אבל קבעה לה וסת לקפיצות לחודייהו דמאי דקא אמרינן מעיקרא משנינן לחודייהו דמאי לימים לחודייהו פשימא לימא ליה לקפיצות לחודייהו קמ"ל.

תיחזי אלא בימים וקפיצה ועוד מאי קא חואי מאי מהני לן פשיטא ודאי דלא דלא קבעה כדפרישית קפצה בשבא ולא וה"ה לקפיצות לחודייהו נמי דפשיטא ליה וק"ל כיון דלימים לחודייהו פשיטא ליה ומשום דאכתי לא מטאי זמן קפיצה. הוא דגרים קמ"ל דקפיצה נמי גרמא חואי מהו דתימא איגלי מילתא דיומא בשבא וחוא ולשבתא נמי קפצה ולא דקפץ בחד בשבת וחזאי וקפץ בחד לחודייהו פשיטא אמר רב אשי כגון כדפרישית. הכי אשכחן בנוסחי: לימים לימים ולא לקפיצות לחודייהו פשיטא היא והתניא אינה קובעת ומתרץ אינה קובעת אלא ה"פ אלא לקפיצות בימים קבעה

> מקשי' ומאי קא אחי רב אשי לחדותי הא מימר קאמרינן בברייתא דלא קבעה וסתות לקפיצות לחודייהו. ואי תקפוץ בשבת לא תיחזי והלכך איצטריכא ליה לאשמועינן ימים לפום מאי דקא משנינן ואדרבא פשיטא דבעיא ימים וקפיצה.

ונראה שרש"י ז"ל גורס ולשבתא קפצא ולא חזיא ולמחר חזאי בלא קפיצה ומהו דחימא איגלאי מילתא דיומא הוא דגרים ולא קפיצה דהא בקפיצה בלא יום לא חזאי וביום בלא קפיצה חזאי קמ"ל דקפיצה דאחמול גרמא לראיה דהאידנא ומשום דאכתי לא מטאי זמן קפיצה לא חזא מאחמול וזהו הנכון.

דרב הונא ולא ידעינן אי פליגן לישני ולמדחי' לקמא איחמר בחרא או דילמא אע"ג דלאו הכי איחמר אלא האי חרווייהו איחנהו לענין מעשה ומסחברא כיון דוסחו' דרבנן לקולא נקטינן בהו והלכחא כחרי לישני ולקולא, ואחר שכחבחי זה מצאחי להרמב"ם פאסי ז"ל שהחמיר ובטלה דעחינו מפני דעחו. מחניחין צריכה להיות בודקת וכו' ומשמשת בעדים וכו'. פירש

מחני' פרושי קא מפרש לה ואזיל וכיצד קחני כיצד צריכה להיות בודקת פעמים ביום שחרית וערבית ואע"פ שלא שמשה כלל וכיצד משמשת בעדים בודקת נמי בשעה שהיא עוברת משאר עסקיה לשמש בשעה שהיא עוברת לשמש היינו עד שלפני תשמיש וש"מ דצריכה בדיקה לפני תשמיש והעד (הג') [הב'] לפני תשמיש אי אפשר והעד לה אלמא צריכה בדיקה בין לפני תשמיש בין לאחר תשמיש.

נהיינו דאמרינן לעיל [דף ה" ע"א] שחי בדיקות אצרכוה רבנן חדא לפני תשמיש וחדא לאחר תשמיש ורמינ' למחני' דקחני והמשמשת בעדים הרי זו כפקידה דהיינו מעיקרא [דמינון לפני תשמיש ולאחר וכי חריץ] נמי לעיל גבי רישא דמחני' מעיקרא [אידי ואידי לאחר תשמיש] משום דקשיא להו קס"ד לפרושי ההיא דשני עדים דבסוף קא חשיב אבל בהך סיפא עדים דבסוף קא חשיב אבל בהך סיפא עלה לקמן בגמרא. מדאמרינן הכא מימי מהרה לימי טומאה לא קבעא. נ"ל

בהן והוחוקה להיות בודקת לטהרות לאחר בטהרות עכשיו מאחר שהורגלה לעסוק לאחר תשמיש ואע"פ שאין דעתה לעסוק שתהא צריכה לבדוק לפני התשמיש וכ"ש בהן ומתוך חומר הטהרות החמירו לבעלה והכל משום חומר המהרות שרגילה לעסוק וכן הצריכו לאיש עצמו לקנח בעד ולבדוק כפירקן דכל היד קודם שתלך או שתקנח שיעור כדי שתרד מן המטה א"נ באחר אחר שהצרכוה סמוך לתשמיש מאחריו בתוך שמא ראתה מחמת תשמיש ובדיקה שניה מטתן יהו צריכות בדיקה לטהרות הוששין הטהרות עוד החמירו עליהן שאם שמשו ישראל לבדוק שחרית וערבית להכשיר **לבעלה.** פירש אע"פ שחקנו חכמים לבנות דבעיא בדיקה לטהרות בעיא נמי בדיקה עליה וכו' כל היולדות בכלל הן. דמגו דמידי הוא טעמא אלא משום דראשה כבד שמעתין במפלת שאין לה חלב אכתי קשיא בימי עוברה ולא בימי מניקתה ואי מוקמת אברהם ז"ל היה אומר שאין קובעת לא ממעטינן הכא אלא ימי טוהר דידה, וה"ר דאשה קובעת וסת בימי מניקתה דלא

נמצא שאין כאן בדיקה מן הדין אלא שלאחר

תשמיש.

לבעלה לא בעיא בדיקה כלל מדלא מתרץ שתבדוק בעסוקה בטהרות וש"מ נמי דכל דאמר אשה אין לה וסת אסורה לשמש עד דכיון דשמעיה רבה בר ירמיה לשמואל נראה דהא דרב יהודה איתמר מכללא דההוא הרב ז"ל. הדא מכלל דהברתא איתמר. לבעלה אינה צריכה דהא ליכא מגו כך פי' לאחר תשמיש לטהרות אף לפני תשמיש שמש עכרו, ז) וכיון שאינה צריכה בדיקה וציינו דאמרי (לעיל) [לקמן ע"ב] אימר לגבי בעלה והכל ודאי משום מגו דטהרות אלא משמע דכל לפני תשמיש בודקת ורואה מהרה לבעליהן הן ואפילו בעסוקה במהרות בדבר דאי לא תימא הכי כל הנשים בחוקת מקום אלא במקנחת ורואה מה העד מעיד ורואה ואח"כ תשמש דאין בדיקה סתם בכל וי"ל דכל גבי בעלה צריכה להיות בודקת ראתה אם לאו זהו דרכו של פי' רש"י ז"ל. שאינו מועיל לו עכשיו שהרי אינן יודעין אם אבל מותר הוא לבעול משברקה בעד ואע"פ דם טמאה לטהרות ומחייבת בעלה בחטאת. תשמיש ולמחר בודקת בו אם מצאה עליו גדותו של עד כלומר שמקנחת בעד לפני שאינו אלא משום טהרות אינה צריכה אלא תשמיש ולטהרות והשאר מדין מגו וכיון

לה לר' זירא אין לה וסת אפילו לבעלה בעיא בדיקה מ"ה דייק רב יהודה דשמעא מיניה ואמרה משמיה דשמואל דמתני' דוקא בעסוקה בטהרות היא דמכלל היא דמתני' ליכא למימר [דוקא ביש לה וסת ולא] אין לה וסת ודוקא עירה כדאיתמר לקמן. לה וסת ודוקא עירה כדאיתמר לקמן. מיתמר לאו אעיקר מימרא דשמואל אלא איתמר לאו אעיקר מימרא דשמואל אלא ה"ק שמואל שמעתא דהכא לא שאנו אלא בעסוקה בטהרות, ואמ' תו במימרא דלקמן

ברייתא זו לשנותה אלא בשאין לה וסת בין בזו משמע ועוד דכל עיקר לא הוצרכה בד"א לטהרות אבל לבעלה מותר בין בזו דמתניתין בין שיש לה וסת וכו' ועלה קתני דמשמע לן אפילו כשאין לה וסת משום אבל לבעלה מותרת וכוי. היינו טעמא מתרצין. הא דאמרינן תנ"ה בד"א לטהרות ירמיה] קאמרינן דאוקמתין קשי' ואוקמתין וכי אמרינן [ואוקימנא אאוקימתא דרבה בר איתמר אאוקמתין דעסוקה בטהרות קאמר רבא לקמן וכי אמרינן חדא מכלל חברתה ידעינן ההיא דבעסוקה בטהרות היא כדאמר וישנה אתמר ואי לא איתמר הך לא הוה לההוא שעסוקה במהרות ולאשמעינן עירה דרבא בר' ירמיה ומכללא דהך אוקימנא בעסוקה בטהרות, ואמ' תו במימרא דלקמן ע...ל שמואל שמעתא דהכא לא שאנו אלא איתמר לאו אעיקר מימרא דשמואל אלא וי"מ הא דאמרינן חדא מכלל דחברתא

שאלו בשיש לה מחני' היא כל הנשים

בחזקת טהורות לבעליהן.

ع، باد

Gr'Wh hi.

והא דבעיא מיניה ר' זירא מר' יהודה מהו שחבדוק וחבדוק ומה בכך. לפני חשמיש קאמר ולהחמיר על עצמו היה רוצה שאע"פ שאינה עסוקה בטהרות יהא נוהג חומר כעסוקה בהן ואמר לאו שא"כ לבו נוקפו ופורש, ור' אבא בעיא מרב הונא לאחר ומימיש ולהחמיר שלא מן הדין בשאינה עסוקה ואיהו נמי [אלא דלא] מבעיא שלא יהא לבו נוקפו ופורש.

ופיר' הענין שהיר השואלין סבורין שבדיקות הללו של מהרות יש לחוש לספיקן וזה שלא הצריכוה חכמים אלא למהרות את הדרך ומי שמחמיר על עצמו נקרא צנוע וכשר ופשטו להן שבדיקות של מהרות חומר הוא שתקנו בהן חכמים כדי שתהא היד מרבה לבדוק בנשים ומשובחת ולא היד מרבה לבדוק בנשים ומשובחת ולא היהא מקום ספק לחוש להן ואף הרוצה להחמיר אין רוח חכמים נוחה הימנו מפני מלבו נוקפו ופורש ומבטל פריה ורביה

תשמיש לפי שהיא בודקת ואינן יודעין מה

ולדברי רש"י ז"ל לבו נוקפו בבדיקה שלפני

בישראל.

מצאו עד למחר ונמצא בועל על הספק רלבדוק ולראות לא עלה על דעתו שאפילו בטהרות לא אמרו כן ושלאחר תשמיש נמי לבו נוקפו בו ופורש. רלפי דברינו [במתניתין] אפי' (בבדיקות) [בבודקות] ורואה לפני תשמיש כיון שאין

בבדיקת אור הגר וכל זה וכיוצא בו גורמין

ובחומר בדיקת חורין וסדקין ואינו סומך

אתה מחזיקה בטהורה לבו נוקפו בחששות

ובשם ר"ח ז"ל מצאתי שאומרים דמ"ה לבו נוקפו דסבור אלמלא שלא הרגישה לא בדקה כלומר דהא קים לה דכולה לבעלה בדקה כלומר דהא קים לה דכולה לבעלה לא בעי בדיקה, וזה אינו סבור שמחמרת אלא שבודקת משום הרגשה וחוששין כיון אלא שבודקת משום הרגשה וחוששין כיון היחה ואבדה בעד. א"ר אמי א"ר ינאי וחות ואבדה בעד. א"ר אמי א"ר ינאי עד וה עלפני ושמיש ולאחר חשמיש קחני ובעסוקה בטהרות וא"ר ינאי עד זה שלפני חשמיש זהו עדן של צנועות דקחני מחני" בפרק כל היד והקשו לרבי אמי הא מחניתין בנדיכות קחני כדתנן צריכה להיות בודקת

ומשמשות בעדים ופריק שאני אומר כל המקיים דברי חכמים נקרא צנוע.

ולדבריז של ר' אמי פיר' משנחינו שבפרק כל היד כך הוא דרך בנות ישראל שתקנו אחד לו ואחד לה לאחר תשמיש ואם לא אחד לו ואחד לה לאחר תשמיש ואם לא ברקו או שאבדו עידיהן אסורות לשמש עד שיבדקוהו שמא מחמת תשמיש ראתה והצנועות שמקיימות דברי חכמים מתקינות שלישי אחר לתקן את הבית לבעליהן שכך הצריכו אותן חכמים אלא שלא אסרו להם הצריכו אותן חכמים אלא שלא אסרו להם לשמש אם אבד עד זה או (שאפשר) [שאי לשמש אם אבד עד זה או (שאפשר) [שאי אפשר] להן לבדוק לאור הנר דכיון שאין עדות בכל מקום אלא עד של מגו לא החמירו

ואקשיה ליה רבא לרב אמי ופרכיה ופריש רבא הא דקאמר ר' ינאי וזהו עדן של צנועות לומר שבעד זה הוא צניעות הצנועות ששנינו במשנתינו שעד שבודקין בו לפני תשמיש זה אין בודקות בו לפני תשמיש אחר, ולדברי רבא פי' משנתינו כך הוא דרך בנות ישראל שתקנו חכמים משמשות בשני עדים אחד לו ואחד לה שלו מקנח בו לאחר תשמיש שהרי אין לו בדיקה אחרת

מן הדין.

ושלה בודקח בו עצמה כל זמן שהיא צריכה לבדוק דהיינו לפני חשמיש ולאחר חשמיש אחר לחקן את הבית כלומר חדש ולבן, והיינו דקחני תיקון והיינו נמי לשון שלישי לומר שאם רצו לשמש פעם אחרת למחר מתקינות להן שלישי שלא נשתמש בו כלל

ורשיי זייל מפרש שני עדים אחד לו ואחד לה לאחר תשמיש, ולפי דבריו הכי מתרצא מתני' והצנועות מתקנות להן השלישי שהן צריכות א' לתקן הבית ומהו תקונן שלא נשתמשו בו ואפילו לפני תשמיש.

אפילו לפני תשמיש.

ולדברי הכל משנחינו בעסוקה בטהרו'
וכדאוקי שמואל להא מחניתין דפירקן

דחרווייהו בני חד ביקחא אינון וכדקחני

רישא דההיא ואוכל' בחרומה ועלה קחני

דרך בנוח ישראל וכו', ולפום הכי קחני

סיפא כל הנשים בחזקח טהרה לבעליהן

מלא לטהרוח אבל לבעלה בחזקח טהרה

אלא לטהרוח אבל לבעלה בחזקח טהרה

הן. והא שמואל במאי מיקים לה. וא"ח

כשאין עסוקה בטהרוח ולבעלה ואפילו אין

לה וסח א"ב מאי איריא חמרין ופועלין

אפילו עומדין בעיר נמי ועוד מאי קמ"ל

שיוצאין ובאין מערב שבת לע"ש. דנקט כי אתו מבי רב אורחיה דמילתיה נקט בטהרות דומיא דבעיא דר' זירא דלעיל והאי משמירן על עצמן לבדוק בשאינן עסוקות רב כהנא אינשי דביתהו דרבנן לומר אם עד שישמע מפיה טהורה אני והא דשאל הניח בחזקת טומאה אף ריצוי לא מהני ליה בשוהה עמה שאינו צריך ריצוי כ"כ ומיהו חזיא מרגשה. וכי אמרינן דבעינן בדיקה וכי מרצו קמה ותבע רמיא אנפשה ואי הוה הבא מן הדרך דרכו לפייס ולרצות ולתבוע בדיקה גדולה מזו. פירש רש"י ז"ל דסתם בשיש לה וסת. **וכיון שתבעוה אין לך** בלאמר דדוקא נקט חמרין ופועלין ואוקימנא מיבעיא ליה וגמר' מתרץ דעדיף מיניה מפרש לה בבמה ד"א א"נ דאינהו בטויי בוא דכולהי סתמי לטהרות ולבעלה פרושי מדקתני סתמא שיימ אפילו בעסוקה בטהרות בין בא מן הדרך לשוהה בעיר אלא א"ל קמ"ל ואכתי נמי לא קים לן דאיכא חלוק וכל זה אינו מחוור דאיכא למימר ישנות הא קתני לה אידך לעיל בד"א לטהרות

ויש לפרש דישינות בעיא מנייהו אם מחמירין בהן בבאין מן הדרך משום דכיון דאין בעלה עמה לא קפדה אנפשה ואמרו

> להן לאר, נמצא כלל השמועה הלכה למעש" שכל לבעלה לא בעי בדיקה לא לפני תשמיש ולא לאחר תשמיש ואפילו כשאין לה וסת לפי פירושו של רש"י ז"ל בדברי רבי חנינא בן אנטיגנוס.

אבל מדברי הרמב"ם הספרדי ז"ל למדנו שיש לו זרך אחרת בשמועה זו שהוא מפרש זו ששנינו זרך בנות ישראל לבעלה בשאין לה עסק בטהרות והצנועות בודקות אף לפני תשמיש לבעליהן וכל מה שהקל ר' יהודה ור' זירא משמיה דשמואל אינו אלא בבדיקה זו שלפני תשמיש שכשהן עסוקות בטהרות אפילו שאינן צנועות צריכות. וכשאין עסוקות בה הרי הן בחזקת טהרה לבעליהן

וטעם לדבריו מפני שלפני חשמיש אשה מרגשת בעצמה ואפילו בישינה נמי הקלו מפני שבחזקת טהרה הן ולאחר תשמיש חוששין שמא ראתה מחמת שמש ואינה

arkwn.

לפני תשמיש.

וההיא דבעיא מיניה ר' אבא מרב הונא צריך הוא לפרש שלא מנעו אלא מלבדוק בשיעור וסת ואח"כ כדי שלא תתחייבנו באשם חלוי ויהא לבו נוקפו אבל לאחר אחר בוזקת קודם שחלך ותקנח ואף על פי

ואלו בשאינה עסוקה כבר שנינו והצנועות הכל מתני' צריכות קתני ובעסוקה בטהרות נכרת אם צנועה היא אם לא אבל לדברי נקרא צנועה, ורבא פירש לומר דבעד זה אלא ר' אמי פירש לומר שכל העושה כן צנועות לא צנועות שנשנו בפרק כל היד קתני] לה וזהו שאמר רבי ינאי זו עדן של לפני תשמיש והלא בצנועות (הוא) [במתני" שתבדוק עצמה לבעלה לחייב בעלה שאם זירא לר' יהודה כך הן מתפרשין לי מהו ותהא מתוקנת בביאה אחרת, וכן דברי ר' אשם תלוי שלא יהא לבו נוקפו בביאה זו בשלה אפשר לבדיקה זו לאחר זמן של בריקה מ"מ שמא ראתה מחמת תשמיש אבל בבדיקה שלא תחייבנו חטאת והוא צריך שהוא בודק בשלו לחטאת שאני התם דא"א

ושאר השמועה פשוטה היא לפי דרכו לפיכך כחב אינה צריכה עד שלפני תשמיש אלא משום צנועות אבל לאחר תשמיש הכל צריכים שני עדים אחד לו ואחד לה אפילו מעוברת ומניקה זקנה וקטנה האריך עלינו

אבל דברי רש"י ז"ל יותר נכונים ומוכרעים בכמה מקומות בשמועה והחכם יבור לעצמו,

את הדרך.

מתקינות וכו'.

שנאה מימרא לעצמו בלשון אחר, ורש"י משנתינו אלא בעסוקה בטהרות ור' זירא חנינא בעסוקות בטהרות ופי' בשמו שאין משמע השומע לשמואל שאמר הלכה כר' בהיא מכללא איתמר כדאמרי' לעיל כלומר בא, וא"ת הא ר" יהודה אמרה לעיל א"ל צריכה ופריק מאן דמתני הא לא מתני בעסוקה שצריכה ובשאינה עסוקה שאינה לה דאמר ר' זירא וכו' ומהתם ש"מ תרתי שמואל חדא זימנא אי בשאינה עסוקה למה דמקשינן אי בעסוקה בטהרות הא אמרה ולתקן אותם כדתנן בפירקן דכל היד והיינו בחטאת ואשם תלוי או לטמא מעת לעת תשמיש ואין עוות ותיקון אלא לחייב בעלה ז"ל שני עדים א' לפני תשמיש וא' לאחר והן עיוותיה ותיקוניה. לפי פי' רש"י חנינא בן אנטיגנוס משמשת בשני עדים אין לנו עדים אלא לטהרות. הא דאמר ד' הללו של שני עדים בשאין לו וסת אלמא בין עירות בין ישינות ולא הזכיר משניו' ברייתא זו דתניא החמרין והפועלין והתיר נמי כדברי רש"י ז"ל שהוא כתב בהלכות ודברי רבינו יצחק אלפסי ז"ל שנראין

ומדברי הר"ם ז"ל שהוא מפרש מאן דמתני

ז"ל תירץ את זה בע"א.

הא לא מחני הא לימא לעולם בשאינה עסוקה בטהרות ואפ"ה כשאין לה וסת צריכה בדיקה ואמוראי נינהו ואליבא דרב יהודה והא דלא מקשינן דידיה אדידיה משום דלא מחפרש להו בהדיא ההיא באשה שאין לה וסת.

ופסק הרב ז"ל כמאן דמחני הלכה כר' חנינא בן אנטיגנוס שכל אשה שאין לה וסח משמשת לעולם בשני עדים א' לפני תשמיש ואחד לאחר תשמיש בין לו בין לה.

ורבינו הגדול ז"ל הצריך לה בדיקה ג' פעמים עד שתהא מתוקנת והוחזקה שלא תראה מחמת תשמיש ומשם ואילך הרי היא כשאר כל הנשים ואינה צריכה כלום ועל כן היינו אחד לו ואחד לה ושלה בודקת בו היינו אחד לו ואחד לה ושלה בודקת בו לפני תשמיש ולאחר תשמיש כענין משנחינו וכמו שפי' למעלה והי עוותיה כשהורעא לה ראיה בתוך תשמיש ג' פעמים ותקוניה בשלא אירע לה כלום.

ואקשינן למה ליה לשמואל הלכה כר' חנינא בן אנטיגנוס אי בעסוקה בטהרות מוקי לה ומשמשת בעדים לעולם משום הטהרות והם מעותין אותה בג' פעמים של ראיה להוציא ומתקנין אותה כשהוחזקה שלא

> לראות ויצתה מחששא הא אמרה שמואל הדא זימנא דרב יהודה גופיה אמרה לעיל ואי בשאינה עסוקה בטהרות ואפ"ה בעיא תיקון ג' פעמים הא אמר כל לבעלה לא בעיא בדיקה ואפילו פעם אחד דאמר ר' זירא אשה שאין לה וסת אסורה לשמש עד שתבדוק ואוקי' בעסוקה בטהרות ומדלא אמר עד שתבדוק ג' פעמים לבעלה ש"מ דכל לבעלה

לא בעיא כלום כדדייקינן לעיל.

ומפרקינן לעולם בשאינה עסוקה ואמוראי נינהו אליבא דשמואל הא רב יהודה והא ר' זירא ואידך דאמר א) לעיל נבעלה מוחרת קמ"ל דמשהוחזקה ואילך אינה עריכה כלום, ב) זהו פי' השמועה לדעת רבינו הגדול ז"ל וראוי הוא לסמוך עליו. לא פירות ולא מזונות ולא בלאות. פירש שאינה יכולה להוציא ממנו פירות שאכל עאינה יכולה להוציא ממנו פירות שאכל דמחילה בטעות שמה מחילה והכי מפרש בגמרא פרק איזהו נשך, ולא מזונות שאינו משלם מה שלותה ואכלה, ולא בלאות של נכסי צאן ברול ודוקא שאינן קיימין.

ועל הני הוא דמפרש בגמרא מ"ט תואי כתובה ככתובה דמי וכיון שכתובה קבל עליו נכסים הללו כצאן ברזל וקבל עליו מזונות ואין לה כתובה פטור הוא מכולם דלא כפליה לתנאיה והא נמי לההיא דמיא יחזיר ואוקימנא מאן חכמים ר"מ ומשום רבי יהודה אומר לא יחזיר וחכמים אומרים לקלקו" כדתנן המוציא אשתו משום איילנות הייתי מוציאך ואם לא אמר כן אין כאן השש ער וסת אני מוציאך ואם לא מפני כן לא לגלוגא נ"ל והוא שאמר לה משום שאין רבי מאיר**יוציא ולא יחזיר עולמית.** משום שכתב רש"י ז"ל בכאן אינו נכון והא דאמר כתובתה וכבר פי' בפרק אלמנה נזונות ומה וכן היא נוטלת לדעתי ודעת הגאונים תוס' כשאר הנשים לדעת רבינו ז"ל בכתובות, ומפסדת שאינן קיימים, ובשל מלוג דינה כדין איילנות שנוטלת הקיימים בשל ברזל נוטלת מה שבפניה ויוצאה ודינה של זו אבל הקיימים נוטלת ויוצאה שאפילו זנתה

לקלקול אלא שאמר משום שם רע אני מוציאן ואף על רקלקול אלא שאמר מחם משום כך אני מוציאן ואף על החם גבי איילנוח ומוציא משום נדר ומשום אם רע ויש לומר שאפילו לא החנה ולא אמר כלום יש לחוש לקלקל דבשלמא החם אמר כלום יש לחוש לקלקל דבשלמא החם לגרש שכמה אנשים נשואים לאיילנוח וע"י אמרו שם בירושלמי אבל זו שאסורה היא לא אמרו שם בירושלמי אבל זו שאסורה היא אמרו שם בירושלמי אבל זו שאסורה היא אלא אמרו שם בירושלמי אבל זו שאסורה היא אמרו שם רע אני מכיון שלא שהה להעו שם רע אני מצא וגורש לפיכך אין הוששין לקלקול אלא שאמר משום שם רע אני

פרק ב כל היד

מוציאך.

ی، باک

נשים דלאו בנות הרגשה נינהו משובחת. ק"ל לר"ה ז"ל למה ליה האי טעמא תיפוק לי' משום דלא מיפקדי אפריה ורביה ושמעתי שהיה מפרש דלאו בנות

הרגשה נינהו שאינן בדין הרגשה כלל לומר שאינן מרגישות ולא מצוות. וכן פי' זו ששנינו בברייתא שלשה נשים משמשת במוך חייבות לשמש דאלו מותרות כל

הרגשה נינהו.

הגשים מותרת כן. ואין פי' נכון בכאן דבנות הרגשה לאו בדין הרגשה משמע.

היו בנות הרגשה אע"פ שאינן מצוות כאנשים ולא דינן ליקצף מ"מ לא היתה יד המרבה לבדוק יותר מדאי משובח' לפי שהיא משחיתה ואין שבח בהשחת' אפילו לנשים ועוד דהא מביאה עצמה לידי הרהור ואלו היתה בה הרגשה בת נדוי היא כדלקמן

אבל כל עיקר אין דינו של הרב ז"ל נראה לי שאע"פ שאינן מצוות על פריה ורביה ורשאי מן התורה לבטל איסור הוא בהשחתה. ואע"פ שהאשה מותרת לעקור את עצמה מה שאין כן באיש ואע"פ שקיים מצות פריה ורביה התם מצוה אחריתי היא מטרס חייב אבל בהשחתה כל בשר כתיב. ענצטוו על הסירוס ואפילו מסרס אחר הא דאקשי' בכולה שמעתין מדר"א דאמר הא דאקשי' בכולה שמעתין מדר"א דאמר הא דאקשי' בכולה שמעתין מדר"א דאמר הא דאקשי בכולה שמעתין מדר"א דאמר הא דאקשי בנולה שמעתון מדר"א דאמר ומים מים מים המשפחות אבל במקום אחר מודו ליה. הילכך גבי תרומ' ה"ל

למימר שיפלוט ואע"פ שמפסיד' וכן בדרב
יהודה שיטה וירד הוץ לכנישתא וישתין.
וי"ל דא"ל לאו פלוגתא היא אלא בשואלין
לפרש להן היו. וכן נמי משמע במס' ברכות
פ' כיצד מברכין (מ, א). הא דאמרינן
לא שהוא מנודה בעצמו בנדוי דרבנן של
רבותינו אלא שב"ד מצווין לנדותו ועד
רבותינו אלא שב"ד מצווין לנדותו ועד
הקורא לחבירו עבד שיהא בנידוי ואמרינן
עלה בקדושין באומר לו עבד אתה ההוא

עבד יהא בנדוי.

د، باد

קשיא לעד שלה. רש"י ז"ל דעל עד שלו פריך ומיהו ה"נ וליחוש דילמא דם מאכולת הוא. פי' ואלו בשאר דברים רובן רשעים וליסטים. בדבר הזה קאמר הא דמכף הא דלא מכף החמרים יש מהן צריקים ויש מהן רשעים ובשאר דברים ואגב אחריני נקט להו וכן פי` כשרים וצדיקי' גמורים בכל דבר בחמום הספנין ואע"ג דליתנהו ברכיבה לומר שהם שמחמרים אחריהם. ווא דמדכר הכא גמלים ורשעתם משום חמום זה התם גמלים הכא רשעים בדבר הזה, א"נ הכא רוכבי כשרים התם במילי דעלמ' ולבן לשמים ובשלהי מס' קדושין אמרינן הגמלים כולן הא דתניא רוכבי גמלים כולן רשעים.

ולפיכך הקשו מקצת המפרשים א"כ אין לך אשה שנטמאה בנדה בבדיקה. וי"ל בעלמא ודאי לא חיישינן משום דלא שכיה אבל מתוך שבדקה מיד לפני תשמיש ומצאה

רי"ל שלא בשעת בעילה ממש ודאי אותו מקום בדוק הוא אצל מאכולת שהוא סתום מלכנוס ואם נכנסה מתה היא ואין דמה יוצא

מהור יש לספק ולא מחוור.

ממנה אבל כאן יש להרש שמא בשע" בעילה דחקה ונכנסה והשמש הרגה ושפך דמה עד עקבר א"נ שמא על השמש היחה מאכולה ועמו נכנסה ופריק דחוק הוא ואין מאכולה שעל השמש נכנסת עמו וכ"ש בפני עצמה. ובחוספת אמרו דעל עד שלו דוקא פריך משום דכיון שבדקה היא בשיעור וסת ומצאה טהור והוא מצא יש לחוש למאכולה ומצאה טהור והוא מצא יש לחוש לחישה בשני המצא משום היה דם נדה בשלו היה במצא בשלה ומצאה טהור והוא מצא יש לחוש למאכולה ומצאה טהור והוא מצא יש לחוש למאכולה ומצאה טהור והוא מצא יש לחוש לחישה פריך משום היה בפני המצא בשלה בחיד המצא בשלה הור המצה בשלה הור המצא בשלה הור המצה בשלה הור המצא בשלה הור הור המצא בשלה הור המצא בשלה הור המצא בשלה הור המצא בשלה הור המצא בשלה

אבל עדיין אני תמה על עד שלו דלא יהבר ליה רבנן שיעורא אלא אע"פ שיהא אחר בעילה זמן מרובה קודם קנוח ממאין ואמאי ליחוש שמא מאכול' הוא שבאה עליה אחר לדחוק ולומר שכל קודם קנוח כיון שעדיין שבעל שהרי אין המאכול' באה עליו ואין לדחוק ולומר שכא קודם קנוח ממאין ואמאי לחוש שמא נרצפה על הסדין וממנו נחקנה לחוש שמא נרצפה על הסדין וממנו נחקנה

כיון שלא נמצא על שלה.

מן הסדין אלא נבלע הוא בו מהכ"ש שא"א

לו להחקנח (במקום) [ממקום] ששוכבת

עליו לזה. בדקה בעד הבדוק לה וטחתו

ביריכה ולמחר מצאת עליו דם. גרסינן

בכולהי נוסחי וכן מצינו בשם ר"ח. ופירושו

שמצאת עליו על העד דליכא למיחני אלא

הילמא דם בירך הוה ואי הוה בירך נמי כחם

הוא וטמא וכיון דאיכא ספיקא דירך גופיה

הוא וטמא וכיון דאיכא ספיקא דירך גופיה

קטומאת נדה ולא בירך הילכך בין שנמצא

נמי על הירך בין שלא נמצא אלא על העד

ורש"י ז"ל גרס ונמצ' עליה דם ופירש על
ריכ' של אשה ואין דבריו מחוורים שאם
העד נמצא ואין עליו כלום נראה ודאי שדם
יבש על ירכה היה ואין לטמא אותה נדה
ואם דוקא כשנמצא אף על העד למה לי
מציאת הירך וכי מפני שהוטח ממנה דם נקל
ריש להעמידה בשאבד עדה. וי"ל לעולם
כשנמצא אף על העד וכשלא נמצא על הירך
כלום פשיטא בעד הוה שאלמלא על הירך
הוה לא נחקנה לגמרי ממנה אלא אפילו
מצא על הירך נמי טמאה נדה כיון שנמצא
אף בעד.

ולדברי הכל אף בזה צריכה כגריס ועוד

שאלמלא כן הרששין שמא דם מאכולת הוא שאפילו בקנוח של שיעור וסת ואח"כ שהדבר קרוב ואפילו לחמאת ואשם הקשו למעלה וליחוש דילמא מאכולת הוא. ומיהו מאכולת טמאה נדה ואפילו לר' הייא ואם היה משוך טמא בכל שהוא דלא גרע היה משוך ממא בכל שהוא דלא גרע מהניחתו תחת הכר וכן בפרק הרואה כתם אליבא דהלכתא וזה דעת הראב"ר ז"ל. העד ולא על הירך כלום שאם מאכולת העד ולא על הירך כלום שאם מאכולת

בגד מן האשפ' וקנחה בו מי מטמא רבי נדה. בדוק כלל לא אמר ר' ממאה נדה אטו לקחה מאכולת או משאר דברים הא בבגד שאינו סמוך לבדיקתה אם יש עליהם טיפי דמים מן צמר נקי ולבנים אלא שלא חזרה וראתה בהן פירש בתוספות כגון שהומינה פקולין או לדברי רבי. בדקה בעד שאינו בדוק לה. שצריכה שיעור כתם וממאה נדה אלא זו בסמוך אף אתה עשיתו כתם אלמא אין לך וכן נראה מלישנא דגמ' דקא מקשה ר' חייא בעד ולפיכך לא הוטח ממנו על הירך כלום. הוא אצל מאכולת אלא מקנוח היה דם ונבלע ומשהוטח העד על הירך מקום (דחוק) א) נרצפה שם בתחלה על הירך נמי היה נמצא העד ולא על הירך כלום שאם מאכולת ולפי גרסת ר"ח ז"ל י"ל כמו שנמצא על

צא היעורא לא ללמד על דין עצמו שהרי ואינה מטמאה את בועלה והאי דפריש תנא ותבדוק שזהו אחר כך שמטמאה מעת לעת שאינן ממאין מן הספק כדי שתרד מן המטה מה הוה. והדר תני איזו אחר של שיעור זה ופמורין מן הקרבן ולא פי' שיעור אחר זמן נמצא על שלה לאחר זמן ממאים מן הספק חסדא פרושי מפרש לה למתניתין הכי תנן ז"ל וחסורי מחסרא וה"ק ול"נ אלא רב חסדא דה"ק **איזו אחר זמן וכו**" פי' רש"י אלא תחת הכר או תחת הכסת. ופריק רב העד ותבדוק דקס"ד סתמא כשאין עד בידה דאלמא שיעור אשם תלוי אינו אלא שתקח הכר או לתחת הכסת ותטול עד ותבדוק בו דאקשי' מדתניא כדי שתושיט ידה מתחת במטה ותבדוק והכי מוכחא שמעתא והיינו ומאי הדחה בדיקה כלומר כדי שתרד מן פניה. לישנא מעליא הוא ומאי פניה שלמטה הא דתנן כדי שתרד מן המטה ותדיה את בו ממש רגלים לדבר דרוב דמים מצויין בו. כלל טמאה דלא דמי לחלוק דכיון שבדקה והראב"ד ז"ל סובר דבעד אפילו אינו בדוק אפילו לקחתו מן השוק סתם מהורה לבעלה. היה בדוק כלל אפילו לרבי טהורה לגמרי כגריס ועוד הרידינו כסדין וחלוק וכל שלא (ואי) [ועוד אני] אומר כיון שהצריכוה

צדוק לפני חכמי' באושא שמא כר"ע אתם אחר זמן דבר זה שאל ר' אלעזר בר וברייתא נמי דייקא כדידן, דתניא איזהו הזמן הראשון ושלא ליחן בו מקום לטעות. מפי לומר שפי' אחר אחר ללמד על אחר ירדה אחר אחר הוא וכ"ש לדברינו דמחוור המט' היא לפיכך פירש שתיהן ואמר שאלו ראשונה שלאחר זמן ראשונה כשירדה מן לו שבא לפרש שלא תעלה על דעת שבדיקת למיתני כדי שתרד מן המטה ואפשר לתרץ שתושיט ידה ותטול עד ותבדוק לא הוה תו מחסרא וה"ק בהדיא איזו אחר זמן כדי אבל לדברי רש"י ז"ל שאומר חסורי על זה. עצמה על המטה טמאין מספק בא זה ולמד כל זמן שלא שהת' כשיעור הזה אלא בדקה וברקה אין בועלה טמא שזהו אחר זמן הא לר' עקיבא אלא כך אמר אם ירדה מן המטה

כל מעת לעת כך הוא נדון בין לרבנן בין

היה בהם דבעי חתיכה משתי חתיכות ולא

אליעזר בר צדוק משום אשם חלוי יודע

ואת, כ שהיו צריכין לפרש לדבריו דר'

זמן שהרי כל מעת לעת נמי כך הוא דינן

פירש ולפיכך אין אתם חוששין לפרש אחר

אומרים שמטמאה את בועלה מעת לעת

אין אנו מפרשין אבל לא בדברי היחיד אנו יחיד הם אומרים אמרו לו לא שמענו לפי' כולה ויש לשונות אחרים ואין בהם ממש. תמה עליהם בזה אלא אם כדברי ר"ע שהוא

לטהר וזהו דרך פירש רש"י ז"ל בשמועה

בברייתא ביורדת מן המטה ובודק' הא נאלשינן לרב אשי אמאי קא מטהרי רבנן YYMIL WGYLWEL. שלא שהתה כשיעור אחר וכן דרך משנתינו לא פירש באחר זמן דבר אחר אלא כל שעד בידה ש"מ שבכל מקום שפי' אחר שהתה כשיעור הזה לעולם טהור ואע"פ תוך זמן זה אבל ירדה מן המטה ובדקה או על המטה בדקה אע"פ שהושיטה ידה לעד שהתה שיעור שתרד מן המטה ותבדוק אלא תוך זמן זה כלומר כל ששהתה ובדקה ולא לא שהתה כדי שתרד מן המטה ותדיח פניה אומרים ואמר להם כך פרשו חכמים ביבנה

בידה אלא ש"מ כרב הסדא ותרווייהו שיעור לפרושי במחני' עד בידה ובברייתא אין עד

שיעורא קתני והכא טהור והכא ממא ה"ל

[בידה] דהיכי אפשר דהכא והכא חד

מעניתין נמי כדי שתרד ומוקמת לה בעד

לעולם טהור ואפילו עד בידה וכדקתני

הלשון זה אלא כל ששהתה כדי שתרד

בידה ה"ל לפרושי שהרי אין משמעו"

במתני' מטמו כשיעור הזה וכ"ת דאין עד

रान धा

רש"י ז"ל שלשים יום לראיה ואמרו שכך

רש"י ז"ל שלשים יום לראיה ואמרו שכך

נמצא במס' נדה בירושלמי ואמר רב הונא

דכי מצאה חוך ימי עונחה לא בעיא בדיקה

אנא שלא הגיע ימי וסת אבל הגיע קודם

ביאחו מן הדרך אסורה וסתות דאורייתא

הלכך אסורה עד שתאמר לו בדקתי בשעת

הוסת עצמו וטהורה אני ורבה בר בר חנא

אמר אפילו הגיע עת וסתה מותרו' וסתות

דרבנן שהם הצריכוה לבדוק בימי וסתה

שמא תראה.

ranning toward the care of a control of the colours. In a colour that a colour the colour that a colour that a colour that are also the colour that are are also that are also the colour that are are also that are also that are are als

דאמר ר' יוחנן בעלה מחשב ימי וסתה ובא עליה תפתר בשוהה בעיר ולשהות עמה בין עירה בין ישינה ואף ע"פ שאינה אומרת לו כלום ולא הוא תובעה כנ"ל לפי פי' רש"י ז"ל והוא נכון.

אמרו דיה שעתה בוסתות ולא אמרו כן היא אפילו מעונות עד הוסת תדע שהרי באפילו למ"ד וסתו" דרבנן מסולקת דמים ימי עונה ולא הגיע ימי הוסת אינה אסורה חוששין לוסת נחוש לעונה אבל ודאי הגיעו שאם עבר עליה עת וסתה כיון שאין אנו ומיהו הוששת לעונה אחר הוסת כלומר יש לה וסת אינו הושש לוסתה כדאמרן וסת חוששת לעונה ולרבה בב"ח אפילו לה וסת חוששת לוסתה ולא לעונה אין לה נראה] דרב הונא אמתני' קאי ולדידיה יש קבוע דמיה מסולקין ממנה עד זמן וסת [לכן היאך נחוש לעונה והלא כל שיש לה וסת וסת אינו מחוור שכיון שלא הגיע עת וסתה אלא בזו שפי' ימי עונה לאשה שיש לה

נמצא עכשיר לדברינו כל אשה שאיך לה וסת בעלה חושש לימי עונתה ושיש לה וסת

EXILITY.

הוששין לימי עונה שאחר הוסת ואפילו בבא מן הדרך ובכולן מחשב ימיה ובא עליה דהא מ"מ תרי ספיקי נינהו ואע"פ שאינו בעיר נמי סופרת היא בעצמה רוב פעמים הילכך מותרת ומסתברא נמי שאם היה הוסת רחוק שאפשר שטבלה והעונה קרובה תולין להקל שמא בשעת הוסת ראתה וטבלה ושוב אין לה עונה עכשיו דכולהי ספיקי נינהו ולקולא לה עונה עכשיו דכולהי ספיקי נינהו ולקולא מהיא המורה אלא מפני שא"א לנו לומר שהיא חמורה אלא מפני שא"א לנו לומר שהיא חמורה אלא מפני שא"א לנו לומר שהיא חמורה אלא מפני שא"א לנו לומר בעונות וחיששין להן אבל אם בא לחלות נמי בוסת תולין. זהו מה שנ"ל.

והראב"ר ז"ל כחב דהא דרבה פליגא אדר"

"חנן דלר" יוחנן אע"ג דוסחר" דרבנן (בפי")

[צריכה] חשיב ימים לטבילה ואפילו לבא

מן הדרך שאין הוסח יוצא מחזקת טומאה

(נהי) [עד] שחבדוק כדלקמן ופסק הלכה

כרבי יוחנן וזו דרך טובה להחמיר לענין

מעשה ונמצא חוששת לוסח וחושש" לעונו"

כשאין לה וסח אבל לחוש לשניהם כאחד

אין לנו.

בחוק' טהרה ולא חלק בין הגיעו ימי עונה

זו ששנינו חמרין ופועלין וכו' נשיהן להן

אבל תמהוני על רבינו הגדול ז"ל שכת'

ועת הוסת לשלא הגיעו. והר"ם תלמידו ז"ל כתב הלך בעלה למדינה אחרת והניחה מהורה כשיבא אינו צריך לשאול ואפילו מצאה ישינה הרי זה מותר לבא עליה שלא בעונת וסתה ואינו חושש שמא נדה היא. אף הוא לא הפריש בכלום.

ונראה שהם ז"ל מפרשים תוך ימי עונתה היינו עונת וסתה לאפוקי יום עונה עצמו ודלא שתעלה על דעתך שבבא מן הדרך לא חששו אף לעונת הוסת או שיתלו להקל לימר שמא עקרתו וקמ"ל דבעי מיחשב דלא בעונת וסת קיימא האידנא.

והם עוד סבורין דר' יוחנן דאמר מחשב קסבר וסתו' דאורייתא והלכתא כרבה דאמר מותרת דסוגיין וסתו' דרבנן ומסתייעי מאינשי דביתיה דרב פפא ורב הונא בריה דר' יהושע דפ"ק דכי אתו מבי רב לבתר וסת ועונה אתו ולא מיחשבי ולא הדקי בין עירות בין ישינות והא דתניא קולא גדולה טוב לפני האלהים ימלט ממנו. הא דאמר רבי אושעיא וכו' במסכת ע"א

שמעתיה (מא, ב) ושם פירשתי.

דף מז

הא דחניא **הרואה דם מחמת המכה אפילר בתוך ימי נדותיה טהורה.** טעמא דמילתא

דאע"ג דאמרינן חבדוק הכא כיון דלא אפשר

לה למיבדק טהורה ואין דנין אפש' ממי

שאי אפשר וסחו' דרבנן ובאפשר חקנו

וכן זו שאמרו אף אנן נמי חנינא לר"נו

דוסחות דאורייתא מדקתני שחרדה מסלק'

את הדמים טעמ' דאיכא חרדה הא ליכא

מריר כי איכא חרדה טהורה כי ליכא חרדה

אמרי' כי איכא חרדה טהורה כי ליכא חרדה

חבדוק היינו טעמא משום דלמ"ד וסחו'

דרבנן אע"ג דליכא חרדה טהורה לגמרי כיון

מעא היה יכולה לבדוק בשעת הוסת לא

הטריחו עליה לבדוק אחר כן כלל.

> בשניהם ולא עכשיו כמו שפירשתי בפ"ק לדעת הרב ז"ל, ולשון צריכה נראה כן מדלא קתני צריכים ומיהו יכולה היא לבדוק הוץ מן הצנועו' ששנינו למעלה אבל עד שלאחר כל תשמיש ותשמיש צריך לבן וכיון שזה צריך לכל הנשים קתני נמי שלפני תשמיש שדרך הצנועו'.

> ואינו מחוור. ועוד ק"ל אמאי לא חנא צריכי' שלשה עדים וליחשוב נמי א' שלו אבל נראה שכל מקום ששנינו שני עדים א' לו וא' לה.

וכך פי" משנחינו לפי דעתי צריכה שני מעמיש ראשון ורואה טהרה ומשמשת ואח"כ מקנח' בו לאחר תשמי' וכשבאה לשמש פעם אחרת אינה צריכה כלום אלא משמשת ולאתר תשמיש מקנחין היא ובעלה בשני עדים אחרים ומניחין אותן ובעלה בשני עדים אחרים ומניחין אותן הבדיקה אינו מועלת להם [אלא] לטהרות הריקה עלפני תשמיש ראשון שהיא אף לבעל לפיכך בודקת ורואה מיד לאור

היום בין השמשות או לאור הנר אם התחילה משחשיכה לגמרי ואפילו לב"ש עד שלפני תשמיש ושלאחר תשמיש עד א' הוא שאפילו הצנועות עצמן לא נהגו צניעותן אלא בעד שלפני תשמיש מחוך שהוא נקי וטיפה כל שהיא ניכרת בו אינן רוצות שיהי' בו לכלוך אפילו שלפני תשמיש אחר כדי שתהא בדיקתן מעולה לגמרי אבל של אחר תשמיש ששכבת זרע רבה עליו [אין בין עד חשמיש לעד] מבזיקה ראשונה כלום.

והיינו נמי דאמר או תשמש לאור הנר ותבדוק בו דבעד שלאחר תשמיש לא בעינן לבן אלא שצריך שידע אם דם שעליו מתשמיש ראשון או מאחרון היה כדי לחייב עצמה ובועל' לידע אם טמא משום בועל נדה ולעולם לפני תשמיש [א"צ בדיקה] עדא בעי ב"ש בדיקה אלא לפני תשמיש ראשון בלבד שהרי דיה בדיקה אחת לעונה אחת ולא הוצרכו הללו שבין תשמיש אחת ולא הוצרכו הללו שבין תשמיש לתשמיש אפילו לטהרו' [אלא] מפני חשש עלאחר כל תשמיש ותשמיש.

ועוד שכיון שהיא משמשת והולכת בודק' שלאחר תשמיש זה שהיא לפני תשמיש זה דסמוכין הן וב"ה אומרים דיה שני עדים כל

> הלילה אף אלו א' לו וא' לה שלה עולה לפני תשמיש ראשון שבודק' ורואה ולאחר משמיש אחרון ושלו לאחר תשמיש אחרון אלא לטהרו' ולאחר תשמיש דיה בסוף. צריכים] לשון שאמרנו שהרי כך שנינו דרך בנות ישראל משמשות בב' עדים ואע"פ שא' לו ולה אמרו זרך בנות ישראל

ובני ישראל משמשין.

לבדוק לאחר כל תשמיש אלא שדיין באותן שני עדים כל הלילה. גמרא אמרו להם בייש לדבריכם. כיון שאחם מודים בבדיקה שלאחר תשמיש משום שמא ראחה מחמת לתשמיש הוה נמי בבדיקה בין תשמיש לתשמיש שמא תראה מפת דם כחרדל בביאה ראשונה שבא אורח מחמת תשמיש ותחפנה שכבת זרע בביאה שנייה ושוב לא ותחצא בעד שלאחר כל התשמישן אמרו להם בייה א"כ אף מתחלת ביאה לסוף ביאה ניחוש כן ויכולין היו ב"ש לומר שאין דנין ניחוש כן ויכולין היו ב"ש לומר שאין דנין

ולדברי הר"מ ז"ל צריכין לפרש תראה

דומה וכו'.

מיפה דם כחרדל בעד של אחר ביאה ראשונה ותחפנו שכבת זרע לאחר ביאה שנייה ואמרו להם ב"ה אף לדבריכם שמא בקנוח ראשון עצמו נמוקה הטפה ובטלה

הבעל ורבא אמר שאין בחששות הללו שום אפילו לבדוק ולהניח דזה לא יועיל לגבי בעל נפש לא יכניס עצמו לבית הספק תשמיש ומניחים העדים עד למחר הילכך תשמיש חששו כולם שמא ראחה מחמת וכו' אלא ה"ק כיון שאע"פ שבדקה לפני בדיקה ושם הביאו ברייתא זו בד"א לטהרות מאמו אומר בפרק קמא כל לבעלה לא בעיא לא שהוא סבור שמשנתינו לבעלה שהוא THAT I'THE TRY IEW TH TERT I'MIT. מ"מ לשון תראה מתפרש לנו יפה. הא אינה צריכה בדיקה כלל עד סוף כל הלילה ותשמיש ולראו' בעד כדברי ב"ש וב"ה לאור הנר צריכה לבדוק ולאחר כל תשמיש אלא כדברי ב"ה ולפירושו עדיין המשמשת ומשמע דמשמשת לאור הנר אינה צריכה כל תשמיש ותשמיש או תשמש לאור הנר רש"י ממה ששנינו צריכין ב' עדים על ר' שמואל רומרוגי ז"ל והם הקשו ללשון ומצאתי בתוספו' שפי' כדבריו בשמו של בשכבת זרע.

זה אסורה לשמש עד שחבדוק לפני תשמיש ולא תדע אם ראתה כלום מחמת תשמיש לשמש כל הלילה ומכיון שאין מוכיחה קיים תשמיש ראשון או שהיתה דעתה שלא היא, ולדברינו כגון שהחמירה ובדקה לאחר בתיי זיל בעד שלפני השמיש ופשוםי אסורה לשמש עד שתבדוק. מתחוורת בפי' הזה. בדקה בעד ואבד יוסי ה' בעילות בעלתי ושניתי, ואין סוגיא שבחסידים מדאמרינן במס' שבת אמר ר' בדיקה הא בבדיקה מותר אפילו לחסיד ובתוספות מפרשים לא יבעול וישנה בלא של עניים נשואות למקרא מגילה וכו' ממש בפרק קמא דמגילה מפני שעיניהם וכיוצא בזה תניא נמי הכי שאינו לראיה אלא שהוא דוקא למהרות ולא לגבי הבעל באמרי' **הניא נמי הכי** לא שהוא לבעל נפש ספק אלא חומר של טהרות הוא. והא

ואקשינן אלו קנחה בו ואיתי' מי לא משמשה אע"ג דלא ידעה הא אפילו ב"יש דמחמרי שרו לבדוק ולהניח ולשמש והאי דאקשינן הכי ולא אקשינן מדב"ה דלא מצרכי בדיקה זו דמי מדמי מקשינן דאלו החם דיומא משום קולא דבעל הוא שלא

לאור הנר בכל בדיקה של בעל.

להטריח עליו בין תשמיש לתשמיש אבל מכיון שבדקה דנמלך צריכה היא בדיקה

ממש לאור הגר.

ומפרק זו מוכיחה קיים לטהרות וזו אין מוכיחה קיים לטהרות שמא ראתה לאחר

תשמיש זה ולא תדע למחר הילכך אף לבעלה אסור' משום מגו של טהרות וכן נמי

לב"ה דלא מצרכי הך בדיקה מוכיחה בעד שלאחר תשמי' אחרון ואין חוששין לנימוק

אבל זו כבר נתקנה הדם בזה ואבד הילכך אסורה עד שתחזור ותבדוק עכשיו לפני

תשמיש דבהכי ודאי מוחר' שא"א להחמי' עליה יותר מכאן לא יהא זה חמור מן הוסת

שאם בדקה ומצאה מהור מהור. ואפילו

לטהרות עצמן אם בטלה בריקה של עונה אחת כגון של שחרית או של ערבית בודקת

עכשיו ועוסקת בהן וכן בבדיקה של אחר

תשמיש בין לטהרות בין לבעלה.

717 (1

ז"ל בתינוק שאינו ודאי ממא אלא שרוב תינוק הנמצא בצד העיסה. פירש רש"י א"ג בהיסט הזב וזבה וכל המטמאים במשא. אפשר לאוקומה כגון שנטמא באהל המת התנור. הדא מתרי טעמיה נקט דה"נ הא דאמר אביי כגון שהעבירה על אויר שאפי' בלא גנוסטרי ודידה בלחו' אסור. להו לבראי הואיל ואישתני אישתני אלמא בבי מדרשא לא שכיחי וכ"ת דילמא כנשי עביד הכי והתניא זורקן רשע ופריק אשה וזרקינהו בי מדרשא ואקשינן עליה היכי ואלו מגלחין ר' יוחנן שקל טופריה בשיניה ביא לכולי מילתא היישינן מדגרסינן פ' לצפרניםולא אמרן וכו". ואסיקנא ולא הפעמונים שפי' רש"י ז"ל. הא דאמרינן וצרעין, ועוד שאף לשון קרקוש אינו על כדאמרי בבכורות דבש הגזין וצירים או גזין ובספר הישר מפורש דוגי מין דבורים הם היה עושה וכעין עובדי דרידכי ופרוחי היא. אלא כדי שיבריחו העכברים והתרנגולים בני ביתו ואין זו דרך צניעות אפילו לקלים שסביב מטתו ומקרקשן בעת תשמיש לסור **דכלתי.** פ' רש"י פעמונים תלויין בכילה בא דאמרינן רבה בר רב הונא מקרקש זגי

תינוקות מטפחין באשפה ושרצים מצויין שם ובצק בידו שנגע בעיסה. וזה הפי' אינו נכון שאם ודאי נגע בעיסה למה אין שורפין תרומה הרי רוב זה כרוב שליא שעשאוהו כודאי דהתם נמי א"ל דרוב שליא בולד ומיעוט בלא ולד ובית זה בחזקת

אבל הפי' הנכון שבחינוק ודאי טמא נחלקו דכיון שנמצא בצד העיסה והבצק בידו אמרינן רוב חינוקות מטפחין בעיסה ומיעוטן אין מטפחין ועיסה זו בחזקת טהורה עומדת סמוך מיעוטה לחזקה שהרי שתי המדות הללו מחזיקין טהרה לעיסה לומר המדות הללו מחזיקין טהרה לעיסה לומר המדות הללו מחזיקין טהרה לעיסה לומר לו הבצק או אדם אחר נחנו לו ומעולם לו הבצק או אדם אחר נחנו לו ומעולם לא טפחו לבצק הזה בעיסה מה שאין כן בשליא שאי אפשר לצרף חזקת הבית למיעוט שליא שאין חזקה זו מלמדת שאין

ומיעוטא ובתר רובא אזלינן הוא נמי בתר

בוא כלום אלא הרי הבית כשליא ורובא

כיון דשליא בבית הוא אין חזקתו של בית

ליה רובא דלא שרפינן עליה תרומה אלא

מהור עומד סמוך מיעוטא לחזקה ואיתרע

רובא אזלינן.

עם השליא ולד אלא הבית כשליא עצמה ואין חזקתה כלום שהרי נגעה ונעשית כמוה אבל בעיסה ותינוק שאנן מחזיקין שלא נגע תינוק בעיסה.

טבילה היום ספק אינו זמן ואת"ל הוא ספק יש ספק בולד ה"ל ספק ספיקא ספק זמן הללו ש"מ בודאי ילדה (מצוי) א) שאלמלא טבילות שמחמירין עליה כל חומרי טבילות מדקתני מתניתין דטועה מטבילין אותה צ"ה סייעתיה וכו". ה"פ: דקסלקא דעתך בא דאמרינן מאי לאו לא תיובתי" אלא בספיקא דהוה ליה ספק שרץ ספק צפרדע. עמה ולד הא בבית ממש טמא אפילו ברשות הרבים מטמינן מדקתני שאין שליא אין דינה לשרוף אלא משום רוב דאפילו הוא ואלמלא הרוב טהור הויא וכן שליא הספקות משום דבר שאין בו דעת לשאול לעיסה ואפילו מחצה על מחצה כשאר כל כיסוי הדם והאי דלא מטמינן ברשות היחיד מטפחין בעיסה וכבר פירשתי זה בפרק הוא בירושלמי בסוף קדושין רוב תינוקות נגעו ודאי בפנינו ואין זה נכון ומפורש שנגע עדיין חוקת עיסה במקומה כיון שלא אלא שהבצק בידו ואף על פי שחוקה הוא נאיפשר שאף לדברי רש"י ז"ל לא בשנגע

> אינו ולד ודיה טבילה אחת באחרונה כרבי יוסי לר' יהודה דלא מחמירין כולי האי בטבילה בזמנה מצוה אפילו דתרי ספיקי אי נמי בחד ספיקא בספק לידה כלל.

ופריק דילמא לא תיובתיה ולא סייעתיה דכיון דאיכא רוב הולכין אחריו אפילו בתרי ספיקא להחמיר ואפילו לכתחלה אבל להקל

לא עשאוהו בודאי.

ברוב זה כודאי דכיון דאין עמה דם איתרע דברוב פתיחת קבר איכא דם ולא עשאו דם אפילו הכי טעמיה דר' יהודה משום רוב טעמיה משום דאי אפשר לפתיחת קבר בלא ז"ל אפילו ללישנא בתרא דר" יוחנן דאמר לפתיחת קבר בלא דם קמפלגי ובפיר' רש"י איתותב ההוא לישנא ואסיקנא דבאי אפשר גמור הוא לשרוף אלא לתלות, וק"ל דהא **יהודה.** פירש דאפילו לרבי יהודה לאו רוב בטבילה בזמנה. אלא למעוטי רובא דרבי אלא סלקא דעתך דבספק לידה לא מחמרינן דהשתא נמי דהויא ודאי הויין ספיקות טובא שני לספירה אם הרחיקה לידתה ואינו נכון לומר ילדה בזוב אימר עלו לה ימי שבוע נינהו שמא ילדה שמא לא ילדה ואם תמצא בשבוע ג' משום יולדת דווב וספיקי טובא ויש אומרים מפני שהצריכוה למיטבל

۲،۲۲۰

וק"ל דהא אוקימנא לר' יהודה כרבי יהושע דמשוה ליה חדא ב) דאמר מביא קרבן ונאכל דאי אפשר לפתיחת קבר בלא דם וא"ל סבר לה כרבי יהושע לחלות ולא לשרוף, ויש לומר דמאן דמחני בשלשה מקומות מתני ההוא לישנא קמא

דר' יוחנן דמוקי פלוגתייהו דר' יהודה ורבנן בשאינה יודעת מה הפילה. וכן עיקר שאלמלא כן לא הזכירו בגמרא כאן לשון ראשון שהוא טעות במקום עיקרו.

מכן.

דף יט

הא דחנן **עמוק מכן טמא דיהה מכן טהור.** פירש רש"י ז"ל עמוק יותר שחור דיהה שנדחית מראיתו ואינו שחור כל כך.

ושמעתי שה"ר שמואל ז"ל פירש בהפוך עמוק שאינו שחור כל כך דיהה שחור יותר

כוהה יותר (מקום לו) מהחרת השנוי ג) וכן הדיו הלחה שכותבין בו ונשתהא שחרירותן מבהיק ושל ענבה משחיר ובוהק עבר או שדיהה הרי זה כתם והזית והעורב והחלוש באותו צבע הוא הדיהה ממנו כדתנן באוטו זוון הוא נקרא עמוק בכולה גוונים וכל אלו דברים בטלין הם שהמראה חזק דריותא והוא שחור יותר מן הדיו עצמו. עצמו והשחור השנוי במשנתינו הוא חרותא מהענבה ועוד שהדיו שהוא עמוק זהו הדיו ז"ל שיער בדעתו שהעורב שחור יותר דיהה וכדיו וכענבה טמא וזהו עמוק והוא מזה מש"כ כזית ובזפת וכעורב טהור וזהו על הצל אלמא לובן הוא העמוק, ועוד נגעים בהרת עמוקה כמראה חמה עמוקה והכניסו במחלוקת הזה מה שאמרו לענין

במשנה וכי היאך יעלה על דעת במזוג

ממאים והשאר יש מהם ספק, כגון ירוק איכא בינייהו לתלות דתני חמשה דמים הואיל ומצחצחין טהורין. הא דאמרינן הכי קאמר אפילו היה במראה הטומאה ביותר הוא הטמא ה) ומ"ש אפילו מצחצהין דעתך המצחצה טהור ז) שהוא המשחיר מן המקדיר וזה הפך ו) שהרי מתחלה סלקא טהורין אלמא המצחצה קרוב לטומאה יותר לא אמר אלא שחור כולהון אפילו מצחצחין שחור מקדיר (ממא) [מהור] מצחצה ממא א"ל רביה לבו כן אמר רב הוגא בשם ר" מצחצה ושמע מינה מן הדה מעשה וכו' טהור במצחצחו מאן דאמר טמא בשאינו בענין עמוק דיהה הוו בעיין מימר מאן דאמר וראיתי בתוספות שהביאו מן הירושלמי ודאי בלא ספק ולא ידע מר בטיבעא כלום. שהמלבין בו טהור והמתאדם ביותר טמא וכל שכן באדום עצמו שהוא כדם המכה למראה דם יותר מן הראשון כפלי כפלים אחד יין טהור והלא אדום גמור הוא וקרוב דריהה שאין בו אלא חלק אחד מים וחלק חלקים מים ואחד יין טמא והדיהה או דיהה יין שהעמוק מכן והוא הלבן שיש בו שלשה דשנינו (שלשה) [שני] חלקים מים ואחד

לפסוק כדברי תנא קמא דהוא סתם משנה ולא כדברי בית הלל וחכמים דהיינו רבי יוסי אלא שיש לסמוך הלכה כר' יוסי מפני ששנו אותה בלשון חכמים ואף על פי שפי' דמאן חכמים ר' יוסי לכך שנו אותה תחלה לומר כן שהיא הלכה וחזרו והזכירו דבר בשם אומרו להביא גאולה לעולם.

ואנו עכשיו שבטלו רואי דמים כל שיש בו בריש פ' המפלת כולהו כר' יוסי אמרינן. דמחניתא דרב דימי מנהרדעא וסוגיין דעלה יוסי הדר ביה עקביא לטהר לגמרי ועוד ומדלא קתני התם בפלוגתא אלא סבריה דר' א"ל ואתה למה לא חזרת בך וכו' במתני' אמר לבנו הזור בך בד' דברים שהייתי אומר דעקביא גופיה הדר ביה דתנן ובשעת מיתתו יהודה ותנן בבחירתא כוותיה והתם משמע כדאחמר בעלמא (ברכוח כז, א) הלכתא כר' שנו שתולין שמע מינה שהלכה כרבי יוסי ששנינו שם דברי רבי יוסי בלשון הכמים לא בן מהללאל מטמא וחכמים מטהרין וכיון שהיא שנויה בבחירתא דם הירוק עקביא ועוד יש לי סמך וראיה לדבר מפני

ודיהה ממנו יושבת עליו שבעה נקיים וכן

מראה אדמימות ואפילו כמימי בשר צלי

רואה ממש תהא טמאה נדה לשרוף והיינו דספיקא משויתו ליה גבי כתם דלקולא גבי לא שכיח א"נ לרבנן דחולין קמ"ל נהי מטמא משום כתם משום דדם ירוק באשה של עקביא וטימא משום דקאמר אם אינו של ר' יוחנן דהוא אמר ירד ר"מ לשיטתו להו וכו". י"מ כל שמועה זו אחר דבריו ר"מ לשיטתו של עקביא וטימא וה"ק ממאים כלל אלא ה' ולא השש לסתם. ירד על דברי ב"ה לכתוב בחבורו שאין לך דמים היא טהורה אף בזמן הזה אלא שהוא סומך שהאשה שראתה לובן או אודם ירוק הרי כר' יוסי בירוק, וכן כתב הרמב"ם ז"ל אבל אלו אינן בכלל לדברינו שפסקנו הלכה כלום שלא גזרו אלא על דם ותולדותיו ואצ"ל לבן ושאר מראות ודאי אינה יושבת ואפילו דיהה מן הדיהה אבל בדם הירוק בכל מראה שחור ואפילו כזית ודיהה ממנו

ואקשינן עליה דר' יוחנן א"ה אם אינו מטמא משום כחם וכו' משום רואה מיבעי לי' אלא ה"ק להו וכו' קושיא היא ומהדרינן אלא ה"ק להו וליהוי כמשקה להכשיר את הזרעים דדם נדה ודאי מכשיר את הזרעים

כעקביא.

ומטמאי' אותם כדחניא בחוספתא מסכת שבת פ"ה מנין לדם נדה שהוא משקה שנאמר ממקור דמיה ונאמר ביום ההוא יהי' מקור נפתח וכו' ואמאי לא שויתי' ליה מיהא כדם נדה להכשיר שהרי אף בשאר דמים דעלמא יש מכשירין והיאך אתם מקילין על זה שלא לעשוחו כדם נדה אפילו בדבר שמצינו שאר דברים דינן כך אפילו בדבר שמצינו שאר דברים דינן כך ורבנן בעינא דם חללים וכל שאינו דם ורבנן בעינא דם חללים וכל שאינו דם מהור הילכך זה שאינו דם נדה לדברינו מהור הילכך זה שאינו דם נדה לדברינו כשאר דמים שאין בהם חלל נדון אותו.

ואקשינן לר' יוחנן נמי שפיר קאמרי ליה ה"ק להו אלפוה בג"ש כחיב הכא שלחיך פרדס רמונים כלומר כיון שבדם זה אסורה לבעלה וקרינן בה גן נעול יכשיר דעלה כחיב שלחיך ואמרי ליה רבנן אין אדם ג"ש מעצמו ואפילו לדברינו שחולין ואוסרין אותה לבעלה גבי הכשר לקולא ואין פי' זה

ואחרים פירשו השמועה כפשטה אלא שאמרו שר' יוחנן הוא דפריש וה''ק נהי דלא מטמא משום כחם חטמא משום רואה וכי אפרי' לההיא לישנא איפריך ליה דר' יוחנן, ול''נ שלא אמר ר' יוחנן

אלא דברי נביאות.

ירד ר"מ לשיטתו של עקביא אלא מפני שאמר במשנחינו אם אינו מטמא דמשמע דלדבריהם אמר להו כלומר נהי דמקילתו בזה אודו לי מיהת בזו הא איהו כעקביא ס"ל ומטמא בזו ובזו הילכך לכולהו לישני איתא לדר' יוחנן וכולהו נמי קאמר להו כלומר לדבריכם כדפרישית וגמרא הוא דפריש ואזיל וה"ק להו וכו'.

והוא דם טהור הוא לדבריהם. מכשיר והלא אין לך מכשיר אלא דם נדה וא"כ ה"ק נהי דלא מטמיתו משום דם נדה כך בנות ישראל נועלות פתחיהן לבעליהן וכתיב פרדס מה פרדס הזה נעול להשתמר נדה בלחוד הוא דקא מכשיר מדכתיב גן נעול דא"כ מאי איריא דם ירוק דנקט אלא בדם מה שאשה משלחת מטמא משום הכשר פרדס רמונים. ודאי קשיא דר"מ לאו בכל דאמרינן אלפוה בג"ש דכתיב הכא שלחיך מראה טהור לדבריהם ולאו דוקא. והא ס"ל ואפשר דהתם לרבנן קאמר להו ונקט דם אדום ומשלימתו לדם ירוק אלמא כרבנן כל דם תקנה גדולה היא להן אלא שרואה בנות כותים א"ר מאיר אם יושבת הן על לשיטהו של עקביא וממא והא לקמן בפ' ומיהו הא ק"ל היכי א"ר יוחנן ירד ר"מ

ומקיפין ורואין ומכאן החמירו. לה משמע דלא חלינן בכתמים אלא בדדמי עולה בבנה ובבעלה בשלמא בנה משכחת בה מאי לאו דכוליה גופא ואקשינן נמי והא דאקשינן הרגה מאכולת הרי זה תולה ודכולהו ודברייתא נמי חד הוא כדאמרן, אלא מר בקי בהאי הזותא ומר בקי באידך בילכך אית לן לפרושי דכולהו לא פליגי לועירי בלחוד דפריש הוא דמקשינן מינה ובבנה ובבעלה דא"ל חד שיעורא הוא אלא ל"ק הא דתנן הרגה מאכולות תולה בה צפור חיה ולרב נחמן דאמר של הקוה. דאמר כדם שור שחוט ולעולא דאמר של דם אדום עצמו אינו מכשיר. לשמואל ואמרו ליה ג"ש לא אמרינן הילכך אפילו אפילו ירוק יכשיר דקרינן ביה שלחיך דהיכא דחזיא דם אדום מעיקרא והויא פרדס מטטעטו אלא לדידכו אודו לי איהי מיהת ביה וה"ק להו לדידי דם ממא הוא מכשיר מכשיר שכל זמן שהיא כפרד' שלחיך קרינן דחויא דם אדום והדר קא חויא כל דם ווו שאלה רבו"ל והשיב לר"מ כל היכא

ונמצא במקצת גליוני ראשונים דעכשיו בזמן הזה כיון שבטלו ראיית דמים ואין בקיאות במראיהן של ד' דמים אין תולין

> בכתמים ולא בבן ולא בבעל ולא במאכולת ושוק של טבחים ושאר כל מה ששנו הכמים בכתמים לחלות אלא בכולן אסורות לבעלה. ורבינו בעל התוספות השיב דכי אמרינן עברה בשוק של טבחים תולה וכן במאכולת מחא אלא מעלמא אתא, אלא מיהו היכא הידעינן ודאי דלא דמו ליכא למיתלי ומ"ה קאמרינן הכא בשמעתין למ"ד כדם מאכולת קאמרינן הכא בשמעתין למ"ד כדם מאכולת של ראש הרגה ודאי מאכולת של גוף היאך תולה בשאינו דומה ודאי וכן קושיא דבנה ובעלה אבל מסתמא תולין כתמים בכל מה שאמרו הכמים.

הסתם כל מיני אדום באדום וכל מיני שחור בשחור עד שיחברר לה ודאי שאין אודם הצבע דומה לאודם הכתם דהתם אינו תולה הצבע דומה לאודם הכתם דהתם אינו תולה בו הצבע דומה לאודם הכתם דהתם אינו תולה בו שחור ובשמעתין הכי אקשינן היאך אפשר לתלותו במכת בעלה ובדם מאכולת הגווף והלא דבר ברור הוא שאינו דומה, אבל מי שאינה יודעת בדמיונות או שהלך הצבע מנגד פניה ואינה יכולה לדמות תולה מן הסתם כדאמרינן באשה שבאת לפני ר' שקיבא ואמרה לו ראיתי כתם שמא מכה יש

בידך וטהרה והרי אשה זו לא הביאה הכתם בידה לפניו וטהרה מיד ולא הקיף ולא ידע כל זה שכתב הרב ז"ל.

בהון דינא דכתמים אי נהיגי האידנא או מיינתי בכל מילי דרבוואתא ולא אשכחית ושוב ראינו בכתמים שכתב הראב"ד ז"ל הדעת שאינן דומין וכן נהגו ואין לחוש. ובבעלה ובכל מיני אדמות עד שיתברר לפי בזמן שאין בקיאין תולה במאכולת הגוף חכם תנן וידע דאיכא טובא מתירין הלכך יודעת מה ראתה דמסתמא ברואה ובאה לפני כלל, ולא בעי לתרוצי כשראתה ואבד ואינה לא דמו לא תליא ואי דמו לא צריכי תלייה דדמו כתמים טהורים הם ומה נפשך אי בהני אלמא בכתם טמא עסקינן ואלו הנך ממאכולת ובעלה דה"ק ודאי מדבעין תליה וכן יש לפרש זו שהקשו בשמעתין

וזה אינו נכון, וכבר השיב הרב חתנו ז"ל מדאמרינן בכתמים פעמים שהן מביאים לידי זיבה ואיתמר עלה מהו דתימא כל כהאי גוונא מביאה קרבן ונאכל קמשמע לן מביאה קרבן לאסרו לבעלה דאי לטהרות בלבד קרבן מאי עבידתיה דאפילו להכשיר

בפרק קמא דנדה דלמא לטהרות היא.

לא, ואף על גב דאשכחן דמטמא את בועלה

בקדשים ליכא למיחש כיון דליתיה אלא דרבנן בעלמא לחוש בטהרות ולבעלה מתירין אותה לכתחלה.

במקומן כדאמרן לעיל. משום כבודן של חכמים הללו אינה רואה לופשה, אי נמי מחמירה על ופשה, אי נמי א"ל קס"ד השתא דאיהי סברא דלא מהימנה תמהר לנפשה דהרו כל יומא נמי מטהר לה, לחברתה, למה הביאתו ילתא קמיה דרבה כזה טיהר לי פלוני חכם ולטהר אפילו איפכא מסתברא דאם כן דנאמנת אשה לומר לקמיה דרבה בב"ה וכו". אי קשיא אדרבה דברי הרב ז"ל. **ת"ש דילתא אייתא דמא** במנציא מילתא היא כרבי זירא, כל אלו בנות ישראל שנהגו איסור בכתמים וקי"ל נאמרו ואין צריך להאריך שהרי הוחזקו מצורה לבעלה וכו' אלמא כתמים לבעל לדברי חבירי אין סוף שאין לך אשה שאינה ומטה שאין עליה כמה טיפי דם מאכולת אשה שטהורה לבעלה שאין לך כל מטה (דף נה ע"ב) לדברי אין קץ שאין לך ועוד השיב מדאמרינן בהדיא בפרק הרואה

דף כא

הא אמר כל של שאר מיני דמים דברי
הכל טהורה אלא אמר רב נחמן בר יצחק
רכז', וה"פ: וכי חימא הכי קאמר ברייתא,
המפלת חתיכה אדומה ושחורה או ירוקה
המפלת חתיכה אדומה ושחורה או ירוקה
רבות אינה טמאה לידה אלא אם יש עמה
רם טמאה נדה. הלכך אדומה ושחורה הרי
היא עצמה דם וירוקה ולבנה צריכה דם טמא
תמה ואם לאו טהורה הא לר' יוחנן א"א
לפרשה כן שהרי הוא אמר שלשאר דמים
לפרשה כן שהרי הוא אמר שלשאר דמים
למימר דלא תיקשי ליה אלא בחדא מיהו
אנן ה"ק לר' יוחנן דודאי לא מוקי לה אלא

ורש"י ז"ל גורס וכ"ת כ"פ רבנן אירוקה ולבנה אלא אדומה ושחורה למאן קתני לה וכו' ולא נהירא לי דכי אמרינן דרבנן אירוקה ולבנה בלחוד פליגי, ע"כ ברייתא ה"ק אדומה ושחורה טמאה ירוקה ולבנה אם

יש עמה דם טמאה ואם לאו טהורה ורבנן גופייהו קחנו לה. באפשר לפתיחת קבר בלא דם פליגי ובפלוגתא דהני תואי וכוי.

ואי קשיא הא לח"ק דברייתא גופיה ספיקא משוי ליה ואלו ת"ק דמחני קאמר ואי לאו טהורה א"ל החם משום דילדה ואינה יודעת מה ילדה וחוששין ללידה וחוששין נמי לזיבה שמא עם הנפל יצא דם אבל ומהורה היא ועוד שהרי בדקו ולא מצאו דם שילדה לידה יבישתא העמד אשה על חוקתה וכן ללשון הראשון שאמר רבנן סברי לא אמרי רוב חתיכות מד' מיני דמים הן קשיא אלא משום האי טעמא הוא דהעמד אשה על אלא משום האי טעמא הוא דהעמד אשה על

וי"מ דהתם ה"ק לא אמרינן רוב חתיכות מד' מינין הן ולפיכך טמאה גמורה אלא שאין שורפין כדאיתא בפ"ק, ואין פירוש זה נכון.

פרק ג המפלת חתיכה

חזקתה.

הא דאמר ר' יוחנן אם יש בה דם אגור מהורה. איכא דמקשו ללישנא קמא דר' יוחנן ליחזי אם חתיכה זו מד' מינין טמאה שדרכה של אשה לראות דם נדה בחתיכה בדר' יוחנן דהתם משום דדרכה של אשה ביא ולא קס"ר השתא ומ"ה פריק אפילו עמה אין תוכה לא ההיא מימרא דגמרא ואע"ג דאמרן לעיל בגמרא דאלו רבנן סברי קושיא וממחני' לית ליה סייעתא בהדייהו. מינין טהורה ומדר' יוחנן מיפרשא ליה לאפוקי התיכה גופה דאפילו היא מארבע במעני, לאו עמה לאפוקי תוכה אלא עמה עמה דם אין בתוכה לא. וא"ל קס"ד השתא ליה מיניה ליסייעיה ממתני' דקתני אם יש משום רשב"י המפלת וכוי. וא"ל אדמקשי דמקשינן לר' זירא **והא אמר ר' יוחנן** לרבנן דמתני' ולר' יהודה מיירי. הא דרביה, והאי דקאמר ר' יוחנן ד"ה טהורה דמחני לישנא קמא מחרץ הא דידיה הא וא"ל אתיא כלישנא בתרא דר' יוחנן מאן

ואע"ג דאמרן לעיל בגמרא דאלו רבנן סברי עמה אין תוכה לא ההיא מימרא דגמרא היא ולא קס"ד השתא ומ"ה פריק אפילו בדר' יוחנן דהתם משום דדרכה של אשה לראות דם בחתיכה ומין במינו הוא ואינו הוציץ כדפרישית לעיל, א"ג א"ל דמתניתין לא סייעתא היא דקס"ד עמה לאפוקי תוכה משום שאין זה דם נדה אלא דם חתיכה. הא לא לאו זפלאי פלויי איכא בנייהו. לאו דאקשינן ת"ק נמי מהורי מטהר. ומפרקי' אלא לאו זפלאי פלויי איכא בנייהו. לאו דצריך להכי דהא מצי למימר אלא שפופרת א"ב דת"ק סבר בבשרה ולא בשפיר ולא בחתיכה וכ"ש בשפופרת ואתי רבנן למימר

לראות דם נדה בחתיכה אלא האי דם חתיכה ולא בחתיכה ורבנן סברי אין דרכה של אשה אפלאי רחמנא מיעטה מבשרה ולא בשפיר וכיון דאיפלאי וליכא חציצה טמאה וכי לא סבר דרכה של אשה לראות דם נדה בחתיכה דבפלאי פלויי פליגי מר דהו רבי אלעזר לרצות דם נדה בחתיכה. פירש רש"י ז"ל פליגי בחתיכה מר סבר דרכה של אשה נמצדר אביי בשפופרת דכ"ע לא פליגי כי טהור' הילכך מפרש ואזיל כולה פלוגתייהו. חתיכה גופה הוא אפילו איפלאי נמי ודאי אלא בדלא אפלאי וכיון דרבנן סברי דם אלעזר סבר דם אגור הוא א"א לטהר דבהא נמי פליגי לפום טעמייהו דכיון דר' בפלי פלויי איכא בנייהו משום דקים ליה ממאה ואפילו בשפופרת אלא הא דאמרינן אין זה דם נדה אלא של חתיכה הא דם נדה

ולא מחוור דא"ה לא דמי האי דרכה של אשה וכו' לאותו שאמרו למעלה בדר' יוחנן דהתם קאמרינן דכיון דדרכה אע"ג דלא אפלאי נמי לא חוצה דהיינו אורחא ולישנא דגמרא נמי לא משמע הכי כלל.

עצמה הוא.

אלא ה"פ מרדאינהו רבנן סברי דרכה של אשה לראות דם בחתיכה ולא טהרו כאן

אלא מעום שאין זה דם נדה אלא דם חתיכה והיכא דהוי ודאי דם (חתיכה) [נדה] כגון מצא בה דם אגור טמאה והיינו לר' יוחנן ומר דהוא ר"א סבר אין דרכה על אעה הילכך הוי ליה כשפופרת ורחמנא אמר בבערה. ולאו מילתא היא ור"א ורבנן תרווייהו מטהרין מר נסיב לה טעמא מבשרה ולא בחתיכה ולפום טעמיה איפלאי פלויי טמאה ומר נסיב לה טעמא אין זה דם נדה לטהורי נמי אפלאי פלויי אלא כטעמא דפרישית עיקר.

והאי דמדכרי' סברא דרבנן מקמי דר' אלעזרא"ל משום דאמרן לעיל דרכה של אשה כסברייהו א"נ לאו דוקא וכן בכמה דוכתי בתלמודא דלא קפדי.

דם נדה ודאי טמאה בדאיפלאי ובשפופרת דם נדה ודאי טמאה בדאיפלאי ובשפופרת דכו"ע לא פליגי דטהורה אלא ניחא ליה לחרוצי בדידה ולא לעיולי בה פילי דהשתא לא מוספינן בפלוגתייהו איפלאי פלויי כלל אלא בדם אגור בחתיכה פליגי כדפרישית, ועוד לאוקמה כדר' יוחנן דלעיל דלא לתקום דלא כחד כנ"ל.

ויש מפרשים דלא ניהא ליה לאביי לאוקומה פלוגתא דרבנן אפלאי פלויי בלחוד דהא לא מדכרא בהדיא במילתיה דר' אלעזר דאנן בגמרא לאו הסורי מהסרא לברייתא כלל אלא מימר קאמרינן דלר"א בודאי פלאי טמאה ולא ניהא ליה לאוקומא פלוגתייהו אמאי דלא מתפרש בברייתא בהדיא.

76 62

דלהכי בעינן חתימת פי האמה דליהוי נגיעת והא דדאיק מינייהו למימרא דנוגע הוי קרי לא כתיב ובוב כתיב או החתים בשרו. נמי חתימת פי האמה כזב דהא קרא בבעל דבעי פי האמה ואיתקש בעל קרי לוב ובעי בפ' ואלו דברים בפסחים דס"ל בזב כר' נתן מיניה דוב וסבר לה נמי כר' שמעון דאמר יוצא דופן ולפום הכי גמר רב הונא בעל קרי הונא] הוא דאמר נמי כר' נתן כדאיתא בפרק תתמה [דהא שמואל] רביה (דרבה) [דרב זב אינו מטמא אלא בחתימת פי האמה ואל דנפשיה פשיט ליה דס"ל כר' נתן דאמר למימרא דנוגע הוי. פירש רב הונא אליבא הוא אינו מטמא אלא בחתימת פי האמה, עומד בבית החיצון הרבה. **והלא עצמו** משעקר שסופו לצאת מיד ולא האשה שהרי זב וזבה הוקשו א"נ באיש דינו לטמאות רחמנא בחד ואיצטרך חבריה שלא תאמר אלמא אין דינה לטמא. לא קשיא דגלי איצטרך בבשרה לומר שמטמאה בפנים יטמא בפנים דאלמא דינא הוא דמטמא והכא ואי קשיא הכא איצטרך קרא לומר שלא א"ד האי ממנו עד שחצא טומאתו לחוץ.

חוץ כדפי' רש"י ז"ל, ק"ל אי הכי זב נמי

חותם פי האמה הרי הוא כנוגע ממש שמין כן י"ל כיון שיוצא עם שכבת זרע שהוא בהם חתימת פי האמה ואין הזוב מטמא אלא לה בלא צחצוחי זיבה ואם תאמר והלא אין מימאן הכתוב, ומפרקינן התם בשביל שא"א שניהן טומאה אחת להן בכל ענינן ומדין מגע סותר בזיבה אף הרואה לא יסתור שהרי מומאט מנת ביא א"כ מה הנוגע בקרי אינו אא,,א אינו טמא אלא בנוגע וטומאחו נמי הוא יש לו טומאה בראיה שאינו מדין מגע משום רואה הרי דומה לזב מצד אחד שאף במקום שאינו ממא משום נוגע ממא הוא אלחי, אא, ד דגל לרי רואה הוי ואפילו ונגע בו מגע הוץ דה"ל רואה ונוגע ומ"ה שלא יהא טמא טומאת שבעה עד שיראה זוב האמה דליהוי נמי נוגע גוירת הכתוב הוא והאי דאחמיר ד) עליה רחמנא בחתימת פי כזב טומאת ערב ואלו רואה טומאת שבעה הוי רואה לענין טומאה דיליה דאלו נוגע וראי אע"ג שנוגע הוי לענין שיעוריה מיהו נוגע הוי ולמה לא יספור בזיבה, א"ל בזב

תסתור ז' דטומאה בזוב גמור לית ליה כיון

והיינו דלא אקשינן יממא טומא' שבעה אלא

במינו הוא ואינו חוצץ.

ראינו רואה בשיעורו טומאת מגע זוב אית ליה וכיון דווב הוא מיהא ובראיה דין הוא לסתור הכל שאין כאן ז' נקיים דהא הוה ליה כאלו ראה זוב בנתיים שאין אחר אחר

۲۵۲۲۲.

הזוב הזה כדי ראיה אין לו טומאת שבעה ואפילו לסתור ז' אלא סתירתו כטומאתו והא נמי רב הונא אליבא דנפשיה פשט ליה דהא בפרק כיצד הרגל בב"ק איכא ר' אליעזר דסבר אפשר בלא צחצוחי זיבה בינהי.

ואי קשיא לך לרב הונא דאמר בעל קרי נוגע הרי תרי קראי למה לי דהא כתיב רואה וכתיב נוגע וכדדרשינן בפרק יוצא דופן מדכתיב או איש, א"ל אע"ג דרואה דוקא בנוגע הוא דמטמא ה"א ה"מ ברואה דאיכא תרתי מגע וראיה אבל בנוגע לחודיה לא קמ"ל. הא דתנן **המפלת מין דגים וחגבים ושרצים אם יש עמהן דם טמאה.** אוקי' במחלוקת שנייה ורבנן היא ומדלא פרישנן הבי ברישא דקחני כמין קליפה כמין שערה כמין עפר וכמין יבחושין ש"מ דההיא עיה היא דכיון דמילי זוטרי נינהו אפשר

> לפתיחת קבר קטנה בלא דם ודמיא הא לההיא דמפרקינן בכריתות (דף ט') [דף י' ואין הגירסא שם כן] כי אמרינן א"א לפתיחת הקבר בלא דם היכא דגמר הולד דמיפתח טפי ב) ואפשר לפתיחת הקבר בלא

דם וכ"ש בכמין קליפה ויבחושין.

נימ הא הנא דבי רבי ישמעאל ולא מפרק זו אינה ג"ש כלל, והיינו דאקשינן מאי אפתר לי' למיגמרינא לתרווייהו אלא ה"ק מיצירה. לאו למימרא דסתרי אהדדי דהא דנין יצירה מיצירה ואין דנין בריאה אלא של מכה הוא. הא דאמרינן מעיקרא בחוקת מעוברת והפילה לאו מעוברה הוא יש לה שממנה מפלח כן ואע"פ שהיתה הוא אינה נמוחה אבל כאן רואה היא ומכה אלא שאינה ממאה וכן בחתיכה דבשר גמור טמאה דהתם בריה נינהו ודאי ונולדת היא שאין עמהם דם תטיל למים ואם נמוקו טעמא דלא אמרינן בדגים וחגבים ושרצים הוא וכרואה דם יבש בעלמא הוא והיינו נמי ועפר אינה לידה אלא כמקור שהפיל טיפין שפיר יש בו פתיחת הקבר אבל יבחושין לפתיחת הקבר בלא דם א"ל התם דהפילה יודעת מה הפילה ר' יהושע אומר א"א ואם תאמר מ"ש ממפלת רוח דתנא באינה להשיב מה לאדם שכן מטמא מחיים. שאין מופנה משני צדרין ומשיבין ה"נ יש בעשייה אלא בצוויי, ופי' רש"י ז"ל דכיון הא כתיב נמי ישרצו המים ההוא אין כתוב ויברא גבי תנינים לאו מופנה. אי קשיא כלל כדבעי למימר קמן. והא דאמרינן הוא ואמסקנא ניחא דליכא למיגמר דבריאה השתא לא מסיק טעמיה אלא מפרש ואזיל והוה ליה כשאינו מופנה כל עיקר אי נמי באפנויי דויצר דאדם לאו להך ג"ש הוא בריאה דתנין מיני' בדין מופנה מצד אחד על גב דוייצר מופנה גבי אדם ליכא למיגמר אלא חד במופנה הילכך מדדמי ילפינן דאף יצירה מיצירה דהשתא ודאי ליכא למיגמר [ומאזי ויברא לגופיה] וייצר לאפנויי ודנין והדר אקשי' ועוד נגמר בריאה מבריאה היכא דסתרי אהדדי והכא תרווייהו דגמר. בעלמא אלא ודאי משום דלא אמרינן אלא דאיכא דדמי ליה מדדמי ליה ילפינן כדאתמר עני מילי היכא דליכא דדמי ליה אבל היכא

ול"נ דהאי לישנא קמא לא צריך פירכא דלכ"ע מופנה משני צדרין עדיף ממופנה מצד א' וכיון דע"כ יצירה יצירה גמרינן ה"ל בריאה דאדם לגופיה וגבי תנינים נמי לגופיה ואין מופנה כל עיקר וכל ג"ש שאינו

כראשכהן בפרק כל היד שאין אדם ג"ש ורבון דפליגי עליה דר"מ במתני" לא גמירי שמשיבין ולפום הכי בעי' מאי פירכא בריאה אע"פ שאינה מופנה כל עיקר אלא יצירה יצירה יכולין אנו לגמור בריאה מאי פירכא משום דאפילו כשאנו גומרין אבל ללישנא דרב אחא הויא דבעי' והאי ומונוע צמרינן בין לרבי ישמעאל בין לרבנן למישדי שני צדדין דמופנ' בדידיה שדינן מופנה מצד אחד הוא דכל היכא דאיכא דכולהו בגוה כי היכי דלא נימא באידך רחמוא לבהמה משני צדרין דשדינן מופנ' מופוה משני צדרין איהי עדיף ולהכי אפנויי ולר' ישמעאל נמי הא עדיפא דהיכא דאיכא ופריק לרבנן הא עדיפא דהא אין משיבין מגדע ולא לאפנויי תרווייהו ומיגמר מנייהו אמאי ניהא לך לאפנויי להדא לגמרי ומיגמר וגמרינן היינו דקאמרי ומאי ניימ זה כלומר ודגמרינן ויברא דתנין לגופיה ודאדם מופנה וא"ת וייצר האדם לגופי' ודבהמה מופנה מופנה כל עיקר אין למידן הימנה.

ורבנן דפליגי עליה דר"מ במחני" לא גמירי כדאשכחן בפרק כל היד שאין אדם ג"ש מעצמו, וכן פי" רש"י ז"ל. ואי קשיא לך לר"מ מאי פירכא ליהדר דינא ותיתי מכאן דכיון דגמר יצורה ואתו בהמה חיה ועוף כי פרכת גבי תנין מה לאדם שכן

מטמאו מחזים נימא בהמה חוכיה א"נ נגמר מוייצר דבהמה למד מלמד א"ל מה לשניהם שכן מטמאין במגע ובמשא האמר בהגים שאינן מטמאין ואע"פ שמקבלין טומאה טומאה עצמן אין להם.

דף כג

למימרא דחיי. פי' רש"י ז"ל דהא אחותה לא מיתסרא אלא בחייה דאין איסור אחות אשה לאחר מיתה ותמהני א"כ יפה שאל ר' ירמיה ונימא נפקא מינה לענין אתסורי באמה ואם אמה דאמות אפילו לאחר מיתה מן התורה ועוד נפקא מיניה לאתסורי באחותה שנים וג' ימים.

צלגול עין שלדבריהם אפילו תייש גמור טעמיה דר"מ משום יצירה יצירה או משום בבב פליג אדשמואל ור' יוחנן דפרשי לעיל **רב הכל מודים וכו'.** פי' ר' ירמיה משמיה ובמינו מתקיים. א"ר ירמיה בר אבא אמר מחקיים כנפל גמור שהוא אינו מחקיים שהוא חי אלא ולד הוא לענין טומאה שבמינו עא אמר ר"מ שהוא ולר שיעלה על דעתו אדם או בשיש בו מצורת אדם אלא ה"ק משום יצירה יצירה או שגלגל עיניו כשל לאו דוקא דהא לא טעמא הוא לר"מ אלא מאיר אלא הואיל ובמינו מתקיים, פי' הואיל ונאמר ר' יהודה אמר שמואל לא אמרה ר' לכל דבר אלא ודאי סבר ר' ירמיה דהיי זמור כגון בת שמונה והלא הרי הוא כאבן לו לחיות כלל אין קדושין תופסין בנפל אלא כך פירשו למימרא דחיי שאם א"א

> במעי אשה ולד מעליא הוא לטומאות לידה וכ"ש גופו אדם ופניו תייש דאיכא מקצת אדם.

> וה"ג משמע דס"ל לרב יהודה משמיה דרב כותיה מדקאמר הואיל ובמינו מתקיים ולרב אלא ר"מ ורבנן בסברא בעלמא פליגי אניו אדם וגברא בעין א' כבהמה שר"מ אומר מצור' אדם בעינן והא איכא וחכמים

> וה"ה לר' מאיר' דבמצח ועין וגבן העין אדם ועין אחד כבהמה להודיעך כחן דרבנן הא דאמרי ליה רבנן והא איפכא חניא לאר דהא לא (מחסרא) [מחהפכי חרחי סברי לר"מ אלא איפכא בליענא לכולהו ואיפכא בסברא דר"מ דמפכא לה ברייתא לרבנן

ולסבריה דרב הא דתני' לקמן המפל' דמות נחש אמו ממאה לידה ר' יהושע יחידאה היא ולית ליה דר"מ וכ"ש דרבנן וההיא דתניא לעיל נראין דברי ר"מ בבהמה וחיה בהכי

ICTE'TW TW" 1"7.

אומרים כל צורת ממש.

נמי מחוקמ׳ בבהמה וחיה ומקצ׳ סימנין דאדם דכיון דהיא עצמה עיניה הולכות כשל אדם במקצת סימנין נעשית כאדם גמור מה שאין כן בעופות שאפילו כל פניו כאדם

להבון דמודו רבנן בקריא וקפוף הואיל ויש להם לסתות כאדם דחייה בעלמא היא דדחי בסברת דר' אלעזר בר צדוק אבל לפום מסקנא לרבנן לסתו' חדא מצורות דפנים נינהו וצריך נמי גבין וגבת זקן דאדם ועין נמי דאדם ואף ע"פ שהולכות לפניהם צריך

צורת דאדם באוכמא.

ועיניו לצדדין אינו כלום.

ור"מ יצירה יצירה ואי כולה חייש בפניו וגופו אמו טמאה לידה הואיל ובמינו מחקיים והא דאמה גופו אדם ופניו חיש ולא כלום משום שאין זה לא מין בהמה ולא מין אדם והואיל ואין לו מין שמחקיים דברי הכל ולא

ולפי דבריהם קשיא, א"כ מנא ליה לר' ירמיה א"ר דר"מ בפניו אדם ונברא בעין א' כבהמה פליג דילמא בההוא כרבנן ס"ל דלאו אדם הוא ומין בהמה נמי אינו שאין לך בבהמה כמותו והם אומרים קסבר רב

C410.

ליה רבנן כל שאין בו מצורת אדם ולא קחני התכמים אומרים אמו טהורה א"נ וחכ"א אינו ולד שמעי" דר"מ דמטמא נמי במקצת צורה ואמרי ליה לא כל צורה בעי למעוטי צורה ואמרי ליה לא כל צורה בעי למעוטי צורה ציפכא לגמרי הוא שר"מ אמר כל צורת אדם והא דאמרי ליה רבנן והא איפכא צורת לגמרי מ"ט או כולו אדם ולא פניו בהמה צורת לגמרי מ"ט או כולו אדם ולא פניו בהמה בהמה וחכ"א מצורת אדם ולד הוא והיינו אבל במקצת צורת אדם ולד הוא מדם ולד הוא והיינו אבל במקצת צורת אדם ולד הוא נהיינו מעני כל שאין בו מצורת לאפוקי אבל במקצת צורת אדם ולד הוא והיינו משמע ליה דבתרתי פליגי וברייתא נמי משמע ליה דבתרתי פליגי וברייתא נמי

הראשון שכחבנו ואע"ג דקשיא נחש דר'

דמסייעא להו כך מפורש בספר הישר.

יהושע כדפרישית.

לידה ולד הוא אלא שיש לו כנפים ולא אמרינן משום דגופו תיש ופניו אדם היינו נמי טעמא משום דודאי פניו אדם אע"פ עגופו תיש בתר צורת פנים אזלינן אבל בדמות לילית ס"ד אין כאן צורת אדם כלל אלא צורת לילית היא זו בין בגוף בין בפנים

למשמע לן דלילית גופה ולד הוא אלא שיש

לו כנפים.

717 67

זמר רבא ושמר נקוב אמר ממאה. פירש"י ז"ל קסבר טרפה חיה. וקשה להעמיד דברי הרב רבא שלא כהלכה ועוד אני חמה וכי מפני שאין טרפה חיה י"ב חדש נטהר אמו של זה והלא הנפל שהוא כאבן ואינו יכול לחיות או שיצא מת ומחותך ואינו יכול לחיות או שיצא מת ומחותך אמו טמאה זה שיצא נקוב הושט וכלו לו חדשיו לא כ"ש ואפילו הולד שנימוק בשליא אמו טמאה והאיך יטהרוה שאלו היה דבר אמו טמאה והאיך יטהרוה שאלו היה דבר שמתחלת ברייתו הוא אפשר לומר שאינו ראוי לבריית נשמה וטהור אבל זה שמא אברים.

לפיכך נ"ל שכל הנולד בטריפות ודאי אמו ממאה היא ואפילו היה טרפותו בתחלת ברייתו שהרי ראוי הוא לחיות י"ב חדש וכ"ש בטרפות נקב וחתך. והא דאמר רבא להשמיעינו שושטו אטום אמו טהורה שאין זה בכלל אדם הואיל ונברא שלא כדרך החיים. והא דאמרי' קא מפלגי בטרפה החיים. והא דאמרי' קא מפלגי בטרפה היה שהזיקיקו לרש"י ז"ל לטהר ולד טרפה נ"ל שלא הקפידו אלא על לשון הברייתא שאמרו וכמה כדי שינטל מן החי וימות

ומה שפי'רש"י ז"ל אטום חסר אינו נראה אלא אטום כמשמעי שאין לו חיחוך איברים ואין לו חלק שבהן אלא כמין גולם אטום ודמיא להא דחניא לקמן בריית גוף שאינו חחוך וכו'. הא דאקשי' ואם איתא ליתני שמא מגוף אטום (ופניו) [או ממי שפניו] המוסמסין באתה. א"ל איבעי למיחני טובא ליחני שמא באח מפניו חיש או אפילו פרצוף אחר או שיש לו שני גבין ושתי שדראות

הולד כשהוא אטום.

בריה בעלמא איתא וכי אגמריה רחמנא טפי מגוף אטום. הא דאמרינן **ושמואל סבר** ממוסמסין ה"ל למיחני משום דשכיה נמי בשיצא לאויר העולם דלא הימא כקלוט הנהו לא שכיחי ולא ה"ל למיתני. אבל פניו וכמין אפיקותא דדיקלא וכן כיוצא בהן א"ל א צריך נפל הוא. ושמואל סבר בריה

שריא איהי נמי שרי. בן פרה הוא אבל במעי בהמה דאפילו נפל

בעלמא איתא דחיי וכי אגמריה רחמנא

ולא נהירא ועוד דהתם בפ' ואלו מומין (דף לשמואל אלא גביה הוה קאי דבר בריה הוה. חנינא בן אנטיגנוס אומר וכו' לרב ה"ה לשמואל והא דפריך רב שימי ממתניתין ר' יצא לאויר העולם משום נפל אסור אפילו בין לשמואל במעי טהורה לא חיי הלכך בן פרה דשרי ונראה מדבריו דבין לרב לאויר העול' נמי לישתרי דה"ל כקלוט אסר לו וק"ל א"כ לשמואל אפילו יוצא למשה בעלמא. פירש"י ז"ל אותו המין

באכילה ולא מדכרין התם דשמואל בכלום והאמר רב באשה אינו לד בבהמה אסור שני גבין ושדראות והוי ביה למימר' דחיי גבן ר' חנינא בן אנטיגנוס אומר כל שיש לו מג ע"ב) חנן לה למחני" גבי מומי כהן איזהו

רחמנא למשה במעי בהמה אגמריה דבחוץ בעולם ליכא דלא הי הילכך כי אגמריה ליכא כי פליגי בבריה רב סבר אפילו בריה אלא הכי משמע פירושא לכי"ע מינא בעלמא

בעולם.

דף כה

נחלקו בכולן.

אינו ולד. ואיכא למימר נמי איפכא ולפיכך

שאפשר למימר עכור ולד ובשר נימוח שמא

המפלח שפיר מלא בשר נימוח מהו. פיי קא מיבעיא להו לרבנן דפליגי עליה דרי יהושע מיפלגי נמי בבשר נימוח או לא אמר יוסי משום אביו כך אמר אבא מלא דם ממאה נדה מלא בשר ממא' לידה שהיה ר' ישמעאל סבור שלא אמר אביו כדברי היחיד ולפיכך דחה רבי ואמר שמא כדברי היחיד ולפיכך דחה רבי ואמר שמא בדברי היחיד אלא ה"ה למחוי עכור ולא בשר אלא להוציא צלול אפילו לר' יהושע.

ריש שגורסין בה כמאן כסומכוס מדהא כיחידאה הא נמי דילמא כר' יהושע אמרה

ואינו בספרים.

וא"ת כיון שרבי לא קבלה אפילו בבשר נימוח שיהא ולד ריב"ל מנין לו זקאמרי בצלול מחלוקת אבל בעכור ד"ה ולד זה אינה שאלה דריב"ל כר' יוסי ס"ל וקסבר ר' יוסי לרבנן אמרה כדסבר נמי ר' ישמעאל בר' יוסי ועוד דכיון דרבי לא שמעתי אמר אינה תשובה לדברי ריב"ל שאם ר' לא שמע ריב"ל שמע לא ראינוה אינה ראיה.

וי"א אין אומרים בדברים אלו זו דומה לזו

סוכה למר בדופן ג' ולמר בדופן ד' כיון מן התנו' טפח דהא קא חשיב בכה"ג טפח דדברי הכל ה"מ למימר סתמא אבן היוצא למיחשבי' בדברי הכל וא"נ לא חשיב חד מן התנור לכותל דמודה ר' יהודה וה"מ אלא מן התנור לכותל. ק"ל וניחשוב דקתני סיפא א"ר יהודה לא אמרו טפח השתא דאתית להכי הך נמי פלוגתא היא כי הדרי נינהו וחדא נקט. והא דאמרינן אם כן [תרתי חדא היא, ועוד א"ל] תרווייהו דר' חייא דשיעור אזוב טפח ומ"ה מקשינן משום דהוה איכא למימר רבי שילא לית ליה היא היינו טעמא דלא מקשינן חלת ד' הוויין שמעתא שיעורן טפה. ואקשי' תרתי הדא ביה לידה. הא דאמרי' תלת מתני' ותרתי נגמרה לו צורה לא חשיב רישיה למהוי במחותך שנגמר' צורתו אבל סנדל שלא פוטר בנפלים ה"מ בולד שלם או אפילו אלא איכא לפרושי דאפילו למ"ד הראש ושמואל דאמר הכי איתותב במס' בכורות רש"י ז"ל משום שאין הראש פוטר בנפלים. ליה לידה סנדל עד דנפיק רוביה. פי' דרבא ולד מדופיק קבא דרישיה הויא הא דאמר רב הווא בר תחליפא משמיה

רישא ל"ק דטפח על טפח לא קאמרינן מפח לוכסן או שמעטה פחות מטפח טהורה במס' כלים פי"ח גדד לשתי כרעים טפח על והשתא קשיא לי טובא וליחשוב הני דתנן וכוי. דקאמר כי קאמרי היכא דבצר מטפח לא חזי דהך נמי פלוגתא היא הדר ביה מתירוציה לכאורה דהשתא דאתינן להכי ומפרקינן ולא בעי לפרושי תרווייהו ובודאי משמע דפלוגתא לא איירי לא כמר ולא כמר. לבית אינו שפח כר' יהודה ואיהו במילתא התנור לכותל מפח הוה משמע הא בין תנור ואתיא כרבנן ואי פריש נמי אבן היוצא בין היוצא מן התנור הוה משמע מכל צדרין דפלוגתא. אבל הכא אי אמר סתמא אבן אמר דופן סוכה טפח ליכא למטעי במידי דופן א' בסוכה מפח והשאר כהלכתן. וכי ואיכא למימר התם הכל מודים ששיעור מכאן או מכאן. כולהו אית להו אבן היוצא מן התנור טפח

דכולהו אית להו דופן מפח קחשיב ליה ה"נ

[כ"ם] חום מאזני' של חנוני ושל בעלי

סיפא ליחשוב. ועוד שם בפרק (בתרא)

וחוזרת ומתעברת ולפיכך אין ולד מתעכב עוברה סנדל אלא קסבר אין אשה מתעברת קטנה מעוברת מניקה מעוברת שמה תעשה בכעובוע וביבמות ג' נשים משמשות במוך דיהודה וחזקיה ולית ליה נמי האי דאמרינן אחר חבירו שלשים יום ולית ליה נמי מעשה ראמרינן לקמן מעשה ונשתהא ולד אחרונה בעלי פירושין שכתבו דלית ליה לרב הא מתעכב אחר חבירו כלום. ראיתי מקצת מדרשא כלל. הא דאמר רב אין הולד אלא למימר' דמההי' לא תיתי תיובתא בבי להכי לאו למימרא דליתי' לשנויה דשנינן [דידות] הוי וכי קאמרינן השתא דאתית לא חזי והני כ"ש דבציר מטפ' (דידהר) מפח. וי"ל כי קאמרינן היכא דבציר מטפח הפרגל טפח יד מקבת ושל מפתחי אבנים בתים טפח יד קרדום מלפניו טפח שירי

ואין דבריהם נראין דג' נשים מתניתא הוא ונימאתהוי תיובתיה דרב. ועוד מעשה דיהודה וחזקיה בני חביביה דהוא יושב לפניו והן יושבין עמו בבה"מ היכי אפשר דלא חזי ליה ואם איהו אומר דלא היו דברים מעולם מאן מהימן לאסהודי עלייהו.

אחר חבירו כלום.

אלא היינו טעמא דרב דקסבר אין אשה

מתעברת וחוזרת ומתעברת בין נפל בין מתעברת וחוזרת ומתעברת בין נפל בין וסנדל כרוך עם הולד הוא יוצא שחבור אתו ונדבק בו והיינו טעמא דמוך אבל כשהאשה ונדבק בו והיינו טעמא דמוך אבל כשהאשה ובעבק בו והיינו טעמא דמוך אבל כשהאשה וכשהן נגמרין לז' או לט' אין הולד מתעכב אחר חבירו כלום אלא א"כ הפילה א' נפל אחר חבירו כלום אלא א"כ הפילה א' נפל וא' מהן נגמר לט' וא' לז' ובזה מודה רב וא' מהן נגמר לט' וא' לז' ובזה מודה רב עהי מתותהא אחר חבירו כדי שתגמור עהיר בימנו. והיינו מעשה דיהודה וחוקיה ומיהו לית ליה אפוכי שמעתא דלקמן (כ"ד) [ב"ג] לולד דבחד ירחא לא משתהא אלא

הואיל וא"ר יצחק עד קמ"ל שניהם הזריעו הואיל וא"ר יצחק עד קמ"ל שניהם הזריעו בבת אחת ודאי קשיא דהא איכא סנדל דמתעברת וחוזרת ומתעברת וזה זכר וזה קבה כדפרישי' במשמשת במוך. ואיכא למימר אין ודאי דמצי למימר הכי אלא שמא תאמר היכא דבעל ופירש מדהאי זכר האי נמי זכר קמ"ל אפי' בכה"ג חיישינן שמא עניהם הזריעו כא' והאי זכר (נמי) והאי נקבה כנ"ל. אין תולין את השליח אלא בדבר של קיימא. פי' רש"י ז"ל שכיוצא

לייג אית ליה.

הפילה שליא (פי') [אפי'] בתוך ג' הוששין כגון נברא בירך אחת או גוף אטו' ואח"כ שאם הפילה דבר שאינו ראוי לבריית נשמה אמר ודאי רב יהודה טעי.

בו מטליים אם היו חדשיו כלין למעוטי לכולהו חלמידי דרב דאמרי אין תולין כלל

משום דשמעה מרב ולא אמרה. YIYL MUL' IGILIM UIIIL YLT ILILU TIMIU

אותה אפילו מכאן ועד י' ימים. אלא א"כ יצאה עמו אבל בבן קיימא תולין דאין תולין את השליא בנפל אפילו יום א^י בולד ושאר תלמידים דרב אומרי' משמי' בפיל' שליא כל שלשה ימים תולין אותה ראמר לעיל משמיה דרב הפילה נפל ואח"כ אלא הא דתלמיד' דרב פליגא אדרב יהוד' ליימא ולא ידעתי מי הזקיקו לשנות פירושו משמע וכדאמרן דילמ' כאן בנפלי כאן בבן ואינו מחוור דבן קיימ' לאפוקי כל נפל

לפי שאין השליא פורשת עד שיגמר לפיכך ושמעתי שפירשו בירושלמי במס' זו (ג, ד)

אין תולין אותה בנפל.

בכל ג' חליא שליא בנפל וכיון דשמעינהו יהודה בישות דשמעיה דאמר משמיה דרב ביה חיותא לא. ומ"ה חזייה שמואל לרב דולד בזעא לשליא ונפיק. אבל נפל דלית תולין אותה בבן קיימא דאמרי' אגב היותא ובשאלתות דרב אחא משבחא ז"ל כתב לכך

712 C1

יום ולדות חתוכים בשליא והאיך אפשר דר"ש דמטהר לגמרי והרי אנו מוצאים בכל נראין דברי מקצת ראשונים שפירשו מ"ם מפרשים הסוגיא כולה בענין אחר ברם בליכא למימר א"א שלא ירבו וכו', והם במלא תרוד מטהר ר"ש דסתמא תנן ואע"ג מענא ענים דאפילו הוה בה תרי שיעורי כגון מלא תרוד רקב איכא למימר הכי גבי ויבטלנו ואמאי נהי נמי דבשיעור מצומצם פרידות עפר על פרידה אחת של רקב לטעמיה מדאמר א"א שלא ירבו שתי ובתוספ' הקשו לה מדאמרינן ואזדא ר"ש מומאה כיון שנתערב בה מין אחר טהורה. ור' שמעון מטהר אמאי תרמייה הא דכ"ע ערוד רקב שנפל לתוכו עפר כל שהוא ממא בלאמרת קסבר ר' שמעון והא דתניא מלא מין אחר בטלה אלא מאן תנא דפליג עליה וא"ת איהו נמי סבר כל טומאה שנתערב בה בבי' החיצון אמאי טהור ליהוי כרקב וכנצל. טהור להוי כרקב וכנצל. ועוד לר"מ נמי לקמן בשמעתין שפיר שטרפוהו במימיו וה"ל כרקב וכנצל. וק"ל הא דאמר רשב"ל נמי דנימוק מ"מ גופו של מת כאן הויא מים דר' שמעון וכוי. פירשיי ז"ל נהי

רבא לרבנן זבי רב אדרבה כיון זרקב יותר נמוק לגמרי וביטול אינו מועיל. ואקשי להו בטריפת בני אדם. אבל דרך לידה אינה אינו דומה שזה נמוק לגמרי וה"ל כמים (שנמוק) ה) אנא משום בטול ואמר להו היה לנו לחוש שמא יש בו כזית בשר אינו בבית פנימי לומר שאף בבית החיצון דאמר לו לר"מ כשם שאינו בבית החיצון כך ההיצון שנטרפו מימיו לגמרי וטהור. והא ור"מ סבר לא מבטל אלא א"כ הוציאו לבית אחת של רקב ומבטלו ובצר לה שיעורא א,,א שלא ירבו שתי פרידו' עפר על פרידה וביינו דאמרינן ואזדא ר"ש לטעמי" דאמר וגם אל מקצת בשר שלא נמוק ומבטלו ד) זתים א"א שלא ירבו שתי טיפי מים שנמוק הולד אע"פ שנשתייר ממנו (כחצאי) אחר על מקצתה ומבטלה ואף כאן כיון דהיא צריכה שיעור א"א שלא ירבה מין שנתערב בה מין אחר בטלה דאמרינן כיון ר"ש כל טומאה שהיא כשיעורה ולא יותר ואמאי מטהר ליה לגמרי, ומפרקי' קסבר מצטרפים הן בתוך השליא לטמא באהל קודם שתצא שאפי' נחתך כולו לחצאי זתים שלא תהא בכולה כזית ג) שלא נמוק לגמרי

דהיו מעורבין עפר ורקב. ארון ויש כאן מלא תרוד ועוד מאותו עפר אלא כגון שנקבר בכסותו או בקרקע בלא ממא. פי' רש"י ז"ל לאו רקב של מת ממש TRACT. ATM ACHIT INT WEL EVA RECEIR שרופין ופחות ממנו. ור"ש סבר בטלה היא בבי' החיצון טהור שנמוק לגמרי וה"ל אפר בעא (לאמר) ו) מאניל על כולה ומיהו אין טומאה בטלה ברוב מלטמא במשא ואהל רבים ומבטלין אותו ובהא פליגי דר"מ סבר נמכמלו ומגרע שיעורו אלא על כולו הם ואון אנו צריכין לומר שרבין על מקצת יש במי שליא ודם שבה לבטל את כולה היו שם שני הצאי וחים או כוית שלם. יוחנן משום ביטול ברוב נגעו בה שאפילו מקצת בשר ומבטלין אותו כדפרישית וא"ר והדם שבשליא מועטין הן אלא שרבין על כתחלתו גבי שליא מ"ט דקס"ד שהמים לקמן והשתא דאמרת טעמיה דר"ש סופו על הממועט ומבטלו לגמרי. והיינו דאמרי' אדרבה יש לנו לומר שהמרובה עומ' לבד אל מקצת המרובה ומבטלו ומגרע שיעורו הוא מן העפר היאך יאמ' ר"ש שהמועט רבה

ואין פי' זה נכון דהא אמרין כל שתחלתו דבר א' נעשה גנגילון ואע"פ שיש בו שיעור

> מן הרקב דומיא דסיפא ומדאמרינן סופו בתחלחו (מאי) [מה] תחלחו דבר א' נעשה גנגילון אלמא פשיטא מילחא דכ"ע כל דבר א' עושה גנגילון בתחלחו. ועוד מדחניא איזהו מת שאין לו רקב נקבר בכסותו אלמא אין לו רקב כלל אפילו מלא סאה דאלת"ה ליחני שאין לו תרוד רקב. ועוד מדסוגיא במסכ' נזיר פרק כהן גדול (דף נ"א) דאמרי' במסכ' נזיר פרק בהן גדול (דף נ"א) דאמרי' הדלוה. ואם קברן זה בפני עצמו וזה דה לזה. ואם קברן זה בפני עצמו וזה בפני עצמו והרקיבו ועמדו על מלא תרוד הקב ממא אלמא אין הדבר חלוי בשיעור מן הרקב אלא כל דבר שנקבר עמו נעשה לו גנגילון. וכן בכולה סוגיא דהתם הכי משמע דכי גמירי למלא תרוד רקב דוקא דנרקב

אלא הא דתניא מלא תרוד ועוד עפר קברות פירושו כגון שנקבר המת ערום על גבי רצפה של אבנים והרקיב ונפחתה מערה ונתערב עפרה ברקב דקסבר ת"ק רוב מתים יש בהן רקב מלא תרוד שבכאן של מת והמותר הוא עפר בית הקברות ואלמלא והמותר הוא עפר בית הקברות ואלמלא היה בו מלא תרוד דא"כ עפר בית הקברות להיכן הלך אבל מאחר שנמצא כאן ועוד זה

בעיניה.

LELL EWYN LYWR NGT CTGT'W''. אליעזר שמע ליה ר' יוחנן דקסבר מודו ליה **דשהור.** לאו דוקא דלא כרבנן אלא מדר' דא"ר יוחנן מת שנתבלבלה צורתו מנ"ל כזית ועצם כשעורה וטהורין לגמרי. והא אורת בשר ולא צורת עצם נפק ליה מדין צורתו באור וטהורים דכיון שאין באבריו עדיין הוא קיים נעשה כמת שנתבלבלה ז"ל, ופי' שטרף השפיר ונמוקה צורתו אבל שפיר שטרפו במימיו. גרסי' וכן בפר"ח חייא משום דה"ל טומאה סרוחה. וצ"ע. במס' בכורות (כג, א) מסיק טעמיה דר' והך סוגיא דר' יוחנן הוא דהתם בדוכתא שנפטרה מן הבכורה ולא משום טומאה. דר' הייא דפריש למתניתן דתקבר לומר דר"ש וראב"ר אמרו דבר א". ואליבא שנפל לתוכו עפר כל שהוא. וא"ר יוחנן וחזרו לטעמייהו דהיינו מלא תרוד רקב א"א בלא מלא תרוד של מת ור"ש מטהר

לא הא ולא הא איתנהו. ועלה קאמר רבינא

אלמא ה"ק מנלן דטהור דגמרת מינה לשפיר

לחיי אלא נתבלבלה צורתו שלמה מנלן

בשלמא שפיר שנטרפו מימיו דקאמר טהור

LL.LY TWELL WOLER CYCH TOTAL X.LY

ויש לפרש דקסבי רבינא דריילא מודה ליי

דר"י דמטמא שפיר שנטרפו מימיו לגמרי כר' אליעזר אמרה דהאי כאפר שרופין הוא ומיהו במת שנתבלבל' צורתו דקא מתמה מנלן לד"ה אתיא.

וזה הלשון לדברי מי שגורס שפיר שנטרפו מימיו דמשמע שנטרף לגמרי וחזר למים, אבל לפי גר"ה ז"ל שנטרפו במימיו. נראה דהיינו נחבלבלה צורחו בלחוד.

ויש לי עוד לומר דר' יוחנן הלכה קא מיבעי ליה, וה"ק ליה מנלן דטהור כרבנן דילמא טמא כר' אליעזר דמסחברא טעמיה. אילימא מדרבי שבתאי קא גמרת הלכה דהוא אמורא וקא פסיק הלכה כרבנן.

דף כת

מעשה היה וטהרו לו פתחים קטנים.
פרש"י ז"ל טמאו לו פתחים גדולים של ד'
טפחים וטהרו לו קטני הפחותים מד' כשאר
מתים גדולים שהפתחים הגדולים מצילין על
הקטנים דקי"ל פתחו בד'. וה"מ להציל
על הפחות מד' טפחים והכי אמרינן במס'
אהלות המת פתחו בד' בד"א להציל על
הפתחים אבל להוציא את הטומאה בפותח
טפח. זה כתב הרב ז"ל.

ואין הדין הזה אלא כשהפתחים כולן סתומים או מגופין שבהן שנינו המת בבית ולו פתחים הרבה כולן נעולין כולן טמאין, פי' משום דסוף טומאה לצאת נפתח א' מהם אע"פ שלא חשב עליו טיהר את כולן פירש כיון דנעילין הן וה"ה למגופין אבל בפתחין כל פותח טפח מוציא טומא' לצד ב' ואין לו הצלה כלל. **המפלת יד חתוכה.** פי' רש"י הצלה כלל. **המפלת יד חתוכה.** פי' רש"י הצלה כלל התוכה שיש לה חיתוך אצבעות. וק"ל הילו הכי נמי ליחוש ללידה שהרי אפילו השפיר שאין לו אפילו חתוך ידים עצמן אמו ממאה לידה.

יד גמורה שאינה חתוכה אומרי' מגוף אטום

ואיכא למימר הכי ספיקא הוא ואם הפילה

באת כשם שהיא משונה כך באת מגוף משונה ושמא לאו מגוף באת אלא חתיכה של בשר שנעשית כמין פיסת היד היא הילכך אמו מהורה תולין להקל שרגלים לדבר. והרב ר' אברהם בר דוד ז"ל מפרש שלא

והרב ר' אברהם בר דוד ז"ל מפרש שלא אמרו חתוכה אלא לענין מביאה קרבן ונאכל דמדקתני ואין חוששין כלל במשמע ואלו בשאינה חתוכה אינו נאכל. (אלא) א) לענין האם טמאה מ"מ. ואין זה לשון הגון מדקתני ברייתא אמו טמא' ואין חוששין ולא קתני מביאה קרבן ונאכל ואין חוששין.

דף כט

רהא דאמ' רב פפא כתנאי יצא מחותך אר מסורס. אלישנא קמא דר"א ור' יוחנן קאי

דפליגי במחותך.

והא דאקשי ליה רב זביד למאי דמוקי ר' יוסי אומר משיצא רובו כחקנו מכלל דמסורס רובו נמי לא פטר קשיא ולימ' ר' יוסי אכחקנו פליג דלא מיפטר בראש עד שיצא רובו ומחמיר הוא.

רי"ל מדקתני ברי"תא בדר" יוסי משיצא כחקנו משמע דלאיפלוגי אמסורס אתא דה"ל למימר ר" יוסי אומר כחקנו משיצא רובו וליפלוג אכחקנו והשתא פלוגתא אמסור" משמע ואוקומא רב זביד משיצא לחקנו בחיים ופלוגתא בדלחיים היא.

והיינו נמי תנאי דת"ק סבר מחותך ומסורס משיצא רובו הרי זה כילוד כתקנו אע"פ משיצא רובו הרי זה כילוד כתקנו אע"פ כחקנו לחיים. כלומר אין הראש פוטר במחותך אלא בשלם שכיוצא בו יוצא כחקנו לחיים ולכ"ע לית להו דשמואג אלא ס"ל בשלם הראש פוטר והא דקתני איזהו כחקנו לחיים משיצא ראשו ה"ק איזהו כחקנו שיוציא ראשו תחלה ויוציא כדרך שהחיים

> מוציאין שר' יוסי אומר רוב ראשו וזהו שיעור אבל משיצא ראשו לאו לשיעור קחני אלא לדרך לידה קחני.

> דחניא באשה שיצאה מלאה ובאת ריקנית לפנינו. ודמתני' עדיפא לן למירמי. הא כדתרצינן למתני' בשלא הוחזקה עוברה רוב נשים לא אמרינן אלא מתוקמא ההיא לובן ואינו נאכל אלמא לכ"ע הלך אחר הפילה ואינה יודעת מה הפילה מביאה מליה מהא דחניא בריש פירקין ולשלישי עברה בנהר והפילה וכו". בדין הוא דנירמי זה בספר המלחמות. הא ד**אמר ריב"ל** בשתי שמועות של ר' יוחנן וכבר כתבנו שאנו קיימנו שתיהן תיובתא. ותניא כותיה בשלהי דידה בפ' ערבי פסחים. אלא עיובתא בדריש שמעתא ותניא כותיה במס' תמורה. ועוד יש במסכת פסחים תיובתא בחד דוכתא ותנאי בדוכתא אחריתי התם כתנאי. אלא שיש כיוצא בה בתלמו' סלקא דשמואל בתיובתא ולא איתוקמא עיקשי לן במס' בכורות פ' יש בכור לנחל' כעווא, אפי, ללישוא בתרא דר"א ור"י לאפולי נפל אפילו שלם כדשמואל ומאי ואם באנו לפרש משיצא כתקנו לחיים

דמחזקי' לה ביולדת בזוב וברואה נמי לאחר לידה כדמקשי' לקמן יומא קמא דאתיא לקמן ליטבלה דילמא שומרת יום כנגד יום היא אלמא ברואה השתא בימי זיבה מחזקין לה דוקא כגון שבאת ריקנית ואמרה ראיתי קה דוקא כגון שבאת ריקנית ואמרה ראיתי עלא בשעת לידה ואינה יודעת כמה ראיתי ואלו לא אמרה כן אינן מחזקינן אותה לא ביולדת בזוב ולא בשומרת יום אע"פ שלא ביולדת בזוב ולא בשומרת יום אע"פ שלא בדקה כל אותן הימים שאין חוששין לראיה בל זמן שלא ידעה אלא בימי הוסת.

למימר כבר עברו וכן טבילות דב"ה נמי עברו לה ימי טוהר וכ"ש בשבו" ד" דאיכא טבולת יום ארוך מטבילין אות' שמא כבר מבטלין אותה בשבוע ג' בליליותא דמשום כן. והא אי לאו משום הך תשש לא היו לידתה קשיא טובא וכי היאך סלקה על דעתו דלית ליה לר' יוסי בר חנינא הרחיקה משום אימר הרחיקה לידתה. דמשמע יוסי בר חנינא ורבין לא ידע מאי תיובתיה מרגישות ולא יודעות. והא דפריך מינה ר' אסורות לשמש לעולם שמא ראו והן אינן כן השוטה והחרשת והקטנה נמי שראתה ראיתי לא כלום הוא שאם אין אתה אומר ואינה יודעת כמה ראיתי אלמא איני יודע אם וה"נ משמע בפ' בתרא דתניא בטועה ראיתי

> משום יולדת והרחיק' לירתה ז' או שבועים הן ועוד שבוע דטהור הוא תשמש דאי ילדה ולד מעליא אפי' בשבוע ד' נמי טהורה היא דדם טוהר הוא וכ"ש בה' דטהור' ואם לאו ולד מעליא הוה לספיקה דר' יוסי בר חנינא תחלת שבוע רביעי ה"ל תחלת ונדה ושבוע דטהור הוא מותרת אלא ע"כ משום הרחיקה לידת' וחיששין שמא כלו ימי טוהר בסוף שבוע רביעי ויום אחרון שבו היה לה התחלת נדה כדמפר' ואזיל בגמ'.

> באחד בשבת ביום וטבילה ראשונה של השמשות של מוצאי שבת וכן שבאת לפנינו שבוע שלאחריו כגון שבאת לפנינו בין מבילות דלילותא מושכות עד לילה של דמתרצינן כגון שבאת לפנינו בין השמשות דס"ד מעיקרא שבאת לפנינו ביום וכן למאי הנמנים כאן בטביל' הימים דהא למאי כאל בטבילות הלילו' שוים עם השבועין עיינו בחוספות שאין השבועין הנמצאין לה בלילותא משום יולדת זכר ונקבה. פריך ביה כלל. **שבוע קמא מטבילין** בתלמודא דהוה מצי למיפרך וליטעמיך ולא מ"ט דכל הני אלא אשכחן כמה דוכתי לא עיין בה ובגמ' ה"ל למימר ולטעמיך אלא ע"כ ר' יוסי בר חנינא אגב חורפיה

לילה בליל שני בשבת ואחרונה במוצאי שבת וכן בשבוע שני ואלו טבילו' דימים דמשום זיבה ראשונה באחד בשבת ואחרונה בשבת. וליכא למימר דברייתא הכי קתני שהביאה לפנינו ג' שבועין טהורין הוץ מיום שבאת לפנינו שהרי אותו היום עילה הוא שבאת לפנינו שהרי אותו היום עילה הוא למנין שבועים ונמצאת זאת מותרת לשמש אותה הליל' ולא יום שלאחריו אלא ע"כ יום שבאת לפנינו הוא ממנין שלשה שבועים מהורין. כל זה עיינו בתוספות.

ודבר ברור הוא אלא כיון דמנין לידה וזיבה מיום א' בשבת הוא וכל טבילו' דעלמא הן דכל נדה ויולדת טבילתן בלילה של שבוע שני וטבילות דזיבה ביום בסוף שבוע שלהן לא חיישי בגמרא לפרושי הכא מידי.

کا تا ک

שאחייכ ואטייג דבייש מנו לה ולא חשבי חדא עצמו נמנה לנו תחל' שבוע ללידה וטבילות שהיא נמנת לסוף שבוע שעבר ואותו היום ראשונה חדא בשבוע חשיבי לה ב"ה מפני טבילותיה וטהורה ואפשר שאותה טבילה ז' ובאור שביעי של שבוע חמישי גמרה טבלה נמי בימים הסמוכים לה ששה עד סוף רביעי הויא חדא בשבוע לא משמע הכי דהא מהו שאם בא לומר דטבילה דסוף שבוע דתדא בשבוע היא לא קחשיב ואינו יודע תלתין ושש הווין. וראיתי בפירושים דכיון השמשות דיהיבוא לה טבילה בתריהן. קשיא לן כיון דאוקים בבאה לפנינו בין רש"י ז"ל. ל"ה טבילות דקאמרי ב"ה פסיקת טהרה ואפי' ליום ראשון. כך פי' טהורים ובבין השמשות משכחת בהו מיהא ברייתא ג' שבועין טהורים משמע דכולן עולה לה לספירת נקיים אלא מדקתני בתחלת היום ואין אותו יום שבאה לפנינו הוו ז' ספורים שהרי לא הפסיקה מהרה לקמן לסוף שבוע לטבלה ביממא דהא לא בלילה והוה ניחא טפי דתו לא הוה קשיא רש"י הוא הדין דה"ל לאוקמ' בבאה לפנינו כגון שבאת לפנינו בין השמשות. פי'

בשבוע אינהי דמפשי טבילו' מנו לה כיון דמצטרפא בטבילות דלילות דשבוע א' אבל ב"ה לא מנו לה.

וה"ר אב"ר ז"ל כתב דאיכא לתרוצי דכיון דלאו פסיקא להו דאי אתאי ביממי להא מבילה לא השיבי ב"ה כי היכי דתרצינן בטועה בפ' בתרא. וזה הלשון נכון בעיני דב"ש דקא מפשי טבילות מהדרי לאפישי בהו טובא וב"ה דלא מפשי בהו טפי לא

חשיב' לה.

ובשם הרב חתנו ז"ל חירץ דבין השמשות

דר' יהודה אפליגי ב"ש וב"ה ב"ש סברי

כר' יהודה דספיקא הוא וב"ה סברי כר' יוסי

דבין השמשות דר' יהודה יממא הוא. ולכך

ליתא לטבילה יתירתי' ועומק גדול הוא אלא

תימה גדול הוא היכי שתיק מיניה חלמודא.

זה לשון הרב ז"ל. איידי דפתח בשבוע

מסיק לה איידי דתוא טמא תוא טהור.

פי' וה"ה דלענין צ"ה טבילות דב"ש ה"נ

הוה קמ"ל בעשרה שבועים כולם טמאים או

מהורים אלא משום דבעי למיתוא משמשת
לאור ל"ה לא קודם לכן ולא לאחר כן משום

חששות דאמרן תנא הכי.

זבה קטנה לא חשיב. קחשיב אי מיתרמיא ליה לפני תשמיש אבל קחשיב כלומר יולדת בזוב. א"נ זבה הוא השמשות וליחשוב ומפרקינן זבה גדולה טבילות בשבוע זו ביום כיון שבאה בין הכי אקשי' ליחשוב דשומרת יום וה"ל ג' דטבילת זבה הדא בשבוע נינהו ולפום בשבוע לא קחשיב הדרי' מההוא טעמא אינ השתא דאתית להכי ליומא דחדא קחשיבי כולהו דלבתר תשמיש לא קחשיבי. לא צרכינן למימר הכי אלא דמקמי תשמיש דמחרצינן זיבה גרידתא לא קחשיב לב"ה בלחוד כדאמרן. אלא לב"ה בעינן דהא ולא זבה קטנה קחשיבי אלא יולדת בזוב לב"ש מקשינן דהא אינהו לא זיבה גדולה דילמא שומרת יום כנג' יום היא לאו דאקשייומא קמא דאתיא לקמן לטבילה דלא מיירי ב"ש אלא בלידה. געו אגב גררא. וכ"ש למאי דפרקינן בסמוך לאחר פ' לא תשיב דהא לא תננהר אלא עשירי. ותירצו עד סוף שמוני' קחשיב ונמצאת צריכה טבילה לג' ימים בשבוע בסוף לידה ותחלת נדה ויום ד' תחלת נדה הוא ג' ימים ראשונים שבו איכא לספוקינהו ופנשי להו טבילות שהרי שבוע ט' דממא והק' בתוספ' כיון דמנינו עשרה שבועי

וק"ל ולימא דילמא כשילדה ראתה יום א" בימי זיבה וצריכה לשמור יום כנגד יום ואין ספירת ימי לידתה עולין לה ודאי כשם שאינן עולין לםפירת זבה גדולה וליטבי" כל שבוע קמא ביממי משום שומרת יום כנג" יום זיבה שלפני לידתה ואמאי פריך יומא קמא בלחוד.

ר' אליעזר הוא דאמר מסתר נמי סתרא. ורבא היא ורבה דאמר עולין קסבר הא מני זיבת' ואיכא למימר דההיא פלוגתא דאביי לידה שאינה רואה בהן אין עולין לה לימי למידק ולימא נמי ש"ים ד' דהא ש"ים ימי א). והא דאמרינן **ש"מ הלהא.** איכא באפשר הוא כדאיתא בשלהי בא סימן (נג, אבל שימור דובה קטנה אף בימי נדה עולה כן, והא ליתא אלא לספירתן דובה גדולה ואין ספירת ז' עולה בהן אף ימי לידתה תממא מה ימי נידתה אין ראויין לזיבה בפ' בנות כותיים מדכתיב כימי נדת דותה הגלר דימי לידה אין עולין גמירי לה לקמן בין לב"ש בין לב"ה מקשי" וכן נראה לי בזוב קטן היא והרי ספרה יום זה לפנינו דמקש' דלטבילה יומא קמא דילמא יולד' עולין לשמור דויבה קטנה ויולדת בזוב קטן ואיכא למימר דקסבר האומר שהימי לידה

היא כדאמרינן ש"מ ר' עקיבא היא ור'
שמעון היא. משום דלאביי דברי הכל אינן
עולין הלכך לא פסיקא ליה. מתניתין בנית
בותיים נדות מעריסתן. אוקמינן בגמרא
לר"מ דחייש למיעוטא וקסבר ר"מ כותיים
גירי אמת הן דהכי אסיקנא בב"ק (דף לח)
בנדה מן התורה יש לחוש לספיקן והיינו
בני דקתני אין חייבין עליהן על ביאת מקדש
מפני שטומאתן בספק.

וא"ת ולמה העמידו משנחינו לר"מ לחוד דחייש למיעוטא. והא אפי' לר' יוסי נמי אית ליה בנות הכותיים נדו' מעריסתן כדאמרינן בפ"ק דשבת (דף טז ע"ב) גבי י"ח דבר לר' יוסי בצרי להו ואמר ר' נחמך בר יצחק בנות כותים נדו' מעריסתן בו ביום

> גזרו כלומר גזירה בעלמא כדי שלא יטמעו בהן או גזירה משום מיעוט שהן טמאות. י"ל כיון דמחני' קסבר כוחיים גירי אמת הן דהיינו סבריה דר"מ ור' יוסי שמעינן

עצמן והחם לאו נזיר' אלא דינא הוא לחוש לספיקן. וזה שכתבנו לפי גרסת מקצת הספרים אבל מהרבה מהן מספרי הגאונים שלא נמצא שם במס' שבת אותה הגרס' כלל ואעפ"כ

דבר. ועוד דקתני לה דומיא דסיפא דכותיים

ולא למשקל תנאי מעלמא ומשו' גזרת י"ה

לדידיה ומדינא ועוד דאיהו סתם מתני'

ובמקומות אחרים הילכך ניחא לן לאוקמא

כדאיתא במנחות בפרק ר' ישמעאל (דף סו)

ליה דפליג עליה וסבר גירי אריות הן

חשבון י"ח דבר עונה להן יפה.

פרק ד בנות כותים

عه باد

שמא תמצא איילנות ונמצמו פוגעין בערוה. פירשתיה בתחל' מסכ' יבמות. הא נמי מיעוטא דשכיח הוא דתניא מעשה רהטבילוה קודם לאמה. וא"ת שמא משום נגיעות אמה בה הטבילוה לסוכה בתרומה. י"ל שיודעין היה בגמרא שלא בא ר' יוסי

דאוריית' ובכרת ואין סיכה בכלל שתיה. דהא קי"ל גבי יום הכפורים דאכילה ושתיה ואת השותה. י"מ שהיא אסמכתא דרבון את קדשי בני ישראל לרבות את הסך להפרישה מאמה כדמפר' ואזיל. **ולא יחללו** נמי משטבלה לטומא' גופה אינה צריכה ואין מטמאה אדם. ואותה שבפומדיתא לטומאות הנוגעים בה שהרי היא ראשון שבא"י אבל בנגיעת אמה בה אין להקפיד בה ומגפפות אותה ויחזרו ויטמאו הן תרומה הטבילוה שלא תטמא את הנשים שגוגעות של בני אדם להפרישה מאמה אלא לכך מאן גברא רבה מסהיד עליה. א"נ אין דרכן אפרשה אסהיד דאי לאו הכי פשיטא ותא חזי לאמה. ולא אטבילה בלחוד אסהוד אלא מעשה היה שפרשה נדה והטבילוה קודם אלא להעיד על טומאת עצמה והכי קתני

ויש לפרש אע"פ שנתרבה סיכה כשתייה לענין תרומה מריבוי הכתוב לשאר כל התורה כולה אינה כשתיה ואי משום וכשמן בעצמותיו דשייך נמי בכל התורה ההיא ודאי אסמכת' בעלמא היא מדברי קבלה ומיהו ודאי מכיון דאמרינן גבי תרומה גופה מולא יחללו ואיבעית אימא מוכשמן בעצמותיו משמע דכולה דרבנן היא.

השיב ר"ש לר" יהודה חתנו ז"ל. ודם טהור באשה מיתוקם בירוק ודיהה כך שמטמאה באודם אינו דין שתטמא בלובן איש שאינו מטמא באודם מטמא בלובן אשה וי"ל דנהי דאינו דם הוה אתי בק"ו ומה והרי מצינו ה' דמים טמאי' באשה ותו לא. מצאתי בתוספות שמקשים למה לי מיעוטא ובאודם מנא ליה. למעוטי אשה מלובן. לא דריש וא"ו א"כ אין איש מטמא בדם נקבה וא"ו דגבי זבה למה לי. וכי תימא לזכר כל שהוא זכר לנקבה כל שהוא ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא דדריש ואינה מחוורת מן התורה. תמיהה לן לר' THOL ICI'. AWAY TO'CH CWA'R THEIL להביא הסך והשותה. א"ר יוחנן לית כאן יום הכפורים ומקשי והתני לא יחללו מ"מ סיכה לשתי' לאסור ולתשלומין לא לעונש לחומ' וכו'. ומייתי נמי התם והתני שוה ואינו מחוור וא"ת מחוו' ולקו עליו חוץ מעש' יצהרך זו סיכה והתור' קראתו אכילה ממסכת מעשר שני שאמרו בירושלמי לענין ומאחר שכתבתי סברות הללו מצאתי בפ"ב

והם הקשו בתוספות והא ק"ו פירכא הוא מה לנקבה שכן אינה מטמא בראיות כבימי כדאמרינן בסמוך ואמרו גלוי מילחא בענמא

לובן.

היא דאחד איש ואשה מטמאין בלובן כיון דמתוקם דם טהור שפיר. ולא מחוור לי דאם לובן טמא משום נדה כ''ש ירוק ודיהה שכולן לא נטהרו אלא משום שאינן אלא

ונ"ל דמש"ה איצטריך יחורא דאי משום הא דה" דמי" לא הוה ממעטי" אלא מטומאח נדה ועדיין היינו מטמאי" באשה מדין שכבת זרע או זוב של איש היינו מטמאין לטהרות ולא לבעלה ומיניה ממעט ליה. ומ"מ יפה הרב ז"ל מלמדנו דאי לא ילפי מהדדי מנא תיתי לובן באשה ואודם ודם באיש דאצטריכו קראי למעוטינהו.

ואמרו בתוספות שעוד שאלו בכל מקום ואוי"ן לרבות וכאן למעט השיב לו כ"ש כיון דלא אצטריכו לרבויא מפרשין להו לקרא דייתר ואיש ואשה לומר אשה דוקא אמרתי ולא איש איש דוק' אמרתי ולא אשה. פשימה דהא קא דרס להו. פי' לאו פשימא מגופא דמילתא אלא פשימא דכל דקא דרים להו רחמנא רבינהו למדרס דתניא בת"כ אשר ישב עליו הזב אין לי אלא יושב ומגע מניין לעשרה מושבות זה על גב יושב ומגע מניין לעשרה מושבות זה על גב זה ואפילו על גבי אבן מוסמה ת"ל והיושב על הכל' אשר ישב וכו'. ומשום דמילתה

נמי קאי ולא בעי עיוליה נפשיה בספיקא והנושא אותם יכבס בגדיו ארישא דקרא דכבוס בגדים דילמא הוה אמרינן דכי כתיב מהכא ועוד דאי הוה נקיט טעמא מהך קושיא דמדרס מהתם היא כדכתיבנא ביה ולא לה כולי האי. וקאמר סתם כל טומאה כבוס אה"נ אלא גמרא לא איצטרך למיחת בגדים דכתיב ביה יכבס בגדיו והכא ליכא נפקא. ואי קשיא לך אדרבא הוא מטמא משכב ומושב מאיש אשר יגע במשכבו תחתיו מאי תחתיו אלימא תחתיו דוב דהיינו מנלן דתניא ובל הנוגע בכל אשר' יהיה ומטמאין אוכלין ומשקין. ואחינן למיבעי ממאין מדרס כרע הזב זהו עליונו של זב ומשכבות ומושבות בכף שניה וכרעו הן שהוא דבר הנשא עליו כגון הוא בכף מאזנים והנכון מהם מה שאמרו משם ר"ש ז"ל ובפי' עליונו של זב שמעתי דברים רבים דלא ה"ל הכא למיתני אלא שמטמ' מדרס. רגילה היא בתלמודא הוא קאמרינן פשיטא

דקושיי.

کام کرلا

אלא וכל הנוגע בכל אשר יהיה זב תחתיר ומאי נינהו נישא ישמא נחקו הכחוב וכו".

זו היא גרסחו של רש"י ז"ל. ולשון יחר שבספרים מ"ט הנושא והנישא כחב נחקו וכו" כחב שהוא פי משובש. אלא ה"ק מדכחיב וכל הנוגע בכל אשר יהיה תחתיו יטמא והנישא אותם יכב' בגדיו ולא ערבינהו ונכחוב וכל הנוגע בכל אשר יהיה מחתיו והנושא אותם יכבס בגדיו ואפסקינהו מחתיו והנושא אותם יכבס בגדיו ואפסקינהו ביטמא מכלל דהאי יטמא לאו באדם ובגדים מחתיו הגויש אותם לא לעליונו של זב דסמיך ליה אלא אותם לא לעליונו של זב דסמיך ליה אלא נדרש הוא בת"כ לנושא משכבו ומושבו של זב. אלו דברי הרב ז"ל.

ואין פי' זה נכון דהא ממא עד הערב כחיב ואם אינו מטמא אלא אוכלין ומשקין מאי עד

הערב.

ואיכא למימר דהכי דריש דכחיב לעיל מינה וכל המרכב אשר ירכב עליו הזב יטמא וסמיך ליה וכל הנוגע בכל אשר יהיה תחתיו יטמא עד הערב ומפני שנחקו הכחוב מקרא נדרש לפניו דכחיב יטמא וכל הנוגע בכל אשר יהיה תחתיו נמי והוא עצמו כלומ' מה

> שהוב תחתיו יטמא עד הערב לומר שהוא מטמא כלים שיש בהן טומאת ערב לפי שיש להן טהרה במקוה.

> והרב אב"ר ז"ל מפרש דהאי יטמא עד הערב אמרכב דלעיל ולא מסתברא דהא לא כתיב

במשכב ומושב עד הערב.

הסיטר הא מהכא נפקא מהחם נפקא וכלי הסיטר הא מהכא נפקא מהחם נפקא וכלי הרס אשר יגע בר הזב ישבר אי זהר מגער שהוא ככולו הוי אומר זה היסט ולקמן במכילתן בפ' יוצא דופץ אמרינן וכל אשר יגע בו הזב וידיו לא שטף במים זה היסטר על זב שלא מצינו לו חבר בכל החורה על זב שלא מצינו לו חבר בכל החורה עליונו של זב כחחחונו מטמא אדם ובגדים ואי מהכח ה"א כלי חרס שנטמא מאוירו לא קמ"ל וכלי חרס אשר יגע בו וכו' וכל אשר יגע מיבעי ליה למימרא דהיסט ונגיעה כידיו יגע מיבעי ליה למימרא דהיסט ונגיעה כידיו

וא"ה אי לא כתב עלינוו של זב מנא לך לעשותו כתחתונו להחמירו הא ל"ק דה"א נושא ונישא כי הדדי נינהו דהא בכולה שמעתין להחמיר עליו ולעשות

כיוצא בתחתונו אנו טורחין ויש שמחרצין אי מהתם ה"א ה"מ היסטו כולן א) בא הכתוב הזה וכל הנוגע בכל אשר יהיה זב תחתיו לטמא אף לטהור וזב שהסיטו.

יטמא טומאה קלה הנושא והנישא כתיבי

נישא יטמא מ"ט כלומר מ"ט משמע לך

הנוגע בכל אשר יהיה תחתיו ומאי נינהו

וגרסת הספרים יש להעמידה אלא וכל

הערב טומאה קלה ונתקו הכתוב מטומאה של זב דקריי ארישא דקרא דכתיב יטמא עד דהא כתיב והנישא חסר וא"ו למדרש אנישא קרא נפקא לן מגע מרכב. והאי דדרשינן ובמשכב לא חלק בין מגעו למשאו ומהאי בת"כ דמרכב חלק הכתוב מגעו ממשאו מטמ' אדם לטמא בגדים והכי מוקי לה ממשאו שמגע מטמא אדם ולא בגדי' ומשאו דהאי קרא אחר מרכב כתיב וחלק מגעו בא הכתוב ולימד על המרכב שיטמא במגע וה"פ וכל הנוגע בכל אשר יהיה תחתיו נינהו נשא מ"ט והנישא כתיב נתקו הכתוב יהיה תחתיו יטמא והנושא נמי יטמא ומאי בתשובה ה"ג אלא וכל הנוגע בכל אתר ובתוספות ראיתי שפי' רבינו שלמה ז"ל לומר לך נתקו כלשון רש"י ז"ל עצמו. בהדרי ולא ערבינהו רחמנא ואפסקינהו

> חמורה של אחריו, וה"ק והנוגע במרכב הזב יטמא טומאה קלה לטמא אוכלין ומשקין וכן הנישא על הזב דע"כ דרשא דנישא אטומאה דרישא קאי ולא אטומאה דסיפא דטומאה דסיפא אותם כחיב ביה וגבי נישא לא שייך אותם אלא אותם אמקרא קאי דקרינן נושא ודרשא דמסורת ארישא קאי ע"כ תשובתו

መረ L..መ 1..ረ[.]

והוקשה לו על גרסת הספרים שכתוב בהן בכל אשר יהי' תחתיו. ב) דהאי קרא במרכב מוקי לה בת"כ ועוד היכי מוקי לה באוכלין ומשקין הנוגעין בעליונו הא אין להם מהרה במקו' והכא כתיב וטמא עד הערב. כל זה הענין כתוב בתוספות. והעלו השמועה בשבוש ועמעום ועוד שאין זה נושא כתוב חסר בכל הספרים ובמסורת מלא ואין כאן יתור לדרוש בו מסורת ולשון ראשון של פי' רש"י ז"ל יותר נכוו הוא וכמו שכתבתיו למעלה.

ולי נראה ענין אחר שפירוש עליונו של זב זהו שהיו עשר מצעות עליו ונשאת התחתונה את הנוגעת בזב מדרס מרבוי הכתוב כך עושה בעליונו את כולן עליונו של זב ואלו מדין היסט תחתונה טמאה

והמדף מלמטה טהורין והאוכלין והמשקין מפורש במשניות דתנן האוכלין והמשקין כלומר טומאה קלה דעליונו של זב. וכן אינן נעשין תחתיו מדף ונעשין על גביו מדף עליונו של זב מתחתונו דאוכלין ומשקין עצמו טמא טומאת ערב ודרש בת"כ דחמור תחתיו יטמא עד הערב כלומר עליונו של זב לנוגע בו וקרי ביה וכל אשר יהיה זב נעשה אב הטומאה אלא שיש בו שם טומאה ולהכי רהיט קרא ונסיב נוגע לפי שאינו אדם וזה אינו מטמא אלא אוכלין ומשקין דלעיל נתקו הכתוב מכולן שהן מטמאין שוה למרכב הסמוך לו ולא למשכב ומושב מדפלגינהו רחמנא ש"מ שאין עליונו של זב ואיש אשר יגע במשכבו והיושב על הכלי. ישב עליו הוב יטמא והדר בנגיעה דידהו מצמן כל המשכב יטמא וכל הכלי אשר אותם יכבס בגדיו כדכתיב במשכב ובמושב ליכתוב בתרווייהו וכל הנוגע וגו' והנושא דוב יטמא למיכתב בטומאת עצמן והדר ירכב עניו הזב יטמא וכל אשר יהיה תחתיו כאן משום דה"ל למיכתב וכל המרכב אשר ופי' נתקו הכתוב מטומאה חמורה שאמרו היסט הן ולא מצינו להן חבר בשאר טומאות היסט דהיסט הוא וטהורין ומ"מ כי"ו דין ועליונוח שהן נשאות על עליונו של זה

שאינו מטמא אחרי' כשאר משכב ומושב בבועל נדה יטמא הוא עצמו משמע לומר דידיה כתביה רחמנא סתם וכן לענין משכב דלא כחיב ביה כגון בנדה דמפרש במשכב כתיב ורחץ כדכתיב בכולהו נוגעים והיכא קלה דלית ליה טהרה במקוה משמע מדלא הכא דלא כתיב אלא יטמא לחודיה טומאה בהם יממא כדכתיב במשכב ומושב הילכך בהו ורחץ בשרו או יכבס בגדיו או והנוגע שהוא ממא בעלמא דכל דמטמא אדם כתיב דלא מתפרש ביה מגע אחר לא משמע אלא יטמא טומאה קלה משמע פי' משום דכל לממא אדם ובגדים אפילו במשא ומפרקי' הכתוב מטומאה חמורה שבמרכב דלא דהאי לישנא דגמרא ואקשי' אימא נתקו בברייתא כדפרישו נמי מאי תחתיו וכו^י לנישא מנושא ופי' מעלמא הוא ולא מגופה עליונו תרווייהו כתיבי הכא ונתקו הכתוב משכב ומרכב וכל שתחתיו ונישא דהיינו כלומר מ"ט משתמע קרא הכי נימא דהיינו הספרים וה"ק מ"ט הנושא והנישא כתיבי ואפשר לפי זה הפירוש שתתקיים גרסת ושני באוכלין.

א' ופוסלין אחד. כלומר שעושין ראשון

והמשכב והמושב והמדף מלמעלה מטמאין

דוב דמפרש בהו ואיש אשר יגע במשכבו ולדברי הרב אב"ד ז"ל חזר ופי' בו טומאת ערב במרכב. מתקיף לה רמי בר חמא ותספרנו ואנן נמי ניספריה וכו'. פי' רמי בר חמא טעמא הוה בעי אבל ודאי ליכא דסליק אדעתיה דדינא הכי הני ספרה אנן כדמקשינן בפ' בחרא דמכילחן א"ל דב ששת לרב ירמיה רב ככותאי אמרה לשמעתיה דאמרי' יום שפוסקת בו סופרת למנין ז'.

ואי קשיא ההיא דגרסינן בפסחים פ' כיצד צולין (דף כא) ר' יוסי אומר שומרת יום כנגד יום ששחטו וזרקו עליה בשני שלה ואח"כ ראתה אינה אוכלת ופטורה מלעשות פסח שני ומפרשינן טעמיה דקסבר מכאן ולהבא מיטמיא דמקצת היום ככולו ובעינן ילה אלא לר' יוסי זבה גמורה היכי משכחת לה בשופעת ואיבעית אימא בגון שראתה לה בשופעת ואיבעית אימא בגון שראתה

אחר מעשה תטהר אלא לדידן סותרת בכל

אנן נמי בזבה גדולה קי"ל כר"ש דאמר

ובין בקטנה דשני שלה סוף מנין הוא דהא

יוסי מקצת תחלת היום ככולו בין זבה גדולה

לאו מילחא היא דבסוף מנין אית ליה לר'

ככולו.

היום ולר' יוסי לית ליה סתירה לאחר מקצת יום דהא שלימה היא טהרתה אבל בסוף יום ותחלת מנין דכ"ע לית להו מקצ' היום ככולו אלא לכותאי.

וראיתי מי שמקשה כאן מאותה שאמרו בפ"ק דר"ה (דף י) אמר רבא ק"ו ומה נדה שאין תחלת היום עולה לה בסופה סוף היום עולה לה בתחלת שנה שיום א, עולה לה בתחלתה. וא"כ לר' יוסי נימא ק"ו ויהיה סוף היום עולה לה בתחלתה. וזה המקשה יכול להקשות כן בובה גדולה לרבנן המקשה יכול להקשות כן בובה גדולה לרבנן (ובין א) בקטנה דליכא בינייהו אלא סתירה ולפי דעתי שאין זו הקושיא דמקצת יום ולפי דעתי שאין זו הקושיא דמקצת יום ממא ככולו ממא ומקצת יום טהור סוף היום כתחלתו בין בתחלתה בין בסופה הילכך לענין זיבה ביום נקי ליכא למיספריה אבל לענין נדה אפילו כולו נמי כימא סופרתו כנ"ל.

רמיהו מקצת היום שעולה בספירה דובה דוקא ביום אבל לילה אינה עולה לספירה כלל כדאמרינן בפ' בתרא דמכילתן ושוין במכילות לילה לובה שאינה טבילה ותנן נמי במס' מגילה דאינה טובלת עד הנץ החמה. וההיא דאמרינן מפ' כיצד צולין דמוקי לדר' יוסי לרואה בין השמשות וכן נמי איתא במס' נזיר (דף כז) וגרסי' בה הכי

בנוסחי לדר' יוסי מכדי קסבר מקצת היום

ככולו ובה גמורה דמייתי קרבן היכי משכח'

לה כגון דחואי פלגיה דיומא אידך פלגא

דלמפרע סליק ליה שימור פי' דלמפרע

היינו פלגא דיומא בתחלתו שעבר עליה

היינו פלגא דיומא בתחלתו שעבר עליה

בטהרה ומתרצי איבעית אימא דקא שפעא

ג' יומי בהדי הדדי ואיבעית אימא דחואי

ג' יומי בהדי הדדי ואיבעית אימא דחואי

מלתא יום סמוך לשקיעת התמה דלא הוה

שהות סליק ליה למנינא. ההיא לרוחא

שהות סליק ליה למנינא. ההיא לרוחא

קרא דמגלה דאמרינן כיון דבעי ספירה

קרא דמגלה דאמרינן כיון דבעי ספירה

מספירה ביממא היא ואיקמוה בסוף היום

לראיה כלל.

רכ"מ דלא בעיא לאוקמי זבה גדולה בלילואתא דוקא משום דקראי ביממא כחיבי דכחיב ימים רבים כל ימי זובה ולקמן בעלהי מכילחין ואימא ביממי חהוי זיבה אמרינן גבי צדוקין דאמר דזבה לא הויא אלא ביממא דכתיב כל ימי זובה לא הויא אע"פ דמפקינן מקראי אפילו לילותא לא מפקינן קרא מימים. והא דאסיקנא **שלא**

צינורא דידהו מדבריהם משום משקה הזב מדרס לקודש קאמר והיינו נמי דמיטמי' עשב עליהם אשתו נדה אבגדי אוכלי תרומה מדרסות קאמרת שאני מדרסות גזירה שמא מדרס לפרושין, והא דאמרינן בפרק השוחט שיהיו זבים לכל דבריהם ובגדיהם יהיו בגדי עם הארץ. פי' שחכמים גזרו עליהם ואפילו בכותי לא שרפינן. **ורמינהו על ספ**ק אלא ה"ק אלמא אהר ספיקא דעם הארץ בעא למסקנא נמי אספיקא ודאי שרפינן שרפינן תרומה. פי' לאו אכל ספיקא קאמר יוצא דופן (מב, א). אלמא אספיקא לא באיין דפולטת באינן למיכתב קמן טפי בפרק ערב מיהא לא סתרא כדפרישית, ולענין סער וכו, אלא ע"כ קבולי מקבל דטומאת לא פריק הא דאמרי ולטעמיך זב גופיה היכי בטומאת ערב ליכא למימר דפליג רבא דהא כאביי דאמר טומאת זיבה דוקא, ומיהו למימר קמן, א"נ אוקמתין דלא כרבא אלא עלעל בפירקן דדינה למיפסק וכדבעי' ביניהם דהא טומאת לידה נמי אמר רבא בולא אלא שלא תהא טומאת ז' מפסקת

ואי קשיא לך האי דאמרינן בפרק הניזקין (דף סא ע"ב) וליחוש שמא חסטנו אשתו

והזבה.

עורה.

נדה ולא חיישי' להיסט שלו, ועוד אמרו שם גבי חלה מניחה בכפישה או באנחותא וכשיבא עם הארץ ליטול נוטל את שתיהן ואינו חושש משום דלא נגע בהרולא מטמאין בפשוטי כלי עץ ולא חשש להסיטו וכן נמי בפרק אין דורשין משמע גבי חמרין ופועלין שהן טוענין טהרוח דלא מטמאין משום הסיטן.

ותירץ ר"ת ז"ל שלא גזרו על עמי הארץ היםט שא"כ אין לך אדם מעביר לחבירו חבית ממקום למקום.

ועוד הביאו ראיה ממשנת מסכת טהרות שאין עמי הארץ מטמאין בהסיטו ולא ערשין נמי משכב ומושב דתנן בפרק קמא דטהרות הגנבים שנכנסו לבית אין טמא אלא מקום רגלי הגנבים ומה הן מטמאין אוכלין ומשקין וכלי חרס הפתוחין אבל משכבות ומושבות וכלי חרס המוקפין צמיד פתיל טהורי' ואם יש עמהם נכרי או אשה הכל טמא.

ועוד הביא ראיה מחוך שמעחן גופה שאין ע"ה מטמאין משכב ומושב דחנן משכב החחתון כעליון ואם היו ע"ה עושין משכב

ויש לי לדחות דהתם כיון דלא נגעו ודאי

הקלו באלו שטומאתן רחוקה וספק.

ומושב מטמאין הן התחתון כתחתונו של זב שהרי עשאום כזבים לכל דבריהם.

ואע"פ שיש לי לפקפק אף בראיה זו נקבל אותם מפני שלא הזהירו חכמים על ע"ה שיהיו כזבים ממש אלמא דין חדש יש להם אבל מ"מ תמה הוא אם גזרו עליהם שיהיו כזבים למקצת היאך הטילו עליהם למחצה וטיהרו משכבות והיסט א"כ הקלת בשל

רי"מ שאין ע"ה טמא טומאת עצמן כלל אלא השש שמא גגעו בנשוחיהן ובמדרסן שהן אבות הטומאה והוא נעשה ראשון.

במסכת הגיגה לאו משום משקה הזב והזבה אלא כיון שהחזיקו אותם הכמים בממאי' משום משא מדרס טמאו המשקין בשפתי' דכלים מטמאין משקים מדבריהם בפ"ק דכלים מטמאין משקים מדבריהם בפ"ק ובגדיהם שהן מדרס לפרושין נמי משום מ"ט לא תשני ליה בכותי שטבל ועלה ה"ג תשש מדרס אשתו נדה הוא והא דא"ל לה שטבל ועלה (ואכל) [ונגע] בתרומה לה שטבל ועלה (ואכל) [ונגע] בתרומה רש"י שהוא גורס ודרס על בגדי חבר ונגעו

ואפילו נגע בהן ממש ואצ"ל בעשר מצעות שהרי לא עשיתו אלא ראשון משום טומאת ע"ה דהיא משום נושא מדרס ואינו מטמא כלים לאחר שפירש מן המדרס כלל.

ואי קשיא ולימא ליה מאי ואין שורפין עליה את התרומה על התחתונות דעליונו קתני דאי משום טומאת ע"ה לא מטמא משכב ואי משום גדה תרי ספיקי נינהו, איכא למימר מפני שטומאתן ספק אפילו אגופייהו משמע

۷،۲۰

תו קשיא לי ולימא ליה ברגל דטומאת ע"ה ברגל כטהרה שוויה רבון מאי איכא בכותי משום בועל נדה תרי ספיקי נינהו, ול"ק דבשלמא ע"ה שוויה בטהרה שלא להרחיקן אבל בכותי לאו חברים קרינן ביה ואין זה דומה לצדוקי שהם בכלל ישראל הם. והא דומה לצדוקי שהם בכלל ישראל הם. והא דמפרקינן ב**כותי ערום** ולא אמרינן בשנגע דמשכב ובמושב מטמא שנים ופוסל אחד במשכב ובמושב מטמא שנים ופוסל אחד במשכב ובמושב מטמא את התרומה אלא דובים והילכך מטמא את התרומה אלא בכותי ערום קודם שיגע בבגדיו עסקינן,

בכוזי עו ום קוום שיגע בבגו יו עסקיבן, ובמסכת הגיגה מצאתי בירושלמי סוגיא גדולה בענין זה ובתוס' נמי הזכירוה ומשמע מינה שלא גזרו על עם הארץ שיהיו כזבין

NAY RECIW AN WWHILL CIE NAN WAILL WA אמר רב ר' יהודה בר פזי תפתר בעם הארץ תרומה אפילו מוקפין צמיד פתיל יהיו טמאין פתיל טהורים אין תימר עשו גופו כזב אצל המשכבות ומושבות וכלי חרס מוקפין צמיד והמשקין וכלי חרס הפתוחין טמאין אבל רואה את הנכנסים ואת היוצאים האוכלין המניח עם הארץ בתוך ביתו בזמן שהוא שיעשה כזב אצל תרומה מתיב ר' תנן והתנן בחולין על ידי מגע וכו' גופו של פרוש מהו מגע ודכותה אין משא בחולין ויש משא אין היסט בחולין ויש היסט בחולין על ידי בא בעי קומי ר' זעירא כמה דתימר תמן מליו בבגדיה לא גזרו עליו, שמואל בר אשתו בישיבה עשאוהו כמדרס אבל ישבה לטמאן אלא מגע הזב פריק שאם נגעה בו יוסי לדבריך מהיכן נטמא מדרס לא היה לנו ערומה, פירוש ר' זעירא מקשי על רבי שהיתה אשתו של עם הארץ יושבת עליה מהיכן נטמא הבגד הזה מדרס א"ל תפתר מדבריהם, רבי זעירא בעי קומי רבי יוסי נגיעה אלא שאם נגעו בבגד עשאוהו כמדרס אלו השנויין כאן אינן עושין מדרס בלא בשם רבי יוחנן במגעות שנינו, פירוש מדרס לפרושין וכו'. מתני רבי יוסי וכך הסוגיא שם על מחניתין בגדי עם הארץ

אצל חולין הכל טהורין. היחיד ולא רשות עם הארץ אצל תרומה הא ולא טהרו היסטות ולא חלקו בספק רשות יוחנן שלא אמרו שיהא דבר חוצץ במדרסות מדרסות והיסטות טהורין הן דאמר רבי קיימי' מדקתני סיפא הכל טמא ואי בחולין פזי דאוקמא למתני' בחולין דודאי בתרומה וה"פ דקא מקשי ליה רבי מונא לר"י בן רשות עם הארץ אצל תרומה, ע"כ גמר". הציצות ולא הסיטו ולא רשות היהיד ולא אלא משום היסט לא כן אמר ר' יוחנן לאו כפות הכל טמא כלום אמרו יהו הן טמאין עב אבוא כן דתנינן אפילו מובל ואפילו באנו ליימין הכא בתרומה אנו קיימן תדע אמר ר' מונא כן אמר ר' יוסי רבי כל מה בגדיו מדרס במגע אשתו כדאמרן ואקשי'

והגיגה רקחני ספק רשות עם הארץ מדרסר וחצירו והיסטו מהורין לחולין וטמאין לחרומה, אלמא מחניתין דקחני הכל ממא בחרומה היא ושמע מינה שלא עשו גופר של פרוש ולא של עם הארץ כזב לטמא משכבות ומושבות והיסט אלא שחששי בזמן שאינו רואה את הנכנסים לאשה או לכותי לחרומה ולחולין הכל טהור ואפילו ספק

רשותו עד שיחברר לך שנכנסה אשתו לשם אי נמי בגדים שלו שאי אפשר שלא נגעה בהם אשתו במדרס, ע"כ הארכתי לכתוב מן התוספת והן מגיהין ב) ולא רשות עם הארץ לחולין אלא אצל תרומה ודבריהם הארץ לחולין אלא אצל תרומה ודבריהם הללו כולן כתבתים מפני שדברים ברורים הם וצריכין הן לכמה סוגיות שבגמרא. ה"ג הם וצריכין הן לכמה סוגיות שבגמרא. ה"ג מיבעי ליה כל שהוא זכר בין גדול בין מיבעי ליה כל שהוא זכר בין גדול בין קטן ולא גריס נקבה אלא לנקבה מיבעי ליה למעיינות ואתי זכר בקל וחומר ולא פרכי'

במצורע מילי דוב.

ובתוספות מעמידין הספרים ומפרשים ואי בעית אימא בית שמאי לית הך דרשא דר' יצחק כלל אלא לזכר כל שהוא זכר לנקבה כל שהוא נקבה ודקא קשיא לך מעיינות מנא להו לבית שמאי ולטעמיך לר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקא דריש לעיל מרוייהו לקטן וקטנה מעיינות מנא ליה אלא תרווייהו לקטן וקטנה מעיינות מנא ליה אלא נפקא להו משום דרשא בעלמא דלא מתפרש במכילתין ואדרבה משמע דבית שמאי כר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה אמרי לגמרי.

ולי נראה דבין לבית שמאי בין לר' ישמעאל לזכר כל שהוא זכר ולנקבה למעיינות אתא

מצורע עושה כן אלא מדין משא גופיה פריך אדם ולטמא בגדים ולטמא נמי בהיסט שאין מצורע גורס טומאה דמשכב ומושב לטמא דאי גרס טומאה בעלמא קאמר אף בזב מומעא דממא ומנול ממא לממא פנול שיהיו מטמאין במשא לעצמו לא כל שכן גורם טומאה הכא קאמר לאחרים גורם לקמן בפרק דם הנדה, והא דקאמר לאחרים [כקרי] וראיה שנייה מטמא אפילו במשא אינו מטמא במשא אלא במגע (בקרי) רשייי זייל שראיה ראשונה של אדם אחר זיבה לאו מעין הוא. ובודאי יפה פירש לרבויי בראיה ראשונה שמע מינה מקום NYN EWIUN LIE INZITU INTNIZUTIT לאחרים גורם טומאה לעצמו לא כל שכן הזוב שהוא טמא במאי אלימא בזב גרידא ר"ה ז"ל: הא שמע זובו טמא לימד על נינהו. גרסת הספרים כך היא וכן בפירושי מלמא הנך ואו"י מדרשי בזב ובזבה דתרי תירצנו הקושיא שהקשינו למעלה דלכולי בזו הרבה בפרק קמא דקדושין ועכשיו מהאי קרא מתרבן, וכבר כתבתי מכיוצא מינה אנא משום דהכי הוא אמר קרא ולא כל שהיא נקבה סירכא נקט ולא דנפיק יתירה דגבי ובה והא דנקט לעיל דנקבה ונקבה קטנה לרבי ישמעאל נפקא ליה מוא"ו

CTGL'W'A.

ומיהו צריכין אנו לישב גרסת הספרים, ור"ש אומר פירוש שהיא בספרים והכי קאמר ומדאיצטריך לרבויי בשנייה שמע מינה דבראשונה לא מטמא במשא דלאו מעין הוא ואין וה הלשון גמרא.

שניה של זב גרידא. רבייה לראיה ראשונה של מצורע כראיה לרבויי הכא דממעינות נפקא אלא דרחמנא כדרב יוסף דאי הכי לא איצטרך רחמנא מטמא במשא וש"מ לאו משום דמעיין הוא וש"מ תרתי ש"מ ראיה ראשונה של מצורע מזב גרידא אלא בראשונה ולטמויי במשא אלא פשיטא בזב ומצורע ואי בשניה מי גרע צובס מומאה ואפילו למשא עצמו לא כ"ש פשיטא בשנייה ואכתי למה לי קרא לאחרים דלא גרע משכבת זרע ולא עדיף מיניה אלא דאלו בראשונה ולמגע ודאי לא צריכא קרא טמא במאי אלימא בזב גרידא ובראיה שניה רבא תא שמע זובו טמא לימד על הזוב שהוא אבל יש לפרש שכך היא הצעה זו דאמר

ואי קשיא נימא קרא לראיה שניה והא קמ"ל דוקא בשניה אבל בראשונה אינה מטמא דלאו מעיין הוא, זו אינה חורה דמי איכא ספיקא קמי שמיא במקום זיבה אי מעין

במשא הוא.

הוא או לא ואיצטרך ליחורי קרא למיגמר מיניה דלאו מעין הוא, ועוד דכל היכא דקרא מרבה כגון זה דכחיב זובו טמא דרשינן ליה לרבויי כגון לרבו' ראי' ראשונה למשא ולא מוקמינן ליה ליחורא למימר בשניה כחיב ולמעוטי ראשונה איצטרך כנ"ל.

להאי קרא בראיה ראשונה והא מהכא נפקא לן בכל דוכתא מנה הכתוב שתים וקרא ממא, אינה קושיא דהאמרינן בפרק יוצא דופן דלמאן דאית ליה מנה הכתוב שתים וקרא ממא לית ליה זובו ממא לימד על הזוב

שיהא ממא ותואי היא.

וכן זה שאמר הרב ז"ל דגבי מצורע איצטרך לרבוייה לטיפ' עצמה דלא אחי בק"ו משום דלא גרמה ליה טומא' שהרי מחמת נגעו הוא מטמא אין זה מחוור דכיון דאי לאו מצורע הוא נמי הות מטמי' איתא לק"ו מ"מ וכ"ש הוא נמי הות מטמי' איתא לק"ו מ"מ וכ"ש כדאמרן לעיל ומהסט למשא גמרינן ודאי רחד אורח הוא למשאות, ובמסקנא פשט ביי דמטמא במשא דהא אקשייה רחמנא למצורע אזב גמור, ולא פשט במעיין כלום משום דלא מרבוייא דקרא יתירא אתי

בנימא למאי איצטרך אלא דמ"מ מטמא

112 411

LTIA.

הא דאמר רבא לאחרים גורם טומאה.

ק"ל א"כ שכבת זרע דכתב רחמנא מלטמא

לימא לאחרים גורם טומאה לעצמו לא כ"ש

ולמה לי הא דתניא מנין לנוגע בשכבת

זרע ת"ל או איש וכו' כדאיתא בפ' יוצא

דופן, וכן (נמי קושיא) [דם עושה] משכב

ומושב לאחרים והוא עצמו אינו עושה

משכב ומושב כדאמרינן בפרק דם הנדה וכל

המשכב אשר תשכב עליו נדה ולא דמה

ובהא איכא למימר התם מיעטיה רחמנא

דלאו בר משכב ומושב הוא ולית ביה אלא

נגיעה בעלמא.

תו קשיא והאיכא נמי היסט שהזוב גורם מומאת היסט והוא עצמו אינו מטמא בהיסט. ואיכא למימר נמי התם מיעטיה רחמנא מדכתיב והנושא אותם מיעוטא הוא בפרק דם הנדה (נה, א) א"נ בכל היינו פרכיה יוכיח שאין לו טומאה כלל וגורם טומאה יוכיח שאין לו טומאה כלל וגורם טומאה חמורה והך פירכא ופירוקא דרב יהודה מרסקרתא בברייתא תניא בהו בפרק דם הנדה ומדלא מייתו לה אינהו ש"מ לא שמיעא לה ובגמרא לא שמיע' להו ובגמרא

> לא אמרינן חניא נמי הכי דבשקלא ומריא בעלמא לא מיחמר הכי. **ולוי אמר שני מעיינות הן.** מצאתי בשם הכמי הצרפתים שהם מקשים והחניא בפרק יש בכור (דף מו ע"ב) גיורת שיצאת פדחת ולדה בהיותה נכרית ואה"כ נתגיירה אין נותנין לה ימי מומאה וימי מהרה ואמאי ללוי דאמר נסתם הממא נפתח המהור אמאי אין לה ימי טהרה הא ממעיין טהור אתו, ומתרצים אין לה ימי מהרה לאו דוקא שאין לה כלום אלא לומר שאם ראתה ביום ז' לזכר וביום שבועיים לנקבה טמאה נדה ומונה בתוך ימי טוהר ימי

ויש שמעמידין אותה אליבא דלוי כב"ש דאמרי מעין אחד הוא, עוד פירשו ללוי אף על פי ששני מעיינות הן לא טהרה התורה מעיין זה אלא בנולדות וזו כיון שאין לה את דמה אם מחמשה דמים הוא וזה פשוט ונכון. בשלמא לדב דאמר מעין אח' הוא מ"ה מטמא לח ויבש. פי' לבית הלל פשיטא ולבית שמאי נמי כיון שראיה זו מטמאתה מלספור נקיים נמצא שהיא גורמת

ופריק בשופעת.

ζĮ٠

לח ויבש בין לבית שמאי בין לבית הלל, ביולדת בזוב וצריכה שבעה נקיים. שאין ראייתה כלום אלא ללוי אמאי מטמא ולא דמי לרואה בתוך ימי טוהר בלא זוב - עולין לספירת זיבתה כדלקמן וכן כחב

הרמב"ם ז"ל שהיולדת בזמן הזה הרי היא

אפילו הכי איכא למיטעי בה לבית שמאי ליה לאוקמינהו אלא בהך פלוגתא ופריק בתרווייהו מכל מקום שמע מינה דהא לית שמאי אלא ללוי אמאי איצטרך האי טעמא מעיינות הן ביולדת בזוב נמי מטהרו בית וכהא פליגי קמשמע לן ומודים ואי שני תימא טעמייהו משום דשני מעיינות הן לרב טעמיה לבית שמאי קמשמע לן דלא נמי לבית שמאי ואיכא למימר בשלמא יופיה אמאי איצטרך ודאי לבית שמאי ללוי אי בשופעת למאי איצטרך וק"ל ולרב

דסד"א אף על פי שופעות לא תממא קמשמע

אלא שימי לידה נמי אם אינה רואה בהן צריכות שבעה נקיים בתוך ימי טוהר שלהן לפתיחת הקבר בלא דם אם כן היולדות אליה שבעה נקיים וקיימא לן אי אפשר שאפילו רואות טיפת דם כחרדל יושבות וקיימא לן בנות ישראל החמירו על עצמן שרואה בהן אין עולין לה לספירת זיבה, כיון דמפורש בשמעתין דלרב ימי טוהר

الم حال

הא דחניא **ושוין ברואה אחר דם טוהר**ש**דיה שעתה** הקשו בחוספות אם כן מניקה

שאמרו צריכה שחפסוק שלשה עונות והלא

אחר דם טוהר היא רואה לעולם וכל שכן בזו

שאמרו בברייתא שתים בימי עוברה ואחת

בימי מניקחה וכו' למה לי הפסקה דעונות

נהא אחר ימי טוהר היא רואה ומוקמי לה

כרבי מאיר וכשאינה מניקה וכגון שמת בנה

ומשום רואה אחר ימי טוהר דיה שעתא.

ולי נראה דה"ק: קיימא לן דלא אמרו

שנישינן שמא יבקע הנאד, ותנן הרי זה יצחק אמאי לא חיישינן שמא תשפה והא שמא תשפה. איכא דקשיא ליה לרב ור' אמר רב נדה ליומא ושמואל אמר היישינן גב דלא הפסיקה נמי כדמפרש לה ואזיל. שלא ראתה ליכא לטמוייה כלל, ואף על בדליכא שהות ובין שראתה בימי טוהר בין עבורן וימי מניקחן קאי ומתרץ לה רב אפלוגתא דר' מאיר ור' יוסי בדין כל ימי נראה פירש"י ז"ל ונכון הוא לומר דשויין שעתה והוא שהפסיקה כדינה בעונות, וכן כראיה שנייה אלא כראיה ראשונה ודיה השתא שאם ראתה אחר דם טוהר אינה דיין שעתן אלא בראיה ראשונה וקאמר

> גיטך שעה אחת קודם מיתתי אסורה לאכול בתרומה מיד אלמא היישינן שמא ימות.

בזוב דבעינן שופי כל יום ג' המביא לידי ד' להשלמה מעת לעת וילדה אין זו יולדת אפגלו כל ביום כולו בשופי ושעה א' מליל כל שקשתה אפילו שעה א' בליל כניסת ג' להיות בג' שלה וכו". פירש רש"י ז"ל בעלמא הוא דעבד. כל שחל קישויה דאמרינן עבד עובדא כותיה הא חומרא בדר ביה אמאי גדייה רב אסי ומאי האי דחיישינן שמא תשפה דאי ס"ד רב לקולא מיעקרא בהכי דאכתי איכא למימר מסבר' יצחק מתוקמא דתניא הכי מיהו דשמואל לא שמא תשפה ואף על גב דמתניתין כר' רב לקמן נ"ל דלגבי שמואל הדר בי" וחייש להקשות כשמתקרבת ללידה והא דהדר ביה למיתה הן עומדין אבל כאן אדרבה סופה ולאו מילתא היא, דהתם סופו למות שהכל

פי' לפי' לאו משום (דכפי) [דבעי] חנניא לילה ויום כלילי שבת ויומו דאם כן היינו דר' יהושע אלא משום דבעי כל יום ג' בשופי ואם קשתה בג' אפילו שפת בד'

זיבה.

שבת ויומו.

כלילי שבת ויומו אינה ובה שאין קושי שבג' קובע אותה ובה ובכה"ג לא הוה ובה עד החזיא ג' אח"כ בשופי דקושי שבשלישי יום ד' לקבעה בזיבה והיינו דאמרי לקמן דאתחיל קושי בג' אם שפתה מעת לעת דאתחיל לאפוקי מדחניא בן אחי ר' יהישע אם שפתה מעת לעת ר' יהישע אומר כלילי

ال عاد

אי זילמא זבר הגורם לטומאה סותר והא לאו גורם הוא. כתב רש"י ז"ל הרי קרי דבר שאינו גורם וסותר ההיא לאו סתירה היא דחד יומא הוא דסתר וכי בעי רבא לסתור את הכל ופי' דבר הגורם לידי זיבה. ולא מחוור לי, חדא דקאמרינן דבר הגורם לטומאת שבעה סותר ולא אמרינן דבר הגורם לידי זיבה, ועוד דתניא הכא קריו יום א' לפיכך סותר יום אחד.

אלא זהר טעמר של דבר קרי שמטמא יומר סוחר יומר ולא מפני שאין אוחר היום עולה לשבעה נקיים דהא מעין א' הוא ודינו שיעלה אלא האי דאינו עולה הוא ודינו שיעלה אלא האי דאינו עולה אמר רחמנא יסחור ולפיכך הוצרכו לומר שסחירו כטומאחו אבל קושי אם דינו עסחירו משום טומאחו לא היה דינו לסחור אבל משום טומאחו לא היה דינו לסחור ואפילו יומו שהרי עכשיו אינו מטמא בימי ויבה כלל ואף על פי שמטמא בימי נדה ויבה כלל ואף על פי שמטמא בימי נדה ערשיו סוחר ולא דבר שטהור עכשיו גורם בזמן אחר ומיהו ודאי כיון דמעיין אחד בעינן ואפילו בתוך ימי טוהר כדאמרן לעיל, מאגני בואני בלכולי עלמא לעלות נקיים ועולה כשהימים הם ראויים לעלות כגון עולה לעולם ולמר אינה סותרת לעונם נמי מתוקמא למר אינה סותרת לעולם ואינה והכי נמי מפרשינן בפלוגתא דאמוראי והכי נקרא סתירה כדפיר' רש"י זכרונו לברכה, אין יומא עולה לדברי הכל אלא שאין זה לה סתירה כלל, ומיהו אם ראתה בלידה לטומאה זו כנגיעה וכנוגעת בטומאתה שאין סותרת שאין סתירה אלא בראיה דהויא לה הלידה ראוי להיות סותר אף הלידה אינה שאין דם הקושי שלפני הלידה ולא שלאחר חזיתיה ואין קושי סותר כר' מרינוס וכיון אפשר לפתיחת קבר בלא דם ההוא בקושי ראיה זו גורם כלום ואי קסבר נמי דאי בזיבה, אפילו ברואה קאמר לפי' שאין דם דחניא ר' מרינוס אומר אין לידה סותרת דבעייה לסתירת שבעה אמר שבעה. והא דאמרת הגורם לטומאת שבעה ודאי משום דבעי' נקיים מכל דם של אותו מעין, והא הוא אינן עולין והא לא סתירה מקריא אלא לידה דאמרן לעיל לרב דאמר מעין אחד אתי אינו עולה דלא גרע מימי טוהר דבתר והיינו דאמרן מ"ל נקיים מלידה כלומר נקיים אף מלידה ורבא לא נקיים מדם לומר אעפ"י שאינו גורם נקיים בעינן ואף בימי מוהר וכדרב. והא דאמר רבא א"א בשלמא עולה היינו דלא מפסקת מומאה. ה"ק א"א בשלמא דינה לעלות בשאינה רואה אפילו ברואה נמי אינה סותרת שאין כאן אפילו ברואה נמי אינה סותרת שאין כאן מומאת ז' מפסקת אלא יומו הוא דלא חזי מומאת ז' מפסקת אלא יומו הוא דלא חזי לעלות דומיא דרואה קרי שסותר יומו ואינו מפסיק כדאמרן בריש פירקן וכ"ש הכא לעלות דומיא דרואה קרי שסותר יומו ואינו מפסיק כדאמרן בריש פירקן וכ"ש הכא מפסיק כדאמרן בריש פירקן וכ"ש הכא מנסיף ביה טומאה דכלום אלא א"א אינו מוסיף ביה טומאה דכלום אלא א"א אינו מוסיף ביה טומאת ז' ושבועיים דמפסקא, בעונים הרבה שאינן עולין.

ואיכא למידק אשמעתין דהא בשילהי בא סימן (דף כ"ד) איבעי להו ימי לידתה שאינה רואה בהן מהו שיעלה לה לספירת זיבתה, ואמר רב כהנא ת"ש ומסקנא ש"מ עולין ש"מ, וי"מ דהכא אליבא דר" מרינוס איירינן דאביי דאיק מדקאמר אינה סותרת מכלל דאינה עולה דה"ל למיתנא רבותא דעולה ורבא אמר אפילו לר" מרינוס עולה דעולה ורבא מנא אמינא לה מואח' תמהר לומר דכיון דקרא קא דרשינן אפילו לר"

> מרינוס אית ליה, וכן הא דתניא מזובה ולא מנגעה מזובה ולא מלידתה קרא קא דייק והיינו דקאמר ליה אביי תני חדא כלומר לר' מרינוס דוקא חדא אבל ברייתא תרתי קתני והא דאמר אביי מנא אמינא לה לומר דכיון דמשכחת תנא דאמר אינה עולה ר' מרינוס היא דהא לרבנן עולה, וזה הפי' שמעתי ולא נתקבל לי.

לה רב פפא א' שאני התם וכו'. לההיא ברייתא דבשלהי בא סימן כדמתרץ אלא היינו טעמא דאביי דאיהו סבר לתרוצא מקרא תיקשי לר' אלעור דאמר דאינה עולה עלה הא לאו מילתא היא דאי איכא למידק לה דמקרא דייק ולא מצי רבי מרינוס למפלג ועוד הא דפרישו בדרבא דאמר מנא אמינא למידק מלישנא דידיה הכי כלל כדפרישית, משוי ליה לר' מרינוס טועה וחולק דליכא שאם היה אביי מודה לרבנן דעולין לא הוה תלאוהו באילן גדול, ועדיין אינו מחוור לפי אחת שתי פעמים ולא מצינו כן בשום מקום להו וכו', ואין דרך התלמוד לשאול בעיא דהא בעי לה לקמן בפרק בא סימן איבעי ז"ל שכתבו בתשובותיו ואמר הרב ז"ל תדע ועכשיו מצאתי בתוספות בשמו של ר"ש

ומסקנא דעולין ודאי כרבא אתיא דקי"ל

כוותיה ולא כדברי הרב ר' יעקב ז"ל
שפי' שהלמ"ד לידה כהכא אלא כפי
קבלת הגאונים שהוא לחי במסכת עירובין
(דף ט"ו) דאיתותב מיניה התם בגמרא
המפלת אינן עולין לרבא אתיא כר' אליעזר
דאמר מסתר נמי סתרא והא דלא מייתינן
לכולהו בשמעתין כמה איכא בתלמידא
דכוותייהו שדברי תורה עניים במקומן
ועשירים במקום אחר ומה שאמרו שלא
מצינו.

למיפשט אי כאביי או כרבא והלכה או אין
הלכה מיבעיא להו וכן מצינו בפרק המגרש
(דף פה ע"ב) דאיבעי להו מי בעינן ודן או
לא עביד בעיא סחם בפלוגתא ברבי יהודה
רבנן [ועוד בעיא בפלוגתא דמחני'] דמתני'
בפרק המקבל (דף קי"ד) מהו שיסדרו
בבעל חוב וכן בפרק חזקת הבתים (דף מ
ע"ב(איבעיא להו סחמא מאי קא מיבעי ליה
מחרי לישני דרב יוסף דלעיל הי מינייהו
הלכה וזו כן ופשטו מברייתא דעולין ואידתי
ליה דאביי דסבר לכ"ע בין לרבנן בין לר'
אליעזר אין עולין. והא דחניא **הכא מה**

לקמן בשילה בהן. לקמן בשילהי בא סימן אמרינן זאת אומרת ימי נדתה שאינה רואה בהן עולין לה לימי זיבתה אלא שהן הלוקין במירושיהן דהכא קאמרינן אין ספירת ז' בהן עולין לה לימי זיבתה אלא שהן הלוקין של זבה גדולה עולה בימי נדה לפי שאינה נעשית תחלת נדה משראת נ' בזיבה עד שחספור שבעה נקיים והתם בזבה קטנה קאמרינן שאע"פ שראחה שנים בימי זיבה קאמרינן שאע"פ שראחה שנים בימי זיבה ונעשת נדה מונה יום אחד טהור מאותן ז' של נדה לזיבתה ודיה, ולשון אחר פירש שם רש"י ז'יל והכל שוין בדבר זה שמשעה שנעשת זבה גדולה כל ראיות שתראה אינה עולה בהן אלא סותרת ואינן ראויין למנות עולה בהן אלא סותרת ואינן ראויין למנות

מהן ימי נדה וזיבה.

राव रीत

דיו כדאיתא בבבא קמא, איכא למימר הכא וטומר והיכא דמיפרך קל וחומר לא אמרינן בימי זיבה, ואם תאמר אם כן מיפרך קל לכולן נמצא שמטמאה בין בימי נדה בין ונממא ימי נדתה והכתוב אומר ישיבה אח' לומר כיון שיש לנו לדרוש דיו על כרחנו אליעור מטמא חנן בכל עת משמע, אלא בימי נדה נדה בימי זיבה טהורה דהא רבי לבא מן הדין וכו^י. לא דסבר רבי אליעזר רואה כל ימיה. הא דתנן **אמר להן דיו** אלא רואה בלא קושי קתני דאלו בקושי יש צלבר בלא דם ויש קושי לנפלים קמ"ל וה"ה דמצו בגמרא למימר דא"א לפתיחת מחמת עצמה ולא מחמת ולד קרינן ביה, דלא מסתבר הכי ועוד דהא מכל מקום דמה נכון לומר דאין פתיחת הקבר בלידה קושי ליה דמאה יום בלא קושי קתני, ואין זה מפתיחת הקבר אלא בנפלים הוא דמתוקמא דהא בקושי הזיתיה שאין לך קושי גדול הוה דם בפתיחת הקבר נמי לא הויא זיבה בנפלים דלית להו קושי דאי בולד מעליא כי בפתיחת הקבר הויא זבה ליכא לאוקמא אלא לפתיחת קבר בלא דם. אלמא אי הוה דם והא דאמרינן הא קמשמע לן דאפשר

משום דיו לחודיה לא מפרך דהא ב) טהורה בימי זיבה אלא ודאי בא דיו וטמא (יהיה) ימי נדתה ובא הכתוב וטמא אף ימי זיבה וכה"ג אמרינן דיו והיינו דמקשינן לקמן רבי אליעזר ואימא בימי נדה נדה בימי זיבה טהורה ופריק אמר קרא תשב וכו".

ויש מפרשים דלר' אליעזר אית ליה הכי ודאי דבימי נדה נדה וביומי זיבה טהורין

ברין דיו, וה"ג לקמן דמיה מחמת עצמה

ולא מחמת ולד ואימא בימי נדה נדה בימי

ויבה טהורה בניחותא כלומר זכותא דקל

ותומר לא ליפרך ומקיים קרא וקל וחומר

ותומר לא ליפרך ומקיים קרא וקל וחומר

ותרסי בחמיה ורבנן אמר קרא תשב ישיבה

אחת לכולן, וזו היא גרסתו של ר"ה ז"ל

וקבלת הנוסחא. והא דאמר רבא בהא

וקבלת הנוסחא. והא דאמר רבא בהא

וקבלת הנוסחא. והא דאמר רבא בהא

וקבלת הנוסחא. מימיהו קא מפרש

וקבלת הנוסחא. מימילו פרכיה לק"ו אינו

ברין עד שיטמא ימי טוהר שהתורה טהרתם

מו השופי ורבנן נמי לא צריכי לק"ו אלא

למיפרך טעמיה דר"א.

राव र्व

לימה שאין אשה קובע לה וסח בחוך ימי זיבתה. פירש זיבתה ממש וכל שכן בימי נדתה שאם ראתה נדה בריש ירחא אינה קובעת וסת עד שמונה עשר יום שבעה ימי קובעת וסת עד שמונה עשר יום שבעה ימי קובעת וסת עד שמונה עשר יום שבעה ימי נדה ואחד עשר של ימי זיבה, והא דקתני אחד עשר משום דבאחד עשר לא קבעה אחד עשר משום דבאחד עשר לא קבעה אחד עשר משום דבאחד עשר לא קבעה לעולם אלא ביומי הראוין לנדה קבעה אבל בימי נדתה עצמן לא קבעה כלל והכי נמי איתמר בפרק קמא דמכילתין דתנן חוץ מן הנדה וכו', כדאיתא התם.

ואי קשיא דשמואל אדריש לקיש ור' יוחנן החם אי לרב פפא כגון דחזיא בריש ירחא ובחמניא בירחא וחזיא בריש ירחא ובחמניא בירחא והשתא חזאי בחמניא בירחא ובריש וקבעה דחמניא אמרינן הך דחמניא עיקר ואינך תוספו' דמים הוו ואי לרב הונא בריה דר' יהושע בהכי לא קבעה אלא כגון דחזאי תרתי קמייתא ממעין סתום ושלשה בימי זיבתה דאמרינן הך הקדמה תוספו' דמים הוות וכדפרשינן בגמרא גופא למימרא דמים העשא דימי זיבה אבל חזיינוהו בימי

> זיבה ממש דכ"ע אין אשה קובעת בהן וסת כדשמואל נמצא שאין האשה קובעת לה וסת אלא במפלגת אחד עשר יום ורואה בי"ט וביותר מכאן, אבל רבה ראיותיה בפחות מכאן אינה קובעת.

> אלא שהרב ר' אברהם בר דוד ז"ל כתב אם רגילה לראות מט"ו לט"ו לראיתה דכל חדא וחדא קיימא לחברתה בתוך ימי זיבה רואין ומת האמצעיות כאלו אינן והשאר קובעת לה ומי הזיא בהון ארבע ראיות מכ"ט לכ"ט קבעה לה וסת להפלגת כ"ט ובעיא עקירה קבעה לה וסת להפלגת כ"ט ובעיא עקירה תלחא זימני ובדיקה אבל אמצעית דקיימי להו בימי זיבה לא בעיא בדיקה ועקרא להו בחדא זימנא, אלו דברי הרב ז"ל, והם צ"ע, בחדא זימנא בהם טעם שהרי אשה זו לא הפלינה כ"ט כדי שתקבע לה וסת להפלגת

ועוד מצא הרב ז"ל קביעת וסת במקרבת ראותיה ואמר שלא אמר שמואל אין אשה קובעת וסת בימי זיבתה אלא בתוך אחד עשר כדקתני מתניתין אבל בימים הראויים לספירת אחד עשר קובעת הילכך אם ראתה

כ∵מ.

קובעת וסת בכל זמן שתראה בין במקרבת על שמונה עשר ולא על ימי נדה והאשה להן הכי אין מונין לעולם ואין משגיחין על עצמן להיות כטועות, ורבי נמי דאתקן ולפי דעתי מכאן שהחמירו בנות ישראל ארבע ראיות וחוששת היא פעם אחת לכולן. חזיתא ולא הוו תלתא הפלגות עד דאיכא דהאיכא ארבע ראיות וקמייתא לאו בהפלגה עפוי האמצעיות כמו שכתבנו לדעת הרב הסדר הזה שמונה פעמים קבעה לה וסת בעוך אחד עשר ממש אבל אם ראחה על וסת שהרי אי אפשר שלא תהא אח' מהן יום זה דבר [ברור] הוא שעדיין לא קבעה ראחה שלשה פעמים כל א' וא' בתוך י"ם וזיבות וכטועות משוינן להו ומכל מקום אם אלא שעכשיו אין הנשים משמרות פתחי נדה ראויין הן לקביעת וסת, וכבר הורה זקן ז"ל. שהיא ראוייה לנדה בין שהיא מספירת זיבה עשר יום וכי מטיא לשמונה עשר יום בין נדה היא מתמרקת מדמיה ולא הדרי עד אחד וה"ט משום דקים להו לרבנן דבשבעה ימי ימי נדה חשיבי שלא טהרו אלא אחד עשר דספרה שבעה נקיים קובעת דלעניין וסת [ימי נדה] אף על גב דלא מתחלת נדה עד שלשה ימים בתוך אחד עשר ויום א' בתחלת

ללקולין שיהיו קרובין לבא בדבר. שלא יבואו לטעות בקביעת הוסת והרבה בין רואה בהן שלש פעמים לרואה שמונה נשתכח מהן לגמרי וגזרו עליו ולא נחלק נמי ללמד לבנות ישראל ימי נדה וי"א שכבר ראיותיה בין במפלגת אותן ולא נצטרך

אלא אפשר לפרש מקבע לא קבעה מיחש וסתה כיון שהוקבע הוסת כראוי בזמן נדה. אמאי לא תיחוש להו בכל זמן שיבא לה וו' דהאידנ' בימי נדה הויא, ולהאי פירושא ותרין קמייאתא בימי נדה הוו וראית עשרין מדשמואל החס לר' פפא נמי ראית עשרין ואינו יודע היכי אחינן למיפשט הא מילתא תשמ' ליום ט"ו קודם ראיה שמא תראה לט"ו דהיינו ימי זוב מיבעי" למיחש ולא מיחש מהו דניחוש לה אם היתה רנילה מט"ו **קבעה.** פרש"י ז"ל דתיבעי ג"פ לעקרן, וכון. ועכשיו לעולם קובעת. מקבע לא לדין הגמרא כדחנן בפרק קמא חוץ מן הנדה ימים שראתה בהן נדה אינן יכולין להחמיר [לדין] התלמוד ומכל מקום בתוך שבעה וסת בין בימי נדה בין בימי זיבה (ודין) אדשמואל והלכה כמוהם ואשה קובעת לה בתוספות דרבי יוחנן וריש לקיש פליגי וחכמי צרפתים זכרונם לברכה כתבו

מהו דחיחוש לה אם היה לה וסח בין קבוע בין שאינו קבוע בימים הראוים לוסח ואירע לה אוחו היום בימי זיבה מהו שחחוש שמא בימים הללו חראה ולא חשמש או דילמא כשם שאינה קובעת וסת בחוך י"א כך אינה חוששת לוסת הראשון שלה בימי י"א והא מילתא מיפשמא בהדיא מדשמואל לפירושיה דרב פפא.

לפי השבון הראוי מנינן. כלומר מדקרי ליה לפעם ג' בתוך ימי נדה דאמר ר"ל וכו' אלמא מריש ירחא מנינן. גרסת רש"י ז"ל: א"ל רב פפא אלא הא חוששין לה בכל זמן שהוא בתוך נדה הן. יודעת פתחי נדה שכל ראיה שהן רואות נסמוך וכ"ש מאחר שכתבנו שאין הנשים דוד ז"ל פסק בספרו כר" פפא ואף אנו עליו אמרה והא אידהי, אבל הרב רבי אברהם בר רב פפא לא מהימן בה דאיהו מדשמואל דאמר רב פפא בשלהי האשה דלק' דחיישא, צונא לקולא אנן לקול נקיטו בה ואע"ג דוסתות דרבנן אע"ג דלא איפשטא ליה לרב מנאמואל ודאי מיפלג פליג עלי' וכיון ואיהו כיון דאידחיא לראיה דרב פפא כעב פפא אלא כרב הונא ברי' דר' יהושע ולענין גמר' ודאי מסחברא דלית הלכתא

> וק"ל והא ר' פפא גופיה נמי אית ליה נדה ופתחה מכ"ז מנינן ולא לפי השבון הראוי ועוד דילמא משום תרי זימני קמא דקביעינהו בימי נדה קרי ליה הכי.

תוספת דמים הוא, וכ"ש בימי זיבה דכיון קרבה בתוך כך דאפילו בימי נדה אמרי מתיקרא (ממנין) [ממעין] סחום ועכשיו דריה דר"י דלא אמרי הכי אלא ברואה ואון ראיה שבאמצע מפסקת, ופריק ר"ה לו מכ"ב לכ"ב מעיקרא וסת ראשון מנינן שכבר קבעה לה וסת ואנו צריכין לחוש דמנין כ"ב מעיקרא נקטא והתם נמי כיון למא לא מפסקא, ולא מנינן מינייהו אלמא וסת להפלגות למ"ד וראיות דחמשה בירחא ודאי השתא בהפלגת למ"ד חואי וקבעה לה ליה עיקרו של וסת מחמשה לחמשה דהא לריש ירחא הוא דאיכא למ"ד ובשני הויא ירחא ונאמר עיקר הוסת בראשון ו) ירחא ירחא ולא מנינן מחמשא בירחא לרישי לה עכשיו שהפליגה למ"ד מנינן מריש אלא כ"ה יום ואע"פ כן כיון שאנו רואין הפסקה קמייתא לריש ירחא] לא הפליגה קמייאתא [פי' לריש ירחא ב' וכונתו וחמשה) [דמחמישה בירחא] לריש ירחא נאפשר דהכי קאמר ליה והא הכא (דמעשרין

מנינן.

דקמייאתא (ממנין) [ממעין] סחום והפליגה שתיים ועכשיו נמי ראתה יש לנו לומר תוספות הואי אבל לחוש אינה חוששת אלא למנין ראיות.

וה"ה ודאי דה"ל לתרוצי שאני התם דכיון דחואי [בפעם ג' בחמישה בירחא] אמרי' דחמשה בירחא עיקר ודרישי ירחי (עיקר) [מיקרי] תוספות ואע"פ כן לחוש אין חוששין אלא בהפלגות ולא למנין הראוי, אלא מסחברא ליה דקביעות ראיות קמייאתא לא אמרי תוספת דמים הוו. וגם זה הפי' אינו מחוור.

ומ"מ היינו ריש ירחי דנקט לאו דוקא אלא הפלגו' שוות בהן דאלו בוסת החדש ודאי למנין הראוי חוששת דהא לאו בהפלגות שוות חזיא מעיקרא אלא בימי דחדש הוא דהשוות ראיותיה וכדבעינן לברורי קמן

בפרק האשה (סד, א).

ושמע מינה לרב הונא דאינה מונה כ"ב אלא מכ"ז ואי הזאי בכ"ב הזר הוסת הראשון למקומו ונעקר החדש לגמרי אבל אם לא ראתה בעשרין ותרין שחששת לו חוששת לסוף המשה ימים דה"ל כ"ז מכ"ז שראתה בו תחלה והיינו דתרנגולת'. [ע' ביאור דברי הרמב"ן בריטב"א] וכן דעת ה"ר

> משה ולא כן פסק הרב ר' אברהם בספרו ז"ל. א"ל רב פפא אלא הא דאמר ר"ל וכו' אלמא מריש ירחא מנינן. כלומר מדקרי ליה לפעם ג' בחוך ימי נדה לפי חשבון הראוי

וק"ל והא ר' פפא גופיה נמי אית ליה נדה ופתחה מכ"ז מנינן ולא לפי השבון הראוי ועוד דילמא משום תרי זימני קמא

דקביעינהו בימי נדה קרי ליה הכי.

לו מכ"ב לכ"ב מעיקרא וסת ראשון מנינן שכבר קבעה לה וסת ואנו צריכין לחוש דמנין כ"ב מעיקרא נקטא והתם נמי כיון למא לא מפסקא, ולא מנינן מינייהו אלמא וסת להפלגות למ"ד וראיות דחמשה בירחא ודאי השתא בהפלגת למ"ר חואי וקבעה לה ליה עיקרו של וסת מחמשה לחמשה דהא לריש ירחא הוא דאיכא למ"ד ובשני הויא ירחא ונאמר עיקר הוסת בראשון ו) ירחא ירחא ולא מנינן מחמשא בירחא לרישי לה עכשיו שהפליגה למ"ד מנינן מריש אלא כ"ה יום ואע"פ כן כיון שאנו רואין הפסקה קמייתא לריש ירחא] לא הפליגה קמייאתא [פי' לריש ירהא ב' וכונתו וחמשה) [דמחמישה בירחא] לריש ירחא ואפשר דהכי קאמר ליה והא הכא (דמעשרין

ואין ראיה שבאמצע מפסקת, ופריק ר"ה בריה דר"י דלא אמרי" הכי אלא ברואה מעיקרא (ממנין) [ממעין] סחום ועכשיו קרבה בחוך כך דאפילו בימי נדה אמרי חוספת דמים הוא, וכ"ש בימי זיבה דכיון דקמייאתא (ממנין) [ממעין] סחום והפליגה שחיים ועכשיו נמי ראחה יש לנו לומר תוספות הואי אבל לחוש אינה חוששת אלא

וה"ה ודאי דה"ל לחרוצי שאני החם דכיון דחואי [בפעם ג' בחמישה בירחא] אמרי' דחמשה בירחא עיקר ודרישי ירחי עיקר) [מיקרי] חוספות ואע"פ כן לחוש אין חוששין אלא בהפלגות ולא למנין הראוי. אלא מסתברא ליה דקביעות ראיות קמייאתא לא אמרי חוספת דמים הוו. וגם

למנין ראיות.

זה הפי' אינו מחוור. ומ''מ היינו ריש ירחי דנקט לאו דוקא אלא הפלגו' שוות בהן דאלו בוסת החדש ודאי למנין הראוי חוששת דהא לאו בהפלגות שוות חזיא מעיקרא אלא בימי דחדש הוא

דהשוות ראיותיה וכדבעינן לברורי קמן

בפרק האשה (סד, א).

ושמע מינה לרב הונא דאינה מונה כ"ב אלא מכ"ז ואי הואי בכ"ב הזר הוסת הראשון למקומו ונעקר החדש לגמרי אבל אם לא ראחה בעשרין ותרין שהששת לו הוששת לסוף המשה ימים דה"ל כ"ז מכ"ז שראחה בו תחלה והיינו דתרנגולת". [ע' ביאור דברי הרמב"ן בריטב"א] וכן דעת ה"ר משה ולא כן פסק הרב ר' אברהם בספרו ז"ל.

פרק ה יוצא דופן

112 2

ורבי שמעון ההוא דאפילו לא ילדה אלא כעין שהזריע' אמר טמאה לידה. וא"ח לרבנן נמי מבעי להו להכי כיון דאינהו אמרי

הבית טמא ולית להו נימוק הולד עד שלא

יצא כדאיתא בפרק המפלת פשיטא דאמר טמאה לידה זה כתב רש"י ז"ל.

ול"ל נהי נמי דלית להו במפלת שליא נימוק

פיסולו בקדש. הכל, ול"ק כאן שפיסולו בקדש כאן שאין א' ממעט הריבוי ריבה הכל והמיעוט מיעט אבל לר' שמעון כיון דקרא א' מרבה וקרא כדבעינן למימר צריכי מעוטא לכל חד וחד שפסולן בקדש ומכשר הלן והיוצ' ושארא פירש לר' יהודה כיון דממעט הני אף על פי אלו ג' מעוטין פרט לנשחטה בלילה וכו". נקט : זאת תורת העולה היא העולה הרי נפקא לאו דוקא אלא חדא מטעמיה דג"ש כתיב אמו והא דאמרינן לקמן מאמו אמו משום דדמי מדמי הוא דהכא כתיב אמו והכא אלא מסתברא לידה לידה דאדם גמר כן והא דאמרינן שכן אמו מאמו לא דהיא ג"ש מכי יולד ולהכי צריך ג"ש דלידה לידה יוצא דופן בכלל לידה גבי אדם א"א למעטו מבכור. פי' דאי לאו ג"ש כיון שנתרבה שהזריעה טמאה לידה. מ"ט גמר לידה מאי כי תזריע דאפילו לא ילדה אלא כעין ש"מ דא"כ לימא קרא כי חבעל וילדה בכה"ג, ואיכא למימר נמי לרבנן ממילא לענין לידה אבל לרבנן לית להו ביטול ביטול ברוב לענין טומאה איצטרך קרא באמו ממאה לידה ואפשר דלר"ש דאית ליה הולד היכא דחזינן ודאי דנימוק מנא להו

והא דאמרינן הרי אלו [ג'] מיעוטין ולא אמרינן אין מיעוט אחר מיעוט אלא לרבות משום דכיון דכל אחד ממעט את שלו אין כאן מיעוט אחר מיעוט שאין מיעוט אתר מיעוט לרבו' אלא כשהן ממעט' דבר אחד כגון שאמרו (סנהדרין טו, א) עשרה כהנים כתובים בפרשה כהן ולא ישראל ואין מיעוט אחר מיעוט אלא לרבות אבל כאן כל מיעוט

וכיוצא בזו בב"ק (מד, ב) שור שור שור ז' פעמים להוציא שור האשה ושור היתומין ושור האפוטרופסין וכו' ולא היו מיעוט אתר מיעוט והני חלחא מיעוטי נמי ממעטי הני חלחא פסולי כדפרישית.

הוא צריך למעט את שלו.

אבל במס' הוריות מצאתי בפרק ראשון הרי אלו מיעוטן אדל בשאר דוכחי ג' מיעוטין אד בערושלמי (ה"א) גבי נפש כי תחטא אחת המעום למעם א"ר מתניא שניה היא דכתיב מיעוט למעט א"ר מתניא שניה היא דכתיב ההיא דאמרי' בסנהדרין כהן ולא ישראל ההיא דאמרי' בסנהדרין כהן ולא ישראל ההיא דאמרי בפרק למאר דוכחי בל מיעוס אחר מיעוט לאחר מיעוט אחר מיעוט לאחר מיעוט אחר מיעוט אחר מיעוט לאחר מיעוט אחר מיעוט לאחר מיעוט ארי בפרק האשון ולא יותר נדרשין הן כולן למיעוט כמשמען ולא

נאמרה מדה זו בתורה אלא בשני מיעוטן

מיעוט אחר מיעוט.

שחיטת לילה פסולה בבמת יחיד. (דף ק"כ), איכא למימר אתיא כמ"ד התם שהרי כשר בבמת יחיד כדאי' בזבחים לדקדק בה דא"כ נשחטה בלילה נמי כשרה [וכתבנוה] מפני שהיא (תמה) [סתומה] ויש ריבה קא סמיך הדין גמרא דהתם (ובתכפה) שהוא בהכשרו תנא אזאת תורת העולה צבור וכי דנין דבר שלא בהכשרו מדבר וזרקו את דמו בהנך פסולין דחזו לעבוד' הואיל ואחקו' לחוץ לזמנו ושקבלו פסולין לזמנו הואיל ומרצה לפיגול, חוץ למקומו ממא הואיל ואשתרי לגבי צבור, ונשחט חוץ לן כשר בבשר, יוצא הואיל וכשר בבמה, לן כשר באימורין לן באימורין כשר שהרי (דף פ"ד) מפני מה אמרו לן בדם כשר שהרי בהו ר' יהודה וטעמא מפרש במסכת זבחים מ"מ כל הגך פסולי דמכשיר ר' שמעון מודה

אלא הא קשיא יצא דמה חוץ לקלעים נימא דכשר שהרי כשר בבמה שאין יוצא בבמה לא בבשר ולא בדם וכן חוץ למקומו נמי דקאמר הואיל ואחקוש לחוץ לזמנו לימא הואיל וכשר בבמה, ועוד דקאמר ושקבלו פסולין וורקו את דמו בהנך פסולין דחזו

> לעבודת צבור אפילו זר גמור נמי יהא כשר שהרי כשר בבמת יחיד.

ואיכא למימר נשחטה בלילה ויוצא דמה ליכא לאכשורי (בשרן) דאי הכי מיעוטין מאי אהנו לי ומסחבר' ליה לאוקמי בהני דבעיקר הכשרן נפסלו מאינך והא דאוקי בהנך פסולי דחזו לצבור ולא אמר משום דכשרין בבמה דבהא פשיטא ליה דליכא למילף מינה שזה ודאי דבר שעקר הכשרו כן הוא וליח להו הכשר בכשרין טפי מפסולין לעולם ודקאמרת חוץ למקומו הואיל ואחקוש משום דכל היכא דמשכח הואיל בפנים לא מייחי ליה מבמה, כנ"ל.

ובתוספות מאריכין בע"א, וניתנין למעלה שנתנן למטה וכן בחוץ ובפנים ופסח וחטאת כולהו כיון דבפנים נמי אשכחן בהו הכשרא לא צריכא ליה למימר' דודאי לא ירדו.

ト に な と

דאמרינן ואזדא ר' יוחנן לטעמיה שאמר מקומו טמא ולא מטמא ליה נגיעה דמת. והא במשהו מטמא משום כתם משום דמקור דקאמרינן באשה שמתה ויצאה ממנה דם דם הנדה, וה"נ מוכח בפ' בתרא דמכילתן ערב במשהו כדם הנדה דבמקומו הוא נעשה הוא ומטמא (ביציאותיו) [בנגיעתו] טומאת נבראת שם מתחלה וכל שנברא בו ממא ולא משקה אלא גזרת הכתוב שטומאה בית הסתרים הוא ודם גופה אינו לא אוכל לא דמקור בנגיעה דידיה מטמא דם דהא נמי ירדו. הא דאמרינן מקור מקומו שמא. עלה ירד דמיעוטא הכי משמע שאם עלו בבהמת קדשים לפסול ולומר שאפילו אם כולם וכל שהוא פסול בבהמת חולין מיעט בבהמת קדשים וכיון דשקולים הם יבואו שאם עלו ירדו הילכך ע"כ מוקמינן מיעוטא מתלמא) [דחולין מאמו] נפקי אפילו לענין להעמי' המיעוט בבהמת תולין (דכולהו שמקרא א' מרבה ומקרא אחר ממעט וא"א העולה לרבות כל העולי' לגמרי כיון שאם עלה ירד מיהו אין במשמע תורת דאע"ג דהאי וזאח לא מיתר ביוצא דופן והא דאמרינן **חד לבהמת קדשים.** פי'

בהדי' ומהדרי' בשהטבילוה במטה כלומר ביא אלא כיון דאיירי בדר"ש מפרש ואזיל שחצא טומאחה לחוץ והך קושיא לרבנן נמי לומר שבזה בא ר"ש ללמד שאינה טמאה עד ואע"ג דרבא משום פליטה קאמר ואפשר לך סגי לה ולהכי טבלה והאמרת רבא וכו". ואקשינן למימרא דמשמשת בטומאת ערב לר"ש קשיא. ומהדרינן בטבלה לשמושה. במים דמשום פליטה הוא דטמאים אלא כרואה מדכתיב יהיה וההוא גלי אורחצו אבל כשהיא חוזרת ופולטת עשאה הכתוב הוא ואותו מקום בית הסתרים הוא למגע שאלו מפני שמוש' טהורה היא דהא מגע בתורה טבילת משמשת אלא מפני פליטתה אפגלו בפנים, ואלו לרבנן י"ל שלא הצריכה טומאה פולטת בחוץ הא שמשה ונטמאת תיפוק לי' דהא שמשה. ה"ק למה לי לא גמר. הא דאקשי' לר' שמעון פולטת אדמו ממא פליגי מר גמר לדם מאשה ומר אשה טמאה קרא מפורש הוא ובאי דם ליה קרא מפורש קאמרינן הכי לימא דאין הוא מודה דאשה טהורה היא משום דנסיב מאום באדיי נמי אמרה ור"ל נמי לר"ש משום רשב"י וכוי. אף ע"ג דר"י להא

ומהורה לשמושה ואח"כ פלטה טומאת, לבית החיצון ולא יצא לחוץ שלא הלכה ולא נתהפכ". ואקשינן מכלל וכו". וכי חימא דילמא אשתייר ומספיק' אסרינן לה בטומא' אי הכי חיישינן שמא נשתיי' מיבעי ליה אלא ודאי מדלא קאמר הכי ש"מ דכל היכא דאזלא בכרעא מותרת בתרומה דודאי שדתיה לכוליה ודרבא בשלא הלכה הוא אלא א"א הוא.

אקרא קאי ופריש דכי כתיב עד הערב לאו במהלכת ולאו במכבדת את הבית דא"כ תיפוק לי משום נגיעת הוץ אלא בשוכבת על מטתה ואינה מתהפכת אבל מתהפכת כל ג' ימים נמי אסור' ולאו מגזרת הכתוב דמשמשת אלא משום פליטה וי"ל דאפילו דמשלכת חיישינן שמא נשתייר ולהכי לא אי הכי חיישינן שמא נשתייר מיבעי ליה לאו אי הכי חיישינן שמא נשתייר מיבעי ליה לאו למימרא דלא חיישינן אלא לומר דרבא לא בכי האי גוונא מיירי.

ולאו מילתא היא דא"כ לישמועינן רבא דעדיפא ולימא כי כחיב בשאינה מתהפכת אבל במתהפכת אפילו מהלכת כל ג' ימים אסורה לאכול בתרומה שמא תפליט ועוד אי משום חששא דשיור לא מוקי קרא במהלכת לוקמיה משמשת במכבדת שהיא מהורה משיור לגמרי אלא הקרא לא מתוקס בהנך גווני משום דאיכא נגיעת חוץ בפליטה

והא דחנן במסכח מקואות (ח, ד) האשה ששמשה את ביתה ירדה וטבלה ולא כבדה

אין בפליטה דאשה צחצוחי דם כלל. למימר למימר נוגעת הויא ולא סתרה דהא הויא ואינה מטמאה אלא בחוץ דאית לן אלמא נוגע הוי וכ"ש בפולטת דלא מגופ' צחצוחי זיבה דמדבעי חתימת פי האמה בעל קרי לא סתר אלא משום דא"א לו משום בלא כרב הונא דאמר בפ' המפלת דאפילו שהוא רואה הויא משמע לי דפשטין ודאי מגלי ואפילו לר"ש נמי לסתור ולטמא במה נוגעת. ואסיקנא דלרבנן רואה הויא לכל מאביי. פולטת ש"ו אי רואה הויא או הא דבעא מיניה רב שמואל בר ביזוא בפנים אלא ראשון דמגע שכבת זרע הוי. זרע אלא דלית ליה דין פולטת לראיה ולטמא צריכה כבוד למהרות משום נגיעה דשכבת ההיצון וכותלי בית הרחם העמידוהו ומ"ה נפק כוליה. א"נ כשהלכה דפולטתו בבית ואעפ"כ אם כבדה את הבית מותר' דודאי את הבית כאלו לא טבלה תפתר בשלא הלכה

וא"ה אי הכי קשיא לאביי היכי פשיטא לר"ש לסתור ולטמא במשהו הויא דהא שמעינן ליה לר"ש דס"ל כר' נתן דאמר זב צריך חתימת פי האמה ואיתקוש ב"ק לזב וצריך נמי חתימת פי האמה כדאיתא

בפ' אלו דברים. וי"ל קסבר אביי דבעל קרי אע"פ דצריך חתימת פי האמה רואה הוי ושעורא בעלמא הוא דאצרכיה רחמנא דומיא דוב וכדפרישית בפ' המפלת. ומיהו גבי אשה דליכא למימר תחימת פי הרחם דשיעורא אחרינא הויא במשהו כרוא' דם בזיבה ולא אמרינן בהא דייה כבעלה משום דלא אפשר.

וי"מ דבמשהו דקאמרינן כעדשה דשרץ קאמרינן מ"מ מסקי השתא דרואה הויא. ויש מחכמי הצרפתים ז"ל שחדשו בה

ויש מחכמי הצרפתים ז"ל שחדשו בה ואמרו כיון שהיא רואה וסותרת יומה בזמן הזה שכל הנשים ספק זבות משיינן להו אשה ששמשה בלילי שבת וראתה בשב' ופסקה מהרה בו ביום או למחרתו אינ' מתחלת ספירתה עד יום ד' בשבת שהוא ג' ימים לאחר שמושה מ"ט דכל ג' ימים פולטת היא וסותר' וקי"ל נמי דישש עונות שלימות מטמאה בפולטת והלכה למעשה הורו והנהיגו הדור בחומרא זו אלא שמתירין בכבוד הבית יפה.

ויש לדקדק אחר דבריהם שאפילו הדבר כן שהפולטת סותרת לבעלה אין לחוש כן במהלכ' שכבר נתפרשה לנו שאם הלכה מותרת בתרומה לערב ואין חוששין שמא

> ודחוה בשתי ידים ולא קבלו אותה כלל. ומצאתי בתוס' שהוזכרה ביניהם סברא זו טומאה לבעלה שאינה סותרת לעולם ועולה. גורם עכשיו כל שכן פולמת שאינה גורמת ואפילו קושי אינו סותר בזיבה מפני שאינו גרם לו קריו יום א' לפיכך סותר יום א' מה גורם לו זובו ז' לפיכך סותר ז' מה סותר דבר שאינו גורם אינו סותר. וכדתניא לבעלה אינה סותר' שהרי אמרו דבר הגורם בענין תרומה וקדשים ולענין טהרות אבל וו ואמר שלא אמרו פולטת סותרת אלא והרב ר' אברהם בר זוז ז"ל נשאל בהוראה מטתה ומתהפכת בכאן יש מקום להורא' זו. שפלטה בשני שלה או בג' או בעומדת על נשחייר אבל אם האשה הרגישה בעצמה

והרב ז"ל הביא ראיה לדבריו מדתניא ד"ש אומר ואחר תטהר אחר מעשה תטהר אבל אמרו חכמים אסור לעשות כן שמא תבא לידי הספק דאלמא אי לאו חששה דראיה משמשת והולכת ואמאי והא יש לחוש

לפולמת שסותרת.

רוו אינה ראיה, די"ל התורה לא חששה לפולטת שאפשר לה שלא להתהפך, וכן זו שהקשו בפ' המפלת בעשרין וחד תשמש לרוחא דמילתא מתרצי משום דמשמע דאסר

לה לשמש בכל ענין ואע"פ שלא תתהפך כל היום וכ"ש למאן דסבר נוגעת הויא דצרכינין לאוקומא כר' שמעון והכמים אף לזה הששי ואסרוה לשמש, א"נ תמהר לתרומה וקדשים ואסרו הכמים לעשות כן שמא תבא לםפק ראיה. והכי תניא בהדיא בספרי אחר מעש' תטהר כיון שטבלה מהורה להתעסק בטהרו' אבל אמרו הכמים וכו'.

אלא מהא דאמרינן בשלהי בא סימן יום א' טמא ויום א' טהור משמשות שמיני ולילו וד' לילות מתוך י"ח ימים והא הכא דמשמשת ליל ט' והחשיעי טמא וסופרת עשירי ואין חוששין לה ג' ימים משום פליטה. גם זו אינה ראיה למה שכתבנו דמהלכת אינה חוששת לשייר. א"נ במקנחת ומכבדת את הבית.

ובודאי שדברי הרב ר' אברהם ז"ל מכריען בטעמן שכל שאינו גורם אינו סותר ולא מצינו לובן באשה לבעלה. אלא שיש לבעל דין לחלוק ולומר שלא נחנה דבריה לשעורן וכיון דסתרה לטהרת סותרת לבעלה דנקיים מכל ראיה דטומאה בעינן וקראי נמי דייקי דכתיב ואתר תטהר וביום השמיני תקח לה וכו". ולפי מדה זו יש שטהורה בשביעי

> לביתה ובח' (ערא') [היא] סופרת ודברי הרמב"ם ז"ל מטין כן שהפולטת סותרת יומא לכל דבר אבל רבינו הגדול והגאונים ז"ל לא תששו לכתוב הדבר ובעל נפש יחוש לעצמו. יולדת שירדה לטבול מטומאה לעהרה ונעקר ממנה דם. פי' רש"י ז"ל לבית החיצון. וק"ל דא"כ היכי אקשי אמאי מומאה בלועה היא דהא אמר רבא לקמן דטומאת בית הסתרים הוה ומטמא במעא שהרי דם נדה מטמא במגע ובמשא.

ואיכא לפרושי דנעקר לאו לבית החיצון משמע אלא רגישה בעלמא שנעקר מן המקור אע"פ שהוא בין השניים ולפנים טמאה ולכך אקשינן טומאה בלועה הוא דע"כ לא אמר רבא בית הסתרים הוי אלא בבית החיצון דהיינו בין השינים לר' יוחנן אבל לפנים בלוע הוי.

וא"ת כי מוקמינן לדר" זירא בשיצא לחוץ נמי אמאי קשיא לן אלא יולדת אי בימי נדה נדה אי בימי זיבה זיבה נתריץ נמי ברייתא כגון שנעקר דם לבית החיצון ומטמ" התם

במשא.

לאו מילחא היא דהאמרינן דאפילו נעקר קצח מטמא לכשיוצא ולא מהני ליה טבילה ואי לאשמועינן דמעכשיו נמי היא טמאה

כבחוץ הן שוין. אבל בשיעור מקומן הא דהוה ליה למימר מידי איריא לטמויי בפנים אהיקר מילתא דייקינן למיקם אפירושה א"נ והתם בבית החיצון והכא אפילו בפנים אלא למידק עלה והא דומיא דנדה וזבה קתני מממאו, בפני, כבחוץ כי הא דר' זירא מצינן כי מתרצינן מעיקרא ברייתא דקתני כולן לרבא אלא לאביי מאי איכא למימר. ומיהו לתרוצה אליבא דכ"ע דלא תיקשי לן הניחא דהיינו בבית החיצון. אי נמי ניחא לן להני לה טבילה עד דהוי במקום טומאה זירא משמע מינה דלא הויא עקירה דלא לעני ברייתא הכי אלא אי ברייתא כדר' עקירה ממקומו טומאה בבית החיצון ולא בבית החיצון כמו שיצא הוה ליה למיתני

וי"מ פירכא אליבא דאביי ופירוקה נמי לאביי דאמרינן עשאוה כנבלת עוף טהור שמטמאה בגדים בבית הבליעה ומדמי לה אלמא התם נמי טומא' בלועה הוי דאי התם בית הסתרים הוי מאי דומיא הכא בבית הסתרים ודאי מטמיא במשא ובטומא' בלועה לא מטמיא כלל דלא דמיא נמי לנבלת עוף טהור. וזה הדרך ראיתי בתוספות.

כדאיתא והא כדאיתא.

ולשון שלי הראשון מחוור ממנו לפי שנבלת

שמצינו טומאה בלועה מטמאה בדאורייתא דרבנן אכעין דאורייתא קאמר שאלמלא ועשאו' כנבל' עוף טהור ולמיסמך גזירה צורו על טומאה זו מפני שדרכה לצאת **כנבלת עוף טהור.** ויש לפרש דה"ק חכמים בלחוד דכתיב בה ולא באחרת. עשאוה ולא משמע להו לדחוקה בסוף הבליעה דלעולם אין לבהמה טומאה בבית הבליעה וברייתא דמסתייע אביי מינ' משום דמשמע יאכל לטמאה אמר רחמנ' כל דאכיל מטמא בושט ואפילו בלועה דלא ליטמיה ביה דלא בהמה משום משא הא לעוף אין לך מקום נמי דמטמא עוף בבית הבליעה מטמאה נמי במשא ועוף במגע ולרבא [איכא] היכא מקום דתטמא בית הבליעה בנבלת בהמה לקמי בתחלת בית הבליעה דלאביי ליכא ואפילו פנים דהוי טומאה בלועה וכי פליגי עוף טהור מטמא בכל מקום מבית הבליעה

לא הוו גוזרין בהו שמטמא.

रान धर

הא דאמרינן כל שכבה זרע שאינו יורה כחץ אינה מטמאה. ק"ל סריס חמה אינה מטמא בביאה ואין שכבה זרעו מטמא דהא אינו יורה כחץ ומשמע לי שהסריס יש לו הרגשה בין בעקירה בין ביציאה כדאמרינן ביבמות (סה, א) איהי קים לה כיורה כחץ איהו לא קים לי' כיורה כחץ. ואם אינו מרגי' הא קים ליה דלא מרגיש.

אלא הכי קחני כל שאין בו הרגשה בעקירה וביציאה כיורה כחץ אינה מטמאה הא הרגיש בה ואין בה כח בירידתה כיורה חץ טמאה אע"פ שאינה מחעברת בה דההוא חולי בעלמא הוא דשכבת זרעו דיהה.

והיינו דקאמרינן מאי איכא בין האי לישנא
וכו'. דלאו למעוטי סריס ומי ששהה
עם אשתו ואינו יורה בה כחץ אחינן ובי
דרשינן נמי שכבת זרע בראויה להזריעה
לומר שנעקרה ויוצאה בכח וראויה להזריע
דההיא שעתא הוא דמטמיא אע"פ שחוזרת
להיות דיהה ואינו יורה כחץ באשה. כל
שכבת זרע שאינו יורה כחץ אינה מטמאה.
ק"ל סריס חמה אינה מטמא בביאה ואין
שכבת זרעו מטמא דהא אינו יורה כחץ

ומשמע לי שהסריס יש לו הרגשה בין בעקירה בין ביציאה כדאמרינן ביבמות (סה, א) איהי קים לה כיורה כחץ איהו לא קים לי' כיורה כחץ. ואם אינו מרגי' הא קים ליה דלא מרגיש. אלא הכי קחני כל שאין בו הרגשה בעקירה

אלא הכי קחני כל שאין בו הרגשה בעקירה וביציאה כיורה כחץ אינה מטמאה הא הרגיש בה ואין בה כח בירידתה כיורה חץ טמאה אע"פ שאינה מתעברת בה דההוא חולי בעלמא הוא דשכבת זרעו דיהה.

והיינו דקאמרינן מאי איכא בין האי לישנא וכו". דלאו למעומי סריס ומי ששהה עם אשתו ואינו יורה בה כחץ אחינן ובי דרשינן נמי שכבת זרע בראויה להזריעה לומר שנעקרה ויוצאה בכח וראויה להזריעה להיות דיהה ואינו יורה כחץ באשה. לחימרא. ק"ל אמאי לא פשמה להא מילתא הא דאמרן ונעקר ממנה דם בירידה טמאה בשלמא בעייא דרבא ל"ק דאיהו לא משום בשלמא דבתר עקירה אזלינן בלחוד מספקא ליה אלא משום דשמואל דכיון דאינו יורה

כחץ בשעת טומאתו אינו מטמא אבל הא דאמרינן גבי ירד וטבל את"ל בתר עקירה

אזלינן קשיא.

ואיכא למימר משום דכיון שטבל בנחיים א"א שלא בטלה הרגשחו ומיהו זבה ענעקרו מימי רגליה דמיא לההיא אלא דהחם מצי נקיט להו והא דקאמרינן ביה אח"ל סרכא נקט.

राव धर

נמי כיון שלא נולד י"ל שמא נפל הוא שאינו יום אחד אין עובר לא ואפילו כלו חדשיו לא יאכלו בשביל חלקו של עובר קמ"ל בן דאמר הוששין למיעוט ואפילו כולן זכרים ולמיעוטא לא היישינן ולאפוקי מדר' יוסי נפל הוא לא פסול הוו להו זכרים מיעוט' שבמעי הגרוש' נקבה היא לא פסלה ואי ויש לו בנים משאינ' גרושה כיון דאי עובר זכייה לעובר ומיהו בכהן שיש לו שתי נשים אלא ה"פ: דרב ששת לטעמיה דאמר יש ומתרץ כי הכא משו' דאיהו מאית ברישא. עלה התם מסוף דמתני' דקתני נוחל ומנחיל קנה וכ"ש בירושה הבאה מאליה ומקשינן בפרק מי שמת (דף קמ"ב) המזכה לעובר דר' ששת דקא מתרץ לה איהו הוא דאמר בעברי אביו מלאכול בשביל המשפחה ועוד לו שתי נשים א' גרושה וכו' לימא שפוסל ול"ל א"כ למה ליה לאוקומא בכהן שיש בהלכתא בפ' אלמנה לכ"ג (יבמות סז, א). לעובר. וכן דעת רבינו אלפסי ז"ל וכתוב בן יום א' אבל עובר לא משום דאין זכייה שתי נשים וכוי. פי' רש"י ז"ל ודוקא הא דאמר רב ששת הב"ע בכהן שיש לו

נוגעין בו שאין דוחין נפש מפני נפש אלמא ומחתכין אותו אבר אבר יצא ראשו אין (עב, ב) האשה שמקשה לילד מביאין סכין קרינא ביה נפש אדם וה"נ אמרינן בסנהדרין **הייב.** ודוקא בן יום א' אבל עובר לא דלא דהכי הוא בודאי. והא דתנן **וההורגו** מכין אותה כנגד בית הריון ולאו למימרא התם. א"נ למ"ד הכי מקשי מברייתא דקתני קושטא הוא ולהכי הוינן מינה ומפרקי לה יש זכייה לעובר אתמר בפ' מי שמת מיהו מחה ברישא ואע"ג דהאי חירוצא לאוקומי המות ותתיך לה לסימנים אבל נהרגה איהי דולד זוטר היותיה עולה ביה טיפה דמלאך בן יום א' וכו'. ומפרקינן ה"מ מתה דאגב ברישא והא קי"ל דאיהו מאית ברישא דתנן הולד תחלה והוינן בה למימרא דאיהי מתה מכין אותה כנגד בית הריון שלה כדי שימות בערכין פ"ק (דף ז) אשה היוצאת ליהרג מיית ברישא. פיר' ודוקא מתה דקאמרינן לסמוך על העיקר ע"ש. מ"**ט דאיהו** מי שמת הארכתי בכל הסוגיא הזו והרוצה אלמנה לכהן גדול וכבר פירשתי שם בפ' והך פלוגתא מפרש בגמרא ביבמות פרק ראוי לברית נשמה.

מעיקרא ליכא משום הצלח נפש וקרא נמי ישראל מת אין מחללין עליו.

כתיב דמשלם דמי ולדות.

כיון שאינו קרוי' נפש.

ומוציאין ממנה הולד ואמאי מחללין שבת ומתה בשבת מביאין סכין וקורעין אותה (ז, א) האשה שהיא יושבת על המשבר ואיכא דקשיא ליה מההיא דגרסינן בערכין

לידה דבר ברור הוא שאינו בכלל נפש אדם בוה קטלינן לולד כדמפור' התם אבל לענין שתש" על המשבר כלל אי לאו קרא דגם לא אותה ולא מיתרבי מגם שניהם דאפילו קודם לומר שממחינן לה עד שחלד ואח"כ ממיחין דכילוד הוא אלא גופא אחרינא הוא קאמרינן ביושבת על המשבר היא ולא אמרינן התם יום א' תנן וקרא דגבי דמי ולדות אפילו בעינן יושבת על המשבר ג) ועוד דהכא בן כדאיתמר התם בערכין במקשה לילד לא דוקא משום דכיון דעקר גופא אחרינא הוא וליכא למימר התם ביושבת על המשבר

עובר אלא גוזמא היא כדי לומר דוד מלך יום א' מחללין עליו את השבת לאו לאפוקי והאי דאמרי' במס' שבת (קנא, ב) תינוק בן עליו שבת אחת כדי שיקיים שבתות הרבה ולאו קושיא היא התם אמרה תורה חלל

עד שנולד כדאמרינן.

रान धर

WILL CTAI'T ICET G'TWA' EG' RXWR FER שאין לו דעת הא רבי רחמנא ביבמה ביאת בדין שהרי ביאתו ביאה לכל דבר ואע"פ שהם גרעו כת ביאתו ועשאוה כמאמר וכן דמדאורייתא קנאה לגמרי ובגט סגי לה אלא ובתניא עשו ביאת בן ט' כמאמר משמע נמי מדהוינן בה ולכשיגדיל בגט סגי לה לה אלא שאינו נותן גם עד שיגדיל וכן **קנאה.** משמע קנאה לגמרי ליורשה וליטמא מבעון בל מ' שנים ויום א' שבא על יבמתו מצא הא אמרן דאחר בא עליה ואסורה. כשבעל וחזר ובעל כשמצא דם שאלו לא היינו בעיין אלא סירכא דלישנא קמא נקט דוקא דאפילו לא בעל לאחר שלשה נמי בתוך ג' ומצא דם ולאחר ג' ומצא דם לאו והא דאמרינן ללישנא בתרא כגון שבעל ובאשת כהן כדאיתא בכתובת פ"ק (מ, א). טענת בתולים דאיכא למיחש אחר בא עליה איתצדו הילכך לאחר ג' בשלא מצא היינו דהא מכיון שלא בא דם בתוך ג' ודאי לא לא מצא ודאי ליכא ספיקא דאחר בא עליה בעל בתוך ג' ולא מצא דם ולאחר ג' נמי ומצא דם לאחר ג' ולא מצא דם. פי' שאלו למאי נפקא מינה כגון שבעל בתוך ג' (יבמות צו, ב).

रान दार

[הא הוך זמן כלפני זמן היובחא]. הא דאסיקנא היובחא למ"ד חוך זמן כלאחר זמן ואחי רב נחמן לאוקמא בחר הכי כחנאי ולא קמא ק"ל דהא לקמן בפר' בא סימן אשכחן בה פלוגחא דר' יהודה ור"ש דר"י סבר חוך זמן כלאחר זמן ור"ש סבר כלפני זמן והיכי אסיקנא בחיובחא ולא אוקמינהו כחנאי. אלא שמצינו כיוצא בה בחלמוד והרי בזו המסכחא עצמה בפ' ג' (דף כ"ה ע"א) אלמא בעור חליא מילחא ל"ש עכור ול"ש צלול ואסיקנא חיובחא והדר אמר ר' נחמן

רבא חזקה לומר שאין ב"ד מטריחין עצמן הביאה שתי שערות. איכא למימר כי קאמר שהגיע לכלל שנותי' אינה ממאנת שמא בחששא בעלמא סגי והוה ליה למימר קטנה למיאון. אי קשי' למיאון למה לי חוקה והא נמי דכוותייהו. וכי קאמר רבא הזקה וכולהו שקלא דבתראי בתר מסקנא הוא כאן בשאינו סמוכה ומצי לפרוקי תיובתין מתרצין ברייתא אחריתי כאן בסמוכה לעיר אינה צריבה זימון ואסיקנא בתיובתא והדר לה) מדברי רבינו נלמד חיה שקנה בפרדס אשגה אחיובתא קמייתא ובפ' אין צדין (דף מטלוק, בעכו' והוינן עלה ממתני' ולא צלול ואסיקנא תיובתא והדר אמר ר' נחמן

> לבדוק שלא תמאן ואם חששו היינו בודקין. א"נ אע"ג דאמרינן כי קאמר רבא חוקה למיאון לאו דחוקה אצטריכא ליה להכי אלא לומר דלא ממאנה וחוקה נמי היא ומהניא חוקה לנשים בודקת אותן כדלקמן בפ' בא סימן.

> והראשונים שאלו א"כ הא דאמרינן התם בודקין לה לחליצה ולמיאונין היכי משכחת לה ורבי" הגדול השיב נפקא מינה להגיעה לכלל שנותיה וקדש בתוך זמן ולא בעל אתר זמן דהוה דרבנן.

ואלמלא שזה דבר ברור יכולין אנו לפטור עצמינו משאלה זו במה שאמרו מקצת המחברים בודקין למיאונין היינו כדאיחמר עלה לאפוקי מדר' יהודה דאמר עד שירבה שחור על הלבן קמ"ל בודקין ומכי אתיא עערות לא ממאנה ולאו למימרא דבדיקה צריך אלא בדיקה זו היינו שערות לומר דמשהביאה אותן בין בבדיקה בין בחזקה דמשהביאה אותן בין בבדיקה בין בחזקה אינה ממאנת וקטנה שלא נודע אם הגיעה לכלל שנותיה והביאה סימנין לא מצינו בגמ' דינה מפורש ויש שכוללין אף בזו בכלל בודקין למיאונין ואם הביאה תלויין והגדר גדר גמור. אוכלת תחלה בהפרתו הרי עדיין קידושי' באמר הקדיש ואכל לוקה שא"כ היאך היא ומיהו האי תירוצא לא אתיא כרב הונא שלא נדרה על דעתו שמא סבורה היא לצאת לא נתקיימו הקדושין אף הוא אינו מפר קידושיה יפר נדרה שעל דעת כן נדרה ואם שמתחלה מתלא תלי נדרה אם נתקיימו שכיון שלא קנה קנין גמור אינו מפר ומיהו משלא בעל משהגדילה אינו מיפר כן נדרה שאם הקפי' הבעל לא יחול נדרה כדר' פנחס וכו'. פי' והא נמי על דעת הספקות. והא אין הבעל מפר בקודמין לשאר הדברים מטילין אותה כחומרא כדין לוד' זמן ולא תלינן בשומא לקולא וה"נ סימנין אינ' ממאנת ואע"פ שלא בעל אלא

ויש שגורסין אלא כדר' פנחסולא וכו'. כלומר לעולם בשלא בעל ולא מפר אלא שעה ראשונה ואעפ"כ אחיא הפרה דידיה ומבטל נדרה דאורייתא שעל דעתו נדרה מכיון שהוא חיי' במזונתיה ועומדת תחתיו ומשמשתו והאי פירושא עיקר ואפילו למאן דלא גריס אלא ה"ג מתפרש דבכמה דוכתא בתלמודא דהדר ביה מתירוציה קמאי ולא

אתמר בהו "אלא".

71 41

CRIOGIR.

קאמר וקראי דמיום אל יום נסיב בגמרא **הומה וכו**". כולן מעת לעת מיום ליום דתניא שנה האמורה בקדשים בבתי ערי דסליק מיניה משמע וליתא אלא אבוחל. הא בשנוי שאלו לדברי רש"י סימן עליון אצמל בתחתון עד שלא בא העליון כלומר העליון בנא מעני, לעני באידך פירקין בא סימן בברייתא אלו הן סימניה בגרות וכו'. ועלה חדשים בלבד ומאי שלא פי' במתניתין פי' ידוע שאין בין נערות לבגרות אלא ו' דמתני' ובוגרת לא קתני משום דממילא ופי' מחני' סימן נערות דעליה קאי ברישא בפרק מהן. אלא איזה סימניה אבוחל קאי. במשנה ולא בברייתא וכן בגמ' לא הזכירו שתי שערות והלא לא פי' אותו כלל לא כלל ועוד בוחל זה שאמרו בידוע שהביא ואחרים בברייתא ולא הוזכרו של זה בזה הדברים נראין שנשנו שיעורין במשנה דתרי תנאי אליבא דר' יוסי ועדיין אין הקמט תחת הדד חד שיעורא הוא או לומר לומר דשיעורא דמשתקיף העטרה ושיעלה רש"י ז"ל דאצמל קאי. וא"כ צריכין אנו אומ' משיעלה קמט תחת הדד וכו'. פי' הא דתנן איזהו סימניה ר' יוסי הגלילי

מעת לעת ממש בעינן בקדשים כדאמרינן בפ' שני דובחים (דף כה ע"ב) זאת אומרת שעות פוסלות בקדשים. וכן בבתי ערי חומה בעינן מעת לעת ממש כדאמרי' בפ' בתרא דערכין. אבל שבבן ושבבת דפירקין דיוצא דופן לא בעינן מעת לעת כדאיתמר לעיל (דף מד ע"ב) ערב ראש השנה דג' איכא בנייהו וכן לענין עבד עברי לא שמענו. כך מפורש

והני כולהו דמיום אל יום שוין הן אבל

הוא.

रान क्षा

הא דתנן **ר' מאיר אומר לא חולצת ולא** מתיבמת. ר"מ לטעמיה דאמר (לעיל לב, א) קטן וקטנה לא חולצין ולא מיבמין. והא דקתני סיפא ותכ"א או חולצת או מתיבמת

מפני שאמרו לאו דוקא מחיבמת דהא לרבנן קטנה נמי מחייבמת אלא איידי דקחני בדר' מאיר חליצה ויבום וקחני להו בכל דוכתא נקט נמי הכא חולצת או מחייבמת.

פרק ו בא סימן

גמרא: הא דחניא כל הנבזקות נבזקות על פי נשים. היה נראה דלח"ק בין להקל בין להחמיר נשים נאמנות בין לפני הפרק בין תוכו בין לאחריו וטעמא דמילתא משים דבמילתא דאיתא קמן ומצינן לגלויה מהימנן ודמיא הא מילתא לההיא דאמרינן בפ' החולץ (דף לט ע"ב) ואשתמודענוהו לקמן דאחיה דמיתנא דמן אביה הוא וקי"ל אפילו בקרוב ואפילו אשה דגלויי מילתא

והוסיף רבינו הגדול ז"ל בפי" דמילתא ואמר מעמא משום דלאו אמילתא דאסורא קא הוא דמגלו דהדין הוא גבר פלן והא ניהי איתתיה וכו" כדכתיבא בהלכות והא נמי לההיא דמיא ועדיפא מינה משום דמילתא

להקל בין להחמיר. כך נראה פי' דבר זה.

והלכה כח"ק משום דהוא סחם ברייחא ור"י

ור"ש יחידאי נינהו ועוד מעשה רב וכן

היה ר' אליעזר מוסר לאשתו ור' ישמעאל

מוסר לאמו. אבל רבינו הגדול ז"יל פיי

מוסר לאמו. אבל רבינו הגדול ז"יל פיי

מוסר לאמו. אבל הבינו ליחא שם טעמא

ניתיק] דח"ק משום דקסבר לפני פרק בדקן

ניים דאי משתכחן לאחר הפרק שומא

נינהו וכדר' יהודה חוך הפרק משום דכלפני

הפרק דמי וכדר' שמעון ולאחר הפרק משום

דאיכא חוקה דרבא וסמכינן אנשי' וכדר'

יהודה ופסק הלכה כן כדאיתא בהלכות בפ'

ופי' לאחר הפרק בכל השמועה היינו זמן הנעררי'. ותוכו היינו שנת י"ב שהוא עונות הנדרים וכך פי' ר"ש ז"ל וכן היא קבל' רבינו וכל הגאוני' ז"ל ולפי שהזמן הזה

ביש ביבמות.

GLC'II.

הביאה שערות לאתר זמן ונשרו ולעולם עדים ששערות הללו שומא הן חוששין שמא ב"ל ספיקא דאורייתא אפילו היו שם ק" מ"ט כיון דקידש בתוך זמן ובעל לאחר זמן ואפילו לומר קטנה היא שתמאן אינו נאמנות הנשים נאמנות וקטנה היא שלא תחלוץ למ"ד כלאחר זמן דמי וחולצת היא ועכשיו מאין הוששין שמא לפני זמן הביא' אותן לכן שאורה בזמנו בא. וה"ה אפי" לתוך זמן היינו אומרים לאחר זמן הביאו ולא קודם בינהו. שאלמלא שבדקו הנשים בתוך הזמן בדיק' דאי משתכחי לאחר הפרק שומא אין שומעין לו. בשלמא לפני הפרק בעיא הפר' שהוכירו א"ג ב"מ ומי שחולק בזה שנוי במשנ' שנו בה סתם הפרק כלומ'

אינה ממאנת.

הפרק משום דאי משתכחי לאחר הפרק שומא נינהו והא למאי דקס"ד השתא דתוקה דרבא בין למיאון בין לחליצה הוא לאחר הפרק אפילו תאמר שאלו שומא הן מ"מ גדולה היא דחוקה הביאה שתי שערות.

לאר קרשיא היא ואנן מחזא חזינא בהדיא בבריית דאית ליה בדיק' בלאחר הפרק ולפום הכי קאמרינן בשלמא בדיקה דלפני

> הפרק לפום מאי דקאמרת בברייתא מהניא בדיקה דלאחר הפרק גופיה קשיא למה לי ומשום דלא בעינן לאקשויי אדיוקא מאי דקחני בהדיא קאמרינן הכי והשתא לא נחתינן למידק בנשרו כלום דקחני וסחמא

אב"א ר' יהודה ואתוך הפרק. וק"ל בשלמא דקתני ונאמנת אשה להחמיר. אוקימנא ושאלי לר"ע מהו שיברקו וכו^י. וסיפא לנד) דמעשה דבני ברק בתינוקות וכו' ובאו זמן ושומא הן כדאמרי' בפ' מי שמת (דף שנמצא לאחר זמן שמא הביאו אותן קודם מקום בתלמוד שאין חוששין לשערות שהן נאמנות אם בדקו וה"ג משמע בכל בלעני נשים בודקות לאו דוקא אלא לומר מהניא בדיקה דנשים להכי. וכן ברייתא צרכינן למיבדק קודם זמן שומא הן. אלא בלאמר בעיא בדיקה לאו דוקא דאנן לא פירש ברייתא כמסקנא דלעיל הכא ולישנא בקטנה כשלא נמצאו בה שערות אלא למימר בדיקה דלאחר הפרק להחזיקה אתינן השתא דאי דייקי בנשירה הוה יכול באידך פירקין ולפרושא לברייתא בעלמא ומטרצינן לכ"ע כדמחרץ במסקנא לעיל נאמנת לומר קטנה הוא שתוך זמן היו בה. והוחוקה גדולה בפנינו שמא תאמר אינה אבל לאחר שהביאה שערות והיא בזמנה הפרק נאמנת דעדיין בחוקת קטנה היא להא. א"נ שלא תאמר כשהיא עדיין לפני בדיקה דלפני הפרק ואגב אחרינא נקט אמרה אשה לפני זמן הביאתן נאמנת והיינו שבדקנו אותה ומצינו בה שערות אם במקום שאנו צריכין לעדות קטנותה כגון וכן נאמנ' לומר קטנה היא שלא תחלוץ לומר הביאה אותן ואינה ממאנת שמא נשרו. עכשיו ולא ראו בה שערו' נאמנות אשה זו שבחוקת קטנה עומדת ואפילו בדקו עדים שלה שאלמלא עדות אשה זו ממאנת היא עמאן במקום שאנו צריכין לעדות (גדול) והכי קתני נאמנת לומר גדולה היא שלא נאמנ' במקום שהוצרכנו לעדותה היא ואיכא למימר כולה ברייתא נאמנת ואינה אמרת צריכה לומר גדולה היא שלא תמאן. נאמנת ואפילו נאמנת אמאי צריכה והא חולצת וקטנה היא שתמאן אמאי אינה דאפילו שתקא א"נ אמרה גדולה היא אינה אלא קטנה שלא תחלוץ פשיטא דנאמנות נאמנת לומר גדולה היא שתחלוץ ניחא נאמנת לומר גדולה היא שלא תמאן ואינה

וקמ"ל.
אבל אין אשה נאמנת לומר תוך זמן קטנה
היא שתמאן אם הוצרכנו לעדות זו כגו'
ענמצאו בה שערות והוא שבעל בתוך זמן
דה"ל ספק דאורייתא ואע"ג דהכא ליכא
למימר שמא נשרו דהא אכתי תוך זמן
זה הוא מיהו כיון שהיא גדולה בפנינו
אין האשה נאמנת להקל בשל תורה לומר
שתמא הן וכן אינה נאמנת לומר גדולה היא
שתחליץ.

וחליצה היינו להחמיר ולהקל מיאון היינו גדולה היא לענין חליצה כלומר מיאון היא לענין מיאון ואינה נאמנת להקל לומר היא ופירושא נאמנת להחמיר לומר גדולה רבינו הגדול ז"ל בהלכות. ונוסתא ישרה שתמאן גדולה היא שתחלוץ". וכן גרסת להחמיר אבל לא להקל כיצד גדולה היא ומצינו נוסחא אחרת. "ונאמנת אשה כדפרישית ולא לומר גדולה היא שתחלוץ. לומר קטנה היא שתמאן כשהיו בה ובעל שלא תחלוץ אפילו היו בה אבל אין נאמנת ואפילו אין בה עכשיו שערות וקטנה היא קתני נאמנת לומר גדול' היא שלא תמאן ולאחר הפרק ולית ליה חוקה דרבא וה"נ ולהד לישנא דאמרינן ואב"א ר' שמעון

להחמיר חליצה היינו להקל.

בוא.

रान दाध

גמטרא. יש מקשים, ואפילו בלא מכניס ומוציא היאך יהיה כלי חרס כשר למי חמאת ומיציא היאך יהיה כלי חרס כשר למי חמאת ועשין אלא בכלי אבנים ובכלי גללים ובכלי אדמה. וי"ל ההיא מעלה בעלמא היא משום שמטמאין היו הכהן השורף אותה להוציא מלבן של צדוקים שהיו אומרים במעורבי שמש היא נעשית אבל מכניס פסול זין תורה

רי"מ שעד שלא נחנו אפר במים היו מעשיה בכלים הללו שאין מקבלין טומאה אבל משנחנו אפר לחוך המים שוב אינה מקבלה מומא' כדאמרינן בעלמא א) מי חטא' שנגע היו נוחנים ואפילו בשל חרם ולכך פסלו היו נוחנים ואפילו בשל חרם ולכך פסלו היו נוחנים ואפילו בשל חרם ולכך פסלו מכניס. הא דאקשי' **הנינא חדא זימנא הכל** מכניס. הא דאקשי' **הנינא חדא זימנא הכל** בערין לדון דיני ממונו' וכו'. ק"ל דהא מכניס. הא דאקשי' הנינא חדא זימנא הכל בערין לדון דיני ממונו' וכו' ק"ל דהא בערין לדון דיני ממונו' וכרו בעיר בפאה חייב בגמ' (לקמן נ, א) כל שחייב בפאה חייב במעשרות ממחני' דהחם וכן כל שיש לו במעשרות ממחני' דהחם וכן כל שיש לו ביעור יש לו שביעית והכא ודאי אגב גררא דכינצא בו קחני להו וא"ה לרב יהודה פרכי'

> קא מפרש להו דהכא והתם חדא קתני ועוד דהא עיקר מתני' מצרכי' חדא לגר וחדא לממזר. ני"ל למממרא דרר נדודד נדאי ה"ל למד לג

ר"ל למימרא דרב יהודה ודאי ק"ל למה לי לפרושי תרחי זימנא ומחרצי' דלא איחמר ממזר אלא גר איחמר כך פי' בחוספת דקאמר וצריכא על מימרא דרב יהודה אמר שמואל דאמר הלכה כר' עקיבא דכל איז השבת וכו' ואינו מחוזר לי שאם איז המשניות מיוחרת מנין לו לרב יהודה לפרושי חדא לגר וחדא לממזר. רי"ל דרב יהודה סברא דלפשיה קאמר דכולהו פסולין שהן ישראל כשרין לדיני ממונות ולא מיפסלי יוחסין אנא לדיני נפשות.

וה"ג וכן בנוסח' אי" בסנהדרין (לו, ב) וצריכא דכי אשמועינן ממזר משום דאתי מטפה כשרה ואי אשמועינן גר משו" דראוין לבא בקהל וכשירין לדיני ממונו" מצרכינן דרב יהודה אהכל כשרין דרישא קאי. וקאמר לאחויי ממזר דכשר אבל אין הכל כשרין לדון דיני נפשות אלא כהנים וכו"

פשיטא לנר ולממזר ואפילו הלל כולן פסולין הן וכדקתני סיפה התם ואין הכל כשרין לדון דיני נפשות אלא כהנים ולוים וישראלי' המשיאין לכהונה והלל אינו מן

המשיאין לכהונה.

אבל חלל אינו בכלל. פריש רב יהודה דלמעוטי ממזר וגר אתי כהנים לוים וישראלים המשיאין לכהונה הא ואין הכל כשרין לדון דיני נפשות אלא xer'r tritr tewin. Inx tyntr dothfrif אשמועינן אלא גר וממזר ש"מ דחלל כשר דאתי מטפה כשרה אימא לא וכו' וכיון דלא פסולה ולהכי פסול לדיני נפשות אבל ממזר דאי אשמועינן גר משום דקאתי מטפה דהא בגמר' דיני נפשות מצרכינן כדאמרינן גר וממזר כשרין לדיני ממונות לא קאמרינן כשרין לדיני נפשות דלאשמועינן דאפילו גר וממזר ש"מ דפסולי כהונה כגון חלל פסולה וכו' ומפרשי' מדקאמרינן לאתויי וצריכא דאי אשמועינן גר משום דאתי מטפה פסולין לדון נפשות וכן כתוב כאן בנוסחאות וי"א דאסיפא קיימינן לומר דממזר וגר

ואינו נכון כלל דחלל נמי בהדיא ממעיט מהחם ועוד דחנן אין בודקין מן הסנהדרין ולמעלה ומפקינן לה מדכחיב ונשאו אחך

> בדומין לך. והם דוחין לזו דהתם בממונין סנהדרין קבועים אבל כשר הוא להושיבו בדיני נפשות ולמנות עמהן אע"פ שאינו משיאו לכהונה.

ואינו צריך הכשר מים עכשו מפני שכבר חלוק מבשרה אלא בחלב של שחיטה הוא ממאה בכל מקום צריכין מחשבה ואין חלבה של ממאה שהיא צריך מחשבה שהרי נבלת מרפה יעשה לכל מלאכה וא"א נמי בחלב טומאה חמורה דכתיב וחלב נבלה וחלב הכשר מים ושרץ שהוא אין סופו לממא יכול לאומר' בחלב נבלה דא"כ צריך הוא הכשר שרץ צריך לצדרין קתני ואין אתה הכשר מים שכבר הוכשר בדם שחיטה אבל לטמא טומאה חמורה. והחלב אינו צריך הכשר מים ולא הכשר שרץ מפני שסופן נבלת בהמה ונבלת העוף אינם צריכים לא אינם צריכים לא מחשבה ולא הכשר. פי' מקום ונבלת העוף הטהור והחלב בכרכים ביבמות (מה, ב). ובלת בהמה טהורה בכל מישראל במס' סנהדרין. וכבר פרשתיה שם בעל הלכות ז"ל פי" לזו [דמתני"] בשאמו ישראל [דהוא דיני נפשות] ורבינו יצחק (קב, א) שאם היתה אמו מישראל דן ואפילו וכן ב) פירש"י ז"ל הא שאמרו ביבמות

הוכשר בדם שהימה אבל הכשר שרץ צריך ולצודין קתני הכשר כדפרישי^י.

וורע אלא השתלים והגרגיר בלבד הא הכל זרע וירק וזירין וחכ"א אינו מתעשר ירק בת"א (ז, ב) ר"א אומר השבת מתעשרת במס' מעשרות ומייתינן לה בגמ' בפ"ק שלימה היא שהשבת חייבת במעשרות דתנן איכא למידק למה ליה לאתויי מכללא משנה שבת מדחייבא בפאה מחייבה במעשר. המשניות נמי אין בהם חלב בסיפא. **והאי** הוי הבשר כדאיתא בהעור והרוטב. ובנוסה הכשר למחשב' והבשר קודם למחשבה לא צריך שלא הוכשר בשחיטה מפני שקדם דחלב בכפרים צריך מחשבה הכשר נמי ואין צריכין הכשר ולא גרם בה חלב כיון ונבלת עוף מהור בכפרים צריכה מחשבה ובסיפא גרס' נבלת בהמה טמאה בכל מקום

ואיכא למימר אי מהחם ה"א דה"ק אינו מחעשר זרע וירק אלא השחלים והגרגיר אבל השבת אע"פ שהזרע והירק ממנו שוין אינו בכלל לפי שהוא פטור לגמרי. א"ג איידי דבעי מכללא ומדאיחייבה במעשר מטמא טומאת אוכלין דייק נמי מדמחייבא בפאה מחייב' במעשר וה"ה ודאי דמצי

מודים שהוא מתעשר.

למיפשט חרווייהו בהדיא מההיא דמייתי בשלהי שמעתין השבת משנתנה טעם בקדרה וכ' אלא יגדיל תורה ויאדיר מתרץ לה ומסייעא ליה מההיא והכי אורחא דתלמוד' בכמה דוכתי'. הא דאמרי' לבני מערבא דמברכין בתר דסליקו תפילייהו לשמור חקיו. פי' ר"ת ז"ל בספר הישר לשמור חקיו. פי' ר"ת ז"ל בספר הישר עלו שלא אמרו אלא בתפילין אבל בציצית ושאר מצות אין מברכין לאחר עשייתן.

שהוא מקיים עשה ואין לך כן בכל המצוות, באשה הילכך מברך בשעת סילוקן בלילה שמניח תפילין לאחר שקיעת התמה עובר כר"א קאי על למטה ע"ש] והטעם לזה מפני [לפנינו שם לא בדא ואם הגירסא נכונה כמ"ד בחוקת הפסח הכתוב מדבר לא כר"א כמ"ד בחוקת תפילין הכתוב מדבר ברם מצו אומר ברוך וכו' לשמור חקיו ואתיא אקב"ו על הנחת תפילין. וכשהוא חולצן מצות תפילין וכשהוא נותן לראש מהו אומר נועל של יד מהו אומר בא"י אמ"ה על ר' זירקן בשם ר' יעקב בר אידי כשהוא היה קורא בתורה כיצד הוא מברך עליהן והביא ראיה ממה שאמרו בירושלמי בפ'

ועדיין אינו מחוור, דא"כ הא דאמרינן

כך פי' הכמי הצרפתים בשמו ז"ל.

י"ט לר"ה מברכין היו אבל אם היו מסלקין עפילין הוא וא"כ סלקו אותן בע"ש ובערבי שכבר נגמרה מצותן דקסברי לילה לאו זמן ערבית ולא משום עשה שבהן אלא משום מברכין אלא כשהן מסלקין אותן בזמן ובודאי נראה לומר שאין בני מערבא כל המצות אין מברכין אלא לשמור מצותיו אלא על הלשון דלשמור חקיו אבל שאר אתיא כמ"ד בחוקי התפילין לא הקפידו שטעונו' ברכה לאחריהן וז"ש בירושלמי אלא נראה לבני מערבא ה"ה לכל מצות בהן ולבני מערבא דמברכי אמצות וכו'. כל שאר המצוח. ועוד יש נסחאות שכחוב מאי איכא למימר מאי קושי' מחני' לאחויי מערבא דמברכין בתר דמסלקי תפילייהו בשמעתין לאחויי מצוח ומקשי ולבני

ביום היאך יברך הלא מצוה להניחן ולא לסלקן. ולפיכך אמרו בירושלמי דאתיא כמ"ד בחוקת תפילין הכתוב מדבר וכתיב מימים ימימה ולא לילות וכך סמכו שם בירושלמי ר' אבהו בשם ר' אלעזר הנותן תפילין בלילה עובר

בעשה מה טעם ושמרת וכו^י. אבל נאמר לפי"ז הענין ולפ"ז הפי^י שאין מברכין על כל מצוה שאין סילוקה גמר עשייתה

> כגון פושט ציצית ביום והיוצא מן הסוכה אבל בלילה מברכין על ציצית וכן לאחר שופר ולולב וכל כיוצא בהן שעשייתן גמר מלאכתן מברכין וזה שלא העמידו משנתינו דיש טעון במצות כיוצא באלו שאינן טעונות ברכה מפני שאין לשין לאחריו אלא לאחר

שנגמר המעשה.

וזה הלשון נכון הוא שאין הדין נותן לברך לאחרי' במצוה שעדיין הוא חייב בה והוא מסלקה ממנו שא"כ מצינו חוטא ומברך ואין לך כן אלא בקורא בתורה ובצבור מפני שהוא מצוה לגמור כדי שיהיו ג' או ז' קוראים כחקנת חכמים. אבל בגמר מצוה בכל מצוה נגמרת מברכין היו ודמיא להו להלל ומגלה ותורה בצבור וראינו לרבינו האי גאון ז"ל שכתב בהא דבני מערבא לא נהגינן הכי במתיבתא ומיהו אי בעי אינש

ולשון הירושלמי שכחבנו נראה שמכריע כדברי בעל הלכוח ז"ל שהצריך לברך א' של יד וא' של ראש אף על פי שלא שח. וכן החזירו שם הענין הזה בפרק הרואה ואמרו העישה חפילין לעצמו אומר בא"י אמ"ה לעשוח חפילין לשמו כשהוא לובשן אומר בא"י אמ"ה על מצוח חפילין וכשהוא מניחן

למיעבד כבני מערבא שפיר דמי.

אומר אקב"ו על הנחת תפילין בכל מקום הגדול ז"ל שפירש לא שח מברך א' בלבד

על שתיהן.

שתיהן.

אלא שיש לנו פתחון פה לומר דגמרא דילן מברך א' ואנן כמסקנא דגמ' דילן עבדינן או שענין הירושלמי במניח א' מהן ולא במניח

76 15

מכל התורה כולה. בפירקין דיוצא דופן א"כ עקרת זמן נערות העטרה והוא זמן גדלות לדבריו כדאית' דא"כ לר' יוסי דאמר במיאון עד שתקיף הכל מודים דשתי שערות גומרות בו ועוד מצינו לר' יהודה מחלוקת בגדלות שלו אלא בתורה ולא פליג ר' יהודה. וכן בתינוק לא שתי שערות חייבת בכל מצות האמורות השחור דהא קתני בהדיא תינוקת שהביאה היא ואין קידושין תופסין בה עד שירבה לפרושי משום דקסבר לר' יהודה קטנה מוכנא כר' יהודה ואע"ג דנבעלה ליכא וצמר ובעל לשם קדושין ומאן דבעי למעבד אמרינן אדם יודע שאין קידושי קטנה כלום שהיא גדולה משהביאה שתי שערות והילכך יכולה למאן. משום דודאי מודה ר' יהודה לאחר שהביאה שתי שערות שוב אינה הא דאמרינן ומודה ר' יהודה שאם נבעלה

אלא שהכל מודים דומן גדלות היינו שחי שערות וטעמיה דרבי יהודה משום דיהיב ליה זמן מעתה משהיא בת דעת דהא קידושיה דרבנן הן דלא ס"ל כמ"ד כי גדלי גדלה קדושי בהדה ומשרבה השחור אע"פ שמדאורייתא אינה מקודשת תקינו לה רבנן

צריכה גט משני ולא מראשון קאמר. רב אמר אינה צריכה גט משני ושמואל אמר קטנה שלא מיאנה והגדילה ועמדה ונשאת כרביה ההוא דאיחמר בכתובות (דף ע"ג) מצינו המות ממאנת ושמואל אי סבר ליה צדיק יכשל בו זרעו. וא"כ לר' ישמעאל פשטה דשמעתא דאמרי' דבר שאמר אותו וכגון קטנה שאין מעשיה כלום והכי ודאי ז"ל כגון ע"מ שאני כהן והרי הוא ישראל זו שקידושי קידושי מעות. פירש רש"י אחרת שאפילו לא נתפסה מותרת ואיזו הוא. והא דאמר ר' ישמעאל ויש לך בעל אינה ממאנת. וזה הלשון נכון ועיקר בעל ממאנת לאחר הזמן הזה אפילו לא עד שירבה השחור תוך הזמן הזה אפי' מקודשת אלא שתקנו חכמים זמן למיאוניה והילכך אפילו גדולה ממש מן הדין אינה אלא אמרינן לשום קדושין ראשונים בעל. אמרינן אדם יודע שאין קדושי קטנה כקום נשואין ומאן דקסבר אפילו נבעלה סבר לא

נההיא דאמרינן בפרק מי שמח (דף בודקין לקידושין ולגיטין ולחליצ' ולמיאונין האיחמר עלה למיאונין בפרק מי שמח (דף

וכו' דאלמא משהביאה שחי שערות אינה ממאנת ההיא דלא כר' ישמעאל. אי משום דהא דידיה והא דרביה. אי משום דאמוראי נינהו אליבא דשמואל.

דלא פליגי רבון עליה דר"ש בהאי. ע"ג קשרי אצבעותיה של רגל גדולה היא שתים על גבי קשרי אצבעותי' של יד ושתים שיהו שתי שערות במקום אחד. מיהו בפרק ב"ש. אע"ג דקיימא לן כרבנן עד ק, ב) כלשון הזה וכבר פירשתיה ביבמות משמע בפרק נושאין על האנוסה (יבמות שוב אינה יכולה למחות מדבריהם. וכן שלא מיחת בקידושי דרבנן שעה ראשונה מפני שנראית כגדולה שנתקדשה או מפני עד שתביא שתי שערות ומיהו דרבנן הוא ישמעאל בקדושי קטנות אינה ממאנת אלא באטנה שהגדילה ונמנו וגמרו שאפילו לר' מושה בעילתו זנות ולשום קדושין בעל כך ממאנת בקדושי תנאי ולא אמרינן אין אדם למאן היו סבורין לומר כשם שלר' ישמעאל מיאון אלא מעשה כשהיה בבתו שנכנסה בבעל הולכת לה ולא שתהא צריכה גט ממאנת והולכת לה לומר שאם לא רצתה בלדושי קטנות לא א"ר ישמעאל ופי" וי"מ דוקא קידושי טעות אבל בממאות

שערות אלו צריכים שיהיו במקום הערוה ותמהני על הרב רמב"ם פאסי ז"ל שכתב ב" שערות אלו צריכים שיהיו במקום הערוה ובשמעתין משמע אפילו על יד ורגל או בגבה. וי"מ גבה וכריסה במקום ערוה וכריסה למעלה עד מקום ערוה וכן שמעתי וכריסה למעלה עד מקום ערוה וכן שמעתי בעם ר"ת מיהו ביד ורגל סגי. הא דאמרינן בשם ר"ת מיהו ביד ורגל סגי. הא דאמרינן בדאה לי שאין לפרש "קמ"ל" דאינו נאכל מביאה קרבן כמו שכתבו רבים. דהא צרל מביאה קרבן כמו שכתבו רבים. דהא כחמים דרבנן הם ואפילו בידוע שמגופ' הואי דבר תורה מהורה ואינן מביאין לא הואי דבר תורה מהורה ואינן מביאין לא לידי זיבה ולא לידי נדה כדאית' לקמן בפרק הרואה. אלא ע"כ נפרש קמשמע לן דאינה

ויש לדחוק שכיון שראחה שנים וצריכה שימור בשלישיאף על פי שאין דין הכחם לטמא בתחלה כיון שדבר ברור הוא דמגופה חזאי בדין הוא שתעשה זבה גמור' שהרי לא עלתה לה שימור. ואין זה נכון. מסמאה עבמה וקדשים למפרע. פרשייי ז'יל עצמה לטהרות ובודאי שיש בכלל עצמה קדשים דאיהו נמי בכלל טהרות הן אלא משום פלוגתא דרשב"א נקט הכי.

מביאה קרבן. ולא נאכל שני ימים וחלוק

דומיא דג' חלוקין.

ואי קשיי לרשב"א הא מצינו כתמה תמור

מנינה ואינה מטמא את בועלקלת למנינה מרינה ואינה מטמא את בועלה כדאיתא

בפרק קמא.

שמטמאה נמי את בועלה נקט הכי ולא קתני כנ"ל. והא דנקט עצמה משמע לי מפני קרשים אלא ער מעת לעת של מציאה. למניינה. ואע"פ שאינה מטמא טהרות ולא באריכו לענין מניין מקולקל, משעת הכבוס דמע' לעת יש קלקול במנינה גבי כתם לא התחילו למנות ממנו וכיון שאף בזמן אבל בכתם אף שעת מציאה ספק לפיכך ממנו שאין זמן ספק מוציא מידי זמן ודאי ראיה כיון דשעת ראיה דאוריית' מתחילין דראיה לענין קלקול ל"ק ליה לפי שומן נחמיר במנין דכתם יותר במנין דמעת לעת טומא' דראיה לפי שאינו בדין אבל אם נאריך זמן טומאה בכתם למפרע יותר מזמן ויש לומר דלרשב"א ל"ק ליה אלא שלא

ובחוספ' מפרשי' היינו למניין שלה לומר שהיא מקלקל' למניינה. ורשב"א עצמה אינה מטמאה למפרע ומודה במעל"ע. ואין פירושם נכון לפי כוונחם שהרי בזמן מעל"ע מיהת חמור כתמה מראי' שהרי

בהדיא מהרו' וקדשים.

מודה רשב"א שמקולקל' למעלה בכחמים כדחניא בסמוך ואלו בראיה אינה מקולקל'

הלכותיה לידי זיבה. פ' רש"י ז"ל לענין

זיבה הוא מיקל לדידיה היכא דלא חזאי

ביום לא חלינן כחמה בראיחה ומונה ימי

נדה מיום ראיחה ואין ימי זיבה מחחילין עד

נדה מיום ראיחה ולרבי מונה מיום מציאה

נחמה ואף להקל ולטבול לילי ז' לכחמה

אם פסקה ומיום ח' לכחמה אמרינן יום זיב

הוא ונמצא רבי מחמיר לענין זיבה דכי חזיא

בח' לכחמה אמרינן יום זיבה הוא וצריכה

לשמור יום כנגד יום ולרשב"א סוף נדה הוא

ואין צריך שימור ולא נראה דהא רשב"א

ול"א פי" בה שהוא מחקן הלכותיה לידי זיבה שהוא מחמיר וחושש לכחם משום זוב בג' גריסין ועוד אי נמי שאם ראחה שנים והוא צריכה שימור. וכן בכל שלשה רצופים שחראה חוששת לזיבה וצריכה נקיים נמצא שהוא מחקנה ומוציאה מכל ספק זיבה ואני מעוחה שאיני מוציאה מידי ספק כלומר נראין ומטין כדברי המחמיר.

היא לכתמה אמרינן.

ואף לשון זה אינו עולה דלמה לידי זיבה

ומלולקל' למנינה ואינה מונה אלא משעת וכדאמרינן בפרק קמא (ו, א) ברואה כתם תחלת נדה וממנו ראוי למנו' דבר תורה. לה משעת כתמה והלא ביום ראיתה היא ובראית כתמה אינה מטמאה היאך רבי מונה ועוד ק"ל כיון דקי"ל (נט, א) כתמים דרבנן ליום ששי לראי' ולרשב"א ליום שביעי. וכשהוא אומר אינו תולה היא מקולקל' לכל דבר הוא מחמי' שהרי רבי מטהר' - נמצא כשהוא אומר תולה מתוקות לגמרי.

וחוששת נמי ליום. מציאת כתמה כדין מנין נדה וזיבה מיום ראיה בדין תורה מיום לבישת החלוק אבל מכל מקום עיקר וקדשים למפרע ואינה מקלקלת למנינה בראיתה לומר שאינה מטמאה עצמה בראיתה אבל ראיתה בכתמה לא, כתמה לפיכך נ"ל שלא תלה רבי אלא כתמה

דבריהם.

שראתה.

ונמגא, מלולקלי לכתם ומונה משעת ראיה וכשהוא מעת לעת הוא רואה אינו תולה הספירו' ראויו' כדין תורה משעת ראיה אחד הוא בין לכתם בין לראיה ונמצאו כל כך דהיינו אותו יום שמנין ימי נדה וזבה במקום שאין הילוק ספיר' זיבה ביניהם זיבה כלומר שאינה תולה כתם בראיה אלא לפיכך אמרו שהוא מתקן הלכותיה לידי

לגמרי.

השוה מדותיו כנ"ל וסליק שפיר. בראיתה ואינו תולה ראיתה בכתמה ולא שהוא תולה הוא מעותה שתולה כתמה נמצא לרבי שאפילו בשעת תקונה כלומר ואם ראתה בו ביום חוששת לזיבה בודאי לשמש עד יום ז' לראיה שהוא ח' לכתמה. בראיתה הוא מעותה לידי זיבה שהרי אסורה אבל רבי אפי' בשעה שהוא תולה כתמה

712 27

הא דאמרינן **ותשמש נמי בחשמה עשר.**ק"ל והיכי ס"ר דעשירי לא בעי שימור
והאמר רבי יוחנן בפרק חינוקו' עשירי

כחשיעי ובעי שימור. ועוד רב ששח דמחרץ

לה משום גרגרן שביק ר' יוחנן ואמר כריש

לקיש והא קיימא לן הלכה כרבי יוחנן

בר מהלי חלח ועוד אמאי נטר לה לסיפא

והא מרישא ש"מ דיום א' טמא ויום א'

נהא מרישא ש"מ דיום א' טמא ויום א'

מהור ביום העשירי ראחה ויום אחד עשר

היא שומר' כנגדו כדקחני שאינה משמשח

אלא שמיני ולילו וד' לילות מחוך שמונה

עשר יום אלמא רואה בשבעה עשר ושומר'

רי"ל קסבר מקשה דעשירי יש לו שימור בתוך ימי זיבה דהיינו ביום אחד עשר והיינו רישא אבל זו כיון דיש בה עשירי וי"א ספירה אלא בימי זיבה וסוף [י"ח] ימי נדה היא [ולא בעי ספירה] דומיא ספיר' ר"א והיינו נמי דרב ששת. ורב אשי מתרץ והיינו נמי דרב שמור. ורב אשי מתרץ בהי לא בטלה שמירת י"א את של עשירי אלא

לעולם.

בשמונה עשר.

ואי קשיא ותיקשי ברייתא לר"ל דאמר אף לעשירי לא בעי שימור. ויש לומר סיפא מתרץ לה משום גרגרן אםור כר"ש וקסבר דרואה בעשירי ומשמש' לי"א כל שכן דהוי גרגרן ואע"ג דלא חנן.

גדולה ובשבוע ו' משמרת נקיים ובשבעי אותו שבוע ה' בימי זיבה הוא ונעשת בו זבה כן היאך פתחה של זו בתחלת כ"ח והרי כל טמא זבה גדולה וצריכה שבעה נקיים ואם תחלת נדה נמצאת בשבוע חמישי' שהוא הראשונים ואם תאמר בג' האחרונים נעשי' שבעה אין בו מימי זיבה אלא ארבע ימים מעני מעני בשבוע שלישי שהוא ממא כל משנעשי' ובה גדולה עד שתספור נקיים שמע מינה שאין האשה נעשי' תחלת נדה דלפי זה פתחה של זו מכ"ח לכ"ח. רביע ימיה מתוך שמונה ועשרים יום. בתרא, ואין זה מחוור. מדאמרינן משמש" וכנאולמא לפלוותא דר"ל ור"י בפרק שאין שימור שלו בימי זיבה אין לו שימור נינהו עשירי נמי בעי שימור חוץ מי"א דכיון אלעור בן עוריה אבל לר"ע דאמר קראי שימור אלא למ"ד הלכות י"א דהיינו ר" ניש מפרשים דלא אמר ר"ל עשירי לא בעי

שהוא ממא ששה ימים שבו ימי זיבה הן. ואינה משמש' בשמיני נמצאת שלא שמשה בכ"ה שניים כלום.

וכן נמי מדקחני סיפא משמשת המשה עשר יום מחוך מ"ה ש"מ כה"ג דאי לא תימא הכי הרי שמנה המישי" ארבעה האחרונים מחתל" ימי נדה נמצאו ימי זיבתן כלין מחתל" ימי נדה נמצאו ימי זיבתן כלין אומרים של שמוגה ימים השביעיים ואנו אומרים תחל" נדתה של זו שחוזרת הלילה. כלומר דמאה טהורין שבעה הראשונים כלומר דמאה טהורין שבעה הראשונים תחלת נדה והשאר כולן ימי זיבה הן ומאה מהורין ז' לספירה וכולן לתשמיש והיינו ימי שמועה כימי זיבתה אלמא כולן ימי זיבה הן שמענעש" זבה גדולה עד שתספור שבעה הקיים איו ראייתה אלא סתירה לספירתה

וז"ש בפרק בנות כותיים מה ימי נדתה אין ראויין לזיבה ואין ספירת שבעה עולה בהן כלומר לפי שא"א ושם אמרו וכי דנין אפשר משא"א לומר שא"א לספירת זיבה בימי נדה למ"ש וכן פי' שם רש"י ז"ל. והא דאקשינן **הני ארביס' הוו.** מפורש בדברי הר"ר אב"ד ז"ל דהכי מקשה בשמנה ימים הרביעיי למה תשמש שבעה והלא צריכה

ואינה מונה מהם ימי נדה.

היא לשמור יום א, לספיר' עשירי ואחד עשר של ימי זיבה שראחה בהן בשמונה השלישיים וכדאמרן ברישא דהיינו שימור בעו ופריק רב אדא זאת אומרת ימי נדה שאינה רואה בהן עולה לה לימי זיבתה כלומר של זוב קטן. ולפיכך יום א' של ה' רביעיים שהשלימה בהן ימי נדחה עולה ה' רביעיים שהשלימה בהן ימי נדחה עולה לה לספיר' שמיר' של יום עשירי שאמרנו.

מתחילין עד שתספור נקיים.

בחבורו שהאשה שראתה תחלה מונה שבעה

לנידתה וסמוך להן אחד עשר ואח"כ מונה

ז' לנדות אעפ"י שאינה רואה בהן ואחריהן

אחד עשר ואם ראתה בהן הרי היא זבה

וכן כל ימיה ואם קבעה לה וסת תחל' הוס'

הוא יום נדו' וממנו מונה שמונה עשר ומונה

אבל דבר שהכל מודים בו שאין ימי נדה

עוד שבש וכחב שאפילו ראחה ט' וי' ואחד עשר ושנים עשר הרי זו זבה ותחלת נדה וכל אלו דברי הבאי שלדבריו לא תמצא לרואה שבעה טמאים ושבעה טהורים שתשמש אלא שבוע שני ולסוף תשעה שבועות

ראתה אחריהן באחד עשר זבה היא.

שבעה לנדותה אף על פי שלא ראתה ואם

משמשת ששה ימים בשבוע העשירי וחמשה ימים בשבוע שנים עשר ופתחה של זו לסוף אחד עשר שבועות ובגמרא אמרו רביע ימיה ולא קיים אלא בתוך כ"ח הא".

וכן לדבריו בשמונה ימים טמאים ושמונה מהורים אינה משמשת תמשה עשר יום אלא מתוך שמונה וארבעים ראשונים אבל שלושה ימים וכיון שלא אמרו משמשת אלא ארבע עשר יום מתוך שנים ושלשים או משמשת שמונה עשר מתוך ל"ו וכן כיוצא במנינן הללו ש"מ שפתחה של זו מ"ח ומכאן ואילך חוזרת הלילה.

וכן האשה שראתה עשרה ימים טמאים ועשרה ימים טהורים אין זיבתה ושימושה שוים אלא פעם אחת בלבד לפי דברי הרב ז"ל שהרי כשהיא חוזרת ורואה כן בשניה בשמונה ימים טהורים נשלמו ימי זיבה ראשונה והתחילו ימי נדה נמצא שבעשרה ימים טמאים השניים חמשה ימים מימי זיבה ימים טמאים השניים חמשה ימים מימי זיבה ימים טמאים השניים חמשה ימים מימי זיבה ימים טמאים העניים חמשה ימים מימי זיבה למאה וכן לאלף למה מנה חכמים שבעה למאה וכן לאלף למה מנה חכמים שבעה לנדה והשאר לזיבות והלא נעשה, היא נדה אף על פי שלא ספרה לזיבה. ועוד לדבריו מצינו אשה רואה יום אחד מסוף ימי נדה

> יושבת עליו ששה ימים מימי הזיבה ואין לנדה ספירה אלא בימיה.

> וכן שנויה בכמה מקומות במסכתא זו שהרואה יום מ"א לזכר ופ"א לנקבה הרי היא תחלת נדה ואין מונין לימים שמקודם לכן והטעם לפי שכבר נשלם המניין.

> והרב ז"ל הורה ביולדת שמפסק' ומתחלת למנות מתחל" ראיה שלאחר מלאת ולדבריו צריך הוא להביא ראיה מן התורה לשנוי זה שהוא משנה היולדת משאר נשים שאפילו כשאינן רואות הן מונות ימי נדה וזיבה כאלו

> ועוד דהא בפ' בנוח כוחיים אמרי' דלכולי עלמא נדה ופחחה מכ"ז מנינן ואם היינו מונין משעת ראיה ראשונה כ"ז בימי זיבה

קאי לה.

הן רואות.

ועוד מהא דחנן היחה למודה לראות יום מ"ר ואוקמה שמואל ט"ר לטבילתה שהן כ"ב לראייתה וכר' ואם אתה מונה כל ימי נדת זובם לתחלת ראיה ראשונה שראתה זו כי הדרי אותו כ"ב חליתאי בימי זיבה קיימי והיאך קבעה וסת בכך שאין האשה קובעת וסת בי"א כדאיתה התם בשלהי בנות כותיים ואין הוסת נקבע אלא בשלשה

אחד עשר היום וכשעמדה אחריו שבעה א"א דהא איכא למימר שאותו יום בתוך ראוייה להיות נדה ואלו לדברי הרב ז"ל שכבר עברו ימי זיבתה וימים שהיתה לתחלת נדה וכל שכן אם היה בימי זיבה עליו ששה ועוד י"א אחריהן נמצאת חוזרת שאפילו היו תחלת ימי נדות הרי השלימה אחד ממא ראיתי פתחה שבעה עשר פירש במס' ערכין דתנא רבנן טועה שאמרה יום ותמהיני עליו אם העביר עיניו בפתחי נדה חוששת בתוך אחד עשר וכל זה במס' זו. הונא בריה דר' יהושע דקשיא דאמר אינה בפלגו' כדבעינן לפרושי קמן וכל שכן לרב

עשר נמצא עומדת בימי הזיבה למנין הראוי

נקיים שלה. ואין לי להאריך. XITE LYWIR LTE TRITE UT WROGIT WEVE אשתמע בהדיא דמשעה שנעשית זבה גדולה וארבעים ימים טמאים ראיתי וכן כולם וכן כל השמועה ומדאמרינן התם נמי חמשה

מוציא הלכה ברורה במקום אחד. שהתורה משתכחת מלומדיה ואין אדם ועל כיוצא בדברים הללו ידוו כל הימים ובכמה מקומות דרצופין בעינן ולא מפוזרין בין במפוזרין. וזה טעות מתפרש כאן ימים נעשית זבה גדולה בין ברצופין שבין נדה לנדה בשלשה ראיית בשלשה כגון רב סעדיה שכתב שכל אחד עשר יום וכן יש שבושין בחבורי הראשונים בקצתם

ergire nerr

712 517

משכב הזב נושא אותו וזהו היסטו של בהיסט. יושב על האבן ונטמא מדין נישא שהרי וכן אם היו בכף מאזנים וכרעו הן מטמאים שמושמת על משכב הזב ומושבו ואדם טהור הנושאים תחת האבן כדאיתא בתורת כהנים בשמו של רבינו תם ז"ל שהיא אבן גדולה הזב וריבה הכתוב אף משכב שלו ומושבו פרק ר' עקיבא (דף פ"ב ע"ב) בתוספות אבן מושמא. כבר פירש במסכת שבת

שכל טומאות המסיטות טהורות חוץ מן זב שלא מצינו לו חבר בכל התורה כולה זכן דם נדה שהוא רוצה כאן לממא תחת אבן מסמא לומר שיהא לו היסט כזב בין מחת האבן בין בכף מאזנים וממעטינן ליה מדכחיב והנושא אותם דכמשכב ומושב הוא דמטמא באבן מסמא להכלים שעליה הוא דמטמא באבן מסמא להכלים שעליה במה. ולשון רש"י הוא והלשון שפי' בחוס' כחבתי שם במסכת שבת. שמא יעשה כחבתי שם במסכת שבת. שמא יעשה במדין ואמי שמיחין. מפורש במסכת עדר אביו ואמי שעידו הרוטב (קכב, א). אמר הי יהודה מדסקרתא סלקא דעתך אמינא שעיד המשתלה יוכיח וכו'. חימא הוא שעיד המשתלה יוכיח וכו'. חימא הוא שאלחנו זובו טמא למה לי.

ויש לומר שזו הברייתא השגויה למעלה שעיר המשחלח יוכיח לא היתה שנויה בבה"מ ורבא לא היה יודע אותה כמ"ש בפרק בנות כותיים וכן ר' יהודה מדסקרתא לא שמע אותה והשיב לתרץ דאיצטרך זובו ממא והיה קשה עליו בק"ו והוצרך לומר שמדין ק"ו נמי לא אתי בך מפרש בתוספת.

717 27

הא דאקשינו**ודילמא כהן שמא הוא.** לאו למימרא דכהן טמא מותר ליטמא שלא אמרו אלא בחבור אדם במת כדאמרינן במסכת נזיר היה עומד בבית הקברות והושיטו לו מתו ומת אחר ונגע בו יכול יהא חייב תלמוד לומר לא יחלל יצא זה שמחולל ועומד לומר לא יחלל יצא זה שמחולל ועומד המיקים לה התם בחבורי אדם במת הא לאו הכי חייב אלא הכי קאמרינן ודילמא כהן הכי חייב אלא הכי קאמרינן ודילמא כהן המימאה אי נמי כהן ממא דיומי הוא וקסברי הטומאה אי נמי כהן ממא דיומי הוא וקסברי בו ביום ר' טרפון מחייב ור' עקיבא פוטר. וכבר פירשנו בארוכה בפרק ידיעת הטומאה

ובענין הכותיים בטומאת כתמים אף על פי שכתמים מדבריהם הוחזקו בהן שהן סבורין שטומאתן תורה דאינהו לא דרשי בבשרה עד שתרגיש. אי נמי בכתמים שמרגשת בהן הן נזהרו' ושל ספקות לא חששו להם. וכן בנפלים זהירין הן בטומאה כטומאתן אף על פי שאין קוברין אותן לדבריו דר' יהודה שאם לא היו זהירין בהם נמצא כולן בחזקת טמא מתים ואנן לא תנינן אלא בועלי נדות וכשטבל לאותה טומאה טהור כדאיתא

(שבועות יז, א).

בפרק בנות כותיים. **הסכנות.** פירש רש"יי ז"ל אילן המיסך על הארץ והוא סמוך לדרך בית הקברות וזימנין דמיתרמי בין השמשות וקברי התם והיינו ספיקייהו. **הפרעות.** אבנים גדולות ובולטות מן הגדר וקבר תחת אחת מהן ואינן יודעין תחת אזו מהן.

ותימה הוא, אם כן ספק טומאה הוא, ואם הוא ברשות היחיד ספקו טמא ואם היה ברשות הרבים וגזרו עליהן מפני שהוחזקה שם טומאה למה אמרו בכותי מהלך על פני כולה דנאמן שמא תולה הוא בספק טומאה ברשות הרבים דספיקו טהור וגזרו דרבנן לית להו עוד השיב הרב ר' אברהם בר זוד ז"ל דאם כן כל זיזין וגזוטראות נמי ומאי

שנא אבנים דנקט.

ופירש הרב ז"ל שהסככות אילן שענפיר אחת למעלה ואחת למטה ואין שם אוהל אלא שרואין את העליונה כאלו הן למטה והתחתונות כאלו הן למעלה ואף על פי שאין העליונות כדין התחתונות אלא שעדין נשאר שם אויר מועט נעשה כולו (אויר) [אהל] שלם וכן הפרעות אבנים שיוצאות מן הגדר ואינן נוגעות זו בזו אלא שראייו' לקבל

מעזיבה נעשה אהל שלם ומביא טומאה מדבריהם. ועשאום כספק טומאה וזהו ספקן שאין אהל שלהם שלם ובשקברו שם בודאי

۵،،L،

גוד אחית וגוד אסיק אלא בתוך שלשה משום לבוד וגבי קורות הבית תנן שאפילו אין ביניהם טפח טומאה תחתיהן ביניהם אין ביניהם טפח טומאה תחתיהן ביניהם מהור אלמא לא כסתום דמי. שאני הבא דכיון שהכל מאילן אחד ומכותל אחד הוי דכיון שהכל מאילן אחד ומכותל אחד הוי חבור ומשלים אהל שלהן. כך כתב הרב הנו' ז''ל וכענין הזה שנוי בתוספות טהרות הנו' ז''ל וכענין הזה שנוי בתוספות טהרות הנו' ז''ל וכענין הזה שניי בתוספות טהרות מיהו דוקא שאין בין הענפים של סככות מחדות מפח מפסיקין. אמר ד' יוחנן במהלך ובא מחת מפסיקין. אמר ד' יוחנן במהלך ובא על פני בולה. ה''נ איכא למיחש דלמא ממא דמתוקמא דומיא דרישא דמתניתין ומשום דרישא מקצר ועולה.

ותמה הרב רבי שמואל ז"ל אלא מתניתין

רקחני נאמנין על הסככות הא ודאי כשם שנאמנין על הנפלים בכהן שלהם אוכל חרומה שם כך נמי נאמנים על הסככות

במהלך שם ואוכל.

וזו אינה קושיא שהמהלך ובא על פני כולה היכי שעובר בכל השדה שאפילו לא היה הכוחי חושש לאהל הסככות נטמא בקבר עצמו אם היה שם ונאמן על גופו של קבר הא על טומאות הסככות כגון שמיסך תחת אחד מן האילנות אינו נאמן עליו דלית להו דין אהל בסככות ופרעות אבל בנפלים נאמנין הן ואף על גב דאיכא למיחש לבקיאות דיצירה כן נראה לי.

וליכא לפרושי מהלך ובא על פני כולה שהולך תחת הסככות אורך ורוחב שהרי פירשנו שאהל הסככות עצמו מדבריהם והם אינן גוזרין כן והלכך ודאי אינן נאמנים עליהם אפילו עושין בהם מעשה.

פרק ט האשה שהיא עושה

ורבי יוסי בחד ספיקא מטהר בספק ספיקא מיבעיא. פירוש, לר' יוחנן פרכי' דקאמר דר' מאיר נמי מטהר דאלו לר"ל איכא למימר לא חנן ר' יוסי אלא להודיעך דבריו

יושבת. א"נ איכא למימר דפשטה דברייתא מן האשה ולא מן האיש דלייש עומדת ולייש ממקור א"כ הלך אחר חוקתך שחוקת דמים בר"ש אפילו ביושבת אפשר דאתי דם אלא בעומדת. והשתא דאשמועינן ברייתא חזקת דמים שוים מי רגלים מן האשה יושבת. ואיכא למימר מעיקרא קס"ד שאין חוקת דמים מן האשה ל"ש עומדת ול"ש ממעני, כדאמרי, בסמוך כיון דאמר ר"ש לי א"ר שמעון. קשיא ותיפשוט ליה יתירה גמרינן. הא דאיבעי לן **יושבת מה** דומיא דתרי ספיקי ואפילו לכתחלה וממשנה מדר' יוסי ופריק לאשמועינן דחד ספיקא מממא כרישא אלא לר' יוחנן לישתוק גמי בחדא ומדר"ש היה לבר זוגיה ש"מ דר"מ בתרי ספיקי אלא ר' יוסי שהוא מטהר אף של ר"מ לומר לך שאין כאן מטהר אף

משמע ליה טפי ועדיף מדיוקא דמתניתין.

דף ס

הא דחניא **ושוין שתולה בשומר' יום כנג' יום בראשון שלה וכו'.** פי' משום דלא

מקלקלא לה מידי דהא טומאתה תחלה הוא

וכתמים דרבנן הם וכל כה"ג תולין קלקלה

במקולקל דומיא דההיא דאמרינן בפסחים

דבדרבנן אמרינן שאני אומר חולין לתוך

חולין נפלו ותרומה לתוך תרומה נפלה.

והא דאמר ר' חסדא ממא ומהור שהלכו בשני שבילין א' ממא וא' מהור באנו למחלוק' רבי ורשב"ג. בספק מומאה ברה"ר דספקו מהורה היא ובבאין לישאל בבת אחת א"נ שבא לישאל עליו ועל חבירו שא"ג היו מהורים היינו מטמאים שניהם.

וראיחי למקצח המפרשים שהעמידו מימרא דרב חסדא בטמא שמנה (ימים) [ב'] וג' ימים מימי ספרו שאלו היה בראשון ד''ה חולין בטמא כדק' ושוין שחולה בשומרח יום כנגד יום בראשון שלה וכו'. ואם היה הטמא בז' שלו שהשלים ימי טומאחו היכי קאמרינן הכי מאי נפקא ליה מינה הא ודאי היינו פלוגחייהו דהכא והחם טבילה בעי

וום הפיר' אינו מחוור לי שא"כ היה ר'

דמים הן מחוסרים.

חסדא מפרש בשני שלו או בג' שלו. ועוד דרב אדא בר אהבה דפרכיה דילמא בטמא בו' שלו קאמר ר' חסדא דתרווייהו נמי כי הדדי נינהו וכן זו ששאל ר' יהודה בר' אינה מתחוורת לי לדברי המפרשים שאם לרבי ובז' לרשב"ג היה לו לישאל. והיכי קאמר אליבא דרבי לא תיבעי לך ואם קאמר אליבא דרבי לא תיבעי לך ואם נאמר דבראשון שלה אפילו לר' תולין בלא מעם. [דמגופא קא חזיא] (אי נמי) [א"כ] ברייתא מיתרנא (לר' יוחנו) [לר' יהודה בר ליואי] שפיר לרבי כאן בראשון שלה והיכי קאמרינן מכל מקום קשיא.

לפיכך נ"ל דהא דקתני ושוין שתולה כשומרת יום כנגד יום בראשון שלה לרב הסדא לא מפני שתולין קלקול במקולקל לר' דלית ליה האי סברא כלל אלא מפני שהוחזקה להיות רואה. וכן בתולה מפני ששירפה מצוי וכן היושבת על דם מוהר והנכרית מתוך שאינן מקפידות אינן מרגישות ויודעות לפיכך תולין בהן שאלו

ראתה זו הרגישה.

הילכך להאי טעמא ממא ומהור שהלכו בשני שבילין אפילו בראשון שלו באנו למחלוקת ורב אדא פליג אהך סברא ומוקי פלוגתייהו משום דכי הדדי נינהו ור"י בר ליואי נמי כרב חסדא סבר לה הילכך בבעלת הכתם אפילו בראשון אינה חולה לרבי. וכל השמועה על דרך זו תישב אותה. ושוין השמועה על דרך זו תישב אותה. ושוין הימולה בשומר' יום כנג' יום בראשון שלה וכני. פי' משום דלא מקלקלא לה מידי דהא טומאתה תחלה הוא וכתמים דרבנן הם וכל כה"ג תולין קלקלה במקולקל דומיא דאמרינן בפסחים דבדרבנן אמרינן ההיהיא דאמרינן בפסחים דבדרבנן אמרינן שאני אומר חולין לתוך חולין נפלו ותרומה

והא דאמר ר' חסדא טמא וטהור שהלכו בשני שבילין א' טמא וא' טהור באנו למחלוק' רבי ורשב"ג. בספק טומאה ברה"ר דספקו טהורה היא ובבאין לישאל בבח אחת א"נ שבא לישאל עליו ועל חבירו שא"נ היו טהורים היינו מטמאים שניהם.

לתוך תרומה נפלה.

וראיתי למקצת המפרשים שהעמידו מימרא דרב הסדא בטמא שמנה (ימים) [ב'] וג' ימים מימי ספרו שאלו היה בראשון ד"ה חולין בטמא כדק' ושוין שחולה בשומרת יום כנגד יום בראשון שלה וכו'. ואם היה

> הממא בז' שלו שהשלים ימי טומאתו היכי קאמרינן הכי מאי נפקא ליה מינה הא ודאי היינו פלוגתייהו דהכא והתם טבילה בעי דמים הן מחוסרים.

קאמרינן מכל מקום קשיא. ליואי] שפיר לרבי כאן בראשון שלה והיכי ברייתא מיתרנא (לר' יוחנן) [לר' יהודה בר מעם. [דמגופא קא חזיא] (אי נמי) [א"כ] נאמר דבראשון שלה אפילו לר' תולין בלא לאמר אליבא דרבי לא תיבעי לך ואם לרבי ובו' לרשב"ג היה לו לישאל. והיכי באנו לומר כן דכתם בכתם בראשון שלה אינה מתחוורת לי לדברי המפרשים שאם ליואי מר' יוחנן מהו לתלות כתם בכתם הדדי נינהו וכן זו ששאל ר' יהודה בר' בו' שלו קאמר ר' חסדא דתרווייהו נמי כי דרב אדא בר אהבה דפרכיה דילמא בטמא חסדא מפרש בשני שלו או בג' שלו. ועוד וזה הפיר' אינו מחוור לי שא"כ היה ר'

לפיכך נ"ל דהא דקתני ושוין שתולה כשומרת יום כנגד יום בראשון שלה לרב חסדא לא מפני שתולין קלקול במקולקל לר' דלית ליה האי סברא כלל אלא מפני שהוחזקה להיות רואה. וכן בתולה מפני ששירפה מצוי וכן היושבת על דם

מוהר והנכרית מתוך שאינן מקפידות אינן מרגישות ויודעות לפיכך תולין בהן שאלו

ראתה זו הרגישה.

מתרצי אליביה דאמרינן התם מדקמתרץ דהא רב הונא ורב הנינא ואביי דהוא בתרא נחמיה שמע מינה דהלכתא כותיה. ועוד מטמא ור' נחמיה מטהר והורו חכמים כר' משמיה דרב כר' נחמיה ותנא ר' יעקב כלל. כיון דדרש רב הייא בר רב מתנה עוכיה אבל הפי שפירש ר"ש אינו נכון שהיתה כבר וזה הפי' נכון ולשון הגמרא חלוק זה ונמצא בו כתם תולין בבעלת הכתם היתה אחת מהן כבר בעל' כתם ולבשו בחלוק שלה אין תולין כתם בכתם אבל שפשטו אותו מצאה אחת מהן כתם א' שאם לבשו הן שתיהן החלוק הזה ואחר ול"ק כאן למפרע כאן להבא. כך פירש דאמרינן רב אשי אמר הא יהא רשב"ג. השמועה על דרך זו תישב אותה. にと אפילו בראשון אינה תולה לרבי. כרב חסדא סבר לה הילכך בבעלת הכתם משום דכי הדדי נינהו ור"י בר ליואי נמי ורב אדא פליג אהך סברא ומוקי פלוגתייהו שבילין אפילו בראשון שלו באנו למחלוקת הילכך להאי טעמא טמא וטהור שהלכו בשני

ר' יוחנן אליבא דר' יהודה ש"מ הילכתא כותיה. וההיא איתתא דבפרק הרואה דאשתכה לה דם במשתיתא משתיתא דבר המקבל טומאה הוא דהיינו טווי. וכן פסק הרמב"ם ז"ל כר' נחמיה בכתמים. **שוע** מווי ונוז כתיב. פירש רש"י ז"ל שוע הלק כדמתרגמינן שעיט כלומ' שיהיו הלוקין יחד במסרק וכן פי' טווי שיהיו טווין יחד ונוז

לשון אריגה לומר שיהו ארוגין יחד.

משום כלאים כדאיתא במסכ' יומא פרק בא ולא הוי חלוקין במסרק יחד ואפ"ה אסורין כפול ששה דנוז איכא שוע מיהת ליכא מדאורייתא ואפילו בבגדי כהונה נמי שהוטן קמא דיבמות (דף ה') מפקינן שתי תכיפות כהונה) [בב' תכיפות] הוי חבור. וכן בפרק עכיפות אלמא מדאורייתא ואפילו (בבגדי חבור אלא ש"מ דאורייתא והוו להו שתי והא קיימא לן התוכף תכיפה אחת אינו כלאים דשרא רחמנא גבי ציצית למה לי דאורייתא דאי סלקא דעתך לאו דאורייתא איכא כדאמרינן במנחו' ש"מ קשר עליון טווי ולא נוז איכא אלא שתי תכיפות בעלמא דשרא רחמנא היכי משכחת לה לא שוע ולא ורבינו תם ז"ל השיב אם כן בכלאים בציצית

۲۲ (۵۵, ۵).

חבור הוא.

CWN'LI WIIT TGNAT WOND RIO'I N'LI WITT'I ICTTIAT'LI EGTG ENTN TUTIC'I WITT'I ICTTIAT'LI EGTG ENTN TUTIC'I (TP 21 U''E) RAIL'N NCTA EWIG TWILIN GOITH RIO'I CWTH AN' WLN TWILIN TGOITH TNAT'LI NTURN TLT'AN ZEU'LH RIO'I LA' L'AN NTURN TLT'AN ZEU'LH RIO'I LA' L'AN NTURN TLT'AN OI'LH EWITT'I WITT'I LA' L'AN NTURN TW'GRN TLT'AN U''G'LH ICT'. IW''A TOND RIO'I FI'LL GWIO'I IT'N CGIT'I IWIIT'I IRN' RION TC'NLN TNET ELT'AN TUAT'N EWN'LI

> שזור וגלימא גופא אינה שזורה שאין דרכן בשזורין אלא בשיפתא דגלימא מ"ה הוו כלאים דרבנן. ואפילו תפרש בחוטין בין שזורין בין שאינן שזורין במשמע מכל מקום כאן בחוט פשוט דאינו נוז דהיינו שזור קאמרינן.

אין לי אלא תכלת לבן מנין וכו'. כדאמרינן בסיפרי פתיל תכלת טווי ושזור בציצית משום דלגבי ציצית שזורין בעינן שפותלין אותן והיינו דשרא רחמנא כלאים היינו ענין פתלתולות ועקש כדרך השזורין אביו שבשמים עליו אלמא משמע לשון נוז עיקר המשנה מוכית והיינו דקתני נלוז ומליז או מווי או נוז ואסורין והיינו דרבנן וכן שאינו טוי ואריג ומדרבנן קתני או שוע לעני הלבדין אסורין מפני שהן שוע אע"פ משום חבור הוא ומלשון יחדיו נפיק. והתם נפגל אריג אלא טווי נפיק משעטנו ואריג מליו אלא לאו למימרא דמשוע טווי ונוז רשב"א אומר גלוז ומליז הוא אביו שבשמים עלבש שעטנו דבר שהוא שוע טווי ונוו משום כלאים אלא טווי ואריג שנאמר לא וזו ששנינו במס' כלאים (ט, ח) אין אסור

מכאן תשובה לאומרים שאין לשזור חוטי ציצית זימנין דמפרקי והוו להו י"ו חוטין

ויבטלנו.

דם כיון דבלוע כ"כ שאינו יכול לצאח על לעבור בסימנין ואף על פי שאפשר שהוא ונאטר שהוא צבע שכן דרך הצבע שלא עבר הרי זה צבע. כלומר תולין אותו להקל גבי טהרו' העביר עליו שבעה סממנין ולא לאמר ותני והדר מפרש הטבילו ועשה על סממנין מעבירין על הכתם. לטהרות שהוא כלאים של תורה. הא דתנן **שבעה** בגדי צמר בחוטין של פשתן ושניהן נצמדין שבהן כדי עניבה. מכאן אתה למד שהתופר לעניבן ואם כן ה"נ בעינן שנשתייר בשיזור בגרדומא דקאמר רבי דהתם בעי שיעור כדי דכשרין אלו דברי רבינו תם ז"ל. וצ"ע תו לא מיפסלי דהוו להו כגרדומי ציצית ואין לחוש אי מפרקי דכיון שתחלתן שזורין

לא עלתה לו טבילה ראשונה עד שיעבירם

להקפיד בו ולהעביר עליו סימנין אלו הילכך

אף על פי שלא עבר ממא לפי שדרך בני אדם

דקתני הטבילו ומיהו אם דם נדה ודאי הוא

נטמא בשעת נפילה ומטמא אותן והיינו

סופו לצאת מכל מקום הבגד טמא שכבר

שהרי יש לו לחוש לדם ואף על פי שאין

ומיהו אם לא הטבילו תחלה טהרותיו תלויות

ידי סמנין הללו טומאה בלועה היא ואינה

מממאה.

דף סב

ואם לאו אינו תולה. אלא אם יש מקום לחלות כגון שצבעה תולה בדיקה לגבי בעלה אם הכתם טמא או טהור זהו תורף של רש"י ז"ל. ואין במשנתינו בההיא נמי קולא היא משום דכתמים דרבנן שיעביר הכתם לגמרי על ידי צפון אי נמי משום דאיכא למימר צריך להטביל מאחר וצריך להטביל דאלמא סלקא ליה טבילה דלא פרכיה ממתניתין דקתני או שדיהה להקפיד עליהן ולבטלן כדפרישית. והאי בעינן בטול סממנין מפני שדרך בני אדם ותולין להקל עבר ודאי דם ובטומאה ודאי דמחניתין הכי קתני לא עבר שמא צבע תולין בה להקל וטהורה שהכל היו מודים אחוי להוציאה א) רק על ידי צפון (אין) אף על פי שלא יצתה ואף על פי שאין אדם לקיש דקאמר טומאה שסופה לצאת המירה להוציאו והיינו דפריך מיניה ר"י לריש לצאת וכל שיוציא על ידי סממנין אדם עשוי וטהרותיו שמאות. לפי שסוף טומאה זו עבר או שדיהה הרי זה ודאי כתם

דם לפיכך בודקין אותו בסממנין הללו אם

בעלה שאין הכתם מטמא עד שיודע שהוא

והרמב"ם ז"ל פירש רישא דמתניתא לגבי

זו ונעשה בו מעשה דם שכן דרך דם לעבור

ע"י סמנין ואין פי' מחוור לי שאין קפידה זו

דומה להא דחני ר' חייא.

אלא כך נראה פי' דכי מטהרינן כתם

בטבילה ראשונה כשלא עבר בסמנין מפני

שאין סופו לצאת בדרך כבוסו וכדפרישית

נזה כיון שגלה דעתו שהוא רוצה להוציאו

מ"מ אין זו טומאה בלועה אלא סופו

לצאת היא וצריך טבילה לאחר שתצא

לגמרי. הא דאמר שמואל הרי אמרו

לימים שנים. "אמרו" קאמר וליה לא

שמקפיד עליו בספק דם ועבר ע"י העברה

עליו כשהחזירן והעבירן עליו וגלה דעתו

ז"ל תכבוסת העברת סממנין שהרי הקפיד

בין תכבוסת ראשונה וכוי. פי' רש"י

בא דאמרינן ל"ש אלא טהרות שנעשו

דקתני הטבילו משום סיפא ולא דייק.

והטבילו ואיכא למימר טהרות המירי והא

לא תטהר לטהרות. ועוד למה לי למיתני

כשם שבדיקת סמנין מטהרת לבעלה למה

כן מאי פרכיה דר"י לריש לקיש ממתני"

אינו אלא שיהו צריכין סממנין. וק' אם

ולדבריו מעשה שתלו בקלור ובשרף שקמה

עבר או שדיהה טמאה ואם לאו טהורה

סבירא דהא לקמן (סד, ב) בוסת דילוג אמרי' דשמואל כרשב"ג בוסתו' דיומי ס"ל והכי קי"ל.

הוא וס"ל היא דהא ודאי ס"ל כוותיה ביומי ודאמר ר' יהודה אמר שמואל זו דברי ר"ג ממחלוקת דבריית' והלכה כסתם מתני' מתני' הוא ומחלוקת בדשמואל לא עדיף פסקא בוסתות דגופה כרשב"ג כיון דסתם בעיא דהיינו אורחאי. ואע"ג דלא אשכחן זימני ואפילו בדגופה. ומ"ס אפילו תרי לא אחריתי היה מ"ס בעי חוקה דהיינו בתלתא היא רישא נמי לדידיה מוקמינן ופלוגתא [בוסתות] וכיון דסיפא ודאי ביומי רשב"ג לרשב"ג דאשכחן דמיקל (בחזקת חששו) הרי זה וסת. ואמר אמאן תרמיה ודאי דגופה וכל שתקבע לה וסת ג' פעמים דלרבנן בחד ואשכח מתני' דקתני בוסתו' בעינן ואיכא למימר שמואל גמרא גמיר אלמא היכי דבעי חוקה לרבי נמי תרי אלא לר' בתרי זימני ולרשב"ג בתלתא פלוגתא דרשב"ג ורבנן הא לא אשכחן חזקה ומיהו בוסתות דגופה ק"ל היכי אשכח בהו

CTGL'W'A.

דף סד

ראחה יום ט"ר בחדש זה וכר". אם

באנו לחשב חדשים מלאים בכולן אין כאן

דילוג אלא הוסח שוה להפלגת ל"ב ואם

באנו לפרש אותן בכסדרן חסר ומלא אין

סדר לדילוג הזה שהראשונה מט"ו בניסן

למ"ז באייר שוה להפלגת ל"ב והשנייה

שהיא מט"ז באייר לי"ז בסיון להפלג לי"א

הוא נמצא שלא דילגה אלא קרבה ראיתה

הוא נמצא שלא דילגה אלא קרבה ראיתה

בחמוז חזרה להפלגה שוה לל"ב ואין כאן

דלוג אלא א"כ דילגה עד י"ט בחדש. ולקמן

מחרץ שמואל לברייתא כגון דרגילה למחזי

ה"ל למיחני כ"ג בחדש זה ולפי חשבינך

לפיכך פ' הראב"ד ז"ל שכשם שהאשה קובעת וסת להפלגת שוות כך קובעת וסת בימי החדש שאם ראתה ריש ירחא וריש ירחא וריש ירחא קבעה לה וסת ול"ח אע"פ שאין ההפלגות שוות שאחד מלא וא' חסר. הילכך בזו שדילגה כיון שאין בראיותיה צד השוה לה לא בהפלגות ולא ברילוגין אומרים לימי החדש היא קובעת ולא בהשואה אלא בדילוג.

> ופסק ר"ח ז"ל כרב באיסורי ומיהו דוקא בזו שהיא קובעת בימי החדש אבל בימי' שקבעה להפלגות אין הראשונה מן המנין דהא לאו בהפלגה חזיתא. וכן כתב ה"ר אברהם.

> מונין לה הראשונה אבל כיון שדילגה צריכה כונה. ושמואל סבר אם השות' ליום החדש היתה ביום ידוע מן החדש ומתחלת' לדילוג היא קובעת אף הראשונה מונין לה שהרי פלוגתייהו דרב סבר כיון דוו לימי החדש של זו לקביע' אחרת שאינ' למודה והיינו וכו' ומשמע להו שאין חלוק בין קביעותיה ועוד מדקתני עלה שאין האשה קובעת וסת קא מייתי לה הא מתנ' היא דלמודה שאני בלארי ליה לפירכיה דרב מברייתא אמאי הפלגות של כ'. וא"ת למודה שאני א"כ ג' פעמים ליום כ' כדי שיהיו לה שלש לה ג' ראיות ואינה קובעת עד ששינתה לראות יום ט"ו ושנתה פעמים ליום כ' הרי נתנו לדבריהם דהא מתניתין דהיתה למודה וכזה מורין חכמי הצרפתים בתוספות וראיה

וק"ל לרב דאמר למודה שאני מתני" אמאי

ג' דילוגין.

קבעה לה וכח בשינוי של ג' פעמים קמייחא
דט"ו שדי לה בתר ראיות ראשונות של
מ"ו וליכא אלא שתי הפלגות. ואיכא
למימר לרב לא בעינן אלא שוה מחד צד
וכיון שנודעו הפלגותיה של זו בג' פעמים
כבר הוקבע. וכי קאמר רב למודה שאני
משום דהתם ליכא למימר כטעמיה דמשעה
ראשונה כוונה לדילוג דהא לשמואל לא
אמרינן למודה שאני כדמתריץ כגון דרגילה
למיחזי ליום כ' וכו' אלמא קמייתא ממנינא
כיון דאיכא ג' דילוגין מ"מ קבעה לה
דהא איכא הכירה דהפלנה בראשונה דהיינו

מהראשונים הקשו על מה שאמרו שהכל מודים דבהפלגות שלש הפלגות שהן ד' ראיות בעינן מההיא דתניא בב"ק (דף לז) ראה שור נגח שור לא נגח שור נגח שור לא נגח שור נגח שור לא נגח נעשה מועד לסירוגין לשוורים ואע"ג דקמייתא לאו בסירוגין הוות מצטרפי. ומתרצין שאני הכא דכיון דאין הפלגה ידועה אלא בשתי ראיות ג' הפלגות בעינן דהיינו ד' ראיות

መረመ.

אבל החם האיכא ג' נגיחות. ומיהו לדידי קשיא לי הא דאמ' בפ"ק (יא, א)קפצה וראתה קפצה וראתה וקבעה לה

> וסת לימים ואוקמה רב אשי כגון דקפצה בחד בשבאי וחזי וקפץ בחד בשבאי וחזאי ולחד בשבאי אחרינא חזאי בלא קפיצה ובודאי ימי שבוע לא קבעי וסת אלא בהפלגות שוות כגון דקפץ בחד בשבא ולאחר כ"ב קפץ נמי הכי ולאשנוי ראיות בהפלגה נקט חד בשבא וקא מני ג" ראיות

ואיכא למימ' החם לאו לאשמועינן בכמה הוסח נקבע אתא ומ"ה לא דק ונקט חלת ראיות בלחוד דאי לדברי רבי קבעה לה וסת אפילו להפלגות ואי לרשב"ג אפיך סדרא

מחד בשבא לחד בירחי.

וקאמר דקבעה.

וחכמי הצרפתים מוסיפין שאף היום גורם וסת כדאשכחן בשור המועד שבת ושבת ושבת נעשה מועד לשבתות הלכך חד בשבא וחד בשבא וחד בשבא קבעה וסת לימי השבוע נמצאו לדבריהם ג' דרכים בוסתות של ימים קביעו' היום והחדש וההפלג' של ימים קביעו' היום והחדש וההפלג' עצמי מקרא זה פליאה דעת ממני נשגבה עצמי מקרא זה פליאה דעת ממני נשגבה לא אוכל לה. וכי הוסת מול יום גורם או לא אוכל לה. וכי הוסת מול יום גורם או מזל שעה גורם שיהא תלוי ביום השבוע או ביום החדש שהרי להפלגות שוות הדין נותן כן שכבר נתמלא' סאתה של זו וכן

דרכן של נשים כולן וכן של אנשים בחלאים של הפסקות שהן באין בהפסקות שוות או בשעת המולד של לבנה ובמלואה אלא שיהא

שיפורא גורם תמה הוא.

ולפי דעתי בעניותי לא יפה כוונו הראשונים בחלוקי הוסחות שאני אומר אין וסת אלא להפלגה שוה לפי שהאורח בזמנו הוא בא מחמלא ונופצ' לזמן הקבוע שכיון שטבען של בני אדם וזו שאמרו בט"ו בחדש זה וי"ו בחדש זה וי"ז בחד' זה בחדשי' השוים הוא או בחסרי' וההפלגה שלה שוה היא ליום ל"ב. והדילוג שהורו בו אינו אלא דילוג הימים לומר שהיא קובעת וסת לדלג לי"ה

לי"ם ולכ", וכן לעולם.

ולעיקר המחלוקת של רב ושמואל לפי שהוסח הקבוע להפלגה שוה ולימים השוים כגון מט"יו לט"יו בג' ראיות הוא נקבע כשור המועד שבשלש נגיחות נעשה מועד ואלו נגח בט"ו לחדש ג' פעמים וכן בהפלגה שאין בה חדש מכ' לכ' בג' נגיחו' הוא מחיעד דאפי' בסירוגין נעשה מועד בג' מחיעד דאפי' בסירוגין נעשה מועד בג' נגיחות כמו שפרשתי וכשנגח בט"ו בחדש נגיחות כמו שפרשתי וכשנגח בט"ו בחדש לשמואל עד שהוא בדילוג. וכן בוסחות לבהפלגה שוה) בג' ראיות קבעה אותו

דילוג אבל בהפלגה שוה מתחלתה כשחזרה ראשונה עדיין לא היה לה כלל וסת של קמייתא לא בדילוג חזיתה כלומר בהפלגה ואינה ראויה לקביע בתחלתה והיינו דקאמר שראייה שלישית היא שביררה הדילוג] והוסת של דילוג הוא היינו שלישית [לפי הבאה בי"ו והוםת שוה ה) וכשרא' למחרתו לנו שלדילוג היא מכוונ' שמא תראה בחדש של זו שהרי הפליגה ולא דילגה כלל ומנין בחדש זה וי"ו בחדש זה לא יודע וסתה המנין אבל וסת הדילוג כשראתה בט"ו ראשונות נודע וסתה לפיכך ראשונה מן בכל הפלגה [שוה] שתפליג בשתי ראיות בחדש זה נכרת הפלגת ווסתה מעתה וכן מתחלה כיון שראתה [ב' פעמים] בט"ו שמואל שקובעת אותו בג' ראיות שהרי קמייתא נמי לאו בהפלגה הות אפייה מודה ראיות וכדאמ' רב אשי בפ"ק ואע"ג דראיה וטעמא דאיכא דילוג הא לאו הכי קבע' בג' ואין יום החדש גורמת קבעותו כלל ב) אף וסת הדילוג וסת של הפלגה הוא לדברינו ואע"ג דקמייתא לאו בהפלגה חזיתה שהרי

[והא דאמרינו] שינתה למיום עשרים דבעי ג' פעמים למודה שאני לכייע דלט'יו היתה

וראחה [ניכרת ההפלגה] ויודע וסתה.

נפשיה לשאר מיני זהו הדרך שנראה לי ליה דהא איעד להו והשתא הוא דקא מיעד וגמל שור בתריית' בתר שוורים שדינן וכן נמי בשור שור שור ושור (ושור) וחמו' לט"ו שדינן כולהו בתר מעיקר" דסרכא נקט שרית בתרייתא בתר הני דדילוג אכתי קבעה לראות ט"ו וט"ו ד' זימני כיון דאי צמי והדר דילגה י"ו וי"ו היינו בעיין אבל למודה מיני. וה"ג אי חזיא ט"ו וט"ו וט"ו תלת למני חמור וגמל שדינן להו זהו ואיעד לכולהו באיעד לשאר מיני לא איעד או דילמא בתר בתר שורים שדינן ליה ואכתי לשוורים הוא שור שור וחמר וגמל מהו האי שור קמא ההיא דאמרינן בב"ק (דף לז) נגח שור ב' של דילוג לרב כמו שפי'. וראיה לדבר מט"ו לי"ו ומראיה דוסת ראשון ניכר וסת אלא על הוסת ראשון עצמו מדלגת והולכת היא משום דעכשיו גמי אינו שינוי גמור שאני ולשמואל נמי לית ליה במדלגת בלחוד דמיא. וכי קס"ד לרב דלא אמרינן למודה ליום אחר לגמרי כמי שמתחלת לראות בתר ראשונו' שדינן לה ועכשיו ששנתה למודה לראות בקביעות הך ראיה בתרייתא

ועדיין לבי מהסס, מה טעם אמרו בשור

בדברים הללו.

המועד נגח בט"ו בחדש זה וי"ו בחדש זה וכו" דאלמא מחיעד הוא בדילוג ובהפלגה.
וכי מזל יום גורם נגיחות שאפילו בהפלגה.
שוה אין הטעם מתחוור בכך כמו שהוא
בכל נגיחות שהן לזמן שוה כגון בין
בסירוגין בין בדילוג שאין מחיעד אלא
י"ל שראו חכמים
לאוחו ענין שעשה לנגחותן שכך וסתו של
וה ליגח ושמא מלמ"ר ללמ"ר מוסיף כח
ונגח וכן כיוצא בדבר זה לעולם למה
שהשוה הוא מחיעד ולא לדבר אחר.
שאין לו קביעות וסת אלא בהפלגה שוה

מאין לו קביעות וסת אלא בהפלגה שוה שאין לו קביעות וסת אלא בהפלגה שוה שאם היה סובר כדברי הרב ר' אברהם או כדעת הכמי התוס' ז"ל היה לו לפרש (בחסדו) [בספרו] והוא ה"ר משה ז"ל פסק כשמואל בדילוג משום דאמרינן דיקא נמי רש"מ ומסחברא כותיה וה"ר אברהם ז"ל דון בה להחמיר. ובעל נפש יחיש להחמיר דון בה להחמיר. ובעל נפש יחים להחמיר דון בהעוצורים בערין מערה על א' מאלו או בתשובותיהם ענין מורה על א' מאלו או בתשובותיהם ענין מורה על א' מאלו הפלגה דעשרים השתא. דקתני כי אורה בזמנו בא מאי נינהו הא ליכא לתשלום ולא ראתה הגיע יום כ' וראתה כשהגיע יום כ' ולא ראחה ומנו עשרה מנין הראוי כדאיתא בשלהי בנות כותיים כיון דקי"ל מראיה לראיה מנינן ולא לפי הפלגה הוא דקבעה מכ' לכ'. והשתא ק"ל ליום לי, מדקתני האי לישנא ש"מ דוסת היתה למודת להיות רואה יום כ' ושנתה בתוספות. וכן הורה ה"ר אברהם ז"ל. דילוג כלל עד שתקבענו לגמרי וזה כתוב של דילוג ש"מ שאין חוששין לוסת של דנימא זו כבר דילגה ונחוש בפעם א' לוסת י"ר ונאסר ט"ר רי"ז. ולא מיתסר נמי י"ח מהא דקתני בברייתא שינתה לי"ז הותר

מ' לראיה אחרונה זו היא יום כ' דקתני שאם ואיכא למימר הכא מנינן למנין הראוי ויום

> הפלגה של מ' היא זו שרגלים לדבר. לוסת הראשון לפי אותו מנין ואין אומרין (א') [אחר] אם למנין הראוי חזרה מונין אבל מכיון שהפסיקתו וחזרה לראות ביום שרואה בוסת השינוי מונין להן מאות' ראיה לדבר שלמנין הראוי חוזרת אלא ש"ל זמן ביום עשרי' אורח בזמנו בא דהכא רגלים ראיה ואילך בעונות של כ' יארע לה ראיתה שפסקה בו עכשיו ולא שאלו ראתה מאותה ואפילו הרחיקה יותר מונין לראיה אחרונה ראתה בעונות הראשונו' ביום זה תראה

לסוף כ' שחזר האורח בזמנו. למקומו עד שתראה עכשיו ותחזור ותראה בוסת של הפלגה אין אומרים חזר הוסת בחדש ושנתה ליום ל' בחדש קתני ולפי פי' בוסת החדש לפי דעתו ולמודה ליום כ' אבל הרב ר' אברהם בר זוד ז"ל פי' לזו

פרק י תינוקת

דף סה

בעילת מצוה ופורש משום דההיא אתיא **ראתה** לית ליה אידך דרב דאמר בועל מנימון סקסנאה דעבר **מיעבד כרב ואפילו** ברבותינו דהזדו ונמנו ואיהו דאמר כסתם

(מידי) א) מ"ה דמאן דעבד כסתם מתני מעני, ושמואל לא קבילי ליה דמנימון

וכמעש" דר" לאו בר עונשין הוא אלא משום דבעי למיעב" דלא כחד ולמיחל" ברב מ"ה איענש דלא יאונה לצדיק כל און. בולן צריכות לבדוק את עצמן. פי' רש"י ז"ל שמא נשחנו מראה דמים שלה ולא סמכינן למימר הואיל ושופעת הכל דם א' הוא ומהורות.

ואי קשיא מ"ש לאחר ד' לילות והא בתוך ד' לילות נמי אמרינן בפ"ק נשתנו מראה דמים שלה טמאה והתם נמי אמרינן ותבדוק בעדים דילמא נשתנו מראה דמים שלה.

י"ל הכא כיון ששופעת אין צריך לבדוק כל זמנן אבל מתוך זמנן לאחר זמנן צריכות לבדוק. א"נ התם לטהרות הכא אפילו לבעלה צריכות לבדוק הא אם נשתנו ודאי בין לאחר זמנן בין בתוך זמנן טמאה והך רישא ד"ה היא דודאי נשתנה מראה דמים שלה טמאה. וסיפא פלוגתא דר"מ ורבנן פלוגתא אחריתי היא שהיה ר"מ אומר דם פלוגתא אחריתי היא שהיה ר"מ אומר דם בתולים אינו אדום וזהום לפיכך בודקת בוה אם מצאתו אדום וזהום בידוע שהוא בוה אם מצאתו מחולתו אדום שאעפ"כ היה שאם מצאתו מתחלתו אדום שאעפ"כ היה טהור אע"פ שאין רגילתו בכך וחכמים אומרים כל מראה דמים א' הוא הילכך

> לעולם תולין בדם בתולים עד שיודע לך שנשתנה ממה שהיה בתחלה.

ויש לפרש ברייתא כולה דר"מ היא וה"ק כולן שהיו שופעות ובאות מתוך ד" לילות ולילה א" לאחר זמנן אינן טהורות אלא בבדיקה שבכולן ר"מ מחמי" כדברי ב"ש מן הסתם ומיקל כדברי ב"ה עם הבדיק" ומה היא הבדיקה הזאת שיהא מראהו שלא כדם הנדה אינו אדום ואינו זהום הא בתוך זמנן כב"ש אינן בודקות בכך אבל אם ראתה שנשתנה מראה הדמים טמאה.

דף פר

ה"ג וכן גרסת רש"י ז"ל משמשת פעם ראשונה ושנייה ושלישית וכן בכולהו גרסינן ושלישית. ותתגרש ותנשא לאחר וכולה רשב"ג היא דאמר בתלת זימני הוי חזקה וכי קתני דברי רבי אסיפא דמתני' דנאמנת אשה בלחוד קתני אבל ברישא כולה רשב"ג היא.

לינשא עד ג' יוחר מכאן לא חנשא עד לינשא עד ג' יוחר מכאן לא חנשא עד עד שחבדוק אח עצמה ואיני יודע אם הוא לשון גרסח הגמרא מ"מ כרשב"ג אחיא.

ראשון. נראה ודאי דה"ק היאך מוחרת לינשא לב' ולשמש בלא בדיקה והלא כבר הוחזקה זו לראות מחמת חשמיש בג' ביאות הוחזקה זו לראות מחמת חשמיש בג' ביאות מל בעל ראשון הילכך חבדוק ולא חתגרש ופריק מוחר לשני בלא בדיקה מפני שאין כל האצבעות שוות ואין מחזיקין אותה בבעל מום ורואה מחמת חשמיש אלא לאצבע זה שהוחזקה לו. לפיכך חתגרש ממנו אבל לשאר אצבעות [לא הוחזקה] עד שתהא

והדר אקשי' כיון שהוחוקה בג' אצבעות

מוחזקת לכל בג' אצבעות.

למה לה ג' פעמים באצבע אחרון. ולמאי רפריך השתא דחזקה באצבעו' בלבד תהא חזקה אפילו שמשה פעם א' וראת ונתגרשה ושמשה עם השני וראת ומת ושמשה פעם אחרת עם ג' זה וראתה הוחזקה זו לכל.

ופריק לפי שאין כל הכוחות שוות. ואיפשר שראוי' לאצבע בנחת אבל בג' אצבעות וג' כוחות בכל אצבע ואצבע הוחזקה לכל אם רצתה להכניס עצמה בספק ולבדוק בעל ראשון ושלא תתגרש ודאי מותרת עואסרות אותה לא' ונתיר לג'. וכי שנאסרות אותה לא' ונתיר לג'. וכי קתני תתגרש וחנשא רבותא קמ"ל דלא מיחזקה אלא בג'. ומי שסובר להחמיר בבעלי' הראשונים אין ממש בדבריו דאם בעלי' הראשונים ב"ש לאחרון שהוחזקה יש לחוש בראשונים כ"ש לאחרון שהוחזקה ולא התירו ספק דבר שזדונו כרת בשביל

אבל לענין מעשה עכשיו נראין דברי הרב ר' אברהם בר דוד ז"ל שאמר אין אנו בקיאין בבדיקה זו. ועוד שאפילו שידוע שהוא מן הצדזין הרי גזרו בנות ישראל בכל רואה טיפת דם כחרדל שיושבת עליה

שתנשא זו.

וכן בנוסחאות **יום א' תשב ו' והוא ב'** הגדול ז"ל לא כתב מעשים הללו. ה"ג ביעתוה נבדקת בכך ואינו מחוור ומרבינו שצריכה לבדיקה של ברייתא וכן נמי שלא משמע בעיתותא ולא הפיל' חררה זו היא כלום ממלא ונופצת היא. אבל אם ראתה חררה בידוע שנתרפאת וזו שלא הפילה אי הכי מכחול למה ושמה אותה שהפילה אפילא נתרפאת ואי לא אפילא לית לה תקנה בראשונ' ששנויה בבריית' דקא אמרת דאי **היא** ואין לה תקנה. ק"ל א"כ עקרת בדיקה הנהר. הא דאמר שמואל **ממלא ונופצת** רימת עירך גרמא ליך ומותרת את על גב לה לאו טבילה גרמא ליך דתיתסרי אלא לא קבעה וסת דאקראי בעלמא היא וה"ק זמן שאינה אוכלת אינה חוששת. א"נ דימה כוסת של קפיצות ושל אכילות שום שכל מהן מפני שמדברות בה ומתחלחלת וה"ל מרגישו' בה ושמא אף היא היתה מתביישת וסתה אלא בהכנסתה לעיר שהיו חברותי? משום שאין וסת זה אוסר יומו לפי שלא היה דא"ר יוחנן לכי והבעלי לו על גב הנהר. שאין מוציאין אותה לאחר בדיקה. הא בה הלכה למעשה. ואף ה"ר אברהם אמר מן הצדרין ודעת רבינו ז"ל שכתבה להנהיג ז' נקיים בין מן המקור בין מן העליה בין

וכעד עדי, בעל הלכות ז"ל שאפילו בימי זיבה קטנה לדברי כל אדם ואין לחוש כלום. נדה ולידה שאינה רואה בהן עולין לספירת מגלתא שכבר פי' בפ' בנות כותיים שימי עולה לו וצריך ז' והן לשני ימים. לאו הוא ובעי שימור והז' הן התחלת נדה אין לו לר' בית מיחש לומר שמא יום א' י"א בהן אין עולין לה לספירת זיבתה עדיין היה וא, ע לדברי האומר ימי נדה שאינו רואה בעלמא נקט דשגירי למימר ז' ימים נקיים. ו, נליים ולא קאמר נמי ו' נקיים לישנא צריכה הפרשה במהרה ובדיקה והאי דקאמר ו' נקיים שאם תראה צריכה יותר הילכך לאחד אבל אינו כדין תורה לכך שזו יושבת מורה לומר שדין תורה כך הוא למנות ו' והלשון שכתב רש"י ז"ל תשב ו" והוא כדין הגדול ז"ל דמחה והן גראה כטעות סופר. ואין זה צריך לפנים אלא שבהלכות רבינו הוא ושני תחלת נדה הילכך צריכות ו' והן. בשנים נמי יש לחוש שמא ראשון י"א לזיבה שלכך תקן להם לג' ז' נקיים בכל זמן הלכך ועוד שהרי אין נשיהן בקיאין בימי נדה וזבה יום א' דם טהור ויום ב' טמא וצריכה ו' תורה בידוע שאין רואים דם ויש לחוש שמא **תשבו" והן.** שהרי בני מקום זה שאין בני

מוהר.

מוהר גמי אם ראתה סופרת דהאידנא יולדות בזוב הן לפי שא"א לפתיח' הקבר בלא דם ובנות ישראל סופרת ז' לכל טיפה דם. ושמענו כדבריו בזה שהגאונים החרימו בדם

בכל מקום שבגוף בית השחי ובית הערוה ז"ל הפיפת שערה ופי" לפי" הפיפת שער מוהר הם יחושו לעצמן. **הפיפה.** פי' רש"י אחמור. והמקומות שבועלין עכשיו על דם היכא דאחמור אחמור היכא דלא אחמור לא אמינא לך האי איסור ואת אמר' לי חומרא וכוי. דינא קאמרי כדאמרי בשמעתי דאמרינן דרש מרימר הילכתא כותיה דרב החמירו בנות ישראל לישב ז' נקיים. וההיא ימי טוהר יוצאין מכלל ר' זירא שאף בהן ולנדה וקרוב הדבר לטעות בו הילכך אין לדון בהם אלא כך משב לזכר ולנקבה נפלים אין בני אדם בקיאין. ואין עליהם מומאת לידה יש לו טוהר שלה וכ"ש שברוב שמא ינהגו בהן קולא שסוברות כל שיש לו באותן שיושב' עליהן לזכר ולנקבה ולנדה בדבר כך יש לחוש שמא יבואו לטעות ממא לדם טהור ועשו נמי הרחקה יתירה שחששו לטועות בפתחיהן ולמשלימות דם והדברים נראין אף לדין הגמר' שכשם

> ואצ"ל ראשה. ובודאי דלשון הפיפה לא שייך אלא בשער כדתנן נזיר הופף ומפספס אבל לא מסרק ואיתמר בעלמא הוה חייף רישיה.

שער מתקנתא. גופיה דאורייתא ובעי נמי חפיפה למקום ואחמיר ביה חפיפה הילכך בעי עיוני בכוליה בעיוני דשער משום דשכיח ביה קטרי באטא הזרא וחייש דילמא אתיא למיטעי השאר ושאר מקומות שבגוף שווין אלא דילמא מיאוס במידי משמע דלגבי הכי מקום בכל הגוף צריכה לעיין דברי תורה משום במפל לבשרו ומאי ניהו שערו ש"מ שאפילו אתא איהו ותיקן הפיפה. מדמקשינן את דילמא מיקטר א"נ מיאוס מידי משום הציצה שערו. ופריק מדאורייתא עיוני בעלמ' את כל בשרו את המפל לבשר ומאי ניהו וטובלת ואקשינן דאורייתא הוא דכתיב עלונע שתקן עזרא ושתהא אשה הופפת וה"נ משמע בפ' מרובה (דף סב) גבי עשר

והיינו דאמרינן בשמעתין (לקמן סז, א) נתנה תבשיל לבנה וטבלה לא עלתה לה טבילה כלומר אם לא חזרה ועיינה בנפשה בשעת טבילה ממש אבל ודאי עיינה בעצמה אע"פ שלא חזרה לחוף נראה שעלתה לה

ומזיא לא מיקטרי בתבשיל של בנה. תבשיל לבנה סמוך לחפיפה טבילה היא טביל' דהא אע"פ שנתנה בנתיי' מעט . גופא עבדא מדצריכה עבדי ודודי וטכטקי

מנהג זה ימתח על העמוד. וכן החמירו בנות ישראל על עצמן והמעביר

דילמא נגעה ולאו אדעתה. בו כיון שמצא עליה דבר הוצץ הוששין משמר' נפשה מליחן חבשיל לבנה וכיוצא חזרה ועיינה בשעת טבילה אע"פ שהיתה חפיפה ואם לא טבלה סמוך לחפיפה ולא היא אלא משום דודאי עיינה בנפשה בשעת על גופה לאו למימרא דחפיפה בכולי גופא סמוך לחפיפה טבלה וכו'. דמשמע עליה והא דאמרינן ונמצא עליה דבר חוצץ אם

בעצמה וכאן כשחורה ועיינה בשעת טבילה. מלתה לה טבילה אלא התם בשלא עיינה נחנה תבשיל לבנה וכיוצא בזה ואמרן דלא תורא דהא לא אפשר מע"ש למ"ש דלא מבילה שלא הקלו בשל תורה אלא בתקנת דחפיפה כשחורה ועיינה בעצמה בשעת בע"ש ומובלת למ"ש וכולהו הרחקות וההיא דאמרינן לקמן (סז, ב) בחופפת

חסרת טכטקי חסרת משמע דשטיפת כל משמע בהא דאמרינן לקמן עבדי הסרת דודי שבגוף הוא דקרירי ממשרו להו. וה"נ בחמימי בשעת הפיפה משום מקומות השער ומיהו מנהגא דנהגן נשי למשטף כולה גופה

דף סז

הא דאמרינן ולית הלכתא ככל הני שמעתא. אלא כי הא דאמר ר"ל אשה לא תטבול אלא זרך גדילתה וראוי. לאו למימרא דהנך פלגינן אדר"ל דהא אפשר דחרווייהו איחנהו אלא גמ' קאמר דלית הלכתא בכל הני שמעתת' דלא מחמרינן הלכתא בכל הני שמעתת' דלא מחמרינן הלכתא בכל הני שמעתת' דלא מחמרינן בדר"ל מחמירים בדברים שדרכן להיות באותו מקום אלא כך מחמרי' בביאת מים בדר"ל מחמירים ובעי טבילה דרך גדילתה הסתרים.

וכה"ג איכא טובא בחלמודא דקאמר לית הלכתא בכל הני שמעתתא אלא כי הא ולא פליגן אהדדי. כי ההיא דאמרינן ככתובות דלית הלכתא ככל הני שמעתא דוינתה וכחלה ופירכסה ותבעוה לינשא ונתפייסה אבדה מזונותיה אלא כי הא דא"ר יהודה אבדה מזונותיה אלא כי הא דא"ר יהודה מובעת כתובתה בב"ד אין לה מזונות והא אבדה מזונותיה אלא כי הא דא"ר יהודה מובעת כתובתה בב"ד אין לה מזונות והא וכן במסכ' ברכות (דף מב) סלק אסור וכן במסכ' ברכות (דף מב) סלק אסור לן ואמר ולית הלכתא ככל הני שמעתא אלא לן ואמר ולית הלכתא ככל הני שמעתא אלא כי הא דא"ר יהודה תבף לנטילת ידים ברכה.

הלכתא ככל הני שמעתתא אלא כי הא דא"ר

נחמן קטן היודע למי מברכין מזמנין עליר

וההיא ודאי לא פליגא אשמעתתא דלעיל

דט' ונראין כעשרה זט' וארון ושנים ושבת

ושני ת"ה המחדרין זה את זה כ"ש קטן ועבד

נעשה אותן סניפין לעשרה. והרבה מהן כך.

אבל כי איתמר בתלמודו לית הלכתא ככל

הני שמעתתא מהא דאמרינן ההיא ודאי

פליגן ומחדא מידחיא חברתה ממש.

הני שמעחתא אלא כי איחמר הני לענין הני שמעחתא אלא כי איחמר הני לענין מהרוח איחמר אבל לבעלה שפיר דמי כי הא דאמר ריש לקיש וכו'. וק"ל מנלן מדריש לקיש דלבעלה מוחרת דהא אפשר דכולהר איחנהו. ואיכא למימר כי מייחי דר"ל משום פתחה עיניה ביוחר ועצמה עיניה ביוחר דלא מעכב בטבילה דרך גדילחה נמי הוא שאין אדם נמנע מלפחוח ולעצום עיניר פעמים הרבה כדרכו ואין המים מחעכבים מליכנס שם כדרך שנכנסין בבית השחי ובבית הסחרים בטובלת דרך גדילתה ולא

תו קשה לי ההיא דגרסינן ביבמות (מז, ב)

annr.

למימר קמן.

וכל דבר שחוצץ בטבילה של מהרות חוצץ בגר ובעבד משוחרר ובנדה לבעלה. זו היא גרסתו של רבינו עצמו ז"ל ומשמע דכל דבר שחוצץ בטבילה של מהרות חוצץ בגר ובעבד משוחרר ובנדה לבעלה. והא איכא הני דחצצי לטהרות ולא חצצי לנדה.

ואיכא למימר דה"ק: כל דבר שחוצץ
בטבילה אחרת הוצץ בגר ובעבד ובנדה ואף
על פי שאין טבילתן מפורשת בתורה שהרי
אלא מבנין אב אתיא דכתיב ורחצו במים
בנין אב לכל הטמאין שיהיו בטומאתן עד
בנין אב לכל הטמאין שיהיו בטומאתן עד
שיבואו במים. ומה שאמרו שם במקום
ענדה טובלת שם גר ועבד משוחרר טובל
לא מפני שטבילת נדה מפורש' יותר אלא
לימר דלא בעינן מעין כזב וא"נ דבעינן
מבילה בבת אחת משום דסמכי לה אבמי נדה

הלכתא ככל הני שמעתתא לפלוף וכוחלי אלא כי הא דאמרן כדר' יוחנן פתחה עיניה ביותר דאמר ר"ל אשה לא תמבול אלא דרך גדלתה ומי שפתחה עיניה ביותר אינו דרך גדלתה. וזה הפירש מוקצה מן הדעת מפני שהוא מקלקל עלינו שיטת החלמוד

> שאמרו בכמה מקומות ולית הלכתא ככל הני שמעתתא אלא כי הא ובכולן פירושן ידוע שאין הלכה בכל הנזכרות אלא כי הא דבעינן

> וקשה לן מרייהו דהני שמעתח היכי אמרינהו והאנן חנן (מקוואות ט, ב)אלו הן שחוצצין לפלוף שחוץ לעין וגלד שהוא חוץ למכה ואלו שאין חוצצין לפלוף שבעין וגלד שעל המכה.

> ואיכא למימר לפלוף שבעין מוקים לה רב
> עוקבא בלח. והיינו טעמא דלא הייץ משום
> דלא קפיד עליה וה''ל מיעוטו שאינו מקפיד
> אבל יבש ודאי מקפיד. ושחוץ לעין דקפיד
> עליה אפילו לח חוצץ וגלד שעל המכה נמי
> משום האי טעמא הוא דלא עביד אינש לקלף
> גלד מכחו משום דקשה למכה עד דיביש
> ומקליף מנפשיה וקסבר דהוא דוקא של מכה
> אבל ריבדא דכוסילתא עד חלתא יומין דלא
> קפיד איניש עלה לא חייצה מכאן ואילך
> חייצה. אי נמי עד חלתא יומין לחה ולא
> מעכבה מיהו מכאן ואילך חייצה דיבישה

ואי קשיא לך מאי שנא פתחה עיניה ביותר או שעצמה דלא מעכבי בטבילה ומ"ט קרצה שפתותיה כדתנן כאלו לא טבלה.

וקפיד עלה.

לא תיקשי דודאי קרצה שפתותיה מעכבת ביאת מים במקום הגלויי אבל פתחה עיניה אינה מעכבת כלום אלא קמטין בעלמא הוא דעבדה במקום שדרכן בכך ואפשר נמי שאינן מעכבין כלל מלבא בהם מים ממש. הא דאמר ליה רב פפי לרבא מכדי האידוא הא דאמר ליה רב פפי לרבא מכדי האידוא בילהו ספק ובות שותינהו ליטבלן ביממא דשבעה. רש"י ז"ל מפרש כמשמעה לומר דשבעה. רש"י ז"ל מפרש כמשמעה לומר שאין לחוש להטבל בלילה אלא יכולין לטבול אותן ביום כדין הזבה דאי לנדה יותר משמיני הוי ואי לזבה טבילתה ביום הז" הוא.

ומתרצים משום דר' שמעון דאמר אחר מעשה של ספירה תטהר מיד ומקצת היום ככולו אבל אמרו חכמים אסור לה לטבול שמא תבא לידי הספק שמא תבא לשמש כיון

והגאונים כך סוברים שהאשה בזמן הזה אינה טובלת אלא בלילה משום סרך בתה

שלא תטבול בז' ותראה ותסתור.

שטבלה ותראה.

ואחרים פרשו דרב פפי לאו אטבילה בלחוד פריך אלא ליטבלו ביממא דז' ויהיו מותרת לבעליהן קאמר שהרי מקצת היום בספירת הזבה כולו הוא. ומתרץ לה משום דר"ש דאמר אסור לעשותה כן להחזיק עצמה

> בטהורה לאחר ספירה מיד כלומר אסור שתשמש ותעסוק בטהרות שמא תראה ותסתור. וראיה לפירש זה מה שאמרו בסוף המפלת (דף כט ע"ב) בכ"א תשמש ר" שמעון היא דאמר אבל אמרו חכמים אסור לעשות כן שמא תבא לידי הספק הא טובלת אפילו לר" שמעון ואסורה לשמש הא לרבנן מותרת אפילו לשמש אלמא איסורא דר"ש

בתשמיש בלחוד היא.

רה"ש עצמו ז"ל כך כחב שם ר"ש היא האמר בח"כ אסור לעשות כן לשמש זבה ביום טבילתה. ובודאי דהחם בח"כ מוכח כן דקתני כיון שטבלה טהורה להתעסק בטהרות אבל אמרו הכמים לא תעשה כן עלא חבא לידי הספק. וש"מ דאסור לעשות כן אעסק טהרות קאי וה"ה לתשמיש ולא אטבילה קאי ולפי הפירש הזה מקילין ואומרים דהאידוא טובלות הן ביום וליכא סרך בתה כלל.

ובודאי שזה הפירש הוא הנכון דר"ש לא אסר אלא להחזיק עצמה בטהורה לטהרות אי נמי לתשמיש אבל שנקל לומר שיהו מובלו' ביום אינ' נראה דהא רבא דשרא במחוזא משום אבולאי הא לאו הכי אסור בתר חומרא דר' זירא הוה דקא"ל ר' פפא מכדי האידנא כולהו ספק זיבות שויתינהו ומשמע נמי דאהדא דחקון חקנתא ושרא משום אבולאי פריך ליה למה ליה אבולאי כולהו נמי ליטבלן ביומא דו". אלמא לרבא אית ליה משום סרך ואפילו לבתר חומרא יהיו מותרת, ומתרצין להתירן א"א משו" מרבלות אלא בלילה ואפילו בח" משום סרך בתה שמא חטבול ותטהר כאמה דודאי כשם שהיא נסרכ" אחר אמה בטבילה דנדה נסרכת אחריה בתשמיש גופה, ואם תאמר ונגזור גזירה לגזירה, כיון דבא לידי איסור

ואחרים השיבו אי ר"ש לאו אטבילה קאי היכי קאמר שמא חבא לידי ספק ודאי לידי ספק באה ואין אנו גורסים אלא שלא חבוא לידי ספק, וכן בהלכות גדולות וכן בת"כ. ויש נוסחא שכתוב בה יבואו לידי ספק.

ואי קשיא דרבנן היכי שרו לבעלה בז'

והתנן טבלה ביום שלאחריו ושמשה הרי

זה תרבות רעה התם בשומרת יום רגילה

היא לבא לידי זיבה גדולה הכא כיון שספרה

שבעה הוחזקה במעין סתום ואין חוישיין

לה אלא מדבריהם לר' שמעון, ולפי דעתי

שלא נחלקו חביריו עליו כלל מדלא פרכינן

תינח לר"ש לרבנן ליטבלן, והא דאמרינן

בהמפלת, הא מני ר"ש היא משום דלדידיה

שמעינן לה וכיוצא בה בתלמוד הרבה.

דכרת גזרינן.

בראשון.

דף סח

הא דחנן **וחכמים אומרים אפילו בענים** אבל לנדתה בדקה וכו'. דוקא בענים אבל לנדתה בדקה וכו'. דוקא בענים אבל בראשון הואיל והוחזק מעין פתוח לא בראשון הואיל והוחזק מעין פתוח לא בתחלת נדה אין דרכה לפסיק ביומה ואפילו בדקה ומצאה טהור חוששין לה שמא חזרה וראתה ואין צריך לומר כעלא בדקה כלל מלא שראתה תחלה דלעולם היא בחזקת מומאה עד שתפרש בטהרה כיון שראתה נדה וליכא מאן דפליגי, ומיהו בעני אפילו נדה וליכא מאן דפליגי, ומיהו בעני אפילו ראתה בשחרי, ופסקה טהרה באמצע יום ובין השמשו' לא הפרישה ואחר הימים מצאה טמא הרי זו בחזקת טהרה, ובברייתא מצאה טמא דרבי מטהר אפילו במצאה טהור

ואין לפרש דלא פליגי אלא שני וה"ה לראשון דמכדי רבנן בתראי לטפויי מילתא אתו דתנא קמא רישא שביעי קאמר ואוסיפו אינהו אפילו בשנים אם בן לימרו ראשון וכן פי' רש"י ז"ל ומסתברא אפילו מצאה טהור כשבדקה אח"כ הרי זו חוששת דכיון שאין הפרישה של ראשון לנדה הפרשה גמורה אין בדיקה של עכשיו מחזיקה בטהרה למפרע ויש לדון בדבר אלא שהוא חומרא.

דף סט

מילחא היא. הא דחנן בית שמאי אומרים אמרה מבעוד יום ראיתי אין כאן י"א ולאו נמי בין השמשר ממא ראיתי דקתני שאם אחד ממא ראיתי אחד עשר טבילות הן, אי שבאה בין השמשות אפילו אמרה סתם יום מטבילין אותה אחד עשר טבילו' שהרי כל ואמרה טמא ראיתי, ואמר רב ירמיה אלא לביאה והכי קתני באה בין השמשות ברייתא דקתני בין השמשות לאו לראיה לפני' בין השמשות. נראה לי דהכי אמר ראיתי ואמר רב ירמיה מדיפתי שבאת והא דקתני ברייתא בין השמשות שמא, ראיתי והפסקתי דבלא הפסקה לא אפשר. ממא ראיתי והפסקתי ואיני יודעת כמה משמע ליה מעיקרא דהכי קתני יום אחד ותספור ותטבול לזבה, ואיכא למימר דהות לפנינו ראתה ולמה כל הני טבילות תפריש שהרי אנן הוששין שמא עכשיו כשבאת דאררבא קשיא דהא התם לא הפסיקה טהרה אלא טועה דיום א' לא ידענא מאי סייעתא בעי, שאני התם דכיון דילדה ודאי פסיקא על גב דרב מכל מקום בדיקה דהפסקה דאמר סופן אף על פי שאין תתלתן. אף הא דמקשי' **טועה דר' יוסי בר חנינא לרב**

מעמייהו דבי' שמאי כדחני' בראשונ' היו מטבילין על גבי נדות מתות והיו נדות הכל, ולא למימרא דבית הלל פליגו אהך תקנתא אלא בית שמאי סברי גזרינן בכולהו לעשותן כנדות בין בחיים בין במיתה לטמא באבן מסמא ובית הלל סברי לענין הטבלת כלים עשאום כנדות, אבל לא לשאר טומאת דחיים ולא לאבן מסמא במיתה.

ואינו נכון כלל ואחרים העמידו ברייתא זו כב"ש וגם זה שבוש. הא דחנן ומקפת וקורא לה שם. פי' רש"י ז"ל קוצה לה חלה עד שלא תקרא שם ומנחתה בכלי ומקפת מקרבת הכלי אצל העיסה, ולא צריך לישך (אלא מנחתה בכלי ומקפת מקרבת הכל אצל

ולא נראה לי שאין נקרא מוקף אלא בנשוך, אי נמי לרבי אליעזר בכלי אחד שהכלי מצרפן כדתנן שתי עיסות אחת מהורה ואחת ממאה נומל כדי חלה מעיסה שלא הורמה חלתה ונותנין פחות מכביצה באמצע כדי

העיסה).

רצון.

בעינן למוקף. והא דקחני בית שמאי אומרים צריכה טבילה. לחרומה מפני שטבולת יום ארוך הוא והסיחה דעתה מן התרומה ואם ישראלית היא טובלת לביאת מקדש. פירש לפיכך טובלת כדי שתכנס

ליטול מן המוקף שמע מינה נוגעין ממש

מכות (דף ה ע"ב) טמא יהיה לרבות טבול

שנכנס למקדש ענוש כרת כדאמרונן במס'

לאתר כפרתה למקדש שהרי מחוסר כפורים

יום עוד ממאחו בו לרבות מחוסר כפורים,

וכן היא צריכה לטבול לנגיע' דתרומה,

וב"ה אומרי' אינה צריכה אבל לקדשים

מודי ב"ה דקיי"ל (הגיגה כא, א) האונן

והמחוסר כפורים צריכין טבילה לקדש

דמעלות דרבנן נינהו למדנו לדברי רש"י

ז"ל שהחמירו באכילות קדשים יותר מביאת

המקדש שיבנה במהרה בימינו אמן וכן יהי